

OPERATIVNI PROGRAM U OKVIRU CILJA INVESTICIJA ZA RAST I ZAPOSŁJAVANJE

CCI	2014HR16M1OP001
Naslov	Operativni program Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020.
Inačica	1.0
Prva godina	2014.
Zadnja godina	2020.
Prihvatljivo od	
Prihvatljivo do	
Broj odluke Europske komisije	
Datum odluke Europske komisije	
Broj odluke države članice o izmjenama i dopunama	
Datum odluke države članice o izmjenama i dopunama	
Datum stupanja na snagu odluke države članice o izmjenama i dopunama	
Regija NUTS obuhvaćena operativnim programom	HR - HRVATSKA

1. STRATEGIJA ZA DOPRINOS OPERATIVNOG PROGRAMA STRATEGIJI UNIJE ZA PAMETAN, ODRŽIV I UKLJUČIV RAST I OSTVARENJE GOSPODARSKE, DRUŠTVENE I TERITORIJALNE KOHEZIJE

1.1 Strategija za doprinos operativnog programa strategiji Unije za pametan, održiv i uključiv rast i ostvarenje gospodarske, društvene i teritorijalne kohezije

1.1.1 Opis strategije programa za provedbu strategije Unije za pametan, održiv i uključiv rast te za postizanje gospodarske, društvene i teritorijalne kohezije.

Uvod

Temelj Operativnog programa Konkurentnost i kohezija (OPKK) 2014. - 2020. jest analiza socioekonomskih okolnosti, utvrđenih prepreka za rast, izazova i razvojnih potreba u Hrvatskoj, u kontekstu Sporazuma o partnerstvu (SP), relevantnih strateških dokumenata Unije i država članica, njihovih povezanih ciljeva i temeljnih strateških odredaba.

Analiza ukazuje na negativne učinke gospodarske recesije uslijed koje se od 2008. godine razina BDP-a smanjila za više od 10 %. Glavni izazovi su niska konkurentnost gospodarstva, visoka nezaposlenost, raskorak između obrazovnog sustava i ekonomskih potreba, nedostatna infrastruktura i usluge gospodarskih i javnih usluga. Regionalni nerazmjeri su također prisutni, uzrokovani zemljopisnim i raznim socioekonomskim čimbenicima. Potrebno je pozabaviti se mnogim ključnim izazovima kako bi se pridonijelo ostvarivanju ciljeva Europe 2020. i nacionalnim programima reformi (NPR) predviđenih za 2014. godinu i buduća razdoblja.

U tom pogledu, Hrvatska je posvećena postizanju bržeg i naprednijeg pametnog rasta, a održivi i uravnoteženi gospodarski i društveni razvoj cijele zemlje potreban je kako bi se osigurala prihvatljiva kvaliteta življenja u svim regijama, usporediva s prosjekom Europske unije.

OPKK se sufinancira iz Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR) i Kohezijskog fonda (KF), a njegova se strategija temelji na koncentraciji ulaganja u 9 tematskih ciljeva (TC) zajedničkog Strateškog okvira (TC 1, TC 2, TC 3, TC 4, TC 5, TC 6, TC 7, TC 9 i TC 10) i njihovim specifičnim investicijskim prioritetima (IP), s daljnjim fokusom na konkretne ciljeve (KC) koje je potrebno ostvariti. Neke aktivnosti OPKK-a dopunjene su ulaganjima u okviru Operativnog programa Učinkoviti ljudski resursi 2014. - 2020. (OPEHR), sufinanciranog iz Europskog socijalnog fonda (ESF). Također će se primjenjivati načelo potpomaganja uravnoteženog regionalnog razvoja kao horizontalnog prioriteta.

Kako bi se postigli spomenuti ciljevi, raspoloživa sredstva EFRR-a i KF-a u okviru OPKK-a raspoređena su na sljedeća prioritetna područja:

- Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija

- Korištenje informacijske i komunikacijske tehnologije
- Poslovna konkurentnost
- Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije
- Klimatske promjene i upravljanje rizicima
- Zaštita okoliša i održivost resursa
- Povezanost i mobilnost
- Socijalno uključivanje i zdravlje i
- Obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje.

Sljedeći odlomci sadržavaju opširniji opis potreba i izazova na temelju kojih su definirana prioritetna područja, kao i njihov odnos prema Strategiji EU 2020 i drugim relevantnim strateškim dokumentima.

Istraživanje, tehnološki razvoj i inovacije

Znanstvene organizacije u Hrvatskoj posjeduju dobar znanstveni potencijal i predstavljaju čvrstu znanstvenu osnovu za razvoj konkurentnog gospodarstva vođenog inovacijama. Velika većina svih znanstvenika zaposlena je u javnom sektoru koji predstavlja ključnu istraživačku infrastrukturu raspoloživu unutar Hrvatske. Međutim, s ciljem postizanja konkurentnog gospodarstva usmjerenog k inovacijama, potrebno je prevladati nekoliko glavnih uočenih problema.

Zastarjela oprema za istraživanje i razvoj te nerazvijena infrastruktura u javnom i privatnom istraživačko-razvojnom sektoru ne omogućuje provođenje istraživanja u skladu s međunarodnim normama, ograničavajući kvalitetu znanstveno-istraživačkih ishoda, rezultata i utjecaja, čineći tako Hrvatsku manje konkurentnom u usporedbi s prosjekom Europske unije. To predstavlja prepreku poboljšanju kvalitete i raspoloživosti njihovih usluga/istraživanja nužnim za uspješnu integraciju u Europski istraživački prostor (EIP) i za konkurentnost na međunarodnoj razini. Slaba infrastruktura također je neprivaćna u smislu biranja karijere u istraživačkom sektoru i negativno utječe na izvedbenu kvalitetu istraživanja i razvoja. Vrhunska kakvoća istraživanja ovisi o vrhunskim postrojenjima i znanstveno-istraživačkim infrastrukturama (ZII), uključujući e-infrastrukturu temeljenu na informacijsko-komunikacijskoj tehnologiji (eZII). Takva znanstveno-istraživačka infrastruktura privlači talente i stimulira inovacije i poslovne prilike. E-infrastruktura posebice omogućuje porast podatkovno-intenzivnog suradničkog istraživanja po zemljopisno raspoređenim timovima. Stoga je nužno ulagati i u njen razvoj. Nadalje, znanstvene organizacije nemaju dovoljno sredstava za provedbu istraživanja, kao ni za osposobljavanje djelatnika, što je vidljivo iz činjenice da su ulaganja usmjerena u istraživanje i razvoj u 2012. iznosila samo 0,75 % BDP-a, od čega je 0,42 % BDP-a uloženo iz javnih izvora, a 0,34 % iz privatnog sektora. Gospodarska kriza usporila je rast ulaganja u istraživanje i razvoj (Eurostatovi podaci o izdacima za istraživanje i razvoj - GERD), te ona stagniraju ili padaju od 2008. Postojeći znanstveno-istraživački potencijali i znanje ne koriste se na odgovarajući način (tj. transfer tehnologije), a prilagođavanje razvoju i potrebama gospodarstva na niskoj je razini.

Planirane intervencije za jačanje istraživanja, tehnologije, razvoja i inovacija unutar investicijskog prioriteta 1a promicat će razvoj potencijala znanstvene djelatnosti i povećati sposobnosti znanstvenih organizacija za provedbu vrhunskih istraživanja i suradnje između znanstvenog i poslovnog sektora.

Hrvatska srednja i velika poduzeća ulažu više od 90 % privatnih investicija u istraživanje i razvoj, dok velika poduzeća ulažu najveći udio, s više od 60 % investicija u istraživanje i razvoj. Nešto manje od 8 % privatnih ulaganja u istraživanje i razvoj dolazi iz mikro i malih poduzeća, pokazujući tako njihovu slabu uključenost u aktivnosti istraživanja i razvoja koje se smatraju prerizičnima i s nesigurnim ishodom. Zbog nedovoljne javne potpore znanstveno-istraživačkim aktivnostima i relativno niskog interesa poduzeća, ulaganja u razvoj istraživanja i inovacija proteklih godina stagniraju. Kako bi se promijenili negativni trendovi i stagnacija, predviđeno je korištenje ESI fondova; značajna potpora usmjerit će se na privatna ulaganja u razvoj istraživanja i inovacija, obuhvaćajući potporu i za unutarnje istraživačke aktivnosti poduzeća (uključujući mala i srednja poduzeća) i za nabavku znanstveno-istraživačkih usluga s ciljem pokretanja novih ili temeljno izmijenjenih postupaka i proizvoda. Aktivnosti istraživanja i razvoja, uz ostale aktivnosti povezane s uvođenjem inovacija u poduzeća, neophodne su da bi hrvatsko gospodarstvo postalo konkurentnije putem rasta produktivnosti poduzeća, pristupanja novim tržištima s većom dodanom vrijednošću i naposljetku dovođenjem do održivog zapošljavanja u kontekstu oštrog globalnog natjecanja.

Utvrđene su potrebe i kapaciteti 12 hrvatskih industrijskih sektora s visokim potencijalom za rast. Vlada je omogućila kreiranje nacionalnog klastera konkurentnosti za svaki od tih sektora u okviru elaboracijskog postupka Strategije pametne specijalizacije (S3). Kvalitetna baza znanja, sposobni industrijski kapaciteti i dokazana akademska izvrsnost prepoznati su u četiri područja strategije S3: Zdravlje i kvaliteta življenja, Energija i održivi okoliš, Prijevoz i mobilnost, Sigurnost, Poljoprivredno-prehrambeno i bio-gospodarstvo. Nadalje, prepoznate prioritetne horizontalne teme strategije S3 su: ključne tehnologije koje potiču razvoj inovacija (KET), IKT i inženjerstvo, turizam, kreativne i kulturne industrije.

Društveno-korisnainovacija je prilično novo područje za Hrvatsku i do sada postoji samo vrlo ograničeno iskustvo u njezinoj potpori i promicanju, uglavnom zahvaljujući angažmanu civilnog sektora. Stoga postoji potreba za intenzivnijom potporom i aktivnostima sa središnje razine, s ciljem stvaranja dugoročno održivog temelja razvoja socijalne inovacije.

Iz gornjeg opisa situacije u Hrvatskoj, s obzirom na istraživanje, razvoj i inovacije te poduzetničku aktivnost u tom području, a u kontekstu Strategije Europa 2020., potrebno je svladati sljedeće utvrđene probleme:

- slaba kvaliteta i raspoloživost usluga/istraživanja znanstvenih organizacija te slaba kvaliteta IRI infrastrukture u javnim i privatnim znanstvenim organizacijama (ZO) i poduzećima;
- nezadovoljavajuća razina sudjelovanja znanstvenih organizacija u međunarodnim i europskim projektima i programima;
- nepovoljno okruženje za IR suradnju te promicanje IRI rezultata među poduzećima;
- nedovoljna primjena novih tehnologija u poslovnom sektoru;
- slab interes za promicanje društveno-korisnih inovacija.

Zaključno, glavni prioriteti financiranja koje je potrebno riješiti mjerama javne politike do 2020. godine, predviđeni u okviru Prioritetne osi 1, su:

- organizacijska reforma znanstvenih organizacija i modernizacija IR infrastrukture;
- jačanje znanstvene izvrsnosti i uspješnosti;
- kreiranje uvjeta za investicije poslovnog sektora u istraživanje, razvoj i inovacije, usmjeravajući fokus javnih znanstvenih organizacija na primijenjena istraživanja koji odgovaraju potrebama industrije i gospodarstva;
- podupiranje inovacija i prijenosa znanja;
- potpora potrošnje za razvoj, istraživanje i inovacije u poduzećima radi povećanja ukupne razine potrošnje za istraživanja i razvoj;
- stvaranje zajedničkog interesa u provedbi projekata razvoja, istraživanja i inovacija između institucija za istraživanje i razvoj, uključujući akademski sektor, tijela javne vlasti i poduzeća
- kreiranje povoljnog okruženja za poduzeća na području razvoja, istraživanja i inovacija;
- podrška provedbi društveno-korisnih inovacija

Ulaganja iz ESI fondova u okviru Prioritetne osi 1 blisko se oslanjaju na stečena znanja iz prethodnog iskustava OPRK-a 2007. - 2013., predstavljajući dodatni korak u već odabranom smjeru. Ova ulaganja nastoje pridonijeti ostvarivanju strategije EU za pametne, održive i uključive ciljeve rasta i povećanju udjela bruto izdataka za istraživanje i razvoj (GERD) na nacionalnoj razini od 0,75 % na 1,4 % BDP-a do 2020. (kako je navedeno u Partnerskom sporazumu). Istovremeno, planira se povećanje poslovnih rashoda za istraživanje i razvoja (BERD) od 0,34 % -na 0,70 % BDP-a.

Korištenje informacijskih i komunikacijskih tehnologija

U Hrvatskoj, IKT sektor ima udio od 4,2 % ukupnog BDP-a, u kojem je zaposleno 2,2 % od aktivnog stanovništva. Hrvatska će nastojati provesti ambiciozne ciljeve navedene u Strategiji Europa 2020. i vodećoj inicijativi "Digitalna agenda za Europu".

Jedan od glavnih identificiranih problema Hrvatske u sektoru IKT-a je širokopojasni pristup i pokrivenost mrežom sljedeće generacije, od kojih oba zaostaju za prosjekom Europske unije. U siječnju 2014., penetracija fiksnog širokopojasnog pristupa iznosila je 21,7 % (prosjeak Europske unije 2013. godine je 29,8 %). Tijekom 2013., 63,6 % kućanstava u Hrvatskoj imalo je pristup Internetu (prosjeak Europske unije iznosio je 76 % za 2013. godinu). Iako je Hrvatska već ostvarila dobru osnovnu širokopojasnu pokrivenost (97 % stanovništva u 2013.), ukupna pokrivenost pristupnom mrežom sljedeće generacije u Hrvatskoj iznosila je samo 33 % u 2013., što je pozicioniralo Hrvatsku daleko iza prosječne europske pokrivenosti pristupnom mrežom sljedeće generacije od 62 % u istoj godini. Sadašnja razina pokrivenosti pristupnom mrežom sljedeće generacije koncentrirana je na nekoliko gusto naseljenih područja u Hrvatskoj. S obzirom na to, značajan broj kućanstava, lokacija javne uprave, obrazovnih institucija i ustanova zdravstvene skrbi, kao i malih i srednjih poduzeća, nisu u mogućnosti pristupiti brzom širokopojasnoj vezi i koristiti napredne IT usluge, čime se koči ujednačen regionalni razvoj u Hrvatskoj i eksploatiraju socioekonomske koristi vezane uz raspoloživost širokopojasnih pristupnih mreža sljedeće generacije.

U skladu s tehničkim i ekonomskim analizama koje je tijekom 2012. provela hrvatska Vlada, najmanje 60 % hrvatskog stanovništva ne bi bilo obuhvaćeno komercijalnom infrastrukturnom mrežom sljedeće generacije, zbog slabih mogućnosti profitabilnosti ulaganja u mrežu sljedeće generacije u područjima s najmanjom gustoćom naseljenosti. S ciljem promicanja širenja pokrivenosti mrežom sljedeće generacije na ta područja, javna sredstva će biti korištena za potporu ulaganjima u infrastrukturu mreže sljedeće generacije (agregacijski i pristupni dio mreže), kao dopuna privatnim ulaganjima operatora u bijelim i sivim područjima mreža sljedeće generacije. Nema potrebe za podrškom ulaganju u osnovnu mrežu, budući da tamo nema naznaka tržišnog neuspjeha.

Analize iz "Studije o modelu financiranja i potporama za ulaganje u širokopojasnu infrastrukturu" ukazuju da, s ciljem postizanja stopostotne širokopojasne nacionalne pokrivenosti pristupom sljedeće generacije i zatvaranja postojećeg i predviđenog nedostatka pokrivenosti u neprofitabilnim područjima do 2020., potrebna su ulaganja u iznosu do 1.286 milijuna eura. Očekuje se da najmanje 29,8 % ovog iznosa može biti pokriveno privatnim ulaganjima gospodarskih subjekata, dok će preostali maksimalni udio od 70,2 % biti obuhvaćen javnom potporom, zbog nerentabilnosti komercijalnih ulaganja u mrežu sljedeće generacije u predgrađima i ruralnim područjima. Predviđa se da će potpora iz fonda EFRR-a pridonijeti širenju širokopojasne pokrivenosti mrežom sljedeće generacije za barem 12 dodatnih postotnih bodova hrvatskih kućanstava.

Glavni cilj Strategije za razvoj širokopojasnog pristupa Internetu u Republici Hrvatskoj za 2012. - 2015. i nove Strategije za 2016. - 2020. jest podrška razvoju nacionalne infrastrukture za brzi širokopojasni pristup Internetu (najmanje 30 Mbit/s) i usluga koje zahtijevaju visoku brzinu pristupa, omogućujući razvoj i raspoloživost digitalnog društva svim građanima.

Detaljna analiza hrvatskog javnog sektora IKT-a otkrila je nedostatke koji se uglavnom tiču neadekvatnih i neučinkovitih troškova i upravljanja investicijama u javnom sektoru informacijske i komunikacijske tehnologije. Javne informacijsko-komunikacijske projekte provode uglavnom pojedinačna državna upravna tijela, bez sustavne koordinacije ili mogućnosti korištenja zajedničkih sredstava, dok istovremeno mnogi sustavi imaju male postotke iskoristivosti raspoložive IKT infrastrukture. Većina središnjih državnih tijela koristi vlastiti softver i programska rješenja i podatke koji nisu dostupni drugim državnim tijelima (nedostupnost podataka). Ne postoje zajednička rješenja za iste poslovne procese ili sustave za integraciju postojećih aplikacija i baza podataka.

Zakon o državnoj informacijskoj infrastrukturi definira zajedničke elemente za razvoj elektroničkih usluga, uključujući jednu vladinu internetsku stranicu kao jedinstvenu točku kontakta; zajedničko sučelje za identifikaciju i autentifikaciju (u skladu s projektom EU STORK), zajednički korisnički poštanski kovčević za građane (projekt e-Građani pokrenut 2014.). Mora se izraditi obvezni okvir interoperabilnosti u skladu s europskim okvirom interoperabilnosti, koji će omogućiti međupovezivanje s paneuropskim e-uslugama.

Javne e-usluge u Hrvatskoj u većoj se mjeri pružaju tvrtkama nego građanima. Građanima je potpuno dostupno 50 % osnovnih javnih usluga putem Interneta (u 2010. godini), ali u usporedbi s EU-27, Hrvatska je ispod prosjeka (dostupnost usluga u državama EU-27 iznosi 81 %). Samo 30,8 % građana komuniciralo je u 2013. s tijelima javne vlasti putem internetskih aplikacija (EU-27: 50 %). Stupanj omogućenosti i korištenja usluga e-vlade i e-javnih usluga u Hrvatskoj je trenutačno nedovoljan (pokazatelj "online dostupnosti" za Hrvatsku u 2013. iznosio je 57 %, dok je prosjek za EU-27 iznosio 74 %).

Ustanovama u sklopu javne uprave (posebice u obrazovnom sektoru, upravljanju zemljištima, zdravstvenoj skrbi, pravosuđu, kulturi i turističkom sektoru) i javnim uslugama nedostaju digitalni podaci i mogućnost razmjene podataka. Oprema i infrastruktura IKT-a potrebna za umrežavanje i pružanje e-usluga javnosti zastarjela je i neadekvatna te joj je potrebna dodatna potpora. Potrebni su dodatni naponi za prilagodbu e-usluga različitim skupinama osoba s posebnim potrebama i prilagodbu e-sadržaja kako bi se osigurala dostupnost usluga svima (uključujući udaljene i teško dostupne lokacije, posebno na otocima).

Korištenje IKT-a postaje ključni element za bolje ostvarivanje ciljeva strategije u korist cjelokupnog stanovništva. Hrvatska je, u ovom trenutku, prepoznala potrebu za razvojem e-usluga, posebno u području zdravstva, obrazovanja, upravljanja zemljištima, pravosuđu, kulturi, turizmu i socijalnoj uključenosti, kako bi tijela državne uprave poboljšala svoju isporuku usluga. Iako Strategija digitalnog rasta (koja predstavlja ex-ante uvjet) još nije sastavljena, postoje strateška pozadina i opravdanost u sektorskim strategijama u kojima je razrađena i naglašena važnost elektroničkih medija i provedba IKT usluga i aplikacija za ispunjavanje spomenutih ciljeva strategije. Strategija digitalnog rasta usmjeravat će razvoj e-usluga s jasnim određivanjem prioriteta i orijentiranošću prema rezultatima te će razraditi poticaje usmjerene ka povećanju korištenja e-usluga (npr. brža obrada e-zahtjeva i smanjenje troškova u usporedbi s klasičnim šalterskim uslugama).

Unutar primjene ovog prioritetnog područja, sredstva EFRR-a koristit će se kako bi se riješili nedostatna širokopojasna pokrivenost mrežom sljedeće generacije na području Hrvatske, nedostatno upravljanje javnom infrastrukturom IKT-a, nedostatak podataka i isporuke javnih usluga skupa s lošom raspoloživošću e-usluga. Da bi se potaknula produktivnost u privatnom sektoru i državnoj upravi, unapređenje IKT opreme, razvoj e-usluga i širokopojasne infrastrukture mreže sljedeće generacije nisu dovoljni. Postizanje cilja unaprijeđenog korištenja IKT-a zahtijeva kombinaciju koja uključuje mjere poboljšanja digitalnih vještina koje će se provoditi u okviru Operativnog programa iz područja učinkovitih ljudskih resursa.

Poslovna konkurentnost

Mala i srednja poduzeća (MSP-ovi) čine 99,7 % ukupnog broja poduzeća u Hrvatskoj (92,2 % su mikro, 6,3 % mala i 1,2 % srednja poduzeća). Sektor MSP-ova sudjeluje sa 68,3 % u ukupnom zapošljavanju (1,03 milijuna osoba), što je iznad prosjeka Europske unije, stvarajući 20,5 milijardi eura dodane vrijednosti (59 %), što je na razini prosjeka Europske unije i 51 % BDP-a.

Također postoje razlike u poduzetničkoj aktivnosti i uspjehu između regija (NUTS II), pri čemu u kontinentalnoj Hrvatskoj ima 61,42 % malih poduzeća i 66,87 % zaposlenih, dok jadranska regija bilježi 38,58 % malih poduzeća i 33,13 % zaposlenih. Na razini NUTS III, u kontinentalnoj Hrvatskoj, Gradu Zagrebu, Zagrebačkoj županiji i Osječko-baranjskoj županiji postoji najveća poduzetnička aktivnost, dok je u jadranskoj regiji poduzetnička aktivnost najveća u Splitsko-dalmatinskoj županiji, Istarskoj županiji i Primorsko-goranskoj županiji.

Analize izvršene tijekom 2011. i 2013. pokazale su da postoji trajni **nedostatak financiranja**, što znači da popriličan udio MSP-ova ne može pribaviti financiranje od banaka, na tržištu kapitala ili iz drugih izvora financiranja. Banke su vrlo nesklone riziku, što dovodi do toga da 79 % MSP-ova koristi vlastite prihode i zadržanu dobit kao svoj primarni izvor financiranja novih ulaganja.

MSP-ovi imaju određene teškoće u pribavljanju malih zajmova (25.000 - 100.000 eura) dok 60 % MSP-ova nema dovoljna jamstva za pribavljanje bilo kojeg oblika financiranja od banaka. 54 % ponuđenih financijskih usluga i proizvoda nisu prilagođeni potrebama i očekivanjima MSP-ova, a razina kamatnih stopa previsoka je za njih 34 %. Tržište rizičnog kapitala gotovo da ne postoji i na raspolaganju ima zanemariv kapital, a mreža poslovnih anđela je slaba i nerazvijena. Trenutno se priprema ex-ante procjena prepreka pristupu financijskom tržištu[6], a kada bude gotova predložit će se prikladniji i inovativni instrumenti na temelju njenih zaključaka.

MSP-ovi u različitim fazama rasta trebaju profesionalnu podršku **poduzetničkih potpornih institucija (PPI)**. Često se smatra da PPI-ovi pružaju usluge koje si većina MSP-ova ne može priuštiti. Nadalje, različite potrebe za specijaliziranom podrškom MSP-ovima prepoznate su u različitim regijama Hrvatske. Međutim, pokazalo se da PPI-ovi nemaju dovoljne kapacitete za pružanje usluga visoke kvalitete i suvremenog/modernog pristupa u rješavanju problema MSP-ova. Zahtjevi od MSP-ova dolaze u smislu i specifičnijih usluga i usluga višeg reda te drugih oblika poslovne podrške.

Dodatni problem je status poduzetništva u hrvatskom društvu i opći **nedostatak poduzetničkih vještina**. Postotak zaposlenika u dobi od 18 do 24 godine uključenih u obrazovanje i izobrazbu iznosi samo 5,9 % (2011.), dok je prosjek na razini EU-27 35,8 %. Samo 2,3 % ukupnog broja zaposlenih osoba sudjeluje u trajnim procesima osposobljavanja i učenja (prosjek na razini EU-27 je 8,9 %).

Potreba za poboljšanjem poduzetničkih vještina i **statusa poduzetništva** rješavat će se kroz podršku koju nude PPI-ovi, kreiranje **napredne poslovne infrastrukture** i povezanih usluga ponuđenih poduzećima (npr. kroz inkubatore, industrijske i tehnološke parkove), ali i kroz aktivnosti Regionalnog centra za razvoj poduzetničkih kompetencija za zemlje jugoistočne Europe (SEECEL), pogodujući također ciljevima Dunavske strategije i regionalne suradnje u stimuliranju razvoja poduzetničkih kompetencija. SEECEL se temelji na izražavanju potrebe pretprijetnih zemalja EU za institucionalizaciju regionalnog dijaloga i ciljanu suradnju u području razvoja poduzetničkih kompetencija u okviru Zakona o malim poduzećima, prema Načelima 1 i 8.

Turizam treba posebno istaknuti, budući da on predstavlja važan pokretač gospodarstva i stvara snažne učinke multiplikacije koji se prelijevaju na ostala gospodarska područja. U 2013., udio turizma u sveukupnom gospodarskom BDP-u procijenjen je na 16,5 %, s ukupnim međunarodnim primicima od 7,2 milijarde eura, što je značajno smanjilo vanjsko-trgovinski deficit Hrvatske, pokrivajući jednu trećinu hrvatskog izvoza i dvije trećine izvoza usluga. Nadalje, u 2013. zabilježeno je 12,5 milijuna turističkih dolazaka i 64,8 milijuna noćenja, dok je broj stalnih zaposlenika u turističkom sektoru iznosio 84.200 ili 6,3 % ukupno zaposlenih.

MSP-ovi u turizmu nastoje prevladati dva temeljna problema: sezonalnost (80 % turističkog prometa odvija se tijekom tri ljetna mjeseca) i nedostatak diversificiranih turističkih proizvoda (što rezultira niskom prosječnom potrošnjom).

Pad izvoza u razdoblju od 2008. do 2010. uzrokovan je velikim dijelom posebnim dislokacijama u ponudi. Negativna trgovinska bilanca (2010.) pokazuje da rastući MSP-ovi trebaju povećati svoju konkurentnost i na domaćem i na inozemnom tržištu.

Neophodno je **povećati učinkovitost** njihovih proizvodnih pogona, opreme i postupaka, uključujući uvođenje **IKT** rješenja, **međunarodnih standarda i normi**, kao i sveukupnih kapaciteta.

Umrežavanje i stvaranje klastera može donijeti prednosti MSP-ovima, posebice vezano uz jačanje njihovih vrijednosnih i proizvodnih lanaca. U Hrvatskoj više od 500 poduzeća sudjeluje u klasterima koji zapošljavaju preko 25.000 djelatnika. Većina tih klastera odnosi se na proizvodni sektor, no turizam i poljoprivreda također su dobro zastupljeni. Osim toga, postoji 1.131 registrirana zadruga (2013.) s 19.309 članova.

Proces internacionalizacije zahtijeva cjeloviti skup instrumenata koji obuhvaća pristup informacijama na inozemnim tržištima, uključujući uvjete ulaska i potporu za pripremu strategije širenja na strana tržišta, dobru promidžbu, prodaju i suradnju sa stranim partnerima.

Vezano uz **izravna strana ulaganja**, godišnji prosjek neto toka takvih ulaganja pao je s oko 6 % BDP-a u razdoblju između 1999. i 2008. na 2 % BDP-a u razdoblju od 2010. do 2013., što pokazuje rizik od toga da će jako ograničeni iznos ulaganja završiti u trgovinskom i proizvodnom sektoru. Postoji potreba da se te okolnosti promijene i privuku izravna strana ulaganja u proizvodnu domaću aktivnu i gospodarsku preobrazbu, kao i da se poveća utjecaj izravnih stranih ulaganja u sektoru MSP-ova.

Hrvatski MSP-ovi ne ulažu dovoljno u inovacije s ciljem uvođenja novih proizvoda i usluga na tržište. Hrvatska se smatra "umjerenim inovatorom" s postotkom **poduzeća uključenih u inovacije** 8 % ispod prosjeka zemalja EU-27. Pružit će se potpora uspostavi inovativnih novonastalih poduzeća, ali i poboljšanju inovacijskog potencijala i komercijalizaciji aktivnosti postojećih MSP-ova, posebice u područjima navedenim u strategiji S3.

Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije (OIE)

Što se tiče hrvatskog energetskeg sustava, njegove slabosti i mogućnosti prepoznate su i detaljno uključene u Energetsku strategiju Republike Hrvatske za razdoblje do 2020. U skladu s potonjim i Strategijom Europa 2020., glavni cilj je povećati korištenje obnovljivih izvora energije i energetske učinkovitosti, posebno u konačnoj potrošnji energije, ostvarujući tako višestruku korist, kao što je smanjenje emisija, smanjenje potrošnje i povezanih troškova te povećanje sigurnosti opskrbe.

Staklenički plinovi (SP)

S 28,3 megatona (Mt) ispuštenih stakleničkih plinova u 2011. godini, Hrvatska je odgovorna za manje od 0,1% ukupnih svjetskih ispuštenih stakleničkih plinova. Na razini EU-a (EU-27), udio Hrvatske iznosi 0,6%. Kao potpisnica Protokola iz Kyota, Hrvatska je ispunila cilj smanjenja ispuštanja stakleničkih plinova do 2012. godine na 95% razine iz 1990. godine; Ukupna ispuštanja stakleničkih plinova, isključujući odlive, iznosila su u 2011. godini 10,3% manje nego u 1990. godini. Što se tiče općih trendova, ispuštanja stakleničkih plinova značajno su opala u razdoblju između 1991. i 1995. godine zbog kolapsa industrije i rata. Od 1996. do 2007. godine ispuštanja su se postojano povećavala; međutim, od 2007. ponovo je prisutan trend opadanja. Tijekom cijelog referentnog razdoblja od 1990. do 2011. godine udjeli pojedinih plinova u načelu su ostali jednaki: 73,9 % CO₂, 12,6 % CH₄, 12,4 % N₂O; 1,7 % HFC i PFC i 0,05 % SF₆.

Što se tiče izvora ispuštenih stakleničkih plinova, sektor energetike (što uključuje promet i industriju) ima najveći udio (73,3%), a slijedi ga poljoprivreda (14%), gospodarenje otpadom (5%) itd. Od navedenih sektora, u posljednjih pet godina samo sektor gospodarenja otpadom zabilježio je porast ispuštanja stakleničkih plinova zbog navažanja otpada, dok se razina ispuštanja u energetici i poljoprivredi smanjila, ne samo zbog učinaka gospodarske krize već i zbog porasta proizvodnje obnovljivih izvora energije.

Proizvodnja energije (uključujući obnovljive izvore energije)

Ukupna opskrba primarnom energijom u Hrvatskoj u 2011. godini iznosila je 383 PJ, sa stabilnim trendom pada od 2008. godine, uglavnom zbog učinaka gospodarske krize, a više od 80 % opskrbe energijom potječe od fosilnih goriva (ugljen, nafta, plin). Hrvatska je vrlo ovisna (54 %) o uvozu energenata s 282 PJ energije uvezene u 2011. godini (uglavnom nafte i naftnih derivata).

15,7% bruto konačne potrošnje energije u 2011. godini bilo je iz obnovljivih izvora, što predstavlja stalni rast obnovljivih izvora energije u bruto konačnoj potrošnji energije od 12,2 % u 2008. do 14,6 % u 2010. godini. Međutim, velike hidroelektrane i biomasa predstavljaju više od 90% navedenog udjela (s dominantnim velikim hidroelektranama), nakon čega slijede biogoriva (5%), vjetar (2%) i sunce/male hidroelektrane/geotermalna energija (manje od 1% svaki). Gledano po sektorima, više od 34% konačne potrošnje električne energije proizvedeno je od obnovljivih izvora energije (ali samo 2% tog udjela dolazi iz izvora koji nisu velike hidroelektrane) dok je za grijanje/hlađenje i sektor prometa taj udio znatno niži i iznosi 12,8% i 1,4%.

Javna energetska infrastruktura

Distribucijska mreža električne energije okarakterizirana je regionalnim razlikama u smislu broja korisnika, ukupne količine i karakteristika opskrbe (npr. sezonalnost), kao i ograničenim mogućnostima za integraciju dodatnih kapaciteta obnovljivih izvora energije. Ovo se ne odnosi samo na izgradnju nove ili obnovu postojeće mreže, nego i na poboljšanje cjelokupnog sustava upravljanja, uključujući uvođenje novih tehnologija (pametne mreže).

Sustav centraliziranog grijanja ograničene je pokrivenosti (samo 10% svih kućanstava) te je neučinkovit, s velikim gubicima vode i topline. Potrošnja energije za javnu rasvjetu relativno je stabilna, s oko 440 GWh godišnje.

Energetski intenzitet (energetska učinkovitost)

Tijekom 2011., potrošnja energije u gospodarstvu i sveukupna energetska učinkovitost (bruto unutarnja potrošnja energije podijeljena po BDP-u) nalazila se iznad prosjeka EU-27 - 231 kg ekvivalentne nafte (kgoe) na 1.000 eura u usporedbi s 138 kgoe na 1.000 eura. Što se tiče energetske učinkovitosti (izražene u ODEX-u), pozitivan trend smanjenja ODEX-a od 15,6 % u gospodarstvu u cjelini uspostavljen je u razdoblju 1995. - 2011. Međutim, činjenica da ukupna opskrba energijom opada brže (smanjenje u 2011. za 6,8 % u usporedbi s 2010.) nego potrošnja (smanjenje u 2011. za 2,5 % u usporedbi s 2010.) istovremeno podrazumijeva ograničene učinke mjera energetske učinkovitosti.

Na sektorskoj razini, glavni fokus je na građevinskom sektoru s najvišim udjelom u potrošnji energije i relativno visokoj razini ODEX-a, uz mali trend rasta. Što se tiče industrije, povišeni pad potrošnje popraćen je ne tako oštrim smanjenjem ODEX-a, dok uslužni sektor jedan ima najnegativniji trend ODEX-a koji podrazumijeva potencijal za značajne uštede energije u i tim sektorima.

Potrošnja energije

U 2011. godini, konačna potrošnja energije iznosila je 280 PJ s sa stabilnim trendom opadanja tijekom razdoblja 2008. - 2011. Zgrade (uključujući stambene, javne i komercijalne zgrade) imaju najveći udio u konačnoj potrošnji energije koji je iznosio 43 % u 2011. godini. Od toga, dvije trećine otpada na sektor stambenih zgrada, a jedna trećina na javne i komercijalne zgrade. Prosječna potrošnja energije po kućanstvu (kWh/m²) viša je nego u susjednim državama članicama EU-a, pri čemu na grijanje/hlađenje otpada 70% potrošnje energije u kućanstvima. Pokrivenost naprednim mjernim sustavima (pametno mjerenje) i drugim pametnim energetske tehnologijama još je uvijek vrlo ograničena. Iza sektora zgradarstva slijedi sektor prometa, na koji otpada 33% konačne potrošnje energije te industrijski sektor sa 17 % i s gotovo 50 % energije potrošene ugljenom, tekućim i plinovitim gorivima, i najzad sektor poljoprivrede i građevinski sektor na koje otpada 4 % i 2 % konačne potrošnje energije, tim redoslijedom.

Stoga je predviđeno pružanje potpore u sklopu tematskog cilja 4 s fokusom na promicanje obnovljive energije i mjera energetske učinkovitosti koje se odnose i na privatni sektor (poduzeća/MSP-ove) i infrastrukturu javnog sektora i stambenog sektora, budući da su to sektori s najvećim udjelom u potrošnji energije i koji pretežno koriste energiju na bazi ugljika. Osim izravnih koristi u smanjenju emisija, učinkovitosti resursa i smanjenju troškova, ulaganja u obnovljive izvore energije i mjere energetske učinkovitosti omogućit će diversifikaciju izvora energije i povećanje sigurnosti opskrbe, ali i "zelene poslove" i razvoj tehnologije/proizvodnje.

Ove mjere izravno će pridonijeti energetske i klimatske ciljevima Strategije EU 2020. koji su preneseni u nacionalne ciljeve (u smislu obnovljivih izvora energije i energetske učinkovitosti), na sljedeći način:

- Nacionalni akcijski plan za obnovljive izvore energije za 2020. ima za cilj postizanje udjela od 39 %, 10 % i 19,6 % u bruto konačnoj potrošnji energije u električnoj energiji, prijevozu te grijanju i hlađenju;
- Nacionalni akcijski plan za energetske učinkovitost ima za cilj sveukupnu uštedu energije kojoj kućanstva trebaju pridonijeti s 34 %, usluge s 19 %, industrija sa 17 % (isključujući sustav trgovanja emisijama) i prijevoz s 30 %.

Zaštita okoliša, prilagodba klimatskim promjenama i održivost resursa

Znakovi **klimatskih promjena** vidljivi su i u Hrvatskoj. Indikacije su sljedeće: a) prosječna temperatura zraka postojano raste, u desetljeću od 2001. do 2010. bila je najviša ikad zabilježena i viša za 1°C u odnosu na prosječnu temperaturu razdoblja između 1961. i 1990; porastao je i broj vrlo toplih dana, pogotovo u ljetnom razdoblju; b) manje intenzivno, ali jednako postojano, smanjuju se godišnje razine padalina; c) trend isparavanja u usporedbi s kretanjima temperature zraka; d) povećana stopa ekstremnih vremenskih pojava koje se mogu pripisati klimatskim promjenama.

Imajući u vidu potencijalne učinke i njezino prirodno i gospodarsko okruženje, Hrvatsku možemo smatrati visoko ugroženom klimatskim promjenama.

Što se tiče očekivanih utjecaja klimatskih promjena, scenarij lokaliziranih klimatskih promjena (razdoblje 2011. - 2040.) za Hrvatsku pokazuje sljedeće rezultate: daljnji porast prosječne temperature zraka, posebno tijekom ljetnog razdoblja, s očekivanim povećanjem od 0,8°C do 1°C (više u obalnim područjima i na otocima) i s neprekidnim trendom smanjenja padalina, s najvećim očekivanim smanjenjem tijekom jeseni (8 - 12 % u prosjeku), ali sa značajnim regionalnim razlikama, tj. ovaj učinak je primjenjiviji na južni dio Hrvatske. Osim sektora koji su presudni za gospodarstvo (tj. oni koji najviše pridonose BDP-u) poput turizma i poljoprivrede, klimatskim promjenama ugroženi su i postojeći ekosustavi i infrastruktura, prije svega u obalnim područjima i šumama, koje prekrivaju 47 % hrvatskog teritorija.

Međutim, dosad se Hrvatska uglavnom bavila ublažavanjem učinaka klimatskih promjena, a ne prilagodbom na njih. Iako su mjere ublažavanja važne te su pokrivene drugim tematskim ciljevima (pogotovo tematskim ciljem 4, mjerama energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije), prilagodba se mora ozbiljnije rješavati u skladu s ciljevima i prioritarnim ulaganjima utvrđenima u Nacionalnoj strategiji prilagodbe koju je potrebno donijeti do kraja 2016.

Iako se ne može sve pripisati isključivo učincima klimatskih promjena, mora se reći da šteta nastala uslijed prirodnih katastrofa u prosjeku iznosi više od 200 milijuna eura godišnje samo za poplave, suše i požare. Potrebno je implementirati konkretne mjere za smanjenje **rizika od katastrofa** i povećanje prevencije, spremnosti i reakcije na katastrofe, na temelju procjene rizika od katastrofa (rok za prioritetizaciju rizika i pripadajućih mjera je do kraja 2015.) i strategije smanjenja rizika od katastrofa. Hrvatska je zasad pripremila Procjenu ugroženosti, u kojoj je navedeno 11 rizika, od kojih neki ne uzrokuju štetu na godišnjoj razini, ali ipak mogu uzrokovati goleme štete, dok se neke događaju gotovo redovito. Prema privremenoj procjeni rizika od poplava, približno 1/3 područja smatra se visokorizičnim, tj. bez ikakve zaštite ili s ograničenom zaštitom, dok se samo 1,1 % poljoprivrednog zemljišta navodnjava.

U Hrvatskoj, u okviru nekoliko okolišnih komponenti, još uvijek su potrebna ulaganja za održavanje sadašnjeg statusa ili za poboljšanje postojeće razine upravljanja, što se lako može vidjeti po izdacima za zaštitu okoliša (Izraženima kao postotak BDP-a), koji je još uvijek niži od prosjeka Europske unije (1,1 % do 1,8 %).

Postojeći sustav **gospodarenja otpadom** može se ocijeniti kao ekološki neprihvatljiv i neodrživ, obilježen nedostatnim postrojenjima za gospodarenje otpadom, visokim udjelom komunalnog/biorazgradivog otpada koji se odlaže na odlagališta otpada i niskim udjelom recikliranja iz komunalnog otpada (KO). Usporedno, Hrvatska treba riješiti problem naslijeđa neadekvatnog gospodarenja otpadom sanacijom odlagališta komunalnog otpada, nelegalnih odlagališta i "vrućih točaka" (mjesto visoko zagađenih otpadom). Sve ove potrebe jasno su povezane s prijelaznim razdobljima za usklađenost s europskim direktivama o otpadu navedenim u Ugovoru o pristupanju, vezanim uz postupno smanjenje a) udjela biorazgradivog komunalnog otpada koji se odlaže na odlagalištima otpada i b) otpada odloženog na postojećim nesukladnim odlagalištima otpada.

Javni sustav za sakupljanje otpada pokriva 99 % stanovništva, ali sveukupni sustav je usredotočen na sakupljanje otpada kao takvo te na odlaganje. Primjerice, u 2012. godini 83 % komunalnog otpada bilo je zbrinuto na odlagalištima otpada (prosjeak Europske unije je 34 %). To je izrazito važno imajući u vidu da biorazgradivi otpad čini 65 % ukupnog komunalnog otpada, što dovodi do činjenice da je 83 % biorazgradivog otpada zbrinuto na odlagalištima, dok se mali dio odvojeno sakuplja i reciklira. U 2012. postojala su 302 službena neregulirana odlagališta komunalnog otpada od kojih je 113 sanirano (među kojima je otpad u potpunosti uklonjen sa 71 lokacije) dok je dodatno 51 odlagalište bilo u postupku sanacije. Osim tih nereguliranih odlagališta komunalnog otpada, postoje brojni neslužbeni deponiji (divlje lokacije) koje je također potrebno sanirati. Što se tiče modernog gospodarenja otpadom i infrastrukture za odlaganje otpada, Hrvatska je u postupku uspostave novih centara za gospodarenje otpadom financiranih iz pomoći Europske unije u razdoblju 2005. - 2013. (centri za gospodarenje otpadom Bikarac, Mariščina i Kaštijun).

Od 1997. do 2008. količina komunalnog otpada povećala se za 76 %. Iako se u razdoblju 2008. - 2012. količina komunalnog otpada smanjila za 7 %, u posljednje tri godine ponovo je prisutan lagani trend rasta (porast od 2,5 % u 2012. u usporedbi s 2010.). U 2012. stvoreno je ukupno 1,670.005 t komunalnog otpada, tj. 390 kg po stanovniku, što je ispod prosjeka Europske unije (503 kg po stanovniku). Od tog iznosa, 23 % je odvojeno sakupljeno, međutim, samo 15 % ukupnog komunalnog otpada je poslano na oporabu. Od 2007., Hrvatska provodi posebno zakonodavstvo povezano s odvojenim sakupljanjem i ponovnom upotrebom posebnih kategorija otpada, što je pokazalo dobre rezultate u praksi, posebno stopa sakupljanja i recikliranja ambalažnog otpada; međutim sveukupna stopa reciklaže je relativno niska. U smislu opasnog otpada (OO), prosječna godišnja količina iznosi oko 60.000 t (66.000 t u 2012.), dok se procjenjuje da je stvarni iznos generiranog opasnog otpada oko 213.000 t. Značajan udjel (66 %) generiranog opasnog otpada odnosi se na posebne kategorije otpada, kao što su otpadna vozila, elektronički otpad, građevni otpad koji sadržava azbest, otpadno ulje te baterije i akumulatori. Posebna značajka hrvatskog sustava gospodarenja otpadom povezana je s 13 lokacija visoko zagađenih otpadom ("crne točke"), tj. lokacija nastalih dugoročnim neprikladnim gospodarenjem industrijskim (tehnološkim) otpadom koji predstavlja prijetnju ne samo okolišu, već i ljudskom zdravlju. Zaključno, sustav gospodarenja otpadom obilježen je potrebom usklađenosti s relevantnim europskim zahtjevima i normama, ali takvo usklađivanje zahtijeva značajna ulaganja.

Ista vrsta potrebe vrijedi i za sektor **vodnog gospodarstva**. Dok se situacija s pokrivenošću vodoopskrbnim sustavima može općenito ocijeniti kao zadovoljavajuća, s približno 80 % populacije priključene na javne sustave (ostali se opskrbljuju iz takozvanih lokalnih sustava ili pojedinačno iz vlastitih bunara, cisterni, itd.), potrebno je istaknuti i značajne regionalne razlike, tj. stopa priključenosti je viša u jadranskom slivu (91 %) nego u crnomorskom slivu (77 %). Stanovništvo koje nema priključke na javni sustav vodoopskrbe (otprilike 20 %) snabdijeva se iz takozvanih lokalnih sustava ili pojedinačno iz vlastitih bunara, cisterni, itd. Indeks učinkovitosti korištenja vode (omjer između isporučene i crpljene količine vode) iznosi oko 56 %, što podrazumijeva visoke gubitke unutar sustava od 44 %. Problem s kakvoćom vode postoji u ograničenom geografskom obuhvatu, a povezan je s prirodno uzrokovanim problemima s razinom željeza, mangana, amonijaka i arsena, a to traži zahtjevnije postupke pročišćavanja vode za piće. S druge strane, javni sustav odvodnje nije razvijen kao javni vodoopskrbni sustav i ima prilično nisku razinu priključenosti (stopa priključenosti stanovništva iznosi 44 %), što je definitivno nisko u usporedbi s većinom država članica Europske unije.

Razlika u stopi priključenosti vidljiva je i na regionalnoj razini (niža razina u dalmatinskom slivu (31 %) u usporedbi s drugim slivovima), ali više u smislu veličine naselja, sa stopom na relativno zadovoljavajućoj razini samo u naseljima s brojem stanovnika većim od 10.000. Osim toga, obrađuje se samo 28 % prikupljenih otpadnih voda, no potrebno je naglasiti da se 1/3 tog postotka zapravo odnosi na predobradu ili primarno pročišćavanje otpadnih voda. Vrlo niska razina obrade otpadnih voda ukazuje na veliku potrebu za ulaganjima u prikupljanje otpadnih voda i uvođenje odgovarajuće razine obrade otpadnih voda s ciljem postizanja dobrog stanja voda. Što se tiče priobalnih voda, velika većina je ocijenjena vrlo dobrim ekološkim statusom (vodeći rang). Međutim, u posljednjih pet godina uočava se porast onečišćenja. Ovaj operativni program bavi se ovim pitanjem prvenstveno na način da osigurava mjere unapređenja obrade otpadnih voda koje se ispuštaju u priobalne vode. Naposljetku, sve mjere u sklopu sektora vodnoga gospodarstva polaze od i u skladu su s Planom upravljanja vodnim područjima (važeći Plan za razdoblje 2012. - 2015. i novi Plan za razdoblje 2016. - 2021. koji treba pripremiti do kraja 2015.) kao integriranim dokumentom koji uključuje sve mjere i aktivnosti povezane s vodama.

Budući da danas postoji otprilike 160 javnih isporučitelja vodnih usluga, očito je da je sektor javnih isporučitelja vodnih usluga uvelike fragmentiran, a kvaliteta usluga je različita. Oko 70 % njih su mala poduzeća s godišnjom distribucijom od manje od 1 mil. m³ vode (u usporedbi s prosjekom Europske od 45 mil. m³ vode godišnje). Kapaciteti malih poduzeća u smislu ljudskih resursa i tehničke sposobnosti pripreme i provedbe projekata u razdoblju 2014. - 2020. očigledno nisu dovoljni.

Na koncu valja napomenuti da su sektori gospodarenja otpadom i vodama poglavito bazirani na usklađivanju s pravnom stečevinom te kao takvi predstavljaju glavne prioritete za financiranje u okviru Prioritetne osi 6 ovog Operativnog programa.

U pogledu **bioraznolikosti**, zaštićena područja (ZP), posebice nacionalni parkovi i parkovi prirode, pokrivaju 8,56 % ukupne površine Hrvatske (uključujući 12,20 % kopnenog područja i 1,94 % unutarnjih morskih voda i teritorijalnog mora Republike Hrvatske). Nadalje, zbog svojeg posebnog bogatstva, određena područja su prepoznata od različitih međunarodnih mehanizama zaštite (UNESCO lokaliteti svjetske baštine, UNESCO-ov program Čovjek i biosfera, UNESCO-ovi geoparkovi, Ramsarski popis vlažnih područja od međunarodnog značaja). Međutim, uočava se stalni gubitak bioraznolikosti uzrokovan gubitkom staništa, unosom stranih vrsta u ekosustave, onečišćenjem okoliša, prostornom urbanizacijom, globalnim klimatskim promjenama i pritiscima gospodarskih aktivnosti i neodrživog korištenja prirodnih dobara. Hrvatska ekološka mreža Natura 2000 (www.natura2000.hr) obuhvaća 36,67 % kopnenih i 16,39 % morskih površina (ukupni postotak: 29,38 %), uključujući sve nacionalne parkove i parkove prirode. Međutim, uspostava područja važnih za očuvanje ugroženih i rijetkih vrsta i tipova staništa - EU Natura 2000 - te mehanizmi održivog upravljanja, predstavljaju najvažnije obveze zaštite prirode u Hrvatskoj koje zahtijevaju značajne aktivnosti i ulaganja.

S obzirom na to, također treba riješiti i posebno pitanje s kojim je Hrvatska suočena kao posljedicom domovinskog rata iz ranih 1990-ih, a to je kontaminacija minama i drugim neeksplozivnim ubojitim sredstvima. Naime, ukupna površina područja za koja se sumnja da su kontaminirana minama, unutar zaštićenih područja prirode i područja Natura 2000, doseže 313 km², što je preko 50 % ukupnog hrvatskog teritorija za koji se sumnja da je kontaminiran minama. Posebice, problem mina neproporcionalno je prisutan u šumama; od ukupnog područja kontaminiranog minama, oko 80 % su šume i šumska zemljišta, dok je taj postotak čak i veći (90 %) ako se broje područja unutar ekološke mreže Natura 2000. Takva situacija ugrožava učinkovito upravljanje šumama, sputavajući njihovo očuvanje dovodeći do njihove

daljnje degradacije, smanjujući tako vrijednost općekorisnih funkcija suma i korištenje zelene infrastrukture.

Uz to, takva prirodna baština pruža prilike za gospodarski i društveni razvoj prvenstveno na lokalnoj razini i vezano uz aktivnosti održivog turizma. Kao zemlja s dugom obalom i velikim morskim područjem, Hrvatska treba zaštititi i očuvati svoj morski okoliš, spriječiti njegovo propadanje, obnoviti morske ekosustave u područjima nepovoljnog utjecaja te smanjiti unos onečišćivača u morski okoliš. U skladu sa Zakonom o zaštiti okoliša (NN 80/13), koncept i načela ratificirane Barcelonske konvencije - protokol Integralnog upravljanja obalnim područjem - trebali bi biti uvršteni u nacionalnu morską strategiju (koju je potrebno razviti u skladu s Okvirnom direktivom o morskoj strategiji 2008/56/EC ODMS). Buduće planirane aktivnosti temeljit će se na Strategiji upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem (u planu za pripremu do kraja 2016. godine) i uključit će niz prioritarnih mjera i radnji (tzv. "program mjera namijenjenih postizanju i održavanju dobrog stanja morskog okoliša do 2020.

Kulturna baština, slično kao i **prirodna baština**, predstavlja značajan gospodarski i razvojni potencijal. Hrvatska na popisu zaštićene kulturne baštine ima oko 8.000 dobara (materijalnih i nematerijalnih), uključujući 7 dobara na UNESCO-ovom popisu svjetske baštine i 14 nematerijalnih dobara na UNESCO-ovom popisu nematerijalne baštine čovječanstva. Hrvatska također ima relativno dobro razvijene grane kreativnosti i proizvodnje povezane s kulturom. Međutim, cjelokupno upravljanje ovom vrstom baštine nije u skladu s gospodarskim ciljevima, prije svega s potencijalom zapošljavanja, iz razloga što je kulturna baština uvelike neiskorištena. Međutim, mora se spomenuti da se i suprotna situacija, tj. pretjerana/neadekvatna eksploatacija kulturne baštine u gospodarske svrhe, uglavnom za turizam, kao prijatna njegovoj održivosti, također može uočiti u ograničenom broju područja. Osiguravanje valorizacije potencijala kulturne baštine na održiv način koji će donijeti ekonomsku korist u smislu omogućavanja kreiranja inovativnih usluga i proizvoda s obzirom na kulturnu baštinu, pridonijet će razvoju i zapošljavanju, ali i socijalnoj koheziji regije.

Iako se opće stanje okoliša može ocijeniti dobrim, postoje određeni specifični problemi koji su većinom prostorno (zemljopisno) ograničeni na urbana područja, prvenstveno vezano uz kvalitetu zraka i učinkovitost (fizičkih) resursa. Stoga, kako bi se pridonijelo integriranom i održivom prostornom razvoju, ovaj tematski cilj fokusirat će se na sljedeće: a) osiguravanje provedbe mjera za unapređenje značajki urbanog okoliša, primarno kakvoće zraka, budući da se pitanja povezana s ostalim glavnim ekološkim obilježjima kao što su otpad i voda rješavaju u okviru drugih investicijskih prioriteta; s obzirom na kakvoću zraka, većina Hrvatske spada u I. kategoriju (čist ili neznatno onečišćen), međutim postoje određene iznimke isključivo u urbanim područjima, gdje je kakvoća zraka II. ili III. kategorije (umjereno ili prekomjerno onečišćen zrak); to su najveći gradovi, kod kojih onečišćenje ne uzrokuje samo industrija već i promet, te određena urbana područja srednje veličine, u kojima postoje veća industrijska postrojenja (Kutina, Sisak, Sl. Brod); i b) potporu iskorištavanju postojećih potencijala poput zapuštene infrastrukture i objekata s gospodarskom i društvenom namjenom, odnosno na rekonstrukciju tzv. "brownfield" lokacija, tj. bivših vojnih i industrijskih objekata.

Naposljetku, pitanje **administrativnih kapaciteta** (neučinkoviti organizacijski sustav, manjak djelatnika i opreme, potreba za obrazovanjem i izobrazbom itd.) na svim razinama u energetsom sektoru i sektoru zaštite okoliša rješavat će se kao horizontalni prioritet, tj. u okviru sektorskih aktivnosti i rezultata.

Povezanost i mobilnost

Na konkurentnost hrvatskog gospodarstva također negativno utječe loša kvaliteta i održavanje **javnog prijevoza**, manjak udobnih načina prijevoza i pouzdanih prometnih veza između i unutar regija, kao i odsustvo mogućnosti multimodalnog prijevoza te, prema tome, ekološki prihvatljivijih i sigurnijih prijevoznih sredstava. Ograničeni kapaciteti i nedostatak standardiziranih sustava upravljanja u hrvatskim unutarnjim vodnim putovima rezultiraju niskom razinom korištenja ovog načina prijevoza te niskom razinom sigurnosti, pri čemu međusobnu povezanost ometaju nedostaci u pomorskim lukama i kod pomorskih prijevoznika, posebno s obzirom na pristup otocima. Međutim, s obzirom na geografski položaj Hrvatske, program pruža mogućnost poboljšanja povezanosti između Jadrana i Mediterana te središnjeg dijela Europe kroz osuvremenjivanje i razvoj prometne infrastrukture unutar osnovne i sveobuhvatne TEN-T mreže i koridora EU-a. To će pomoći razvoju pojedinih regija promicanjem njihove integracije u unutarnje tržište EU-a i globalno gospodarstvo, pospješivanjem trgovine, dostupnosti i mobilnosti te stvaranjem blagostanja i novih radnih mjesta.

Temeljna načela određena u nacrtu Nacionalne prometne strategije, koja su relevantna u širem kontekstu prometne i kohezijske politike EU-a, uključuju ekološku održivost, dostupnost i socijalnu uključenost, promjenu oblika prijevoza, povećanu interoperabilnost, a kao dodatne prioritete ističu povezanost sa susjednim zemljama i međupovezivanje unutar šire TEN-T mreže EU-a. Prioritetna os OPKK-a usmjerena na TC7 pridonijet će prvih pet od šest ključnih ciljeva nacrta Prometne strategije za Hrvatsku:

1. poboljšanje prometne povezanosti i koordinacije sa susjednim zemljama
2. poboljšanje dostupnosti prijevoza putnicima na dugim relacijama u Hrvatskoj
3. poboljšanje regionalne povezanosti putnika u Hrvatskoj i promicanje teritorijalne povezanosti
4. poboljšanje dostupnosti prijevoza putnicima do i unutar glavnih urbanih aglomeracija
5. poboljšanje dostupnosti teretnog prijevoza u Hrvatskoj
6. unapređenje organizacijskog i operativnog ustroja prometnog sustava radi poboljšanja njegove učinkovitosti i održivosti.

U fokusu ovog prioriteta bit će ulaganja u prometnu infrastrukturu potrebnu za suvremenu, konkurentnu i međusobno povezanu europsku ekonomiju, koja će olakšati kretanje robe i ljudi, ne samo diljem i unutar Hrvatske već i prema ostalim dijelovima Europe, te poboljšati dostupnost gradova i izoliranih područja funkcionalnim centrima i ojačati teritorijalnu koheziju.

Nadalje, utvrđivanje ciljeva prioriteta prometa u OPKK-u odražava prioritete politike EU-a i nacionalne politike za područje prometa. Prijedlog Europske komisije za pripremu i prioritete programskih dokumenata o prometu EU-a identificira kao cilj uspostavu Jedinog europskog prometnog područja koje bi tvorilo podlogu europskom gospodarskom napretku, povećalo konkurentnost te omogućilo visokokvalitetne, efikasne i sigurne usluge suvremene infrastrukture uz

smanjenje njezinog utjecaja na okoliš. U njoj se ističe integracija modalnih mreža prijevoza, odnosno komodalnost, strukturalne promjene kojima se omogućuje učinkovita konkurentnost željeznice na tržištu prijevoza robe i putnika na srednjim i dugim relacijama, mobilizacija potencijala nedovoljno iskorištenih unutarnjih vodnih putova i ekološki prihvatljivog gradskog prometa. Stoga bi fokus trebao biti na 'osnovnoj' mreži koridora koji bi osigurali efikasno multimodalno povezivanje i dodatnu vrijednost na razini Europe.

Prijedlog Europske komisije za pripremu i prioritete programskih dokumenata ističe neujednačenu prirodu hrvatskog prometnog sustava koji je tijekom posljednjih 15 godina bio usmjeren na razvoj autocesta. Poboljšanje kvalitete potrebno je i u svim drugim načinima prijevoza, kao i naponi za povećanje sigurnosti na cesti, poboljšanje sustava upravljanja željezničkim prometom te interoperabilnosti, multimodalnosti i plovnosti unutarnjih vodni putova.

Prioritetna os koja se odnosi na promet u OP-u za razdoblje 2014. - 2020. označit će nastavak provedbe strateških ciljeva određenih u OP-u "Promet" za razdoblje 2007. - 2013. (osuvremenjivanje željezničke infrastrukture i sustava unutarnjih plovni putova), uz osiguravanje dosljednosti i usklađenosti s obzirom na dosadašnje financiranje iz fondova EU-a u sektoru prometa u Hrvatskoj

S obzirom na navedeno, glavni ciljevi ovih prioriteta područja su sljedeći:

- poboljšana interoperabilnost i međusobna povezanost željezničkih pruga u sklopu glavnih europskih koridora te poboljšani kapaciteti i kvaliteta putničkog željezničkog voznog parka (KF);
- jačanje regionalne mobilnosti i povezanosti kroz poboljšanje regionalnih cesta i eliminaciju glavnih cestovnih uskih grla (EFRR);
- poboljšana sigurnost na cestama kroz ulaganja u povezanu infrastrukturu (EFRR);
- poboljšana teritorijalna kohezija i povezanost te dostupnost fizički izoliranih područja tj. najjužnijih dijelova Hrvatske (Dubrovnik) i nastanjenih otoka (KF);
- uspostava integriranih i ekološki prihvatljivih sustava javnog prijevoza u urbanim aglomeracijama (KF);
- osuvremenjivanje unutarnjih vodnih putova, luka i IT sustava upravljanja prijevozom unutarnjim vodnim putovima (KF).

Siromaštvo i socijalna isključenost

Hrvatska ima jednu od najviših stopa rizika od **siromaštva i socijalne isključenosti** u EU. Broj osoba kojima prijeti siromaštvo ili socijalna isključenost bio je 1,370.000 u 2012., a cilj Hrvatske je smanjenje tog broja za 150.000 do 2020., u skladu s Nacionalnim programom reformi.

Strategija borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti (2014. - 2020.) definira najugroženije skupine u društvu[15], tj. one s najvećim rizikom od siromaštva i socijalne isključenosti.

Kao što pokazuje ocjena potreba u Sporazumu o partnerstvu, dostupnost **zdravstvene skrbi** često je nejednaka diljem zemlje, prvenstveno zbog prepreka poput troškova i udaljenosti, ali i zbog nedovoljnog broja zdravstvenih djelatnika. U 2011. bio je 281 liječnik na 100.000 stanovnika. Broj se povećao u proteklih 10 godina, no još uvijek je manji od prosjeka Europske unije (320/100.000). Neka područja u Hrvatskoj nemaju dovoljan broj timova

primarne zdravstvene skrbi ili potrebnu infrastrukturu za pružanje odgovarajućih usluga stanovništvu. Nadalje, zastarjeli bolnički sustav ne može pružiti odgovarajuće usluge stanovništvu i zahtijeva promjenu u obliku pružanja zdravstvene skrbi. Trenutačno, bolnička skrb u Hrvatskoj prvenstveno se bazira na akutnoj bolničkoj skrbi, koja je najskuplji oblik skrbi. Potreban je prelazak na druge oblike bolničke skrbi, s dnevnom bolnicom/dnevnom kirurgijom i drugim oblicima skrbi koji zahtijevaju manje resursa i koji su navedeni u Nacionalnom planu za razvoj kliničkih bolničkih centara, kliničkih bolnica, klinika i općih bolnica u Republici Hrvatskoj (2014. - 2016.) i uključen je u NPR. Nadalje, ugrožene skupine pod velikim su utjecajem ograničenja pristupa bolničkoj skrbi, koji je posljedica neučinkovitih ili nerazvijenih bolničkih usluga.

Da bi se povećale učinkovitost i djelotvornost bolničke hitne medicinske službe (HMS), uspostavljeni su zajednički medicinski odjeli za hitne slučajeve u većini hrvatskih bolnica za akutnu skrb, sa samo nekolicinom bolnica bez takvih odjela. Također, u zemljopisno izoliranim područjima kao što su otoci, gdje su druge zdravstvene usluge ograničene ili nepostojeće, učinkovita hitna medicinska služba od vitalne je važnosti. Trenutačno, hitna medicinska služba je nedovoljno opremljena za pružanje odgovarajuće skrbi kako lokalnom stanovništvu, tako i turistima.

Strategija EU-a za razvoj jednakih mogućnosti za osobe s invaliditetom za razdoblje 2010. - 2020. pruža okvir za osnaživanje osoba s invaliditetom za njihovo potpuno sudjelovanje u društvu, dok Konvencija UN-a o pravima osoba s invaliditetom u članku 19. iznosi pravo na neovisno življenje.

Pristup socijalnim uslugama, posebno onima u zajednici, ograničen je na cijelom području Republike Hrvatske. S ciljem intenziviranja postupka deinstitutionalizacije i sprečavanja institucionalizacije, usvojen je Plan deinstitutionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi i drugih pravnih osoba koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj 2011. - 2016. (2018.), u svrhu smanjenja broja korisnika koji ulaze u institucije i povećanja broja onih koji napuštaju institucije i prelaze u nove oblike skrbi. To treba biti u skladu s prioritetima razvoja mreže usluga na lokalnoj razini. Podrška razvoju i širenju mreže socijalnih usluga u zajednici od strane svih pružatelja usluga (npr. javne ustanove, nevladine organizacije) također je preduvjet za održivost postupka deinstitutionalizacije, a ta dva postupka su međusobno povezana i utječu jedan na drugoga.

U 2012. bilo je 12.373 korisnika socijalnih usluga, a 62 % njih bili su u nekom obliku institucionalne skrbi. 68 % djece i mladih bez odgovarajuće roditeljske skrbi bili su korisnici institucionalne skrbi.

Što se tiče djece i mladih s poremećajima u ponašanju, 35 % njih koristilo je usluge institucionalne skrbi, kao i 44 % osoba s intelektualnim, tjelesnim ili osjetilnim oštećenjima i 96 % osoba s mentalnim oštećenjima.

Kako bi se osigurala maksimalna dostupnost socijalnih usluga u zajednici diljem zemlje te kako bi se pružila potpora postupku deinstitutionalizacije, provodi se paralelan kontinuirani proces socijalnog planiranja na županijskoj razini, uključujući pripremu županijskih socijalnih planova. Oni bi trebali poduprijeti razvoj usluga koje nedostaju u određenim područjima te osigurati održivost procesa deinstitutionalizacije, kao i podržati pravo svih osoba na podršku u svojim lokalnim zajednicama.

Također, u skladu s Planom deinstitutionalizacije i županijskim lokalnim socijalnim planiranjem, usvojen je Operativni plan deinstitutionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi i drugih pravnih osoba koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi u Republici

Hrvatskoj, u kojem je utvrđen oblik transformacije domova socijalne skrbi. Rezultati postupka deinstitutionalizacije i transformacije do kraja 2016. bit će temelj za planiranje deinstitutionalizacije i transformacije za razdoblje do 2020.

Nadalje, centri za socijalnu skrb imaju važnu ulogu u pripremi korisnika i njihovih obitelji za povratak u obitelj ili u njihovom upućivanju u izvaninstitucionalne oblike smještaja, kao i u sprečavanju institucionalizacije, pružajući potporu postupku deinstitutionalizacije. Također povezuju korisnike socijalne skrbi s pružateljima socijalnih usluga u zajednici.

Ulaganja u infrastrukturu u domovima za starije osobe potrebna su kako bi se osigurao standard kvalitete institucionalne skrbi, a posebice dostupnost socijalnih usluga u zajednici. Nadalje, beskućnici predstavljaju jednu od najranjivijih skupina suočenih s ekstremnim siromaštvom i socijalnom isključenošću. Iako nema točnih podataka, procjenjuje se da postoji gotovo 1.000 beskućnika, od kojih samo oko 430 može biti smješteno u 12 prihvatilišta koja se uglavnom nalaze u većim gradovima.

Područja pogođena siromaštvom koreliraju s onima koja su identificirana kao potpomognuta područja, na temelju indeksa razvijenosti. Obilježena su višim stopama nezaposlenosti, nižim prihodima i stupnjem obrazovanja, depopulacijom, nižim životnim standardom i siromašnijim uvjetima stanovanja koji odražavaju sporiji gospodarski i društveni razvoj na tim područjima, slabije prilike zapošljavanja i obrazovanja, ograničenu dostupnost temeljne infrastrukture, što rezultira povećanom ranjivošću stanovništva s obzirom na siromaštvo u usporedbi s drugim područjima.

S druge strane, vezano uz probleme siromaštva i socijalne isključenosti koje trpe marginalne zajednice, npr. Romi, EU neprekidno naglašava međuodnos između problema obrazovanja, zapošljavanja, zdravlja i fizičkih uvjeta stanovanja, budući da se slični međuodnosi mogu zamijetiti i u Hrvatskoj.

Također, za Hrvatsku je vrlo specifična činjenica nedavnog neposrednog iskustva rata (1991. - 1996.) te populacija u povećanom riziku od socijalne isključenosti, kao što su hrvatski branitelji i stradalnici Domovinskog rata, izbjeglice, prognanici, povratnici itd. U Domovinskom ratu uništeno je više od 150.000 domova i imanja te preko 25 % hrvatskog gospodarstva, a izravna šteta u Hrvatskoj iznosila je 32 milijarde eura. Izgubljeno je više od 21.000 života, a 57.890 hrvatskih branitelja pretrpjelo je tjelesna oštećenja veća od 20 %.

Obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje

Strukturne reforme u obrazovanju i osposobljavanju trebale bi biti usmjerene na modernizaciju kurikuluma temeljenih na ishodima učenja te na razvoj ključnih i transverzalnih kompetencija koje su preduvjet za sudjelovanje u cjeloživotnom učenju kao strateškim ciljevima Programa obrazovanja i osposobljavanja za 2020. Nova hrvatska Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije za razdoblje 2014. - 2020. (SOZT) posebno naglašava ove probleme, slijedeći preporuke Europske komisije o uvođenju ključnih kompetencija u razvoj i provedbu kurikuluma. Nacionalni okvirni kurikulum (NOK) definira područja i opće rezultate obrazovanja - humanističke znanosti i umjetnost, zdravlje, sigurnost i okoliš, učenje kako učiti, poduzetništvo i aktivno građanstvo.

Vezano uz **IKT u obrazovanju**, škole su na različitim razinama digitalne zrelosti, raspoloživosti i brzine Interneta, digitalne zrelosti nastavnika, pružanja podrške nastavnicima, uvođenja IKT-a u poslovne procese. Potrebna su značajna ulaganja u infrastrukturu i opremu s obzirom da je samo 17 % svih škola povezano brzom internetskom vezom. Čak i one škole koje su povezane ne mogu potpuno iskoristiti potencijale koje nudi

Internet. To je zbog zastarjelosti IKT opreme, kao i neadekvatnog broja računala po učeniku.

Iako se, u manjim razmjerima, opremanje provodilo i u pretpristupnom razdoblju, uglavnom u školama za **strukovno obrazovanje i osposobljavanje** (SOO) i ustanovama za obrazovanje odraslih, škole na pred-tercijarnoj razini još uvijek nisu opremljene najnovijom tehnologijom te didaktičkom i ostalom specijaliziranim opremom potrebnom za pružanje visokokvalitetnog, relevantnog, suvremenog i atraktivnog obrazovanja i osposobljavanja. Stoga su neophodna daljnja ulaganja u obrazovnu infrastrukturu. 70,7% redovnih učenika srednjih škola (ISCED 3 i 4) u 2011. bilo je upisano u neki od programa SOO-a. Konkretno, 43% bilo ih je upisano u 4-godišnje programe SOO-a (zasnovane na jednakom udjelu općih i stručnih kompetencija, više teoretskih i zasnovanih na nastavi u školi, koji učenicima omogućuju napredovanje do visokoškolskog obrazovanja), a 26% ih je bilo upisano u 3-godišnje programe (zasnovane više na stručnim i praktičnim kompetencijama koje se u većini programa SOO-a usvajaju kroz programe naukovanja). Stoga je veći dio SOO-a u Hrvatskoj usmjeren na osiguravanje uključivanja u tržište rada i omogućavanje pristupa visokoškolskom obrazovanju. Najveći udjel nezaposlenih čine osobe sa srednjoškolskom razinom obrazovanja, njih oko 62 %. Podaci o obrazovanju pokazuju da se broj učenika upisanih u osnovnu školu te očekivani broj učenika srednjih škola značajno smanjuje, što će dovesti do smanjenja broja škola. Stavovi poslodavaca, pribavljeni putem analize provedene u sklopu jednog od provedenih IPA projekata (*Jačanje institucionalnog okvira za razvoj strukovnih standarda zanimanja, kvalifikacija i kurikulumu*) otkrivaju da je samo 1/3 poslodavaca uključenih u istraživanje zadovoljna razinom kompetencija mladih te da je glavni problem manjak praktičnih znanja potrebnih za određene poslove. Provedba tih projekata pokazala je da je gotovo 60 % ukupnih ulaganja u području uvođenja novih i inovativnih sadržaja u strukovne škole uloženo u strukovne programe u sljedećim sektorima: *poljoprivreda, strojarstvo, turizam i ugostiteljstvo, elektrotehnika i informacijska tehnologija te zdravstvena zaštita.*

Imajući u vidu da je jedan od kriterija usklađivanje s lokalno-regionalnim razvojem, ovi sektori su prepoznati kao napredni u kontekstu doprinosa daljnjem razvoju određene regije. Područja prioriteta i tematska područja identificirana u Strategiji pametne specijalizacije i prioriteta područja ulaganja u SOO prepoznata u novoj Strategiji obrazovanja, znanosti i tehnologije (koja treba biti usvojena u 2014.) usmjerena su na osnivanje centara kompetencija u određenim strukovnim sektorima. Uspostava mreže dovoljno opremljenih strukovnih škola, s visokom razinom stručnosti među nastavnicima/mentorima u strukovnim školama, olakšat će daljnji razvoj i usklađenost obrazovnog sustava s tržištem rada na regionalnoj razini.

Vezano uz **tercijarno obrazovanje**, budući da životni troškovi predstavljaju najveću stavku u ukupnim troškovima studiranja, nedovoljan broj studentskih domova prepreka je pristupu visokom obrazovanju (VO). Godišnji životni troškovi studenata koji žive u privatnom smještaju 80 % su veći od troškova studenata koji žive u studentskim domovima. Postotak stanovništva u dobi od 30 do 34 godine s tercijarnom razinom obrazovanja iznosi 23,7 % (2012.), što je ispod prosjeka Europske unije gdje je taj prosjek 35,8 % (2012.). Nacionalni cilj strategije EU 2020. vezan uz postotak stanovništva u dobi od 30 do 34 godine s tercijarnim obrazovanjem je 35 %. Stoga je potrebno poduzeti mjere vezane uz poboljšanje pristupa visokom obrazovanju i povećanje broja studenata koji završe upisani fakultet. U akademskoj godini 2010/11, 520 učenika gimnazija i 3.604 učenika 4-godišnjih strukovnih škola uspješno je položilo ispite državne mature i ispunilo kriterije za upis na instituciju visokog obrazovanja, no nisu se upisali vrlo vjerojatno zbog visokih životnih troškova studiranja izvan mjesta prebivališta. Postojeći kapaciteti studentskog smještaja u Hrvatskoj iznose 10.722 kreveta. U akademskoj godini 2013/14, 4.625 studenata koji su podnijeli zahtjev za studentski smještaj i ispunili kriterije, nisu ga mogli koristiti zbog nedovoljnih

kapaciteta. Studentski smještajni kapacitet trebao bi biti barem 10 % ukupnog broja studentske populacije. 17 % studenata u Europskoj uniji živi u studentskim domovima, a u Hrvatskoj samo 6,69 %. Nekoliko studija ukazuje da samo 59 % svih studenata upisanih na institucije visokog obrazovanja u Hrvatskoj uspješno završi svoj studij, dok 41 % studenata prekine studij, uglavnom u ranim fazama studiranja. Preliminarna analiza pokazuje da je jedan od temeljnih razloga za prekid studija nedostatak sredstava za studiranje.

Tehnička pomoć za OPKK

Postojeća razina korištenja instrumenata pretpristupne pomoći i strukturalnih i kohezijskih fondova u Hrvatskoj mogla bi se povećati jačanjem administrativnih sposobnosti. Treba osigurati kapacitete u smislu specijalizirane nadležne uprave, uključujući odgovarajuća kadrovska sredstva na državnoj, regionalnoj i lokalnoj razini, kako bi se povećala učinkovitost onih uprava koje su izravno uključene u provedbu i korištenje ESI fondova.

Odgovarajuća i učinkovita provedba programa sufinanciranih iz ESI fondova u Hrvatskoj zahtijeva golemi administrativni napor u sadašnjem i budućem razdoblju. Ministarstva i druga uključena tijela javne vlasti moraju biti potpuno spremna na izazove učinkovitog ostvarivanja ciljeva programa i pravovremenog korištenja fondova. Ključni čimbenik uspjeha je dobro funkcionirajući sustav upravljanja, nadzora i ocjenjivanja. Zapošljavanje dovoljnog broja osoblja, kao i korištenje administrativnih i tehničkih kapaciteta, temeljni su preduvjet stvarnog funkcioniranja sustava upravljanja i nadzora.

Upravljačko tijelo OPKK-a treba imati potpune ovlasti za osiguranje snažne koordinacije i vođenja posredničkih tijela (PT), omogućavanje koncentracije i sinergije i unapređenje koordinacije i strateške prirode programa te njihove učinkovite provedbe. Vlasništvo nad sektorima politika treba biti snažno uklopljeno u relevantna resorna ministarstva, zajedno s izgradnjom kapaciteta za kreiranje i provođenje politika.

Postojeće slabosti u hrvatskoj administraciji, radi osiguranja odgovarajuće razine provedbe operativnih programa, bit će podržane kroz prioritetnu os tehničke pomoći. Rizik od nedovoljnih kapaciteta veći je u okviru sustava strukturalnih fondova nego što je bio u instrumentima pretpristupne pomoći, s obzirom na manjak i fluktuaciju osoblja, potrebu prilagodbe novim upravljačkim postupcima u sklopu sustava podijeljenog upravljanja, uključujući nova pravila nabave, širi tematski opseg projekata i očekivanu veću količinu posla vezanog uz povećanje sredstava.

Iskustvo s instrumentima pretpristupne pomoći pokazalo je određene slabosti u administrativnim i tehničkim kapacitetima unutar nadležne uprave. Daljnji naponi su neophodni za učinkovitu provedbu planova za povećanje administrativne sposobnosti za provedbu buduće kohezijske politike, bolji strateški pristup u razvoju projekata i zreliju bazu projekata. Učinkovita provedba zakonodavstva o javnoj nabavi ključna je, kako na državnoj, tako i na lokalnoj razini. Također se treba pozabaviti rješavanjem rizika od nepravilnosti, prijevara i korupcije.

Administrativni troškovi i opterećenje sustava upravljanja i nadzora, kao i korisnika, smanjit će se primjenom rješenja e-kohezije. Zahtjevi EU-a vezani uz nadzor usmjeren na rezultate i izvješćivanje zahtijeva uvođenje adekvatnih nadzornih vještina u upravljačkom tijelu i ostalim tijelima u sustavu upravljanja i nadzora. Potrebno je ojačati kulturu evaluacije u budućem razdoblju.

Također treba koristiti dodjelu tehničke pomoći EFRR-a OPKK-u kako bi se pružila potpora kapacitetima korisnika projekta u smislu informiranja i savjetovanja o financiranju iz EU-a, ali i u smislu pripreme, natječajnih postupaka i provedbe projekata.

1.1.2 Opravdavanje za izbor tematskih ciljeva i pripadajućih investicijskih prioriteta vezanih uz sporazum o partnerstvu, na temelju utvrđivanja regionalnih i, po potrebi, nacionalnih potreba, uključujući potrebu rješavanja izazova u relevantnim i za zemlju specifičnim preporukama usvojenim u skladu s člankom 121. stavkom 2. TFEU-a i relevantnim preporukama Vijeća, usvojenim u skladu s člankom 148. stavkom 4. TFEU-a, uzimajući u obzir ex-ante evaluaciju.

Tablica 1: Opravdavanje za odabir tematskih ciljeva i investicijskih prioriteta

Odabrani tematski cilj	Odabrani investicijski prioritet	Opravdavanje odabira
01 - Jačanje istraživanja, tehnološkog razvoja i inovacija	1a - Pобољшanje infrastrukture i kapaciteta za istraživanje i inovacije, s ciljem razvijanja uspješnosti istraživanja i inovacija te promoviranje centara za kompetencije, posebice onih od europskog interesa	Radi doprinosa glavnom cilju strategije Europa 2020. te ostvarenja povećanja ukupnih domaćih izdataka za razvoj i istraživanje na 1,4% BDP-a do 2020., što je utvrđeno kao cilj u Partnerskom sporazumu Republike Hrvatske, potrebno je ulagati u infrastrukturu za istraživanje i razvoj, kapacitete za provedbu istraživanja na visokoškolskim ustanovama/u znanstvenim organizacijama te u znanstvenu izvrsnost.
01 - Jačanje istraživanja, tehnološkog razvoja i inovacija	1b - Promicanje poslovnih ulaganja u inovacijama i istraživanjima te razvoj veza i sinergija između poduzeća, centara za istraživanje i inovacije i visokog obrazovanja, osobito promicanje ulaganja u razvoj proizvoda i usluga, transfer tehnologija, socijalne inovacije, ekološke inovacije, usluge javnog servisa, zahtjeva za poticanjima, umrežavanje, klustere i otvorene inovacije, kroz pametnu specijalizaciju i podržavanje tehnoloških i primijenjenih istraživanja, pilot linija, predproizvodna provjera valjanosti, naprednih proizvodnih mogućnosti i početne proizvodnje, osobito u ključnim tehnologijama koje potiču razvoj i inovacije te širenje tehnologija za opću namjenu	Bijela knjiga Komisije stavlja naglasak na stvaranje dobrih uvjeta za povećanje privatnih izdataka za istraživanje i razvoj putem jačanja kapaciteta za istraživanje, razvoj i inovacije poduzeća, pospješivanje suradnje s institucijama za istraživanje i razvoj te kreiranje institucionalnog sustava podrške aktivnostima istraživanja, razvoja i inovacija u poslovnom sektoru. Kao što pokazuje ocjena potreba i potencijala u Partnerskom sporazumu RH , glavna prepreka povećanju privatne potrošnje u sektoru istraživanja i razvoja slab je inovacijski kapacitet tvrtki i potencijal za istraživanje i razvoj, ograničen interes za suradnju industrije i institucija za istraživanje i razvoj i nedovoljni institucionalni sustav potpore za poticanje inovacija. Prema Specifičnim preporukama o Nacionalnom programu reformi u Hrvatskoj za 2014. i Programa konvergencije u Hrvatskoj za 2014., udjel Vladinog sufinanciranja u poslovnim izdacima za istraživanje i razvoj iznosio je gotovo nula u 2012. Korištenje ESI fondova za istraživanje i razvoj priznato je kao jedina stvarna šansa za porast ulaganja Hrvatske u kapacitete razvoja, istraživanja i inovacija u narednim godinama.

<p>02 - Pобољшanje dostupnosti, korištenja i kvalitete informacijskih i komunikacijskih tehnologija</p>	<p>2a – Daljnji razvoj širokopojasnog pristupa i iskorak prema mrežama velikih brzina i podrška prihvaćanju novih tehnologija i mreža za digitalno gospodarstvo</p>	<p>Strategija Europa 2020. ističe važnost korištenja širokopojasnog pristupa u svrhu promicanja socijalne uključenosti i konkurentnosti u EU.</p> <p>Jedan od glavnih prioriteta koji promiče Digitalna agenda za Europu je smanjenje digitalnog jaza. Kako je navedeno u Prijedlogu Europske komisije za pripremu i prioritete programskih dokumenata, Hrvatska zaostaje za prosjekom Europske unije s obzirom na razinu širokopojasnog pristupa, a hrvatsko gospodarstvo imalo bi korist od poboljšanog pristupa mrežama sljedeće generacije. Glavni rezultat koji Hrvatska želi postići za ESI fond putem ovog investicijskog prioriteta, kako je prikazano u Sporazumu o partnerstvu koji odražava specifične izazove svake pojedine zemlje koje treba podržati, jest unapređenje širokopojasne komunikacijske infrastrukture mreža sljedeće generacije i pristupa nedovoljno povezanim područjima. Ekonomski program Republike Hrvatske za 2013. uključuje mjere razvoja širokopojasne pristupne infrastrukture radi osiguranja učinkovite konkurencije, dostupnosti širokopojasnih usluga i povećanje potražnje za širokopojasnim uslugama i korištenjem širokopojasnog pristupa kod građana i gospodarskih subjekata.</p>
<p>02 - Pобољшanje dostupnosti, korištenja i kvalitete informacijskih i komunikacijskih tehnologija</p>	<p>2c - Jačanje aplikacija informacijskih i komunikacijskih tehnologija za e-vladu, e-učenje, e-uključenost, e-kulturu i e-zdravlje</p>	<p>Strategija Europa 2020. ističe uvođenje i korištenje suvremenih dostupnih internetskih usluga (npr. e-vlada, online zdravlje, pametni dom, digitalne vještine, sigurnost itd.). Prijedlog Europske komisije za pripremu i prioritete programskih dokumenata navodi razvoj aplikacija IKT-a i e-vlade (uključujući usluge e-zdravlja) kao odgovor na gospodarske i društvene izazove, kao i unapređenje inovacija, modernizaciju državne uprave i pristup uslugama za građane i poduzeća. Hrvatski Sporazum o partnerstvu potvrđuje da je razina ponude i korištenja javnih e-usluga relativno niska. Javne e-usluge u Hrvatskoj u većoj su mjeri ponuđene tvrtkama nego građanima. Istovremeno, korištenje informacijskih i komunikacijskih tehnologija ključni su element za bolju provedbu ciljeva Strategije. Nacionalni program reformi za 2014. navodi potrebu za uvođenjem informacijsko-komunikacijskih aplikacija kao alata za ostvarenje politike i isporuku usluga u svim područjima reforme.</p>

Odabrani tematski cilj	Odabrani investicijski prioritet	Opravađavanje odabira
03 - Poboľšanje konkurentnosti malih i srednjih poduzeća, poljoprivrednog sektora (za EPFRR) i sektora za ribarstvo i akvakulturu (za EFPR)	3a - Promicanje poduzetništva, posebno olakšavajući ekonomsko iskorištavanje novih ideja i poticanje stvaranja novih poduzeća, uključujući putem poslovnih inkubatora	<p>U sklopu detaljnog preispitivanja Europske komisije, Makroekonomske neravnoteže - Hrvatska 2014., ističe se da Europska Komisija i EIB također predlažu inicijativu za poticanje kreditiranja MSP-ova te stoga prepoznaju potrebu za takvim intervencijama.</p> <p>Podrška konkurentnosti među poduzećima navedena je kao prioritet financiranja u Prijedlogu Europske komisije za pripremu i prioritete programskih dokumenata, kao i pristup financiranju za MSP-ove i daljnji razvoj usluga poslovne podrške s većom dodanom vrijednošću. Poduzeća bi trebala biti podržana tijekom svog životnog ciklusa, s ciljem povećanja proizvodnosti i sveukupne konkurentnosti.</p>
03 - Poboľšanje konkurentnosti malih i srednjih poduzeća, poljoprivrednog sektora (za EPFRR) i sektora za ribarstvo i akvakulturu (za EFPR)	3d - Podupiranje kapaciteta MSP-ova za rast i inovacijske procese	<p>Podržavanje modernizacije i konkurentnosti poduzeća prioritet je financiranja u Prijedlogu Europske komisije za pripremu i prioritete programskih dokumenata. U okviru Strategije Europa 2020. i vodeće inicijative pod nazivom Industrijska politika za doba globalizacije, ističe se važnost stvaranja ekosustava koji dovodi do inovacija. Hrvatska Strategija razvoja MSP-ova za razdoblje 2013. - 2020. usklađuje nacionalne strateške ciljeve s relevantnim dokumentima Unije, a ulaganja sukladna hrvatskoj Strategiji pametne specijalizacije (S3) usmjeravaju se u sektore s najvišim potencijalom rasta.</p>
04 - Podržavanje prelaska na niskougljično gospodarstvo u svim sektorima	4b - Promicanje energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije u poduzećima	<p>Potrebno je postići cilj EU-a i nacionalni cilj utvrđen u Strategiji Europa 2020. i hrvatskoj nacionalnoj Strategiji energetskog razvoja, koji se odnosi na postizanje 20-postotnog udjela obnovljive energije u bruto konačnoj potrošnji energije te na 20-postotno smanjenje primarne potrošnje energije (i 20-postotno smanjenje emisije stakleničkih plinova).</p>

Odabrani tematski cilj	Odabrani investicijski prioritet	Opravdavanje odabira
		<p>Budući da se utrošak energije u gospodarskim aktivnostima uvelike odnosio na energiju na bazi ugljika, a bio je intenzivan i u industrijskom i u uslužnom sektoru, što ima negativne učinke na energetske/klimatske politike i ciljeve, ali i smanjenje konkurentnosti poduzeća, potrebno je osigurati da poduzeća pridonose postignuću ciljeva koji se odnose na obnovljive izvore energije (primarno njihovog 20-postotnog udjela u hlađenju/grijanju) i energetske učinkovitost (19% u uslugama), u svrhu usklađivanja s ciljevima Strategije Europa 2020., čime će se također smanjiti njihovi troškovi i posljedično povećati konkurentnost. I Prijedlog Europske komisije za pripremu i prioritete programskih dokumenata i Partnerski sporazum RH propisuju promicanje energetske učinkovitosti i korištenje obnovljive energije u gospodarskom sektoru kao prioriteta koje treba podržati sredstvima iz ESI fondova.</p>
<p>04 - Podržavanje prelaska na niskougljično gospodarstvo u svim sektorima</p>	<p>4c - Podupiranje energetske učinkovitosti, pametnog upravljanja energijom i korištenje obnovljivih izvora energije u javnoj infrastrukturi, uključujući javne zgrade te u stambenom sektoru</p>	<p>Budući da su zgrade najveći potrošač energije, ovaj investicijski prioritet najviše će pridonijeti cilju Strategije Europa 2020. i hrvatske Strategije energetskog razvoja, koji se odnosi na 20-postotno povećanje energetske učinkovitosti do 2020., s obzirom na to da je ustanovljeno da će se najveća ušteda (34%) ostvariti u stambenom sektoru (uključujući stambene zgrade). Također će se ostvariti cilj povećavanja udjela obnovljivih izvora energije u potrošnji energije, s posebnim naglaskom na pružanje neovisnih rješenja za opskrbu energijom, čime će se pridonijeti ostvarivanju nacionalnih ciljeva koji se odnose na proizvodnju električne energije, a posebice na proizvodnju energije za hlađenje/grijanje, ali i sigurnosti opskrbe, što je jedan od glavnih ciljeva na razini EU-a i Hrvatske. Na sličan način, ulaganja u odgovarajuća poboljšanja javne energetske infrastrukture (sustav centraliziranog grijanja i javna rasvjeta) doprinijet će efikasnijem korištenju izvora energije i smanjenju emisije stakleničkih plinova.</p>

Odabrani tematski cilj	Odabrani investicijski prioritet	Opravdavanje odabira
04 - Podržavanje prelaska na niskouglačno gospodarstvo u svim sektorima	4d - Razvoj i provedba pametnih sustava distribucije koji djeluju pri niskim i srednjim razinama napona	<p>Postojeći razvodni sustav na niskom i srednjem stupnju napona uvelike je zastario te ga karakterizira nedostatna primjena novih tehnologija (uključujući i vrlo ograničenu pokrivenost naprednim/pametnim mrežama). Stoga bi poboljšanja u sklopu sustava trebala pridonijeti povećanju razine sigurnosti opskrbe (što je jedan od tri glavna prioriteta hrvatske Strategije energetske razvoja i Ekonomskog programa), no i efikasnijem upravljanju (energetskim) resursima i time smanjenju troškova i emisije stakleničkih plinova, čime će se pridonijeti ostvarenju ciljeva određenih u sklopu glavne inicijative "Energetski učinkovita Europa". Kao posebna značajka, poboljšanje mreže će omogućiti uvođenje dodatne proizvodnje energije iz obnovljivih izvora te poboljšanje efikasnosti energetske sustava učinkovitijom distribucijom i korištenjem energije, čime će se doprinijeti ciljevima Strategije Europa 2020. koji se odnose na sektor energetike. Ti ciljevi su potpuno usklađeni s Prijedlogom Europske komisije za pripremu i prioritete programskih dokumenata, koji propisuje, između ostalog, ulaganje u pristup mreži kao prioritet.</p>
05 - Promicanje prilagodbe na klimatske promjene, prevencija i upravljanje rizicima	5a - Podupiranje ulaganja za prilagodbu klimatskim promjenama, uključujući pristupe temeljene na ekosustavu	<p>Zbog osjetljivosti njezinoga prirodnog i gospodarskog sustava, Hrvatska mora poduzeti aktivne mjere u smislu prilagodbe klimatskim promjenama, što je jedna od mjera utvrđenih unutar glavne („flagship“) inicijative Učinkovitost Resursa strategije Europa 2020. Ovo je također u skladu s Prijedlogom Europske komisije za pripremu i prioritete programskih dokumenata koji propisuje, s jedne strane, potporu pripremi i provedbi mjera prilagodbe i, s druge strane, podizanje svijesti i aktivnosti izgradnje kapaciteta kao prioriteta koji će biti podržani ESI fondovima. Stoga, Hrvatska se za početak treba fokusirati na jačanje kapaciteta za mjere prilagodbe klimatskim promjenama, daljnje istraživanje i razumijevanje posljedica klimatskih promjena i, slijedom toga, na provedbu ulaganja koja se odnose na najhitnije potrebe prilagodbe.</p>

Odabrani tematski cilj	Odabrani investicijski prioritet	Opravdavanje odabira
05 - Promicanje prilagodbe na klimatske promjene, prevencije i upravljanja rizicima	5b - Promicanje ulaganja za rješavanje specifičnih rizika, osiguravanje otpornosti na katastrofe i razvoj sustava upravljanja u slučaju katastrofa	Strategija Europa 2020. propisuje potrebu za povećanjem otpornosti gospodarstava na klimatske rizike i kapaciteta za smanjenje rizika od katastrofa. Relevantne sektorske strategije (državni Plan zaštite i spašavanja, državni Plan navodnjavanja, Strategija gospodarenja vodama, Prethodna procjena rizika od poplava) određuju mjere i ciljeve koji su u skladu s prethodno spomenutim ciljem na razini EU-a. Ti ciljevi su potpuno usklađeni s Prijedlogom Europske komisije za pripremu i prioritete programskih dokumenata, koji propisuje upravljanje sustavom navodnjavanja, sušama, požarima i vodama (poplavama) te drugim utvrđenim glavnim rizicima kao prioritetima koje treba podržati sredstvima iz ESI fondova, uključujući i borbu protiv obalnog poplavljanja.
06 - Očuvanje i zaštita okoliša i promocija učinkovitosti resursa	6c - Očuvanje, zaštita, promicanje i razvoj prirodne i kulturne baštine	Promicanje održivog razvoja, tj. gospodarski rast vezan uz efikasniju uporabu resursa jasan je prioritet strategije Europa 2020 . Na državnoj razini, Ekonomski program postavlja prioritet u smislu razvoja poduzetništva u kulturi i kreativnim industrijama, kao i u smislu ulaganja u očuvanje kulturne baštine s obzirom na njezin značajan utjecaj na razvoj turističkih aktivnosti, poduzetništva općenito i otvaranja novih radnih mjesta. Na sličan način Prijedlog Komisije ističe potrebu za unapređenjem zaštite, valorizacije i upravljanja (prirodnom) kulturnom baštinom, uzimajući u obzir njezin turistički/poduzetnički potencijal.
06 - Očuvanje i zaštita okoliša i promocija učinkovitosti resursa	6e - Aktivnosti kojima se poboljšava urbani okoliš, revitalizacija gradova, obnova i dekontaminacija nekadašnjeg industrijskog zemljišta (uključujući prenamijenjena područja), smanjenje zagađenja zraka i promicanje mjera za smanjenje buke	Održivi gradski razvoj i gradska obnova utvrđeni su kao mjere reforme unutar Ekonomskog programa Republike Hrvatske za 2013. Mjere su, između ostalog, povezane s djelotvornijim upravljanjem resursima (fizički prostor), ponovnim korištenjem napuštenih gradskih lokacija te poboljšanjem ekoloških uvjeta u urbanim područjima, prije svega kvalitete okolnog zraka.

Odabrani tematski cilj	Odabrani investicijski prioritet	Opravdavanje odabira
06 - Očuvanje i zaštita okoliša i promocija učinkovitosti resursa	6i - Ulaganje u sektor otpada kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve	Ugovorom o pristupanju utvrđena su prijelazna razdoblja za sukladnost s europskim direktivama o otpadu (Odlaganje otpada) u smislu postupnog smanjenja papirnato, staklenog, metalnog, plastičnog, građevnog i biorazgradivog otpada na odlagalištima do 2020. te postupnog smanjenja otpada odloženog na postojećim nesukladnim odlagalištima do 2018. Ekonomski program propisuje potrebu za značajnim povećanjem postojećeg sustava gospodarenja otpadom. Prijedlog Europske komisije za pripremu i prioritete programskih dokumenata također ističe potrebu za usklađenošću s direktivama, uz pripremu Plana gospodarenja otpadom i Programa oporabe otpada kao najviših prioriteta koji će biti podržani ESI fondovima.
06 - Očuvanje i zaštita okoliša i promocija učinkovitosti resursa	6ii - Ulaganje u sektor vodnoga gospodarstva kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve	Ugovorom o pristupanju utvrđena su prijelazna razdoblja za sukladnost s „vodnim“ direktivama EU-a (Direktiva o kakvoći vode za piće i Direktiva o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda) u smislu postizanja ciljeva kakvoće vode za piće do kraja 2018. i uspostavljanja odgovarajućeg postupka prikupljanja i obrade otpadnih voda u aglomeracijama iznad 2000 ESdo kraja 2023. (s međurokovima 2018. i 2020., ovisno o veličini aglomeracije i osjetljivosti područja). Povrh spomenutih obveza, Prijedlog Komisije i Partnerski sporazum propisuju integriranu politiku upravljanja vodama kao najviše prioritete koji će biti podržani ESI fondovima, dok je održivo upravljanje vodama postavljeno kao jedna od mjera reforme u Ekonomskom programu Republike Hrvatske.
06 - Očuvanje i zaštita okoliša i promocija učinkovitosti resursa	6iii - Zaštita i obnova bioraznolikosti i tla te promicanje usluga ekosustava, uključujući Natura 2000 mrežu i zelenu infrastrukturu	Europa 2020. utvrđuje potrebu za postizanjem ciljeva bioraznolikosti, koja je obuhvaćena Strategijom o bioraznolikosti EU 2020. i koja je sveukupno vezana uz preokretanje trenda gubitka bioraznolikosti i ubrzavanje prijelaza na resursno učinkovito gospodarstvo.

Odabrani tematski cilj	Odabrani investicijski prioritet	Opravdavanje odabira
		<p>Nadalje, definirani prioriteti i aktivnosti potječu od jasne obveze Hrvatske (kao nove članice EU-a) o usuglašavanju sa zakonskim zahtjevima za očuvanje bioraznolikosti (Direktive o pticama i Direktive o staništima) koji su povezani s određivanjem i odgovarajućim upravljanjem Natura 2000 područjima. Navedeni prioriteti nalaze se u Nacionalnoj strategiji i akcijskom planu zaštite biološke i krajobrazne raznolikosti Republike Hrvatske (NSAP, 2008.) kao i u Ekonomskom programu. Naposljetku, Prijedlogom Europske komisije za pripremu i prioritete programskih dokumenata utvrđene su mjere, kao prioriteti koji će biti podržani ESI fondovima, vezane uz utemeljenje i upravljanje Natura 2000 područjima (uključujući morska zaštićena područja pod ODMS-om), obnovu i očuvanje staništa, kao i kontaminaciju kopnenim minama.</p>
<p>07 - Promicanje održivog transporta i eliminacije uskih grla u ključnim mrežnim infrastrukturama</p>	<p>7b - Poboljšavanje regionalne mobilnosti povezivanjem sekundarnih i tercijarnih čvorišta s infrastrukturom TEN-T-a, uključujući multimodalna čvorišta</p>	<p>Integrirana osnovna načela potiču države članice na razvoj nužne fizičke infrastrukture kako bi se poboljšala poduzetnička i potrošačka okolina. Zelena knjiga o teritorijalnoj koheziji prepoznaje ulogu prometne politike u poboljšanju teritorijalne kohezije kroz poboljšanje veza prema i unutar slabije razvijenih regija te kroz osiguravanje da gradska i ruralna područja imaju korist od prometne mreže. Prijedlog Europske komisije za pripremu i prioritete programskih dokumenata podržava ulaganje u stvaranje integriranog prometnog sustava kroz gradnju cestovnih veza prema TEN-ovima kako bi se osigurala regionalna povezanost s glavnom mrežom i intermodalnim čvorovima i poboljšala sigurnost na cestama. Kvaliteta regionalnih cesta u Hrvatskoj i njihova razina povezanosti s glavnim prometnim mrežama mora biti poboljšana kako bi se osiguralo korištenje mreže TEM-ova u gradskim i ruralnim područjima i prema tome pridonijelo smanjenju regionalnih nerazmjera.</p>

Odabrani tematski cilj	Odabrani investicijski prioritet	Opravdavanje odabira
07 - Promicanje održivog transporta i eliminacija uskih grla u ključnim mrežnim infrastrukturama	7i - Podupiranje multimodalnog jedinstvenog europskog prometnog prostora ulaganjem u TEN-T	<p>Politika TEN-T EU-a promiče rješenja o održivom prometu koja usmjeravaju proces prema postignuću ciljeva dugoročne prometne politike Europske unije (ispunjavanjem budućih potreba mobilnosti, istovremeno osiguravajući resursnu učinkovitost i smanjujući emisije ugljika).</p> <p>Prijedlog Europske komisije za pripremu i prioritete programskih dokumenata ističe potrebu za uklanjanjem uskih grla i dovršavanjem prometnih veza koje nedostaju. Razvoj intermodalnog prometnog sustava koji dobro funkcionira, uključujući vezu unutarnjih plovnih putova i luka s pomorskim lukama i zračnih luka s drugim prometnim načinima te uklanjanje uskih grla u unutarnjim plovnim putovima izazovi su specifični za pojedinu zemlju koji bi trebali biti obuhvaćeni ulaganjima iz ESI fondova. U nacrtu prometne strategije Hrvatske utvrđena je uloga koju bi mogli preuzeti trenutačno nedovoljno korišteni unutarnji plovni putovi u kretanju teretnog prometa kroz Hrvatsku i Europu, kao i u poboljšanju povezanosti unutar Jedinostvenog europskog prometnog područja.</p>
07 - Promicanje održivog transporta i eliminacija uskih grla u ključnim mrežnim infrastrukturama	7ii - Razvoj i unapređenje prometnih sustava prihvatljivih za okoliš (uključujući nisku razinu buke), i prometni sustavi sa niskim emisijama CO ₂ , uključujući unutarnje plovne putove i pomorski prijevoz, luke, multimodalne veze i aerodromsku infrastrukturu, radi promicanja održive regionalne i lokalne mobilnosti	<p>Bijela knjiga o prometu utvrdila je da potpora kohezijske politike treba biti usredotočena na održive oblike prometa – sa 60-postotnim smanjenjem stakleničkih plinova koje je potrebno ostvariti u prometnom sektoru do 2050. Ekonomski program Republike Hrvatske za 2013. propisuje razvoj prometne infrastrukture kao prioriteta s ciljem ublažavanja utjecaja na gospodarski rast. Područje Dubrovnika i otoka trpe posljedice razlika u prometnoj potražnji između kraja i vrhunca sezone. Sa sadašnjom infrastrukturom, veze ne mogu u dovoljnoj mjeri podnijeti maksimalne tokove i osigurati odgovarajući pristup uslugama.</p>

Odabrani tematski cilj	Odabrani investicijski prioritet	Opravdavanje odabira
		<p>U Prijedlogu Europske komisije za pripremu i prioritete programskih dokumenata napomenuto je da prometni pravci u sklopu hrvatskih aglomeracija ne omogućavaju dovoljnu mobilnost. Na temelju urbanističkih planova, u većim gradovima trebaju biti razvijeni urbani sustavi mobilnosti koji integriraju sve oblike prometa, pri čemu održiva i ekološki prihvatljiva rješenja trebaju biti prioritet.</p>
<p>07 - Promicanje održivog transporta i eliminacija uskih grla u ključnim mrežnim infrastrukturama</p>	<p>7iii - Razvoj i obnova sveobuhvatnih, visokokvalitetnih i interoperabilnih željezničkih sustava te promicanje mjera za smanjenje buke</p>	<p>Prijedlog Europske komisije za pripremu i prioritete programskih dokumenata preporučuje da kod razvoja uravnotežene prometne mreže u Hrvatskoj prioritet treba imati željeznički sektor. Posebni utvrđeni izazovi uključuju olakšavanje prelaska s cestovnog teretnog prometa na željeznički, modernizaciju postojećih željezničkih koridora i osiguravanje interoperabilnosti te razvoj intermodalnog prometnog sustava koji dobro funkcionira, ulaganjem u intermodalne i interoperabilne koridore i čvorove, posebno u željezničkom sektoru. Ovo je u skladu s Bijelom knjigom o prometu čiji je ključni cilj izmjena modaliteta s cestovnog na željeznički teretni promet. Ekonomski program Republike Hrvatske za 2013. usmjeren je na stvaranje jedinstvenog interoperabilnog sustava željeznica i na poboljšanje željezničkog prometa kao jedne od mjera reforme. Opće loše stanje željezničke infrastrukture i voznog parka stvorilo je trend zbog kojega sektor trpi kontinuirano opadanje udjela modalne podjele.</p>
<p>09 - Promicanje socijalne uključenosti, borba protiv siromaštva i svih oblika diskriminacije</p>	<p>9a - Ulaganje u zdravstvenu i socijalnu infrastrukturu što pridonosi nacionalnom, regionalnom i lokalnom razvoju, smanjujući nejednakosti u smislu zdravstvenog statusa, promičući socijalnu uključenost, kulturne i rekreativne usluge te prelazak s institucijske skrbi na skrb u zajednici</p>	<p>Hrvatska ima jednu od najviših stopa rizika od siromaštva i socijalne isključenosti u EU, koja je u 2012. iznosila 1,370.000 osoba ili 32,3 % ukupnog stanovništva. Cilj je Hrvatske, prema Nacionalnom programu reformi, smanjiti je za 150.000 do 2020. Veliki broj korisnika sustava socijalne skrbi nalazi se u nekom obliku institucionalne skrbi.</p>

Odabrani tematski cilj	Odabrani investicijski prioritet	Opravdavanje odabira
		<p>Prijedlog Komisije za pripremu i prioritete programskih dokumenata stavlja naglasak na pristup povoljnim, održivim, visokokvalitetnim zdravstvenim i socijalnim uslugama, prelazak s institucionalne skrbi na skrb uzajednici i smanjenje nejednakosti u dostupnosti, posebice za ugrožene skupine. Ulaganja će se usmjeriti na proširenje i diversifikaciju takvih usluga te na ostvarivanje njihove dostupnosti. Kako bi se podržala socijalna uključenost i pravo osoba na život u zajednici, ulaganja za podršku procesu deinstitucionalizacije usluga i širenje mreže usluga u zajednici bit će financirani putem EFRR-a, ESF-a i EPFRR-a na komplementaran način.</p>
09 - Promicanje socijalne uključenosti, borba protiv siromaštva i svih oblika diskriminacije	9b - Pružanje podrške fizičkoj, gospodarskoj i socijalnoj obnovi ugroženih zajednica u urbanim i ruralnim područjima	<p>Hrvatska ima jednu od najviših stopa rizika od siromaštva i socijalne isključenosti u EU, koja je 2012. iznosila 1,370.000 osoba ili 32,3 % ukupnog stanovništva. Cilj je Hrvatske, prema Nacionalnom programu reformi, smanjiti taj broj za 150.000 do 2020. Specifične i složene potrebe degradiranih područja zahtijevaju integrirana ulaganja kojima se pridonosi smanjenju siromaštva i socijalne isključenosti.</p>
10 - Ulaganje u obrazovanje, izobrazbu i strukovno osposobljavanje te cjeloživotno učenje	10a - Ulaganje u obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje kroz razvoj infrastrukture za obrazovanje i osposobljavanje	<p>Integriranim smjernicama poziva se države članice na "poboljšanje kvalitete i rezultata sustava obrazovanja i osposobljavanja na svim razinama".</p> <p>Strategijom EU 2020. utvrđeni su glavni ciljevi razvoja obrazovanja i cjeloživotnog učenja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Smanjenje ranog napuštanja školovanja na manje od 10 %, • Barem 40 % osoba u dobi od 30 do 34 godine treba dovršiti tercijarni ili istovrijedni stupanj obrazovanja.

Odabrani tematski cilj	Odabrani investicijski prioritet	Opravdavanje odabira
		<p>U vodećoj inicijativi strategije EU 2020., "Programu za nove vještine i poslove", navodi se da je razvoj obrazovne infrastrukture potreban za ostvarivanje cilja razvoja vještina i njihove prikladnosti.</p> <p>Povećanje razine vještina stanovništva, odgovor na izazov usklađivanja potražnje i ponude vještina na tržištu rada, poboljšanje rezultata strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i povećanje sudjelovanja u obrazovnom sustavu prioritet su financiranja za ESI fondove, formuliran u Prijedlogu Europske komisije za pripremu i prioritete programskih dokumenata. Sredstva bi trebala ulagati u podizanje kvalitete, učinkovitosti i otvorenosti obrazovnog sustava</p>

1.2 Opravdanje za alokaciju financijskih sredstava

Opravdanje za alokaciju financijskih sredstava (potpora Unije) za svaki tematski cilj i, po potrebi, investicijski prioritet, u skladu sa zahtjevima tematske usredotočenosti, uzimajući u obzir ex-ante evaluaciju.

Sredstva iz ESI fondova alocirana za OPKK 2014. - 2020. iznose 6,8 mlrd. eura, što predstavlja značajan iznos za rješavanje potreba i prilika u ključnim političkim sektorima socioekonomskog razvoja Hrvatske. Sredstva alocirana iz EFRR-a iznose oko 4,3 mlrd. eura, zajedno s 2,6 mlrd. eura iz kohezijskog fonda.

Alokacija ovih sredstava po svakoj prioritetnoj osi (PO) sukladna je predviđenoj tematskoj usredotočenosti izdataka na ograničen broj tematskih ciljeva (TC) i investicijskih prioriteta (IP), s fokusom na ostvarivanje specifičnih ciljeva (SC), kako bi se maksimalno povećao doprinos kohezijskoj politici i ciljevima Strategije Europa 2020. te ostvarila kritična masa potpore.

Potrebna financijska sredstva na razini investicijskih prioriteta nisu vođena samo primjenjivim odredbama o tematskoj usredotočenosti, vezano uz manje razvijene regije Hrvatske, već i strateškim ciljevima nacionalnih razvojnih planova, politikama regionalnog razvoja i sektorskim strategijama. Odluke o prioritetima oblikovane su rezultatima ostvarenim tijekom razdoblja od 2007. do 2013. godine i zahtjevnim financijskim i gospodarskim kontekstom. Procjene troškova provedbe i administracije predloženih aktivnosti također su uzete u obzir.

U okviru OPKK-a, oko 57 % sredstava EFRR-a alocirano je za potporu istraživanju i razvoju, tehnološkom razvoju i inovacijama, digitalnoj agendi, konkurentnosti MSP-ova i prelasku na niskougljično gospodarstvo, što predstavlja oko 12 % sredstava iz strukturnih

fondova alociranih Hrvatskoj.

Pod Prioritetnom osi 1, 15,4 % ukupnog financiranja iz EFRR-a u sklopu OPKK-a bit će alocirano, redosljedom navođenja, investicijskim prioritetima tematskog cilja 1: 1a i 1b. Trošenje će doprinijeti postizanju glavnog cilja državnih institucija za istraživanje i razvoj, povećat će ulaganja u istraživanje i razvoj na 1,4% BDP-a do 2020. godine i bit će u skladu sa strateškim ciljevima kako bi se popravila stopa povrata istraživanja i razvoja, inovacijska radna uspješnost i kako bi se postigao rast mjerene produktivnosti.

Pod Prioritetnom osi 2, 7,3 % EFRR-a u sklopu OPKK-a bit će alocirano investicijskom prioritetu 2a tematskog cilja 2, gdje će potrošnja biti usmjerena na unapređenje postojeće brzine širokopojasnoga pristupa, povećanje broja točaka za povezivanje na agregacijsku mrežu sljedeće generacije u ciljanim područjima te povećanju broja kućanstava pretplaćenim na širokopojasni pristup, na taj način izravno pridonoseći ostvarenju ciljeva Digitalne agende Europe (DAE) za pokrivenost širokopojasnoga pristupna ovelikih brzina do 2020.; i investicijskom prioritetu 2c, pridonoseći ostvarenju cilja Digitalne agende Europe i odražavajući preporuke Komisije o ulaganju u IKT i e-vladu, kako bi se odgovorilo na gospodarske i društvene izazove, poboljšalo inovaciju i modernizaciju državne uprave i pristup građana i poduzeća uslugama.

Pod Prioritetnom osi 3, 22,44 % ukupnog financiranja iz EFRR-a u sklopu OPKK-a bit će alocirano investicijskim prioritetima 3a i 3d. Fokus će biti na većim razinama poslovnih ulaganja, stvaranju novih radnih mjesta i povećanju doprinosa u prihodima od izvoza MSP-ova, tako da će većina alociranih sredstava biti usmjerena na izravnu podršku MSP-ovima kroz financijske instrumente, bespovratna sredstva, savjetodavne i usluge obuke, a manji dio na poboljšanje usluga organizacija za poslovnu podršku i fizičke infrastrukture. Planirana ulaganja u skladu su s preporukama Komisije i nacionalnom Strategijom razvoja MSP-ova za razdoblje 2013. - 2020., usmjerenima na poboljšanje gospodarske aktivnosti MSP-ova, premošćivanje financijskog jaza, razvoj novih poduzeća i potporu aktivnim poduzećima, unapređenje poduzetničkih vještina i okoline u smislu osiguravanja odgovarajućih usluga poslovne podrške, umrežavanja, klastera i uvođenja IKT-a.

Pod Prioritetnom osi 4, 12,31 % ukupnog financiranja iz EFRR-a u sklopu OPKK-a bit će alocirano investicijskim prioritetima tematskog cilja 4: 4b, 4c, i 4d. Taj iznos odgovara zahtjevu za alokacijom barem 12 % sredstava iz EFRR-a tematskom cilju 4 (za manje razvijene regije). Fokus aktivnosti i pripadajućih alociranih sredstava bit će na investicijskom prioritetu 4c posvećenom mjerama energetske učinkovitosti i obnovljivim izvorima energije u javnoj infrastrukturi (uključujući stambene zgrade), tj. aktivnostima izravno vezanim za ispunjenje obveze Direktive o energetske učinkovitosti i za ispunjenje glavnih ciljeva Europe 2020. u pogledu udjela obnovljivih izvora energije i smanjenja potrošnje energije.

Pod Prioritetnom osi 5, 5,6 % sredstava iz EFRR-a bit će alocirano investicijskim prioritetima tematskog cilja 5: 5a i 5b. Provedba Prioritetne osi 5 donekle je specifična jer je zamišljena u dvije faze: do pripreme prilagodbi klimatskim promjenama i procjene rizika od katastrofa (do 2016. i 2015. godine, redosljedom navođenja) samo pripreme mjere (kao što su jačanje kapaciteta za prikupljanje podataka, priprema projekta itd.) financirat će se iz ove Prioritetne osi, dok će konkretna (infrastrukturna) ulaganja uslijediti nakon toga.

Pod Prioritetnom osi 6, 7,8 % financiranja iz EFRR-a i 64,4 % sredstava iz kohezijskog fonda bit će alocirano investicijskim prioritetima tematskog cilja 6: 6i, 6ii, 6c, 6iii i 6e. Prioritetnoj osi 6 alocirana su najveća sredstva u okviru OPKK-a, budući da je to uglavnom pravna stečevina u skladu s većinom resursa posvećenih investicijskim prioritetima izravno povezanim s ispunjavanjem odredaba EU vezanih uz sektore gospodarenja vodama i otpadom te zaštitu prirode (Natura 2000).

Najveći dio financiranja bit će posvećen vodoopskrbi, odvodnji i obradi otpadnih voda zbog činjenice da sektor vodnoga gospodarstva zahtijeva najveća ulaganja radi osiguranja sukladnosti. Unatoč velikim sredstvima raspoloživim u okviru OPKK-a, bit će potrebna i dodatna sredstva, a dio njih je već osiguran i implementiran putem zajmova MFI-a.

Pod Prioritetnom osi 7, 9,25 % sredstava iz EFRR-a i 35,56 % sredstava iz kohezijskog fonda bit će alocirano investicijskim prioritetima 7i, 7b, 7ii i 7iii. Financijska raspodjela odražava prioritet smanjenja emisije stakleničkih plinova u skladu sa Strategijom Europa 2020. i preporukama Komisije. Većina financijskih sredstava temeljem ove Prioritetne osi bit će alocirana ulaganjima u željeznice, regionalne ceste, čist javni i gradski promet. Uz spomenutu raspodjelu, oko 450 milijuna eura iz Kohezijskog fonda bit će uloženo u željeznički sektor u sklopu Instrumenta za povezivanje Europe.

Pod Prioritetnom osi 8, 8,7 % sredstava iz EFRR-a alocirano je tematskom cilju 9. Najveći dio bit će alociran tematskom cilju 9 investicijskog prioriteta 9i. Sektori zdravlja i socijalne skrbi, zbog postupka deinstitucionalizacije, zahtijevaju ulaganja koja će pridonijeti ispunjavanju nacionalnih planova. Vezano uz obnovu ugroženih zajednica, modeli za provedbu integriranih aktivnosti trebaju biti uvedeni prije nego što se krene s punom proizvodnjom. U kombinaciji s intervencijama iz Europskog socijalnog fonda, aktivnosti iz tematskog cilja 9 doprinijet će glavnim nacionalnim ciljevima smanjenja broja osoba koje su u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti.

Pod Prioritetnom osi 9, 6 % sredstava EFRR-a bit će alocirano tematskom cilju 10 investicijskog prioriteta 10i. Zajedno s onima predviđenim u okviru ESF-a pod tematskim ciljem 10, intervencije će pridonijeti glavnim nacionalnim ciljevima vezanim uz udjel stanovništva koje prerano napušta školovanje te udjel stanovništva sa završenim visokoškolskim obrazovanjem, budući da su to također područja koja je prepoznala Komisija.

Sredstva alocirana za Prioritetnu os 10 - Tehnička pomoć (TP) iznose 5 % EFRR-a. Iako postoji iskustvo s tehničkom pomoći u prethodnim projektima financiranim od Europske unije, rastuće potrebe uslijed povećanja broja tijela u sustavu u razdoblju od 2014. do 2020. jasan su pokazatelj da će izgradnja kapaciteta biti glavno pitanje Prioritetne osi 10, kako na državnoj, tako i na regionalnoj razini.

Tablica 2: Pregled investicijske strategije operativnog programa

Prioritetna os	Fond	Potpora Unije (€)	Udio ukupne podrške EU-a za operativni program	Tematski cilj / Investicijski prioritet / Specifični cilj	Zajednički i specifični pokazatelji rezultata za koje je postavljen cilj
1	EFRR	664,792.165,00	9,66%	<ul style="list-style-type: none"> ■ 01 - Jačanje istraživanja, tehnološkog razvoja i inovacija <ul style="list-style-type: none"> ■ 1a – Poboljšanje infrastrukture i kapaciteta za istraživanje i inovacije s ciljem razvijanja uspješnosti istraživanja i inovacija te promoviranje centara za kompetencije, posebice onih od europskog interesa ■ 1 - Povećana sposobnost sektora za istraživanje, razvoj i inovacije (IRI) za provođenje istraživanja vrhunske kvalitete i suradnju na nacionalnoj i međunarodnoj razini ■ 2 Visokokvalitetna istraživanja Znanstvenih centara izvrsnosti ■ 3 –IRI aktivnosti znanstvenih organizacija usmjerene na potrebe gospodarstva <ul style="list-style-type: none"> ■ 1b - Promicanje poslovnih ulaganja u inovacijama i istraživanjima te razvoj veza i sinergija između poduzeća, IR centara i visokog obrazovanja, osobito razvoja proizvoda i usluga, tehnološko povezivanje, socijalna inovacija, ekološka inovacija, usluge javnog servisa, zahtjevi za poticajima, umrežavanje, klasteri i otvorena inovacija kroz pametnu specijalizaciju, tehnološko jačanje i primijenjeno istraživanje, pilot linije, pred proizvodna provjera valjanosti, napredne proizvodne mogućnosti i početne proizvodnje, osobito u Ključnim tehnologijama koje potiču razvoj i inovacije i širenje tehnologija za opću namjenu ■ 1 - Jačanje djelatnosti istraživanja, razvoja i inovacija (IRI) u poduzećima ■ 2 - Jačanje djelatnosti istraživanja i razvoja (IR) poslovnog sektora kroz stvaranje povoljnog inovacijskog okruženja <ul style="list-style-type: none"> ■ 3 - Uvedene društveno-korisne promjene koje poboljšavaju životne uvjete zajednice 	[1a11, 1a21, 1a31, 1b11, 1b31]
2	EFRR	318,952.676,00	4,64%	<ul style="list-style-type: none"> ■ 02 - Poboljšanje dostupnosti, korištenja i kvalitete informacijskih i komunikacijskih tehnologija <ul style="list-style-type: none"> ■ 2a - Daljnji razvoj širokopojsnog pristupa i iskorak prema mrežama velikih brzina i podrška prihvaćanju novih tehnologija i mreža za digitalno gospodarstvo <ul style="list-style-type: none"> ■ 1 - Razvoj širokopojsne infrastrukture mreža slijedeće generacije (NGN) za maksimalno povećanje socijalne i gospodarske koristi ■ 2c - Jačanje aplikacija informacijskih i komunikacijskih tehnologija za e-vladu, e-učenje, e-uključenost, e-kulturu i e-zdravlje <ul style="list-style-type: none"> ■ 1 – Povećanje korištenja IKT-a u komunikaciji između građana i javne uprave putem uspostave IKT koordinacijske strukture i softverskih rješenja 	[2c11, 2c12, 2a11]

Prioritetna os	Fond	Potpora Unije (€)	Udio ukupne podrške EU-a za operativni program	Tematski cilj / Investicijski prioritet / Specifični cilj	Zajednički i specifični pokazatelji rezultata za koje je postavljen cilj
3	EFRR	970.000.000,00	14,10%	<p>■ 03 - Poboljšanje konkurentnosti malih i srednjih poduzeća, poljoprivrednog sektora (za EPFR) i sektora za ribarstvo i akvakulturu (za EFPR)</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ 3a – Promicanje poduzetništva, posebno olakšavajući ekonomsko iskorištavanje novih ideja i poticanje stvaranja novih poduzeća, uključujući putem poslovnih inkubatora <ul style="list-style-type: none"> ■ 3a1 - Olakšanje pristupa izvorima financiranja za male i srednje velike poduzetnike (MSP) uključujući i novonastale ■ 3a2 - Povoljno okruženje za razvoj poduzetništva ■ 3d - Podupiranje kapaciteta MSP-ova za rast i inovacijske procese <ul style="list-style-type: none"> ■ 3d1 - Unapređenje rezultata i rasta MSP-ova ■ 3d2 - Poboljšanje inovativnosti MSP-ova 	[3a11, 3a21, 3d11, 3d21]
4	EFRR	531.810.805,00	7,73%	<p>■ 04 - Podržavanje prelaska na niskougljično gospodarstvo u svim sektorima</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ 4b - Promicanje energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije u poduzećima <ul style="list-style-type: none"> ■ 4b 1 - Povećanje energetske učinkovitosti i korištenje obnovljivih izvora energije u proizvodnim/prerađivačkim industrijama ■ 4b2 - Povećanje energetske učinkovitosti i korištenje obnovljivih izvora energije u privatnom uslužnom sektoru (turizam, trgovina) ■ 4c - Podupiranje energetske učinkovitosti, pametnog upravljanja energijom i korištenja obnovljivih izvora energije u javnoj infrastrukturi, uključujući javne zgrade, i u stambenom sektoru <ul style="list-style-type: none"> ■ 4c 1 - Smanjenje potrošnje energije u zgradama javnog sektora ■ 4c2 - Smanjenje potrošnje energije u stambenim zgradama (u višestambenim zgradama i obiteljskim kućama) ■ 4c3 - Poboljšanje učinkovitosti sustava toplinarstva ■ 4c4 - Poboljšanje učinkovitosti javne rasvjete ■ 4d - Razvoj i provedba pametnih sustava distribucije koji djeluju pri niskim i srednjim razinama napona <ul style="list-style-type: none"> ■ 4d1 - Uvođenje pametnih mreža na pilot područjima 	[4d11, 4c11, 4c21, 4c31, 4c41, 4b12, 4b21, 4b22, 4b21]

Prioritetna os	Fond	Potpora Unije (€)	Udio ukupne podrške EU-a za operativni program	Tematski cilj / Investicijski prioritet / Specifični cilj	Zajednički i specifični pokazatelji rezultata za koje je postavljen cilj
5	EFRR	245,396.147,00	3,57%	<ul style="list-style-type: none"> ■ 05 - Promicanje prilagodbe na klimatske promjene, prevencije i upravljanja rizicima <ul style="list-style-type: none"> ■ 5a - Podupiranje ulaganja za prilagodbu klimatskim promjenama, uključujući pristupe temeljene na ekosustavu <ul style="list-style-type: none"> ■ 5a1 - Uspostavljen sustav za praćenje, predviđanje i planiranje mjera prilagodbe klimatskim promjenama ■ 5b - Promicanje ulaganja za rješavanje specifičnih rizika, osiguravanje otpornosti na katastrofe i razvoj sustava upravljanja u slučaju katastrofa <ul style="list-style-type: none"> ■ 5b1 - jačanje kapaciteta i opremanje za upravljanje rizicima na nacionalnoj i regionalnoj razini 	[5b11, 5a11]
6	EFRR	338,020.392,00	4,91%	<ul style="list-style-type: none"> ■ 06 - Očuvanje i zaštita okoliša i promocija resursne učinkovitosti <ul style="list-style-type: none"> ■ 6c - Očuvanje, zaštita, promicanje i razvoj prirodne i kulturne baštine <ul style="list-style-type: none"> ■ 6c1 - Pобољшanje sustava zaštite i upravljanja kulturnom baštinom u svrhu razvoja turizma i ostalih gospodarskih djelatnosti ■ 6c2 - Povećanje atraktivnosti i održivog korištenja prirodne baštine ■ 6e - Aktivnosti kojima se poboljšava urbani okoliš, revitalizacija gradova, obnova i dekontaminacija nekadašnjeg industrijskog zemljišta (uključujući prenamijenjena područja), smanjenje zagađenja zraka i promicanje mjera za smanjenje buke <ul style="list-style-type: none"> ■ 6e1 - Unaprijeđeni sustav upravljanja i praćenja kakvoće zraka sukladno Direktivi 2008/50/EZ ■ 6e2 - Obnova nekadašnjih („brownfield“) industrijskih prostora (bivših industrijskih ili vojnih lokacija) u sklopu integriranih teritorijalnih ulaganja (ITI - Integrated territorial investments) 	[6e11, 6e21, 6c11, 6c21, 6ca11, 6ca24, 6cb11, 6cb23, 6cb24, 6cc11, 6cc21, 6cc31]
6	KF	1.649,340.216,00	23,97%	<ul style="list-style-type: none"> ■ 06 - Očuvanje i zaštita okoliša i promocija resursne učinkovitosti <ul style="list-style-type: none"> ■ 6i - Ulaganje u sektor otpada kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve <ul style="list-style-type: none"> ■ 6i1 - Smanjeno stvaranje otpada i povećano recikliranje, ponovno korištenje i uporaba otpada <ul style="list-style-type: none"> ■ 6i2 - Uspostava integriranog sustava gospodarenja otpadom u cilju smanjenja otpada koji se odlaze na odlagalištu i rizika vezanih uz otpad ■ 6ii - Ulaganje u sektor vodnoga gospodarstva kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve <ul style="list-style-type: none"> ■ 6ii1 - Pобољшanje javnih vodoopskrbnih sustava sa svrhom osiguranja kvalitete i sigurnosti sustava za vodu za piće 	[6e11, 6e21, 6c11, 6c21, 6ca11, 6ca24, 6cb11, 6cb23, 6cb24, 6cc11, 6cc21, 6cc31]

Prioritetna os	Fond	Potpora Unije (€)	Udio ukupne podrške EU-a za operativni program	Tematski cilj / Investicijski prioritet / Specifični cilj	Zajednički i specifični pokazatelji rezultata za koje je postavljen cilj
				<ul style="list-style-type: none"> ■ 6ii2 - Razvoj sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda sa ciljem doprinosa poboljšanju stanja voda ■ 6iii - Zaštita i obnova bioraznolikosti i tla te promicanje usluga ekosustavu, uključujući NATURA 2000 mrežu i „zelenu“ infrastrukturu <ul style="list-style-type: none"> ■ 6iii1 - Poboljšano znanje o stanju bioraznolikosti kao temelj za učinkovito upravljanje bioraznolikošću ■ 6iii2 - Poboljšani okvir za održivo upravljanje bioraznolikošću (primarno mrežom Natura 2000) ■ 6iii3 - Zaštita i obnova šuma i šumskog zemljišta u zaštićenim i Natura 2000 područjima, uključujući razminiranje, zaštitu šuma od požara i zaštitu vodnih dobara, te održavanje i poboljšanje općekorisnih funkcija šuma 	
7	EFRR	400,000.000,00	5,81%	<ul style="list-style-type: none"> ■ 07 - Promicanje održivog transporta i eliminaciju uskih grla u ključnim mrežnim infrastrukturama <ul style="list-style-type: none"> ■ 7b - Poboljšavanje regionalne mobilnosti povezivanjem sekundarnih i tercijarnih čvorišta s infrastrukturom TEN-T-a, uključujući multimodalna čvorišta <ul style="list-style-type: none"> ■ 7b 1 - Jačanje regionalne mobilnosti i povezanosti kroz poboljšanje regionalnih cesta i eliminaciju glavnih cestovnih uskih grla ■ 7b2 - Razvoj sigurnosne infrastrukture cestovnog prometa 	[7cc11, 7cc112, 7b11, 7b21, 7ca11, 7cb11, 7cb21, 7cb31]
7	KF	910,205.755,00	13,23%	<ul style="list-style-type: none"> ■ 07 - Promicanje održivog transporta i eliminaciju uskih grla u ključnim mrežnim infrastrukturama <ul style="list-style-type: none"> ■ 7i - Podupiranje multimodalnog jedinstvenog europskog prometnog prostora ulaganjem u TEN-T <ul style="list-style-type: none"> ■ 7i1 - Modernizacija ključne TEN-T infrastrukture unutarnjih vodnih putova ■ 7i2 - Razvoj i unapređenje prometnih sustava prihvatljivih za okoliš (uključujući one s niskom razinom buke), i prometni sustavi sa niskim emisijama CO₂, uključujući unutarnje plovne putove i pomorski prijevoz, luke, multimodalne veze i aerodromsku infrastrukturu, radi promicanja održive regionalne i lokalne mobilnosti <ul style="list-style-type: none"> ■ 7ii1 - Poboljšanje teritorijalne kohezije i povezanosti te dostupnosti otoka ■ 7ii2 - Razvoj inteligentnog, održivog i integriranog sustava javnog prijevoza sa niskom razinom CO₂ 	[7cc11, 7cc12, 7b11, 7b21, 7ca11, 7cb11, 7cb21, 7cb31]

Prioritetna os	Fond	Potpora Unije (€)	Udio ukupne podrške EU-a za operativni program	Tematski cilj / Investicijski prioritet / Specifični cilj	Zajednički i specifični pokazatelji rezultata za koje je postavljen cilj
				<ul style="list-style-type: none"> ■ 7ii3 - Poboljšanje dostupnosti Dubrovnika zrakom ■ 7iii - Razvoj i obnova sveobuhvatnih, visokokvalitetnih i interoperabilnih željezničkih sustava te promicanje mjera za smanjenje buke ■ 7iii1 - Unaprjeđivanje i poboljšanje željezničke mreže u cilju promocije modalnog prijelaza („modal shift“) 	
8	EFRR	376,500.000,00	5,47%	<ul style="list-style-type: none"> ■ 09 - Promicanje socijalne uključenosti, borba protiv siromaštva i svih oblika diskriminacije ■ 9a - Ulaganje u zdravstvenu i socijalnu infrastrukturu što pridonosi nacionalnom, regionalnom i lokalnom razvoju, smanjujući nejednakosti u smislu zdravstvenog statusa, promičući socijalnu uključenost, kulturne i rekreativne usluge te prelazak s institucijske skrbi na skrb u zajednici <ul style="list-style-type: none"> ■ 1 - Poboljšanje pristupa primarnoj i hitnoj zdravstvenoj zaštiti, s fokusom na udaljena i deprivirana područja ■ 2 - Poboljšanje učinkovitosti i dostupnosti bolničkog liječenja za ranjive skupine ■ 3 - Promicanje socijalne uključenosti i smanjenje nejednakosti kroz poboljšani pristup socijalnim uslugama te prelazak s institucionalne skrbi na skrb u zajednici putem poboljšane socijalne infrastrukture ■ 9b - Pružanje podrške fizičkoj, gospodarskoj i socijalnoj obnovi ugroženih zajednica u urbanim i ruralnim područjima <ul style="list-style-type: none"> ■ 1 - Održiva fizička, socijalna i gospodarska regeneracija pet depriviranih pilot područja s ciljem smanjenja socijalnih nejednakosti, isključenosti i siromaštva 	[9a11, 9a21, 9a31, 9b11]
9	EFRR	259,914.791,00	3,78%	<ul style="list-style-type: none"> ■ 10 - Ulaganje u obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje ■ 10a - Ulaganje u obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje kroz razvoj infrastrukture za obrazovanje i osposobljavanje <ul style="list-style-type: none"> ■ 1 - Razvoj digitalno zrelih škola koje su spremne za korištenje potencijala IKT-a u obrazovanju i razvoju vještina 21. stoljeća, neophodnih na tržištu rada ■ 2 - Modernizacija i unaprjeđenje infrastrukture studentskog smještaja u visokom obrazovanju s ciljem poboljšanja pristupa visokom obrazovanju te završetak studija za studente s lošim socioekonomskim statusom ■ 3 - Povećanje relevantnosti srednjeg strukovnog obrazovanja kroz poboljšanje uvjeta za stjecanje praktičnih vještina u ciljanim sektorima srednjeg strukovnog obrazovanja i strukovnog obrazovanja na razini visokog obrazovanja 	[10a11, 10a21, 10a22, 10a31]

Prioritetna os	Fond	Potpora Unije (€)	Udio ukupne podrške EU-a za operativni program	Tematski cilj / Investicijski prioritet / Specifični cilj	Zajednički i specifični pokazatelji rezultata za koje je postavljen cilj
10	EFRR	216,112.612,00	3,14%	Tehnička pomoć 1 - Osigurana učinkovita koordinacija i korištenje sredstava Kohezijske politike u Hrvatskoj Tehnička pomoć 2 – Potencijalni korisnici i javnost učinkovito su informirani o provedbi ESI fondova	[TP1.1,TP2.1]

NACRT POGLAVLJA 2. OPERATIVNOG PROGRAMA KONKURENTNOST I KOHEZIJA 2014.-2020.

2. PRIORITETNE OSI

2.A OPIS PRIORITETNIH OSI OSIM TEHNIČKE POMOĆI

2.A.1 Prioritetna os

Oznaka Prioritetne osi	
Naziv Prioritetne osi	Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija

- Cjelokupna Prioritetna os provodit će se isključivo putem financijskih instrumenata
- Cjelokupna Prioritetna os provodit će se isključivo putem financijskih instrumenata uspostavljenih na razini Unije
- Cjelokupna Prioritetna os provodit će se putem društveno vođenog lokalnog razvoja
- Za Europski socijalni fond: Cjelokupna Prioritetna os posvećena je socijalnim inovacijama ili međudržavnoj suradnji, ili oboje

2.A.2 Opravdanje za uspostavu prioritetne osi koja obuhvaća više od jedne kategorije regije, tematskog cilja ili fonda (po potrebi)

2.A.3 Fond, kategorija regije i osnovica za obračun potpore Unije

Fond	Kategorija regije	Obračunska osnovica (ukupni prihvatljivi izdaci ili prihvatljivi javni izdaci)	Kategorija regije za najudaljenije regije i sjeverne rijetko naseljene regije (po potrebi)
EFRR	Manje razvijena	Ukupno	

2.A.4 Investicijski prioritet 2.A.5 Specifični ciljevi koji odgovaraju investicijskom prioritetu i očekivani rezultati

Oznaka specifičnog cilja	1
Naziv specifičnog cilja	Povećana sposobnost sektora za istraživanje, razvoj i inovacije (IRI) za provođenje istraživanja vrhunske kvalitete i suradnju na nacionalnoj i međunarodnoj razini
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	<p>Unutar specifičnog cilja 1a poticat će se sustav istraživanja otvoren za inovacije, učinkovit i atraktivan najboljim talentima. To će biti postignuto kroz potporu projektima koji integriraju organizacijsku reformu, infrastrukturna ulaganja, razvoj ljudskih resursa u IRI području i istraživačke aktivnosti, a čiji je cilj osigurati provedbu vrhunskih znanstvenih istraživanja i potaknuti daljnji prijenos znanja i vještina koji mogu djelotvorno pridonijeti društvenom razvoju i gospodarskom rastu. Mali broj znanstvenih rezultata uzrokovan je slabom kvalitetom znanstveno-istraživačke opreme i povezane infrastrukture, neadekvatnim korištenjem znanstvenih potencijala (ljudskih resursa), organizacijskim preprekama i slabom kvalitetom provedenih istraživanja. Ulaganjima u IRI sektor kroz projekte koji integriraju sve spomenute komponente, uklonit će se ključne prepreke za provedbu vrhunskih znanstveno-istraživačkih aktivnosti u javnim i privatnim znanstvenim organizacijama (ZO) u Hrvatskoj. Nacrt Strategije za obrazovanje, znanost i tehnologiju naglašava potrebu za promjenama i strukturalnom preobrazbom hrvatske znanosti kako bi se u punom opsegu pridonijelo globalnom fondu znanja, ali i društvenom i gospodarskom razvoju, otvaranju radnih mjesta i poboljšanju kvalitete života. Jedan od ciljeva Strategije su preobrazba/reorganizacija ZO-a u međunarodno konkurentna javna i privatna visoka učilišta i znanstvene organizacije koji stvaraju nove znanstvene, društvene i gospodarske vrijednosti.</p> <p>Plan razvoja istraživačke i inovacijske infrastrukture u Republici Hrvatskoj (Plan razvoja) sadrži službeni popis svih trenutačno raspoloživih jedinica kapitalne opreme u Hrvatskoj. Većina opreme i infrastrukture u IRI sektoru u Hrvatskoj je zastarjela i u tom smislu ne može služiti potrebama gospodarstva. Oprema i infrastruktura (uključujući e-infrastrukturu) u IRI području fragmentirana je i nedostupna, a mnoge institucije za istraživanje i razvoj uopće ne posjeduju kapitalnu opremu. Putem ulaganja u integrirane projekte kroz ovaj specifični cilj, taj će se problem uvelike smanjiti. Integrirani projekti također će omogućiti koncentraciju sredstava kroz organizacijske promjene u znanstvenim organizacijama, stvarajući efikasniji sustav istraživanja koji podupire prioritetna područja strategije pametne specijalizacije(S3).</p>
Oznaka specifičnog cilja	2
Naziv specifičnog cilja	Visokokvalitetna istraživanja Znanstvenih centara izvrsnosti
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	Problem niske kvalitete rezultata hrvatskih znanstvenih organizacija koji koči put ka znanstvenoj izvrsnosti vidljiv je u nekoliko aspekata. U smislu znanstvene proizvodnje, citiranost se može smatrati pokazateljem kvalitete znanstvenog istraživanja. Prema jednom od pokazatelja Europska inovacijska ljestvica uspjeha, a

koji označava postotak od ukupnih znanstvenih publikacija zemlje koji se nalazi među 10 % najcitatiranijih publikacija u svijetu, hrvatska istraživačka uspješnost (3,2) značajno zaostaje za prosjekom Europske unije (10,9). Zaostajanje IRI organizacija prvenstveno je rezultat nedostatnog ulaganja u istraživanje i razvoj. Bruto izdaci u sektoru istraživanja i razvoja, kao postotak BDP-a u 2012., iznose 0,75 %, u usporedbi s prosjekom zemalja EU-28 od 2,07 %, što je rezultiralo manje konkurentnim IR sektorom nedovoljno otvorenim za suradnju. Nezadovoljavajuća razina sudjelovanja znanstvenih organizacija/istraživača u europskim projektima, programima i inicijativama (posebno kao vodećeg partnera) također predstavlja problem. Primjerice, u razdoblju od 2007. do 2012., sudjelovanje istraživača iz Hrvatske u okvirnom programu FP7 i njihova prosječna stopa uspješnosti od 17,04 % nalazi se ispod prosjeka zemalja EU-28 (21,89 %). Spomenuti problemi trebaju se riješiti ciljanim institucionalnim pristupom temeljenim na načelu izvrsnosti putem potpora projektima koji provode Znanstveni centri izvrsnosti (ZCI).

U narednim godinama, u skladu sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, Republika Hrvatska će uspostaviti nacionalne ZCI-e kao znanstvene organizacije ili njezin ustrojbeni dio ili skupinu znanstvenika, koji temeljem originalnosti, značaja i aktualnosti rezultata znanstvenog rada unutar određene znanstvene discipline mogu biti kvalificirani i uvršteni među najuglednije znanstvene organizacije ili skupine u svijetu. ZCI će usmjeriti svoje aktivnosti na provođenje istraživanja u ključnim područjima utvrđenima sa stajališta mogućnosti razvoja hrvatskog i europskog gospodarstva.

Potpore unutar ovog specifičnog cilja bit će pružena nacionalnim ZCI-a koji provode projekte istraživanja koji su iznad pojedinačnih znanstvenih rezultata te za provedbu IRI aktivnosti na vrlo visokoj razini u smislu mjerljive znanstvene produkcije i tehnološke inovacije.

Jedan od glavnih ciljeva ZCI-a bit će razvoj suradnje s međunarodnim znanstvenim organizacijama, doprinos uspostavljanju specijaliziranih, globalno istaknutih znanstveno-istraživačkih timova u Hrvatskoj koji primjenjuju najbolju svjetsku praksu u smislu prepoznavanja istraživačkih programa i tema. Potpora će obuhvatiti IRI aktivnosti unutar projekta, posebice primijenjena istraživanja i eksperimentalni razvoj, suradnju između partnera, prijenos znanja i razvoj ljudskih potencijala u povezanim područjima.

S ciljem primanja potpore, istraživanje mora biti u skladu s prioritetima navedenim u nacionalnoj Strategiji pametne specijalizacije. U široj perspektivi, to će pozitivno pridonijeti ujedinjavanju europskog istraživačkog prostora kroz umrežavanje znanstvenika i protok ideja i znanja.

Rezultat intervencija temeljem ovog specifičnog cilja bit će brojni projekti ZCI-jeva koji će povećati kvalitetu znanstveno-istraživačkog rada u Hrvatskoj, mjereno temeljem porasta ukupnog broja znanstvenih publikacija objavljenih u časopisima indeksiranih u „Web of Science“, kao pokazatelja kvalitete znanstvenog istraživanja.

Oznaka specifičnog cilja	3
Naziv specifičnog cilja	IRI aktivnosti znanstvenih organizacija usmjerene na potrebe gospodarstva
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	<p>Ovaj specifični cilj usmjeren je na financiranje IRI projekata znanstvenih organizacija s jasnim ciljem odgovaranja na potrebe gospodarstva. Podrška je predviđena samo za one IRI projekte visokoškolskih ustanova i znanstvenih organizacija koji ispunjavaju te potrebe kroz poboljšanje produktivnosti istraživanja, razvoja i inovacija, širenje tehnologije i/ili usmjeravanje na rješavanje praktičnih problema industrije i društva, kako bi se ubrzao dolazak novih znanja i tehnologija na nacionalno tržište.</p> <p>Osim spomenutog načina usmjeravanja znanstvenih organizacija na potrebe gospodarstva, u okviru ovog specifičnog cilja također je predviđeno pružanje potpore IRI projektima koje provode znanstvene organizacije u suradnji s poduzećima. Projekti su usmjereni na širenje baze znanja u područjima koja su, u skladu sa Strategijom pametne specijalizacije, prepoznata kao prioritetna za razvoj hrvatske znanosti te kao perspektivna sa stajališta gospodarstva. Prihvatljivi troškovi projekta će obuhvaćati i izdatke za zaštitu intelektualnog vlasništva stečenog kao rezultat IRI aktivnosti, kao i troškove usavršavanja osoblja koje je sudjelovalo u IRI aktivnostima.</p> <p>Također je predviđena potpora uredima za transfer tehnologije (UTT) s ciljem poticanja suradnje između znanstvenih organizacija i poduzeća unutar regionalnog i nacionalnog sustava istraživanja i razvoja. Ova će potpora biti usmjerena na uvođenje kompleksnih usluga prijenosa znanja i tehnologija. U Hrvatskoj trenutačno rade 3 UTT-a osnovana pri sveučilištima (smješteni su u Zagrebu, Rijeci i Splitu), jedan UTT na javnom znanstveno-istraživačkom institutu (Ruđer inovacije), i dva znanstveno-tehnolojska parka (StepRi u Rijeci i TERA Tehnopolis u Osijeku), kao i brojni manji UTT-ovi na fakultetima. Ovi uredi rade na dnevnoj bazi s istraživačima i istraživačkim timovima, uspostavljajući veze između sveučilišta/fakulteta i potencijalnih poslovnih partnera te gradeći komercijalne potencijale na visokoškolskim ustanovama i javnim znanstvenim organizacijama. Tim će aktivnostima UTT-ovi potaknuti znanstvene organizacije i privatni sektor na zajednički rad u procesu pretvaranja znanstvenih rezultata u korisne proizvode i/ili usluge za poslovni sektor.</p> <p>Intervencije u sklopu specifičnog cilja 1.a 3. bit će usmjerene na provedbu projekata koji daju hrvatski doprinos u izgradnji europskog istraživačkog prostora. Usklađivanje pravila za davanje potpore temeljem ovog specifičnog cilja s pravilima inicijative Horizont 2020. i strategijom S3 bitan je čimbenik koji pridonosi učinkovitoj primjeni ESI fondova.</p> <p>Izravni očekivani rezultat do 2023. godine bit će povećani broj projekata pokrenutih od znanstvenih organizacija, koje na taj način izravno odgovaraju potrebama poslovnog sektora te dugoročno postižu znanstvene rezultate za daljnje aktivnosti vezane uz komercijalizaciju rezultata od strane industrijskog i poslovnog sektora. Na strateškoj razini, realizacija ovog cilja pomoći će u usmjeravanju znanstvenog sektora prema suradnji s poslovnim subjektima i njihovoj reorijentaciji na potrebe gospodarstva.</p>

Tablica 3: Specifični pokazatelji rezultata, prikazani po specifičnom cilju (za EFRR i Kohezijski Fond)

Specifični cilj		1- Povećana sposobnost sektora za istraživanje, razvoj i inovacije (IRI) za provođenje istraživanja vrhunske kvalitete i suradnju na nacionalnoj i međunarodnoj razini						
ID	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (po potrebi)	Početna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
1.a11	Broj projekata suradnje s poduzećima i znanstvenim organizacijama u ciljanim institucijama	Projekti suradnje	Manje razvijena	1.394,00	2013.	2.700,00	Baza podataka MZOS-a	Godišnje
Specifični cilj		2 - Visokokvalitetna istraživanja Znanstvenih centara izvrsnosti						
ID	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (po potrebi)	Početna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
1a21	Broj znanstvenih publikacija objavljenih u znanstvenim časopisima indeksiranim na platformi „Web ofScience“	Broj znanstvenih publikacija	Manje razvijena	3.993,00	2013.	4.293,00	Baza podataka MZOS-a	Godišnje
Specifični cilj		3 - IRI aktivnosti ZO-a usmjerene na potrebe gospodarstva						
ID	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (po potrebi)	Početna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
1a31	Broj znanstvenih rezultata (koncepti, proizvodi, usluge, prijave patenata, žigovi, licence itd.) spremnih za daljnji razvoj u poslovnom sektoru	Broj znanstvenih rezultata	Manje razvijena	17,00	2014.	66,00	Baza podataka MZOS-a	Godišnje

2.A.6 Aktivnosti koje će se podržati u okviru prioriteta ulaganja (po prioritetu ulaganja)

2. A. 6.1 Opis vrste i primjera aktivnosti koje će biti podržane i njihov očekivani doprinos specifičnim ciljevima, uključujući, po potrebi, prepoznavanje glavnih ciljnih skupina, određenih ciljnih područja i vrsta korisnika

Investicijski prioritet	1a - Poboljšanje infrastrukture i kapaciteta za istraživanje i inovacije s ciljem razvijanja uspješnosti u istraživanju i inovacijama te promoviranje centara za kompetencije, posebice onih od europskog interesa
<p>Aktivnosti koje će biti podržane u sklopu specifičnog cilja 1.a1.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ulaganja u integrirane IRI projekte koji uključuju infrastrukturna ulaganja (gradnju nove, renovaciju i razvoj postojeće IRI infrastrukture), uključujući e-infrastrukturu, organizacijsku reformu, razvoj ljudskih resursa i istraživačke aktivnosti. Glavni korisnici utvrđeni u sklopu ove aktivnosti su javne i privatne visokoškolske ustanove, javne i privatne znanstvene organizacije, znanstveno- tehnologijski parkovi te jedinice regionalne i lokalne samouprave. Potpora će biti usmjerena na projekte od strateške važnosti, s državnim i međunarodnim karakterom, koji su utvrđeni u Planu razvoja istraživačke i inovacijske infrastrukture u Republici Hrvatskoj i u skladu sa Strategijom pametne specijalizacije, predstavljajući obvezujući znanstveno-istraživački program. • Budući da su informacijske i komunikacijske tehnologije (IKT) postale neizbježno sredstvo u razvoju kapaciteta i mogućnosti istraživanja, razvoja i inovacija, a uzimajući u obzir njihovu koheziju s obrazovanjem, također su potrebna i ulaganja u razvoj e-infrastrukture. Ulaganja u integrirane IRI projekte prihvatljivih znanstvenih organizacija povećat će kapacitete za istraživanje, razvoj i inovacije i stvoriti temelje znanstvene izvrsnosti. To će znatno pridonijeti dosljednom sudjelovanju hrvatskih znanstvenih istraživača u međunarodnim istraživačkim projektima i njihovoj održivosti. • Osim toga, jedna aktivnost će biti usredotočena na davanje potpore za razvoj ukupne projektne dokumentacije potrebne za uspješnu primjenu i daljnju provedbu infrastrukturnih IRI projekata. Korisnici potpore također će biti javne i privatne visokoškolske ustanove, javne i privatne znanstvene organizacije, znanstveno-tehnologijski parkovi te jedinice regionalne i lokalne samouprave. • Projekt Znanstvenog i tehnološkog predviđanja s ciljem omogućavanja sustavne analize potencijala znanosti i tehnologije Republike Hrvatske. Potpora će također biti pružena za mapiranje i procjenu kapaciteta IRI sektora. To će se postići putem ulaganja u integriranu, dosljednu i trajno ažuriranu bazu podataka koja sadržava skup statističkih podataka i pokazatelja koji su osnova za razvoj javnih politika zasnovanih na analizi stvarne situacije. Ovim projektom bit će razvijena snažna analitička osnova, temeljena na dubinskom uvidu u izvršene aktivnosti, raspoložive resurse (ljudske i materijalne) i rezultate (publikacije, patente, licence, žigovi, broj ugovornih istraživanja, prihodi od istraživanja itd.) koji su nužni za evaluaciju i praćenje nacionalnog sustava istraživanja (institucionalni uvjeti i interakcijski sustavi) kako bi se izmjerila izvrsnost sustava istraživanja i učinci nacionalne politike na osuvremenjivanje znanstvenih organizacija, vitalnost znanstveno-istraživačkog okružja i kvalitetu znanstvenih rezultata.	
Investicijski prioritet	1a - Poboljšanje infrastrukture i kapaciteta za istraživanje i inovacije s ciljem razvijanja uspješnosti istraživanja i inovacija te promoviranje centara za kompetencije, posebice onih od europskog interesa

Utvrđivanje potencijala i prioritetnih IRI područja koji će služiti budućim potrebama gospodarstva bit će moguće kroz ulaganja u predviđene aktivnosti iz područja znanosti i tehnologije koje će služiti MZOS-u i ostalim tijelima javne uprave kao statistički, nadzorni i prognostički alat. Jedini korisnik bit će Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, ali analiza će se vršiti u širokoj suradnji s bitnim dionicima iz područja znanosti, akademske zajednice i industrije.

Aktivnosti koje će biti podržane u sklopu specifičnog cilja 1.a2.

- Podrška IRI projektima Znanstvenih centara izvrsnosti od nacionalne i europske važnosti. Predviđeno je financiranje provedbe aktivnosti istraživanja, uključujući kupnju opreme nužne za provođenje pojedinačnih projekata. Ciljna skupina u sklopu ove aktivnosti su CZI-jevi uspostavljeni na nacionalnoj razini. Prioritet će imati projekti koji su u skladu s prioritetima navedenim u Strategiji pametne specijalizacije za Hrvatsku i/ili koji razvijaju međunarodnu suradnju ZCI-jeva. Korisnici: Nacionalni centri znanstvene izvrsnosti.

Aktivnosti koje će biti podržane u sklopu specifičnog cilja 1.a3.

- **Shema za alokaciju bespovratnih sredstava za primijenjeno istraživanje, eksperimentalni razvoj i inovacijske projekte koje iniciraju javne i privatne visokoškolske ustanove i znanstvene organizacije, a provode se u suradnji s drugim ZO-ima-** Navedeni projekti moraju biti usmjereni na potrebama industrije/poslovnog sektora, a u cilju poboljšanja utjecaj IRI sektora na gospodarski rast kroz povećanje IRI produktivnosti i tehnološke diseminacije. Uspješni će projekti morati pokazati da postoji potražnja za rezultatima projekta u poslovnom sektoru i/ili društvu. Korisnici: javne i privatne visokoškolske ustanove i znanstvene organizacije.

Podrška projektima Ureda za transfer tehnologije (UTT) u provedbi složenih usluga transfera znanja i tehnologija za projektnu mrežu i tržište. To uključuje aktivnosti kao što su: zapošljavanje novog i usavršavanje postojećeg osoblja, poboljšavanje pristupa i znanja poslovnog sektora u području tehnologije i usluga razvoja poslovanja, nadogradnja aktivnosti transfera tehnologije od visokoškolskih ustanova i javnih znanstvenih organizacija prema industriji/poduzećima, poboljšanje strateškog upravljanja intelektualnim vlasništvom (IV) i poboljšanje kapaciteta visokoškolskih ustanova i javnih znanstvenih organizacija vezanih uz aktivnosti komercijalizacije rezultata istraživanja. Tim će aktivnostima UTT-ovi potaknuti znanstvene organizacije i privatni sektor na zajednički rad u procesu pretvaranja znanstvenih rezultata u korisne proizvode i/ili usluge za društvo. UTT-ovi će pomagati visokoškolskim ustanovama i javnim znanstvenim organizacijama u razvoju strategije komercijalizacije, procjeni inovacijskog potencijala istraživanja i pronalazaka (provjera tehnologije), te će pomoći u pristupanju zainteresiranim poduzećima, provođenju analize tržišta, razvoju poslovnih planova i IV strategije, troškovima licenciranja, ugovaranju, pravnim pitanjima, troškovima potpore novim/novoizdvojenim/novonastalim poduzećima, certifikaciji proizvoda, proizvodnji uzoraka, dizajniranju proizvoda i razvoju robnih marki itd

Investicijski prioritet

1.a - Poboljšanje infrastrukture i kapaciteta za istraživanje i inovacije s ciljem razvijanja uspješnosti istraživanja i inovacija te promoviranje centara za kompetencije, posebice onih od europskog interesa

Druga važna aktivnost vezana je uz povezivanje istraživačke zajednice s poduzećima i umrežavanjem. Ovo se može promatrati kao izravna pomoć u povezivanju potencijalnih partnera kroz organizaciju sektorskih i posredničkih događanja.

Korisnici: Uredi za transfer tehnologije.

- **Sheme za alokaciju bespovratnih sredstava za projekte suradnje između javnih i privatnih visokoškolskih ustanova i znanstvenih organizacija i industrije** (uključujući MSP-ove) koji imaju ulogu partnera na projektu, kako bi se ubrzalo korištenje novih znanja i tehnologija na nacionalnoj razini, s ciljem rješavanja industrijskih i društvenih problema: primijenjena istraživanja, eksperimentalni razvoj, pred-komercijalizacija rezultata istraživanja, financiranje dokazivanja koncepta, tehničke izvedivosti i aktivnosti zaštite prava intelektualnog vlasništva. Korisnici: javne i privatne visokoškolske ustanove i znanstvene organizacije, partneri: poslovni subjekti (posebno MSP-ovi).

Učinke aktivnosti pokrenutih u sklopu ovog investicijskog prioriteta trebalo bi sagledati ne samo u kontekstu kreiranja uvjeta za bolje funkcioniranje znanstvenog sektora, već prvenstveno kao doprinos procesu izgradnje gospodarstva znanja u Hrvatskoj s učinkovitim korištenjem vlastitih resursa, tj. iz perspektive koristi za poduzeća i društvo općenito.

Ulaganja u istraživanje, razvoj i inovacije u okviru ovog investicijskog prioriteta pridonijet će postizanju sinergije s aktivnostima programa Horizont 2020.

2.A.6.2 *Vodeća načela za odabir operacija*

Investicijski prioritet	1a -Poboljšanje infrastrukture i kapaciteta za istraživanje i inovacije s ciljem razvijanja uspješnosti istraživanja i inovacija te promoviranje centara za kompetencije, posebice onih od europskog interesa
Svi podržani projekti podliježu kriterijima odabira prihvaćenim od strane nadzornog odbora. Svi projekti moraju biti u skladu s načelima transparentnosti i nediskriminacije (čl. 7. i 8. Uredbe o zajedničkim odredbama Europskih strukturnih i investicijskih fondova).	
Investicijski prioritet	1a - Poboljšanje infrastrukture i kapaciteta za istraživanje i inovacije s ciljem razvijanja uspješnosti istraživanja i inovacija te promoviranje centara za kompetencije, posebice onih od europskog interesa
Operacije odabrane u sklopu predviđenih aktivnosti podliježu sljedećim kriterijima:	
(1) znanstveno-istraživačka područja moraju biti u skladu sa strategijom pametne specijalizacije;	
(2) mora postojati opravdavanje načina korištenja rezultata istraživanja u cilju ostvarivanja koristi u gospodarskom razvoju zemlje;	
(3) u slučaju integriranih projekata koji će biti podržani kroz specifični cilj 1.a1. i koji uključuju infrastrukturne elemente, prednost se daje projektima u skladu s kriterijima definiranim u hrvatskom Planu razvoja: (a) strateška uklopljenost, (b) znanstveni potencijal, (c) korištenje, veličina i raspoloživost baze korisnika, (d) relevantnost za Hrvatsku i (e) održivost. U skladu sa spomenutim kriterijima, projekti moraju jasno pokazati doprinos visokokvalitetnim aktivnostima istraživanja i razvoja usmjerenim ka potrebama nacionalnog gospodarstva i omogućiti postignuća europskih ciljeva (kao što je porast izdataka za istraživanje i razvoj).	
(4) doprinos postignuću očekivanog rezultata za specifične ciljeve u sklopu kojih je predviđena potpora;	

(5) doprinos izgradnji "puta ka izvrsnosti" za omogućavanje sudjelovanja u programu Horizont 2020. Sredstva će biti alocirana na načelu konkurentnog procesa na temelju nagrađivanja znanstvene izvrsnosti.

2.A.6.3 Planirano korištenje financijskih instrumenata (po potrebi)

Investicijski prioritet	1a - Poboljšanje infrastrukture i kapaciteta za istraživanje i inovacije s ciljem razvijanja uspješnosti istraživanja i inovacija te promoviranje centara za kompetencije, posebice onih od europskog interesa
Nije predviđen	

2.A.6.4 Planirano korištenje velikih projekata (po potrebi)

Investicijski prioritet	1a - Poboljšanje infrastrukture i kapaciteta za istraživanje i inovacije s ciljem razvijanja uspješnosti istraživanja i inovacija te promoviranje centara za kompetencije, posebice onih od europskog interesa
<p>Naziv projekta: Otvorena znanstvena infrastrukturna platforma za inovativne primjene u gospodarstvu i društvu - O-ZIP; Korisnik: Institut Ruđer Bošković (IRB) Kroz ovaj projekt IRB namjerava stvoriti četiri "istraživačke infrastrukturne platforme" (IIP): IIP za biološke i medicinske znanosti, IIP za napredne tehnologije i materijale, IIP za more i ekologiju te IIP za informacijsko-komunikacijske znanstvene tehnologije. Ove platforme predstavljaju funkcionalne cjeline organizirane unutar multidisciplinarne okoline s ciljem pružanja potpore hrvatskim prioritetnim sektorima: zdravlju, biotehnologiji, održivom okolišu i inženjerstvu, koji će služiti za istraživanje, primjenu i prijenos znanja i tehnologija. IIP za biološke i medicinske znanosti poboljšat će aktivnosti u područjima crvene, zelene, bijele i plave biotehnologije i nanomedicine. IIP za napredne tehnologije i materijale podržat će razvoj hrvatske industrije obrane, prehrambene i drvne industrije te proizvodnje farmaceutskih proizvoda, medicinske opreme, električnih i mehaničkih strojeva. IIP za more i ekologiju pridonijet će održivom razvoju, zaštiti ekosustava i ljudskom zdravlju. IIP za informacijsko-komunikacijske znanstvene tehnologije predstavlja e-znanstvenu tehnološku platformu za razvoj novih tehnologija i usluga za biotehnologiju i farmaceutsku industriju, prehrambenu industriju i zdravstveni sektor. Ciljno jačanje, osuvremenjivanje i povećanje dostupnosti ovih platformi značajno će poboljšati suradnju s poslovnim i javnim sektorima, unaprijediti transfer tehnologije, komercijalizaciju rezultata istraživanja i zaštitu intelektualnog vlasništva.</p> <p>Naziv projekta: Centar za stručnost za translacijsku medicinu u Dječjoj bolnici Srebrnjak - CSTM; Korisnik: Dječja bolnica Srebrnjak Kroz ovaj projekt, Dječja bolnica Srebrnjak uspostaviti će konkurentno i inovativno postrojenje za translacijsku medicinu koje kombinira osnovna i klinička istraživanja i praksu, stvarajući tako multidisciplinarne skupine koje surađuju na važnim medicinskim i znanstvenim problemima. Vršanjem ugovorenih i</p>	

kliničkih istraživanja, kao i kroz javno financirana istraživanja, razvoj i inovacije, CSTM će biti usmjeren prema potrebama gospodarstva, primjenjujući svoj potencijal na poboljšanje novih dijagnostičkih, terapijskih i preventivnih strategija te razvoj novih lijekova. CSTM usko integrira vrhunsku pedijatrijsku medicinu u području astme, alergija, reumatologije, kardiologije, kardio-operacija, lijekova za uho, grlo i nos, rehabilitaciju i klinička istraživanja s temeljnim biomedicinskim znanstveno-istraživačkim jedinicama koje će raditi na ublažavanju kroničnih dječjih bolesti te na razvoju inovativnih lijekova i dijagnostičkih postupaka.

Investicijski prioritet	1a - Poboljšanje infrastrukture i kapaciteta za istraživanje i inovacije s ciljem razvijanja uspješnosti istraživanja i inovacija te promoviranje centara za kompetencije, posebice onih od europskog interesa
--------------------------------	--

Uz tim vrlo iskusnih stručnjaka, CSTM će promicati znanstvena otkrića i olakšavati njihovu kliničku primjenu za povećanje zdravlja djece u personaliziranom bolničkom okruženju te će snažno usmjeravati istraživačke ustanove ka stvaranju i širenju znanja. Stručni centar za translacijsku medicinu je mehanizam usmjeren na osiguravanje bogatog kanala biomedicinskih otkrića, infrastruktura za olakšavanje prijenosa inovativnih znanstvenih otkrića od osnovnih i laboratorijskih istraživanja u profesionalnu kliničku praksu te snažni tim kliničkih istraživača koji omogućavaju testiranje novih dijagnostičkih, terapijskih i preventivnih strategija kod većeg broja pacijenata.

2.A.6.5 Pokazatelji neposrednih rezultata po investicijskom prioritetu i, po mogućnosti, po kategoriji regije

Tablica 5: Zajednički i specifični pokazatelji neposrednih rezultata (po investicijskom prioritetu, podijeljeni na kategorije regija za ESF i, po potrebi, za EFRR)

Investicijski prioritet		1a - Poboljšanje infrastrukture i kapaciteta za istraživanje i inovacije s ciljem razvijanja uspješnosti istraživanja i inovacija te promoviranje centara za kompetencije, posebice onih od europskog interesa							
					Ciljna vrijednost (2023.)				
					M	Ž	U		
1a11	Broj integriranih projekata istraživanja, razvoja i inovacija	Broj	EFRR	Manje razvijena			4,00	ISU	Godišnje
1a21	Broj projekata provedenih u Znanstvenim centrima znanstvene izvrsnosti	Broj	EFRR	Manje razvijena			6,00	ISU	Godišnje
Investicijski prioritet		1a - Poboljšanje infrastrukture i kapaciteta za istraživanje i inovacije s ciljem razvijanja uspješnosti istraživanja i inovacija te promoviranje centara za kompetencije, posebice onih od europskog interesa							
					Ciljna vrijednost (2023.)				
					M	Ž	U		
1a31	Broj provedenih projekata visokoškolskih ustanova i znanstvenih organizacija	Broj	EFRR	Manje razvijena			50,00	ISU	Godišnje

2.A.4 Investicijski prioritet

Investicijski prioritet	1b -
Naziv investicijskog prioriteta	Promicanje poslovnih ulaganja u inovacijama i istraživanjima te razvoj veza i sinergija između poduzeća, IR centara i visokog obrazovanja, osobito razvoja proizvoda i usluga, tehnološko povezivanje, socijalna inovacija, ekološka inovacija, usluge javnog servisa, zahtjevi za poticajima, umrežavanje, klasteri i otvorena inovacija kroz pametnu specijalizaciju, tehnološko jačanje i primijenjeno istraživanje, pilot linije, pred proizvodna provjera valjanosti, napredne proizvodne mogućnosti i početne proizvodnje, osobito u Ključnim tehnologijama koje potiču razvoj i inovacije i širenje tehnologija za opću namjenu

2.A.5 Specifični ciljevi koji odgovaraju investicijskom prioritetu i očekivani rezultati

Oznaka specifičnog cilja	1
Naziv specifičnog cilja	Jačanje djelatnosti istraživanja, razvoja i inovacija (IRI) u poduzećima
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	Poboljšanje inovativnosti hrvatskog gospodarstva stimuliranjem poslovnog istraživanja, razvoja i inovacija te unapređenja znanstveno-industrijske suradnje i transfera tehnologija nalaze se među hrvatskim investicijskim prioritetima za razdoblje 2014. - 2020. U sklopu specifičnog cilja 1.2.1., podržat će se aktivnosti istraživanja i razvoja u poduzećima. Inovacija se smatra jednim od ključeva održivosti konkurentnosti na svjetskom tržištu, stvarajući nova radna mjesta i unapređujući kvalitetu življenja. Jedan od glavnih razvojnih izazova Hrvatske je relativno niska inovativnost hrvatskog gospodarstva koja se očituje slabim izvozom, nižom produktivnošću hrvatskih poduzeća i sveukupnim niskim položajem konkurentnosti hrvatskog gospodarstva. Stoga postoji snažna potreba za povećanjem udjela poduzeća, uključujući MSP-ove, u ulaganja u istraživanje, razvoj i inovacije kako bi se osigurala provedba rezultata istraživanja i razvoja u poslovnim aktivnostima koje će pridonijeti unapređenju inovativnosti i konkurentnosti hrvatskog gospodarstva.
	Relativno niska razina ulaganja poduzeća u istraživanje i razvoj te relativno slaba suradnja sa znanstvenim sektorom ima negativan učinak na komercijalizaciju rezultata poslova istraživanja i razvoja te stoga slabom inovativnošću poduzeća. Pružit će se potpora velikim poduzećima i MSP-ovima, kako onima koji već provode, tako i onima koji tek počinju provoditi aktivnosti istraživanja i razvoja. Potpora će također biti pružena i skupinama poduzeća, uključujući klastere, koji posebice funkcioniraju u utvrđenim tematskim područjima strategije S3 i prioriternim temama, s naglaskom na unutarnjim projektima istraživanja i razvoja ili projektima u suradnji s drugim partnerima, kao što su druga poduzeća ili institucije za istraživanje i razvoj.

	<p>Provedba aktivnosti u sklopu specifičnog cilja rezultirat će unapređenjem poslovnih razvojno-istraživačkih izdataka s ciljem razvoja i provedbe novih ili značajno poboljšanih proizvoda (roba ili usluga), novih ili značajno poboljšanih tehnologija i postupaka, novih marketinških metoda, ili novih organizacijskih metoda u poslovnoj praksi, radnoj organizaciji ili vanjskim odnosima.</p> <p>Specifični cilj će izravno pridonijeti osuvremenjivanju (novih tehnologija, nove opreme za istraživanje, razvoj i inovacije itd.) i diversifikaciji (novih izvoznih konkurentnih proizvoda i usluga) hrvatskog gospodarstva te povećanju izvoza hrvatskih poduzeća zbog provedbe rezultata istraživanja i razvoja (shvaćenih kao komercijalizacija rezultata u poslovnoj aktivnosti). U sklopu ovog konkretnog cilja, projekti istraživanja i razvoja obuhvaćaju razvojno-istraživačke aktivnosti poduzeća i razvoja njihove istraživačko-razvojne infrastrukture. Budući da će biti podržane samo aktivnosti istraživanja i razvoja do faze prototipa i demonstracije, velike tvrtke će same morati provesti aktivnosti komercijalizacije, dok će za MSP-ove potpora za fazu komercijalizacije biti pružena u sklopu potpore za Prioritetnu os 3. U sklopu ovog specifičnog cilja razvijat će se 'područje potražnje za istraživanje i razvoj', što znači poduzetnički sektor. Dodatno, u sklopu specifičnog cilja 1.2.2 razvijat će se i usmjeravati prema poslovanju 'područje ponude za istraživanje i razvoj' Nacionalnog inovacijskog sustava.</p>
Oznaka specifičnog cilja	2
Naziv specifičnog cilja	Jačanje djelatnosti istraživanja i razvoja (IR) poslovnog sektora kroz stvaranje povoljnog inovacijskog okruženja
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	<p>Kao komplementarna mjera specifičnog cilja 1.2.1, bit će podržani različiti oblici suradnje između poduzeća i poslovnih i znanstvenih sektora u okviru Nacionalnog inovacijskog sustava (NIS) temeljem ovog specifičnog cilja. Slabi kapaciteti istraživanja i razvoja te nizak inovacijski potencijal hrvatskog gospodarstva uzrokovani su lošom okolinom za inovaciju, tj. slabim interesom za suradnju između znanosti i industrije, nedovoljnim kapacitetima institucija poslovne podrške za pružanjem usluga poslovnom sektoru s ciljem širenja kroz nove tehnologije te stjecanja ili razvoja novih inovativnih procesa, roba i usluga.</p> <p>Rješavanje ovog problema važno je kako bi se inovacijska infrastruktura približila poduzećima (posebice MSP-ovima) koji nemaju kapacitete za inovacije ili ulaganja u vlastite kapacitete istraživanja i razvoja. Razvoj novih, inovativnih, više poslovno usmjerenih elemenata NIS-a, tj. klastera konkurentnosti, tematskih inovacijskih platformi i centara stručnosti bavit će se trenutačno nedovoljno razvijenim NIS-om.</p> <p>Klasteri konkurentnosti važan su element NIS-a, s ciljem povećanja suradnje između poduzeća okupljanjem svih bitnih dionika iz područja poslovanja, znanosti, regionalne i lokalne samouprave. Potreba za djelotvornom suradnjom ovih aktera od velike je važnosti za gospodarstvo. Rezultati planirani u okviru ovoga cilja bit će identifikacija budućih progresivnih niša, usmjerenost na izvoz, lanac vrijednosti i nabave te potencijalna područja za privlačenje inozemnih izravnih ulaganja i razvoj robnih marki hrvatskih industrijskih sektora. To će stoga potaknuti pripremu i provedbu zajedničkih projekata u području istraživanja i razvoja, transfera tehnologije, inovacija i internacionalizacije.</p> <p>Izravno povezana s ciljem daljnjeg razvoja inicijativa klastera i promicanja suradnje na razvoju i istraživanju među akterima poslovnog sektora i institucija znanosti i istraživanja je uspostava inovacijske mreže za industriju i kreiranje tematskih inovacijskih platformi za utvrđena tematska prioritetna područja i međusektorske teme strategije S3. Glavni cilj je stvoriti forum za istraživanje i razvoj te inovacijski dijalog među poduzećima i znanstveno-istraživačkim zajednicama kako bi se definirala strateška područja istraživanja, razvoja</p>

	<p>i inovacija za industriju te omogućilo obrazovanje poslovnog sektora, način primjene rezultata aktivnosti razvoja, istraživanja i inovacija, sa svrhom povećanja učinkovitosti i diversificiranja gospodarstva.</p> <p>Treći novi element podržan ovim specifičnim ciljem bit će centri stručnosti (CS-ovi) u kojima će se provoditi tehnološka suradnja poduzeća te suradnja na uzajamnim projektima. Smjernice Ministarstva gospodarstva navode da su CS-ovi pravne osobe uspostavljene za potporu gospodarskog razvoja s fokusom istraživanja, razvoja i inovacija na industrijska i primijenjena istraživanja i inovacije, predvođena industrijom i potporom jačanju prava intelektualnog vlasništva u posebnim tematskim područjima navedenima u strategiji S3 te integriranima u jednu ili više tematskih inovacijskih platformi. Očekivani rezultat ovog specifičnog cilja je povećanje izdataka poduzeća na aktivnosti inovacija.</p> <p>Ove će aktivnosti također pridonijeti sve boljim kapacitetima za inovaciju, tehnološki razvoj i suradnju za poslovni sektor (posebno za MSP-ove), mjereno povećanjem broja zajedničkih projekata, većom vrijednošću izdataka za istraživanje, razvoj i inovacije u poslovnom sektoru i povećanjem stručnosti u prioritetnim tematskim područjima Strategije pametne specijalizacije.</p>
Oznaka specifičnog cilja	3
Naziv specifičnog cilja	Uvedene društveno-korisne promjene koje poboljšavaju životne uvjete zajednice
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	<p>Jedan od izazova opisanih u strategiji EU2020 i Sporazuma o partnerstvu je odgovarajući odgovor javne politike na društvene izazove (npr. starenje društva, klimatske promjene) i njezin doprinos preoblikovanju društva prema sudjelovanju, jačanju, kreativnosti i su-stvaranju i učenju. Vezano za sveukupni cilj TC1 i prioritete ulaganja, potrebno je pronaći nove (u kontekstu hrvatskog gospodarstva) načine promocije povezanosti društvenih potreba, odgovora javnosti i poslovnih interesa.</p> <p>Za ovaj cilj Ministarstvo gospodarstva dobiva pomoć iz projekta OECD-a pod nazivom „Trostruka spirala unutar socijalne inovacije“ koja će donijeti jasnu definiciju fokusa i konkretnih potreba i izazova te metodologije za potporu socijalnoj inovaciji.</p> <p>Opći cilj koji treba ostvariti je približavanje javnog sektora, posebice lokalnih zajednica, zajedničkim europskim problemima i izazovima prepoznatim pod zajedničkim imenom društvenih izazova te im omogućiti da djeluju i tako pridonese široj slici društveno-korisnih inovacija te da poduzimaju inovativne aktivnosti i društveno-korisne inicijative na temelju postignuća iz područja istraživanja, razvoja i inovacija i znanstvenog sektora. Ovaj cilj će biti postignut kroz kreiranje održivog okvira za promicanje projekata društveno-korisnih inovacija temeljenih na dovršenju niza pilot projekata koji će povećati dobrobit zajednice rješavanjem posebnih društvenih izazova na inovativan i suradnički način.</p> <p>Zbog skromnog postojećeg iskustva i manjka kapaciteta za provedbu projekata društveno-korisnih inovacija na svim razinama, primijenit će se pristup u fazama, tako da će u prvoj fazi koncept društveno-korisnih inovacija u Hrvatskoj biti dodatno razvijen (utvrđivanje područja, mogućih korisnika te aktivnosti podizanja svijesti i kapaciteta), što će zatim stvoriti temelje za pilot aktivnosti koje će se kasnije provoditi. Očekuje se da će se tako nacionalnoj, regionalnim i lokalnim vlastima olakšati prihvaćanje društveno-korisnih inovacija kao važnog alata za povećavanje kvalitete života, kao i rješavanje jednog ili više društvenih izazova s kojima se susreću njihove zajednice putem inovativnih projekata. U drugoj fazi, Ministarstvo gospodarstva i Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije podržat će niz pilot projekata s ciljem razvoja i promicanja društveno-korisnih inovacija među dionicima poput nacionalne, lokalnih ili regionalnih vlasti,</p>

NVO-a, znanstvenih subjekata, privatnih znanstveno-istraživačkih organizacija i poduzeća, uključujući MSP-ove u Hrvatskoj. Dio ovih pilot aktivnosti provodit će se u obliku integriranih teritorijalnih ulaganja s ciljem promicanja koncepta i vrijednosti društveno-korisne inovacije, posebice među najvećim lokalnim zajednicama u Hrvatskoj, te će dodatno poduprijeti osjećaj lokalnog "vlasništva" nad procesom.

Očekivani rezultat u sklopu ovog konkretnog cilja je porast broja dionika uključenih u projekte društveno-korisnih inovacija koji se bave društvenim izazovima zajednica utvrđenih u strategijama regionalnog razvoja, koje još nisu obuhvaćene tržištem i koje će povećati društvenu dobrobit. Budući da su društveno-korisne inovacije još uvijek novo područje, vrlo je teško na ovom stupnju razvoja društveno-korisnih inovacija definirati pokazatelje ishoda koje je već prikupio Hrvatski zavod za statistiku. Stoga će pokazatelj ishoda biti izravno povezan s brojem dionika uključenih u projekte društveno-korisnih inovacija podržane ovim konkretnim ciljem.

Tablica 3: Specifični pokazatelji rezultata, prikazani po specifičnom cilju (za EFRR i Kohezijski Fond)

Specifični cilj		1 - Jačanje djelatnosti istraživanja, razvoja i inovacija (IRI) u poduzećima						
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (po potrebi)	Početna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
1 b 1 1	Poslovni rashodi za istraživanje i razvoj	milijun EUR	Manje razvijena	151,29	2012.	180,00	EUROSTAT	Godišnje
Specifični cilj		2 - Jačanje djelatnosti istraživanja i razvoja (IR) poslovnog sektora kroz stvaranje povoljnog inovacijskog okruženja						
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (po potrebi)	Početna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
1 b 1 1	Poslovni rashodi za istraživanje i razvoj	milijun EUR	Manje razvijena	151,29	2012.	180,00	EUROSTAT	Godišnje
Specifični cilj		3 - Uvedene društveno-korisne promjene koje poboljšavaju životne uvjete zajednice						
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (po potrebi)	Početna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
1b31	Broj dionika uključenih u projekte društveno-korisnih inovacija	Broj	Manje razvijena	0,00	2014.	40,00	ISU	Godišnje

2.A.6 Aktivnosti koje će se podržati u okviru prioriteta ulaganja (po prioritetu ulaganja)

2. A. 6.1 Opis vrste i primjera aktivnosti koje će biti podržane i njihov očekivani doprinos specifičnim ciljevima uključujući, po potrebi, prepoznavanje glavnih ciljnih skupina, određenih ciljnih područja i vrsta korisnika

Investicijski prioritet	1b - Promicanje poslovnih ulaganja u inovacijama i istraživanjima te razvoj veza i sinergija između poduzeća, IR centara i visokog obrazovanja, osobito razvoja proizvoda i usluga, tehnološko povezivanje, socijalna inovacija, ekološka inovacija, usluge javnog servisa, zahtjevi za poticajima, umrežavanje, klasteri i otvorena inovacija kroz pametnu specijalizaciju, tehnološko jačanje i primijenjeno istraživanje, pilot linije, pred proizvodna provjera valjanosti, napredne proizvodne mogućnosti i početne proizvodnje, osobito u Ključnim tehnologijama koje potiču razvoj i inovacije i širenje tehnologija za opću namjenu
<p>U okviru specifičnog cilja 1.2.1, povećale su se aktivnosti istraživanja, razvoja i inovacija u poduzećima. Poduzeća, uključujući MSP-ove, bit će podržana u sklopu tri glavne aktivnosti ostvarene kroz shemu alokacije bespovratnih sredstava:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Podrška unutarnjim projektima istraživanja i razvoja koje vrše poduzeća, uključujući MSP-ove. Potpora će biti pružena za poslove istraživanja i razvoja i prijeko potrebnu infrastrukturu, a može uključivati troškove visokokvalificiranog znanstveno-istraživačkog osoblja i razvoja njihovih kompetencija, troškove opreme, instrumenata, zgrada i zemljišta; troškove patenata i druga prava industrijskog vlasništva, usluge dizajniranja, savjetodavne troškove i ekvivalentne usluge. 2. Potpora ugovornim projektima istraživanja i razvoja poduzeća, posebno MSP-ova. Poduzeća će primiti bespovratna sredstva za stjecanje razvojno-istraživačkih usluga u javnim i privatnim znanstveno-istraživačkim institucijama. Rezultati projekata bit će novi, ili značajno izmijenjeni proizvodi (roba, procesi ili usluge) na hrvatskom tržištu. 3. Potpora za suradničke projekte istraživanja i razvoja poduzeća i znanstveno-istraživačkih institucija. Poduzećima će biti dodijeljena bespovratna sredstva za poslove istraživanja i razvoja i prijeko potrebnu infrastrukturu, a mogu obuhvaćati troškove visokokvalificiranog znanstveno-istraživačkog osoblja, troškove opreme, instrumenata, zgrada i zemljišta; troškove patenata i drugih prava industrijskog vlasništva, savjetodavne troškove i ekvivalentne usluge. <p>Ove aktivnosti će potaknuti poduzeća, uključujući MSP-ove i njihove grupacije (uključujući klustere) da budu inovativniji, podupirući ih u provedbi unutarnjih ili ugovornih industrijskih i primijenjenih istraživanja i eksperimentalnog razvoja usmjerenog na razvoj nove ili značajno poboljšane robe, procesa ili usluga.</p> <p>Korisnici aktivnosti u sklopu ovoga specifičnog cilja su MSP-ovi, velika poduzeća, grupacije poduzeća, uključujući klustere i konzorcije, posebice u sektorima navedenim u hrvatskoj strategiji S3.</p>	
Investicijski prioritet	1b - Promicanje poslovnih ulaganja u inovacijama i istraživanjima te razvoj veza i sinergija između poduzeća, IR centara i visokog obrazovanja, osobito razvoja proizvoda i usluga, tehnološko povezivanje, socijalna inovacija, ekološka inovacija, usluge javnog servisa, zahtjevi za poticajima, umrežavanje, klasteri i otvorena inovacija kroz pametnu specijalizaciju, tehnološko jačanje i primijenjeno istraživanje, pilot linije, pred proizvodna provjera valjanosti, napredne proizvodne mogućnosti i početne proizvodnje, osobito u Ključnim tehnologijama koje potiču razvoj i inovacije i širenje tehnologija za opću namjenu
Nadalje, potpora za komercijalizaciju rezultata istraživanja i razvoja bit će dostupna MSP-ovima unutar TC3. Velika poduzeća moraju sama provesti	

aktivnosti komercijalizacije kada vrše komercijalizaciju rezultata istraživanja i razvoja.

Unutar SC 1.2.2, aktivnosti istraživanja, razvoja i inovacija u poslovnom sektoru koje su povećane stvaranjem povoljnog inovacijskog okruženja dobit će potporu kroz sljedeće aktivnosti:

1. Nacionalni projekt za podršku inicijativa klastera konkurentnosti. Sredstva će se pružati za analizu komparativnih prednosti klastera i programe razvoja za inicijative klastera, poput: utvrđivanja vrijednosnih lanaca, sektorskog priznanja, razvoja pametnih vještina, razvoja robne marke, razvoja zajedničkih strategija izvoza za međunarodne inicijative istraživanja i razvoja, promocije FDI-a i internacionalizacije, uključujući međudržavnu suradnju, osobito korištenjem Europske kolaboracijske platforme za klastere, analiza usporednih prednosti i strateških dokumenata vezanih uz lanac vrijednosti i nabave, internacionalizacije i promocije FDI-a te brendiranja za klastere.

Korisnik unutar ove aktivnosti bit će Ministarstvo gospodarstva (ciljna skupina sastoji se od 12 postojećih klastera konkurentnosti identificiranih u strategiji S3).

2. Nacionalni projekt za stvaranje tematskih inovacijskih platformi (identificirane hrvatskim S3 tematskim područjima). INI će se koncentrirati na razvoj dugoročnih programa i smjernica razvoja i inovacija, u skladu sa S3, koje će se podržati privatnim i javnim financiranjem istraživanja i razvoja. Pokrit će se troškovi uspostave tematskih inovacijskih platformi, tehnološkog mapiranja, obrazovanja i izobrazbe poslovnog sektora, promocije inovativnih aktivnosti te održavanja tematskih platformi tijekom početne faze. Nadalje, studije i analize potrebne za pripremu dugoročnih programa i smjernica istraživanja i inovacija za određene platforme (stoga služe kao kratkoročni akcijski planovi za strategiju S3) financirat će se i tvorit će osnovu za zajedničke aktivnosti svih aktera. Platforme će se oformiti pod vodstvom Ministarstva gospodarstva u tematskim područjima navedenima u S3 i odgovarat će znanstvenom/istraživačkom sektoru i pripadajućim znanstvenicima unutar poslovne zajednice. Za pojedinačne tematske inovacijske platforme, potpora će se pružiti za: razvoj i održavanje platforma, uključujući baze podataka istraživača, znanstvenika i usluga koje znanstvena zajednica može pružiti poslovnoj zajednici; aktivnosti spajanja za stvaranje konzorcija za određene prijave projekata; izgradnju kapaciteta; obuku i obrazovanje klijenata tematskih platformi pripremu baze projekata za određena S3 područja te pripremu strategije istraživanja, razvoja i inovacija za pojedinačna tematska prioritetna područja.

Investicijski prioritet	Ib - Promicanje poslovnih ulaganja u inovacijama i istraživanjima te razvoj veza i sinergija između poduzeća, IR centara i visokog obrazovanja, osobito razvoja proizvoda i usluga, tehnološko povezivanje, socijalna inovacija, ekološka inovacija, usluge javnog servisa, zahtjevi za poticajima, umrežavanje, klasteri i otvorena inovacija kroz pametnu specijalizaciju, tehnološko jačanje i primijenjeno istraživanje, pilot linije, pred proizvodna provjera valjanosti, napredne proizvodne mogućnosti i početne proizvodnje, osobito u Ključnim tehnologijama koje potiču razvoj i inovacije i širenje tehnologija za opću namjenu
--------------------------------	---

Korisnik unutar ove aktivnosti bit će Ministarstvo gospodarstva.

1 Potpora centrima za kompetencije. Shemama za dodjelu bespovratnih sredstava podržat će se:

1. troškovi ulaganja u nematerijalnu i materijalnu imovinu za uspostavu infrastrukture centara za kompetencije, poput ulaganja u zgrade ili zemlju, izgradnje, nabave ili modernizacije opreme i postrojenja koja imaju ulogu centara za kompetencije,

2. provedba projekata istraživanja, razvoja i inovacije, u skladu s hrvatskom strategijom S3, vođeno zahtjevima industrije. Podržane aktivnosti unutar zajedničkih projekata uključivat će troškove osoblja (osobito visokokvalificiranog osoblja zaposlenog na projektu); troškove instrumenata, opreme; tehničko znanje, patente i ostale troškove industrijskih prava, troškove savjetovanja i jednakovrijedne usluge itd.

Predviđena je uspostava nekoliko centara za kompetencije na temelju valjanih strategija razvoja koje zajedno pripremaju poslovna zajednica, znanstveni sektor i regionalna tijela, i na temelju sporazuma o partnerstvu koji potpisuju dionici. Relevantnost strategije razvoja centara za kompetencije potvrđuje odbor jednog ili više klastera konkurentnosti. Glavni fokus centara za kompetencije bit će industrijsko istraživanje i eksperimentalni razvoj, osobito za

<p>MSP-ove i za suradničke projekte velikih poduzeća i MSP-ova, čime se daje velika dodatna vrijednost poslovnom sektoru potporom njihovog rada u pretvaranju inovativnih ideja u postupke, dobra i usluge koje će kasnije doprinijeti stvaranju rasta i radnih mjesta. Predviđena su ulaganja u izgradnju i opremanje centara za kompetencije te pokrivanje troškova projekata provedenih unutar centara.</p> <p>Glavni korisnici ove potpore su pravne osobe koje obavljaju djelatnosti centara za kompetencije (koje osniva lokalna ili regionalna vlast u suradnji sa znanstvenim i/ili znanstveno-istraživačkim institucijama, klasterima ili poduzećima koja posluju u, lokalno gledano, sektorima s najviše potencijala, te drugim javnim ustanovama).</p> <p>Komplementarne aktivnosti za jačanje kapaciteta istraživanja, razvoja i inovacija poduzeća provest će se unutar tematskog cilja 3 OPKK-a 2014. - 2020. čiji je fokus na poboljšanju konkurentnosti MSP-ova - investicijski prioritet 3.4. Podupiranje kapaciteta MSP-ova za rast i inovacijske postupke na regionalnim, nacionalnim i međunarodnim tržištima, predviđene su mjere kojima se podržava poboljšanje inovacijskog potencijala MSP-ova.</p> <p>Unutar OPEHR-a 2014. - 2020. ESF-a osigurat će se sinergije unutar TC11, čime je zamišljena potpora procesima reforme koja bi trebala pomoći ukupnoj</p>	
<p>Investicijski prioritet</p>	<p>Ib - Promicanje poslovnih ulaganja u inovacijama i istraživanjima te razvoj veza i sinergija između poduzeća, IR centara i visokog obrazovanja, osobito razvoja proizvoda i usluga, tehnološko povezivanje, socijalna inovacija, ekološka inovacija, usluge javnog servisa, zahtjevi za poticajima, umrežavanje, klasteri i otvorena inovacija kroz pametnu specijalizaciju, tehnološko jačanje i primijenjeno istraživanje, pilot linije, pred proizvodna provjera valjanosti, napredne proizvodne mogućnosti i početne proizvodnje, osobito u Ključnim tehnologijama koje potiču razvoj i inovacije i širenje tehnologija za opću namjenu poslovnoj klimi, poput boljeg pružanja općih javnih usluga poduzećima i veće učinkovitosti sudova u rješavanju trgovačkih sporova.</p>
<p>Investicijski prioritet</p>	<p>Ib - Promicanje poslovnih ulaganja u inovacijama i istraživanjima te razvoj veza i sinergija između poduzeća, IR centara i visokog obrazovanja, osobito razvoja proizvoda i usluga, tehnološko povezivanje, socijalna inovacija, ekološka inovacija, usluge javnog servisa, zahtjevi za poticajima, umrežavanje, klasteri i otvorena inovacija kroz pametnu specijalizaciju, tehnološko jačanje i primijenjeno istraživanje, pilot linije, pred proizvodna provjera valjanosti, napredne proizvodne mogućnosti i početne proizvodnje, osobito u Ključnim tehnologijama koje potiču razvoj i inovacije i širenje tehnologija za opću namjenu</p>
<p>Unutar provedbe ESIF-a, ulaganja u istraživanje, razvoj i inovacije unutar ovog specifičnog cilja doprinijet će postizanju sinergije s aktivnostima programa Horizont 2020.</p> <p>Unutar SC1.2.3 Uvedene društveno-korisne promjene koje poboljšavaju životne uvjete zajednice</p> <p>Podrška projektima društveno-korisnih inovacija pružit će se u obliku:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodatnih studija i analiza koje nisu pokrivena projektom OECD-a ali su potrebne za identifikaciju područja, mogućih korisnika za društvenu inovaciju. Korisnici ovih aktivnosti bit će Ministarstvo gospodarstva i regionalne i lokalne uprave zainteresirane za razvoj društvenih inovacija u svojim regijama; - aktivnosti usmjerenih na podizanje svijesti o društveno-korisnim inovacijama među dionicima i izgradnje kapaciteta društveno-korisnih inovacija među 	

mogućim dionicima. Korisnik će biti Ministarstvo gospodarstva, a ciljna skupina bit će predstavnici regionalnih i lokalnih tijela, poduzeća, NVO-ova, znanstvenog sektora;

- pilot projekata usmjerenih na podršku i razvoj inovativnih procesa, dobara ili usluga, čime se reagira na društvene potrebe zajednica i primjenjuje ih se kao izlagačke i eksperimentalne pilot projekte na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini. Pilot projekti su osobito usmjereni na stvaranje infrastrukture koja omogućava potporu društveno-korisne inovacije u područjima S3, poput životnih prostora (eng. livinglabs) i demonstracijskih centara. Prihvatljivi troškovi za ovu aktivnost uključuju troškove osoblja, kupnju opreme potrebne za provedbu operacije, troškove drugih materijalnih dobara, troškove nematerijalnih dobara (poput industrijskih prava, studija izvedivosti, ugovornog i vlastitog istraživanja, patenata, licenci, tehničkih vještina i drugih savjetodavnih troškova i jednakovrijednih usluga). Cilj ove sheme za dodjelu bespovratnih sredstava je podržati regionalne i lokalne vlade te pomoću inovativnih projekata riješiti i odgovoriti na rješavanje jednog ili više društvenih izazova s kojima je zajednica suočena (bilo da je riječ o projektu razvoja inovativnog proizvoda, javne usluge ili drugog upravnog postupka, gospodarske ili negospodarske djelatnosti koja može bolje služiti društvu itd.). Korisnici ove sheme su nacionalne, regionalne ili lokalne uprave u suradnji s NVO-ovima, organizacijama civilnog društva, znanstveno-istraživačkim osobama, javnim istraživačkim organizacijama i poduzećima, uključujući MSP-ove. Posebna će se pozornost pridati projektima društveno-korisnih inovacija koji će koristiti integrirani teritorijalni pristup (ITI) i biti usmjereni na najveća urbana područja u Hrvatskoj.

2.A.6.2 Vodeća načela za odabir operacija

Investicijski prioritet	Ib - Promicanje poslovnih ulaganja u inovacijama i istraživanjima te razvoj veza i sinergija između poduzeća, IR centara i visokog obrazovanja, osobito razvoja proizvoda i usluga, tehnološko povezivanje, socijalna inovacija, ekološka inovacija, usluge javnog servisa, zahtjevi za poticajima, umrežavanje, klasteri i otvorena inovacija kroz pametnu specijalizaciju, tehnološko jačanje i primijenjeno istraživanje, pilot linije, pred proizvodna provjera valjanosti, napredne proizvodne mogućnosti i početne proizvodnje, osobito u Ključnim tehnologijama koje potiču razvoj i inovacije i širenje tehnologija za opću namjenu
Zajednička opća načela za sve akcije podržane ovim specifičnim ciljem su jačanje kapaciteta i privatnih ulaganja u istraživanje, razvoj i inovacije što će se temeljiti na kriterijima poput kvalitete, relevantnosti, isplativosti i održivosti prijedloga projekta. Prioritet će imati projekti koji promiču i u skladu su s osam ex-ante kriterija za ocjenjivanje projekata ili struka te u skladu s odabranim prioritetima S3. Podržane akcije su usmjerene na razvoj projekata na temelju njihovog potencijala za povećanje razine inovativnosti, produktivnosti i izvrsnosti u istraživanju i razvoju, te pridonose nacionalnim ciljevima	

istraživanja i razvoja određenima u sporazumu o partnerstvu. Svi podržani projekti bit će podložni kriterijima odabira koje priznaje nadzorni odbor. Svi projekti moraju biti u skladu s načelima transparentnosti i nediskriminacije (čl. 7. i 8. uredbе o utvrđivanju zajedničkih odredbi).

Investicijski prioritet

Ib - Promicanje poslovnih ulaganja u inovacijama i istraživanjima te razvoj veza i sinergija između poduzeća, IR centara i visokog obrazovanja, osobito razvoja proizvoda i usluga, tehnološko povezivanje, socijalna inovacija, ekološka inovacija, usluge javnog servisa, zahtjevi za poticajima, umrežavanje, klasteri i otvorena inovacija kroz pametnu specijalizaciju, tehnološko jačanje i primijenjeno istraživanje, pilot linije, pred proizvodna provjera valjanosti, napredne proizvodne mogućnosti i početne proizvodnje, osobito u Ključnim tehnologijama koje potiču razvoj i inovacije i širenje tehnologija za opću namjenu

Kako bi se postigli očekivani rezultati na razini specifičnih ciljeva, sve podržane akcije moraju dokazati da su ispunile osnovne preduvjete: • doprinos specifičnom cilju

jasan i mjerljiv doprinos relevantnom pokazatelju neposrednih rezultata,

Prioritet će imati projekti (osobito vezano uz ulaganja u infrastrukturu za istraživanje, razvoj i inovacije) koji doprinose zelenom rastu. Posebna vodeća načela za odabir operacija za **potporu ulaganja za istraživanje i razvoj poduzeća su:**

- sukladnost s tematskim prioritetnim područjima identificiranima u S3,
- blizina tržišta,
- razina inovativnosti rezultata predloženog projekta za tržište,
- stupanj suradnje i broj uključenih partnera,
- značaj aktivnosti za regionalno/nacionalno/globalno gospodarstvo.

Potpore centrima za kompetencije kao vrste infrastrukturnog elementa za istraživanje, razvoj i inovacije koji EU prepoznaje mora biti u skladu s hrvatskom strategijom pametne specijalizacije ali i odražavati interes i potencijale za razvojem i specijalizacijom akademskog sektora, lokalne uprave i poslovnog sektora na određenom području unutar specifičnih tematskih prioritetnih područja. Centre za kompetencije prethodno će izabrati Ministarstvo gospodarstva na temelju smjernica koje su u ovom trenutku u razvoju. Glavna vodeća načela za odabir potpore za centre za kompetencije moraju biti sposobnost centra za kompetencije da zadovolji potrebe poduzeća, osobito MSP-ova, i sposobnost dokazivanja da će centar kompetencija pomoći pri stvaranju kritične mase subjekata i njihovog interesa za razvojem aktivnosti istraživanja, razvoja i inovacija. Stoga će ova opća potpora biti regionalne i suradničke prirode i pristupati će barem jednom prioritetu S3. Odabrani će centar za kompetencije predstaviti prijedloge projekata koji će se ocijeniti pomoću sljedećih kriterija:

- Razina inovativnosti,
- Uključenost partnera (istraživačkih partnera, tijela javne vlasti i tvrtki),

sukladnost sa strategijom S3,

- razina financiranja iz privatnih poduzeća.

Investicijski prioritet

Ib - Promicanje poslovnih ulaganja u inovacijama i istraživanjima te razvoj veza i sinergija između poduzeća, IR centara i visokog obrazovanja, osobito razvoja proizvoda i usluga, tehnološko povezivanje, socijalna inovacija, ekološka inovacija, usluge javnog servisa, zahtjevi za poticajima, umrežavanje, klasteri i otvorena inovacija kroz pametnu specijalizaciju, tehnološko jačanje i primijenjeno istraživanje, pilot linije, pred proizvodna provjera valjanosti, napredne proizvodne mogućnosti i početne proizvodnje, osobito u Ključnim tehnologijama koje potiču razvoj i inovacije i širenje tehnologija za opću namjenu

U slučaju projekata društveno-korisnih inovacija, kako bi primili potporu, projekti se moraju pozabaviti specifičnim društvenim izazovima na regionalnoj i

lokalnoj razini na inovativan način te se moraju temeljiti na suradnji lokalne/regionalne/nacionalne vlade i poslovnog sektora, akademskog sektora i organizacija civilnog društva. Ocijenit će se njihova relevantnost i kapacitet za rješavanje društvenih izazova lokalne zajednice. Prijedlozi projekata koje treba financirati trebaju biti u skladu sa strategijom pametne specijalizacije. Detaljni kriteriji odabira pripremit će se na temelju rezultata projekta OECD-a "Trostruka spirala unutar društvene inovacije" kojim se definiraju društvene potrebe koje treba riješiti, društvene kvalitete korištenih alata ili metoda te inovativna svojstva aktivnosti itd.

2.A.6.3 Planirano korištenje financijskih instrumenata (po potrebi)

Investicijski prioritet	Ib - Promicanje poslovnih ulaganja u inovacijama i istraživanjima te razvoj veza i sinergija između poduzeća, IR centara i visokog obrazovanja, osobito razvoja proizvoda i usluga, tehnološko povezivanje, socijalna inovacija, ekološka inovacija, usluge javnog servisa, zahtjevi za poticajima, umrežavanje, klasteri i otvorena inovacija kroz pametnu specijalizaciju, tehnološko jačanje i primijenjeno istraživanje, pilot linije, pred proizvodna provjera valjanosti, napredne proizvodne mogućnosti i početne proizvodnje, osobito u Ključnim tehnologijama koje potiču razvoj i inovacije i širenje tehnologija za opću namjenu
Nije predviđeno	

2.A.6.4 Planirano korištenje velikih projekata (po potrebi)

Investicijski prioritet	Ib - Promicanje poslovnih ulaganja u inovacijama i istraživanjima te razvoj veza i sinergija između poduzeća, IR centara i visokog obrazovanja, osobito razvoja proizvoda i usluga, tehnološko povezivanje, socijalna inovacija, ekološka inovacija, usluge javnog servisa, zahtjevi za poticajima, umrežavanje, klasteri i otvorena inovacija kroz pametnu specijalizaciju, tehnološko jačanje i primijenjeno istraživanje, pilot linije, pred proizvodna provjera valjanosti, napredne proizvodne mogućnosti i početne proizvodnje, osobito u Ključnim tehnologijama koje potiču razvoj i inovacije i širenje tehnologija za opću namjenu
Nije predviđeno	

2.A.6.5 Pokazatelji neposrednih rezultata po investicijskom prioritetu i, gdje je prikladno, po kategoriji regije

Tablica 5: Zajednički i specifični pokazatelji neposrednih rezultata (po investicijskom prioritetu, podijeljeni na kategorije regije za ESF i, po potrebi, za EFRR)

Investicijski prioritet		Ib - Promicanje poslovnih ulaganja u inovacijama i istraživanjima te razvoj veza i sinergija između poduzeća, IR centara i visokog obrazovanja, osobito razvoja proizvoda i usluga, tehnološko povezivanje, socijalna inovacija, ekološka inovacija, usluge javnog servisa, zahtjevi za poticajima, umrežavanje, klasteri i otvorena inovacija kroz pametnu specijalizaciju, tehnološko jačanje i primijenjeno istraživanje, pilot linije, pred proizvodna provjera valjanosti, napredne proizvodne mogućnosti i početne proizvodnje, osobito u Ključnim tehnologijama koje potiču razvoj i inovacije i širenje tehnologija za opću namjenu								
						Ciljna vrijednost (2023.)				
						M	Ž	U		
CO02	Proizvodno ulaganje: Broj poduzeća koja primaju bespovratna sredstva	Poduzeća	EFRR	Manje razvijena				300,00	ISU	Godišnje
CO26	Istraživanje, inovacije: Broj poduzeća koja surađuju sa znanstveno-istraživačkim institucijama	Poduzeća	EFRR	Manje razvijena				100,00	ISU	Godišnje
Investicijski prioritet		Ib - Promicanje poslovnih ulaganja u inovacijama i istraživanjima te razvoj veza i sinergija između poduzeća, IR centara i visokog obrazovanja, osobito razvoja proizvoda i usluga, tehnološko povezivanje, socijalna inovacija, ekološka inovacija, usluge javnog servisa, zahtjevi za poticajima, umrežavanje, klasteri i otvorena inovacija kroz pametnu specijalizaciju, tehnološko jačanje i primijenjeno istraživanje, pilot linije, pred proizvodna provjera valjanosti, napredne proizvodne mogućnosti i početne proizvodnje, osobito u Ključnim tehnologijama koje potiču razvoj i inovacije i širenje tehnologija za opću namjenu								
						Ciljna vrijednost (2023.)				
						M	Ž	U		
Ib11	Broj podržanih projekata istraživanja i razvoja	Broj	EFRR	Manje razvijena				200,00	ISU	Godišnje
Ib21	Broj aktivnih centara za kompetencije	Broj	EFRR	Manje razvijena				10,00	ISU	Godišnje

Ib22	Broj podržanih inicijativa klastera	Broj	EFRR	Manje razvijena			4,00	ISU	Godišnje
Ib23	Broj uspostavljenih tematskih inovacijskih platformi	Broj	EFRR	Manje razvijena			6,00	ISU	Godišnje
Ib31	Broj rješenja za društvene izazove zajednice	Broj	EFRR	Manje razvijene			10,00	ISU	Godišnje

2.A.7 Socijalne inovacije, međudržavna suradnja i doprinos tematskim ciljevima 1-7

Prioritetna os	- Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija
-----------------------	--

2.A.8 Okvir uspješnosti

Tablica 6: Okvir uspješnosti prioritetne osi (po fondu i, za EFRR i ESF, po kategoriji regije)

Prioritetna os		1 - Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija											
						Kontrolna točka za 2018.			Konačni cilj (2023.)				Objasnenje značaja pokazatelja, po potrebi
						M	Ž	U	M	Ž	U		
CO02	O	Proizvodno ulaganje: Broj poduzeća koja primaju bespovratna sredstva	Poduzeća	EFRR	Manje razvijena			60			300,00	ISU	Pokazatelj pokriva većinu predloženih aktivnosti unutar investicijskog prioriteta 1b koje su povezane s

PF31	F	Ukupni iznos potvrđenih/prihvatljivih izdataka	milijuna EUR	EFRR	Manje razvijena			171,150.35 2,00			782,108.42 9,00	ISU	U kontrolnoj je točki prisutno pravilo N+3 za PO osim 6 % (tj. ukupna dodijeljena sredstva za 2014. i 2015. neto 6 %).
1a11	0	Broj integriranih projekata istraživanja, razvoja i inovacija	Broj	EFRR	Manje razvijena			1			4,00	ISU	Ovom je pokazatelju dodijeljena većina sredstava dodijeljenih

Dodatne kvalitativne informacije o uspostavi okvira uspješnosti

2.A.9 Kategorije intervencije

Kategorije intervencije koje odgovaraju sadržaju prioritetne osi na temelju nazivlja koje usvaja Komisija, i indikativna analiza potpore Unije.

Tablice 7-11: Kategorije intervencije

Tablica 7: Dimenzija 1 - Područje intervencije

Prioritetna os		1 - Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija		
Fond	Kategorija regije	Šifra		iznos u €
EFRR	Manje razvijena	002. Procesi istraživanja i inovacija u velikim poduzećima		112,000.000,00
EFRR	Manje razvijena	056. Ulaganja u infrastrukturu, kapacitete i opremu u MSP-ovima izravno povezanim s aktivnostima istraživanja i inovacija		60,000.000,00
EFRR	Manje razvijena	057. Ulaganja u infrastrukturu, kapacitete i opremu u velikim poduzećima izravno povezanim s aktivnostima istraživanja i inovacija		25,000.000,00
EFRR	Manje razvijena	058. Istraživačka i inovacijska infrastruktura (javna)		172,621.739,00
EFRR	Manje razvijena	059. Istraživačka i inovacijska infrastruktura (privatna, uključujući znanstvene parkove)		79,400.000,00

EFRR	Manje razvijena	060. Istraživačke i inovacijske aktivnosti u javnim znanstveno-istraživačkim centrima i centrima za kompetencije, uključujući umrežavanje	173,670.000,00
EFRR	Manje razvijena	061. Istraživačke i inovacijske aktivnosti u privatnim centrima za istraživanje, uključujući umrežavanje	11,330.000,00
EFRR	Manje razvijena	063. Klsterska potpora i poslovne mreže čije pogodnosti ostvaruju ponajviše MSP-ovi	15,470.426,00
EFRR	Manje razvijena	070. Promicanje energetske učinkovitosti u velikim poduzećima	5,000.000,00
EFRR	Manje razvijena	121. Priprema, provedba, nadzor i inspekcijski pregled	10,300.000,00

Tablica 8: Dimenzija 2 - Oblik financiranja

Prioritetna os		1 - Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija	
Fond	Kategorija regije	Šifra	iznos u €
EFRR	Manje razvijena	01. Bespovratna sredstva	664,792.165,00

Tablica 9: Dimenzija 3 - Vrsta teritorija

Prioritetna os		1 – Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija	
Fond	Kategorija regije	Šifra	iznos u €
EFRR	Manje razvijena	07. Nije primjenjivo	664,792.165,00

Tablica 10: Dimenzija 4 - Mehanizmi teritorijalne provedbe

Prioritetna os		1 - Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija	
Fond	Kategorija regije	Šifra	iznos u €
EFRR	Manje razvijena	01. Integrirano teritorijalno ulaganje - urbano	20,000.000,00
EFRR	Manje razvijena	07. Nije primjenjivo	644,792.165,00

Tablica 11: Dimenzija 6 - **Sporedna tema Europskog socijalnog fonda** (samo Europski socijalni fond i Inicijativa za zapošljavanje mladih)

Prioritetna os		1 - Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija	
Fond	Kategorija regije	Šifra	iznos u €

2.A.10 Sažetak planiranog korištenja tehničke pomoći uključujući, prema potrebi, aktivnosti kojima se ojačava administrativni kapacitet nadležnih tijela uključenih u upravu i kontrolu programa i korisnika (po potrebi) (po prioritetnoj osi)

Prioritetna os	- Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija
Unutar investicijskog prioriteta 1a također je potrebno pružiti potporu jačanju kapaciteta potencijalnih korisnika pripremom visokokvalitetnih projekata kako bi korisnici mogli dobiti potporu od EFRR-a za predviđena ulaganja u opremu i IRI infrastrukturu. Pretpostavlja se da korisnici predloženih aktivnosti nemaju kapacitete i vještine potrebne da samostalno pripreme visokokvalitetnu projektnu dokumentaciju i svu potrebnu tehničku dokumentaciju potrebnu da bi se prijavili i dobili sredstva za IRI ulaganja. Nadalje, tehnička pomoć je potrebna za studije, analize, troškove i administrativne poslove uključenih nadležnih tijela i korisnika. Ovim će se aktivnostima osigurati pravovremeno i učinkovito upravljanje infrastrukturnim projektima u razdoblju 2014. - 2020.	

2.A.I Prioritetna os

Oznaka Prioritetne osi	
Naziv Prioritetne osi	Korištenje informacijske i komunikacijske tehnologije

- Cjelokupna prioritetna os provodit će se isključivo putem financijskih instrumenata uspostavljenih na razini Unije
- Cjelokupna prioritetna os provodit će se putem lokalnog razvoja koji vodi zajednica
- Za ESF: Cjelokupna prioritetna os posvećena je društvenoj inovaciji ili međudržavnoj suradnji, ili oboje

2.A.2 Opravdanje za uspostavu prioritetne osi koja obuhvaća više od jedne kategorije regija, tematskog cilja ili fonda (po potrebi)

2.A.3 Fond, kategorija regije i osnovica za obračun potpore Unije

Fond	Kategorija regije	Obračunska osnovica (ukupni prihvatljivi izdaci ili prihvatljivi javni izdaci)	Kategorija regije za najudaljenije regije i sjeverne rijetko naseljene regije (po potrebi)
EFRR	Manje razvijena	Ukupno	

2.A.4 Investicijski prioritet

Oznaka investicijskog prioriteta	2a
Naslov investicijskog prioriteta	Daljnji razvoj širokopojsnog pristupa i iskorak prema mrežama velikih brzina i podrška prihvaćanju novih tehnologija i mreža za digitalno gospodarstvo

2.A.5 Specifični ciljevi koji odgovaraju investicijskom prioritetu i očekivanim rezultatima

Oznaka specifičnog cilja	2a
Naslov specifičnog cilja	Daljnji razvoj širokopojasnog pristupa i iskorak prema mrežama velikih brzina i podrška prihvaćanju novih tehnologija i mreža za digitalno gospodarstvo
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	<p>S obzirom na relevantna pravila za primjenu državnih potpora u sektoru širokopojasnih mreža, ovaj specifični cilj općenito podržava ulaganja u širokopojasnu infrastrukturu sljedeće generacije (eng. NGN – NextGenerationNetworks) u područjima bez širokopojasne infrastrukture sljedeće generacije i bez dovoljnog tržišnog interesa za ulaganja u takvu infrastrukturu od strane operatora na tržištu elektroničkih komunikacija (tzv. bijela i siva područja mreža sljedeće generacije).</p> <p>Cilj će se postići aktivnostima usmjerenim na razvoj agregacijskih (eng. backhaul) mreža sljedeće generacije u bijelim i sivim područjima mreža sljedeće generacije, i na razvoj pristupnih mreža (s pristupom sljedeće generacije (eng. NGA – NextGeneration Access) s brzinama od najmanje 30 Mbit/s - 100 Mbit/s) u bijelim područjima (potpuni tržišni neuspjeh) za kućanstva, poduzeća i javne ustanove. Provedba aktivnosti u sivim zonama agregacijskih mreža sljedeće generacije potrebna je zbog tržišnog neuspjeha, budući da se u tim područjima pružaju samo neadekvatne agregacijske usluge mreža sljedeće generacije od strane bivšeg monopolističkog operatora (eng. incumbent).</p> <p>Uzevši u obzir razinu raspoloživog sufinanciranja iz EFRR-a i nacionalnog sufinanciranja, te kako bi se osiguralo da ulaganja u širokopojasnu infrastrukturu sljedeće generacije imaju maksimalni poticajni učinak, ulaganja unutar ovog cilja bit će usmjerena na ostvarenje pristupa za većinu javnih ustanova. Zbog svoje društvene i gospodarske uloge, prioritet će imati ostvarenje veza za urede javne uprave te obrazovne, zdravstvene, sudske i kulturne ustanove. Naravno, ovo znači da će doći do geografske koncentracije ulaganja u regionalna i upravna središta jedinica lokalne samouprave gdje je koncentracija ciljanih javnih ustanova najveća. Drugi će prioritet imati aktivnosti ostvarenja veza za poslovne zone, poduzetničke potporne institucije i poduzeća.</p> <p>Glavni očekivani rezultat koji će se postići korištenjem financiranja iz EFRR-a unutar ovog specifičnog cilja je povećanje nacionalne pokrivenosti širokopojasnom mrežom sljedeće generacije do 2023. godine kroz tri ključne komponente:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ostvarenjem pokrivenosti agregacijskim mrežama sljedeće generacije barem 350 središnjih naselja u jedinicama lokalne samouprave u bijelim i sivim područjima mreža sljedeće generacije što je preduvjet daljnjeg razvoja pristupnih mreža sljedeće generacije • Povećanjem nacionalne pokrivenosti pristupnom mrežom sljedeće generacije za dodatnih 12% stanovništva, podrškom širenju priključaka pristupne mreže

	<p>sljedeće generacije za kućanstva, poslovne zone, poduzetničke potporne institucije i poduzeća (s barem 30 Mbit/s - 100 Mbit/s) u naseljima koja se nalaze u bijelim područjima mreža sljedeće generacije, s najvećim učinkom na poslovne aktivnosti u ovim naseljima.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osiguranjem priključaka do svih ciljanih javnih ustanova u bijelim i sivim područjima mreža sljedeće generacije. <p>Druge očekivane koristi obuhvaćaju poticanje potražnje za širokopojasnom povezanošću, podrška razvoju digitalnog gospodarstva (kao posljedica porasta broja kućanstava i javnih ustanova pokrivenih mrežom sljedeće generacije) i u široj gospodarskoj perspektivi također porast investicijskih prilika za lokalne MSP-ove i vanjske tvrtke. Rezultati ovog specifičnog cilja izravno doprinose postizanju općih ciljeva Digitalne agende za Europu i nacionalnih širokopojasnih ciljeva u pogledu pokrivenosti širokopojasnim mrežama velikih brzina do 2020. godine.</p>
--	--

Tablica 3: Pokazatelji rezultata za pojedine programe, prema specifičnom cilju (za EFRR i Kohezijski fond)

Specifični cilj		Razvoj širokopojasne infrastrukture mreža sljedeće generacije (NGN) za maksimalno povećanje socijalne i gospodarske koristi						
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (po potrebi)	Početna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
2a11	Ukupna pokrivenost pristupnim mrežama sljedeće generacije (kao % kućanstava)	% kućanstava	Manje razvijena	33,00	2013.	45,00	Prikaz pokazatelja DAE-a (Digitalna agenda Europe),, Državni zavod za statistiku	Godišnje

2.A.6 Aktivnosti koje će se podržati u okviru prioriteta ulaganja (po prioritetu ulaganja)

2. A. 6.1 Opis vrste i primjera aktivnosti koje će biti podržane i njihov očekivani doprinos specifičnim ciljevima uključujući, po potrebi, prepoznavanje glavnih ciljnih skupina, određenih ciljnih područja i vrsta korisnika

Investicijski prioritet	2a - Daljnji razvoj širokopojasnog pristupa i iskorak prema mrežama velikih brzina i podrška prihvaćanju novih tehnologija i mreža za digitalno gospodarstvo
<p>Ovim specifičnim investicijskim prioritetom podržat će se dvije akcije infrastrukturnih ulaganja:</p> <p>1. Financiranje razvoja agregacijskih (backhaul) mreža sljedeće generacije i povezivanje javnih ustanova na mreže sljedeće generacije, u NGN bijelim i sivim područjima – agregacijske mreže sljedeće generacije prikupljaju promet iz pristupnih mreža (mreža nove generacije) prema jezgrenoj mreži i obuhvaćaju dio mreže između prvih koncentracijskih čvorova i čvorova jezgrene mreže (taj dio mreže također se naziva i middle mile). Izravni korisnik ove akcije bit će javno poduzeće zaduženo za projektiranje, izgradnju (putem ugovora o javnoj nabavi) agregacijskih mreža "Odašiljači i veze" (OiV). OiV će biti vlasnik mreže i njome upravljati kao infrastrukturni operator. Međutim, cijelu će agregacijsku mrežu koristiti i drugi operatori. Ciljne skupine unutar javnih ustanova bit će nacionalni, regionalni i lokalni vladini uredi i podružnice, uključujući obrazovne, zdravstvene, kulturne, turističke i pravosudne ustanove.</p> <p>2. Financiranje razvoja mreža sljedeće generacije (NGN)/pristupnih mreža sljedeće generacije (NGA) u bijelim područjima pristupnih mreža sljedeće generacije - pristupne mreže se odnose na dio mreže koji se proteže između krajnjih korisnika (kućanstava, tvrtki i javne ustanove) i prvog koncentracijskog čvora mreže (posljednja milja). Pristupne mreže sljedeće generacije obuhvaćaju sva infrastrukturna i tehnološka rješenja kojima se može pružiti brzi/ultrabrizi pristup (više od 30 Mbit/s - 100 Mbit/s), u skladu s definicijama Digitalne agende za Europu (tehnološki neutralno). Jednostavna nadogradnja bakrene infrastrukture, bez uvođenja svjetlovodnih niti bliže krajnjim korisnicima (FTTx), nije obuhvaćena. Korisnici potpore bit će tijela lokalne i regionalne samouprave (općine, gradovi i županije) u bijelim NGA područjima, dok će građani i tvrtke predstavljati ciljne skupine. Među navedenim ciljnim skupinama, prioritet će imati poslovne zone, poduzetničke poslovne institucije i poduzeća. Korisnik će odabrati jedan od tri moguća investicijska modela (koje definira Okvirni nacionalni program za razvoj infrastrukture širokopojasnog pristupa u područjima u kojima ne postoji dostatan komercijalni interes za ulaganja - ONP) implementacije projekta pristupne mreže, koji kombiniraju uloge korisnika kao javnih tijela, s ulogom privatnih operatora na tržištu elektroničkih komunikacija u projektima kojima se razvijaju pristupne mreže. Mogu se financirati akcije poput sljedećih: 1. U modelu privatnog projektiranja, izgradnje i upravljanja (privatni DBO model), gdje će se korisnici potpora osloniti na operatore na tržištu za obavljanje svih aktivnosti vezanih za projektiranje, izgradnju i upravljanje pristupnim mrežama, financiranjem će se pokriti financijski jaz (do maksimalne stope sufinanciranja za prioritetnu os), što je financijska potpora za troškove ulaganja u izgradnju pristupnih mreža, kako bi operatori mogli profitabilno izgraditi i upravljati mrežom. Preostali će udio ulaganja u privatnom DBO modelu biti pokriven od strane operatora. Kod odabira operatora za privatni DBO model, korisnici moraju poštivati propise o javnoj nabavi, kako je specificirano ONP-om.</p> <p>2. U modelu javnog projektiranja, izgradnje i upravljanja (javni DBO model), korisnici potpora bit će odgovorni za sve aktivnosti vezane za projektiranje, izgradnju i upravljanje pristupnim mrežama. Izgrađena pristupna mreža bit će u javnom vlasništvu i korisnici će njome upravljati isključivo po veleprodajnom poslovnom modelu. Financiranjem će se pokriti svi troškove ulaganja za izgradnju mreže, do utvrđene maksimalne stope sufinanciranja za prioritetnu os.</p>	

Investicijski prioritet	2a - Daljnji razvoj širokopojasnog pristupa i iskorak prema mrežama velikih brzina i podrška prihvaćanju novih tehnologija i mreža za digitalno gospodarstvo
<p>3. U modelu javno-privatnog partnerstva (JPP), korisnik potpora (javni partner) bira operatora (privatnog partnera) koji će izgraditi i upravljati mrežom, u skladu s JPP konceptom. U ovom se modelu mora slijediti nacionalno zakonodavstvo u području JPP-a, i mrežom se mora upravljati isključivo po veleprodajnom poslovnom modelu. Financiranjem će se pokriti javna potpora za troškove ulaganja u izgradnju pristupne mreže (do maksimalne stope sufinanciranja za prioritetnu os), a preostali će dio pokriti privatni partner u JPP-u.</p> <p>Svi projekti za pristupne mreže moraju primijeniti određene veleprodajne obveze i pravila o formiranju cijena, kao i mehanizme povrata prekomjernih potpora (clawback), u skladu s financijskom veličinom projekta, kako je definirano ONP-om.</p> <p>Osim toga, uvest će se jedna akcija za pripremu baze projekata. Tom će se aktivnošću pružati pomoć u pripremi projektne dokumentacije, uključujući obrazovanje i razvoj vještina, s ciljem poboljšanja apsorpcijskih kapaciteta potencijalnih korisnika u shemi dodjele bespovratnih sredstava za pristupne mreže sljedeće generacije (općina, gradova i županija).</p> <p>Prethodno navedene akcije doprinose dostizanju specifičnog cilja na komplementaran način, budući da su usredotočene na razvoj širokopojasne infrastrukture sljedeće generacije u jasno identificiranim zajednicama koje se nalaze u bijelim i sivim područjima mreža sljedeće generacije.</p> <p>Komplementarnost će se postići usklađenom podrškom javnog tijela s ulogom PT-a 1 za obje akcije. PT 1 će voditi računa da su sva bijela područja koja su pokrivena NGA projektima (kroz drugu akciju) već povezana s odgovarajućom NGN agregacijskom mrežom; ili će takva područja biti pravovremeno povezana unutar projekta NGN agregacijske mreže (kroz prvu akciju).</p> <p>Budući da akcije ulaganja u infrastrukturu u ovom investicijskom prioritetu obuhvaćaju državne potpore, akcije su usklađene s odgovarajućim pravilima državnih potpora za širokopojasne mreže u EU-u i Hrvatskoj, što se posebno odnosi na Smjernice za primjenu pravila o državnim potporama za brzi razvoj širokopojasnih mreža (SL C 25/2013). Stoga će obje akcije biti provedene unutar dva Nacionalna programa državnih potpora za razvoj širokopojasne mreže, za pristup i agregacijske mreže (tim redoslijedom):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Okvirni nacionalni program za razvoj infrastrukture širokopojasnog pristupa u područjima u kojima ne postoji dostatan komercijalni interes za ulaganja – ONP 2. Nacionalni program razvoja širokopojasne agregacijske infrastrukture u područjima u kojima ne postoji dostatan komercijalni interes za ulaganja, kao preduvjet razvoja pristupnih mreža novih generacija (NGA) - NP-BBI <p>Odobrenja sukladnosti s pravilima državnih potpora, za ONP i NP-BBI, koji postupci su u tijeku usporedno s postupkom programiranja za razdoblje 2014. - 2020., omogućit će provedbu operacija unutar obje akcije ovog investicijskog prioriteta:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pristupne mreže (ONP): Korisnici akcije kojom se podržava razvoj pristupnih mreža u okviru programa ONP-a bit će jedinice lokalne (regionalne) samouprave (općine, gradovi i županije). Budući da se ONP-om propisuju praktična pravila i smjernice za sukladnost s pravilima državnih potpora vezanima uz širokopojasne mreže, time se smanjuje administrativno opterećenje za korisnike pri izvođenju operacija (projekata) u okviru ove akcije, budući da nema potrebe provoditi pojedinačne postupke odobrenja sukladnosti s pravilima državnih potpora za svaki projekt. Nadalje, ONP također propisuje praktična pravila mapiranja postojeće širokopojasne infrastrukture i određivanja ciljanih grupa, što je potrebno kako bi se precizno definirao zemljopisni opseg ciljanih područja obuhvaćenih operacijama (bijela i siva područja). Nacionalna regulatorna agencija (HAKOM) također je razvila interaktivnu kartu širokopojasne infrastrukture koja korisnicima još više olakšava ovaj proces. Razvoj operacija (projekata) unutar ONP-a vodit će i nadzirati javno tijelo, određeno kao davatelj državnih potpora (isto tijelo ima ulogu PT1). 	

Investicijski prioritet	2a - Daljnji razvoj širokopojasnog pristupa i iskorak prema mrežama velikih brzina i podrška prihvaćanju novih tehnologija i mreža za digitalno gospodarstvo
<p>2. Agregacijske mreže (NP-BBI): Korisnik akcije kojom se podržava izgradnja agregacijskih mreža unutar programa državne potpore NP-BBI je javno poduzeće "Odašiljači i veze" (OiV), nadležno za projektiranje, izgradnju i upravljanje agregacijskim mrežama. Operacije (projekti) unutar programa NP-BBI neće zahtijevati pojedinačne postupke odobrenja sukladnosti s pravilima državnih potpora. NP-BBI propisuje praktična pravila državnih potpora za precizno određivanje ciljanih bijelih i sivih područja, definiranju veleprodajnih obveza i pravila o formiranju cijena, te implementaciji mehanizma povrata prekomjernih potpora. Razvoj operacija (projekata) unutar NP-BBI-ja vodit će i nadzirati javno tijelo, određeno kao davatelj državnih potpora (isto tijelo ima ulogu PT1).</p> <p>Interaktivna karta područja dostupnosti širokopojasnog pristupa (http://bbzone.hakom.hr/Home/InteraktivniPreglednik#sthash.vdTM8jlv.Fejp0STw.dpbs) nacionalne regulatorne agencije (HAKOM) pruža pregled dostupnosti usluga osnovnog pristupa i pristupa sljedeće generacije (brzi i ultrabrizi) diljem Hrvatske (što je potrebno za mapiranje tzv. "bijelih", "sivih" i "crnih" područja). Sinergija će se postići s ulaganjima planiranima u okviru sljedećih tematskih ciljeva i investicijskih prioriteta OPKK-a:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tematski cilj 2: Širenjem mreža sljedeće generacije ubrzat će razvoj ICT aplikacija, poput e-uprave, e-zdravstva, e-obrazovanja, e-kulture, e-uključivosti, e-turizma koje imaju potencijal višestruko povećati društveno-gospodarski utjecaj koji se očekuje od IKT-a, čime se naglašava važnost multisektorskih strategija nacionalnog razvoja, a širokopojasni pristup ostaje u prvom planu; • Tematski cilj 3 - MSP-ovi trebaju pouzdane pristupne mreže sljedeće generacije kako bi bili konkurentni u sve povezanim svijetu. Uz dostupnost brzih internetskih veza, usvajanje informacijskih i komunikacijskih tehnologija ključno je za poduzetnike kako bi se smanjili troškovi računalne opreme i usluga, što u konačnici omogućava bolju promociju usluga, aplikacija i lokalnog sadržaja te isporuku vladinih usluga preko interneta (e-uprava). Konkretno, unutar prioriteta ulaganja 3.4. Podupiranje kapaciteta MSP-ova za rast na regionalnim, nacionalnim i međunarodnim tržištima i za pokretanje procesa inovacije predviđaju se aktivnosti kojima se pruža podrška MSP-ovima u uvođenju i provođenju rješenja e-poslovanja koja pomoću IKT-a; • Tematski cilj 9 (pružanje potpore za javnu društvenu i zdravstvenu infrastrukturu); 10 (poboljšanje infrastrukturnih kapaciteta na pred-visokoškolskoj i visokoškolskoj razini uz poboljšanje obrazovnih standarda i okruženja za studente) i 11 (povećanje učinkovitosti pravosudnog sustava) - uz mogućnost korištenja državnih službi, kako bi se postigla bolja isporuka kvalitetnih državnih službi i na taj način doprinijelo regionalnom i lokalnom razvoju. <p>E-pismenost i e-vještine, koje su važne za uspjeh širenja širokopojasnog pristupa, bit će posebno obrađene u sklopu Operativnog programa iz područja učinkovitih ljudskih resursa 2014. - 2020., tematskih ciljeva 8, 10 i 11.</p>	

2.A.6.2 Vodeća načela za odabir operacija

Investicijski prioritet	2a - Daljnji razvoj širokopojasnog pristupa i iskorak prema mrežama velikih brzina i podrška prihvaćanju novih tehnologija i mreža za digitalno gospodarstvo
<p>Sljedeća će se načela primjenjivati pri odabiru operacija: Operacije pripremljene do strane korisnika moraju biti u skladu s pravilima o državnim potporama definiranim unutar shema Nacionalnog programa za</p>	

Investicijski prioritet	2a - Daljnji razvoj širokopojasnog pristupa i iskorak prema mrežama velikih brzina i podrška prihvaćanju novih tehnologija i mreža za digitalno gospodarstvo
<p>agregacijsku širokopojasnu infrastrukturu (NP-BBI) i Okvirnog nacionalnog programa (ONP) za pristupne širokopojasne mreže. To se odnosi na praktična pravila i principe definiranja ciljanih područja unutar operacije (mapiranje), određivanje veleprodajnih obveza, provedbu mehanizma povrata prekomjernih potpora (clawback) itd. Davatelj držanih potpora (isto tijelo kao i Posredničko tijelo 1) nadzirat će usklađenost pravila državnih potpora u operacijama. Usklađenost pravila u pripremljenoj fazi operacija preduvjet je odabira operacije za financiranje unutar ovog investicijskog prioriteta.</p> <p>1. Za operacije (projekte) unutar NGN agregacijske (backhaul) mreže - prioritet, po redoslijedu važnosti, imat će projekti koji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obuhvaćaju središnja upravna naselja u jedinicama lokalne samouprave koja se nalaze u bijelim i sivim NGN agregacijskim područjima; • obuhvaćaju područja s većim potencijalom potražnje (s većim brojem postojećih internetskih priključaka, odnosno penetracijom širokopojasnog pristupa), u skladu s analizom investicijskih planova privatnih ulagača u NGA pristupne mreže (30 Mbit/s - 100 Mbit/s); • povezuju ciljane javne ustanove (uređi uprave, obrazovne, zdravstvene, pravosudne, turističke i kulturne institucije), • zatim, područja s velikim brojem poduzetničkih potpornih institucija i tvrtki; <p>Implementirat će se javni investicijski model projektiranja, izgradnje i upravljanja (javni DBO). Izgrađenom mrežom upravljat će korisnik (OIV). Financiranjem će se pokriti troškovi ulaganja u izgradnju agregacijskih mreža i povezivanja ciljanih javnih ustanova, do maksimalne stope sufinanciranja za prioritetnu os. Ulaganja u agregacijske mreže su tehnološki neutralna. Budući da su ovo projekti mreža sljedeće generacije i s obzirom na potrebu agregacije prometa velikih brzina iz pristupnih mreža sljedeće generacije, projekti će uglavnom podržavati implementaciju višenitnih svjetlovodnih agregacijskih veza. Implementacija bežičnih agregacijskih veza bit će podržana jedino u slabo naseljenim područjima.</p> <p>1. Unutar sheme za dodjelu bespovratnih sredstava za razvoj pristupnih mreža sljedeće generacije (NGA, zadnja milja), prioritet će imati prijedlozi složenih projekata kojima se osigurava uvođenje infrastrukture svjetlovodnih niti (FTTx) u mrežni segment zadnje-milje, koje projekte predlažu tijela lokalne i regionalne samouprave:</p> <ul style="list-style-type: none"> • koji obuhvaćaju područja s većim potencijalom potražnje (s većim brojem postojećih internetskih priključaka, odnosno penetracijom širokopojasnog pristupa), Za operacije unutar sheme dodjele bespovratnih sredstava za razvoj NGA pristupnih mreža, financiranjem će se pokriti troškovi ulaganja za izgradnju pristupnih mreža do maksimalnog prihvatljivog prosječnog troška po krajnjem korisniku po operaciji. Maksimalni prihvatljivi prosječni trošak po krajnjem korisniku odredit će se uzimajući u obzir raspoloživa financijska sredstva unutar investicijskog prioriteta, ali također i potreba podrške implementaciji naprednih širokopojasnih mrežnih rješenja u operacijama (npr. FTTx pristupne mreže). <p>1. U pogledu podrške pripremi Baze projekata (za razvoj NGA pristupnih mreža), prioritet će imati jedinice lokalne i regionalne samouprave s najnižim gospodarskim mogućnostima i institucionalnim kapacitetima (poredane i uključene u listu potpomognutih područja temeljem Zakona o regionalnom razvoju).</p> <p>Maksimalna stopa sufinanciranja EFRR-a bit će modulirana ovisno o prioritetima operacija, što se posebno odnosi na operacije u potpomognutim i nepotpomognutim područjima.</p> <p>U skladu s Uredbom o mjerilima razvoja elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme (Narodne novine 131/12), elektronička komunikacijska infrastruktura i druga povezana oprema treba se planirati, u načelu, u koridorima ili trasama komunalne infrastrukture; potrebna je koordinacija s obzirom na planirani vremenski slijed izgradnje komunalne infrastrukture. Smanjenje troškova i sinergije postići će se koordinacijom s projektima prometne i energetske infrastrukture koji su financirani u sklopu prioritetnih osi 4, 5 i 6 u sklopu OPKK-a.</p>	

2.A.6.4 Planirano korištenje velikih projekata (po potrebi)

Investicijski prioritet	2a - Daljnji razvoj širokopojasnog pristupa i iskorak prema mrežama velikih brzina i podrška prihvaćanju novih tehnologija i mreža za digitalno gospodarstvo
<p>Akcija Financiranje razvoja agregacijskih (backhaul) mreža sljedeće generacije u bijelim i sivim područjima provest će se kao jedan veliki projekt. Očekivani rezultat projekta je razvoj širokopojasne agregacijske infrastrukture u središnjim administrativnim naseljima jedinica lokalne samouprave lociranih u bijelim i sivim NGN agregacijskim područjima. Dio je to državnih mjera osmišljenih kao pomoć pri uklanjanju digitalnog jaza između županija, s ciljem povećanja društvene povezanosti i doprinosa gospodarskom rastu. Projektom će se poticati razvoj infrastrukture brze širokopojasne pristupne mreže sljedeće generacije od strane privatnih operatora i lokalnih zajednica u sklopu „Okvirnog nacionalnog programa za razvoj infrastrukture širokopojasnog pristupa“.</p> <p>Projekt također ima za cilj povezati sve javne ustanove (državne, regionalne i lokalne Vladine urede i podružnice, uključujući obrazovne, zdravstvene, kulturne, turističke i pravosudne ustanove) u ciljanim područjima na brzu NGN mrežu, kako bi se omogućio razvoj i pružanje javnih e-usluga (e-obrazovanje, e-zdravlje, e-pravosuđe, itd.).</p> <p>Izravni korisnik ovog projekta bit će trgovačko društvo „Odašiljači i veze d.o.o.“ (OiV), zaduženo za projektiranje, izgradnju (putem ugovora o javnoj nabavi) i upravljanje agregacijskim mrežama. Pružanje elektroničkih komunikacijskih usluga osnovna je djelatnost OiV-a, a njegov unutarnji ustroj potpuno je prilagođen za pružanje elektroničkih komunikacijskih usluga. OiV će izgraditi i biti vlasnik mreže te njome upravljati kao infrastrukturni operator (javni investicijski model projektiranja, izgradnje i upravljanja). Nova će mreža nuditi veleprodajni pristup na otvorenoj i nediskriminirajućoj bazi pružateljima usluga elektroničkih komunikacija, koji će pružati širokopojasne usluge krajnjim korisnicima.</p> <p>Ciljne skupine bit će javne ustanove (državni, regionalni i lokalni vladini uredi i podružnice, uključujući obrazovne, zdravstvene, kulturne, turističke i pravosudne ustanove); te svi operatori na tržištu koji će koristiti kapacitete agregacijske NGN mreže.</p> <p>Ulaganja u agregacijske mreže tehnološki su neutralna. Projektom će se uglavnom podržavati implementacija višenitnih svjetlovodnih agregacijskih veza. Implementacija bežičnih agregacijskih veza bit će podržana samo u slabo naseljenim područjima.</p> <p>Iskorištavanje postojeće fizičke infrastrukture, uključujući infrastrukture drugih komunalnih sustava kao što su plinovodna, vodovodna ili elektroenergetska infrastruktura, predstavljat će mjeru za smanjenje troškova proširenja elektroničkih komunikacijskih mreža. Sinergijom između više</p>	

sektora može se značajno smanjiti potreba za građevinskim radovima izgradnje elektroničkih komunikacijskih mreža, a s time također i potencijalni društveni i ekološki troškovi poput onečišćenja, smetnji i zagušenja prometa. Budući da akcije infrastrukturnih ulaganja u ovom projektu obuhvaćaju državne potpore, one su usklađene s odgovarajućim pravilima državnih potpora za širokopojasne mreže u EU-u i Hrvatskoj, što se osobito odnosi na Smjernice za državne potpore (SL C 25/2013). Akcije će se provoditi u okviru Nacionalnog programa državnih potpora za razvoj agregacijske širokopojasne mreže (NP-BBI). Odobrenje sukladnosti s pravilima državnih potpora, koji je postupak je u tijeku za NP-BBI usporedno s postupkom programiranja za razdoblje 2014. - 2020., omogućit će provedbu projekta.

2.A.6.5 Pokazatelji neposrednih rezultata po investicijskom prioritetu i, po potrebi, po kategoriji regije

Tablica 5: Zajednički i pokazatelji neposrednih rezultata specifični za program (po investicijskom prioritetu, podijeljeno po kategoriji regije za ESF i, po potrebi, za EFRR)

Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Fond	Kategorija regije (po potrebi)	Ciljna vrijednost (2023)			Izvor podatka	Učestalost izvješćivanja
					M	Ž	U		
CO10	IKT infrastruktura: dodatna kućanstva sa širokopojasnim pristupom od najmanje 30 Mbps	Kućanstva	EFRR	Manje razvijena			315.000,00	ISU	Godišnje
2a11	Broj čvorova agregacijske mreže sljedeće generacije u bijelim i sivim NGN područjima	Broj	EFRR	Manje razvijena			350,00	ISU	Godišnje

2.A.4 Investicijski prioritet

Oznaka investicijskog prioriteta	2c
Naziv investicijskog prioriteta	Jačanje aplikacija informacijskih i komunikacijskih tehnologija za e-vladu, e-učenje, e-uključenost, e-kulturu i e-zdravlje

2.A.5 Specifični ciljevi koji odgovaraju investicijskom prioritetu i očekivanim rezultatima

Oznaka specifičnog cilja	1
Naziv specifičnog cilja	Povećanje korištenja IKT-a u komunikaciji između građana i javne uprave putem uspostave IKT koordinacijske strukture i softverskih rješenja
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	<p>Jedan od utvrđenih problema koji se negativno odražavaju na razinu korištenja javnih e-usluga u Hrvatskoj putem Interneta, kao i komunikacije s tijelima javne vlasti korištenjem on-line aplikacija, predstavlja neadekvatna i neučinkovito vođena infrastruktura IKT-a javne uprave. Prema predloženom rješenju, koje je Vlada već podržala, uspostavio bi se centar za zajedničke usluge koji bi bio zadužen za koordinaciju i upravljanje korištenja IKT-aplikacija i e-usluga koje razne Vladine institucije pružaju građanima. Time bi se omogućio razuman i isplativ razvoj međupovezanog i međuoperabilnog IKT sustava unutar državne uprave. Upravljanjem iz jednog jedinstvenog centra uvele bi se norme razvoja e-usluga, čime bi se i njihova upotreba olakšala. Centar za zajedničke usluge predstavlja jednu od dugoročnih mjera u sklopu Nacionalnog programa reformi i podrazumijeva snažnu političku obvezu.</p> <p>Poslužiteljeva se IKT-infrastruktura Centra za zajedničke usluge financira u sklopu ovog specifičnog cilja, čime se omogućuje stvaranje tzv. oblaka (cloud) i upravljanje njime, a koji se koristi za potrebe centra za podršku strategije.</p> <p>Drugi, blisko povezan problem koji negativno utječe na razinu pružanja javnih e-usluga jest nedostatak digitalnih podataka potrebnih za dostavu vrlo kompleksnih e-usluga i specifičnih aplikacija koje uključuju obradu podataka kojima barataju razne institucije. U svrhu poboljšavanja transparentnosti, odgovornosti i učinkovitosti javne uprave, potrebno je razviti aplikacije za rad javnih institucija i komunikaciju s građanima, te ih pružiti na konsolidiran način. Navedeno se smatra preduvjetom za usvajanje novih i budućih tehnologija i mreža za digitalno gospodarstvo na području čitave zemlje. Koordinacijom razvoja i pružanjem IKT-a na konsolidiran način razni će podaci javnih službi postati dostupniji građanima na različitim upravljačkim razinama (administracija, pravni i privatni subjekti, strani ulagači). Tim se pristupom također pridonosi promicanju transparentnosti javne uprave i izbjegavanju bilo kakve mogućnosti korupcije ili zloupotrebe podataka. Specifični</p>

cilj u okviru korištenja financijskih sredstava EFRR-a u Hrvatskoj do 2023.:

Povećanje korištenja IKT-a u komunikaciji između građana i javne uprave putem uspostave IKT koordinacijske strukture i softverskih rješenja. Ovo će se postići:

1. Podizanjem kvalitete i mogućnosti e-komunikacije građana s javnom upravom putem financiranja IKT infrastrukture i softvera potrebnog za stvaranje i jamčenje rada oblaka kojim upravlja Vladin centar za zajedničke usluge

2. Razvojem e-aplikacija u područjima ključnim za gospodarski rast i socijalnu koheziju poput: e-građevinarstvo, e-zemljišna uprava, e-pravosuđe, e-zdravlje, e-turizam, e-škole, e-kultura i e-uključivanje
Ukupni očekivani rezultat ovog specifičnog cilja jest (do 2023. godine) povećati razinu korištenja usluga e-vlade od strane građana, što se vrednuje s obzirom na učestalost korištenja usluga e-vlade od strane pojedinaca i povećanja broja stanovnika koji komuniciraju s javnim ustanovama.

Specifični rezultati koji bi se trebali postići uključuju funkcioniranje oblaka i jačanje e-usluga u spomenutim sektorima: povećanje postotka javnih ustanova integriranih u oblak i broj pruženih kompleksnih e-usluga usmjerenih na korisnika

Table 3: Pokazatelji rezultata specifični za program, po specifičnom cilju (za EFRR i Kohezijski Fond)

Specifičan cilj		1 - Povećanje korištenja IKT-a u komunikaciji između građana i javne uprave putem uspostave IKT koordinacijske strukture i softverskih rješenja						
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (po potrebi)	Početna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podatka	Učestalost izvješćivanja
2c11	Korištenje usluga e-vlade od strane pojedinaca	%	Manje razvijena	16,00	2010.	55,00	EUROSTAT	Godišnje
2c12	Komunikacija stanovništva s državnim ustanovama putem online aplikacija	%	Manje razvijena	30,80	2013.	60,00	EUROSTAT	Godišnje

.A.6 Aktivnosti koje će se podržati u okviru prioriteta ulaganja (po prioritetima ulaganja)

2. A. 6.1 Opis vrste i primjera aktivnosti koje će biti podržane i njihov očekivani doprinos specifičnim ciljevima uključujući, po potrebi, prepoznavanje glavnih ciljnih skupina, određenih ciljnih područja i vrsta korisnika

Investicijski prioritet	2c - Jačanje aplikacija informacijskih i komunikacijskih tehnologija za e-vladu, e-učenje, e-uključenost, e-kulturu i e-zdravlje
<p>Aktivnosti će se provoditi u fazama, čime će e-usluge biti razvijene kada Digitalna strategija sazrije, što će dati sveobuhvatan strateški okvir, identificirati potrebne aktivnosti i nadzorne pokazatelje/alate. Okvir za izgradnju centra zajedničkih usluga definiran Odlukom Vlade (Vlada Republike Hrvatske Projektni je plan usvojila 5. ožujka 2014. nakon provedene analize na 2.300 ciljnih javnih tijela koja će biti uključena u projekt) pruža temelje za aktivnosti povezane s centrom koje će se provoditi istovremeno s razvojem Digitalne strategije. Zakon o državnoj informacijskoj infrastrukturi obvezuje sve dionike da međusobno povežu svoje evidencije kako bi se razvile integrirane e-usluge putem Vladine sabirnice usluga (projekt "Država bez papira") i navodi da središnje tijelo državne uprave odgovorno za e-Hrvatsku (Ministarstvo uprave) kao nadležno tijelo snosi odgovornost za koordinaciju, upravljanje i praćenje razvoja državne informacijske infrastrukture. Ministarstvo uprave, kao središnje državno tijelo za e-Hrvatsku, bit će izravno odgovorno za strategije i koordinaciju politika dok će nadopunjavanje i dosljednost ulaganja u smislu infrastrukture, platformi i e-usluga, kao i putem e-usluga, biti osigurano od agencije u državnom vlasništvu (pod nadzorom Ministarstva uprave) zamišljene kao agencija koja će upravljati oblakom.</p> <p>Primjeri aktivnosti koje se financiraju kako bi se postigli specifični ciljevi:</p> <p>1. Financiranje opreme i softvera za IKT u cilju uspostave oblaka Vlade</p> <p>Financijska sredstva iz EFRR-a bit će pružena u okviru te akcije za potrebe uspostave, opremanja i stavljanja u rad oblaka Vlade. To uključuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • konsolidaciju Vladine IKT infrastrukture i zajedničkih Vladinih aplikacija koje koristi centar zajedničkih usluga, • isporuku potrebne opreme i• kupnju ili razvijanje softvera. <p>Korisnik navedene akcije bit će Ministarstvo uprave RH, koje je odgovorno za Vladin centar za zajedničke usluge.</p> <p>Ciljne skupine: javne institucije</p> <p>1 II. Razvoj e-aplikacija u niže navedenim područjima:</p> <p>U okviru te akcije osigurat će se financijska sredstva za razvijanje e-aplikacija u ograničenom broju područja od najveće važnosti za učinkovito djelovanje hrvatskog gospodarstva i razvoj usluga e-vlade za korištenje građanima. Ministarstvo uprave RH usklađivat će razvoj i rad centra zajedničkih usluga, kao i e-usluga razvijenih unutar tog oblaka, dok će sam centar zajedničkih usluga upravljati oblakom.</p> <p>Izravne korisnike predstavlja ograničen broj resornih ministarstava navedenih u nastavku.</p> <p>Područja navedena u nastavku određena su u skladu s Nacionalnim programom reformi za 2014., dok će se Digitalnom strategijom, koja je trenutno u izradi, utvrditi konačni prioriteti ulaganja na temelju SWOT analize.</p>	

Investicijski prioritet	2c - Jačanje aplikacija informacijskih i komunikacijskih tehnologija za e-vladu, e-učenje, e-uključenost, e-kulturu i e-zdravlje
<p>1. e-Zdravlje:</p> <p>U posljednjih 10 godina ostvaren je značajan napredak u pogledu informatizacije zdravstvene skrbi, a postojeći centralni informacijski sustav zdravstva Republike Hrvatske (CEZIH) predstavlja dobre temelje za informatizaciju cjelokupnog zdravstva u Hrvatskoj. Sustav integrira sve institucije primarne zdravstvene zaštite te dio institucija sekundarne i tercijarne zdravstvene zaštite. Preostaje integrirati ostale institucije, posebice bolnice čiji rad i zdravstveni postupci trebaju potporu. Budući da zdravstvo predstavlja financijski izrazito zahtjevan sektor koji ima ogroman utjecaj na svakodnevnicu građana, postoji potreba za tim da informacijski sustav zdravstva integrira sve podatke koji se nalaze u sustavu zdravstva i osigura transparentnost, odgovornost i dostupnost podataka ovlaštenim subjektima, uz visoku razinu sigurnosti i zaštite. Nužno je postići interoperabilnost informacijskih sustava zdravstvene zaštite sa svim tijelima državne uprave (zajedničke službe) te državama članicama EU-a. Ulaganje u standardizirano interoperabilno poslovanje temeljeno na oblaku i sustave prijave bolnica, razvoj integriranog informacijskog sustava za Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, razvoj e-direktiva i e-recepata, provedbu i nadogradnju sustava za plaćanje u okviru HR DTS-a.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informatizacija središnjeg zdravstvenog sustava (razvoj internog informacijskog sustava e-HZZO, e-Smjernice, e-Lijekovi, uvođenje i poboljšanje sustava HR DTS za plaćanje i nadzor zdravstva) • e-Bolnica – uvođenje standardiziranog, integriranog i interoperabilnog informacijskog sustava u hrvatskim javnim bolnicama <p>Korisnik: Ministarstvo zdravlja i Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje Ciljne skupine: zaposleni u zdravstvenim ustanovama, građani, turisti</p> <p>1. e-Škole</p> <p>Predviđeno je financiranje jedne komponente velikog projekta e-Škole usmjerenog na stvaranje digitalno zrelih škola za 21. stoljeće, unutar investicijskog prioriteta 2.3 - združivanje postojećih i razvoj novih e-usluga nužnih za besprijekoran i jednostavan rad školskih subjekata:</p> <ul style="list-style-type: none"> • e-usluge za administrativne postupke • e-usluge za prenošenje i usvajanje znanja • e-usluge za komunikacijske procese <p>Korisnik: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta Ciljne skupine: zaposleni u obrazovnim ustanovama, učenici osnovnih i srednjih škola</p> <p>1. e-Uprava za zemljišno i prostorno planiranje</p> <p>Daljnji razvoj IKT sustava kroz uvođenje integriranog transparentnog sustava za poboljšanje prostorno-planskih postupaka, primjena IKT-a s ciljem podrške bazi podataka za kreiranje prostorno-planskih dokumenata, postupci u području gradnje, nadzora i inspeksijskih kontrola, razvoj i jačanje državne aplikacije za pronalaženje, pristup i preuzimanje prostornih informacija javnog sektora i pružanje e-usluga u zemljišnoj upravi Potprojekti (Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sustav e-dozvola • Baza podataka prodajnih cijena nekretnina i cjenovne razine nekretnina za iznajmljivanje • Uvođenje novog informacijskog sustava za građevinski nadzor i pregled radova <p>Potprojekti (Državna geodetska uprava, Hrvatski zavod za prostorni razvoj):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informacijski sustav prostornog uređenja (ENG: Physical Planning Information System (PPIS)) • Razvoj digitalnog državnog plana prostornog razvoja <p>Korisnik: Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja, Hrvatski zavod za prostorni razvoj i Državna geodetska uprava Ciljna skupina: djelatnici u katastarskim administrativnim institucijama, poslovni subjekti i šira javnost</p> <p>1. e-Kultura</p> <p>Uspostavljanje nacionalnog informacijskog sustava za obradu digitalizirane kulturne baštine koji jamči očuvanje i prezentaciju kulturnog nasljedstva, kako nacionalnog tako i onog širom EU, kao i pružanje informacija javnosti.</p> <p>Potprojekt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uspostavljanje nacionalnog informatičkog rješenja radi prikupljanja, obrade, distribucije i skladištenja digitalizirane kulturne baštine i združivanje s EUROPEANA-om <p>Korisnik: Ministarstvo kulture Ciljne skupine: zaposleni u kulturnom sektoru, šira javnost</p>	

Investicijski prioritet	2c - Jačanje aplikacija informacijskih i komunikacijskih tehnologija za e-vladu, e-učenje, e-uključenost, e-kulturu i e-zdravlje
<p>1. e-Turizam</p> <p>Razvoj e-turističkog informacijskog sustava, uključujući središnji i sveobuhvatni informacijski sustav koji objedinjuje podatke svih turističkih zajednica i registriranih aktera u turističkom sektoru te osigurava točne i pouzdane informacije, što pridonosi višoj kvaliteti usluge i zadovoljstvu građana, turista i turističke industrije.</p> <p>Potprojekti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • središnji informacijski sustav za kategorizaciju turističkih zajednica • sustav turističkih informacija <p>Korisnik: Ministarstvo turizma</p> <p>Ciljne skupine: zaposleni u turističkim institucijama, turisti</p> <p>1. e-Pravosuđe</p> <p>Stvaranje interoperabilnosti i međusobne povezanosti sudskih registara na državnoj razini i u odnosu na EU, kako bi se uspostavio integralni sustav e-pravosuđa s ciljem olakšavanje pristupa pravosuđu građanima i tvrtkama.</p> <p>Potprojekti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Interoperabilnost sa sustavima i registrima Europske unije • Stvaranje interoperabilne infrastrukture unutar nacionalnih registara• Nadogradnja informacijskog sustava zemljišnih knjiga <p>Korisnik: Ministarstvo pravosuđa</p> <p>Ciljne skupine: poslovni subjekti, šira javnost</p> <p>1. e-Uključivanje</p> <p>Razvoj središnjeg informacijskog sustava za Ministarstvo branitelja putem integriranja svih podataka s ciljem omogućavanja međupovezanosti i interoperabilnosti s drugim bitnim dionicima, što će ojačati kapacitete Ministarstva i osigurati pravovremenu i kvalitetnu potporu braniteljskoj i stradalničkoj populaciji.</p> <p>Potprojekti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Integrirani informacijski sustav za Ministarstvo branitelja • Aplikacija za plasman proizvoda i usluga braniteljskih zadruga • Informacijski sustav Veteranskih centara <p>Korisnik: Ministarstvo branitelja</p> <p>Ciljne skupine: zaposleni u Ministarstvu branitelja, branitelji, šira javnost</p> <p>Razvoj e-usluga pri investicijskom prioritetu 2c temeljit će se na rezultatima strateških projekata "e-Građani" i "Država bez papira", koji su već u provedbi i definirani Zakonom o državnoj informacijskoj infrastrukturi, s ciljem postizanja načela "samo jednom, i to digitalno". Općenito, važne javne internetske stranice i servisi potpuno će sudjelovati u javnom životu i biti u skladu s međunarodnim standardima dostupnost internetska. Sinergije i komplementarnosti namjeravaju se postići kroz podršku različitih aspekata IKT-a, također i u sklopu drugih tematskih ciljeva u okviru OPKK-a:</p> <ul style="list-style-type: none"> • U okviru investicijskog prioriteta 2a, jamči se da će investicije biti usmjerene u razvoj širokopojsnog Interneta, posebno na onim područjima gdje mogu najviše doprinijeti institucijama javne uprave; • U okviru Prioritetne osi 3 kojoj je cilj poboljšanje konkurentnosti MSP-ova - Investicijski prioritet 3.4. Podrška MSP-ovima pri širenju na regionalnom, državnom i međunarodnom tržištu te pri inovacijskim postupcima, predviđeno je podržati MSP-ove u uvođenju i provedbi e-poslovnih rješenja koje će omogućiti IKT; • Intervencije unutar investicijskog prioriteta 10a - nabava specijalizirane IKT opreme za nastavnike i učenike kao i druge pripadajuće IKT opreme. <p>Komplementarne aktivnosti sa spomenutom EFRR vrstom aktivnosti omogućit će se putem ESF-a, točnije Operativnim programom iz područja učinkovitih ljudskih resursa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • U okviru investicijskog prioriteta 10.3 (tj. razvoj digitalnih obrazovnih materijala, alata i metoda, kao i organizacijskih modela koji podržavaju njihovo korištenje na nacionalnoj razini; razvoj digitalnih kompetencija školskih učitelja, ravnatelja i stručnog osoblja, posebice pri korištenju IKT-a za poučavanje i učenje te kao sistemsku podršku školama koje uvode IKT za poučavanje i učenje). • U okviru tematskog cilja 11 usmjerenog na pametnu državnu upravu. 	

2.A.6.2 Smjernice za odabir aktivnosti

Investicijski prioritet	2c - Jačanje aplikacija informacijskih i komunikacijskih tehnologija za e-vladu, e-učenje, e-uključenost, e-kulturu i e-zdravlje
<p>Sve operacije financirane unutar predviđenih aktivnosti bit će u skladu sa Strategijom digitalnog rasta koja je trenutno u razvoju (predstavlja ex-ante uvjetovanost). Okvir za uspostavljanje centra zajedničkih usluga te izgradnju infrastrukture nužne za konsolidaciju pružanja e-usluga od strane e-vlade, nalazi se u Zakonu o državnoj informacijskoj infrastrukturi. Operacije financirane kroz potpore za razvoj e-aplikacija u odabranim područjima ključnima za hrvatsko gospodarstvo i razvoj e-usluga bit će u skladu sa sektorskim strategijama i relevantnim planovima:</p> <ul style="list-style-type: none"> • e-zdravstvo - Nacionalna strategija razvoja zdravstva Republike Hrvatske (kao prvi strateški razvojni prioritet identificirane su informatizacija i razvoj e-zdravstva) • e-nastava - Strategija za obrazovanje, znanost i tehnologiju (trenutačno u pripremi; naglašava važnost IKT-a u obrazovnom sustavu) • e-zemljišna uprava - Strategija za upravljanje nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske (2013.) (naglašena je potreba za razvojem e-usluga te umrežavanjem javnih registara (poglavljja 12.3., 12.4. i 13.)); Strateški plan Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja 2013. - 2016. (definira potrebu za daljnjim razvojem IKT-a unutar odgovarajućih posebnih ciljeva 1.5 i 1.6.). • e-kultura - Strategija za digitalizaciju kulturne baštine u 2013. (glavni cilj je ojačati i objediniti infrastrukturu za digitaliziranje, korištenje i čuvanje digitalne kulturne baštine) • e-turizam - Strategija razvoja turizma Republike Hrvatske do 2020. (u pripremi; naglašava važnost elektroničkih medija i IKT-a za razvoj turizma) • e-pravosuđe - Strategija razvoja pravosuđa za razdoblje 2013. - 2018. (Narodne novine 144/12; naglašava važnost elektroničkih medija i IKT-a za razvoj pravosuđa) • e-uključivanje - Strategija sveobuhvatne skrbi za hrvatske branitelje iz Domovinskog rata, članove njihovih obitelji te ostale stradalnike rata (u pripremi; naglašava važnost elektronskih medija i IKT-a za razvoj ovog specifičnog područja) <p>Svi podržani projekti bit će podložni kriterijima odabira prihvaćenima od strane Nadzornog odbora. Sve mora biti u skladu s načelima transparentnosti i nediskriminacije (čl. 7. i 8. Uredbe o zajedničkim odredbama Europskih strukturnih i investicijskih fondova).</p> <p>Zajedničko opće načelo za sve akcije podržane ovim konkretnim ciljem su smanjivanje troškova razvoja i pružanja e-usluge građanima.</p> <p>Općenito, prioritet za sufinanciranje iz EFRR-a imat će projekti koji najviše pridonose ostvarenju očekivanih rezultata za ovaj specifičan cilj, gospodarskom razvoju i poslovnim prilikama te koji će obuhvatiti širi opseg građana poboljšavajući njihovu kvalitetu življenja.</p> <p><u>U slučaju potpore za opremu, infrastrukturu i softver potrebne za uspostavu i operacionalizaciju centra zajedničkih usluga, potpora će biti dodijeljena samo onim projektima koji mogu jasno pokazati doprinos u kreiranju oblaka te integraciji raznih e-sustava koje koristi nadležna uprava.</u></p> <p>U slučaju financiranja e-aplikacija u odabranim sektorima, prioritet će imati sustavni projekti koji nude složena rješenja za digitaliziranje e-usluga u zadanom području.</p>	

2.A.6.3 Planirano korištenje financijskih instrumenata (po potrebi)

Investicijski prioritet	2c - Jačanje aplikacija informacijskih i komunikacijskih tehnologija za e-vladu, e-učenje, e-uključenost, e-kulturu i e-zdravlje
Nije predviđeno	

2.A.6.4 Planirano korištenje velikih projekata (po potrebi)

Investicijski prioritet	2c - Jačanje aplikacija informacijskih i komunikacijskih tehnologija za e-vladu, e-učenje, e-uključenost, e-kulturu i e-zdravlje
<p>Veliki projekt "e-Škole" predviđa potpunu informatizaciju administracije, poučavanja i učenja unutar škola kako bi se osiguralo da velika većina hrvatskih javno financiranih škola postigne digitalnu zrelost (e-zrelost) do 2022., u skladu s Digitalnom agendom za Europu i Strategijom obrazovanja Republike Hrvatske, kao i u skladu s nacionalnom Strategijom za razvoj širokopojasnog pristupa Internetu u Republici Hrvatskoj u razdoblju 2012. - 2015.</p> <p>Digitalno kompetentni nastavnici i učenici svakodnevno koriste IKT u obrazovanju, uključujući i, ali ne isključivo, administrativne e-usluge i e-usluge za nastavu i učenje, kako bi se osiguralo da učenici današnjice postanu konkurentna radna snaga na tržištu rada sutrašnjice. Ovaj projekt bi trebao biti dovršen u 2020. te rezultirati sveobuhvatnom digitalnom pokrivenošću obrazovnog sustava.</p> <p>Integracija postojećih i razvoj novih e-usluga potrebnih za besprijekoran i jednostavan rad školskih subjekata (e-usluge za administrativne procese, nastavne postupke i e-usluge za</p>	

2c12	Broj raspoloživih e-servisa	Broj	EFRR	Manje razvijena			15,00	ISU	Godišnje
------	-----------------------------	------	------	-----------------	--	--	-------	-----	----------

2.A.7 Socijalna inovacija, međudržavna suradnja i doprinos tematskim ciljevima 1 - 7

Prioritetna os	2 - Korištenje informacijske i komunikacijske tehnologije
----------------	--

2.A.8 Okvir uspješnosti

Tablica 6: Okvir uspješnosti prioritetnih osi (po fondu te, za EFRR i ESF, po kategoriji regije)

Prioritetna os		2 - Korištenje informacijske i komunikacijske tehnologije											
Oznaka	Vrsta pokazatelja	Pokazatelj ili ključni provedbeni korak	Mjerna jedinica, po potrebi	Fond	Kategorija regije	Kontrolna točkaza 2018.			Konačni cilj (2023.)			Izvor podataka	Objašnjenje relevantnog pokazatelja, po potrebi
						M	Ž	U	M	Ž	U		
CO10	0	IKT infrastruktura: dodatna kućanstva sa širokopojasnim pristupom od najmanje 30 Mbps	Kućanstva	EFRR	Manje razvijena			80.000,00			315.000,00	ISU	Ovaj pokazatelj predstavlja većinu sredstava alociranih specifičnom cilju 1, u okviru investicijskog prioriteta 2a.
PE31	F	Ukupni iznos odobrenih prihvatljivih izdataka	milijun EUR	EFRR	Manje razvijena			82.114.179,00			375.238.443,00	ISU	Kontrolna točka predstavlja N+3 pravilo za državnu upravu isključujući 6%
Prioritetna os		2 - Korištenje informacijske i komunikacijske tehnologije											
Oznaka	Vrsta pokazatelja	Pokazatelj ili ključni provedbeni korak	Mjerna jedinica, po potrebi	Fond	Kategorija regije	Kontrolna točka za 2018.			Konačni cilj (2023.)			Izvor podataka	Objašnjenje relevantnog pokazatelja, po potrebi
						M	Ž	U	M	Ž	U		
2c11	0	Broj institucija integriranih u Oblak Vlade	Broj	EFRR	Manje razvijena			40			300,00	ISU	Pričuva za ostvarenje rezultata (tj. ukupno alocirana sredstva za 2014. i 2015. u neto iznosu od 6%) Investicije koje su pridonijele ovom pokazatelju provodit će se u prvoj fazi i predstavljaju preduvjet za razvoj kasnijih e-usluga.

Dodatne kvalitativne informacije o stvaranju okvira uspješnosti

2.A.9 Kategorije intervencije

Kategorije intervencije koje odgovaraju sadržaju prioritetne osi na temelju nazivlja koje je usvojila Komisija i indikativne analize potpore EU.

Tablice 7 - 11: Kategorije intervencije

Tablica 7: Dimenzija 1 - Kategorija intervencije

Prioritetna os		2 - Korištenje informacijske i komunikacijske tehnologije	
Fond	Kategorija regije	Šifra	iznos u eurima
EFRR	Manje razvijena	045. IKT: Osnovna/posrednička mreža	86,215.131,0 0
EFRR	Manje razvijena	046. IKT: Brza širokopolasna mreža (pristupna/lokalna petlja; >/= 30 Mbps)	117,290.390,0 0
EFRR	Manje razvijena	048. IKT: Drugi tipovi IKT infrastrukture/veliki računalni resursi/oprema (uključujući e-infrastrukturu, podatkovne centre i senzore;	28,567.447,0 0
Prioritetna os		2 - Korištenje informacijske i komunikacijske tehnologije	
Fond	Kategorija regije	Šifra	iznos u eurima
		također ako su uklopljeni u druge infrastrukture kao što su istraživački objekti, ekološka i društvena infrastruktura)	
EFRR	Manje razvijena	078. servisi i aplikacije e-vlade (uključujući e-nabavu, IKT mjere podrške reformi javne uprave, web-sigurnosti, povjerenja i odredbi privatnosti, e-pravosuđa i e-demokracije)	13,775.000,0 0
EFRR	Manje razvijena	079. Pristup javnom sektoru informacija (uključujući otvorene podatke, e-kulturu, digitalizirane knjižnice, e-sadržaji i e-turizam)	11,400.000,0 0
EFRR	Manje razvijena	080. e-uključivanje, e-pristupačnost, e-učenje i e-edukacijske usluge i aplikacije, digitalna pismenost	11,875.000,0 0
EFRR	Manje razvijena	081. IKT rješenja koja se bave izazovima zdravog i aktivnog starenja te usluge e-zdravstva i aplikacija (uključujući e-skrb i okolinom potpomognut život)	38,486.057,0 0
EFRR	Manje razvijena	121. Priprema, provedba, nadzor i inspekcijski pregled	11,343.651,0 0

Tablica 8: Dimenzija 2 - Oblik financiranja

Prioritetna os		2 - Korištenje informacijske i komunikacijske tehnologije	
Fond	Kategorija regije	Kod	iznos u eurima

EFRR	Manje razvijena	01. Bespovratna sredstva	318,952.676,0 0
------	-----------------	--------------------------	--------------------

Tablica 9: Dimenzija 3 - Vrsta područja

Prioritetna os		2 - Korištenje informacijske i komunikacijske tehnologije	
Fond	Kategorija regije	Kod	iznos u eurima
EFRR	Manje razvijena	07. Neprimjenjiv	318,952.676,0 0

Tablica 10: Dimenzija 4 - Mehanizmi teritorijalne provedbe

Prioritetna os		2 - Korištenje informacijske i komunikacijske tehnologije	
Fond	Kategorija regije	Šifra	iznos u eurima
EFRR	Manje razvijena	07. Neprimjenjiv	318,952.676,0 0

Tablica 11: Dimenzija 6 - **Sporedna tema Europskog socijalnog fonda** (samo Europski socijalni fond i Inicijativa za zapošljavanje mladih)

Prioritetna os		2 - Korištenje informacijske i komunikacijske tehnologije	
Fond	Kategorija regije	Šifra	iznos u eurima

2.A.10 Sažetak planiranog korištenja tehničke pomoći uključujući, po potrebi, aktivnosti kojima se jača administrativni kapacitet nadležnih tijela uključenih u kontrolu i upravljanje programima i korisnicima (po potrebi) (po prioritetnoj osi)

Prioritetna os	2 - Korištenje informacijske i komunikacijske tehnologije
<p>U sklopu investicijskih prioriteta 2a i 2c postoji potreba za pružanjem potpore jačanju kapaciteta mogućih korisnika u pripremanju visoko kvalitetnih projekata, kako bi mogli primati potporu iz EFRR-a za ulaganja u infrastrukturu za pristup širokopojasnoj mreži sljedeće generacije, razvoj i funkcioniranje Centra zajedničkih usluga i razvoj e-usluga. Mogući korisnici shema za dodjelu bespovratnih sredstava za pristupne mreže sljedeće generacije (općine, gradovi i županije) i Centar zajedničkih usluga/e-usluga (ograničeni broj središnjih tijela državne uprave) nemaju potrebne kapacitete i vještine za pripremu visoko kvalitetne projektne dokumentacije sa svom popratnom tehničkom dokumentacijom, kako bi se prijavili na i primili financiranje za infrastrukturna ulaganja. Ovom aktivnošću osigurat će se pravovremeno i učinkovito upravljanje infrastrukturnim projektima u razdoblju od 2014. do 2020.</p>	

2.A.I Prioritetna os

Oznaka prioritetne osi	3
Naziv prioritetne osi	Poslovna konkurentnost

- Cjelokupna prioritetna os provodit će se isključivo putem financijskih instrumenta uspostavljenih na razini Unije
- Cjelokupna prioritetna os provodit će se putem lokalnog razvoja koji predvodi zajednica
- Za ESF: Cjelokupna prioritetna os posvećena je ili društvenim inovacijama ili međudržavnoj suradnji, ili i jednom i drugom

2.A.2 Opravdanje za uspostavu prioritetne osi koja obuhvaća više od jedne kategorije regija, tematskog cilja ili fonda (po potrebi)

2.A.3 Fond, kategorija regije i osnovica za obračun potpore Unije

Fond	Kategorija regije	Osnovica za obračun (ukupni prihvatljivi izdaci ili prihvatljivi javni izdaci)	Kategorija regije za najudaljenije regije i sjeverne rijetko naseljene regije (po potrebi)
ERDF	Manje razvijena	Ukupno	

2.A.4 Investicijski prioritet

Oznaka prioritetne osi	3a
Naziv prioritetne osi	Promicanje poduzetništva, posebno olakšavajući ekonomsko iskorištavanje novih ideja i poticanje stvaranja novih poduzeća, uključujući putem poslovnih inkubatora

2.A.5 Specifični ciljevi koji odgovaraju investicijskom prioritetu i očekivani rezultati

Oznaka specifičnog cilja	3al
Naziv specifičnog cilja	Olakšanje pristupa izvorima financiranja za male i srednje velike poduzetnike (MSP) uključujući i novonastale
Rezultati koje države članice žele postići pomoću podrške Unije	Aktivnosti navedene u nastavku temelje se na Prijedlogu ex-ante procjene - Financijski instrumenti za poslovnu konkurentnost (posebno u smislu definiranja takvih potreba vezano uz ESIF za razdoblje 2014.-2020.), koji je pokazao da postoji trajni manjak financiranja na tržištu, čime poprilični udio gospodarski značajnih MSP-ova ne može pribaviti financiranje od banaka, na tržištu kapitala, ili iz drugih izvora financiranja zbog strukturalnih karakteristika tržišta.

	<p>Aktivnosti u sklopu ovoga specifičnog cilja će pomoći poboljšanju pristupa financijskom kapitalu za MSP-ove u svim fazama njihovog razvoja, kroz uspostavu modela financiranja koji odgovaraju poslovnim potrebama, kao što je kapital, krediti, jamstva (ili njihova kombinacija).</p> <p>Razvoj financijskih instrumenata u Hrvatskoj će olakšati MSP-ovima na različitim stupnjevima razvoja da razvijaju svoje poslovanje putem ulaganja u nove ideje koje će se primjenjivati u provedivim poslovnim modelima.</p> <p>Na temelju dovršene ex-ante procjene prepreka pristupu financijskom tržištu, bit će predloženi odgovarajući i inovativni instrumenti prilagođeni relevantnim okolnostima na tržištu.</p> <p>Prethodno je bilo predviđeno da će se, primjerice, zajmovi i jamstveni fondovi uglavnom osiguravati MSP-ovima koji trebaju nadograditi svoju infrastrukturu, uključujući ulaganja u strojeve ili opremu na radnom mjestu. Također, fondovi rizičnog kapitala, uključujući poslovne anđele, početni i rizični kapital, bit će namijenjeni inovativnim MSP-ovima, uključujući inovativna novonastala poduzeća koja također posluju u područjima identificiranim u Strategiji S3, radi ulaganja u nove tehnologije, poslovne modele u visokotehnološkim industrijama, aktivnosti s intenzivnim korištenjem znanja i velikim potencijalom rasta, uključujući robu i usluge usmjerene na kreativnost. Točni detalji i vrste financijskih instrumenata, kao i njihova optimalna kombinacija, bit će konačno potvrđeni unutar postupka dovršetka spomenute ex-ante procjene.</p> <p>Općenito se očekuje da će financiranje MSP-ova putem financijskih instrumenata koji se sufinanciraju iz EFRR-a povećati financijsku polugu privatnog financiranja, potaknuti gospodarsku aktivnost i pomoći stvaranju i održavanju radnih mjesta. Također će se povećati broj MSP-ova, uključujući novonastala poduzeća, koji koriste vanjsko financiranje, što će omogućiti MSP-ovima, uključujući one inovativne, da unaprijede svoje postupke i</p>
	<p>primijene nove ideje na provedive poslovne aktivnosti.</p> <p>Očekivani specifični rezultat u sklopu ovoga specifičnog cilja je povećanje udjela financijskih instrumenata u portfelju financiranja MSP-ova.</p> <p>Razvoj detaljnog sustava provedbe i osiguravanje njegove usklađenosti s financiranjem putem bespovratnih sredstava i ostalih oblika potpore zahtijevat će neprekidni rad i poboljšanje svih uključenih institucija te njihovu međusobnu koordinaciju, što će uključivati i postupak kojeg se također planira podržati u sklopu ovog specifičnog cilja, u obliku stalne tehničke pomoći u planiranju, koordinaciji, provedbi, praćenju i evaluaciji.</p>
Oznaka specifičnog cilja	3a2
Naziv specifičnog cilja	Povoljno okruženje za razvoj poduzetništva
Rezultati koje države članice žele postići pomoću podrške Unije	<p>S ciljem olakšavanja MSP-ovima da prevladaju svoje nedostatke povezane s financijskim, organizacijskim i tehničkim sposobnostima i neadekvatnim vještinama, koji su prepreka njihovom razvoju i rastu, postoji potreba za sustavnom potporom osobama koje žele osnovati tvrtku, kao i već osnovanim MSP-ovima.</p> <p>Potpora će biti usmjerena na pružanje visoko kvalitetne usluge MSP-ovima u svrhu poticanja njihovog interesa i aktivnosti povezanih s razvojem i rastom kao presudnim uvjetima poboljšanja njihovog konkurentnog položaja na tržištu.</p> <p>Opseg usluga koje pruža niz organizacija za poslovnu podršku, poduzetničkih potpornih institucija (PPI) - kao što su agencije za regionalni razvoj,</p>

	<p>inkubatori, akceleratori, tehnološki parkovi i ostale vrste pružatelja usluga MSP-ovima, obuhvaćat će informiranje o pravnim aspektima poslovanja, obuku za novoosnovana poduzeća, pomoć u podnošenju zahtjeva za financijske instrumente, mentorstvo u razvoju poslovanja i pomoć u dijagnosticiranju nedostataka i izazova MSP-ova kako bi im se olakšalo korištenje savjetodavnih usluga na učinkovit i pametan način. Budući da visoko inovativne aktivnosti zahtijevaju posebno znanje i usluge, bit će razvijene usluge PPI koje će podržavati inovacije.</p> <p>Također će biti omogućena potpora unapređenju kapaciteta poslovne infrastrukture, usmjerena na poboljšanje postojeće i, po potrebi, izgradnju nove fizičke infrastrukture poslovne podrške (uključujući inkubatore i tehnološke parkove), koja će unaprijediti kapacitete PPI kako bi one mogle učinkovito i djelotvorno pružati napredne usluge.</p> <p>Poboljšanje kompetencija budućih i postojećih poduzetnika je također povezano s dostupnošću relevantne infrastrukture i inicijativama namijenjenim promicanju cjeloživotnog poduzetničkog obrazovanja (CPO). Regionalni centar za razvoj poduzetničkih kompetencija za zemlje Jugoistočne Europe (eng. <i>SouthEasternEuropean Centre for Entrepreneurial Learning</i>, SEECEL) je jedinstveni primjer strukturirane regionalne suradnje osam zemalja Jugoistočne Europe u istraživanju politike i razmjeni najboljih praksi u razvoju i promicanju poduzetničkog obrazovanja. U tom smislu, predviđena je izgradnja SEECEL-a kao provedbenog centra za razvoj politike u sklopu CPO-a, u kojem će se provoditi poduka i obuka zaposlenika iz zemalja Dunavske regije. Istovremeno, komplementarna potpora za mjere usmjerene na podizanje kvalitete i relevantnosti programa i aktivnosti centra će biti osigurana u okviru ESF-ovog Operativnog programa Učinkoviti ljudski resursi 2014.-2020., nakon završetka tekućih IPA MB projektnih aktivnosti u 2016.</p> <p>Zbog negativne percepcije poduzetnika u hrvatskom društvu, stavovi prema mogućnostima samozapošljavanja su mnogo negativniji nego u drugim državama članicama EU-a, zbog čega će biti poduzete aktivnosti promicanja potpore poslovanju i trgovini, kojima se razvija pozitivan stav prema poduzetništvu i jačanje poduzetničkog načina razmišljanja. Te aktivnosti uključuju neprekidnu komunikaciju sa širom javnosti s ciljem poticanja poduzetništva, inovacija, internacionalizacije i primjene društvene odgovornosti poduzeća u hrvatskom gospodarstvu. Ove mjere će biti upotpunjene aktivnostima predviđenim u sklopu tematskog cilja TC11, i u OPKK-u i u Operativnom programu Učinkoviti ljudski resursi.</p> <p>Očekivani rezultat je pozitivna promjena u stavu prema poduzetništvu (Izvešće o provedbi Zakona o malim poduzećima), porast broja MSP-ova, razvoj i rast njihovog poslovanja, poboljšanje poduzetničkih vještina i olakšavanje pristupa visokokvalitetnim uslugama. One će biti komplementarne IP-u 3.4, Izravna potpora MSP-ovima.</p>
--	---

Tablica 3: Pokazatelji rezultata specifični za program, po specifičnom cilju (za EFRR i Kohezijski fond)

Specifični cilj		3a1 - Olakšanje pristupa izvorima financiranja za male i srednje velike poduzetnike (MSP) uključujući i novonastale						
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (po potrebi)	Polazna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
3a11	Udio financijskih instrumenata u financijskom portfelju MSP-ova	%	Manje razvijena	0,00	0	0,00	Potrebno potvrditi	Jednom godišnje

Specifični cilj		3a2 - Povoljno okruženje za razvoj poduzetništva						
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (po potrebi)	Polazna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
3a21	Promjena u stavu prema poduzetništvu (Izvješće o provedbi Zakona o malim poduzećima)	Broj	Manje razvijena	40,00	2012.	60,00	Izvješće o provedbi Zakona o malim poduzećima	Jednom godišnje

2.A.6 Aktivnosti koje će biti podržane u sklopu investicijskog prioriteta (po investicijskom prioritetu)

2. A. 6.1 Opis vrste i primjera aktivnosti koje će biti podržane i njihov očekivani doprinos specifičnim ciljevima uključujući, po potrebi, prepoznavanje glavnih ciljnih skupina, određenih ciljnih područja i vrsta korisnika

Investicijski prioritet	3a - Promicanje poduzetništva, posebno olakšavajući ekonomsko iskorištavanje novih ideja i poticanje stvaranja novih poduzeća, uključujući putem poslovnih inkubatora
<p>U sklopu specifičnog cilja 3.A.1 Olakšanje pristupa izvorima financiranja za MSP-ove, uključujući i novoosnovane</p> <p>Budući da u Hrvatskoj ne postoje intervencije financijskih instrumenata financirane iz NSRO-a 2007.-2013., predloženi financijski instrumenti za 2014.-2020. (posebno u sklopu tematskog cilja TC3) oslanjaju se na iskustvo u korištenju mjera financiranih na nacionalnoj razini, ograničeno iskustvo u sklopu Okvirnog programa za konkurentnost i inovacije i primjere najbolje prakse iz drugih država članica Europske unije, a do dovršetka potpune ex-ante procjene, preliminarni prikaz primjera uključuje sljedeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uspostavu novih i razvoj postojećih financijskih instrumenata kako bi odgovarali svakoj fazi razvoja poduzeća, u skladu s njegovim posebnim zahtjevima, kao što su, primjerice: • jamstva za zajmove banaka; • zajmovi novoosnovanim, mikro i malim poduzećima (mikro-zajmovi) za ulaganja u dugotrajnu imovinu i kombinaciju dugotrajne imovine i radnog kapitala; • pružanje zajmova MSP-ovima za ulaganja povezana s razvojem i uvođenjem značajno izmijenjenih ili novih proizvoda ili usluga ili postupaka proizvodnje, po mogućnosti na temelju dijeljenog rizika s bankarskim sektorom; • pojedinačna jamstva za zajmove banke MSP-ovima usmjerene na ulaganja i rast; • manja vlasnička ulaganja na temelju koncepta poslovnih anđela u početnim ili ranim fazama osnivanja novoosnovanih poduzeća, tehnološke inkubacije i akceleracije, s izraženim izgledima rasta, naročito u prioritetnim područjima kako su utvrđene u Strategiji S3 - mikropoduzeća, s mogućim miješanjem s potporom u obliku bespovratnih sredstava; • vlasnička ulaganja na temelju poduzetničkog kapitala u ranim fazama i fazama rasta visokotehnoloških poduzeća; • kolateralizirano osiguravanje zajmova na temelju projekta (pojedinačno) za inovativna novoosnovana mala poduzeća koja imaju značajan potencijal rasta; uz mogućnost subvencioniranja kamatnih stopa <p>• pružanje pomoći korisnicima u upravljanju njihovim investicijskim projektima.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Komplementarne aktivnosti uključuju: • promicanje uspostavljenih financijskih instrumenata; • tehničku pomoć u uspostavi sustava financijskih instrumenata, njihovog upravljanja, praćenja, evaluacije, procjene rizika i ostalih analiza nužnih za razvoj dodatnih financijskih instrumenata, promjene investicijske strategije itd. <p>Korisnici: kreditni fondovi, jamstveni fondovi, fondovi početnog kapitala, fondovi rizičnog kapitala, poslovni anđeli, ostali oblici javno-privatnih partnerstava.</p> <p>Ciljne skupine: MSP-ovi u svim stupnjevima razvoja.</p> <p>3.A.2) Povoljna okolina za razvoj poduzetništva</p> <p>Razvoj usluga za MSP-ove, uključujući novoosnovana poduzeća, posebno u sljedećim područjima:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obavljanje poslovne aktivnosti u Hrvatskoj (obuhvaća: regulatorni okvir i upoznavanje s promjenama, standardima, certifikacijom i normama, prodajom i promidžbom itd.) kako bi se MSP-ovima olakšalo usvajanje novog, promjenjivog regulatornog okvira, • obuka za novoosnovana poduzeća kao preduvjet za mikro-zajmove u sklopu Operativnog programa Učinkoviti ljudski resursi i pomoć/obuka i mentorstvo radi olakšavanja pokretanja poslovanja, • dijagnosticiranje nedostataka/izazova MSP-ova kako bi se olakšala identifikacija njihovih propusta/prepreka razvoju poslovne aktivnosti, • mentorstvo za MSP-ove u svrhu olakšavanja svladavanja teškoća - bit će osnovana i razvijena mreža mentora. <p>Predviđen je razvitak mreže profesionalnih PPI, vrlo prepoznatljivih za MSP-ove, koja će aktivno djelovati s ciljem poticanja MSP-ova, uključujući novoosnovana poduzeća, na korištenje visokokvalitetnih usluga u svrhu razvoja. Stoga, PPI će promicati razvoj poduzetništva u svojim regijama pod pokroviteljstvom MINPO-a/HAMAG-BICRO-a. Cilj umrežene koordinacije je jamčiti solidne, profesionalne usluge diljem Hrvatske (raspoložive u svakoj županiji na istoj razini kvalitete kako bi se svim MSP-ovima olakšao pristup pruženim uslugama), što će</p>	

osigurati integriranu pomoć MSP-ovima u svim stupnjevima razvoja, prilagođenu njihovim potrebama. Podrška PPI stoga bi uključivala podmirivanje troškova izravno povezanih s uslugama informiranja, savjetovanja/mentorstva i pružanja obuke, te prema potrebi i rekonstrukcijom njihovih poslovnih prostora, (posebno u smislu nabave opreme potrebne za poboljšanje pružanja njihovih usluga), troškova obuke osoblja, troškova razvijanja specifičnih usluga MSP-ova i posebne obuke, informiranja ili drugih oblika potpore MSP-ovima, te promicanja pruženih usluga.

- Promicanje poduzetništva u društvu tj. u obliku međunarodnih konferencija/radionica/seminara i umrežavanja, uključujući natjecanja za mlada/novoosnovana poduzeća i MSP-ove na međunarodnoj, nacionalnoj i regionalnoj razini uz sudjelovanje PPI, promicanje priča o uspjehu poduzetnika;
  - potpora akceleratorima (pro-inovativnim PPI s odgovarajućom infrastrukturom za inkubaciju i investicijskim instrumentom) u pronalaženju i odabiru inovativnih ideja, potpora osnivanju novoosnovanih poduzeća, uključujući spin-off poduzeća nastalih na temelju inovativnih ideja (takozvana predinkubacija) i kapitalnih doprinosa za novoosnovana poduzeća (što obuhvaća analizu inovacijskog rješenja i njegovog tržišnog potencijala (analiza tržišta, poslovni plan i studija izvedivosti)), pripremni radovi povezani s pokretanjem poslovanja na temelju inovativne ideje i ranom fazom ulaganja u novoosnovana poduzeća (pokriivanje udjela) te mentorstvo u pristupanju tržištu;
  - potpora poboljšanju kvalitete postojeće poslovne infrastrukture, kao i stvaranju nove i napredne, te poboljšanju kvalitete povezanih poslovnih usluga koje se nude poduzećima (kao što su poduzetnički i tehnološki inkubatori i tehnološki parkovi, uključujući usluge posebno prilagođene inovativnim i kreativnim MSP-ovima, uključujući novoosnovana poduzeća, kao što su: preferencijalni poslovni prostori za najam, podrška u vidu organizacije i poslovnog savjetovanja, zaštita prava intelektualnog vlasništva i upravljanje njima, prijenos znanja i iskustva te tehnoloških rješenja, pomoć u razvijanju poslovnih planova i strategija razvoja zakupnika, istraživanje i promidžba, razvoj poslovnih vještina, posredovanje u licenciranju, upravljanje i projektno upravljanje, programi obuke, certifikacija, savjetodavna pomoć, zajednički marketinški napor na trgovačkim sajmovima i izložbama, umrežavanje, podrška u vidu IKT-a i administracije itd.);
  - razvoj u fizičkom smislu te izgradnja SEECEL-a kao suvremenog centra za provedbu razvoja politike u sklopu CPO-a koji potiče poduzetničko obrazovanje (pri čemu će daljnji razvoj njegovih aktivnosti i usluga biti sufinanciran od strane ESF-a na komplementarni način).
- Korisnici: PPI (kao što su poduzetničke udruge, Hrvatska gospodarska komora, Hrvatska obrtnička komora, Hrvatski savez zadruga, akceleratori, inkubatori, poduzetnički centri, agencije za regionalni razvoj, SEECEL), tijela javne vlasti (uključujući MINPO, HAMAG-BICRO). Ciljne skupine: MSP-ovi, uključujući novoosnovana poduzeća.

2.A.6.2 Vodeća načela za odabir operacija

Mora se dokazati relevantnost odabranih operacija te njihov doprinos ostvarivanju ciljeva OPKK-a i specifičnih ciljeva 3.A.1. i 3.A.2. u sklopu tematskog cilja TC3 IP-a 3.D., kao i osigurati njihov utjecaj na konkurentnost i inovativnost MSP-ova te financijska provedivost, održivost, tehnička spremnost i zrelost, dodana vrijednost i potencijal rasta.

Radi potpore uravnoteženom regionalnom razvoju, projekti iz manje razvijenih regija će dobiti dodatne bodove tijekom postupka bodovanja, kao i više stope sufinanciranja i veću tehničku pomoć, po potrebi.

Ocjena projekata će biti podložna kriterijima odabira koje je odobrio Odbor za praćenje.

S obzirom na pojedini specifični cilj, posebni kriteriji odabira će uključivati sljedeće:

Olakšan pristup financiranju za MSP-ove, uključujući novonastala poduzeća

Gospodarski subjekti će biti izabrani na temelju procjene njihovog organizacijskog i ljudskog kapaciteta za učinkovito postupanje s financijskim instrumentima, posebno s obzirom na njihovo upravljanje plasiranjem financijskih sredstava na tržište, tako da dođu do konačnog primatelja, tj. MSP-ova.

Ulaganja koja će biti podržana financijskim instrumentima su prvenstveno nova ulaganja i aktivnosti, tj. ona koja na datum donošenja odluke o ulaganju određenog financijskog posrednika fizički nisu u potpunosti dovršena odnosno provedena. Očekuje se da će operacije podržane financijskim instrumentima rezultirati stvaranjem značajne financijske poluge.

Investicijski prioritet	3a - Promicanje poduzetništva, posebno olakšavajući ekonomsko iskorištavanje novih ideja i poticanje stvaranja novih poduzeća, uključujući putem poslovnih inkubatora
<p>Povoljna okolina za razvoj poduzetništva U odabiru PPI pokrivenih mrežom koristit će se sljedeći kriteriji: tehnički i ljudski kapacitet, sposobnost za umrežavanje i iskustvo u suradnji s MSP-ovima. Radi osiguranja jednakog pristupa uslugama PPI diljem teritorija Republike Hrvatske, bit će uzete u obzir teritorijalne potrebe i potencijali s obzirom na MSP-ove.</p>	

2.A.6.3 Planirano korištenje financijskih instrumenata (po potrebi)

Investicijski prioritet	3a - Promicanje poduzetništva, posebno olakšavajući ekonomsko iskorištavanje novih ideja i poticanje stvaranja novih poduzeća, uključujući putem poslovnih inkubatora
<p>Planirano je razvijanje financijskih instrumenata u sklopu tematskog cilja TC3, specifičnog cilja 3.A.1. pri čemu je željeni rezultat jednostavniji pristup financiranju. Planirano je razvijanje financijskih instrumenata primjerenih svakom stupnju razvoja poduzeća, u skladu s njihovim zahtjevima tijekom razvojnog ciklusa (npr. zajmovi, jamstva (ili njihova kombinacija), visokorizični financijski instrumenti (npr. poduzetnički kapital, početni kapital, poslovni anđeli) itd. Trenutno se dovršava ex-ante procjena.</p>	

* Više informacija će biti dostupno nakon dovršetka ex-ante procjene.

2.A.6.4 Planirano korištenje velikih projekata (po potrebi)

Investicijski prioritet	3a - Promicanje poduzetništva, posebno olakšavajući ekonomsko iskorištavanje novih ideja i poticanje stvaranja novih poduzeća, uključujući putem poslovnih inkubatora
<p>Zasad nisu predviđeni veliki projekti u sklopu PO3.</p>	

2.A.6.5 Pokazatelji neposrednih rezultata po investicijskom prioritetu i, po potrebi, po kategoriji regije

Tablica 5: Zajednički i specifični pokazatelji neposrednih rezultata (po investicijskom prioritetu, podijeljeni na kategorije regije za ESF i, po potrebi, za EFRR)

Investicijski prioritet		3a - Promicanje poduzetništva, posebno olakšavajući ekonomsko iskorištavanje novih ideja i poticanje stvaranja novih poduzeća, uključujući putem poslovnih inkubatora							
					Ciljna vrijednost (2023.)				
					M		U		
CO01	Produktivno ulaganje: broj poduzeća koja primaju potporu	Poduzeća	EFRR	Manje razvijena			3.445,00	ISU	Jednom godišnje
3a11	Financijski posrednici koji sudjeluju u programima financiranim u sklopu specifičnog cilja	Broj	EFRR	Manje razvijena			5,00	ISU	Jednom godišnje
3a21	Opremljena i/ili izgrađena fizička infrastruktura	m ²	EFRR	Manje razvijena			66.000,00	ISU	Jednom godišnje
3a22	Podržane organizacije za poslovnu podršku	Broj	EFRR	Manje razvijena			72,00	ISU	Jednom godišnje

2.A.4 Investicijski prioritet

Oznaka investicijskog prioriteta	3d
Naziv investicijskog prioriteta	Podupiranje kapaciteta MSP-ova za rast i inovacijske procese

2.A.5 Specifični ciljevi koji odgovaraju investicijskom prioritetu i očekivani rezultati

Oznaka specifičnog cilja	3d1
Naziv specifičnog cilja	Unapređenje rezultata i rasta MSP-a
Rezultati koje države članice žele postići pomoću podrške Unije	<p>Radna uspješnost sektora MSP-a ovisi o stvaranju i proširenju kapaciteta za razvoj procesa, roba i usluga, održavanju i povećanju zaposlenosti, dodanoj vrijednosti, prodaji na inozemnim tržištima i usvajanju novih rješenja, uključujući tehnologije.</p> <p>Povećanje razvojnog potencijala i rasta produktivnosti rada MSP-ova će biti postignuto podupiranjem unapređivanja i proširenja tehnoloških kapaciteta i poslovnih procesa, prikladnih za proizvodnju i pružanje konkurentnih, visokokvalitetnih proizvoda i usluge sa značajnom dodanom vrijednosti. Pružanje podrške ulaganjima MSP-ova u razvoj gospodarski isplativih i inovativnih turističkih proizvoda, spojeno s kvalitetom turističkih odredišta, povećat će konkurentnost MSP-ova i pomoći minimiziranju učinaka sezonalnosti. Kao horizontalna mjera, sektor MSP-ova će imati priliku primijeniti "zelene tehnologije" kao dodanu vrijednost svojih ulaganja. Ukoliko primarni cilj njihove investicije bude postizanje veće energetske učinkovitosti, kao i veće učinkovitosti s obzirom na ostale prirodne resurse, ova vrsta projekata će biti podržana u sklopu tematskog cilja 4.</p> <p>S ciljem da se MSP-ovima omogući natjecanje na međunarodnom tržištu, potrebno ih je podržavati u postizanju potrebnih standarda i normi kojima se podiže kvaliteta i sukladnost njihove robe, usluga ili procesa s primjenjivim EU i međunarodnim standardima, normama i pravilnicima o standardima.</p> <p>Cilj je poboljšati međusobnu povezanost pružanjem podrške stvaranju i razvoju lanaca nabave, lanaca vrijednosti, klastera i zadruga, što je ključno za postizanje bolje kohezije u proizvodnom lancu i može pomoći MSP-ovima da ostvare veću korist od tržišnih prilika i povećaju svoju uspješnost.</p> <p>Primjena suvremenih informacijskih i komunikacijskih tehnologija (IKT) stvara mogućnost za optimizaciju funkcioniranja poduzeća i izravno utječe na rast inovativnosti i konkurentnosti gospodarstva. Cilj je financirati projekte MSP-ova kako bi koristili e-poslovna rješenja, čime se optimiziraju poslovni procesi povezani s proizvodnjom i/ili pružanjem usluga i organizacijom operacija pomoću IKT-a, što će također omogućiti MSP-ovima bržu prilagodbu promjenjivom poslovnom okruženju.</p> <p>Hrvatski MSP-ovi koji žele ući na međunarodna tržišta i prodavatelji koji žele ojačati svoje izvozne aktivnosti imaju potrebu za pouzdanim informacijama i savjetima o prilikama koje treba iskoristiti ili o proširenju na međunarodna tržišta, kao i za</p>

	<p>posebnom potporom u tom procesu. Očekuje se da će veća ulaganja u aktivnosti PPI omogućiti MSP-ovima da budu bolje pripremljeni za ulazak na inozemna tržišta i da povećaju međunarodnu prodaju novih proizvoda.</p> <p>Nadalje, privlačenje većeg udjela izravnih inozemnih ulaganja promoviranjem hrvatskih regija će također stvoriti prilike za integriranje lokalnih MSP-ova u globalne lance i njihovo ostvarivanje koristi od pozitivnih eksternalija povezanih s izvozno orijentiranim izravnim inozemnim ulaganjima. Promicanje turizma, posebice vidljivosti novih turističkih proizvoda i pristupa koji se temelji na ostvarivanju prihoda od turizma tijekom cijele godine, će također biti podržano u okviru ovoga OP-a, s ciljem održavanja pozitivnog imidža Hrvatske na ključnim tržištima i omogućavanja MSP-ovima da dopru do novih.</p> <p>Ukratko, očekivani rezultat je doprinos povećanju prihoda od prodaje MSP-ova i povećanju dodane vrijednosti po djelatniku uslijed novih ili unaprijeđenih procesa, roba i usluga te vještina.</p>
Oznaka specifičnog cilja	3d2
Naslov specifičnog cilja	Poboljšanje inovativnosti MSP-a
Rezultati koje države članice žele postići pomoću podrške Unije	<p>Budući da se sektor MSP-a smatra značajnim elementom hrvatskog gospodarstva s potencijalom za razvoj i rast, potrebno je poboljšanje inovativnosti tog sektora i veća uključenost u inovacijske aktivnosti, kako bi se poboljšala inovativnost hrvatskog gospodarstva.</p> <p>Inovativne aktivnosti podržane u okviru ovoga specifičnog cilja će obuhvaćati ulaganja u provedbu novih rješenja - tehnologija, inovacija koje se odnose na proizvode i organizaciju, uključujući promidžbu i socijalne inovacije, te poboljšanje savjetodavnih usluga za MSP-ove povezanih s pravima intelektualnog vlasništva i kapaciteta inovativnih novoosnovanih poduzeća za inovaciju.</p> <p>Komplementarno s aktivnostima u sklopu tematskog cilja 1, potpora aktivnostima istraživanja i razvoja MSP-ova - bilo unutarnjih ili ugovorenih - , u okviru ovoga specifičnog cilja bit će pružena komercijalizaciji rezultata istraživanja i razvoja (onih koje su ostvarili sami MSP-ovi, kao i onih kupljenih na tržištu) u svrhu primjene u poslovnim aktivnostima. Nadalje, MSP-ovima će također biti pružene savjetodavne usluge u vezi sa zaštitom prava intelektualnog vlasništva i upravljanjem njima. Druga svrha ovog specifičnog cilja je izravno podržavati inovativna novoosnovana poduzeća koja su u svojoj poslovnoj aktivnosti usmjerena na naprednu i inovativnu robu i usluge visoke dodane vrijednosti. Ova mjera je komplementarna potpori u sklopu specifičnog cilja 3.A.1., koja omogućava novoosnovanim poduzećima bez pouzdanih bankovnih podataka lakši pristup potrebnim sredstvima financiranja kroz financijske instrumente, kao i potpori u sklopu specifičnog cilja 3.A.2., putem koje će inkubatorima i akceleratorima za novoosnovana poduzeća u ranim fazama njihovog poslovanja biti pružena sveobuhvatna integrirana potpora u vidu savjetovanja i kapitala.</p> <p>Očekuje se da će tijekom vremena, u kombinaciji s rezultatima intervencija kao što su projekti suradnje između visokoškolskih ustanova i javnih istraživačkih organizacija i MSP-ova u sklopu tematskog cilja 1, doći do povećanja broja takvih inovativnih novoosnovanih poduzeća u područjima izvan tradicionalnih industrija i regija, ako njihovi projekti budu ocijenjeni provedivima.</p>

Nadalje, potpora će također biti pružena transferu tehnologije te inovativnom razvoju nove ili značajno poboljšane postojeće robe, usluga ili procesa. Također, potpora će biti pružena MSP-ovima za njihovo sudjelovanje u međunarodnim inovacijskim programima s ciljem porasta stope uspjeha.

Cilj je povećati inovacijski potencijal MSP-ova pružanjem potpore s ciljem povećavanja broja komercijaliziranih rezultata istraživanja i razvoja, prijava patenata, te povećavanja stupnja spremnosti na inovacije.

Uspostava procesa i tehnoloških kapaciteta zasnovanih na srednje visokoj i visokoj tehnologiji za konkurentnu visokokvalitetnu robu/usluge s visokom dodanom vrijednosti u granama gospodarstva u kojima Hrvatska ima komparativne prednosti, poput onih navedenih u Strategiji S3, povećat će konkurentnost važnih segmenata gospodarstva te dovesti do ukupnim brojem MSP-ova .

Nadalje, aktivnosti će pridonijeti povećanju broja novih rješenja primjenjivih na MSP-ove (uključujući komercijalizaciju rezultata istraživanja i razvoja, inovacije koje nisu iz područja istraživanja i razvoja (uključujući organizacijske, promidžbene i socijalne inovacije), što će rezultirati povećanjem broja inovativnih MSP-ova i novoosnovanih poduzeća te broja novih proizvoda na tržištu koje su plasirali MSP-ovi.obnovljenog i održivog gospodarskog rasta i rasta zapošljavanja, važnih za svaku zemlju koja teži gospodarstvu zasnovanom na znanju.

Ukratko, očekivani rezultat u sklopu specifičnog cilja 3.D.2. je povećanje broja inovativnih MSP-ova u usporedbi s ukupnim brojem MSP-ova . Nadalje, aktivnosti će pridonijeti povećanju broja novih rješenja primjenjivih na MSP-ove (uključujući komercijalizaciju rezultata istraživanja i razvoja, inovacije koje nisu iz područja istraživanja i razvoja (uključujući organizacijske, promidžbene i socijalne inovacije), što će rezultirati povećanjem broja inovativnih MSP-ova i novoosnovanih poduzeća te broja novih proizvoda na tržištu koje su plasirali MSP-ovi.

Tablica 3: Pokazatelji rezultata specifični za program, po specifičnom cilju (za EFRR i Kohezijski fond)

Specifični cilj		3d1 - Unapređenje rezultata i rasta MSP-a						
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (gdje je potrebno)	Polazna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
3d11	Dodana vrijednost po djelatniku	EUR po djelatniku	Manje razvijena	16.363,00	2012.	25.000,00	EUROSTAT	Jednom godišnje
Specifični cilj		3d2 - Poboljšanje inovativnosti MSP-a						
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (gdje je potrebno)	Polazna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
3d21	Inovativni MSP-ovi u usporedbi s ukupnim brojem MSP-ova	%	Manje razvijena	0,00	0	0,00	EUROSTAT Ljestvica uspjeha u inoviranju Europske unije	Svake 2 godine

2.A.6 Aktivnosti koje će biti podržane u sklopu investicijskog prioriteta (po investicijskom prioritetu)

2. A. 6.1 Opis vrste i primjera aktivnosti koje će biti podržane i njihov očekivani doprinos specifičnim ciljevima uključujući, po potrebi, prepoznavanje glavnih ciljnih skupina, određenih ciljnih područja i vrsta korisnika

Investicijski prioritet	3d - Podupiranje kapaciteta MSP-ova za rast i inovacijske procese
<p>3.D.1 Unapređenje poslovnih rezultata i rasta MSP-ova</p> <p>1) Unapređenje poslovnih rezultata i tehničke spremnosti MSP-ova s ciljem plasiranja novih roba i usluga (za tržište ili poduzeće) ili novih ili izmijenjenih procesa i proširenja kapaciteta postojećih poduzeća će obuhvaćati sljedeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> • potporu ulaganjima u proširenje postojećih poduzeća i/ili novih ili izmijenjenih postupaka proizvodnje (u smislu tehnologije i organizacije), nematerijalnu i materijalnu imovinu, npr. izgradnju/obnovu, opremu i strojeve, uključujući ulaganja kojima se promiče energetska i resursna učinkovitost i ona koja na druge načine pridonose borbi protiv klimatskih promjena, kao i ulaganja u neophodno specijalističko osposobljavanje i savjetodavne usluge za osoblje, • potporu ulaganjima koja rezultiraju proširenjem postojećih poduzeća i/ili novim tržišnim proizvodima (roba i usluge), uključujući nematerijalnu i materijalnu imovinu npr. opremu i strojeve, industrijski dizajn i ostala rješenja 'kreativne industrije' i uvođenje netehnoloških rješenja namijenjenih povećanju učinkovitosti proizvodnje i pružanja usluga, uključujući one koje dovode do smanjenja negativnog utjecaja na okoliš, te neophodno specijalističko osposobljavanje i savjetodavne usluge za osoblje; • potporu ulaganjima u nove, inovativne i održive turističke proizvode i usluge i proširenje postojećih, koje doprinosi podizanju kvalitete i razvoju turističkih odredišta, posebice onih nedovoljno razvijenih, uzimajući u obzir pristup temeljen na odredištu i uvođenje netehnoloških rješenja namijenjenih povećanju učinkovitosti proizvodnje i pružanja usluga, (uključujući industrijski dizajn i ostala rješenja 'kreativne industrije'), uključujući one koje dovode do smanjenja negativnog utjecaja na okoliš, te prijeko potrebno specijalističko osposobljavanje i savjetodavne usluge za osoblje; • konzultantske usluge za MSP-ove, posebice u područjima od presudne važnosti za razvoj i rast, kao što su: strateško planiranje, upravljanje promjenama, upravljanje ljudskim resursima, učinkovitost korištenja prirodnih resursa/energetska učinkovitost, pristup vanjskom financiranju, CSR mjere, oblici inovacija koji se ne temelje na istraživanju i razvoju (kao što su organizacijske i promidžbene inovacije te one koje se odnose na usluge).razminiranje - pod kojim se podrazumijeva uklanjanje mina i neeksplodiranih uređaja iz kontaminiranog tla (primarno šumskih ekosustava) je prihvatljivo za svrhe izravno povezane sa projektima podržanim u okviru tematskog cilja 3. (Projekti MSP-ova s glavnim ciljem poboljšanja energetske učinkovitosti njihovih postrojenja i/ili povećanja energetske neovisnosti i/ili ulaganja u obnovljive izvore energije (OIE) će biti podržani u sklopu tematskog cilja 4.) <p>Potencijalni korisnici: MSP-ovi</p> <p>2) Potpora poduzećima za udovoljavanje normama i standardima i primaju certifikate za proizvode/usluge/procese s ciljem povećanja konkurentnosti i pristupa međunarodnim tržištima</p> <p>Pomoć pri uvođenju sustava upravljanja kvalitetom, postupcima i pitanjima okoliša, kao i ostalih sustava kontrole i upravljanja, certifikati i standardi koji podrazumijevaju provođenje ocjena sukladnosti, uspostavljanje tehničkog spisa o zadovoljavanju zahtjeva za elektromagnetskom kompatibilnošću, te pribavljanje izvjava o sukladnosti (EZ ili drugih).</p>	

Potencijalni korisnici: MSP-ovi

3) Unapređenje međusobne povezanosti MSP-ova u svrhu jačanja njihovog tržišnog položaja

U okviru ove aktivnosti, potpora će biti pružena u sklopu "bottomup" pristupa klasterima, komplementarno sa specifičnim ciljem 1.2.2. u sklopu kojeg će biti podržan klaster konkurentnosti koji je od ključne važnosti s nacionalnog gledišta.

Potpota će biti omogućena na sljedeće načine:

- potpora početnoj fazi razvoja inovativnih klastera koja obuhvaća organizacijsku suradnju (tj. usmjerenost na meka ulaganja (izradu razvojnih planova) i, u manjoj mjeri, ulaganja u opremu i fizičku infrastrukturu, za zajedničko korištenje od strane svih članova klastera) i usluge podrške povezane sa suradnjom (uključujući osiguravanje uredskog prostora, mrežnih stranica, banki podataka, istraživanja tržišta, priručnika, radnih i oglednih dokumenata, studija i analiza sektora u kojima je klaster aktivan, analize i mapiranje lanaca nabave i vrijednosti, pripremanje strategije poboljšanja konkurentnosti klastera koji djeluju u tradicionalnim i novim djelatnostima proizvodnje i pružanja usluga, posebice onih potencijalom širenja na strana tržišta, potpora projektima suradnje domaćih i stranih sektora MSP-ova i poduzeća općenito s potencijalom na stranim tržištima; savjetodavne usluge povezane sa suradnjom (savjetovanje, pomoć i osposobljavanje za razmjenu znanja i iskustava te za poboljšanje suradnje) za članove klastera;
- potpora razvoju inovativnih klastera, koja obuhvaća provedbu strategija, uključujući pripremu i provedbu zajedničkih projekata (povezanih npr. s ulaganjima u razvoj proizvoda (roba i usluga) koji su novi na tržištu ili značajno izmijenjeni, te u učinkovitije procese u lancu vrijednosti koji uključuju članove klastera), organizacijsku suradnju, usluge podrške povezane sa suradnjom, savjetodavne usluge povezane sa suradnjom i zajedničkim predstavljanjem, tj. zajedničko sudjelovanje u sajmovima s ciljem smanjenja troškova, nuđenja potpunog raspona proizvoda i usluga potencijalnim klijentima itd. posebno u svrhu internacionalizacije itd.

Potpota projektima istraživanja i razvoja inovativnih klastera će biti dostupna u sklopu tematskog cilja 1, specifičnog cilja 1.2.1.

Potencijalni korisnici: inovativni klasteri [1] i zadruge, na ranom i zreлом stupnju razvoja.

4) Povećanje konkurentnosti i učinkovitosti poduzeća putem IKT-a

- Potpora poduzećima u uvođenju i primjeni e-poslovnih rješenja putem IKT-a radi optimiranja poslovnih procesa, integriranja poslovnih funkcija, učinkovite organizacije tijekom rada i poboljšanja interakcije s klijentima i dobavljačima te poboljšanja tržišnog položaja poduzeća i povećanja njihove konkurentnosti;
- potpora stvaranju i pružanju e-usluga između poduzeća (poslovanje između poduzeća B2B) i uvođenje IKT-rješenja usmjerenih na uspostavljanje procesa koji prelaze granice poduzeća, kao što je upravljanje lancem nabave i upravljanje odnosima s klijentima, obuka djelatnika za rad s novim IKT-sustavima;
- potpora inicijativama usmjerenim na digitaliziranje poslovnih usluga i proizvoda.

Potencijalni korisnici: MSP-ovi

5) Internacionalizacija rastućih i inovativnih poduzeća koja obuhvaća sljedeće aktivnosti:

- savjetodavna/mentorska potpora MSP-ovima povezana sa širenjem na inozemna tržišta (istraživanje tržišta, pripremanje/razvoj planova širenja poduzeća uključujući pripremu za međunarodne trgovinske sajmove, organizaciju povezivanja poduzeća i ostalih događaja, pronalaženje partnera u inozemstvu itd.) i provedba planova;
- potpora PPI uključenim u internacionalizaciju poduzeća, koja obuhvaća:
  - o analize inozemnih tržišta, uključujući globalne trendove, analize MSP-ova aktivnih na inozemnim tržištima;
  - o pripremu strategija ulaska na tržište za MSP-ove (u određenim granama s visokim potencijalom za širenje) kako bi se MSP-ovima olakšao pristup

inozemnim tržištima;

- o pružanje obuke u vidu e-učenja kako bi se za MSP-ovima omogućilo širenje na nova tržišta;
  - o suradnja sa stranim PPI, organizacija izaslanstava na međunarodne trgovinske sajmove i ostale događaje (uključujući povezivanje poduzeća);
  - promicanje internacionalizacije poslovnih aktivnosti između MSP-ova (uključujući informativne kampanje promicanja međunarodnih djelatnosti MSP-ova);
  - potpora promicanju i predstavljanju Hrvatske i njezinih regija kao destinacija atraktivnih i dostupnih turistima tijekom cijele godine putem uvođenja novih turističkih ponuda - između ostalog, promotivnih kampanja turističkih proizvoda, organizacije promotivnih događaja, studijskih posjeta, internetskih kampanja, itd., istraživanje turističkog prometa (omogućavanje pristupa najnovijim informacijama o turističkom prometu subjektima koji posluju u sektoru turizma i poboljšanje kvalitete istraživanja turističkog prometa u pojedinim regijama).
  - potpora koja se tiče promicanja i olakšavanja izravnih stranih ulaganja (organizacija kampanja za privlačenje investicija, međunarodnih investicijski sajmova te investicijskih misija) kako bi se privukla izravna ulaganja, posebice ona otvorena za suradnju s MSP-ovima u Hrvatskoj.
- Potencijalni korisnici: MSP-ovi koji žele započeti ili proširiti svoje aktivnosti na inozemna tržišta, inovativni klasteri, MINPO u suradnji s regionalnim tijelima i PPI (kao što su poduzetnička udruženja, Hrvatska gospodarska komora, Hrvatska obrtnička komora, Hrvatski savez zadruga, HAMAG-BICRO) uključenima u internacionalizaciju.

Ciljna skupina: MSP-ovi.

3.D.2 Poboljšanje inovativnosti MSP-ova

1) Podupiranje inovacija u MSP-ovima, što obuhvaća sljedeće:

- potpora ulaganjima neophodnim za primjenu (komercijalizaciju) rezultata istraživanja i razvoja (do kojih su došli sami MSP-ovi ilikoji su kupljeni na tržištu, uključujući neposredne rezultate potpore u sklopu tematskog cilja 1) na poslovnu aktivnost i pokretanje proizvodnje na temelju primijenjenih rješenja, što obuhvaća daljnji razvojno-istraživački rad potreban za prilagodbu rješenja pojedinačnim potrebama MSP-ova, podmirenje troškova materijalne i nematerijalne imovine, industrijski dizajn, neophodno propisano osposobljavanje i savjetovanje, razvoj usluga i promoviranje ulaska na tržište;
- savjetodavne usluge za MSP-ove u vezi sa zaštitom prava intelektualnog vlasništva i upravljanjem njima, koje obuhvaćaju prijavu patenta (izravni troškovi pripreme i prijave patenta - opis izuma, industrijski dizajni i modeli korištenja (isključujući troškove prijave patenta povezane sa zaštitom samo na teritoriju Hrvatske) i primjenu prava intelektualnog vlasništva, uključujući analize slobode djelovanja na tržištu;
- poboljšanje spremnosti MSP-ova za inovacije: potpora radi poticanja tvrtki na bavljenje inovacijama i ispitivanje komercijalnog potencijala svojih inovativnih ideja (povezano s dokazivanjem inovativnog koncepta, studijama izvedivosti, planiranjem poslovnog modela, istraživanjem i testiranjem tržišta, preliminarnim tehničkim i laboratorijskim ispitivanjem te pretraživanjem baza podataka patenata);
- potpora ulaganjima u implementaciju tehnoloških rješenja namijenjenih poboljšanju učinkovitosti proizvodnje i aktivnosti pružanja proizvoda i usluga, uključujući utvrđivanje smjerova za tehnološki napredak, tehnološke revizije, kao i pripremu planova za tehnološki razvoj i povezana ulaganja za kojima postoji potreba;
- potpora osnivačkim i početnim ulaganjima i funkcioniranju inovativnih novoosnovanih i novoizdvojenih poduzeća, kako u područjima visokih tehnologija tako i u netehnološkim područjima, namijenjena sprečavanju tržišnih neuspjeha te koja uključuje mentorstvo s ciljem prenošenja inovativnih ideja i rezultata istraživanja u utrživu robu zadovoljavajuće kvalitete, odnosno u usluge s velikim tržišnim potencijalom;
- potpora sudjelovanju MSP-ova u međunarodnim inovacijskim programima usmjerenima na suradnju između poduzeća i znanstvenih ili znanstveno-istraživačkih institucije ili drugih poduzeća, kad ta suradnja uključuje subjekte iz najmanje dviju zemalja i usmjerena je na provođenje istraživanja i razvoja

te podmirenje troškova pripreme i podnošenja jedne prijave projekta kao odgovora na jedan poziv za dostavljanje prijedloga u sklopu međunarodnog inovacijskog programa.

Potencijalni korisnici: MSP-ovi vođeni inovacijama (uključujući novoosnovana i novoizdvojena poduzeća evidentirana kao subjekti koji obavljaju poslovnu djelatnost).

2) Uspostavljanje proizvodnog kapaciteta MSP-ova temeljenog na inovacijama:

- potpora unapređenju inovacijskog potencijala MSP-ova ulaganjem u sofisticiranu inovativnu tehnologiju (po mogućnosti ključne tehnologije koje potiču razvoj inovacija (eng. keyenablingtechnologies, KET)) i potpora rezultatima postupaka prijenosa znanja iz znanstvenih ili znanstveno-istraživačkih organizacija ili drugih tvrtki, uključujući tehničku pomoć i ustanovljena rješenja potrebna za primjenu inovacije, potpora licenciranju ili ostalim oblicima upravljanja pravima intelektualnog vlasništva, posebice u podsektorima s najvećom mogućnošću rasta utvrđenim u Strategiji S3;
- potpora ulaganjima u implementaciju tehnoloških rješenja namijenjenih poboljšanju učinkovitosti proizvodnje i aktivnosti pružanja proizvoda i usluga, uključujući utvrđivanje smjerova za tehnološki napredak, tehnološke revizije, kao i pripremu planova za tehnološki razvoj i povezana ulaganja za kojima postoji potreba.

Potencijalni korisnici: MSP-ovi usmjereni na srednje visoke i visoke tehnologije i proizvodnju robe i usluga s visokom dodanom vrijednošću, posebice za sektore utvrđene u Strategiji S3.

[1] Inovacijski klasteri označavaju strukture ili organizirane grupe neovisnih strana (kao što su inovativna novoosnovana poduzeća, mala, srednja i velika poduzeća, kao i organizacije za širenje istraživanja i znanja, neprofitne organizacije i ostali povezani sudionici u gospodarstvu) namijenjene poticanju inovacijskih aktivnosti putem promoviranja, dijeljenja kapaciteta i razmjene znanja i stručnosti te putem djelotvornog doprinosa prijenosu znanja, umrežavanju, širenju informacija i suradnji među društvima i ostalim organizacijama u klasteru.

2.A.6.2 Vodeća načela za odabir operacija

Investicijski prioritet	3d - Podupiranje kapaciteta MSP-ova za rast i inovacijske procese
<p>Mora se dokazati relevantnost odabranih operacija te njihov doprinos ostvarivanju ciljeva OPKK-a i specifičnih ciljeva 3.A.1. i 3.A.2. u sklopu tematskog cilja 3 IP-a 3.D., kao i osigurati njihov utjecaj na konkurentnost i inovativnost MSP-ova te financijska provedivost, održivost, tehnička spremnost i zrelost, dodana vrijednost i potencijal rasta.</p> <p>Radi potpore uravnoteženom regionalnom razvoju, projekti iz manje razvijenih regija će dobiti dodatne bodove tijekom postupka bodovanja, kao i više stope sufinanciranja i veću tehničku pomoć, po potrebi. Nadalje, po potrebi mogu biti osmišljeni posebni programi pomoći za manje razvijena, demografski ili zemljopisno ugrožena područja. Ocjena projekata će biti podložna kriterijima odabira koje je odobrio Nadzorni odbor.</p> <p>Popis kriterija za odabir operacija koji nije konačan će uključivati sljedeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> • razina inovativnosti predloženog projekta, shvaćena kao razina novosti rješenja; • doprinos konkurentnosti određenog sektora ili područja (zemlja, regija); • suradnja među poduzećima; • uključenost u internacionalizaciju;	

CO01	Produktivno ulaganje: broj poduzeća koja primaju potporu	Poduzeća	EFRR	Manje razvijena			3.445,00	ISU	Jednom godišnje
3d11	MSP-ovi podržani u pribavljanju certifikata (za standarde)	Broj	EFRR	Manje razvijena			1.400,00	ISU	Jednom godišnje
3d12	Podržani klasteri, zadruge i lanci vrijednosti	Broj	EFRR	Manje razvijena			200,00	ISU	Jednom godišnje
3d13	MSP-ovi koji primaju potporu za	Broj	EFRR	Manje razvijena			433,00	ISU	Jednom godišnje

Investicijski prioritet		3d - Podupiranje kapaciteta MSP-ova za rast na regionalnim, nacionalnim i međunarodnim tržištima i inovacijske procese							
					Ciljna vrijednost (2023.)				
					M		U		
	uvodenje novih proizvoda								
3d14	MSP-ovi koji su primili potporu za internacionalizaciju	Broj	EFRR	Manje razvijena			0,00	ISU	Jednom godišnje

2.A.7 Socijalne inovacije, međudržavna suradnja i doprinos tematskim ciljevima 1-7

Prioritetna os	3 - Poslovna konkurentnost

2.A.8 Okvir uspješnosti

Tablica 6: Okvir uspješnosti prioritetne osi (po fondu i, za EFRR i ESF, kategoriji regije)

Prioritetne os		3- Poslovna konkurentnost											
						Kontrolna točka za 2018.			Konačni cilj (2023.)			Izvor podataka	Objašnjenje značaja pokazatelja, po potrebi
						M		U	M		U		
PF31	F	Ukupni iznos potvrđenih/prihvatljivih izdataka	milijun EUR	EFRR	Manje razvijena			253			1.263,00	ISU	100% sredstava iz EFRR-a alociranih za PO3 Kontrolna točka pokazuje stvarni tempo nastajanja i provjere prihvatljivih izdataka projekata.

Prioritetne os		3- Poslovna konkurentnost											
Oznaka	Vrsta pokazatelja	Pokazatelj ili glavni provedbeni	Mjerna jedinica, po potrebi	Fond	Kategorija regije	Kontrolna točka za 2018.			Konačni cilj (2023.)			Izvor podataka	Objašnjenje značaja
CO01	O	Produktivno ulaganje: broj poduzeća koja primaju potporu	Poduzeća					1,137			3,445,00	ISU	Odabrana kontrolna točka odnosi se na više od 50% sveukupne alokacije i najreprezentativniji je za relevantne

Dodatne kvalitativne informacije o uspostavi okvira uspješnosti

2.A.9 Kategorije intervencije

Kategorije intervencije koje odgovaraju sadržaju prioritetne osi na temelju nazivlja koje je usvojila Komisija i indikativna analiza potpore Unije.

Tablice 7-11: Kategorije intervencije

Tablica 7: Dimenzija 1 - Područje intervencije

Prioritetna os		3 - Poslovna konkurentnost	
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u €
EFRR	Manje razvijena	001. Općenita produktivna ulaganja u mala i srednja poduzeća ('MSP-ove')	592.000.000,00

EFRR	Manje razvijena	064. Procesi istraživanja i inovacija u MSP-ovima (uključujući sisteme vouchera, inovacije koje se odnose na procese, projektiranje, usluge te socijalne inovacije)	77,000.000,00
EFRR	Manje razvijena	066. Napredne usluge podrške za MSP-ove i skupine MSP-ova (uključujući usluge upravljanja, promidžbe i dizajna)	168,000.000,00
EFRR	Manje razvijena	072. Poslovna infrastruktura za MSP-ove (uključujući industrijske parkove i lokacije)	108,500.000,00
EFRR	Manje razvijena	121. Priprema, provedba, praćenje i kontrola	21,000.000,00
Prioritetna os 3 - Poslovna konkurentnost			
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u €
EFRR	Manje razvijena	122. Evaluacija i studije	1,500.000,00
EFRR	Manje razvijena	123. Informiranje i komunikacija	2,000.000,00

Tablica 8: Dimenzija 2 – Oblik financiranja

Prioritetna os 3 - Poslovna konkurentnost			
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u €
EFRR	Manje razvijena	01. Bespovratna sredstva	720,000.000,00
EFRR	Manje razvijena	03. Potpora kroz financijske instrumente: rizični i dioničarski kapital ili njegov ekvivalent	21,000.000,00
EFRR	Manje razvijena	04. Potpora kroz financijske instrumente: zajam ili njegov ekvivalent	196,000.000,00
EFRR	Manje razvijena	05. Potpora kroz financijske instrumente: jamstvo ili njegov ekvivalent	33,000.000,00

Tablica 9: Dimenzija 3 – Vrsta teritorija

Prioritetna os		3 - Poslovna konkurentnost	
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u €
EFRR	Manje razvijena	07. Nije primjenjivo	970,000.000,00

Tablica 10: Dimenzija 4 - Mehanizmi teritorijalne provedbe

Prioritetna os	3 - Poslovna konkurentnost

Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u €
EFRR	Manje razvijena	07. Nije primjenjivo	970,000.000,00

Tablica 11: Dimenzija 6 – Sporedna tema Europskog socijalnog fonda (samo Europski socijalni fond i Inicijativa za zapošljavanje mladih)

Prioritetna os		3 - Poslovna konkurentnost	
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u €

2.A.10 Sažetak planiranog korištenja tehničke pomoći uključujući, po potrebi, aktivnosti kojima se jača administrativni kapacitet nadležnih tijela uključenih u kontrolu i upravljanje programima i korisnicima (po potrebi) (po prioritetnoj osi)

Prioritetna os	3 - Poslovna konkurentnost
<p>Glavne vrste mjera tehničke pomoći posebno namijenjene potpori prioritetne osi 3 su sljedeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> • jačanje administrativnih i tehničkih kapaciteta institucija odgovornih za primjenu i provedbu politika vezanih za poduzetništvo (od državne razine do lokalnih vlasti i službi za koje su odgovorne); • podizanje javne svijesti i obrazovanja povezanih s aktivnostima u okviru ove prioritetne osi; • tehnička pomoć u obliku pripreme baze projekata za trenutno razdoblje financiranja, ali i za sljedeće; • potpora razvoju specifičnih studija iznad razine projekta, npr. studija regije ili podsektora, generiranje podataka itd. kako bi se olakšala provedba prioritetne osi; <p>Tehnička pomoć u uspostavi sustava financijskih instrumenata, upravljanja njima, njihovog praćenja, evaluacije, procjene rizika povezane s njima i ostalih analiza nužnih za razvoj dodatnih financijskih instrumenata, promjene investicijske strategije itd.</p>	

2.A.I Prioritetna os

Oznaka prioritetne osi	4
Naziv prioritetne osi	Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije

- Cjelokupna prioritetna os provodit će se isključivo kroz financijske instrumente
- Cjelokupna prioritetna os provodit će se isključivo kroz financijske instrumente uspostavljene na razini Unije
- Cjelokupna prioritetna os provodit će se putem lokalnog razvoja kojeg predvodi zajednica
- Za ESF: Cjelokupna prioritetna os posvećena je socijalnim inovacijama ili međudržavnoj suradnji, ili i jednom i drugom

2.A.2 Opravdanje za uspostavu prioritetne osi koja obuhvaća više od jedne kategorije regije, tematskog cilja ili fonda (po potrebi)

2.A.3 Fond, kategorija regije i obračunska osnovica za potporu Unije

Fond	Kategorija regije	Obračunska osnovica (ukupni prihvatljivi izdaci ili prihvatljivi javni izdaci)	Kategorija regije za najudaljenije regije i sjeverne rijetko naseljene regije (po potrebi)
EFRR	Manje razvijena	Ukupni iznos	

2.A.4 Investicijski prioritet

Oznaka investicijskog prioriteta	4b
Naziv investicijskog prioriteta	Promicanje energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije u poduzećima

2.A.5 Specifični ciljevi koji odgovaraju investicijskom prioritetu i očekivani rezultati

Oznaka prioritetne osi	4b 1
Naziv specifičnog cilja	Povećanje energetske učinkovitosti i korištenja OIE u proizvodnim/prerađivačkim industrijama
Rezultati koje države članice žele postići pomoću podrške Unije	3 - Poslovna konkurentnost
<p>U 2011. je udio industrijskog sektora u konačnoj potrošnji energije bio 18 %, a uglavnom se temeljio na ugljikovodicima u smislu izvora (više od 65%). Trend u potrošnji energije unutar industrije je negativan, sa zabilježenih 24 % smanjenja u razdoblju od 2007. do 2011., prvenstveno zbog sveobuhvatnih općih problema u gospodarskim aktivnostima i proizvodnji. Trend opadanja potrošnje energije prisutan je u gotovo svim prerađivačkim industrijama, a razlikuje se samo intenzitetom (npr. 13,6 % u kemijskom sektoru, 9,8 % u sektoru proizvodnje građevinskog materijala, 2,1 % u sektoru papirne industrije i 1,4 % u industrijama metala).</p> <p>Svrha ovog specifičnog cilja je podupirati mjere kojima bi se doprinijelo poboljšanju energetske učinkovitosti i uvođenju obnovljivih izvora energije (ili prelasku na njih) u sektoru proizvodnje, uključujući posebice sljedeće vrste industrija: industrija željeza i čelika, obojenih metala, nemetala, kemijska i petrokemijska industrija, industrija transportnih sredstava, prerada stakla, proizvodnja građevinskog materijala, rudarstvo i vađenje, tekstilna, odjevna i kožoprerađivačka industrija, industrija papira i tiskarstvo, strojarstvo i ostale metalne i druge industrije, isključujući proizvodnju hrane i pića i duhansku industriju.</p> <p>U drugom Nacionalnom akcijskom planu energetske učinkovitosti procjenjuje se da bi ušteda u sektoru industrije koji ne obuhvaća sustav trgovanja emisijama tvorila 17 % ukupne uštede koja se namjerava ostvariti do 2016. Sektor industrije također ima važnu ulogu u postizanju ciljeva u pogledu obnovljivih izvora energije za 2020., posebice za cilj definiran u Nacionalnom akcijskom planu energetske učinkovitosti do 2020., koji se odnosi na povećanje korištenja obnovljivih izvora energije u konačnoj potrošnji energije za potrebe grijanja i hlađenja, s 13,5 % u 2012. do 19,6 % u 2020.</p> <p>Ne samo da će se tim mjerama pridonijeti postizanju nacionalnih i europskih ciljeva u vezi s energetske/klimatskim promjenama, već će one dovesti i do veće konkurentnosti poduzeća uslijed poboljšanja energetske učinkovitosti i naprednijeg gospodarenja energijom u općenitom smislu. Važno je napomenuti da ovaj specifični cilj obuhvaća sva poduzeća (ne samo MSP-</p>	

ove), no podliježe relevantnim pravilima o državnoj potpori.

Na temelju projekcija 3. Nacionalnog akcijskog plana energetske učinkovitosti povezanih s potrebnim mjerama i njihovim troškovima, procjenjuje se da bi sredstva alocirana temeljem ovoga specifičnog cilja omogućila postizanje približno 30 % cilja (namjene) smanjenja potrošnje energije u industrijskom sektoru do 2020.

Oznaka prioritetne osi 4b 2

Naziv specifičnog cilja Povećanje energetske učinkovitosti i korištenja OIE u privatnom uslužnom sektoru (turizam, trgovina)

U 2011. je udio uslužnog sektora u konačnoj potrošnji energije bio 12 %, a u smislu izvora se uglavnom temeljio na ugljikovodicima. Dok je potrošnju energije u industriji obilježio silazni trend, uslužni sektor je imao stabilnu putanju rasta u smislu njegovog udjela u konačnoj potrošnji do 2011., uglavnom zbog turističkog sektora.

Svrha ovog specifičnog cilja je poticati mjere kojima bi se doprinijelo poboljšanju energetske učinkovitosti i uvođenju obnovljivih izvora energije (ili prelasku na njih) u sektoru komercijalnih usluga, posebno u podsektorima turizma i trgovine. Od ukupnog broja objekata (zgrada) iz sektora komercijalnih usluga, oko 10 % otpada na turističke a oko 30 % na trgovačke objekte. Imajući u vidu ne samo njihov opseg (u smislu BDP-a), već i njihovu stratešku važnost za zemlju i potencijal za uštedu energije i uvođenje obnovljivih izvora energije, ovaj strateški cilj će biti fokusiran na usluge povezane s turizmom.

U drugom Nacionalnom akcijskom planu energetske učinkovitosti procjenjuje se da bi ušteda u sektoru usluga tvorila 19 % u ukupnoj uštedi koja se namjerava ostvariti do 2016. Sektor usluga također ima važnu ulogu u postizanju ciljeva u pogledu obnovljivih izvora energije za 2020., posebice za cilj koji se odnosi na povećanje korištenja obnovljivih izvora energije u konačnoj potrošnji energije za potrebe grijanja i hlađenja. Potonji cilj je od posebnog značenja budući da je oko 45 % konačne potrošnje energije u poslovnim zgradama u južnom dijelu Hrvatske namijenjeno samo hlađenju. Stoga je predviđeno da će većina ulaganja biti usmjerena na proizvodnju solarne energije i mjere za povećavanje učinkovitosti rashladnih sustava.

Ne samo da će se tim mjerama pridonijeti postizanju nacionalnih i europskih ciljeva u vezi s energetske/klimatskih promjena, već će one pridonijeti većoj konkurentnosti. Važno je napomenuti da ovaj specifični cilj obuhvaća sve pružatelje usluga (ne samo MSP-ove), no podliježe relevantnim pravilima o državnoj potpori.

Na temelju projekcija trećeg Nacionalnog akcijskog plana energetske učinkovitosti povezanih s potrebnim mjerama i njihovim troškovima, procjenjuje se da bi sredstva alocirana temeljem ovoga specifičnog cilja omogućila postizanje približno 30 % cilja smanjenja potrošnje energije u uslužnom sektoru do 2020. godine.

Tablica 3: Pokazatelji rezultata specifični za program, po specifičnom cilju (za EFRR i Kohezijski Fond)

Specifični cilj		4b1 - Povećanje energetske učinkovitosti i korištenja OIE u proizvodnim industrijama						
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (po potrebi)	Polazna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
4b12	Ušteda energije u industrijskoj proizvodnji	PJ	Manje razvijena	1,21	2010.	1,91	Ministarstvo gospodarstva	Jednom godišnje
4b11	Povećanje udjela obnovljive energije u bruto konačnoj potrošnji energije u proizvodnji	1000 tona	Manje razvijena	51,00	2012.	56,00	Ministarstvo gospodarstva	Jednom godišnje
Specifični cilj		4b2 - Povećanje energetske učinkovitosti i korištenja OIE u privatnom uslužnom sektoru (turizam, trgovina)						
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (gdje je potrebno)	Polazna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja

4b22	Ušteda energije u sektoru usluga	PJ	Manje razvijena	0,33	2010.	0,63	Ministarstvo gospodarstva	Jednom godišnje
4b21	Povećanje udjela obnovljive energije u bruto konačnoj potrošnji energije u sektoru usluga	1000 tona	Manje razvijena	1,45	2012.	1,60	Ministarstvo gospodarstva	Jednom godišnje

2.A.6 Aktivnosti koje će biti podržane u sklopu investicijskog prioriteta (po investicijskom prioritetu)

2. A. 6.1 Opis vrste i primjera aktivnosti koje će biti podržane i njihov očekivani doprinos specifičnim ciljevima uključujući, po potrebi, prepoznavanje glavnih ciljnih skupina, određenih ciljnih područja i vrsta korisnika

Investicijski prioritet	4b - Promicanje energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije u poduzećima
<p>Glavne ciljne skupine i korisnici: Specifični cilj 4b1 i Specifični cilj 4b2 Poduzeća (uključujući MSP-ove i veća poduzeća) Primjeri aktivnosti koje će biti financirane radi postizanja specifičnih ciljeva: Specifični cilj 4b1 i Specifični cilj 4b2</p> <ul style="list-style-type: none"> • Razvoj infrastrukture za obnovljive izvore energije u industrijskoj proizvodnji i uslužnom sektoru (turizam i trgovina), uključujući prelazak s konvencionalnih na alternativne izvore energije (OIE) kao što su: ugrađeni solarni kolektori, toplinske pumpe, visoko efikasna kogeneracija; • provedba mjera za povećavanje energetske učinkovitosti u industrijskoj proizvodnji i uslužnom sektoru (turizam i trgovina), uključujući: • "meke mjere" - uvođenje sustavnog upravljanja energijom, obavljanje energetskih pregleda, kontrola analiza potrošnje energije, • pripremu planova za učinkovitije gospodarenje energijom, institucionalnu i organizacijsku procjenu i prijedloge za optimiranje poslovnih procesa u smislu uštede energije; • infrastrukturna ulaganja poput onih u pametna brojlara i obnovu objekata, koja će pridonijeti postizanju ciljeva povezanih s energetsom učinkovitošću,• unapređenje trenutno korištenih tehnologija, provedba pilot-projekata; • aktivnosti promoviranja (info pultovi, brošure, reklame, televizijski spotovi) i savjetodavne usluge za poduzeća. Imajući u vidu da su MSP-ovi financirani primarno u okviru Prioritetne osi 3, razgraničenje potencijalnih aktivnosti (povezanih s energijom) između prioriteta PO3 i PO4 će biti osigurano na sljedeći način: ako su mjere povezane s energijom dio cjelovite modernizacije proizvodnih tehnologija, opreme i strojeva (primjerice, kupnja novih proizvodnih tehnologija), bit će financirane u okviru PO3. U slučaju projekata koji obuhvaćaju samo mjere povezane s energijom u MSP-ovima (bilo da se radi o mjerama povezanim s energetsom učinkovitošću ili OIE-ovima), financiranje će se vršiti kroz PO4. Mjere energetske učinkovitosti koje su namijenjene obnovi industrijskih/servisnih objekata (npr. upravne zgrade ili proizvodne hale) bit će financirane kroz PO4.	

2.A.6.2 Vodeća načela za odabir operacija

Investicijski prioritet	4b - Promicanje energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije u poduzećima
<p>Budući da ovaj investicijski prioritet (oba specifična cilja) obuhvaća odabrana ulaganja u privatni sektor, pozornost će se posvetiti izbjegavanju prekomjernog financiranja pojedinačnih projekata tj. korištenja javnih sredstava kako bi se korisniku osigurala nepriznata korist na tržištu.</p> <p>Ulaganja planirana u okviru ovoga IP-a također imaju, u načelu, značajni izvor prihoda, te će stoga posebna pozornost biti posvećena izbjegavanju prekomjernog (javnog) financiranja i omogućavanju dostatne financijske poluge privatnih sredstava.</p> <p>Budući da se ovi specifični ciljevi prvenstveno odnose na tržišno orijentirane korisnike (poduzeća), posebna pozornost se treba posvetiti osiguravanju sukladnosti s primjenjivim pravilima o državnim potporama, detaljno opisanim u Smjernicama o državnim potporama za zaštitu okoliša i energiju za razdoblje 2014.–2020., uključujući pravila o stopi maksimalnog intenziteta potpore, koja je manja za privatni sektor nego za javni. Nadalje, tijekom postupka odabira prioritet će imati projekti u kojima su predviđene mjere usmjerene na vrijednosti veće od propisanih ekoloških/energetskih normi i projekti koji donose najveće koristi u smislu smanjenja potrošnje energije i smanjenja stvaranja stakleničkih plinova.</p>	

Važno je napomenuti da ulaganja u OIE-ove koja spadaju u sustav zajamčenih tarifa neće biti podržana unutar specifičnih ciljeva.

2.A.6.3 Planirano korištenje financijskih instrumenata (po potrebi)

Investicijski prioritet	4b - Promicanje energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije u poduzećima
Zbog prirode planiranih ulaganja, korištenje financijskih instrumenata predviđeno je za oba specifična cilja u sklopu investicijskog prioriteta. Očekuje se da će Europska investicijska banka izvršiti ex-ante procjenu i pružiti pomoć u uspostavi financijskog instrumenta u nekoliko sektora uključujući energetska učinkovitost i obnovljive izvore energije. Međutim, budući da je financijski instrument složen mehanizam, očekuje se da će njegova uspostava zahtijevati relativno veliku količinu vremena. Stoga se s ciljem osiguravanja provedbe programa i postizanja ciljeva/namjena određenih za energetska učinkovitost i obnovljive izvore energije u međuvremenu namjerava koristiti klasičnija vrsta financiranja tj. shema za dodjelu bespovratnih sredstava. Takav sustav financiranja je razvijen u suradnji i pod vodstvom Jaspersa a oslanja se (u najvećoj mogućoj mjeri) na postojeći i tekući program energetske obnove zgrada, kao i na rad/savjete u sklopu Studije Svjetske banke o provedbi i financiranju radi povećanja energetske učinkovitosti u sektoru zgradarstva. Ovaj sustav financiranja će služiti kao alat provedbe u fazama, s ciljem premošćivanja razdoblja do stavljanja financijskog instrumenta u upotrebu.	

2.A.6.4 Planirano korištenje velikih projekata (po potrebi)

Investicijski prioritet	4b - Promicanje energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije u poduzećima
Nije predviđeno.	

2.A.6.5 Pokazatelji neposrednih rezultata po investicijskom prioritetu i, po potrebi, po kategoriji regije

Tablica 5: Zajednički i specifični pokazatelji neposrednih rezultata (po investicijskom prioritetu, podijeljeni na kategorije regije za ESF i, po potrebi, za EFRR)

Investicijski prioritet	4b - Promicanje energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije u poduzećima						
					Ciljna vrijednost (2023.)		
					M	U	

4b13	Br. poduzeća i pružatelja usluga koji primaju potporu	Broj	EFRR	Manje razvijena				50,00	ISU	Jednom godišnje
------	---	------	------	-----------------	--	--	--	-------	-----	-----------------

2.A.4 Investicijski prioritet

Oznaka investicijskog prioriteta	4c
Naziv investicijskog prioriteta	Podupiranje energetske učinkovitosti, pametnog upravljanja energijom i korištenja OIE u javnoj infrastrukturi, uključujući javne zgrade, i u stambenom sektoru

2.A.5 Specifični ciljevi koji odgovaraju investicijskom prioritetu i očekivani rezultati

Oznaka specifičnog cilja	4c1
Naziv specifičnog cilja	Smanjenje potrošnje energije u zgradama javnog sektora
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	<p>U Hrvatskoj je 80.196 javnih zgrada s oko 14 milijuna kvadratnih metara površine, što čini 13 % ukupnog broja zgrada i 10 % ukupne površine zgrada. Kao što je spomenuto, zgrade imaju najveći udio u krajnjoj potrošnji energije (43 % u 2011.), a od tog postotka, oko 11 % otpada na zgrade javnog sektora. Približno 2/3 energije odnosi se na grijanje/hlađenje. Više od 80 % zgrada je sagrađeno prije 1987. (uglavnom u razdoblju od 1940.-1970.) i energetskog su razreda D ili nižeg, tj. okarakterizirane su kao veliki potrošači s prosječnom potrošnjom energije oko 200 kWh/m². Što se tiče izvora energije, samo 11 % energije koja se koristi u sektoru zgradarstva dolazi iz obnovljivih izvora energije (uglavnom od drva za grijanje). Ključni problemi a povezani s visokom potrošnjom energije su nedovoljna toplinska izolacija zgrada, zastarjeli sustavi grijanja (grijanje pomoću struje ili fosilnih goriva umjesto plinskih kotlova) te nedovoljno korištenje obnovljivih izvora energije (toplinski solarni sustavi, dizalice topline, upotreba biomase).</p> <p>Stoga je opravdanje za postavljanje ovog strateškog cilja sljedeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Javne zgrade imaju značajni udio u ukupnoj potrošnji energije u sektoru zgradarstva te stoga predstavljaju značajni potencijal za energetske uštede i uštede troškova. Budući da je Hrvatska kao država članica od 01. siječnja 2014. obvezna, u skladu s Direktivom 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. godine o energetske učinkovitosti, svake godine obnoviti (u smislu energetske učinkovitosti) 3 % ukupne površine e poda grijanih i/ili hlađenih zgrada u vlasništvu i uporabi središnje vlasti, kako bi udovoljila minimalnim zahtjevima

	<p>energetske učinkovitosti, ovaj investicijski prioritet je prvenstveno namijenjen doprinosu tom cilju.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Od obnove zgrada javnog sektora očekuje se da će preuzeti vodeću ulogu, tj. Od javnog sektora se očekuje da osigura investicije i promjenu ponašanja korisnika koja će služiti kao primjer i katalizator za slična ulaganja u ostale kategorije zgrada. <p>S obzirom na obnovljive izvore energije, postoji značajni potencijal u području OIE-ova fokusiran na upotrebu biomase, solarne energije i dizalica topline. Taj potencijal će biti postavljen za cilj kroz <u>integrirani pristup</u>, tj. na način da se sustavi za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora za potrebe određenih zgrada podupire uz mjere energetske učinkovitosti, prvenstveno u svrhe grijanja / hlađenja zgrada.</p> <p>Rezultati/ciljevi u sklopu ovog specifičnog cilja su prije svega povezani s doprinosom skupini nacionalnih ciljeva (i, slijedom toga, s glavnim ciljevima EU-a) u Nacionalnom planu energetske učinkovitosti (cilj uštede energije u uslužnom sektoru) i Akcijskom planu za obnovljive izvore energije (udio OIE-ova u hlađenju/grijanju i proizvodnji električne energije) do 2020. godine.</p>
Oznaka specifičnog cilja	4c2
Naziv specifičnog cilja	Smanjenje potrošnje energije u stambenim zgradama (u višestambenim zgradama i obiteljskim kućama)
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	<p>U Hrvatskoj postoji 762.397 stambenih zgrada (uključujući obiteljske kuće) od ukupno oko 150 milijuna kvadratnih metara korisne površine, što čini 85 % ukupnog broja zgrada i 74 % ukupne površine zgrada. Od spomenutih 762.397 stambenih zgrada, obiteljske kuće čine oko 65 %, dok višestambene zgrade čine oko 35 % ukupnog stambenog fonda. Kao što je spomenuto, zgrade imaju najveći udio u neposrednoj potrošnji energije (43 % u 2011.), a od tog postotka oko 32 % otpada na stambene zgrade, dok se približno 2/3 potrošene energije koristi za grijanje/hlađenje. U prosječnom kućanstvu se 70 % energije koristi za grijanje, hlađenje i pripremu tople vode, dok se toplinska energija za grijanje prostora uglavnom dobiva iz ogrjevnog drva (45 %), nakon čega slijedi prirodni plin (25 %), pogonsko ulje (9 %) i električna energija (13 %) te OIE-ovi (osim drva) koji se koriste vrlo ograničeno. Oko 70 % stambenih zgrada je sagrađeno prije 1980. i energetske su razreda D ili nižeg, tj. okarakterizirane su kao veliki potrošači.</p> <p>Ključni problemi povezana s visokom potrošnjom energije su velike toplinske potrebe zgrada, neučinkovitost sustava grijanja i potreba za zamjenom izvora energije ekološki, ekonomski i energetski prihvatljivijim izvorima, poglavito obnovljivim izvorima energije.</p> <p>Stoga je opravdanje za postavljanje ovog strateškog cilja sljedeće:</p> <p>Prema podacima iz 2011., kućanstva u stambenim zgradama (višestambenim zgradama i obiteljskim kućama) sudjeluju s oko 32 % u neposrednoj potrošnji energije, pri čemu većina otpada na energiju koja se koristi za grijanje prostora, što čini taj sektor izuzetno značajnim za postizanje ciljeva poboljšanja energetske učinkovitosti.</p>

	<p>U području OIE postoji značajni potencijal za upotrebu biomase, solarne energije i dizalice topline. Taj potencijal će biti postavljen za cilj kroz <u>integrirani pristup</u>, tj. na način da sustavi za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora za potrebe određenih stambenih zgrada primjene uz mjere energetske učinkovitosti, prvenstveno u svrhe proizvodnje energije za potrebe hlađenja/grijanja.</p> <p>Rezultati/ciljevi u sklopu ovog specifičnog cilja su prije svega povezani s doprinosom skupini nacionalnih ciljeva (i, slijedom toga, s glavnim ciljevima EU-a) u Nacionalnom planu energetske učinkovitosti (i Akcijskom planu za obnovljive izvore energije (udio OIE-ova u hlađenju/grijanju i proizvodnji električne energije) do 2020. godine.</p>
Oznaka specifičnog cilja	4c3
Naziv specifičnog cilja	Povećanje učinkovitosti sustava toplinarstva
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	<p>Sustavi toplinarstva (T) postoje u 18 gradova gdje ih omogućava ih 13 tvrtki, a uglavnom ih koriste privatni korisnici. Najveće poduzeće koje pokriva 80 % tržišta je dio komunalne službe HEP koja je u državnom vlasništvu; sve ostale tvrtke osim jedne su u vlasništvu općina. Tvrtke koje se bave toplinarstvom opskrbljuju oko 153.000 kućanstava, što čini oko 10 % ukupnih kućanstava i oko 20 % urbanih kućanstava. Važno je napomenuti da postojeći sustav toplinarstva zapravo pokriva oko 37 % urbanog stanovništva, ali se klijenti isključuju s mreže zbog problema povezanih s kvalitetom usluga.</p> <p>Dotični su problemi motivirani činjenicom da većina sustava toplinarstva ima vijek trajanja kraći od predviđenog i potrebne su im veće zamjene i tehnološke nadogradnje za kotlove, trafostanice i cijevi mreže. Trenutne razine gubitaka topline variraju od 13 % do 23 % nasuprot 6-7 % prema najboljoj praksi, dok vrijednosti gubitka vode dostižu do 50 promjena godišnje nasuprot jedne promjene u najboljoj praksi.</p> <p>Potporna Unije bila bi usmjerena na ulaganja u nadogradnju kotlova, podstanica i mrežnih cijevi, s ciljem povećanja energetske učinkovitosti sveukupnog sustava toplinarstva i razine usluge pružene kućanstvima; prema tome, specifični cilj prati inicijative energetske učinkovitosti za stambena kućanstva. Nadalje, fondovi EU-a koristili bi se za financiranje pripremnih radova za takva ulaganja. Procjenjuje se da bi smanjeni gubitak topline, kao posljedica ulaganja, mogao dovesti do uštede energije u vrijednosti od 1 PJ, što predstavlja otprilike 0,5 % ukupne potrošnje energije i otprilike 5 % cilja utvrđenog u sklopu drugog Nacionalnog akcijskog plana energetske učinkovitosti. Ulaganjima bi se također postigla smanjenja emisije CO₂ uz bolju energetska učinkovitost sustava toplinarstva i zamjenu kotlova na lož-ulje čistim gorivima.</p>
Oznaka specifičnog cilja	4c4
Naziv specifičnog cilja	Povećanje učinkovitosti javne rasvjete
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	<p>Što se tiče sustava javne rasvjete, u Hrvatskoj je 2012. godine potrošeno otprilike 432,2 GWh za potrebe javne rasvjete (što predstavlja 3 % ukupne potrošnje struje), ali s rastućim brojem potrošača, čime se nadoknađuju rezultati mjera energetske učinkovitosti financiranih nacionalnim sredstvima tj. potrošnja je na stabilnoj razini. Na temelju iskustva iz nacionalno financiranih programa, mjerama u sklopu sustava javne rasvjete bi se, prema očekivanjima, uspjela ostvariti ušteda od 150 GWh godišnje. Svrha ovog specifičnog cilja je doprinos ostvarenju cilja definiranog u okviru drugog Nacionalnog akcijskog plana energetske učinkovitosti, koji je ostvarenje uštede od 60 GWh (2016.) u sustavu javne rasvjete i obuhvaćanje 3/4 ukupne</p>

	potrošnje struje za potrebe javne rasvjete odgovarajućim mjerama modernizacije sustava javne rasvjete.
--	--

Tablica 3: Pokazatelji rezultata specifični za program, po specifičnom cilju (za EFRR i Kohezijski Fond)

Specifični cilj		4c1 - Smanjenje energetske potrošnje u zgradama javnog sektora						
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (po potrebi)	Polazna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
4c11	Smanjenje prosječne potrebne energije za grijanje/hlađenje u javnim zgradama u kwh/m ² /godina	kWh/m ²	Manje razvijena	250,00	2014.	50,00	Sustav za praćenje i verifikaciju ostvarenih ušteda energije; izvješća povezana s Nacionalnim akcijskim planom energetske učinkovitosti	Jednom godišnje
Specifični cilj		4c2 - Smanjenje energetske potrošnje u stambenim zgradama (u višestambenim zgradama i obiteljskim kućama)						
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (po potrebi)	Polazna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
4c21	Smanjenje prosječne potrebe energije za grijanje/hlađenje u stambenim zgradama u kwh/m ² /godina	kWh/m ²	Manje razvijena	250,00		50,00	Sustav za praćenje i verifikaciju ostvarenih ušteda energije; izvješća povezana s Nacionalnim akcijskim planom energetske učinkovitosti	Jednom godišnje
Specifični cilj		4c3 - Povećanje učinkovitosti sustava toplinarstva						
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (po potrebi)	Polazna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
4c31	Smanjenje gubitaka topline proizvedene u sustavima toplinarstva	%	Manje razvijena	12,00	2013.	8,00	Ministarstvo gospodarstva	Jednom godišnje
Specifični cilj		4c4 - Povećanje učinkovitosti javne rasvjete						
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (po potrebi)	Polazna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
4c41	Ušteda energije u javnoj rasvjeti	PJ	Manje razvijena	0,08	2012.	0,90	Ministarstvo gospodarstva	Jednom godišnje

2.A.6 Aktivnosti koje će biti podržane u sklopu investicijskog prioriteta (po investicijskom prioritetu)

2. A. 6.1 Opis vrste i primjera aktivnosti koje će biti podržane i njihov očekivani doprinos specifičnim ciljevima uključujući, po potrebi, prepoznavanje glavnih ciljnih skupina, određenih ciljnih područja i vrsta korisnika

Investicijski prioritet	4c - Podupiranje energetske učinkovitosti, pametnog upravljanja energijom i korištenja OIE u javnoj infrastrukturi, uključujući javne zgrade, i u stambenom sektoru
<p>Glavne ciljne skupine i korisnici: 4c 1 javna tijela (vlasnici zgrada javnog sektora); 4c2 fizičke osobe (vlasnici stambenih zgrada/kuća); 4c3 i 4c4 tijela regionalne i lokalne samouprave, tvrtke koje se bave javnim uslugama. Primjer aktivnosti koje će biti financirane u svrhu ostvarenja specifičnih ciljeva:</p> <p>4c1 i 4c2</p> <ul style="list-style-type: none"> - Provedba programa energetske obnove zgrada (javne i stambene), promicanje cjelovite obnove, uključujući povodenje energetske pregleda, energetske certificiranje, izradu projektne dokumentacije, poticanje sklapanja ugovora o energetskom učinku i provođenja mjera obnove poput zamjene starih prozora novima (U-vrijednosti niže od propisanog), zadovoljavanje minimalnih zahtjeva u pogledu toplinske izolacije, rekonstrukcija/ugradnja sustava za grijanje/hlađenje, uvođenje razdjelnika topline, ugradnje dizalica topline itd.; - ugradnja pametnih brojila, pružanje točnih povratnih informacija u vezi s neposrednom potrošnjom energije, uvođenje sustava upravljanja energijom u domaćinstvu, uključujući razne mogućnosti bežične komunikacije (za pametno mjerenje) koji pridonose posebnom cilju dopuštajući korisnicima pažljivije, učinkovitije i ekonomičnije korištenje i upravljanje izvorima energije;- mjere kojima se promiče gradnja zgrada gotovo nulte energije, čime bi se postupno postigla radikalna promjena u načinu na koji se energija koristi u građevinskom sektoru; - promicanje korištenja obnovljivih izvora energije u svim kategorijama zgrada (zgradama javnog sektora i stambenom sektoru) primjerice ugradnjom sustava za solarno grijanje, toplana na biomasu itd., visokoučinkovita kogeneracija na bazi obnovljivih izvora energije, time zamjenjujući konvencionalno korištena goriva i pružajući stabilne i sigurne neovisne izvore energije, što je od izrazite važnosti u slučaju zabačenijih područja; - aktivnosti povezane s upravljanjem, edukacijom i komunikacijom: pomoć u uspostavi kapaciteta za provođenje mjera energetske učinkovitosti u općinama/županijama, priprema planova energetske učinkovitosti na regionalnoj/lokalnoj razini, uvođenje IT-programa za kontinuirano praćenje i analizu potrošnje energije, radionice za širu javnost, edukacija energetskih savjetnika, promotivne aktivnosti (materijali za informiranje, brošure, reklame, spotovi). <p>4c3</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ulaganja u mrežu toplinarstva – renovacija i modernizacija, uključujući mjere usmjerene smanjivanju gubitka topline, vode i pare; - renovacija kotlova i ulaganja u čišće i efikasnije tehnologije, uključujući potencijalni prelazak na korištenje obnovljivih izvora energije (primarno na biomasu) i integraciju bioplina u javni sustav grijanja; - kampanje za podizanje svijesti javnosti i informiranje o korištenju sustava toplinarstva. <p>4c4</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mjere povećavanja učinkovitosti sustava javne rasvjete, tj. zamjena trenutnih svjetala učinkovitijima, uključujući uvođenje LED-tehnologije u široj mjeri. Specifični ciljevi 4c 1 i	

4c2

Energetski pregledi su obvezni preduvjet za ulaganje u energetska obnova zgrada, tj. neće se započeti s ulaganjem prije dovršetka energetskeg pregleda; važno je napomenuti da su energetske pregledi prihvatljivi za sufinanciranje temeljem ovoga specifičnog cilja.

Glavni kriteriji za prioritete pri odabiru ulaganja će se odnositi na razinu planirane uštede, pri čemu će prioritet biti cjelovita obnova koje dovodi do značajnih energetskeg ušteda (obično od oko 30 % do 60 %). Uz to, prioritet će biti smanjenje potrošnje energije u zgradama energetskeg razreda D ili nižeg, izgrađenih prije 1987.

Osim koristi strogo povezanih s energijom, tijekom odabira će također biti uzet u obzir doprinos razvoju lokalnih gospodarstava putem tehnološkog razvoja i kreiranja novih poslova unutar aktivnosti obnove i korištenja lokalno dostupnih OIE-ova (biomasa, solarna energija). Pozornost se treba posvetiti primjeni (ako je moguće, u skladu s preporukom nakon izvršenog energetskeg pregleda) integriranog pristupa, tj. uključivanju i udruživanju mjera povezanih s energetskeg učinkovitosti i OIE-ovima u zgradama koje će biti predmet obnove. Važno je napomenuti da ulaganja u OIE-ove koja spadaju u sustav zajamčenih tarifa neće biti podržana unutar specifičnih ciljeva.

Specifični cilj 4c3

Što se tiče sustava toplinarstva, ulaganja će biti usmjerena na postojeći sustav, odnosno odabir će se ograničiti na trenutnih 18 urbanih područja sa ugrađenim sustavom toplinarstva, pri čemu će se prednost dati područjima na kojima se toplinarstvo više koristi. Imajući u vidu činjenicu da je sustav toplinarstva zasad u većoj mjeri razvijen samo u nekoliko većih gradova, ovaj specifični cilj se namjerava provesti u sklopu integriranog teritorijalnog pristupa. Istovremeno, u tijeku odabira operacija, posebno će se paziti da su ulaganja u toplinarstvo usklađena s ulaganjima u sklopu specifičnih ciljeva 4c1 i 4c2, zato što je glavni korisnik sustava toplinarstva sektor zgradarstva (kućanstva i javna infrastruktura), a u cilju razvijanja integralnog koncepta (za sustav toplinarstva i zgrade spojene na njega).

Specifični cilj 4c4

Što se tiče sustava javne rasvjete, sva ulaganja će morati biti dio akcijskih planova za energetske učinkovitu javnu rasvjetu koje moraju razviti lokalna/regionalna tijela.

2.A.6.2 Vodeća načela za odabir operacija

Investicijski prioritet

4c - Podupiranje energetske učinkovitosti, pametnog upravljanja energijom i korištenja OIE u javnoj infrastrukturi, uključujući javne zgrade, i u stambenom sektoru

Specifični ciljevi 4c 1 i 4c2

Energetski pregledi su obvezni preduvjet za ulaganje u energetska obnova zgrada, tj. neće se započeti s ulaganjem prije dovršetka energetskeg pregleda; važno je napomenuti da su energetske pregledi prihvatljivi za sufinanciranje temeljem ovoga specifičnog cilja.

Glavni kriteriji za prioritete pri odabiru ulaganja će se odnositi na razinu planirane uštede, pri čemu će prioritet biti cjelovita obnova koje dovodi do značajnih energetskeg ušteda (obično od oko 30 % do 60 %). Uz to, prioritet će biti smanjenje potrošnje energije u zgradama energetskeg razreda D ili nižeg, izgrađenih prije 1987.

Osim koristi strogo povezanih s energijom, tijekom odabira će također biti uzet u obzir doprinos razvoju lokalnih gospodarstava putem tehnološkog razvoja i kreiranja novih poslova unutar aktivnosti obnove i korištenja lokalno dostupnih OIE-ova (biomasa, solarna energija). Pozornost se treba posvetiti primjeni (ako je moguće, u skladu s preporukom nakon izvršenog energetskeg pregleda) integriranog pristupa, tj. uključivanju i udruživanju mjera povezanih s energetskeg učinkovitosti i OIE-ovima u zgradama koje će biti predmet obnove. Važno je napomenuti da ulaganja u OIE-ove koja spadaju u sustav zajamčenih tarifa neće biti podržana unutar specifičnih ciljeva.

Specifični cilj 4c3

Što se tiče sustava toplinarstva, ulaganja će biti usmjerena na postojeći sustav, odnosno odabir će se ograničiti na trenutnih 18 urbanih područja sa ugrađenim sustavom toplinarstva, pri čemu će se prednost dati područjima na kojima se toplinarstvo više koristi. Imajući u vidu činjenicu da je sustav toplinarstva zasad u većoj mjeri razvijen samo u nekoliko većih gradova, ovaj specifični cilj se namjerava provesti u sklopu integriranog teritorijalnog pristupa. Istovremeno, u tijeku odabira operacija, posebno će se paziti da su ulaganja u toplinarstvo usklađena s ulaganjima u sklopu specifičnih ciljeva 4c1 i 4c2, zato što je glavni korisnik sustava toplinarstva sektor zgradarstva (kućanstva i javna infrastruktura), a u cilju razvijanja integralnog koncepta (za sustav toplinarstva i zgrade spojene na njega).

Specifični cilj 4c4

Što se tiče sustava javne rasvjete, sva ulaganja će morati biti dio akcijskih planova za energetske učinkovitu javnu rasvjetu koje moraju razviti lokalna/regionalna tijela. Specifični ciljevi 4c1, 4c2, 4c3 i 4c4

Ulaganja planirana u okviru ovoga IP-a imaju, u načelu, značajni izvor prihoda, te će stoga posebna pozornost biti posvećena izbjegavanju prekomjernog (javnog) financiranja i omogućavanju dostatne financijske poluge privatnih sredstava. Razminiranje će se provoditi kao pripremna aktivnost gdje god je potrebno, tj. ako je ono preduvjet za provedbu projekta, bit će uključeno u ukupne projektne aktivnosti/troškove.

2.A.6.3 Planirano korištenje financijskih instrumenata (po potrebi)

Investicijski prioritet	4c - Podupiranje energetske učinkovitosti, pametnog upravljanja energijom i korištenja OIE u javnoj infrastrukturi, uključujući javne zgrade, i u stambenom sektoru
Zbog naravi planiranih ulaganja, namjera je koristiti financijske instrumente za specifične ciljeve 4c1 i 4c2. Očekuje se da će Europska investicijska banka izvršiti ex-ante evaluaciju i pružiti pomoć u uspostavi financijskih instrumenata u nekoliko sektora, uključujući energetske učinkovitost i obnovljive izvore energije. Međutim, budući da su financijski instrumenti složen mehanizam, očekuje se da će za njegovu uspostavu trebati značajna količina vremena. Stoga, kako bi se osigurala provedba programa s ciljem postizanja ciljeva/svrha postavljenih u pogledu energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije, u međuvremenu je predviđeno korištenje klasičnih oblika financiranja tj. sheme za dodjelu bespovratnih sredstava. Takav sustav financiranja je razvijen u suradnji i pod vodstvom Jaspersa a oslanja se (u najvećoj mogućoj mjeri) na postojeće i provedbene programe energetske obnove zgrada, kao i na rad/savjete u sklopu Studije Svjetske banke o provedbi i financiranju radi povećanja energetske učinkovitosti u sektoru zgradarstva. Ovaj sustav financiranja će služiti kao alat provedbe u fazama, s ciljem premošćivanja razdoblja do stavljanja financijskog instrumenta u upotrebu.	

2.A.6.4 Planirano korištenje velikih projekata (po potrebi)

Investicijski prioritet	4c - Podupiranje energetske učinkovitosti, pametnog upravljanja energijom i korištenja OIE u javnoj infrastrukturi, uključujući javne zgrade, i u stambenom sektoru
Nije predviđeno	

2.A.6.5 Pokazatelji neposrednih rezultata po investicijskom prioritetu i, po potrebi, po kategoriji regije

Tablica 5: Zajednički i specifični pokazatelji neposrednih rezultata (po investicijskom prioritetu, podijeljeni na kategorije regije za ESF i, po potrebi, za EFRR)

Investicijski prioritet		4c - Podupiranje energetske učinkovitosti, pametnog upravljanja energijom i korištenja OIE u javnoj infrastrukturi, uključujući javne zgrade, i u stambenom sektoru							
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Fond	Kategorija regije (po potrebi)	Ciljna vrijednost (2023.)			Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
					M		U		
CO31	Energetska učinkovitost: broj kućanstava s poboljšanom energetskom učinkovitošću	Kućanstva	EFRR	Manje razvijena			60.669,00	ISU	Jednom godišnje

CO32	Energetska učinkovitost: Smanjenje primarne potrošnje energije na godišnjoj razini u javnim zgradama	kWh/godina	EFRR	Manje razvijena			231,000.000,00	ISU	Jednom godišnje
4c22	Smanjenje primarne potrošnje energije u zgradama stambenog sektora	GWh/godina	EFRR	Manje razvijena			943,00	ISU	Jednom godišnje
4c32	Ukupna ušteda s obzirom na energetske učinkovitost u sustavu toplinarstva	PJ	EFRR	Manje razvijena			1,00	Ministarstvo gospodarstva	Jednom godišnje
4c42	Smanjenje potrošnje električne	% godišnje	EFRR	Manje razvijena			6,00	Ministarstvo gospodarstva i	Jednom godišnje
Investicijski prioritet		4c - Podupiranje energetske učinkovitosti, pametnog upravljanja energijom i korištenje OIE u javnoj infrastrukturi, uključujući javne zgrade i u stambenom sektoru)							
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Fond	Kategorija regije (po potrebi)	Ciljna vrijednost (2023.)			Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
					M	Ž	U		
	energije za javnu rasvjetu							Fond za energetske učinkovitost	

2.A.4 Investicijski prioritet

Oznaka investicijskog prioriteta	4d
Naziv investicijskog prioriteta	Razvoj i provedba pametnih sustava distribucije koji djeluju pri niskim i srednjim razinama napona

2.A.5 Specifični ciljevi koji odgovaraju investicijskom prioritetu i očekivani rezultati

Oznaka specifičnog cilja	4d1
Naziv specifičnog cilja	Uvođenje pametnih mreža na pilot područjima
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	Hrvatska elektroenergetska mreža je sastavljena od:

- 7300 km prijenosnog sustava, od čega se većina nalazi na razini 110 kV, te
- 135 000 km mreže distribucijskog sustava (uključujući veze između kućanstava), s velikom većinom na razinama od 10 kV i 0,4 kV.

Distribucijski sustav niskog i srednjeg napona (do 100kV) obilježava njegova relativna starost (izgrađen 60-ih i 70-ih godina 20. stoljeća), zbog čega dolazi do značajnih problema s učinkovitošću i pouzdanosti. U smislu učinkovitosti, gubici u distribucijskoj mreži iznose 9 % (od ukupne potrošnje struje na distribucijskoj razini).

Što se tiče uvođenja novih tehnologija (uglavnom na temelju IT-a) u distribucijske sustave, korištenje je praktički tek započelo. To se odnosi na razvoj pametnog mjernog sustava (za rješavanje primarno u sklopu specifičnih ciljeva 4.3.1 i 4.3.2) i pametne mreže. Prema tome, ovim bi se specifičnim ciljem trebalo usmjeriti na pružanje pomoći u inicijalno (pilot) uvođenje pametnih mreža u hrvatsku distribucijsku mrežu. Dotičnim će se mjerama postići sigurnost opskrbe i smanjenje tehničkih gubitaka kao i emisija CO₂.

Tablica 3: Pokazatelji rezultata specifični za program, po specifičnom cilju (za EFRR i Kohezijski Fond)

Specifični cilj		4d1 - Uvođenje pametnih mreža na pilot područjima						
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (po potrebi)	Polazna vrijednost	Početa godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
4d11	Smanjenje gubitaka u distribucijskoj mreži u kojoj je primijenjen koncept "pametnih mreža" (od ukupne potrošnje struje na distribucijskoj razini)	%	Manje razvijena	9,00	2012.	7,50	Ministarstvo gospodarstva Operator distribucijskog sustava	Jednom godišnje

2.A.6 Aktivnosti koje će biti podržane u sklopu investicijskog prioriteta (po investicijskom prioritetu)

2. A. 6.1 Opis vrste i primjera aktivnosti koje će biti podržane i njihov očekivani doprinos specifičnim ciljevima uključujući, po potrebi, prepoznavanje glavnih ciljnih skupina, određenih ciljnih područja i vrsta korisnika

Investicijski prioritet	4d - Razvoj i provedba pametnih sustava distribucije koji djeluju pri niskim i srednjim razinama napona
<p>Glavne ciljne skupine i korisnici (Javne) tvrtke nadležne za distribucijsku mrežu (operatori distribucijskog sustava), tijela lokalne vlasti Primjer aktivnosti koje će biti financirane u svrhu ostvarenja specifičnih ciljeva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • promicanje i uvođenje tehnologija pametnih mreža u odabranim područjima, kao i drugih mjera gospodarenja energijom povezanih s informatičkim tehnologijama (poput automatizacije i daljinskog upravljanja) kojima se jača i usklađuje potrošnja s proizvodnjom; • aktivnosti pripreme projekta. 	

2.A.6.2 Vodeća načela pri odabiru operacija

Investicijski prioritet	4d - Razvoj i provedba pametnih sustava distribucije koji djeluju pri niskim i srednjim razinama napona
Pilot-područja obuhvaćena ovim specifičnim ciljem će odabrati Ministarstvo gospodarstva i operatori sustava, imajući u vidu tehničke kriterije (kao što su podzemna kablovska mreža ili zračni, izolirani ili neizolirani kablovi), stanje mreže (tj. stupanj dotrajalosti mrežnog sustava) i ekonomske kriterije (isplativost). S obzirom na prirodu ulaganja i dostupnost resursa, procjena je da bi samo 3-5 lokacija (pilot-područja) bilo podložno financiranju.	
Ti pilot-projekti/područja će biti odabrana s ciljem predstavljanja dvije vrste područja:	
<ul style="list-style-type: none"> • veći gradovi (tj. Zagreb i Split) gdje je koncentracija potrošača najveća te su stoga najveći gubici i potencijalna ušteda; • gradovi srednje veličine (tj. Varaždin i Dubrovnik), budući da predstavljaju najčešću vrstu naselja u Hrvatskoj. 	

2.A.6.3 Planirano korištenje financijskih instrumenata (po potrebi)

Investicijski prioritet	4d - Razvoj i provedba pametnih sustava distribucije koji djeluju pri niskim i srednjim razinama napona
Nije predviđeno	

2.A.6.4 Planirano korištenje velikih projekata (po potrebi)

Investicijski prioritet	4d - Razvoj i provedba pametnih sustava distribucije koji djeluju pri niskim i srednjim razinama napona
Nije predviđeno	

2.A.6.5 Pokazatelji neposrednih rezultata po investicijskom prioritetu i, po potrebi, po kategoriji regije

Tablica 5: Zajednički i specifični pokazatelji neposrednih rezultata (po investicijskom prioritetu, podijeljeni na kategorije regije za ESF i, po potrebi, za EFRR)

Investicijski prioritet		4d - Razvoj i provedba pametnih sustava distribucije koji djeluju pri niskim i srednjim razinama napona							
					Ciljna vrijednost (2023.)				
					M		U		
CO33	Broj dodatnih korisnika povezanih s pametnim mrežama	Trošila	EFRR	Manje razvijena			5.800,00	ISU	Jednom godišnje

2.A.7 Socijalne inovacije, međudržavna suradnja i doprinos tematskim ciljevima 1-7

Prioritetna os	4 - Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije

2.A.8 Okvir uspješnosti

Tablica 6: Okvir uspješnosti prioritetne osi (po fondu i, za EFRR i ESF, kategoriji regije)

Prioritetna os	4 - Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije

Oznaka	Vrsta pokazatelja	Pokazatelj ili glavni provedbeni korak	Mjerna jedinica, po potrebi	Fond	Kategorija regije	Kontrolna točka za 2018.			Konačni cilj (2023.)			Izvor podataka	Objašnjenje značaja pokazatelja, po potrebi
						M		U	M	Ž	U		
CO31	O	Energetska učinkovitost: broj kućanstava s poboljšanom potrošnjom energije	Kućanstva	EFRR	Manje razvijena			6.000			60.669,00	ISU	
CO32	O	Energetska učinkovitost: smanjenje primarne potrošnje energije na godišnjoj razini u javnim zgradama	kWh/godina	EFRR	Manje razvijena			135.000.000			213.000.000,00	ISU	
PF51	F	Ukupni iznos potvrđenih/prihvatljivih izdataka	milijun EUR	EFRR	Manje razvijena			123.475.833			531.810.805,00	Ministarstvo financija	U kontrolnoj je točki prisutno pravilo N+3 za PO bez 6 % PR (tj. alociranih sredstava za 2014. i 2015., neto 6 %).
4.4	I	Br. zgrada (javnih i stambenih) za koje je potpisan ugovor o radovima za energetska obnovu	Broj	EFRR	Manje razvijena			6.000			12.000,00	ISU	

Dodatne kvalitativne informacije o uspostavi okvira uspješnosti

Odabrana su dva pokazatelja neposrednih rezultata (koji su zajednički), budući da se odnose na glavnu prioritetnu aktivnost (ulaganje u energetska obnovu zgrada i kućanstava) i većinu resursa u okviru Prioritetne osi 4. Posebice, specifični cilj PO-a namijenjen zgradama pokriva približno 60 % ukupnih alociranih sredstava u

sklopu PO-a.

Budući da se očekuje se da će kontrolne točke za 2018. biti relativno niske, (imajući u vidu da su mjere energetske učinkovitosti (čak i u zgradama javnog sektora) iznimno kompleksne i da je potrebno vremena da cijeli sustav bude uspostavljen i potpuno djelotvoran; osim toga, u Hrvatskoj se po prvi put provodi ova vrsta mjera pomoću sredstava iz strukturnih fondova), dodan je pokazatelj "*Glavni provedbeni korak*".

2.A.9 Kategorije intervencije

Kategorije intervencije koje odgovaraju sadržaju prioritetne osi na temelju nazivlja koje je usvojila Komisija i indikativna analiza potpore Unije.

Tablice 7-11: Kategorije intervencije

Tablica 7: Dimenzija 1 – Polje intervencije

Prioritetna os		4 - Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije	
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u €
EFRR	Manje razvijena	010. Obnovljiva energija: solarna	35,000.000,00
EFRR	Manje razvijena	011. Obnovljiva energija: biomasa	60,000.000,00
EFRR	Manje razvijena	013. Obnova energetske učinkovitosti javne infrastrukture, pokazni projekti i pomoćne mjere	181,810.805,00
EFRR	Manje razvijena	014. Obnova energetske učinkovitosti postojećeg stambenog fonda, pokazni projekti i pomoćne mjere	90,000.000,00
EFRR	Manje razvijena	015. Sustavi distribucije inteligentne energije na srednjim i niskim stupnjevima napona (uključujući pametne mreže i IKT sustave)	20,000.000,00
EFRR	Manje razvijena	016. Visoko učinkovita kogeneracija i toplinarstvo	80,000.000,00
EFRR	Manje razvijena	068. Projekti energetske učinkovitosti i pokazni projekti u MSP-ovima te pomoćne mjere	20,000.000,00
EFRR	Manje razvijena	069. Potpora ekološki prihvatljivim postupcima proizvodnje i resursnoj učinkovitosti u MSP-ovima	20,000.000,00
EFRR	Manje razvijena	070. Promicanje energetske učinkovitosti u velikim poduzećima	25,000.000,00

Tablica 8: Dimenzija 2 – Oblik financiranja

Prioritetna os		4 - Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije	
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u €
EFRR	Manje razvijena	01. Bespovratna sredstva	531,810.805,00

Tablica 9: Dimenzija 3 – Vrsta teritorija

Prioritetna os		4 - Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije	
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u €
EFRR	Manje razvijena	01. Velika urbana područja (gusto naseljena > 50 000 stanovnika)	100,000.000,00
EFRR	Manje razvijena	02. Mala urbana područja (srednje gusto naseljena > 5 000 stanovnika)	150,000.000,00
EFRR	Manje razvijena	07. Nije primjenjivo	281,810.805,00

Tablica 10: Dimenzija 4 - Mehanizmi teritorijalne provedbe

Prioritetna os		4 - Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije	
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u €
EFRR	Manje razvijena	01. Integrirano teritorijalno ulaganje - urbana područja	80,000.000,00
EFRR	Manje razvijena	07. Nije primjenjivo	451,810.805,00

Prioritetna os		6 - Sporedna tema Europskog socijalnog fonda (samo Europski socijalni fond i Inicijativa za zapošljavanje mladih)	
4 - Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije			
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u €

2.A.10 Sažetak planiranog korištenja tehničke pomoći uključujući, po potrebi, aktivnosti kojima se jača administrativni kapacitet nadležnih tijela uključenih u kontrolu i upravljanje programima i korisnicima (po potrebi) (po prioritetnoj osi)

Prioritetna os	4 - Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije
Glavne vrste mjera tehničke pomoći predviđene u sklopu PO 4 su sljedeće: <ul style="list-style-type: none"> • promotivne aktivnosti kojima se želi potaknuti razne dionike (građane, privatni sektor, itd.) na provedbu mjera energetske učinkovitosti i OIE-ova, kao i bolje gospodarenje energijom; • pomoć relevantnim nadležnim tijelima i korisnicima u pripremi i provedbi mjera povezanih s energetsom učinkovitošću i obnovljivih izvorima energije, s obzirom da su vrlo 	

kompleksne i zahtijevaju posebno znanje.
Aktivnost pripreme projekta je horizontalna aktivnost unutar prioritetne osi (primjenjiva na sve specifične ciljeve).

2.A.I Prioritetna os

Oznaka prioritetne osi	5
Naziv prioritetne osi	Klimatske promjene i upravljanje rizicima
☐ Cjelokupna prioritetna os provodit će se isključivo kroz financijske instrumente	
☐ Cjelokupna prioritetna os provodit će se isključivo kroz financijske instrumente uspostavljene na razini Unije	
☐ Cjelokupna prioritetna os provodit će se putem lokalnog razvoja koji predvodi zajednica	
☐ Za ESF: Cjelokupna prioritetna os posvećena je socijalnim inovacijama ili međudržavnoj suradnji, ili i jednom i drugom	

2.A.2 Opravdanje za uspostavu prioritetne osi koja obuhvaća više od jedne kategorije regije, tematskog cilja ili fonda (po potrebi)

2.A.3 Fond, kategorija regije i obračunska osnovica za potporu Unije

Fond	Kategorija regije	Obračunska osnovica (ukupni prihvatljivi izdaci ili prihvatljivi javni izdaci)	Kategorija regije za najudaljenije regije i sjeverne rijetko naseljene regije (po potrebi)
EFRR	Manje razvijena	Ukupni iznos	

2.A.4 Investicijski prioritet

Oznaka investicijskog prioriteta	5a
Naziv investicijskog prioriteta	Podupiranje ulaganja za prilagodbu klimatskim promjenama, uključujući pristupe temeljene na ekosustavu

2.A.5 Specifični ciljevi koji odgovaraju investicijskom prioritetu i očekivani rezultati

Oznaka specifičnog cilja	5a 1
Naziv specifičnog cilja	Uspostavljen sustav za praćenje, predviđanje i planiranje mjera prilagodbe klimatskim promjenama
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	<p>Hrvatska mora postići prelazak s reaktivnog na proaktivni pristup klimatskim promjenama. U praktičnom smislu, to znači prelazak s reaktivnih mjera saniranja šteta na proaktivne aktivnosti tj. prilagodbu životnih uvjeta i gospodarskog okruženja trendu klimatskih promjena. U tom smislu smatra se da će cjelovita Nacionalna strategija prilagodbe klimatskim promjenama biti razvijena do kraja 2016., a potom i akcijski plan uključivanja prilagodbe klimatskim promjenama u sektorske strategije. Ovi strateški dokumenti definiraju buduće aktivnosti prilagodbe koje će biti financirane unutar ovog investicijskog prioriteta u kasnijoj fazi.</p> <p>U međuvremenu, 6. Nacionalno izvješće o klimatskim promjenama prema Okvirnoj konvenciji Ujedinjenih naroda o promjeni klime koje je usvojila hrvatska Vlada u siječnju 2014. će se koristiti kao strateški okvir jer identificira nekoliko područja ili vrsta aktivnosti koje su od ključnog značaja za otpornost i prilagodbu klimatskim promjenama. To je primarno povezano s osuvremenjivanjem i finalizacijom sustava za praćenje klimatskih promjena i predviđanja tj. poboljšanje kvalitete i raspoloživosti meteoroloških (uključujući klimatoloških i hidroloških) podataka i povezane infrastrukture, koji će omogućiti bolje razumijevanje klimatskih promjena i stoga pomoći pri formuliranju prikladnijih politika i mjera. Uz to, 6. Nacionalno izvješće preporučuje mjere u ranjivim sektorima, kao što je jačanje primijenjenih istraživanja za mjere prilagodbe u Hrvatskoj (vezanih uz utjecaje klimatskih promjena i potrebe prilagodbe u relevantnim sektorima) te izgrađivanje svijesti i kapaciteta na nacionalnoj i lokalnoj razini. Potpora za primijenjena istraživanja bit će fokusirana na istraživanje poboljšanih podataka o klimatskim promjenama s obzirom na utjecaje na ranjive sektore u Hrvatskoj i načina na koje razne mjere prilagodbe mogu povećati otpornost ranjivih sektora i područja.</p> <p>Ovaj investicijski prioritet postavlja sveobuhvatni okvir i preduvjete za aktivnosti koje imaju u cilju prilagodbu na učinke klimatskih promjena. U tom smislu, glavni rezultati koji se moraju postići na temelju ovog investicijskog prioriteta odnose se na relevantne mjere, znanstveno istraživanje, prikupljanje podataka i alata za modeliranje koji će pridonijeti boljem planiranju mjera prilagodbe. Rezultati će osigurati da 100 % teritorija Hrvatske bude pokriveno redovitim nadzorom i evaluacijama utjecaja klimatskih promjena, kao i alatima za procjene utjecaja i učinaka potencijalnih mjera prilagodbe. Drugi važni rezultati odnose se na povećanje kapaciteta i znanja, uključujući podizanje javne svijesti o otpornosti i prilagodbi. U okviru ovog investicijskog prioriteta koristit će se fazni pristup. Jednom kad se postavi sustav nadzora i predviđanja te okvir politike i planiranja i jednom kad se usvoji Nacionalna strategija prilagodbe, ključne mjere određene unutar strategije mogu biti dodane OP-u i provedene kroz ovaj investicijski prioritet.</p>

Tablica 3: Pokazatelji rezultata specifični za program, po specifičnom cilju (za EFRR i Kohezijski Fond)

Specifični cilj		5a1 - Uspostavljen sustav za praćenje, predviđanje i planiranje mjera prilagodbe klimatskim promjenama						
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (po potrebi)	Početna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
5a11	Dio teritorija na kojem se provodi stalno praćenje i evaluacija učinaka klimatskih promjena	%	Manje razvijena	0,00	2013.	100,00	Državni hidrometeorološki zavod	Jednom godišnje

2.A.6 Aktivnosti koje će biti podržane u sklopu investicijskog prioriteta (po investicijskom prioritetu)

2. A. 6.1 Opis vrste i primjera aktivnosti koje će biti podržane i njihov očekivani doprinos specifičnim ciljevima uključujući, po potrebi, prepoznavanje glavnih ciljnih skupina, određenih ciljnih područja i vrsta korisnika

Investicijski prioritet	5a - Podupiranje ulaganja za prilagodbu klimatskim promjenama, uključujući pristupe temeljene na ekosustavu
Glavne ciljne skupine i korisnici	
Javne ustanove koje se bave klimatskim promjenama (Ministarstvo, Državni hidrometeorološki zavod), tijela lokalne vlasti, NVO-ovi, znanstvene i akademske institucije.	
Primjeri aktivnosti koje će biti financirane u svrhu ostvarenja specifičnih ciljeva	
<ul style="list-style-type: none"> • Mjere za poboljšanje kvalitete i raspoloživosti podataka u svrhu praćenja klime, prikupljanja podataka, modeliranja, analize i predviđanja informacija vezanih uz klimu, uključujući sustav upozoravanja kao ključnog preduvjeta za odgovarajuće planiranje i provedbu adaptacijskih mjera. To uključuje primijenjena istraživanja vezana uz utjecaje klimatskih promjena i potrebe prilagodbe. • Jačanje administrativnih i tehničkih kapaciteta javnih ustanova koje se bave klimatskim promjenama (primarno osposobljavanje administrativnih službenika s ciljem povećanja stručnosti) • Izgrađivanje svijesti o utjecaju klimatskih promjena na nacionalnoj i lokalnoj razini, čime se omogućava efikasnije uvođenje mjera prilagodbe. To će uključivati komunikacijske strategije, radionice i javne događaje, pripremu i dijeljenje edukacijskih materijala, savjetovanje stanovništva, internetske informacijske portale itd. • Integracija klimatskih promjena u postupak planiranja pripremanjem akcijskih planova za prilagodbu klimatskim promjenama na lokalnim razinama, integracijom mjera prilagodbe u sve strateške i razvojne dokumente, razvoj planova za sprječavanje učinaka klimatskih promjena u sektorima koji su osjetljivi na klimatske promjene i razvoj metoda i normi za provedbu mjera prilagodbe	

2.A.6.2 Vodeća načela za odabir operacija

Investicijski prioritet	5a - Podupiranje ulaganja za prilagodbu klimatskim promjenama, uključujući pristupe temeljene na ekosustavu
Kako je navedeno, SC će se provoditi u fazama. Izbor potencijalnih ulaganja slijedi uspostavljanje sustava za praćenje i predviđanje, kao i okvir planiranja i politike te pripreme Nacionalne strategije prilagodbe, a ulaganja će se bazirati na prioritetima određenim u NSP-u.	
U prvo fazi operacija će biti odabrana prvenstveno u skladu s doprinosom operacije specifičnom cilju. Točnije, za primijenjena istraživanja glavni kriterij će biti doprinos predloženog istraživanja definiranju najboljih potencijalnih mjera prilagodbe u najranjivijim sektorima dok će u smislu nadzora naglasak biti na isplativosti (najbolja vrijednost za novac) u smislu primjene tehnologija za meteorološku mrežu i djelotvornom integriranju iste u postojeći sustav.	

2.A.6.3 Planirano korištenje financijskih instrumenata (po potrebi)

Investicijski prioritet	5a Podupiranje ulaganja za prilagodbu klimatskim promjenama, uključujući pristupe temeljene na ekosustavu
Nije predviđeno.	

2.A.6.4 Planirano korištenje velikih projekata (po potrebi)

Investicijski prioritet	5a Podupiranje ulaganja za prilagodbu klimatskim promjenama, uključujući pristupe temeljene na ekosustavu
--------------------------------	---

Nije predviđeno.

2.A.6.5 Pokazatelji neposrednih rezultata po investicijskom prioritetu i, po potrebi, po kategoriji regije

Tablica 5: Zajednički i specifični pokazatelji neposrednih rezultata (po investicijskom prioritetu, podijeljeni na kategorije regije za ESF i, po potrebi, za EFRR)

Investicijski prioritet		5a - Podupiranje ulaganja za prilagodbu klimatskim promjenama, uključujući pristupe temeljene na ekosustavu							
					Ciljna vrijednost (2023.)				
					muškarci		ukupno		
5a12	Broj u potpunosti automatiziranih površinskih meteoroloških postaja (kopnenih i pomorskih), i visinskih meteoroloških postaja na tlu	Broj	EFRR	Manje razvijena			450,00	Državni hidrometeorološki zavod, ISU	Jednom godišnje

2.A.4 Investicijski prioritet

Oznaka investicijskog prioriteta	5b
Naziv investicijskog prioriteta	Poticanje ulaganja za rješavanje specifičnih rizika, osiguravanje otpornosti na katastrofe i razvoj sustava upravljanja u slučaju katastrofa

2.A.5 Specifični ciljevi koji odgovaraju investicijskom prioritetu i očekivani rezultati

Oznaka specifičnog cilja	5b 1
Naziv specifičnog cilja	Jačanje kapaciteta i opremanje za upravljanje rizicima na nacionalnoj i regionalnoj razini
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	U posljednjih 17 godina (u razdoblju od 1995.-2012.) prijavljena šteta nastala uslijed elementarnih nepogoda (poplava, suša, vatre, leda, oluja i tuče) iznosila je ukupno 3 milijardi eura od čega je samo 4,3 % tog iznosa nadoknađeno (iz državnog proračuna).

Tablica 3: Pokazatelji rezultata specifičnih za program, po specifičnim ciljevima (za EFRR i Kohezijski Fond)

Specifični cilj		5bl –Jačanje kapaciteta i opremanje za upravljanje rizicima na nacionalnoj i regionalnoj razini						
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (po potrebi)	Početa vrijednost	Početa godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
5b11	Broj odgovarajuće obrazovanog osoblja (organizacija odgovornih za upravljanje rizicima/katastrofama)	Broj	Manje razvijena	0,00	2014.	200,00	DUZS	Jednom godišnje

2.A.6 Aktivnosti koje će biti podržane u okviru investicijskog prioriteta (po investicijskom prioritetu)

2. A. 6.1 Opis vrste i primjera aktivnosti koje će biti podržane i njihov očekivani doprinos specifičnim ciljevima uključujući, po potrebi, prepoznavanje glavnih ciljnih skupina, određenih ciljnih područja i vrsta korisnika

Investicijski prioritet	5b - Poticanje ulaganja za rješavanje specifičnih rizika, osiguravanje otpornosti na katastrofe i razvoj sustava upravljanja u slučaju katastrofa
<p>Glavne ciljne skupine i korisnici Državna tijela i organizacije odgovorne za upravljanje rizicima/katastrofama i prikupljanje podataka (Državna uprava za zaštitu i spašavanje, Državni hidrometeorološki zavod, druga nadležna ministarstva i agencije itd.), Hrvatske vode te regionalna (županijska) i lokalna tijela vlasti. Primjeri aktivnosti koje se financiraju kako bi se postigli specifični ciljevi Specifično prioritarno ulaganje (u infrastrukturu) i povezane aktivnosti bit će identificirani do kraja 2015. unutar procjene rizika. Aktivnosti navedene u nastavku su one koje se mogu provesti u međuvremenu s obzirom na to da su horizontalne prirode. Prevenirica: <ul style="list-style-type: none"> • programi podizanja svijesti o rizicima, promicanje i obrazovanje stvarajući time otporne zajednice; • priprema konkretnog projekta u sektorima koji su zahvaćeni najuobičajenijim katastrofalnim događajima i koji su prepoznati u postojećim dokumentima nacionalne strategije (Procjena ugroženosti). Pripravnost: <ul style="list-style-type: none"> • mjere za razvoj organizacijskih sustava i kapaciteta za zaštitu od svih katastrofa i organizacija upravljanja, uključujući razvoj i uspostavu sustava ranog upozoravanja, čime se stvaraju preduvjeti za odgovarajuće sprečavanje katastrofa, odaziv i mjere upravljanja (tj. prije završetka procjene rizika, podizanje svijesti o važnosti saznanja da su rizici prioritet); • Odgovor: <ul style="list-style-type: none"> • nabava i izgradnja opreme i infrastrukture za smanjenje štete od katastrofa odnosno odgovara na katastrofe, ali ne ograničavajući se na, komunikacijski sustav koji se koristi za službu spašavanja te ublažavanje posljedica na obuhvaćenim područjima. </p>	

2.A.6.2Vodeća načela za odabir operacija

Investicijski prioritet	5b - Poticanje ulaganja za rješavanje specifičnih rizika, osiguravanje otpornosti na katastrofe i razvoj sustava upravljanja u slučaju katastrofa
<p>Odabir operacija će se temeljiti na procjeni rizika koja će postaviti prioritete na nacionalnoj razini s ciljem smanjivanja najvećih rizika. Financiranje operacije će se tada usmjeriti na sistematsko smanjivanje tih (tj. najvećih) rizika. Međutim, prije finalizacije procjene rizika bit će provedene pripreme aktivnosti, između ostalog konkretna priprema projekta, u skladu s podacima navedenim u postojećoj nacionalnoj Procjeni ugroženosti. Ova mogućnost će se odnositi na „meke mjere“ kao što je podizanje svijesti i izgradnja kapaciteta, opremanje te priprema "no-regret" projekata kao što je upravljanje poplavom u područjima gdje se rizici pojavljuju gotovo redovito (godišnje). Sve specifične aktivnosti, mjere i infrastruktura zaštite</p>	

čiji je cilj smanjivanje velikih identificiranih rizika bit će u skladu s ciljevima Procjene rizika nakon njenog usvajanja.

2.A.6.3 Planirano korištenje financijskih instrumenata (po potrebi)

Investicijski prioritet	5b - Poticanje ulaganja za rješavanje specifičnih rizika, osiguravanje otpornosti na katastrofe i razvoj sustava upravljanja u slučaju katastrofa
Nije predviđeno.	

2.A.6.4 Planirano korištenje velikih projekata (po potrebi)

Investicijski prioritet	5b - Poticanje ulaganja za rješavanje specifičnih rizika, osiguravanje otpornosti na katastrofe i razvoj sustava upravljanja u slučaju katastrofa
Nije predviđeno.	

2.A.6.5 Pokazatelji neposrednih rezultata po investicijskom prioritetu i, po potrebi, po kategoriji regije

Tablica 5: Zajednički i specifični pokazatelji neposrednih rezultata (po investicijskom prioritetu, podijeljeni na kategorije regije za ESF i, po potrebi, za EFRR)

Investicijski prioritet		5b - Poticanje ulaganja za rješavanje specifičnih rizika, osiguravanje otpornosti na katastrofe i razvoj sustava upravljanja u slučaju katastrofa								
						Ciljna vrijednost (2023.)				
						muškarci		ukupno		
CO20	Prevenција i upravljanje rizicima: Stanovništvo koje ostvaruje korist od mjera obrane od poplava	Osobe	EFRR	Manje razvijena				5.000,00	Hrvatske vode, ISU	Dva puta godišnje
5b12	Broj obuka /	Broj	EFRR	Manje razvijena				10.00	DUZS	Jednom godišnje
Investicijski prioritet		5b - Poticanje ulaganja za rješavanje specifičnih rizika, osiguravanje otpornosti na katastrofe i razvoj sustava upravljanja u slučaju katastrofa								
						Ciljna vrijednost (2023.)				

						muškarci		ukupno		
	edukativnih aktivnosti (za osoblje organizacija odgovornih za upravljanje rizicima/katastrofama)									

2.A.7 Socijalne inovacije, međudržavna suradnja i doprinos tematskim ciljevima 1-7

Prioritetna os	5 – Klimatske promjene i upravljanje rizicima

A.8 Okvir uspješnosti

Tablica 6: Okvir uspješnosti prioritetne osi (po fondu i, za EFRR i ESF, po kategoriji regije)

Prioritetna os		5 - Klimatske promjene i upravljanje rizicima											
						Kontrolna točka za 2018.			Konačni cilj (2023.)			Izvor podataka	Objašnjenje relevantnosti pokazatelja, po potrebi
						M		U	M		U		
CO20	O	Prevenција i upravljanje rizicima: Populacija koja ima koristi od obrane od poplava		EFRR	Manje razvijena			0			5.000,00	Hrvatske vode, ISU	Nulta kontrolna točka za 2018. je posljedica podjele na faze ovog specifičnog cilja. Naime, stvarna ulaganje u mjere obrane od poplave početi će tek nakon ispunjenja ERS-a tj. u 2016.; stoga je upitno hoće li (aktivnosti) biti okončane do 2018.
rioritetna os		5 – Klimatske promjene i upravljanje rizicima											
Oznaka	Vrsta pokazatelja	Pokazatelj ili ključni provedbeni korak	Mjerna jedinica, po potrebi	Fond	Kategorija regije	Kontrolna točka za 2018.			Konačni cilj (2023.)			Izvor podataka	Objašnjenje relevantnosti pokazatelja, gdje je potrebno

PF31	F	Ukupan iznos potvrđenih/prihvatljivih izdataka	Milijun EUR	EFRR	Manje razvijena			57.151,981			245,396.147,00	Ministarstvo financija	U kontrolnoj je točki prisutno pravilo N+3 za PO bez 6 % PR (tj. alociranih sredstava za 2014. i 2015., neto 6 %).
5b12	O	Broj aktivnosti obuke/obrazovnih aktivnosti (za osoblje organizacija odgovornih upravljanje rizicima/kriznim situacijama)	Broj	EFRR	Manje razvijena			10			10,00	DUZS	Kontrolna točka jednaka je konačnom cilju zbog prirode specifičnog cilja. Naime, SC je organiziran u faziranom pristupu s prvom fazom do 2016. (do pripreme Procjene rizika od nepogoda) i fokusiran na mjere izgradnje kapaciteta. Nakon PRN-a (dakle 2016.) SC i pokazatelji će se ažurirati sukladno.
5.3	I	Broj potpuno analiziranih okruga za upravljanje poplavama	Broj	EFRR	Manje razvijena			12			34,00	Hrvatske vode	Ovaj glavni provedbeni korak dodaje se kako bi predstavio važnu pripremu aktivnost koja je predviđena SC-om 5b1 tj. pripremu neupitno korisnih („no regret“) projekata vezanih za posebne rizike tj. poplave. Ova kontrolna točka definira se kao broj okruga za upravljanje poplavama (od ukupno 34 prema NN 97/2010, 31/2013) s dovršenim kvantifikacijama rizika od poplave i studijama izvedivosti utemeljenim na modelu za optimalne mjere obrane od poplave, temeljenim na pristupu porječju koje propisuje Direktiva o poplavama.

Dodatne kvalitativne informacije o uspostavi okvira uspješnosti

2.A.9 Kategorije intervencije

Kategorije intervencije koje odgovaraju sadržaju prioritetne osi na temelju nazivlja kojeg usvaja Komisija i indikativna analiza potpore Unije.

Tablice 7-11: Kategorije intervencije Tablica 7: Dimenzija 1 - Područje intervencije

Prioritetna os	5 – Klimatske promjene i upravljanje rizicima
----------------	---

Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u €
EFRR	Manje razvijena	087. Prilagodavanje mjerama koje se odnose na klimatske promjene i prevencija i upravljanje rizicima povezanim s klimom, npr. erozijom, požarima, poplavama, olujama i sušama, uključujući podizanje svijesti, civilnu zaštitu i sustav upravljanja u slučaju katastrofa te infrastrukturu	180,396.147,00
EFRR	Manje razvijena	088. Sprečavanje rizika i upravljanje ne-klimatskim prirodnim rizicima (tj. potresima) i rizicima povezanim s ljudskim aktivnostima (npr. tehnološke nesreće), uključujući podizanje svijesti, civilnu zaštitu i sustav upravljanja u slučaju katastrofa te infrastrukturu	65,000.000,00

Tablica 8: Dimenzija 2 - Oblik financiranja

Prioritetna os5 – Klimatske promjene i upravljanje rizicima			
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u €
EFRR	Manje razvijena	01. Bespovratna sredstva	245,396.147,00

Tablica 9: Dimenzija 3 – Vrsta teritorija

Prioritetna os		5 – Klimatske promjene i upravljanje rizicima	
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u €
EFRR	Manje razvijena	07. Nije primjenjivo	245,396.147,00

Tablica 10: Dimenzija 4 - Mehanizmi teritorijalne provedbe

Prioritetna os		5 – Klimatske promjene i upravljanje rizicima	
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u €
EFRR	Manje razvijena	07. Nije primjenjivo	245,396.147,00

Tablica 11: Sporedna tema Europskog socijalnog fonda (samo Europski socijalni fond i Inicijativa za zapošljavanje mladih)

Prioritetna os		5 – Klimatske promjene i upravljanje rizicima	
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos (EUR)

2.A.10 Sažetak planiranog korištenja tehničke pomoći uključujući, po potrebi, aktivnosti kojima se jača administrativni kapacitet nadležnih tijela uključenih u kontrolu i upravljanje programima i korisnicima (po potrebi) (po prioritetnoj osi)

Prioritetna os	5 – Klimatske promjene i upravljanje rizicima
Ova prioritetna os je specifična jer je njena provedba predviđena u dvije faze. U prvoj fazi će uglavnom biti vezana za tehničku podršku tj. pokrivat će pripreme aktivnosti kao što su one gore navedene (pod “Aktivnosti koje će biti podržane u sklopu ovog investicijskog prioriteta”) dok se ne izradi Nacionalna strategija prilagodbe i Procjena rizika. Tek će potom, u drugoj fazi, potencijalna (infrastrukturna) ulaganja biti financirana u skladu s prioritetima postavljenim u Nacionalnoj strategiji prilagodbe i Procjeni rizika od katastrofa.	

2.A.I Prioritetna os

Oznaka specifičnog cilja	6
Naziv specifičnog cilja	Zaštita okoliša i održivost resursa
☐ Cjelokupna prioritetna os provodit će se isključivo kroz financijske instrumente ☐ Cjelokupna prioritetna os provodit će se isključivo kroz financijske instrumente uspostavljene na razini Unije ☐ Cjelokupna prioritetna os provodit će se putem lokalnog razvoja kojeg predvodi zajednica ☐ Za ESF: Cjelokupna prioritetna os posvećena je socijalnim inovacijama ili međudržavnoj suradnji, ili i jednom i drugom;	

2.A.2 Opravdanje za uspostavu prioritetne osi koja obuhvaća više od jedne kategorije regije, tematskog cilja ili fonda (po potrebi)

2.A.3 Fond, kategorija regije i obračunska osnovica za potporu Unije

Fond	Kategorija regije	Obračunska osnovica (ukupni prihvatljivi izdaci ili prihvatljivi javni izdaci)	Kategorija regije za najudaljenije regije i sjeverne rijetko naseljene regije (po potrebi)
EFRR	Manje razvijena	Ukupni iznos	
KF		Ukupni iznos	

2.A.4 Investicijski prioritet

Oznaka investicijskog prioriteta	6c
Naziv investicijskog prioriteta	Očuvanje, zaštita, promicanje i razvoj prirodne i kulturne baštine

2.A.5 Specifični ciljevi koji odgovaraju investicijskom prioritetu i očekivani rezultati

Oznaka specifičnog cilja	6c 1
Naziv specifičnog cilja	Poboljšanje sustava zaštite i upravljanja kulturnom baštinom u svrhu razvoja turizma i ostalih gospodarskih djelatnosti
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	<p>□ Kulturna baština, posebno materijalna, većinom je degradirana, ugrožena i van upotrebe. Cilj RH je očuvati, zaštititi, revitalizirati i razviti svoju kulturnu baštinu te istovremeno poticati i razvijati njezino korištenje na održiv način. Strategija zaštite, očuvanja i održivog gospodarskog korištenja kulturne baštine naglašava potrebu za učinkovitim i uspješnijim upravljanjem kulturnom baštinom, kao i za održivim korištenjem kulturne baštine u svrhu društveno-gospodarskog razvoja. U gospodarskom smislu, korištenje baštine planirano je primarno za razvoj kulturnog turizma i povezanih aktivnosti u skladu s Hrvatskom turističkom strategijom 2020. koja kulturni turizam smatra jednim od ključnih nacionalnih turističkih proizvoda koji pridonose konkurentnosti turističkih odredišta i naglašavaju kulturni turizam kao važan izvor gospodarskog rasta. Primjerice, istraživanje Instituta za turizam “Kulturni turizam u Hrvatskoj” pokazalo je, između ostalog, sljedeće: približno 60 % svih turista izrazilo je interes za neku vrstu kulturne turističke aktivnosti; 26 % posjetitelja navelo je kulturne atrakcije kao svoj glavni razlog za posjet; kulturne atrakcije/događaji imali su najveći udio u motivaciji za ponovne posjete. Nadalje, kulturni turizam može služiti kao mogućnost produženja turističke sezone.</p> <p>□ Koncentracija ulaganja temeljem ovoga strateškog cilja vršit će se povezivanjem potencijalnih ulaganja s ciljevima Nacionalnog plana promidžbe turizma koji definira 10 regionalnih odredišnih skupina od kojih svaka sadrži kulturne atrakcije koje pridonose integriranom razvoju turizma te koje će se financirati kako bi se poboljšala (između ostalog i kulturna) ponuda svake destinacije u okviru povećanja turističkog prometa u regijama/destinacijama.</p> <p>Povećanje konkurentnosti regionalnih turističkih destinacija će se postići procjenom cjelokupnih ekonomskih i mogućnosti zapošljavanja za svaku destinaciju kulturne baštine pojedinačno (kako najbolje povećati privlačnost stvaranjem novih sadržaja i funkcija), formiranjem turističke ponude koja je prilagođena pojedinačnim destinacijama/lokalnim okolnostima (lokalni potencijal za razvoj gospodarstva i otvaranje radnih mjesta) i učinkovitim upravljanjem određenih kulturnih destinacija. Nadalje, poticanjem integrirane suradnje turističkih odredišta između javnog, privatnog i državnog sektora i akademske zajednice te umrežavanja istih potiče se pretvaranje kulturnih resursa u visokokvalitetne turističke atrakcije. Stoga, očekuje se da će bolja i veća ciljana upotreba kulturne baštine polučiti sljedeće rezultate:</p> <ul style="list-style-type: none"> • očuvana, obnovljena, promovirana i revitalizirana kulturna baština sa unaprijeđenim sustavom upravljanja • povećanje turističkih dolazaka i noćenja; povećanje broja posjeta ključnim kulturnim odredištima i posljedično produženje turističke sezone; • poticanje rasta i radne uspješnosti lokalnih MSP-ova, s gospodarskim i radnim prelijevanjima u lokalno i regionalno gospodarstvo. <p>□ Ulaganja u javnu kulturnu baštinu financirat će se komplementarno iz tematskog cilja TC3 pružanjem podrške privatnim MSP-ovima kako bi se stvorili i razvili lokalni proizvodi i tvrtke koje će poticati turističku potražnju, te tematskog cilja TC10, pružanjem potpore putem obveznih programa cjeloživotnog obrazovanja za razne segmente industrije kulturnog turizma, čime se osigurava integrirani pristup ulaganjima u kulturnu baštinu.</p> <p>□</p>
Oznaka specifičnog cilja	6c2
Naziv specifičnog cilja	Povećanje atraktivnosti i održivog korištenje prirodne baštine
	<p>Zbog ogromne raznolikosti staništa Hrvatske, ovaj specifični cilj usmjeren je na unapređenje upravljanja prirodnom baštinom, posebno na 9 kategorija zaštićenih područja prirode koja pokrivaju 8,5 % teritorija. Unapređenjem upravljanja prirodnom baštinom predviđena su dva glavna cilja; prvi se odnosi na odgovarajuće upravljanje koje će osigurati očuvanje/zaštitu prirodnih dobara i vrijednosti područja u pitanju, a drugi se odnosi na korištenje prirodne baštine kao katalizatora za lokalni i regionalni razvoj i zapošljavanje, prvenstveno povezano s turizmom. Činjenica da oko 70 % svih posjeta zaštićenim područjima otpada na samo dva zaštićena područja (NP Plitvička jezera i NP Krka) pokazuje da je većina potencijala prirodne baštine neiskorištena, uglavnom zbog manjka financijskih sredstava i kapaciteta koji bi osigurali odgovarajuće upravljanje (turističkim) posjetima. Stoga će se ovaj specifični cilj baviti propuštenim prilikama za razvoj u većini područja prirodne baštine, koje naposljetku predstavljaju veliku prepreku održivom upravljanju i</p>

očuvanju, kao i boljim upravljanjem posjetima radi smanjenja pritiska na prirodne vrijednosti. Kada govorimo o prirodnoj baštini kao osnovnom potencijalu za regionalni razvoj, važno je napomenuti da se većina prirodne baštine nalazi u nerazvijenim regijama i u većini slučajeva predstavlja središnju točku razvoja za okolno područje. Glavna poveznica s razvojnim potencijalom uspostavljena je za turistički sektor provođenjem održive valorizacije prirodnih resursa, posebno onih visoke globalne i jedinstvene vrijednosti, zbog toga što 30 % turista tokom boravka posjeti jedno od zaštićenih područja, a 3 % međunarodnih putovanja motivirano je ekoturizmom. Ekoturizam, iako još uvijek nedovoljno razvijen, pokazuje snažni rast (10 - 20 % godišnje) i popraćen je porastom ekološke svijesti potrošača. Ulaganja u prirodnu baštinu/atrakcije temeljem ovog specifičnog cilja povezana su s Nacionalnim planom promidžbe turizma koji definira 10 regionalnih odredišnih skupina s njihovim ključnim karakteristikama i posebnostima, čime se doprinosi razvoju svake regionalne odredišne skupine i omogućava promoviranje lokalnih pružatelja usluga te na taj način širi utjecaj na lokalne i regionalne zajednice.

Rezultati intervencija temeljem ovoga SC-a bili bi dvostrani: a) poticali bi zaštitu i održivo upravljanje prirodnom baštinom i b) privlačili bi posjetitelje, produživali turističku sezonu i stimulirali rast i uspješnost lokalnih MSP-ova te promicali zapošljavanje, što je izrazito važno za parkove prirode kojima je potrebna diversifikacija aktivnosti s ciljem smanjenja opterećenja od navale posjetitelja tijekom vrhunca sezone, kao i za one koji nemaju odgovarajuću turističku infrastrukturu.

Ulaganja u prirodnu baštinu financirat će se komplementarno uz podršku tematskog cilja TC3 za privatne MSP-ove za koje se očekuje da će stvoriti i razviti lokalne proizvode i poslove na temelju jedinstvenih vrijednosti prirodne baštine, te uz podršku tematskog cilja TC10 koji će omogućiti obrazovanje i izobrazbu djelatnika o ključnim turističkim i marketinškim konceptima. Ulaganja temeljem ovog specifičnog cilja bit će, ako je moguće, spojena s aktivnostima pod IP 6.4. radi bolje razmjene istraživanja i podataka o vrijednostima bioraznolikosti te će, stoga, osigurati integrirani pristup ulaganjima u prirodnu baštinu.

Tablica 3: Pokazatelji rezultata specifični za program, po specifičnom cilju (za EFRR i Kohezijski Fond)

Specifični cilj		6c1 - Poboljšanje sustava zaštite i upravljanja kulturnom baštinom u svrhu razvoja turizma i ostalih gospodarskih djelatnosti						
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (po potrebi)	Početna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
6c11	Porast broja novozaposlenih u turističkom sektoru	Br.	Manje razvijena	80.000,00	2012.	100.000,00	Hrvatski zavod za statistiku	Jednom godišnje
Specifični cilj		6c2 - Povećanje atraktivnosti i održivo korištenje prirodne baštine						

Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (po potrebi)	Početna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
6c21	Porast broja očekivanih posjeta pomognutim zaštićenim područjima	Broj	Manje razvijena	2,360.483,00	2014.	2,596.531,00	Javne ustanove za upravljanje ZP-ima	Jednom godišnje

2.A.6 Aktivnosti koje će biti podržane u sklopu investicijskog prioriteta (po investicijskom prioritetu)

2. A. 6.1 Opis vrste i primjera aktivnosti koje će biti podržane i njihov očekivani doprinos specifičnim ciljevima uključujući, po potrebi, prepoznavanje glavnih ciljnih skupina, određenih ciljnih područja i vrsta korisnika

Investicijski prioritet	6c - Očuvanje, zaštita, promicanje i razvoj prirodne i kulturne baštine
Glavne ciljne skupine i korisnici 6c1 Državna tijela i institucije, tijela regionalne i lokalne samouprave, vlasnici kulturnih dobara, lokalno stanovništvo 6c2 Državna tijela i institucije, javne ustanove za upravljanje zaštićenim područjima/područjima unutar mreže Natura 2000 na nacionalnoj i regionalnoj/lokalnoj razini, tijela lokalne vlasti, privatni sektor, pravne osobe koje upravljaju državnim šumama i šumskim zemljištima, OCD-ovi (organizacije civilnog društva) Primjeri aktivnosti koje se financiraju kako bi se postigli specifični ciljevi 6c 1 obnova kulturnih dobara (arheološki lokaliteti, industrijska baština, utvrde, dvorci i kurije, , palače, tradicijsko graditeljstvo) te gradnja vezane infrastrukture kao i poboljšanje usluga na lokacijama kulturne baštine te stvaranje novih usluga koje će doprinijeti integriranom razvoju turizma i poboljšati 10 regionalnih odredišnih skupina; <ul style="list-style-type: none"> • poboljšanje sustava upravljanja kulturnom baštinom izradom planova upravljanja, te konzervatorskih analiza i smjernica ; • podizanje javne svijesti obrazovanjem o kulturnoj baštini i njenom promocijom s ciljem povećanja vidljivosti . Također je uključena promocija i promidžba kulturnih dobara u turističke svrhe; • aktivnosti pripreme projekta .	

2.A.6.2 Vodeća načela za odabir operacija

Investicijski prioritet	6c - Očuvanje, zaštita, promicanje i razvoj prirodne i kulturne baštine
Specifični cilj 6c1 MINK trenutno priprema poziv za dostavu prijedloga “Kulturna baština - priprema projekata i planova upravljanja”. Očekuje se da će se na kraju odabrani projekti tj. oni koji će biti pripremljeni u sklopu ovog poziva, prijavljivati za provedbu unutar ovog specifičnog cilja. To je, naravno, podložno ishodima postupaka za pripremu projekta te vodećih načela navedenih u nastavku. Svi projekti birat će se u skladu s kriterijima odabira Nadzornog odbora. Ulaganja čiji je jedini cilj obnova ili održavanje baštine neće se financirati. Samo ulaganja za koja se može dokazati da će pozitivno doprinijeti lokalnom gospodarstvu i zapošljavanju te održivosti uzimat će se u obzir za financiranje. Nadalje, stopa spomenutog pozitivnog doprinosa (tj. najviši razvojni potencijal stvaranja novih usluga/radnih mjesta) bit će glavni kriterij pri odabiru ulaganja. Podržano ulaganje mora biti u skladu s i pridonositi karakteristikama/specifičnostima regionalnog odredišta u kojem se nalazi. Imajući na umu potencijalni utjecaj ulaganja u kulturnu baštinu na urbani razvoj, predviđeno je da se dio aktivnosti specifičnog cilja 6.3.1. provodi unutar integriranih teritorijalnih ulaganja. Specifični cilj 6c2 Samo ulaganja koja su jasno povezana s održivom gospodarskom i društvenom valorizacijom zaštićenih područja će biti financirana. Prednost će imati nacionalni parkovi i parkovi prirode jer oni predstavljaju najveći potencijal u smislu jedinstvene vrijednosti. Ulaganja za koja se može dokazati pozitivni doprinos lokalnom gospodarstvu i zapošljavanju te ekološka održivost bit će uzeta u obzir za financiranje, s tim da će prednost za financiranje	

dobiti ulaganja s najvišim pozitivnim doprinosom. Ulaganja unutar zaštićenih područja prirode razvijat će se u skladu s planovima upravljanja za pojedino zaštićeno područje. Time će se osigurati ne samo da ulaganja doprinose ciljevima planova upravljanja, nego i sprečavanju potencijalnog pretjeranog korištenja sredstava. To uključuje usklađenost s maksimalnim dopuštenim brojem posjetitelja u danom vremenu, prilagođavanje sustava posjećivanja (uključujući takozvane „tihe dane“), ograničavanje na infrastrukturu manjeg opsega, itd. Specifični ciljevi 6c1 i 6c2

U smislu održivosti, predložena ulaganja ocjenjivat će se vezano za potencijal privlačenja komplementarnih privatnih ulaganja (financiranje isključivo iz privatnih ?ili kroz tematski cilj TC3) jer je to ključno za iskorištavanje punog potencijala kulturnih dobara/sadržaja unutar ovog specifičnog cilja. Slični uvjeti će vrijediti za cjeloživotno obrazovanje/obrazovanje odraslih financirano iz tematskog cilja TC 10 (OP financiran iz ESF-a) u smislu obrazovanja za aktivnosti povezane sa kulturnim turizmom.

2.A.6.3 Planirano korištenje financijskih instrumenata(po potrebi)

Investicijski prioritet	6c - Očuvanje, zaštita, promicanje i razvoj prirodne i kulturne baštine
Nije predviđeno.	

2.A.6.4 Planirano korištenje velikih projekata(po potrebi)

Investicijski prioritet	6c - Očuvanje, zaštita, promicanje i razvoj prirodne i kulturne baštine
Nije predviđeno.	

2.A.6.5 Pokazatelji neposrednih rezultata po investicijskom prioritetu i, po potrebi, po kategoriji regije

Tablica 5: Zajednički i specifični pokazatelji neposrednih rezultata (po investicijskom prioritetu, podijeljeni na kategorije regije za ESF i, po potrebi, za EFRR)

Investicijski prioritet		6c - Očuvanje, zaštita, promicanje i razvoj prirodne i kulturne baštine							
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Fond	Kategorija regije (po potrebi)	Ciljna vrijednost (2023.)			Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
					M		U		
CO09	Održivi turizam: Porast očekivanog broja posjeta podržanim mjestima i atrakcijama kulturne i prirodne baštine	Posjeti/godina	EFRR	Manje razvijena			310,000.00	Ministarstvo kulture, Ministarstvo turizma, Ministarstvo zaštite okoliša i prirode	Jednom godišnje

Investicijski prioritet		6c - Očuvanje, zaštita, promicanje i razvoj prirodne i kulturne baštine								
6c13	Broj podržanih integriranih programa razvoja koji će poboljšati 10 regionalnih određivnih skupina	Broj	EFRR	Manje razvijena				10.00	Ministarstvo kulture	Jednom godišnje
6c22	Broj podržane infrastrukture za posjetitelje u nacionalnim parkovima i parkovima prirode koji doprinose boljem upravljanju baštinom	Broj	EFRR	Manje razvijena				10.00	Ministarstvo okoliša	Jednom godišnje

.A.4 Investicijski prioritet

Oznaka investicijskog prioriteta	6e
Naziv investicijskog prioriteta	Aktivnosti kojima se poboljšava urbani okoliš, revitalizacija gradova, obnova i dekontaminacija nekadašnjeg industrijskog zemljišta (uključujući prenamijenjena područja), smanjenje zagađenja zraka i promicanje mjera za smanjenje buke

2.A.5 Specifični ciljevi koji odgovaraju investicijskom prioritetu i očekivani rezultati

Oznaka specifičnog cilja	6e 1
Naziv investicijskog prioriteta	Aktivnosti kojima se poboljšava urbani okoliš, revitalizacija gradova, obnova i dekontaminacija nekadašnjeg industrijskog zemljišta (uključujući prenamijenjena područja), smanjenje zagađenja zraka i promicanje mjera za smanjenje buke
Naziv specifičnog cilja	Unaprijeđeni sustav upravljanja i praćenja kakvoće zraka sukladno Uredbi 2008/50/EC-a
Rezultati koje država članica nastoji postići uz potporu Unije	Postoji potreba za uspostavljanjem odgovarajućeg sustava za nadzor i upravljanje onečišćenjem zraka sukladno Uredbi 2008/50 EC-a. Mjerna mreža i program za nadzor odgovaraju na potrebu zadovoljavanja preduvjeta za daljnje unapređenje kvalitete zraka u hrvatskim zonama i aglomeracijama. Mjerni program treba se nadograditi kako bi uzimao u obzir kvalitetu zraka i relevantne klimatske parametre radi sinergije kvalitete zraka i klimatske politike, a također se treba poboljšati program za nadzor klimatskih

	<p>zagađivača kratkog vijeka (eng. Short-LivedClimateForcers,SLCF) i uvesti klimatski osjetljive mjere protiv onečišćenja zraka. Nadogradnja sustava podataka o kvaliteti zraka omogućava prostorni prikaz podataka o kvaliteti zraka, emisijama i rezultatima modeliranja. Stoga je fokus ovog specifičnog cilja na nadogradnji i modernizaciji mreže za praćenje kvalitete zraka radi usklađivanja s minimalnim fiksnim brojem lokacija za mjerenja koju propisuje Uredba 2008/50 EC-a.</p>
	<p>U skladu s mjerama poboljšanja kvalitete zraka u urbanim područjima, preliminarni podaci Registra onečišćavanja okoliša pokazuju značajan doprinos zagađenosti zraka iz malih i srednjih ložišta u urbanim područjima. Međutim, ti preliminarni podaci nisu dovoljni da osiguraju ulazne podatke o tome koliko zaista svaki sektor doprinosi zagađenosti zraka i raspodjeli izvora. Predviđen je razvoj inventara emisija visoke rezolucije za hrvatske zone i aglomeracije koji će osigurati ulazne podatke o stvarnom doprinosu zagađenosti zraka i raspodjelama izvora svakog sektora u smislu vremenskog i prostornog prikaza. Taj inventar emisija visoke rezolucije razvijat će se uz pomoć nacionalnih sredstava, ali istražiti će se mogućnosti sufinanciranja iz programa LIFE. Ti podaci će omogućiti pokretanje mjera za poboljšanje kvalitete zraka kao što je zamjena/ modernizacija malih i srednjih ložišta koje koriste lož-ulje, prvenstveno u javnim zgradama (školama, bolnicama, vrtićima) koja premašuju granične vrijednosti emisija.</p> <p>Unaprijeđeni sustav za praćenje kakvoće zraka pružat će informacije o prekoračenju graničnih vrijednosti okolnog zraka koje će biti temelj na kojem će lokalne i regionalne vlasti razvijati zajedničke inventare lokalnih emisija, planove za kakvoću zraka i kratkoročne planove za zone i aglomeracije u kojima dolazi do prekoračenja. Postoji potreba za jačanjem kapaciteta i potporom lokalnim i regionalnim vlastima kako bi izradile detaljne inventare lokalnih emisija za sve aglomeracije i zone u Hrvatskoj gdje nisu usklađene granične vrijednosti i vrijednosti okolnog zraka, te pripadajuće planove za kakvoću zraka i kratkoročne akcijske planove. Za ove aktivnosti predviđena su financijska sredstva iz integriranih projekata programa LIFE. Mape lokalne kvalitete zraka visoke rezolucije koje se planiraju izraditi pomoći će državnoj upravi da bolje razumije podrijetlo onečišćenja zraka, te posljedično u osmišljavanju najboljih rješenja za smanjenje problema. Planovi kvalitete zraka, akcijski planovi i programi za kontrolu onečišćenja definirat će najučinkovitije i najštedljivije mjere za poboljšanje kvalitete zraka i smanjenje emisija onečišćujućih tvari. Istražit će se mogućnost sufinanciranja tih aktivnosti iz programa LIFE .</p>
Oznaka specifičnog cilja	6e2
Naziv specifičnog cilja	Obnova <i>brownfield</i> lokacija (bivša vojna i industrijska područja) unutar ITI-a

Rezultati koje država članica nastoji postići uz potporu Unije

Urbana područja u Hrvatskoj imaju relativno dugi razvojni put što kao jednu od posljedica ima značajan broj napuštenih i neiskorištenih područja i infrastrukture . To su većinom stare industrijske zone i napušteni vojni kompleksi koji se u većini slučajeva nalaze u urbanim središtima. Prema podacima pribavljenim od gradova, u Zagrebu ima 175 ha *brownfield* lokacija (tako su klasificirane), u Splitu ih je 140 ha, u Rijeci 40 ha a u Osijeku 8 ha, od čega se 10 lokacija smatra prioriternim. U ovom trenutku, ta područja uglavnom predstavljaju nefunkcionalni dio grada; međutim, obnova takvih područja bi bila od značajne koristi da ih se prenamijeni za usluge usmjerene na zajednicu ili da se koriste za ulaganja u nekadašnje industrijske prostore. Provođenje ove vrste aktivnosti planirano je unutar ITI-ja te bi kao takvo osiguralo najbolju potencijalnu integraciju korištenja nekadašnjih industrijskih područja (tj. postojećih infrastruktura i dobara) s projektima drugih tematskih ciljeva koji će pružiti usluge i sadržaje unutar obnovljenih *brownfield*lokacija te će se koristiti za ulaganja u nekadašnje industrijske prostore.

Tablica 3: Pokazatelji rezultata specifični za program, po specifičnom cilju (za EFRR i Kohezijski Fond)

Specifični cilj		6e1 - Unaprijeđeni sustav upravljanja i praćenja kakvoće zraka sukladno Uredbi 2008/50/EC-a							
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (po potrebi)	Početna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja	
6e11	Udio stanovništva obuhvaćen podacima o kvaliteti zraka u urbanim područjima	%	Manje razvijena	50,00	2014.	100,00	Ministarstvo za zaštitu okoliša, Državni hidrometeorološki zavod	Jednom godišnje	
Specifični cilj		6e2 - Obnova <i>brownfield</i> lokacija (bivša vojna i industrijska područja) unutar ITI-a							
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (po potrebi)	Početna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja	
6e21	Površina obnovljenih industrijskih zona u urbanim područjima	m ²	Manje razvijena	0,00	2014.	50.000,00	Izvješće o stanju u prostoru, Informacijski sustav prostornog uređenja (ISPU)	jednom godišnje	

2.A.6 Aktivnosti koje će biti podržane u sklopu investicijskog prioriteta (po investicijskom prioritetu)

2. A. 6.1 Opis vrste i primjera aktivnosti koje će biti podržane i njihov očekivani doprinos specifičnim ciljevima uključujući, po potrebi, prepoznavanje glavnih ciljnih skupina, određenih ciljnih područja i vrsta korisnika

Investicijski prioritet	6e - Aktivnosti kojima se poboljšava urbani okoliš, revitalizacija gradova, obnova i dekontaminacija nekadašnjeg industrijskog zemljišta (uključujući prenamijenjena područja), smanjenje zagađenja zraka i promicanje mjera za smanjenje buke
<p>Glavne ciljane skupine i korisnici 6e1 Gradovi, tijela lokalne vlasti, javne usluge, udruge gradova/općina, NVO-ovi 6e2 Tijela regionalne i lokalne samouprave (gradovi), javne usluge, udruge gradova/općina, NVO-ovi Primjeri aktivnosti koje će se financirati za postizanje specifičnog cilja 6e1</p> <ul style="list-style-type: none"> Mjere poboljšanja kvalitete zraka u gradovima s preko 10.000 stanovnika gdje postoji nesukladnost s граниčnim vrijednostima okolnog zraka, uključujući eliminiranje nesukladnosti kvalitete zraka i uspostavljanje odgovarajućeg sustava praćenja i izvješćivanja; Nadogradnja i osuvremenjivanje mreže za praćenje kakvoće zraka s ciljem usklađivanja sa zahtijevanim minimumom lokacija za fiksna mjerenja prema Direktivi o kvaliteti zraka 2008/50 EZ-a te zamjena i nabava instrumenata za praćenje fizikalnih i kemijskih svojstava zraka, lebdećih čestica i padalina, u skladu sa zahtijevanim programom praćenja. Nadogradnja opreme za praćenje u svrhu analize i procjene raspodjele izvora. Program za mjerenje potrebno je nadograditi kako bi uzimao u obzir kvalitetu zraka i relevantne klimatske parametre kako bi omogućio sinergije politike kvalitete zraka i klimatske politike, a potrebno je i poboljšati program za praćenje klimatskih zagađivača kratkog vijeka (SLCF) i uvesti klimatski osjetljive mjere zagađenosti zraka; nadogradnja i nabava novih kemijsko-laboratorijskih instrumenata za utvrđivanje kemijskog sastava lebdećih čestica i padalina radi ispunjenja svih obveza prema zakonskim odredbama o kvaliteti zraka i studijama zdravstvenih učinaka. To uključuje mjerenje količine aerosola (EC/OC), hlapivih organskih spojeva, poliaromatskihhidrokarbona, elemenata u tragovima, žive u zraku, itd. Nadogradnja mjernog laboratorija za kalibraciju i osiguranje sljedivosti će poboljšati kvalitetu podataka i usklađenost s europskim normama i direktivama; 	

- razvoj sustava upravljanja kvalitetom zraka: nadogradnja i razvoj kapaciteta, računalnih sredstava i infrastrukture za modeliranje kvalitete zraka kako bi bilo moguće ocijeniti kvalitetu zraka u zonama i aglomeracijama. Nadogradnja sustava upravljanja informacijama i podacima o kvaliteti zraka koji obuhvaća razvoj i izradu arhitektura, politika, praksa i postupaka potrebnih za upravljanje životnim ciklusom informacija na učinkovit način. Uvođenje geoprostornog informacijskog sustava za prostorno prikazivanje svih podataka o kvaliteti zraka, emisijama i rezultatima modeliranja;
  - jačanje kapaciteta svih nacionalnih i regionalnih tijela koja su odgovorna za provedbu EU legislativa o kvaliteti zraka;
  - aktivnosti pripreme projekta .
- 6e2
- Revitalizacija pojedinih dijelova gradova - industrijskih zona, bivših vojnih objekata itd., koja će omogućiti korištenje već postojećih (fizičkih) resursa unutar urbanih područja bez dodatnog opterećivanja prostora i okoliša;
  - prostorno uređenje povezano sa zasebnim dijelovima grada za koje je određena revitalizacija (urbana preobrazba), uključujući razvoj prostornih planova gradova i općina te detaljnijih prostornih planova za područja bivših industrijskih zona su preduvjet za izradu odgovarajućih planova prenamijene i dosljedno provođenje komplementarnih mjera u urbanim područjima;
  - aktivnosti pripreme i realizacije projekta.

2.A.6.2 Vodeća načela za odabir operacija

Investicijski prioritet	6e - Aktivnosti kojima se poboljšava urbani okoliš, revitalizacija gradova, obnova i dekontaminacija nekadašnjeg industrijskog zemljišta (uključujući prenamijenjena područja), smanjenje zagađenja zraka i promicanje mjera za smanjenje buke
Specifični cilj 6e2 provodit će se u sklopu integriranih teritorijalnih ulaganja	

2.A.6.3 Planirano korištenje financijskih instrumenata(po potrebi)

Investicijski prioritet	6e - Aktivnosti kojima se poboljšava urbani okoliš, revitalizacija gradova, obnova i dekontaminacija nekadašnjeg industrijskog zemljišta (uključujući prenamijenjena područja), smanjenje zagađenja zraka i promicanje mjera za smanjenje buke
Nije predviđeno.	

2.A.6.4 Planirano korištenje velikih projekata(po potrebi)

Investicijski prioritet	6e - Aktivnosti kojima se poboljšava urbani okoliš, revitalizacija gradova, obnova i dekontaminacija nekadašnjeg industrijskog zemljišta (uključujući prenamijenjena područja), smanjenje zagađenja zraka i promicanje mjera za smanjenje buke
Nije predviđeno.	

2.A.6.5 Pokazatelji neposrednih rezultata po investicijskom prioritetu i, po potrebi, po kategoriji regije

Tablica 5: Zajednički i specifični pokazatelji neposrednih rezultata (po investicijskom prioritetu, podijeljeni na kategorije regije za ESF i, po potrebi, za EFRR)

Investicijski prioritet		6e - Aktivnosti kojima se poboljšava urbani okoliš, revitalizacija gradova, obnova i dekontaminacija nekadašnjeg industrijskog zemljišta (uključujući prenamijenjena područja), smanjenje zagađenja zraka i promicanje mjera za smanjenje buke					
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Fond	Kategorija regije (po potrebi)	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja

					M		U		
CO38	Urbani razvoj: prostor stvoren ili obnovljen u urbanim područjima	Kvadratni metar	EFRR	Manje razvijena			50.000,00	ISU	Jednom godišnje
6e12	Nove i nadograđene postaje za mjerenje zraka	Broj	EFRR	Manje razvijena			28,00	ISU	Jednom godišnje

2.A.4 Investicijski prioritet

Oznaka investicijskog prioriteta	6i
Naziv investicijskog prioriteta	Ulaganje u sektor otpada kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve

2.A.5 Specifični ciljevi koji odgovaraju investicijskom prioritetu i očekivani rezultati

Oznaka specifičnog cilja	6i1
Naziv specifičnog cilja	Smanjeno stvaranje otpada i povećano recikliranje, ponovno korištenje i uporaba otpada
Rezultati koje država članica nastoji postići uz potporu Unije	<p>Aktivnosti ovog specifičnog cilja bit će usmjerene na uspostavu sustava odvojenog prikupljanja otpada s ciljem povećanja stope ponovne upotrebe i recikliranja te ulaganja u opremu za odvojeno prikupljanje, reciklažna dvorišta, postrojenja za recikliranje i ponovno korištenje i slična postrojenja. Prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom, jedinice lokalne samouprave u Hrvatskoj obvezne su uspostaviti sustav odvojenog prikupljanja otpada. Financiranje iz Kohezijskog fonda kombinirat će se s nacionalnim izvorima s ciljem uspostave sustava odvojenog prikupljanja otpada u svakoj jedinici lokalne samouprave u Hrvatskoj, što će, u kombinaciji s mjerama smanjenja stvaranja otpada, rezultirati povećanjem količine komunalnog otpada koji se šalje na reciklažu, ponovnu upotrebu ili uporabu.</p> <p>Stoga će ovaj investicijski prioritet pridonijeti promjeni trenutnog sustava gospodarenja otpadom u skladu s hijerarhijom otpada prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom i strategiji, tj. 1. poticanje i povećanje prevencije, 2. ponovna upotreba, 3. recikliranje i ostala uporaba i 4. na kraju, odlaganje (navoženje smeća). Smanjenje količine nastalog otpada želi se postići uglavnom kroz razne projekte podizanja javne svijesti, upravljanja ambalažnim otpadom, ekološkim dizajnom, ekološki prihvatljivim proizvodima, itd. Sustav odvojenog sakupljanja uspostaviti će se kako bi se povećala stopa ponovne upotrebe i recikliranja zajedno s ulaganjima u reciklažna dvorišta, postrojenja i slične objekte. Daljnjim mjerama planira se povećati reciklažni kapacitet kako bi se mogla smjestiti povećana količina otpada poslana na uporabu ili ponovnu upotrebu. Kombinirani učinak ovih rezultata pridonijet će postizanju glavnog cilja, što je dosezanje cilja od 50% reciklažne stope u kućnog i sličnog otpada (papir, staklo, metal, plastika).</p>
Oznaka	6i2

specifičnog cilja	
Naziv specifičnog cilja	Uspostava integriranog sustava upravljanja otpadom u cilju smanjenja otpada koji se odlaže na odlagalištu i rizika vezanih uz otpad
Rezultati koje država članica nastoji postići uz potporu Unije	<p>U skladu s ovim ciljevima također postoji potreba usklađivanja s odredbama relevantnih direktiva EU-a (posebice Direktive o odlaganju otpada). Točnije, Hrvatska se Ugovorom o pristupanju obvezala s jedne strane osigurati postupno smanjenje navoženja biorazgradivog otpada u usporedbi s 1997. (na 50% do kraja 2016. i na 30% do kraja 2020.), a s druge strane osigurati usklađenost svih postojećih odlagališta otpada s europskim direktivama do kraja 2018., usporedno s postupnim smanjenjem navoženja otpada na neusklađenim odlagalištima u razdoblju 2013.-2018. Pitanje mješovitog komunalnog otpada ostaje i nakon što se korisne sirovine zasebno prikupe. Miješani komunalni otpad treba tretirati, pripremiti za uporabu ako je moguće te ostatak zbrinuti na odgovarajući način. Kako bi se to osiguralo, potrebno je sagraditi centre za gospodarenje otpadom (CGO-ovi) s odgovarajućim postrojenjem za obradu otpada. CGO se definira kao skup funkcionalno i tehnološki spojenih zgrada i postrojenja za obradu otpada. Osnovni zadatak CGO-a je prihvatiti preostali mješoviti otpad, iz njega izdvojiti korisne sirovine za recikliranje i/ili energetske iskoristavanje, te obraditi otpad na način da se minimizira otpad za trajno odlaganje.</p> <p>Sav komunalni otpad koji se ne reciklira ili ponovno upotrebljava tretirat će se prije konačnog odlaganja i u tu svrhu će se dalje razvijati odgovarajuća infrastruktura integriranog sustava gospodarenja otpadom koja se sastoji od županijskih/regionalnih centara za gospodarenje otpadom te će se sanirati, rehabilitirati i zatvoriti postojeća neusklađena postrojenja za gospodarenje otpadom (odlagališta). U Hrvatskoj je predviđena izgradnja do 13 CGO-ova (uključujući energanu na otpad u Gradu Zagrebu)</p> <p>Cjelokupni sustav gospodarenja otpadom poboljšat će se kroz praćenje otpada, kao i planiranjem i upravljanjem krutim otpadom.</p> <p>Posebnim tokovima otpada i opasnim otpadom upravljat će se na odgovarajući način u skladu s pravnom stečevinom (npr. medicinski otpad, gume, građevinski otpad itd.). Uspostaviti će se središnji sustav za praćenje otpada koji će pružati izravne i pouzdane informacije o svim tokovima otpada. Ciljevi i ulaganja ovog investicijskog prioriteta predstavljaju nastavak aktivnosti pod Operativnim programom Zaštita okoliša 2007.-2013. te kao takvi predstavljaju jedan od dva najviša prioriteta (uz upravljanje vodom) unutar Prioritetne osi 6 ovog Operativnog programa.</p>

Tablica 3: Pokazatelji rezultata specifični za program, po specifičnom cilju (za EFRR i Kohezijski Fond)

Specifični cilj		6i1 - Smanjenje stvaranje otpada i povećano recikliranje, ponovno korištenje i uporaba otpada						
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (po potrebi)	Početna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
6ca11	Udio komunalnog otpada poslan na uporabu ili ponovnu upotrebu	%		15,00	2012.	65,00	Hrvatska Agencija za zaštitu okoliša	Jednom godišnje
Specifični cilj		6i2 - Uspostava integriranog sustava upravljanja otpadom u cilju smanjenja otpada koji se odlaže na odlagalištu i rizika vezanih uz otpad						
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (po potrebi)	Početna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
6ca24	Udio komunalnog otpada deponiran na ili u zemlju	%		92,00	2011.	35,00	Eurostat	Jednom godišnje

2.A.6 Aktivnosti koje će biti podržane u sklopu investicijskog prioriteta (po investicijskom prioritetu)

2. A. 6.1 Opis vrste i primjera aktivnosti koje će biti podržane i njihov očekivani doprinos specifičnim ciljevima uključujući, po potrebi, prepoznavanje glavnih ciljnih skupina, određenih ciljnih područja i vrsta korisnika

Investicijski prioritet	6i - Ulaganje u sektor otpada kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve
<p>Glavne ciljne skupine i korisnici Državna tijela i organizacije odgovorne za planiranje i praćenje gospodarenja otpadom; tijela lokalne vlasti, komunalne tvrtke, poduzeća, NVO-ovi Primjeri aktivnosti koje se financiraju kako bi se postigli specifični ciljevi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivnosti za uvođenje i poboljšanje odvojenog skupljanja, oporabe, recikliranja i ponovne upotrebe otpada koje će stoga omogućiti učinkovitije upravljanje resursima i smanjenje štete za okoliš (uključujući emisije); • ulaganja u postrojenja za reciklažu i oporabu, reciklažne centre i dvorišta s ciljem omogućavanja učinkovitog i povoljnog sustava za ponovno korištenje, reciklažu i oporabu (koji uključuje sve tokove otpada, primjerice medicinski otpad, baterije, građevinski otpad i šteta, itd.); • opsežne aktivnosti podizanja javne svijesti s ciljem smanjenja stvaranja otpada, povećanja odvojenog skupljanja i ponovnog korištenja; • aktivnosti pripreme projekata. • Izgradnja nove infrastrukture za gospodarenje otpadom uključujući centre za gospodarenje otpadom na razini županije/regije (postrojenja za obradu otpada, pretovarne stanice, itd.) (predviđeno je 13 CGO-ova); • izgradnja spalionica otpada (postrojenja za dobivanje energije iz otpada); • nabava posebne opreme (kompaktori, posebna vozila za odvoz smeća, buldožeri, i ostala oprema u funkciji CGO-a); • prilagodavanje i sanacija/zatvaranje/rehabilitacija postojećih odlagališta komunalnog otpada, nelegalnih deponija i “crnih točaka” koje će pridonijeti smanjenju štetnih okolišnih utjecaja neadekvatnog gospodarenja otpadom; • aktivnosti pripreme projekta . <p>6i2</p>	

2.A.6.2 Vodeća načela za odabir operacija

Investicijski prioritet	6i - Ulaganje u sektor otpada kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve
<p>Konkretno, odabir operacija temelji se na odgovarajućoj i objektivnoj procjeni prijedloga, nakon transparentnih poziva. Glavni kriterij će biti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • doprinos operacije specifičnom cilju za odgovarajući investicijski prioritet. <p>Ostali kriteriji koji će se razmatrati:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zrelost, smanjenje rizika vezano uz odgovarajuću provedbu i značajne rezultate; • integracija postojećih struktura ili infrastrukture uključivanjem projekata koji predstavljaju fazu šire intervencije unutar prethodnog programskog razdoblja (podjela na faze); • usklađenost s europskim i nacionalnim zakonodavstvom (sektorske ili horizontalne politike itd.); • hitnost osiguravanja odgovarajućih postrojenja za gospodarenje otpadom zbog sprečavanja rizika za okoliš i ispunjenja zakonskih uvjeta; • ekonomičnost (najbolja vrijednost za novac); • kvaliteta rezultata i održivost, osobito s obzirom na buduće smanjenje stvaranja otpada; • ulaganja u reciklažna postrojenja samo gdje postoji tržišni neuspjeh, tj. recikliranje materijala koji nisu podobni za komercijalnu eksploataciju. 	

2.A.6.3 Planirano korištenje financijskih instrumenata(po potrebi)

Investicijski prioritet	6i - Ulaganje u sektor otpada kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve
Nije predviđeno.	

2.A.6.4 Planirano korištenje velikih projekata (po potrebi)

Investicijski prioritet	6i - Ulaganje u sektor otpada kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve
Veliki projekti su predviđeni ovim investicijskim prioritetom koji se odnosi na gradnju centara za gospodarenje otpadom (CGO-ova), sanaciju lokacija izrazito zagađenih otpadom ("crne točke") i sanaciju odlagališta komunalnog otpada.	
Gradnja postrojenja za obradu otpada unutar CGO-ova će osigurati smanjenje odlaganja biorazgradivog otpada na deponije, smanjenje udjela komunalnog otpada koji se odlaže na ili u zemlju te dodatno odvajanje otpada, koje će također doprinijeti specifičnom cilju vezanom za količinu komunalnog otpada koji se šalje na reciklažu, ponovnu upotrebu ili oporabu.	

2.A.6.5 Pokazatelji neposrednih rezultata po investicijskom prioritetu i, po potrebi, po kategoriji regije

Tablica 5: Zajednički i specifični pokazatelji neposrednih rezultata (po investicijskom prioritetu, podijeljeni na kategorije regije za ESF i, po potrebi, za EFRR)

Investicijski prioritet		6i - Ulaganje u sektor otpada kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve							
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Fond	Kategorija regije (po potrebi)	Ciljna vrijednost (2023.)			Izvor podataka	Učestalost izvještavanja
					M		U		
CO22	Obnova zemlje: Ukupna površina područja sanirane zemlje	Hektari	KF				350,00	ISU	Jednom godišnje
6ca25	Uspostavljeni i u potpunosti funkcionalni novi centri za gospodarenje otpadom	Broj	KF				10,00	ISU	Jednom godišnje
6ca12	Zatvorena i sanirana odlagališta otpada	Broj	KF				60,00	ISU	Jednom godišnje

2.A.4 Investicijski prioritet

Investicijski prioritet	6i - Ulaganje u sektor otpada kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve
Veliki projekti su predviđeni ovim investicijskim prioritetom koji se odnosi na gradnju centara za gospodarenje otpadom (CGO-ova), sanaciju lokacija izrazito zagađenih otpadom ("crne točke") i sanaciju odlagališta komunalnog otpada.	
Gradnja postrojenja za obradu otpada unutar CGO-ova će osigurati smanjenje odlaganja biorazgradivog otpada na deponije, smanjenje udjela komunalnog	

2.A.5 Specifični ciljevi koji odgovaraju investicijskom prioritetu i očekivani rezultati

Investicijski prioritet	6i - Ulaganje u sektor otpada kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve
Veliki projekti su predviđeni ovim investicijskim prioritetom koji se odnosi na gradnju centara za gospodarenje otpadom (CGO-ova), sanaciju lokacija izrazito zagađenih otpadom ("crne točke") i sanaciju odlagališta komunalnog otpada.	
Gradnja postrojenja za obradu otpada unutar CGO-ova će osigurati smanjenje odlaganja biorazgradivog otpada na deponije, smanjenje udjela komunalnog	
Oznaka investicijskog prioriteta	6ii 1
Naziv investicijskog prioriteta	Ulaganje u sektor vodnog gospodarstva kako bi ispunili zahtjevi pravne stečevine Unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	<p>Ovaj specifični cilj će podržati postizanje i održavanje održivog sustava upravljanja vodama kroz ulaganja u razvoj sustava za vodoopskrbu uključujući i regionalne sustave, povećanje povezanosti mreže, smanjenje gubitaka i povećanje pouzdanosti i učinkovitosti sustava vodoopskrbe. Konkretnije, ovaj specifični cilj će pridonijeti postizanju:</p> <ul style="list-style-type: none"> osiguranja dovoljne količine kvalitetne pitke vode i povećanje stope priključenosti stanovništva na javne sustave opskrbe pitkom vodom te porastu učinkovitosti vodoopskrbnih sustava smanjenjem gubitaka u sustavima. <p>Nadalje, cilj je usmjeren na povećanje učinkovitosti javnih isporučitelja vodnih usluga s ciljem postizanja i održavanja održivosti u financijskom i tehničko-tehnološkom smislu te organizaciji u smislu ljudskih resursa, s ciljem uspostave jedinstvenog operatera za područje pružanja usluga koji bi pružao usluge javne vodoopskrbe, javne odvodnje te prikupljanja i obrade otpadnih voda. Na taj je način ova mjera horizontalne prirode (integriranje ciljeva SC6.2.1 i SC6.2.2). Uspostava integriranog i usklađenog vodnog režima na teritoriju Hrvatske, u skladu sa strateškim ciljevima i međunarodnim obvezama, može dovesti do veće učinkovitosti u vodoopskrbi.</p> <p>Integrirani sustav upravljanja vodama će poticati pojedinačna ulaganja/operacije integralne prirode, tj. jedan projekt će uključivati sve aktivnosti/mjere neophodne za sukladnost s objema direktivama (Direktiva o obradi komunalnih otpadnih voda i Direktiva o vodi za piće) unutar pojedinih aglomeracija.</p>
Oznaka investicijskog prioriteta	6ii 2
Naziv investicijskog prioriteta	Razvoj sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda sa ciljem doprinosa poboljšanju stanja voda
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	<p>Ovaj specifični cilj podržava očuvanje kakvoće voda i sprečavanje degradacije voda primarno u svrhu očuvanja ljudskog zdravlja i okoliša te postizanja dobrog stanja voda, s ciljem da upravljanje vodama budu održivo za plansko korištenje kroz ulaganja u pogone za sakupljanje i obradu otpadnih voda. Konkretnije, ovaj specifični cilj će pridonijeti postizanju sljedećeg:</p> <ul style="list-style-type: none"> povećanju stope priključivanja stanovništva na javne kanalizacijske sustave i povećanju količine otpadne vode tretirane na odgovarajućoj razini obrade nakon prikupljanja. <p>Nadalje, cilj je usmjeren na povećanje učinkovitosti javnih isporučitelja vodnih usluga s ciljem postizanja i održavanja održivosti u financijskom i tehničko-tehnološkom smislu te organizaciji u smislu ljudskih resursa, s ciljem uspostave jedinstvenog operatera za područje pružanja usluga koji bi pružao usluge javne vodoopskrbe, javne odvodnje te prikupljanja i obrade otpadnih voda. Na taj je način ova mjera horizontalne prirode (integriranje ciljeva SC6.2.1 i SC6.2.2). Uspostava integriranog i usklađenog vodnog režima na teritoriju Hrvatske, u skladu sa strateškim ciljevima i međunarodnim obvezama, može dovesti do veće učinkovitosti u vodoopskrbi.</p>

Integrirani sustav upravljanja vodama će poticati pojedinačna ulaganja/operacije integralne prirode, tj. jedan projekt će uključivati sve aktivnosti/mjere neophodne za sukladnost s objema Direktivama (Direktiva o obradi komunalnih otpadnih voda i Direktiva o vodi za piće) unutar pojedinih aglomeracija.

Tablica 3: Pokazatelji rezultata specifični za program, po specifičnom cilju (za EFRR i Kohezijski fond)

Specifični cilj		6iil - Poboljšanje javnog vodoopskrbnog sustava sa svrhom osiguranja kvalitete i vode za piće						
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (gdje je prikladno)	Polazna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023)	Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
6cb11	Smanjenje broja stanovnika/stanovništva bez pristupa javnim vodoopskrbnim sustavima, koja nisu obuhvaćena monitoringom ili koji su spojeni na sustave koji ne udovoljavaju mikrobiološkim i/ili kemijskim parametrima	Br		350.000,00	2014.	270.000,00	Hrvatske vode, Ministarstvo poljoprivrede (AIR, izvješća o provedbi projekta)	Godišnje
Specifični cilj		6ii2 - Razvoj sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda sa ciljem doprinosa poboljšanju stanja vode						
ID	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (gdje je prikladno)	Polazna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023)	Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
6cb23	Aglomeracije koje su postigle sukladnost s UWWTD-om	Broj		0,00	2014.	40,00	ISU	Godišnje
6cb24	Vodna tijela s dobrim i vrlo dobrim stanjem prema pokazateljima organskog opterećenja (BOD5)	Broj		1.116,00	2014.	1.128,00	Hrvatske vode, Ministarstvo poljoprivrede (godišnje izvješće o praćenju)	Godišnje

2.A.6 Aktivnosti koje se podržava unutar prioriteta ulaganja (po prioritetu ulaganja)

2. A. 6.1 Opis vrste i primjeri aktivnosti koje se podržava te njihov očekivan doprinos specifičnim ciljevima uključujući, po potrebi, prepoznavanje glavnih ciljnih skupina, specifičnih ciljnih područja i vrsta korisnika

Investicijski prioritet	6ii - Ulaganje u sektor vodnoga gospodarstva kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve
<p><i>Glavne ciljne skupine i korisnici</i></p> <p>Državna tijela i organizacije odgovorne za upravljanje vodama, tijela lokalne vlasti, javni isporučitelji vodnih usluga, Hrvatske vode</p> <p>6ii2</p> <p>Državna tijela i organizacije odgovorne za upravljanje i nadzor voda, tijela lokalne vlasti, javni isporučitelji vodnih usluga, Hrvatske vode</p> <p><i>Aktivnosti koje se financira kako bi se postigli specifični ciljevi</i></p> <p>mjere kojima se osigurava opskrba kvalitetnom pitkom vodom i povećava povezanost stanovništva s javnom opskrbom pitkom vodom, izgradnjom/rekonstrukcijom/nadogradnjom mreža opskrbe pitkom vodom i postrojenja za pročišćavanje (poboljšanje) vode za piće (uključujući i nabavu opreme za mjerenje i laboratorijsku opremu) i postrojenja za desalinizaciju kako bi se udaljene otoke i udaljena naselja u unutrašnjosti opskrbilo pitkom vodom u slučaju da se druge mjere ne mogu razumno opravdati i primijeniti.</p> <p>Povećanje učinkovitosti javnog vodoopskrbnog sustava, smanjenje gubitaka vode i ulaganja u otkrivanje i eliminiranje propusnosti.</p>	

Investicijski prioritet	6ii - Ulaganje u sektor vodnog gospodarstva kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve
<p>6ii2</p> <ul style="list-style-type: none"> • mjere kojima se povećava povezanost stanovništva s javnim sustavima odvodnje otpadnih voda izgradnjom/rekonstrukcijom/nadogradnjom javnih sustava odvodnje otpadnih voda (uključujući nabavu opreme za čišćenje mreže i otkrivanje propusnosti, vozila za čišćenje septičkih jama itd.); • Izgradnja/rekonstrukcija/nadogradnja postrojenja za obradu otpadnih voda, malih postrojenja za obradu otpadnih voda i septičkih jama (kao malenih pojedinačnih postrojenja u okviru javnog sustava) i postrojenja za obradu mulja (uključujući nabavu laboratorijske opreme itd.), time smanjujući ekološku štetu sprječavanjem ispuštanja otpadnih voda; • izgradnja/rekonstrukcija automatskih stanica za praćenje kakvoće vode i hidroloških podataka, razvoj analize podataka i alata za modeliranje, i nabava potrebne opreme i postrojenja • provedba odgovarajućih zaštitnih mjera u zonama sanitarne zaštite izvorišta <p>Identificirano je nekoliko horizontalnih aktivnosti kako bi se pružila potpora i doprinijelo postizanju SC-ova 6e1 i 6e2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poboljšavanje sveukupnog sustava upravljanja vodama uključujući organizacijsku podršku, povećanje učinkovitosti komunalnih tvrtki itd. mjerama izgradnje kapaciteta čiji je cilj podrška reorganizaciji vodnokomunalnog sektora, kako bi se podržala usklađenost sa zahtjevima Direktiva, s ciljem učinkovitijeg upravljanja infrastrukturom nakon dovršetka projekta itd. • aktivnosti pripreme projekta. 	

2.A.6.2 Vodeća načela pri odabiru operacija

Investicijski prioritet	6ii - Ulaganje u sektor vodnog gospodarstva kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve
<p>Odabir operacija visoke kvalitete temeljit će se na prikladnoj i objektivnoj procjeni prijedloga projekata nakon transparentnih poziva.</p> <p>Glavni kriterij pri odabiru projekta odnosit će se na doprinos i usklađenost operacije sa sektorskim strateškim i programskim dokumentima. To znači da će prioritetni projekti biti izabrani u skladu s prijelaznim razdobljima zadanim u Ugovoru o pristupanju kako bi se postigla usklađenost s UWWTD-om i DWD-om.</p> <p>Također se primjenjuju i sljedeći kriteriji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zrelost projekta 	

- integracija postojećih struktura ili infrastrukture, uključivanjem projekata s fazom šire intervencije unutar prethodnog programskog razdoblja (faznost)
  - gospodarski i financijski podaci (pristup najveće isplativosti) itd.
  - kapacitet korisnika da upravlja infrastrukturom nakon dovršetka projekta.
- Svaki se kriterij boduje i vrednuje tijekom odabira projekata. Kriteriji odabira se primjenjuju za projekte unutar specifičnih ciljeva 6iil i 6ii2 budući da je većina projekata cjelovite naravi (pokrivaju i vodoopskrbu i odvodnju i obradu otpadnih voda).

2.A.6.3 Planirano korištenje financijskih instrumenata (po potrebi)

Investicijski prioritet	6ii - Ulaganje u sektor vodnog gospodarstva kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve
Nije predviđeno	

2. A. 6.4 Planirano korištenje velikih projekata (po potrebi)

Investicijski prioritet	6ii - Ulaganje u sektor vodnog gospodarstva kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve
Ovim se investicijskim prioritetom planira primjena velikih projekata u razdoblju 2014. - 2020. U skladu s trenutnim stanjem, te se projekte upućuje na razvoj/izgradnju/rekonstrukciju regionalnih sustava vodoopskrbe (istočna Slavonija, istočni Zagreb), isto kao i projekte u velikim aglomeracijama (Velika Gorica, Nin-Privlaka-Vrsi-Vir, Zabok-Zlatar, Rijeka, Split-Solin, Kaštela-Trogir, Zagreb).	

2.A.6.5 Pokazatelji neposrednih rezultata po prioritetu ulaganja i po potrebi, kategoriji regije

Table 5: Zajednički i pokazatelji neposrednih rezultata specifični za program (po prioritetu ulaganja, podijeljeno na kategoriju regije za ESF, i po potrebi, za EFRR)

Investicijski prioritet		6ii - Ulaganje u sektor vodnog gospodarstva kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve							
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Fond	Kategorija regije (po potrebi)	Ciljna vrijednost (2023.)			Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
					M	Ž	U		

CO18	Vodoopskrba: Dodatno stanovištvo obuhvaćeno uslugom	Osobe	KF				80.000,00	ISU	Godišnje
------	---	-------	----	--	--	--	-----------	-----	----------

Investicijski prioritet		6ii - Ulaganje u sektor vodnog gospodarstva kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve								
						Ciljna vrijednost (2023.)				
						M	Ž	U		
	poboljšane vodoopskrbe									
CO19	Obrada otpadnih voda: Dodatno stanovništvo obuhvaćeno uslugom poboljšane obrade otpadnih voda	Ekvivalent stanovnika	KF					1,000.000,00	ISU	Godišnje

2.A.4 Investicijski prioritet

Oznaka prioriteta ulaganja	
Naslov prioriteta ulaganja	Zaštita i obnova bioraznolikosti i tla te promicanje usluga ekosustava, uključujući Natura 2000 mrežu i zelenu infrastrukturu

2.A.5 Specifični ciljevi koji odgovaraju investicijskom prioritetu i očekivani rezultati

Oznaka specifičnog cilja	
Naziv specifičnog cilja	Poboljšano znanje o stanju bioraznolikosti kao temelja za učinkovito upravljanje bioraznolikošću
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	Zaštićena i obnovljena bioraznolikost sa svojim raznolikim ekosustavima pruža dobra i usluge s ključnim doprinosom za dobrobit ljudi, kvalitetu života i gospodarsko blagostanje, te kao takva doprinosi održivom razvoju EU-a te olakšava prijelaz na učinkovitu i zelenu ekonomiju. Kako bi se osiguralo učinkovito upravljanje postojećom bioraznolikošću - našim prirodnim kapitalom - moraju se postići određeni preduvjeti. Ima jako malo podataka o bioraznolikosti vezano za rasprostranjenost vrsta i staništa unutar mreže Natura 2000 za morske vode pod

	<p>nacionalnom jurisdikcijom. Nema detaljne karte morskih staništa, što je preduvjet za uspostavu i provedbu prikladnih mjera zaštite, važnih za ispunjenje obveza vezano za Direktivu o pticama i Direktivu o staništima te Okvirnu direktivu o morskoj strategiji. Stoga je tijekom pristupnog postupka Republika Hrvatska izrazila namjeru razviti prijedlog morskih područja za mrežu Natura 2000 na temelju znanstvenih podataka, i izrazila obvezu obavljanja daljnjih istraživanja, tj. mapiranja morskih staništa i vrsta.</p> <p>Kako bi se osigurao nadzor i izvješćivanje o stanju očuvanosti vrsta i staništa, Hrvatska treba uspostaviti sustav praćenja stanja očuvanosti za 75 staništa i 580 vrsta koje se prema Direktivi o pticama i Direktivi o staništima moraju pratiti (i o njima izvještavati) na čitavom teritoriju Hrvatske, uz dodatan nadzor na područjima mreže Natura 2000. Unutar ove prioritetne aktivnosti planira se značajno povećati broj vrsta i staništa za koje su uspostavljeni protokoli praćenja.</p> <p>Kako bi se održalo pravilno funkcioniranje ekosustava te tijekom njegovih usluga, potrebno je stalno promicati i unaprjeđivati razumijevanje ukupne vrijednosti usluga ekosustava. Mapiranje i ocjena stanja ekosustava i njihovih usluga u Hrvatskoj obaviti će se kao nužan preduvjet definiranja prioriteta za obnovu staništa i zelene infrastrukture u narednom razdoblju.</p>
Oznaka specifičnog cilja	6iii2
Naziv specifičnog cilja	Poboljšani okvir za održivo upravljanje bioraznolikošću (primarno mrežom Natura 2000)
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	<p>Prikladno upravljanje Natura2000 područjima ključno je za održavanje povoljnog stanja vrsta i stanišnih tipova od interesa za Europsku uniju, čime se jamči zaštita i obnova bioraznolikosti. Dosad se planiranje upravljanja obavljalo najviše za zaštićena područja u 9 nacionalnih kategorija te za pojedinačne zaštićene vrste poput velikih zvijeri. Za upravljanje nacionalnom ekološkom mrežom uspostavljenom 2007. godine (pojmovno, ekvivalent Nature 2000) propisano je razviti planove upravljanja za pojedinačna područja, a odgovornost za upravljanje dana je regionalnim tijelima odgovornima za područja proglašena zaštićenima na nacionalnoj razini. Ovaj se koncept pokazao neadekvatnim i teškim za primjenu zbog nedostatnih ljudskih kapaciteta i ograničenih financijskih resursa. Stoga je potrebno razviti i provesti primjenjiv i sveobuhvatni mehanizam upravljanja, prvenstveno u pogledu sektora koji utječu na vrste i staništa, a imaju i bolje kapacitete za primjenu aktivnosti upravljanja i nadzora na terenu. Zamišljeno je da će se preko KF-a za barem 40 % površine pokrivena mrežom Natura 2000 uspostaviti mehanizam upravljanja kojim će se primjereno pristupiti očuvanju vrsta / stanišnih tipova sektorskih planova upravljanja ili drugim rješenjima dogovorenima unutar opsega ovih investicija). Otprilike 25 % mreže Natura 2000 vezane za</p>

	<p>poljoprivredno zemljište bit će pokriveno EAFRD-om.</p> <p>Drugi prioritetni stup vezan je za strogu zaštitu vrsta, što se treba poboljšati unutar ovog razdoblja putem nekoliko akcija. Kao prvo, iako je već obavljen dio planiranja, još uvijek postoji manjak cjelovitog plana upravljanja za sve relevantne vrste. Nadalje, postojeći su planovi samo djelomično provedeni, čime se dugoročno ne podržava učinkovito očuvanje ovih vrsta. Ove će se probleme riješiti pripremom novih planova za ugrožene vrste i provedbom novih i postojećih planova. Kao drugo, podržat će se uspostava sustava za nadzor nenamjernog hvatanja i ubijanja vrsta, koji će uključivati osiguravanje prikladnih i pravovremenih akcija relevantnih institucija u slučaju mrtvih, bolesnih ili ozlijeđenih životinja, te prikladan smještaj i brigu za pronađene ili zaplijenjene žive primjerke u slučaju ilegalnog prekograničnog prijevoza ili trgovine.</p> <p>Također, kako bi se osiguralo održivo upravljanje bioraznolikošću, potrebno je smanjiti i čak preokrenuti trend gubitka bioraznolikosti, uključujući smanjivanje negativnih učinaka, osobito učinaka vezanih za invazivne strane vrste, mapiranjem i identifikacijom invazivnih stranih vrsta i njihovih puteva te uspostavom nacionalnog sustava praćenja i upravljanja invazivnim stranim vrstama kako bi se njihovi štetni učinci, uključujući i gospodarski i društveni, smanjili i ublažili u skladu s novousvojenom Uredbom 2013/0307 (COD). Također je potrebno smanjiti i ublažiti utjecaj antropogenog onečišćenja bukom u morskom okolišu uspostavom shema nadzora podvodne buke u hrvatskim morskim vodama, uključujući biološki utjecaj antropogenog onečišćenja bukom i procjenu novih informacija na učinke zvuka na morske biote s ciljem razmatranja učinaka buke kako bi se smanjilo i ublažilo značajne negativne učinke na bioraznolikost morskih i obalnih staništa.</p>
Oznaka specifičnog cilja	6iii3
Naziv specifičnog cilja	Zaštita i obnova šuma i šumskih zemljišta u zaštićenim i Natura 2000 područjima, uključujući razminiranje, zaštitu šuma od požara i zaštitu vodnih dobara, te održavanje i poboljšanje općekorisnih funkcija suma
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	Od svibnja 2014. godine pretpostavlja se da unutar mreže Natura 2000 ima otprilike 313,5 km ² minskih polja, od čega je 284,1 km ² pod upravom državnog poduzeća Hrvatske šume koje upravlja državnim šumama. Specifično, unutar teritorija NP Paklenice, parkova prirode Lonjsko Polje, Velebit i Kopački rit, regionalnih parkova Mura, Drava itd., minska polja i područja za koja se sumnja da su minirana još su uvijek bolna stvarnost koja sprječava njihov dugoročni razvoj. Mjere vezane za

Razminiranje usklađene su sa Strategijom Europske unije za dunavsku regiju i popratnim Akcijskim planom, stupom 4 "Jačanje dunavske regije". Djelatnostima skrbi i obnove u šumskim ekosustavima kojima se održivo upravlja održava se optimalno stanište i najbolji strukturalni uvjeti čime se trajno osigurava njihova gospodarska, društvena i ekološka baština. Šume kojima se održivo upravlja imaju više bioraznolikosti, rasta i vitalnosti od šuma kojima se upravlja neodrživo ili kojima se uopće ne upravlja. Te šume gube optimalnu prirodnu i gospodarsku strukturu i kreću se prema degradaciji. Šumama u Hrvatskoj upravlja se u skladu s Planovima za upravljanje šumama (FMP - Forest Management Plans) i one se uglavnom prirodno obnavljaju pod strogim principom održivog upravljanja, osim šuma za koje prikladno upravljanje nije moguće zbog dugotrajne prisutnosti mina. Iako su FMP-ovi - temeljem principa Ministarske konferencije o zaštiti europskih šuma i FSC certifikata za gospodarenje šumama - dostavljeni, njihova provedba nije moguća na minskim poljima. Šume s minama i drugim neeksplodiranim ubojitim sredstvima su kao posljedica izgubile poželjnu produktivnost, stabilnost, bioraznolikost, kao i uvjete za strukturalno i gospodarski održiv razvoj, čime gube sposobnost pružanja usluga ekosustava opskrbe, regulacije, staništa i kulture i višestrukih koristi tih usluga. Nadalje, u vlažnim staništima i poplavnim šumama unutar mreže Natura 2000, prisutnost mina ne dopušta dostatno upravljanje, niti mjere ili uspostavu sustava nadzora akvatičkih ekosustava i vodnih dobara. Hrvatska kao nova članica EU-a ima obvezu vezano za imenovanje i prikladno upravljanje lokacijama obuhvaćenima mrežom Natura 2000 (kao što je navedeno u "Strategiji i akcijskom planu za zaštitu biološke i pejzažne bioraznolikosti Hrvatske - NSAP, 2008.). Područja mreže Natura 2000 obuhvaćaju 36,67 % ukupne kopnene površine Hrvatske, od čega 44,2 % predstavlja šume i šumska zemljišta. Ti podaci jasno pokazuju važnost održivog upravljanja šumama za zaštitu šuma u Hrvatskoj. Preostala su minska polja također prepreka za upravljanje područjima mreže Natura 2000 u kojima su prisutne mine. Nadalje, postoji jasna korelacija između održivog upravljanja šumama i rizika od požara. Neki od razloga velikih spaljenih područja su nepristupačnost šuma zbog prisutnosti mina i nerazvijena i zapuštena vatrogasna oprema u šumskim područjima u kojima postoji prisutnost mina, što uzrokuje velike štete i višestruke indirektno štete (usluge šumskih ekosustava).

Tablica 3: Pokazatelji rezultata specifični za program, po specifičnom cilju (za EFRR i Kohezijski fond)

Specifični cilj		6iii1 - Poboljšano znanje o stanju bioraznolikosti kao temelja za učinkovito upravljanje bioraznolikošću							
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (po potrebi)	Početna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja	
6cc11	Broj vrsta i staništa s uspostavljenim programima praćenja	Broj		78,00	2014.	310,00	Godišnja izvješća o radu Državnog zavoda za zaštitu prirode (DZZP)	Godišnje	
Specifični cilj		6iii2 - Poboljšani okvir za održivo upravljanje bioraznolikošću (primarno Natura 2000)							
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (po potrebi)	Početna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja	
6cc21	Broj kartiranih invazivnih stranih vrsta	Broj		60,00	2014.	300,00	Godišnja izvješća o radu Državnog zavoda za zaštitu prirode	Dvaput godišnje	
Specifični cilj		6iii3 - Zaštita i obnova šuma i šumskog zemljišta u zaštićenim i Natura 2000 područjima, uključujući razminiranje, zaštitu šuma od požara i zaštitu izvorišta vode, te održavanje i poboljšanje usluga ekosustava							
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (po potrebi)	Početna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja	
6cc31	Ukupna površina razminiranih šuma i šumskog zemljišta u područjima mreže Natura 2000	Ha		18.600,00	2014	25.600,00	Hrvatske šume/HCR	Godišnje	

2.A.6 Aktivnosti koje se podržava unutar prioriteta ulaganja (po prioritetu ulaganja)

2.A. 6.1 Opis vrste i primjeri aktivnosti koje se podržava i njihov očekivan doprinos specifičnim ciljevima, uključujući, gdje je prikladno, identifikaciju glavnih ciljnih skupina, ciljnih područja i vrste korisnika

Investicijski prioritet	6iii - Zaštita i obnova bioraznolikosti i tla te promicanje usluga ekosustava, uključujući Natura 2000 mrežu i zelenu infrastrukturu
<i>Glavne ciljne skupine i korisnici</i>	
<p>Vladina tijela i institucije (Državni zavod za zaštitu prirode), javne ustanove za upravljanje zaštićenim područjima/ područjima mreže Natura 2000 na nacionalnoj i regionalnoj/lokalnoj razini, lokalne vlasti, privatni sektor, pravne osobe koje upravljaju državnim šumama i šumskim zemljištima (Hrvatske šume), državna tijela i javne ustanove za protuminskodjelovanje, pravne osobe koje skrbe za životinje, OCD (organizacije civilnog društva).</p>	
<i>Primjeri aktivnosti koje se financiraju kako bi se postigli specifični ciljevi</i>	
SC 6iii1	
Identifikacija i mapiranje morskih staništa i vrsta u skladu s Direktivom o staništima (HD) i Okvirnom direktivom o morskoj strategiji (MSFD)	
Razvoj sustava praćenja i izvješćivanja	
<p>Razvoj programa praćenja za stanišne tipove i vrste iz Dodatka II, IV i V Direktive o staništima i Dodatka Direktive o pticama i stanišne tipove iz Dodatka I Direktive o staništima, uključujući i definiranje metoda i normi praćenja</p>	
<p>Izgradnja kapaciteta i resursa za praćenje i izvješćivanje, uključujući i nabavljanje opreme za praćenje</p>	

Investicijski prioritet	6iii - Zaštita i obnova bioraznolikosti i tla te promicanje usluga ekosustava, uključujući NATURA 2000 mrežu i „zelenu“ infrastrukturu
<p>Ispitivanje programa za praćenje (terenski rad)</p> <p>Razvoj osnove za očuvanje usluga ekosustava</p> <p>Ocjena pregleda i dostupnih nacionalnih, EU i globalnih datoteka i informacija relevantnih za osnovno mapiranje i ocjenu statusa i trendova glavnih kategorija ekosustava i utvrđenih usluga ekosustava u Hrvatskoj.</p> <p>Definiranje prioriteta za buduće programe obnove staništa i zelene infrastrukture. Analiza i procjena sustava upravljanja i ključnih pokretača koji uzrokuju promjene u glavnim ekosustavima i njihovim uslugama.</p> <p>Procijenit će se ekonomska vrijednost ključnih usluga, prioritetiziranih s liste usluga ekosustava, kao važan parametar za strateško planiranje i donošenje odluka.</p> <p>SC 6iii2</p> <p>Očuvanje i prikladno upravljanje mrežom Natura 2000</p> <p>Uspostava okvira za upravljanje područjima Natura 2000, uključujući i razvoj prikladnih upravljačkih modela i primjena (npr. pomoću sektorskih planova ili planova specifičnih za područje)</p> <p>Provedba aktivnosti izgradnje kapaciteta i nabava potrebne opreme za prikladno upravljanje zaštićenim područjima, uključujući i mrežu Natura 2000</p> <p>Detaljno prikazati podatke o granicama zaštićenih područja (na katastarskim kartama) razvojem geodetske tehničke dokumentacije spremne za registraciju u službenim registrima (katastarski ured i zemljišno-knjižni ured)</p>	

Provedba komunikacije, obrazovanja i aktivnosti podizanja javne svijesti u svrhu promicanja sveukupne bioraznolikosti, posebno mreže Natura

2000Podrška očuvanju vrsta

Razvoj i provedba programa oporavka populacije i programa repopulacije za jako ugrožene vrste, uključujući i obnovu njihovih staništa, obrazovanje relevantnih dionika i informiranje javnosti

Proširivanje sustava za praćenje nepredviđenog hvatanja ili ubijanja strogo zaštićenih divljih životinja, razvojem i provedbom protokola postupanja za nove (trenutno nepokrivene) grupe vrsta i podizanje javne svijesti

Razvoj i početak provedbe akcijskih planova za ugrožene vrste, uključujući provedbu obrazovanja i izobrazbe svih relevantnih dionika i podizanje javne svijesti

Poboljšanje trenutnih ili uspostava novih oporavilišta za divlje životinje

Osiguravanje odgovarajuće opreme, smještaja i karantene za oporavilišta za divlje životinje

Provođenje izobrazbe i poboljšanje specifičnih vještina za postupanje s ozlijeđenim životinjama i njihovo liječenje te daljnje jačanje kapaciteta i sredstava

Smanjenje negativnih učinaka na bioraznolikost

Identifikacija rasprostranjenosti invazivnih stranih vrsta te identifikacija i analiza puteva i određivanje prioriteta.

Poboljšanje informacijskog sustava za postojeće i nove podatke o invazivnim stranim vrstama u Hrvatskoj kako bi se omogućio pristup podacima o prisutnosti vrsta, njihovoj raširenosti, ekologiji, povijesti unosa i širenja, rasprostranjenosti, najboljim praksama i drugim informacijama potrebnima kako bi se poduprle politika i odluke o upravljanju, uključujući i procjena rizika te protokoli i alati za izradu procjena. Za to će se vrijeme protokoli i alati te analiza rizika i procjena uskladiti s relevantnim europskim i međunarodnim normama.

Izrada nacрта i primjena programa praćenja za invazivne strane vrste. Sustav bi se trebao uspostaviti ili uključiti u postojeći/budući sustav za nadgledanje i

Investicijski prioritet

6iii - Zaštita i obnova bioraznolikosti i tla te promicanje usluga ekosustava, uključujući NATURA 2000 mrežu i „zelenu“ infrastrukturu

praćenje(npr. Direktiva 92/43/EEZ) kad je to god moguće kako bi se odredila prisutnost i proširenost novih i postojećih invazivnih stranih vrsta, i trebao bi pokriti cjelokupan teritorij Hrvatske, uključujući i morske teritorijalne vode.

Dodatna istraživanja kako bi se podržao daljnji razvoj kriterija vezanih za podvodnu buku, i druge oblike unosa energije koji mogu utjecati na komponente morskih ekosustava, i s obzirom na utjecaj uvođenja energije na morski život, povezane buke i frekvencije.

Mapiranje većine komercijalnih aktivnosti koje uključuju visoke razine buke koje utječu na relativno široka područja.

Praćenje rasporeda glasnih zvukova niskih i srednjih frekvencija u prostoru i vremenu, te praćenje neprekidnih zvukova niskih frekvencija

SC 6iii3**Zaštita i obnova šuma i šumskog zemljišta u zaštićenim i područjima mreže Natura 2000 (uključujući razminiranje)**

Obnova šuma i šumskih zemljišta (uključujući vlažna staništa i poplavne šume) ponajviše u zaštićenim i područjima mreže Natura 2000, osobito zamjenom šumskih plantaža uvedenih stranih vrsta autohtonim vrstama i obnovom sastojina autohtonih vrsta stabala.

Uklanjanje mina i neeksploziranih ubojitih sredstva iz tla u zaštićenim i područjima Natura 2000, ponajviše u šumama, uključujući i aktivnosti podizanja svijesti o minskoj opasnosti.

Uspostava osnovnih uvjeta, ciljeva upravljanja i sustava nadzora za obnovu i očuvanje akvatičkih ekosustava i vodnih dobara vlažnih staništa i poplavnih šuma ponajviše u zaštićenim i područjima Natura 2000.

Uspostava i obnova protupožarne infrastrukture malih razmjera (vatrogasni putovi, prosjeke, osmatračnice itd.) čime se smanjuje opasnost od požara ponajviše u zaštićenim i područjima Natura 2000.

2.A.6.2 Vodeća načela za odabir operacija

Investicijski prioritet	6iii - Zaštita i obnova bioraznolikosti i tla te promicanje usluga ekosustava, uključujući NATURA 2000 mrežu i „zelenu“ infrastrukturu
Odabir operacija temeljit će se na prikladnoj i objektivnoj procjeni prijedloga projekta nakon transparentnih poziva. Glavni kriterij će biti:	
<ul style="list-style-type: none"> • Doprinos operacije specifičnom cilju određenom za pojedini investicijski prioritet.	
Drugi kriteriji koje se uzima u obzir:	
<ul style="list-style-type: none"> • Zrelost, smanjivanje rizika vezano uz odgovarajuću provedbu i značajne rezultate • Sukladnost s europskim i nacionalnim zakonodavstvom (sektorske ili horizontalne politike itd.) • Ekonomičnost (najbolja vrijednost za uloženi novac)	

2.A.6.3 Planirano korištenje financijskih instrumenata (po potrebi)

Investicijski prioritet	6iii - Zaštita i obnova bioraznolikosti i tla te promicanje usluga ekosustava, uključujući NATURA 2000 mrežu i „zelenu“ infrastrukturu
Nije predviđeno	

2.A.6.4 Planirano korištenje velikih projekata (po potrebi)

Investicijski prioritet	6iii - Zaštita i obnova bioraznolikosti i tla te promicanje usluga ekosustava, uključujući NATURA 2000 mrežu i „zelenu“ infrastrukturu
Nije predviđeno	

Investicijski prioritet	6iii - Zaštita i obnova bioraznolikosti i tla te promicanje usluga ekosustava, uključujući NATURA 2000 mrežu i „zelenu“ infrastrukturu
--------------------------------	--

2.A.6.5 Pokazatelji neposrednih rezultata po investicijskom prioritetu i, po potrebi po kategoriji regije

Table 5: Zajednički i pokazatelji neposrednih rezultata specifični za program (po investicijskom prioritetu, podijeljeno po kategoriji regije za ESF, i gdje je prikladno, za EFRR)

Investicijski prioritet		6iii - Zaštita i obnova bioraznolikosti i tla te promicanje usluga ekosustava, uključujući NATURA 2000 mrežu i „zelenu“ infrastrukturu							
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Fond	Kategorija regije (gdje je prikladno)	Ciljna vrijednost (2023.)			Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
					M	Ž	U		
CO23	Priroda i bioraznolikost: Površina staništa koje se podržava u svrhu boljeg očuvanja	Hektar	KF				366,00	Hrvatske šume/CROMAC	Godišnje
6ccl2	Postotak mreže Natura 2000 s uspostavljenim mehanizmom upravljanja koji prikladno pristupa očuvanju ciljnih vrsta i stanišnih tipova	%	KF				40,00	Godišnja izvješća o radu Državnog zavoda za zaštitu prirode	Godišnje
6cc22	Postotak površine mapiranih morskih staništa	%	KF				50,00	Državni zavod za zaštitu prirode	Godišnje

Investicijski prioritet		6iii - Zaštita i obnova biološke raznolikosti i tla te promicanje eko usluga, uključujući NATURA 2000 mrežu i „zelenu“ infrastrukturu							
Identifikacijska	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Fond	Kategorija regije (po potrebi)	Ciljna vrijednost (2023.)			Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
					M	Ž	U		
								Godišnja izvješća o radu	

2.A.7 Socijalna inovacija, međudržavna suradnja i doprinos tematskim ciljevima 1-7

Prioritetna os	6 - Zaštita okoliša i održivost resursa

2.A.8 Okvir uspješnosti

Tablica 6: Okvir uspješnosti prioritetne osi (po fondu i, za EFRR i ESF, po kategoriji regije)

Prioritetna os		6 - Zaštita okoliša i održivost resursa											
Oznaka	Vrsta pokazatelja	Pokazatelj ili ključni provedbeni korak	Mjerna jedinica, po potrebi	Fond	Kategorija regije	Kontrolna točka za 2018.			Konačni cilj (2023.)			Izvor podataka	Objašnjenje relevantnosti pokazatelja, po potrebi
						M	Ž	U	M	Ž	U		
CO09	0	Održivi turizam: Porast očekivanog broja posjeta podržanim mjestima i atrakcijama kulturne i prirodne baštine	Posjet/godina	EFRR	Manje razvijena			31.000			310.000,00	ISU	<p>Pokazatelji kulturne/prirodne baštine (PU 6.3) pokrivaju 75 % sredstava EFRR-a u sklopu PO6.</p> <p>Budući da se očekuje skroman napredak u pogledu pokazatelja neposrednih rezultata do 2018. godine zbog vremena potrebnog za provedbu projekata i privlačenje posjetitelja, dodan je ključni provedbeni korak vezan za odobreni projekt</p>

Prioritetna os		6 - Zaštita okoliša i održivost sredstava											
Identifikacijska oznaka	Vrsta pokazatelja	Pokazatelj ili ključni provedbeni korak	Mjerna jedinica, po potrebi	Fond	Kategorija regije	Kontrolna točka za 2018.			Konačni cilj (2023.)			Izvor podataka	Objašnjenje relevantnosti pokazatelja, po potrebi
PF31	F	Ukupni iznos potvrđenih/prihvatljivih izdataka	milijun EUR	EFRR	Manje razvijena			77.744.690			338.020.392,00	Ministarstvo financija	U kontrolnoj je točki prisutno pravilo N+3 za PO bez 6 % PR (tj. alokacija sredstava za 2014. i 2015., neto 6 %).
6.3	I	Odobreni projekti kulturne i prirodne baštine	Broj	EFRR	Manje razvijena			12			20,00	ISU	Pokazatelji kulturne/prirodne baštine (PU 6.3) pokrivaju 75 % sredstava EFRR-a u sklopu PO6. Budući da se očekuje skroman napredak u pogledu pokazatelja neposrednih rezultata do 2018. godine zbog vremena potrebnog za provedbu projekata i privlačenje posjetitelja, dodan je ključni provedbeni korak vezan za odobreni projekt
CO19	0	Obrada otpadnih voda: Dodatno stanovništvo obuhvaćeno uslugom poboljšane obrade otpadnih voda	Ekvivalent stanovništva	KF				200.000			1.000.000,00	Hrvatske vode, Ministarstvo poljoprivrede	
PF31	F	Ukupni iznos potvrđenih/prihvatljivih izdataka	milijun EUR	KF				382.943.811			1.649.340.216,00	Ministarstvo financija	U kontrolnoj je točki prisutno pravilo N+3 za PO bez 6 % PR (tj. alokacija sredstava za 2014. i 2015., neto 6 %).
6ca25	0	Uspostavljeni i u potpunosti funkcionalni novi centri za gospodarenje otpadom	Broj	KF				10			10,00	ISU	Pokazatelj neposrednih rezultata se u svrhu PF-a odnosi samo na uspostavljene (ne potpuno operativne) centre za gospodarenje otpadom (CGO), zbog toga što, nakon što je CGO uspostavljen (izgrađen i u funkciji), potrebno je da su sve funkcije CGO-a u skladu sa sustavom gospodarenja otpadom na području koje CGO pokriva kako bi se CGO smatrao potpuno operativnim.

Prioritetna os		6 - Zaštita okoliša i održivost sredstava											
Identifikacijska oznaka	Vrsta pokazatelja	Pokazatelj ili ključni provedbeni korak	Mjerna jedinica, po potrebi	Fond	Kategorija regije	Kontrolna točka za 2018.			Konačni cilj (2023.)			Izvor podataka	Objašnjenje relevantnosti pokazatelja, po potrebi
6.1	I	Broj ugovorenih ugovora o radu za projekte vodoopskrbe	Broj	KF				30			80,00	ISU	Budući da je vrijednost većine projekata obrade otpadnih voda u Hrvatskoj manja od EUR 50.000.000, te kako bi se pokrila većina sredstava u sklopu PO-a, ključni provedbeni korak za obradu otpadnih voda odnosi se na sve projekte, a ne samo na velike.
6.2	I	Broj velikih projekata za centre za gospodarenje otpadom koje je odobrila EZ	Broj	KF				7			7,00	ISU	
6ca26	0	Zatvorena i sanirana odlagališta otpada	Broj	KF				20			60,00	Fond za zaštitu i energetske učinkovitost	

Dodatne kvalitativne informacije o uspostavi okvira uspješnosti

2.A.9 Kategorije intervencije

Kategorije intervencije koje odgovaraju sadržaju prioritetne osi na temelju nazivlja koje usvaja Komisija, i indikativna analiza potpore Unije.

Tablice 7-11: Kategorije**intervencije** Tablica 7: Dimenzija 1 - Područje

intervencije

Prioritetna os		6 - Zaštita okoliša i održivost resursa	
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u €
EFRR	Manje razvijena	083. Mjere kakvoće zraka	20.000,000,00
EFRR	Manje razvijena	089. Obnova industrijskih lokacija i zagađenih terena	80.000,000,00
EFRR	Manje razvijena	091. Razvoj i promicanje turističkog potencijala prirodnih prostora	109.669,123,00
EFRR	Manje razvijena	094. Zaštita, razvoj i promicanje javnih kulturnih i baštinskih dobara	88.351,269,00
EFRR	Manje razvijena	095. Razvoj i promicanje javnih kulturnih i baštinskih usluga	40.000,000,00
KF		017. Gospodarenje otpadom u domaćinstvu (uključujući mjere smanjivanja, razvrstavanja, recikliranja)	50.000,000,00
KF		018. Gospodarenje otpadom u domaćinstvu (uključujući mjere mehaničke biološke obrade, termičke obrade, spaljivanja i deponija)	425.000,000,00
KF		020. Opskrba vodom za ljudsku potrošnju (infrastruktura za izvlačenje, obradu, skladištenje i distribuciju)	169.340,216,00
KF		021. Gospodarenje vodama i očuvanje pitke vode (uključujući upravljanje riječnim bazenima, vodoopskrbu, određene mjere prilagodbe klimatskim promjenama, mjerenje jedinica i potrošača, sustave naplate i smanjenje isticanja)	40.000,000,00
KF		022. Obrada otpadnih voda	840.000,000,00
KF		085. Zaštita i unapređenje bioraznolikosti, zaštite prirode i „zelene“ infrastrukture	54.000,000,00
KF		086. Zaštita, obnova i održivo korištenje Natura 2000 područja	71.000,000,00

Tablica 8: Dimenzija 2 - Oblik financiranja

Prioritetna os		6 - Zaštita okoliša i održivost resursa	
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u €
EFRR		01. Bespovratna sredstva	338.020,392,00
KF		01. Bespovratna sredstva	1,649.340,216,00

Tablica 9: Dimenzija 3 - Vrsta teritorija

Prioritetna os		6 - Zaštita okoliša i održivost resursa	
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u €
EFRR	Manje razvijena	01. Velika urbana područja (gusto naseljena > 50 000 stanovnika)	80.000,000,00
EFRR	Manje razvijena	07. Nije primjenjivo	258.020,392,00
KF		01. Velika urbana područja (gusto naseljena > 50 000 stanovnika)	400.000,000,00
KF		02. Velika urbana područja (gusto naseljena > 50 000 stanovnika)	400.000,000,00
KF		07. Nije primjenjivo	849.340,216,00

Tablica 10: Dimenzija 4 - Mehanizmi teritorijalne provedbe

Prioritetna os		6 – Zaštita okoliša i održivost resursa	
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u €
EFRR	Manje razvijena	01. Integrirano teritorijalno ulaganje - Urbano	113.351,269,00
EFRR	Manje razvijena	07. Nije primjenjivo	224.669,123,00

Prioritetna os		6 - Zaštita okoliša i održivost resursa	
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u €
KF		07. Nije primjenjivo	1,649,340,216,00

Tablica 11: Dimenzija 6 - **Sporedna tema Europskog socijalnog fonda** (samo Europski socijalni fond i Inicijativa za zapošljavanje mladih)

Prioritetna os		6 – Zaštita okoliša i održivost resursa	
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u €

2.A.10 Sažetak planiranog korištenja tehničke pomoći, uključujući, gdje je potrebno, aktivnosti kojima se jača administrativni kapacitet nadležnih tijela uključenih u kontrolu i upravljanje programima i korisnicima (po potrebi) (po prioritetnoj osi)

Prioritetna os:	6 - Zaštita okoliša i održivost resursa
<p>Glavne vrste mjera tehničke pomoći predviđene u sklopu PO 6 su sljedeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jačanje administrativnih i tehničkih kapaciteta institucija odgovornih za primjenu i provedbu strategija vezanih za okoliš (od državne razine do lokalnih vlasti i služba za koje su odgovorni). Ovo također uključuje mjere za pomoć pri organizacijskom poboljšanju i učinkovitijem pružanju usluga zaštita okoliša, ponajviše komunalnih • Podizanje javne svijesti i obrazovanja povezanog s bitnošću sektora okoliša (npr. promicanje odvojenog skupljanja otpada) <p>Aktivnost pripreme projekta je horizontalna aktivnost unutar prioritetne osi (primjenjivo na sve specifične ciljeve).</p>	

2.A.I Prioritetna os

Oznaka prioritetne osi	
Naziv prioritetne osi	Povezanost i mobilnost

- Cjelokupna će se prioritetna os provoditi isključivo financijskim instrumentima
- Cjelokupna će se prioritetna os provoditi isključivo financijskim instrumentima uspostavljenima na razini Unije
- Cjelokupna će se prioritetna os provoditi lokalnim razvojem koji će voditi zajednica
- Za ESF: Cjelokupna je prioritetna os posvećena socijalnoj inovaciji i međudržavnoj suradnji, ili oboje

2.A.2 Opravdanje za uspostavu prioritetne osi koja obuhvaća više od jedne kategorije regije, tematskog cilja ili fonda (po potrebi)

Ova prioritetna os koristit će fondove KF-a i EFRR-a u skladu s Općom uredbom čime se definira mogućnost korištenja različitih fondova za investicijske prioritete unutar tematskog cilja 7. IP 7b (Poboljšavanje regionalne mobilnosti povezivanjem sekundarnih i tercijarnih čvorišta s infrastrukturom TEN-T-a, uključujući multimodalna čvorišta) financira se isključivo iz fonda EFRR-a dok drugi IP-ovi mogu koristiti oba fonda. Nakon konačnog rasporeda sredstava po tematskim ciljevima, u skladu s tematskim pravilima usmjerenosti, većinu sredstava za prioritetnu os 7 pokriva KF, dok je EFRR zadužen za IP 7b.

2.A.3 Fond, kategorija regije i obračunska osnovica za potporu Unije

Fond	Kategorija regije	Obračunska osnovica (ukupni prihvatljivi izdaci ili prihvatljivi javni izdaci)	Kategorija regije za najudaljenije regije i sjeverne rijetko naseljene regije (po potrebi)
EFRR	Manje razvijena	Ukupno	

Fond	Kategorija regije	Obračunska osnovica (ukupni prihvatljivi izdaci ili prihvatljivi javni izdaci)	Kategorija regije za najudaljenije regije i sjeverne rijetko naseljene regije (po potrebi)
KF		Ukupno	

2.A.4 Investicijski prioritet

Oznaka investicijskog prioriteta	7b
Naziv investicijskog prioriteta	Poboljšavanje regionalne mobilnosti povezivanjem sekundarnih i tercijarnih čvorišta s infrastrukturom TEN-T-a, uključujući multimodalna čvorišta

2.A.5 Specifični ciljevi koji odgovaraju investicijskom prioritetu i očekivani rezultati

Oznaka specifičnog cilja	7bl
Naziv specifičnog cilja	Jačanje regionalne mobilnosti i povezanosti kroz poboljšanje regionalnih cesta i eliminaciju glavnih cestovnih uskih grla
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	<p>Ovaj specifični cilj usredotočen je na poboljšanje dostupnosti cestovne TEN-T mreže, čime se osigurava integracija s postojećom sekundarnom i tercijarnom mrežom. Konkretno, ulaganje će biti usmjereno na nadogradnju mreže državnih cesta na mjestima gdje doprinosi uklanjanju cestovnih uskih grla.</p> <p>Mreža autocesta u Hrvatskoj i TEN-T koridori su dovoljno razvijeni, ali kvaliteta državnih, županijskih i lokalnih cesta usporava lokalni gospodarski razvoj i pristup jedinstvenom tržištu. 40,8 % državnih cesta je u dobrom ili vrlo dobrom stanju, 22,65 % je u prihvatljivom stanju i 36,6 % je u lošem ili vrlo lošem stanju. Ulaganje u regionalnu povezanost sa sveobuhvatnom i osnovnom TEN-T mrežom osigurat će pogodnosti velikih mreža za urbana i ruralna područja, čime se omogućava bolja povezanost i mobilnost ljudi i dobara diljem Hrvatske i s ostatkom EU-a. Poboljšana dostupnost će pridonijeti teritorijalnoj koheziji i smanjenju regionalnih nerazmjera, čime se regijama i privatnim gospodarskim subjektima u Hrvatskoj omogućava bolja konkurentnost u širem europskom okviru kao i povećano korištenje multimodalnih rješenja.</p> <p>Zagušenja u cestovnom prometu sa sobom nose značajne gospodarske, društvene i okolišne troškove te će stoga ovaj</p>

	<p>specifični cilj biti usmjeren na uklanjanje uskih grla u cestovnim mrežama i smanjenje zagušenja, posebno na trasama prema glavnim urbanim centrima za zapošljavanje, tržištima i multimodalnim čvorovima.</p> <p>Opširniji rezultati</p> <p>U skladu s pretpostavkama očekuje se da će se postići sljedeći rezultati:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poboljšana dostupnost ključnih cestovnih dionica usko povezanih s TEN-T mrežom i europskim tržištima • bolja dostupnost hrvatskih tvrtki i građana ključnim europskim prometnim koridorima • povećana regionalna mobilnost i povezanost s TEN-T čvorovima i koridorima
Oznaka specifičnog cilja	7b2
Naziv specifičnog cilja	Razvoj sigurnosne infrastrukture cestovnog prometa
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	<p>Pozornost će se dati projektima usmjerenima na povećanje razine sigurnosti na cestama.</p> <p>Iako se broj nesreća smanjuje zbog provedbe Nacionalnog programa sigurnosti cestovnog prometa Republike Hrvatske 2011. - 2020.godine, broj smrtnih slučajeva je još uvijek značajno viši od prosjeka Europske unije. Broj smrtno stradalih na milijun stanovnika u Hrvatskoj je: 146 (2001.), 99 (2010.), 86 (2013.); prosjek Europske unije je 62 (2010.), 52 (2013.). Hrvatska je otprilike tri puta lošija od vodećih zemalja Europske unije (Švedska s 28 smrtno stradalih na milijun stanovnika).</p> <p>Potporna će biti usmjerena na daljnju provedbu prioriteta Nacionalnog programa sigurnosti cestovnog prometa Republike Hrvatske 2011.-2020.godine. Ovaj je program usklađen s 4. Akcijskim programom za sigurnost cestovnog prometa za razdoblje od 2011. do 2020. godine. Glavni cilj programa je smanjenje smrtno stradalih za 50 % u 2020. godini u odnosu na 2010. godinu.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ovim se programom definiraju tri vrste aktivnosti: • promjena ponašanja osoba u prometupoboljšanje cestovne infrastrukture • poboljšana sigurnost vozila • poboljšane hitne medicinske službe i zbrinjavanje nakon nesreće <p>Ovaj će se specifični cilj usmjeriti na "čvrste" mjere - poboljšanje infrastrukture, budući da se analizom crnih točaka koju su provele Hrvatske ceste d.o.o. 2013. godine identificirala značajna potreba za takvim poboljšanjima. Rekonstrukcija i zaobilazanje tih crnih točaka pomoći će sigurnosti prometa na cestama, , poboljšat će se svijest o situaciji</p>

	<p>i smanjit će se vjerojatnost sudara.</p> <p>Budući da se većina nesreća zbiva u naseljima, kratke zaobilaznice mogu preusmjeriti gust promet kako bi se zaštitilo najranjivije osobe u prometu: pješake i bicikliste. Pješake i biciklističke staze značajno povećavaju sigurnost cesta i trebaju se primijeniti čak i na regionalnim poveznicama gdje postoji očita potreba za njima.</p> <p>Opširniji rezultati</p> <p>U skladu s pretpostavkama očekuje se da će se postići sljedeći rezultati:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uklanjanje crnih točaka <p>povećana sigurnost dionica ceste s velikom količinom mješovitog prometa</p>
--	---

Tablica 3: Pokazatelji rezultata specifični za program, po specifičnom cilju (za EFRR i Kohezijski Fond)

Specifični cilj		7b1 - Jačanje regionalne mobilnosti i povezanosti kroz poboljšanje regionalnih cesta i eliminaciju glavnih cestovnih uskih grla						
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (po potrebi)	Početna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
7b11	Broj županija s povećanom povezanošću	Broj	Manje razvijena	0,00	2014.	3,00	ISU	godišnje
Specifični cilj		7b2 - Razvoj sigurnosne infrastrukture cestovnog prometa						
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (po potrebi)	Početna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
7b21	Povećana razina cestovne sigurnosti	Broj smrtno stradalih na milijun stanovnika	Manje razvijena	86,00	2013.	45,00	Državnizavod za statistiku / Ministarstvo unutarnjih poslova	godišnje

2.A.6 Aktivnosti koje će se podržati u sklopu investicijskog prioriteta (po investicijskom prioritetu)

2. A. 6.1 Opis vrste i primjeri aktivnosti koje se podržava i njihov očekivani doprinos specifičnim ciljevima, uključujući, po potrebi, prepoznavanje glavnih ciljnih skupina, specifičnih ciljnih područja i vrsta korisnika

Investicijski prioritet	7b - Poboljšavanje regionalne mobilnosti povezivanjem sekundarnih i tercijarnih čvorišta s infrastrukturom TEN-T-a, uključujući multimodalna čvorišta
<p>SC 7b1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poboljšanje cestovne mreže (izgradnja ili modernizacija postojeće) • izgradnja infrastrukture kojom će se smanjiti utjecaj na okoliš • priprema projektne dokumentacije <p>SC 7b2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • fizička poboljšanja odabranih odjeljaka cestovne mreže (uključujući pješačke i biciklističke staze/trake) • rekonstrukcija cesta malog opsega i na pojedinačnim točkama (uključujući pješačke i biciklističke staze/trake) • poboljšavanje pokrivenosti cesta prometnim znakovima, horizontalnom signalizacijom te njihova poboljšana vidljivost • priprema projektne dokumentacije <p>Unutar ovog investicijskog prioriteta, glavni korisnici bit će imenovana tijela nadležna za ceste, ponajviše Hrvatske ceste kao i tijela lokalne vlasti. Također se očekuje da se konzorciji korisnika mogu prijaviti za financiranje. Javna intervencija će biti usmjerena na krajnje korisnike cesta.</p>	

Investicijski prioritet	7b - Poboljšavanje regionalne mobilnosti povezivanjem sekundarnih i tercijarnih čvorišta s infrastrukturom TEN-T-a, uključujući multimodalna čvorišta
<p>Mogući korisnici i konačni primatelji</p> <p>Unutar ovog investicijskog prioriteta, glavni korisnici bit će imenovana tijela nadležna za ceste, ponajviše Hrvatske ceste kao i tijela lokalne vlasti. Također se očekuje da se konzorciji korisnika mogu prijaviti za financiranje. Javna intervencija će biti usmjerena na krajnje korisnike cesta.</p>	

2.A.6.2 Vodeća načela za odabir operacija

Investicijski prioritet	7b - Poboljšavanje regionalne mobilnosti povezivanjem sekundarnih i tercijarnih čvorišta s infrastrukturom TEN-T-a, uključujući multimodalna čvorišta
<p>SC 7b1:</p> <p>Svi projekti predloženi za sufinanciranje moraju biti u skladu sa sljedećim načelima:</p> <ul style="list-style-type: none"> • projekt mora biti u skladu s pripadajućim sveobuhvatnim prometnim planom koji pripremaju i usvajaju nadležna tijela • projekt se mora nalaziti izravno na dijelu cesta povezanih s TEN-T mrežom • projekt mora prikazati bolju povezanost s TEN-T mrežom • mora imati najmanji mogući negativni utjecaj na okoliš • gdje je to god ostvarivo, mora omogućavati integraciju s projektima koji nisu vezani za promet na istim trasama (poput širokopojasne infrastrukture, distribucije vode te otpadnih voda i ostalog). <p>SC 7b2:</p> <p>Svi projekti predloženi za sufinanciranje moraju biti u skladu sa sljedećim načelima:</p> <ul style="list-style-type: none"> • biti u odabranom dijelu cesta s prethodno naznačenim značajnim sigurnosnim problemima (revizije sigurnosti na cesti) • biti u skladu s Nacionalnim programom sigurnosti cestovnog prometa 2011.-2020.godine i crnim točkama u Hrvatskoj (popisale HC d.o.o, u lipnju 2013.) • biti proporcionalni svojoj glavnoj svrsi (sigurnost) • ne smiju imati dodatni negativni utjecaj na okoliš, u usporedbi sa stanjem prije projekta • biti u skladu s Direktivom o sigurnosti cestovne infrastrukture Europske unije 	

2.A.6.3 Planirano korištenje financijskih instrumenata (po potrebi)

Investicijski prioritet	7b - Poboljšavanje regionalne mobilnosti povezivanjem sekundarnih i tercijarnih čvorišta s infrastrukturom TEN-T-a, uključujući multimodalna čvorišta
Nije primjenjivo	

2.A.6. Planirano korištenje velikih projekata (po potrebi)

Investicijski prioritet	7b - Poboljšavanje regionalne mobilnosti povezivanjem sekundarnih i tercijarnih čvorišta s infrastrukturom TEN-T-a, uključujući multimodalna čvorišta
<p>SC 7b1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cesta koja povezuje južnu Dalmaciju • most kod Gradiške • Izgradnja koridora Vc, dionica autoceste Beli Manastir-Osijek • Treća traka na trasi autoceste Zagreb-Karlovac • Riječka regija, Rijeka D403 <p>Moguće je dodati druge velike projekte ovisno o konačnom opsegu pripremanih projekata</p> <p>SC 7b2</p> <p>Nije predviđeno</p>	

2.A.6.5 Pokazatelji neposrednih rezultata po investicijskom prioritetu i, po potrebi po kategoriji regije

Tablica 5: Zajednički i pokazatelji neposrednih rezultata specifični za program (po investicijskom prioritetu, podijeljeno po kategoriji regije za ESF i, po potrebi, za EFRR)

Investicijski prioritet		7b - Poboljšavanje regionalne mobilnosti povezivanjem sekundarnih i tercijarnih čvorišta s infrastrukturom TEN-T-a, uključujući multimodalna čvorišta							
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Fond	Kategorija regije (po potrebi)	Ciljna vrijednost (2023.)			Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
					M	Ž	U		
COO	Ceste: Ukupna duljina novoizgrađenih cesta	km	EFRR	Manje razvijena			53,00	ISU	godišnje
7b22	Broj uklonjenih crnih točaka	broj	EFRR	Manje razvijena			20,00	ISU	godišnje

2.A.4 Investicijski prioritet

Oznaka investicijskog prioriteta	7i
Naziv investicijskog prioriteta	Podupiranje multimodalnog jedinstvenog europskog prometnog prostora ulaganjem u TEN-T

2.A.5 Specifični ciljevi koji odgovaraju investicijskom prioritetu i očekivani rezultati

Oznaka specifičnog cilja	7il
Naziv specifičnog cilja	Modernizacija ključne TEN-T infrastrukture unutarnjih plovnih putova
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	Ovaj je specifični cilj usmjeren na dovršetak nedostajućih dijelova infrastrukture i uklanjanje uskih grla u osnovnoj TEN-T mreži unutarnjih plovnih putova (što uključuje koridor Rajna-Dunav osnovne mreže), kako bi se povećala mobilnost i održivost međunarodnog teretnog tranzita kroz Hrvatsku. Povećati će ulogu luka u osnovnoj (tj. Vukovar i Slavonski Brod) i

<p>sveobuhvatnoj TEN-T mreži (tj. Osijek), tako što će ih modernizirati, a poboljšanjem koridora i čvorova unutarnjih plovni putova TEN-T mreže će se povećati dostupnost i mobilnost tereta kroz Hrvatsku.</p> <p>Glavni izazovi u razvoju unutarnjih plovni putova TEN-T mreže u Hrvatskoj su manjak integracije i promjenjiva tržišna potražnja diljem sustava, te niska razina plovnosti. Mrežu treba na dosljedan i cjelovit način modernizirati kako bi se povećala plovnost koridora; učinkovitost i sigurnost luka unutarnje plovidbe, i razvoj intermodalnih čvorova koji se vežu na druge oblike prijevoza tj. povezanost luka. Tri najrazvijenija unutarnja plovna puta u Hrvatskoj su Dunav, Sava i Drava, s bivšom klasifikacijom VI c vodne trase od međunarodne važnosti. Budući da se Dunavom slobodno plovi i Strategijom prometnog razvoja RH se ne predviđa daljnji razvoj plovnosti Drave nakon Osijeka, fokus je na Savi koja je ograničeno plovna na 380 km od 562 km. Kako bi unutarnji plovni putovi u Hrvatskoj unutar TEN-T mreže iskoristili svoj potencijal i sudjelovali u jedinstvenom europskom prometnom prostoru, statistike za Savu moraju se značajno popraviti. Unutar cjelovitog pristupa, zacrtanog za čitav sustav, planirane intervencije zajedno s razvojem drugih oblika prijevoza. Stoga je poboljšanje plovnosti na Savi preduvjet drugim ulaganjima na tom plovnom putu. Nadalje, najveći je problem pri razvoju plovni putova zaštita okoliša. Aktivnosti trebaju biti proporcionalne ostvarivim, realističnim ciljevima i trebaju biti ekološki održive bez velikih negativnih učinaka.</p> <p>Poboljšanjem dostupnosti diljem unutarnjih plovni putova u TEN-T mreži/koridorima, ovaj će specifični cilj osigurati isplativiji tranzit tereta kroz Hrvatsku, povećanu održivost, smanjenje stakleničkih plinova i doprinijet će stvaranju jedinstvenog europskog prometnog područja.</p>
--

Opširniji rezultati

U skladu s pretpostavkama očekuje se da će se postići sljedeći rezultati:

- unaprijeđena međunarodna povezanost hrvatskih unutarnjih plovni putova TEN-T mreže;
  - dovršene poveznice koje nedostaju u unutarnjim plovni putovima TEN-T mreže i sprečavaju kretanje dobara i osoba;
  - povećana sposobnost obavljanja nacionalne i međunarodne trgovine ključnih luka unutarnjih plovni putova TEN-T mreže;
  - poboljšana povezanost luka s cestovnom i željezničkom mrežom;
  - smanjen utjecaj TEN-T koridora na okoliš;
- povećana sigurnost TEN-T infrastrukture.

Tablica 3: Pokazatelji rezultata specifični za program, po specifičnom cilju (za EFRR i Kohezijski Fond)

Specifični cilj		7i1 - Modernizacija ključne TEN-T infrastrukture unutarnjih vodnih putova						
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (po potrebi)	Početna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
7call	Prijevoz tereta unutarnjim plovnim putovima	mil. tona / km		43,00	2013.	50,00	Državni zavod za statistiku	godišnje

2.A.6 Aktivnosti koje će se podržati u sklopu investicijskog prioriteta (po investicijskom prioritetu)

2. A. 6.1 Opis vrste i primjera aktivnosti koje će se podržati i njihov očekivani doprinos specifičnim ciljevima uključujući, po potrebi, prepoznavanje glavnih ciljnih skupina, određenih ciljnih područja i vrsta korisnika

Investicijski prioritet	7i - Podupiranje multimodalnog jedinstvenog europskog prometnog prostora ulaganjem u TEN-T
	<ul style="list-style-type: none"> - izgradnja ili modernizacija infrastrukture namijenjene operabilnosti luka unutarnjih plovnih putova, uključujući izravan pristup i povezanost s drugim oblicima prijevoza - unaprjeđenje plovnosti unutarnjih plovnih putova - razvoj riječnih informacijskih sustava na unutarnjim plovnim putovima - izgradnja ili osuvremenjivanje infrastrukture čime se smanjuje utjecaj prometa unutarnjim plovnim putovima na okoliš - priprema projektne dokumentacije <p>Korisnici i glavne ciljne skupine:</p> <p>Unutar ovog specifičnog cilja, glavni će korisnici biti gradske vlasti</p> <p>Također se očekuje da se konzorciji korisnika mogu prijaviti za financiranje.</p> <p>Javna intervencija će biti usmjerena na krajnje korisnike, ponajviše opću populaciju.</p>

2.A.6.2 Vodeća načela za odabir operacija

Investicijski prioritet	7i - Podupiranje multimodalnog jedinstvenog europskog prometnog prostora ulaganjem u TEN-T
Svi projekti predloženi za sufinanciranje moraju biti u skladu sa sljedećim načelima: <ul style="list-style-type: none"> • projekt mora biti u skladu s pripadajućim sveobuhvatnim prometnim planom koji pripremaju i usvajaju nadležna tijela • mora poštovati EU zakonodavstvo iz područja zaštite okoliša i načela kojima se uređuju područja NATURA 2000, u skladu s Direktivom 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike • mora biti smješten na TEN-T mreži ili popunjavati nedostajuće dijelove infrastrukture ili uklanjati uska grla na unutarnjim plovnim putovima TEN-T mreže • mora imati analizu dugoročne potražnje kojom se opravdava planirano korištenje novoizgrađene ili modernizirane infrastrukture luka unutarnje plovidbe • luke na Savi se smiju razvijati tek nakon što započne poboljšanje plovnosti Save	

2.A.6.3 Planirano korištenje financijskih instrumenata (po potrebi)

Investicijski prioritet	7i - Podupiranje multimodalnog jedinstvenog europskog prometnog prostora ulaganjem u TEN-T
Nije primjenjivo	

2.A.6.4 Planirano korištenje velikih projekata (po potrebi)

Investicijski prioritet	7i - Podupiranje multimodalnog jedinstvenog europskog prometnog prostora ulaganjem u TEN-T
Nije primjenjivo	

2.A.6.5 Pokazatelji neposrednih rezultata po investicijskom prioritetu i, po potrebi po kategoriji regije

Tablica 5: Zajednički i pokazatelji neposrednih rezultata specifični za program (po investicijskom prioritetu, podijeljeno po kategoriji regije za ESF i, po potrebi, za EFRR)

Investicijski prioritet		7i - Podupiranje multimodalnog jedinstvenog europskog prometnog prostora ulaganjem u TEN-T							
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Fond	Kategorija regije (gdje je prikladno)	Ciljna vrijednost (2023.)			Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
					M	Ž	U		
CO16	Unutarnji plovni putovi: Ukupna duljina poboljšanih ili izrađenih unutarnjih plovnih putova	km	KF				380,00	ISU	godišnje
7cal2	Broj poboljšanih luka	broj	KF				2,00	ISU	godišnje

2.A.4 Investicijski prioritet

Oznaka investicijskog prioriteta	
Naziv investicijskog prioriteta	Razvoj i unapređenje prometnih sustava prihvatljivih za okoliš (uključujući one s niskom razinom buke), i prometni sustavi sa niskim emisijama CO ₂ , uključujući unutarnje plovne putove i pomorski prijevoz, luke, multimodalne veze i aerodromsku infrastrukturu, radi promicanja održive regionalne i lokalne mobilnosti

2.A.5 Specifični ciljevi koji odgovaraju investicijskom prioritetu i očekivani rezultati

Oznaka specifičnog cilja	
Naziv specifičnog cilja	Poboljšanje teritorijalne kohezije i povezanosti te dostupnosti otoka
	Ovim se specifičnim ciljem želi integrirati hrvatske otoke u širu prometnu mrežu i svladati ključnu prepreku za lokalnogospodarski rast. Hrvatska obala jedna je od najrazvedenijih u Europi. Ima gotovo 50 nastanjenih otoka koji jako ovise o javnom prijevozu za pristup zapošljavanju i uslugama, te su izloženi problemima kapaciteta u špici turističke sezone. Izolacija i opći manjak povezanosti otoka su jedan od uzroka emigracije, većina usluga javnog prijevoza je neprofitabilna i održava se državnim potporom, a luke na kopnu (22 luke) i na otocima (73 luke) imaju sve više problema-u prijevozu putnika čiji brojevi stalno rastu. Gospodarski subjekti su koncesionari i obvezani su na obavljanje javnih usluga, tj. moraju održavati određeni minimum linija i učestalosti putovanja. Gospodarski subjekti pružaju uslugu prijevoza na temelju Ugovora o koncesiji ili Ugovora o pružanju javnih usluga koji se sklapaju s Agencijom za obalni linijski promet, koja također plaća subvencije za prijevoz iz državnog proračuna i nadgleda

	<p>primjenu ugovora. Očekuje se da će pritisak zbog turizma rasti te bi čak i tijekom ljeta moglo biti teško osigurati dovoljne kapacitete za lokalne putnike.</p> <p>Cilj je postupno pružati otocima održive i moderne usluge prijevoza tijekom cijele godine bez obzira na pritisak turizma i time poboljšati dostupnost zapošljavanja, obrazovanja i drugih usluga otočnim zajednicama.</p>
Oznaka specifičnog cilja	7ii2
Naziv specifičnog cilja	Razvoj inteligentnog, održivog i integriranog sustava javnog prijevoza sa niskom razinom CO ₂
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	<p>Provedba ovog specifičnog cilja rezultirat će poboljšanim gradskim javnim prometom, posebice održivim/niskougljičnim mogućnostima. Sektor prometa u Hrvatskoj je 2011. godine sudjelovao s 20 % u nacionalnom Inventaru stakleničkih plinova, pri čemu je cestovni promet sudjelovao s 95 % ukupne emisije iz sektora prometa. Atmosfersko onečišćenje lebdećih čestica najrašireniji je problem kakvoće zraka u Hrvatskoj, a promet je jedan od glavnih izvora tog onečišćenja. Javni prijevoz je prisutan samo na područjima velikih gradova poput Zagreba, Rijeke, Osijeka, Splita i njihovih aglomeracija, te Varaždina, Karlovca, Zadra i Pule. U Hrvatskoj je zabilježen pad broja putnika u svim oblicima prijevoza. U razdoblju od siječnja do prosinca 2012. godine, u prijevozu putnika zabilježen je pad od 20,1 % u usporedbi s istim razdobljem 2011. godine. Istovremeno, zabilježen je porast korištenja osobnih automobila. Prosječna brzina javnog prijevoza nije zadovoljavajuća za putnike.</p> <p>U Zagrebu je prosječna brzina javnog prijevoza u stalnom padu (tek 13 km/h za tramvaje i oko 18 km/h za autobuse), a u isto se vrijeme broj putnika neprekidno smanjuje od 2007. godine. Prosječna starost željezničkog voznog parka (putničkih vagona i dizel lokomotiva) je otprilike 30 godina, dok je prosječna starost autobusa otprilike 15 godina. Iz vremenskih rasporeda željezničkih i autobusnih prijevoznika je očito da postoji malen broj polazaka na linijama izvan velikih gradova gdje su rasporedi uglavnom prilagođeni potrebama učenika osnovnih i srednjih škola. Nadalje, javni prijevoz u Hrvatskoj nije integriran jer ne postoji zajednički raspored ili karte za različite oblike prijevoza. Projekti i usluge prijevoza će se planirati, usklađivati i integrirati unutar prometnih funkcionalnih regija na temelju kvalitetne analize potražnje i potrebe za opširnijom regulacijom pruženih usluga. Kako bi se situacija poboljšala, potrebno je povećati modalnu podjelu u korist javnog prijevoza, kao i pješaka i biciklista, a kako bi se to postiglo, prioritet je povećati učinkovitost i fizičku, operativnu i organizacijsku integraciju svih oblika prijevoza: željeznica, gradskih željeznica, tramvaja, troleja i autobusa. Također je potrebno omogućiti dobru prometnu povezanost s centrima koji stvaraju potražnju. Podaci korisnicima prije i tijekom putovanja, elektroničke rezervacije i integrirane karte koje pokrivaju sve oblike prijevoza trebali bi olakšati multimodalno putovanje. Dio ovog specifičnog cilja posvećen rješenjima s nultom stopom emisije provest će se sustavom integriranog teritorijalnog ulaganja koji se smatra prilikom za hrvatske gradove i njihove aglomeracije da uvrste mobilnost s nultom stopom emisije u svoje razvojne planove i strategije.</p> <p>Opširniji rezultati</p> <ul style="list-style-type: none"> • smanjeno onečišćenje zraka i onečišćenje bukom, te u urbanim područjima smanjen negativan utjecaj prijevoza na okoliš • povećani kapacitet i korištenje gradskog javnog prijevoza i promicanje promjene oblika prijevoza • smanjeno zagušenje u gradovima • uklanjanje uskih grla koja sprečavaju razvoj i funkcioniranje sustava gradskog javnog prijevoza

	<ul style="list-style-type: none"> • usklađene usluge javnog prijevoza unutar funkcionalnih regija • uvođenje inovativnih i čistih tehnologija mobilnosti u gradove
Oznaka specifičnog cilja	7ii3
Naziv specifičnog cilja	Poboljšanje dostupnosti Dubrovnika zrakom
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	<p>Dubrovačko-neretvanska županija je fizički odvojena od glavnog nacionalnog teritorija EU granicom s Bosnom i Hercegovinom i pati od manjka povezanosti s ostatkom zemlje i od manjka učinkovite integracije u TEN-T mrežu. Ova je regija, kao jedna od najpopularnijih turističkih destinacija u svijetu izrazito bitna jer turizam igra važnu ulogu za gospodarstvo i opći razvoj države. Dostupnost zrakom dubrovačkom području, koje broji otprilike 200.000 stanovnika, ograničena je kvalitetom postrojenja i značajnom razlikom u broju putnika između glavne sezone i izvan sezone (tj. razlika između kolovoza 2013. i siječnja 2013. je preko 1500 %). Prosječan broj putnika zračne luke je 1,5 milijuna putnika, od čega 64 % čine stranci. Ovi podaci značajno opterećuju trenutne kapacitete obrade putnika. Postojeća infrastruktura također ne zadovoljava sigurnosne uvjete i već ugrožava operacije. Nadalje, potrebno je osigurati sukladnost s uvjetima Šengenskog sporazuma za stanje granica 2016. godine. Uz sve navedeno, glavni je cilj za ovu regiju održati i povećati dostupnost dubrovačkog područja zadovoljavanjem porasta potražnje i smanjivanjem zagađenja.</p>

Tablica 3: Pokazatelji rezultata specifični za program, po specifičnom cilju (za EFRR i Kohezijski Fond)

Specifični cilj		7ii1 - Poboljšanje teritorijalne kohezije i povezanosti te dostupnosti otoka						
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije	Početna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
7cb11	Broj putnika u javnom putničkom pomorskom prometu (povećan)	Putnika godišnje		11,350.111,00	2013.	11,800.000,00	Agencija za obalni linijski pomorski promet	godišnje
Specifični cilj		7ii2 - Razvoj inteligentnog, održivog i integriranog sustava javnog prijevoza sa niskom razinom CO ₂						
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije	Početna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
7cb21	Broj putnika u gradskom javnom prijevozu (autobusi i tramvaji)	Broj		363,198.000,00	2012.	381,357.900,00	Hrvatski zavod za statistiku	godišnje
Specifični cilj		7ii3 - Poboljšanje dostupnosti Dubrovnika zrakom						
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije	Početna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja

7cb31	Kapacitet zrakoplovnog čvorišta TEN-T u Dubrovačko-neretvanskoj županiji (povećan)	Putnika godišnje		1,522.629,00	2013.	2,752.874,00	Hrvatski zavod za statistiku	godišnje
-------	--	------------------	--	--------------	--------------	--------------	------------------------------	-----------------

2.A.6 Aktivnosti koje će se podržati u sklopu investicijskog prioriteta (po investicijskom prioritetu)

2. A. 6.1 Opis vrste i primjera aktivnosti koje će se podržati i njihov očekivani doprinos specifičnim ciljevima uključujući, po potrebi, prepoznavanje glavnih ciljnih skupina, određenih ciljnih područja i vrsta korisnika

Investicijski prioritet	7ii - Razvoj i unapređenje prometnih sustava prihvatljivih za okoliš (uključujući one s niskom razinom buke), i prometni sustavi sa niskim emisijama CO ₂ , uključujući unutarnje plovne putove i pomorski prijevoz, luke, multimodalne veze i aerodromsku infrastrukturu, radi promicanja održive regionalne i lokalne mobilnosti
SC 7iil: Potpora će biti usmjerena na područje sljedećih prometnih funkcionalnih regija: sjeverni Jadran, sjeverna i središnja Dalmacija, južna Dalmacija. Funkcionalne regije se temelje na analizi prijevoznih interakcija i ne podudaraju se neophodno s administrativnim regijama, što znači da na primjeru otoka svaka regija je područje gravitiranja velikim gradovima koji služe kao glavna putnička čvorišta za otoke. Poboljšanje otočne povezanosti je kompleksna i integrirana vrsta projekta/projekata i mora biti konceptualno dobro postavljena. U tom se pogledu planira razvoj pristupa za provedbu ovog specifičnog cilja. Pristup će biti potvrđen studijom izvedivosti, studijom utjecaja na okoliš i vjerojatno obavijesti o državnoj potpori EK-i. Pristupom će se definirati konkretne intervencije u kontekstu potreba i specifičnosti relevantnih prometnih funkcionalnih regija te će sadržavati aktivnosti poput: <ul style="list-style-type: none"> • osuvremenjivanja i gradnje nove infrastrukture luka kojom se pruža potpora komunikaciji s otocima • poboljšanja izravne dostupnosti luka za prijevoz putnika (uključujući ceste na otocima koje povezuju takve luke) • kupnje novih manjih putničkih brodova koji zadovoljavaju standarde niske emisije ugljika • mjera kojima se unaprjeđuje upravljanje i sigurnost prometa te bolje prometne usluge • pripreme projektne dokumentacije Nadalje, konceptom će se definirati uvjeti PSO-a (obveze pružanja javne usluge) na način da će kupnja brodova biti dijelom ugovora o koncesiji PSO-a. Koncept će također definirati druge uvjete državne potpore.	

Investicijski prioritet

7ii - Razvoj i unapređenje prometnih sustava prihvatljivih za okoliš (uključujući one s niskom razinom buke), i prometni sustavi sa niskim emisijama CO₂, uključujući unutarnje plovne putove i pomorski prijevoz, luke, multimodalne veze i aerodromsku infrastrukturu, radi promicanja održive regionalne i lokalne mobilnosti

Korisnici i ciljne skupine:

Unutar ovog specifičnog cilja, glavni korisnici će biti tijela lokalne vlasti u prometnim funkcionalnim regijama sjevernog Jadrana, sjeverne i središnje Dalmacije, južne Dalmacija ili tvrtke koje upravljaju i organiziraju usluge javnog prijevoza koje posluju na linijama od i do hrvatskih otoka.

Također se očekuje da se konzorciji korisnika mogu prijaviti za financiranje.

Javna će intervencija biti usmjerena na krajnje korisnike, putnike i nadležna tijela koja upravljaju prometnom infrastrukturom.

SC 7ii2:

- razvoj infrastrukture za tvrtke javnog prijevoza, usmjeren na provedbu energetski učinkovitih rješenja
- razvoj infrastrukture i sustava parkiranja koje se nadovezuju na javni prijevoz
- izgradnja i osuvremenjivanje infrastrukture javnog prijevoza
- nabava i osuvremenjivanje putničkog željezničkog voznog parka (tramvaja, eko autobusa, lakih željeznica) s niskom emisijom CO₂ za prijevoznike u javnom prijevozu
- primjena sustava nadzora i upravljanja prometnim sustavima (ITS) unutar gradskih područja
- uvođenje sustava s jedinstvenom kartom i modernih sustava obavještanja putnika
- izgradnja i poboljšanje biciklističkih putova i staza
- uvođenje sustava za zajedničko korištenje bicikala

Investicijski prioritet

7ii - Razvoj i unapređenje prometnih sustava prihvatljivih za okoliš (uključujući one s niskom razinom buke), i prometni sustavi sa niskim emisijama CO₂, uključujući unutarnje plovne putove i pomorski prijevoz, luke, multimodalne veze i aerodromsku infrastrukturu, radi promicanja održive regionalne i lokalne mobilnosti

- probno uvođenje stanica za punjenje električnih automobila i ostale povezane male infrastrukture
- uvođenje drugih rješenja čiste mobilnosti i inovativnih tehnologija
- priprema projektne dokumentacije

Mogući korisnici i konačni primatelji:

Unutar domene javnog prijevoza, glavni korisnici će biti tijela lokalne vlasti ili tvrtke koje su osnovale tijela lokalne vlasti koje kontroliraju i organiziraju usluge javnog prijevoza.

Također se očekuje da se konzorciji upravitelja javnog prijevoza mogu prijaviti za financiranje, kao i konzorciji lokalnih vlasti i konzorciji međusobnih kombinacija tih skupina. Javna intervencija će biti usmjerena na korisnike javnog prijevoza u gradskim područjima i na upravitelje usluga javnog prijevoza koji trebaju pružiti zadovoljavajuću razinu usluga te moraju moći osigurati primjerenu integraciju usluga s nekoliko drugih oblika prijevoza.

SC 7ii3:

Gradnja i osuvremenjivanje zrakoplovne infrastrukture i opreme u Zračnoj luci Dubrovnik, uključujući:

- Rekonstrukciju i nadogradnju glavnog uzletišta
- Izgradnju paralelnih rulnih staza
- Izgradnju putničkih zgrada
- Izgradnja velikih rezervoara za gorivo, postrojenja za gospodarenje otpadom, mostova za ukrcaj u avione i električnih trafostanica

Investicijski prioritet	7ii - Razvoj i unapređenje prometnih sustava prihvatljivih za okoliš (uključujući one s niskom razinom buke), i prometni sustavi sa niskim emisijama CO ₂ , uključujući unutarnje plovne putove i pomorski prijevoz, luke, multimodalne veze i aerodromsku infrastrukturu, radi promicanja održive regionalne i lokalne mobilnosti
Unutar ovog specifičnog cilja, glavni korisnik će biti Zračna luka Dubrovnik.	

2.A.6.2 Vodeća načela za odabir operacija

Investicijski prioritet	7ii - Razvoj i unapređenje prometnih sustava prihvatljivih za okoliš (uključujući one s niskom razinom buke), i prometni sustavi sa niskim emisijama CO ₂ , uključujući unutarnje plovne putove i pomorski prijevoz, luke, multimodalne veze i aerodromsku infrastrukturu, radi promicanja održive regionalne i lokalne mobilnosti
<p>SC 7iil:</p> <p>Projekti se biraju u skladu s dvije moguće sheme:</p> <ul style="list-style-type: none"> • otvoreni poziv za dostavljanje ponuda • upravljačko tijelo bira glavne projekte <p>Pozivi za dostavljanje ponuda temeljit će se na pravilima prikazanima u pozivu, dok će se izbor glavnih projekata temeljiti na važnosti projekta i njegovom utjecaju na rezultate operativnog programa.</p> <p>Odabir projekata temeljit će se na sljedećim ključnim čimbenicima i načelima:</p> <ul style="list-style-type: none"> • projekt mora biti u skladu s pojedinim sveobuhvatnim prometnim planom koji pripremaju i usvajaju nadležna tijela • najmanje 50 % troškova projekta mora biti izravno vezano uz povezanost otoka • izgradnja novih luka ovisit će o opravdanoj potrebi smanjivanja zagušenja u postojećim lukama ili razumnoj potrebi za preseljenjem luka (Nekoliko trajektnih luka se nalazi unutar povijesne jezgre grada (Rijeka, Zadar, Šibenik, Split), zbog čega tijekom turističke sezone dolazi do izrazitog prometnog zagušenja. Kako bi se smanjilo prometno zagušenje, neke od tih luka moraju se preseliti na prikladnije lokacije) • projekti moraju doprinijeti smanjenju klimatskih promjena i atmosferskog onečišćenja 	

Investicijski prioritet	7ii - Razvoj i unapređenje prometnih sustava prihvatljivih za okoliš (uključujući one s niskom razinom buke), i prometni sustavi sa niskim emisijama CO ₂ , uključujući unutarnje plovne putove i pomorski prijevoz, luke, multimodalne veze i aerodromsku infrastrukturu, radi promicanja održive regionalne i lokalne mobilnosti
<ul style="list-style-type: none"> • kupnja plovila temeljit će se na ugovorima obveze pružanja javne usluge koji će definirati očekivane norme i postupke za usluge koje se pruža • projekti moraju prikazati razumnu i detaljnu analizu potražnje kojom se pruža okvir za planirano ulaganje • u projektima koji će rezultirati pružanjem usluga za više tijela lokalne vlasti moraju se pružiti formalni ugovori sa svim tijelima lokalne vlasti kojih se tiču provedba projekta i obveza pružanja javne usluge. Ti će ugovori tvoriti pravnu i financijsku pozadinu za dugoročno korištenje zatražene flote 	
<p>SC 7ii2:</p>	
<p>Projekti se biraju u skladu s dvije moguće sheme:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • otvoreni poziv za dostavljanje ponuda • upravljačko tijelo bira glavne projekte 	
<p>Pozivi za dostavljanje ponuda temeljit će se na pravilima prikazanim u pozivu, dok će se izbor glavnih projekata temeljiti na važnosti projekta i njegovom utjecaju na rezultate operativnog programa.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Odabir projekata temeljit će se na sljedećim ključnim čimbenicima i načelima: <ul style="list-style-type: none"> • projekt mora biti u skladu s pojedinim sveobuhvatnim prometnim planom koji pripremaju i usvajaju nadležna tijela (planovi održive urbane mobilnosti ili strategije, s pripadajućim jednakovrijednim informacijama) • mora biti povezan s lokalnom strategijom/planom • mora biti usmjeren na smanjivanje potrošnje primarnih izvora energije • projekt moraju provesti korisnici koji mogu poslovati na infrastrukturi javnog prijevoza, a moraju dokazati da zatraženo sufinanciranje neće stvoriti pretjerane naknade te da će se korištenje kupljenog i moderniziranog voznog parka temeljiti na ugovorima obveze pružanja javne usluge 	

Investicijski prioritet	7ii - Razvoj i unapređenje prometnih sustava prihvatljivih za okoliš (uključujući one s niskom razinom buke), i prometni sustavi sa niskim emisijama CO2, uključujući unutarnje plovne putove i pomorski prijevoz, luke, multimodalne veze i aerodromsku infrastrukturu, radi promicanja održive regionalne i lokalne mobilnosti
<ul style="list-style-type: none"> • prednost će imati projekti koji povezuju barem 2 oblika prijevoza (bez cestovnog prijevoza) • projekt mora pridonositi smanjivanju klimatskih promjena i atmosferskog onečišćenja • projekti koji povezuju dva ili više gradskih područja moraju dokazati dugoročnu suradnju potpisom obvezujućih ugovora o pružanju usluga unutar PSO sustava • vozni park i oprema se smiju financirati samo kada su izravno vezani za poboljšanje određenog dijela infrastrukture • ITI projekti moraju posjedovati razinu integracije i koordinacije s drugim ne-prijevoznim elementima ITI-a (drugim projektima ili moraju biti dijelom složenih projekata) <p>SC 7ii3:</p> <p>Projekt će odabrati upravljačko tijelo pomoću postupka odabira za glavne strateške projekte</p> <p>Odabir projekta mora biti u skladu sa sljedećim ključnim čimbenicima i načelima:</p> <ul style="list-style-type: none"> • projekt mora biti u skladu s pojedinim sveobuhvatnim prometnim planom koji pripremaju i usvajaju nadležna tijela • infrastruktura je potrebna i proporcionalna utvrđenom cilju • projekt mora pridonijeti zaštiti okoliša ili ga mora popratiti investicija potrebna kako bi se ublažio ili umanjio njegov negativan utjecaj na okoliš • projekt mora prikazati razumnu i detaljnu analiza potražnje kojom se pruža okvir za planirano ulaganje • mora biti u skladu s pravilima EU-a o državnim potporama 	

2.A.6.3 Planirano korištenje financijskih instrumenata (po potrebi)

Investicijski prioritet	7ii - Razvoj i unapređenje prometnih sustava prihvatljivih za okoliš (uključujući one s niskom razinom buke), i prometni sustavi sa niskim emisijama CO ₂ , uključujući unutarnje plovne putove i pomorski prijevoz, luke, multimodalne veze i aerodromsku infrastrukturu, radi promicanja održive regionalne i lokalne mobilnosti
<p>Samo za SC 7ii2:</p> <p>Namjera je prvo pregledati potencijale a potom iskoristiti financijske instrumente za ovaj specifični cilj, zbog naravi planiranih ulaganja. Također se dovršava sporazum s EIB-om kojim će se pokriti ex-ante procjena i pomoć pri utvrđivanju financiranja. Međutim, budući da je financijski instrument složen mehanizam, očekuje se da će za njegovo uređenje trebati značajna količina vremena. Stoga, kako bi se osigurala provedba specifičnog cilja, u međuvremenu je predviđeno korištenje klasičnih tipova financiranja tj. shema za alokaciju bespovratnih sredstava. S druge strane, procjenom je moguće dokazati da financijski instrument nije izvediv za ovaj specifični cilj ili neke vrste njegovih aktivnosti.</p>	

2.A.6.4 Planirano korištenje velikih projekata (po potrebi)

Investicijski prioritet	7ii - Razvoj i unapređenje prometnih sustava prihvatljivih za okoliš (uključujući one s niskom razinom buke), i prometni sustavi sa niskim emisijama CO ₂ , uključujući unutarnje plovne putove i pomorski prijevoz, luke, multimodalne veze i aerodromsku infrastrukturu, radi promicanja održive regionalne i lokalne mobilnosti
<p>Identificirani su sljedeći veliki projekti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • razvoj zračne luke Dubrovnik • integrirani prometni sustav zagrebačke regije - 3 županije <p>Također, mogu se identificirati i drugi projekti tijekom provođenja operativnog programa.</p>	

2.A.6.5 Pokazatelji neposrednih rezultata po investicijskom prioritetu i, po potrebi, po kategoriji regije

Tablica 5: Zajednički i pokazatelji neposrednih rezultata specifični za program (po investicijskom prioritetu, podijeljeno po kategoriji regije za ESF i, po potrebi, za EFRR)

Investicijski prioritet		7ii - Razvoj i unapređenje prometnih sustava prihvatljivih za okoliš (uključujući nisku razinu buke), i prometni sustavi sa niskim emisijama CO ₂ , uključujući unutarnje plovne putove i pomorski prijevoz, luke, multimodalne veze i aerodromsku infrastrukturu, radi promicanja održive regionalne i lokalne mobilnosti							
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Fond	Kategorija regije (gdje je prikladno)	Ciljna vrijednost (2023.)			Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
					M	Ž	U		
7cb12	Poboljšane luke koje pružaju usluge vezane za otoke	Broj	KF				10,00	ISU	godišnje
7cb22	Aglomeracije koje su uvele integrirane sustave javnog prijevoza	Broj	KF				2,00	ISU	godišnje
7cb32	Modernizacija zračne luke Dubrovnik	%	KF				100,00	ISU	godišnje

2.A.4 Investicijski prioritet

Oznaka investicijskog prioriteta	
Naziv investicijskog prioriteta	Razvoj i obnova sveobuhvatnih, visokokvalitetnih i interoperabilnih željezničkih sustava te promicanje mjera za smanjenje buke

2.A.5 Specifični ciljevi koji odgovaraju investicijskom prioritetu i očekivani rezultati

Oznaka specifičnog cilja	7iiil
---------------------------------	-------

Naziv specifičnog cilja	Unaprjeđivanje i poboljšanje željezničke mreže u cilju promocije modalnog prijelaza ("modal shift")
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	<p>Svrha ovog cilja je poboljšati i nadograditi željezničku infrastrukturu u Hrvatskoj, čime se potiče modalni prijelaz s ceste na željeznice kao održivije/niskouglične opcije, povećanjem kapaciteta i usluga regionalne željezničke infrastrukture i TEN-T željezničke infrastrukture. Iako je ukupna duljina željezničkih pruga u Hrvatskoj otprilike jednaka prosjeku drugih država članica EU-a, mreža nije modernizirana i općenito je u lošem stanju zbog dugog razdoblja nedovoljnih financijskih ulaganja. Mreža ima nedostatan kapacitet, a u nekim su slučajevima čitavi dijelovi mreže nefunkcionalni. Prema statistici iz 2012. godine, 90 % mreže pokriveno je samo jednim kolosijekom, a samo 36 % čitavog željezničkog sustava je elektrificirano. Oko 38 % ukupne duljine otvorene pruge dopušta brzine samo ispod 60 km/h, dok je na samo 4,1 % mreže moguće postići brzine preko 160 km/h, a na 12,2 % mreže brzine preko 100 km/h. Udio željeznica u ukupnom kopnenom prijevozu tereta u tonama po kilometru 2011. godine bio je 20,2 %, što je najniži postotak ikad zabilježen, dok je udio u ukupnom kopnenom prijevozu putnika bio samo 4,9 % u usporedbi s prosjekom EU-a od 7,1 %. Gotovo 55 % mreže hrvatskih željeznica čine trase od iznimne važnosti za međunarodni prijevoz. Sljedeći međunarodni željeznički koridori i trase prolaze kroz teritorij Republike Hrvatske i u svim slučajevima trebaju rekonstrukciju i osuvremenjivanje kako bi se poboljšalo vrijeme, kapacitet i sigurnost putovanja kako bi bili slični funkcionalnim i tehničkim standardima TEN-T mreže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mediteranski koridor osnovne mreže (povezuje luku Rijeka sa srednjom Europom) • TEN-T trasa koja spaja Ljubljanu, Zagreb i Beograd (bivši Paneuropski koridor X) • TEN-T trasa koja spaja Budimpeštu i Ploče (bivši Paneuropski koridor Vc) <p>Većina putničkog željezničkog prometa (više od 70 %) se odvija na gradskim i prigradskim linijama za svakodnevne putnike u Zagreb, dok drugi, zanemareni, dijelovi mreže imaju malen broj putnika i nisu konkurentni. Željeznička mreža također ima limitirane veze s drugim oblicima javnog prijevoza putnika. Većinu napora vezano za prijevoz putnika mora se uložiti u zaustavljanje negativnog trenda smanjenja korištenja željeznica tako što će se pružiti bolje usluge i bolju povezanost s drugim oblicima prijevoza putnika. Stanje željezničkog voznog parka slično je stanju infrastrukture hrvatskih željeznica. Prosječna starost putničkih vlakova jedinog gospodarskog subjekta je 30 godina. Budući da je sustav upravljanja prometom, signalizacije te skretnica (interlocking) zastario, dio mreže koji pripada TEN-T mreži imat će prioritet pri osuvremenjivanju u pogledu provedbe prioriteta vezanih za interoperabilnost, ERMTS, ECTS i GSM-R. Ulaganja u željezničku mrežu bit će u skladu s Instrumentom za povezivanje Europe (CEF). Na taj bi način dio pripremljenih željezničkih projekata mogao biti financiran iz CEF-a. Te projekte izabrat će se iz dijelova Mediteranskog koridora.</p>

Opširniji rezultati

- smanjena emisija i zagađenje zraka modalnim prijelazom s cestovnog na željeznički prijevoz
- povećani kapacitet i korištenje željezničkih usluga za putnike i teret na oba TEN-T koridora i prema regionalnim centrima
- bolja integracija željezničkih pruga s drugim oblicima prijevoza
- povećana sigurnost i pouzdanost sustava
- unaprijeđena međunarodna povezanost
- povećana privlačnost željezničkog prijevoza
- povećana duljina željezničkih pruga opremljenih relevantnim ERTMS, ETCS i GSM-R sustavima

Tablica 3: Pokazatelji rezultata specifični za program, po specifičnom cilju (za EFRR i Kohezijski Fond)

Specifični cilj		7iil - Unaprjeđivanje i poboljšanje željezničke mreže u cilju promocije modalnog prijelaza ("modal shift")						
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (gdje je prikladno)	Početna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
7cc12	Broj putnika koji putuju željeznicom	milijuna putnika		24,20	2013.	26,30	HŽ putnički prijevoz	godišnje
7cc11	Povećani teretni promet na TEN-T koridorima	neto milijuna tona po kilometru		1.378,00	2012.	2.000,00	HŽI	godišnje

2.A.6 Aktivnosti koje će se podržati u okviru prioriteta ulaganja (po prioritetu ulaganja)

2. A. 6.1 Opis vrste i primjera aktivnosti koje će biti podržane i njihov očekivani doprinos specifičnim ciljevima uključujući, po potrebi, prepoznavanje glavnih ciljnih skupina, određenih ciljnih područja i vrsta korisnika

Investicijski prioritet	7iii - Razvoj i obnova sveobuhvatnih, visokokvalitetnih i interoperabilnih željezničkih sustava te promicanje mjera za smanjenje buke
<ul style="list-style-type: none"> izgradnja, osuvremenjivanje i obnova željezničkih pruga nabava i osuvremenjivanje putničkog željezničkog voznog parka provedba europskih sigurnosnih rješenja provedba zajedničkih europskih standarda u područjima GSM-R, ERTMS, ETCS osuvremenjivanje željezničkih kolodvora aktivnosti kojima se poboljšavaju usluge putničkog željezničkog prijevoza reintegracija željeznica unutar postojećih gradskih prometnih sustava priprema projektne dokumentacije <p>Mogući korisnici i konačni primatelji Korisnici će biti HŽ INFRASTRUKTURA d.o.o. (društvo s ograničenom odgovornošću u vlasništvu države, odgovorno za upravljanje, održavanje i izgradnju željezničke infrastrukture) i željeznički gospodarski subjekti, vlasnici željezničkih kolodvora i tijela lokalne vlasti vezana za projekte integracije gradskog prijevoza. Intervencijom će se osigurati zadovoljavajuća razina usluge za putnike i poduzeća koja koriste željezničku mrežu za prijevoz dobara, te će osigurati da željeznička mreža bude sve konkurentnija drugim manje ekološki prihvatljivim oblicima prijevoza. Poboljšanjem povezanosti diljem Hrvatske, intervencija će također pomoći pri potpori gospodarske konkurentnosti hrvatskog gospodarstva te gospodarskoj dobrobiti i vitalnosti regionalnih centara.</p>	

2.A.6.2 Vodeća načela za odabir operacija

Investicijski prioritet	7iii - Razvoj i obnova sveobuhvatnih, visokokvalitetnih i interoperabilnih željezničkih sustava te promicanje mjera za smanjenje buke
Odabir projekata temeljit će se na sljedećim ključnim čimbenicima i načelima: <ul style="list-style-type: none"> projekt mora biti u skladu s pojedinim sveobuhvatnim prometnim planom koji pripremaju i usvajaju nadležna tijela 	

- prioritet će imati poboljšanje infrastrukture koja se nalazi na, ili je izravno povezana s TEN-T mrežom
- prednost će imati projekti koji povezuju željeznice s drugim oblicima javnog prijevoza
- infrastrukturni projekti moraju pokazati razumnu stopu povrata ulaganja u smislu poboljšane brzine i podataka o putnicima/teretu te utjecaju na lokalno gospodarstvo
- sva kupljena oprema mora zadovoljavati aktualne ekološke standarde za emisiju CO2
- željeznički vozni park i oprema mogu se financirati samo gdje su izravno povezani s poboljšanjem određenog dijela željezničke infrastrukture
- sukladnost s normama ERTMS-a, ECTS-a i TSI-a

2.A.6.3 Planirano korištenje financijskih instrumenata (po potrebi)

Investicijski prioritet	7iii - Razvoj i obnova sveobuhvatnih, visokokvalitetnih i interoperabilnih željezničkih sustava te promicanje mjera za smanjenje buke
Nije primjenjivo.	

2.A.6.4 Planirano korištenje velikih projekata (po potrebi)

Investicijski prioritet	7iii - Razvoj i obnova sveobuhvatnih, visokokvalitetnih i interoperabilnih željezničkih sustava te promicanje mjera za smanjenje buke
<p>Identificirani su sljedeći projekti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dugo Selo - Križevci (iz razdoblja 2007.-2013., faziranje) • Hrvatski Leskovac - Karlovac • Križevci - Koprivnica – državna granica • Dugo Selo - Novska • Goljak - Skradnik • Okučani - Vinkovci • Vinkovci - Vukovar • Podsused - Samobor • Zaprešić - Zabok • GSM-R • Centar za upravljanje prometom <p>Također, mogu se identificirati i drugi projekti tijekom provođenja operativnog programa.</p>	

2.A.6.5 Pokazatelji neposrednih rezultata po investicijskom prioritetu i, po potrebi, po kategoriji regije

Table 5: Zajednički i pokazatelji neposrednih rezultata specifični za program (po investicijskom prioritetu, podijeljeno po kategoriji regije za ESF i, po potrebi, za EFRR)

Investicijski prioritet	7iii - Razvoj i obnova sveobuhvatnih, visokokvalitetnih i interoperabilnih željezničkih sustava te promicanje mjera za smanjenje buke
-------------------------	---

Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Fond	Kategorija regije (po potrebi)	Ciljna vrijednost (2023.)			Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
					M	Ž	U		
CO11a	Željeznice: Ukupna duljina nove željezničke pruge, od čega: TEN-T	km	KF				80,00	ISU	godišnje

2.A.7 Socijalna inovacija, međudržavna suradnja i doprinos tematskim ciljevima 1-7

Prioritetna os	7 - Povezanost i mobilnost
----------------	----------------------------

2.A.8 Okvir uspješnosti

Tablica 6: Okvir uspješnosti prioritetne osi (po fondu i, za EFRR i ESF, po kategoriji regije)

Prioritetna os		7 - Povezanost i mobilnost												
Oznaka	Vrsta pokazatelja	Pokazatelj ili ključni provedbeni korak	Mjerna jedinica, po potrebi	Fond	Kategorija regije	Kontrolna točka za 2018.			Konačni cilj (2023.)			Izvor podataka	Objašnjenje relevantnosti pokazatelja, po potrebi	
						M	Ž	U	M	Ž	U			
Prioritetna os		7 - Povezanost i mobilnost												
Oznaka	Vrsta pokazatelja	Pokazatelj ili ključni provedbeni korak	Mjerna jedinica, po potrebi	Fond	Kategorija regije	Kontrolna točka za 2018.			Konačni cilj (2023.)			Izvor podataka	Objašnjenje relevantnosti pokazatelja, po potrebi	
CO13	0	Ceste: Ukupna duljina novoizgrađenih cesta	km	EFRR	Manje razvijena			10				53,00	ISU	Izabrani jer na projekte izgradnja cesta ide najveći dio EFRR sredstava (> 60 %). Cilj odražava ukupni broj kilometara za trenutno poznate projekte
PF31	F	Ukupni iznos potvrđenih/prihvatljivih izdataka	milijuna EUR	EFRR	Manje razvijena			92.872.000,00				400.000.000,00	ISU	U kontrolnoj je točki prisutno pravilo N+3 za PO bez 6 % PR (tj. alokacija sredstava za 2014. i 2015., neto 6 %).

7.2	I	Obujam ugovorenih projekata koji spadaju u SC 7b 1	EUR	EFRR	Manje razvijena			150,000,000,00			330,000,000,00	ISU	odnosi se na dio ugovora koji sufinancira EFRR Uzevši u obzir planirane datume provedbe projekta, ne očekuju se značajni neposredni rezultati prije 2018. godine Cilj kontrolne točke odražava potrebu za ugovaranjem velikog dijela sredstava do 2018. godine kako bi se projekti završili do 2023. godine
CO 12a	0	Željeznice: Ukupna duljina rekonstruiranih ili nadograđenih željezničkih pruga, od čega: TEN-T	km	KF				20,00			80,00	ISU	Izabrano jer na projekte izradne željeznica ide najveći dio EFRR sredstava (> 50 %). Cilj odražava raspodjelu budući da svi projekti koji su trenutno u pripremi zajedno sadržavaju otprilike 400 km. Središnji cilj od 20 km odražava činjenicu da će većina projekata započeti tek 2017. - 2018.
Prioritetna os		7- Povezanost i mobilnost											
Oznaka	Vrsta pokazatelja	Pokazatelj ili ključni provedbeni korak	Mjerna jedinica, po potrebi	Fond	Kategorija regije	Kontrolna točka za 2018.			Konačni cilj (2023.)			Izvor podataka	Objašnjenje relevantnosti pokazatelja, gdje je bitno
PF31	F	Ukupni iznos potvrđenih/prihvatljivih izdataka	milijuna EUR	KF				211,331.572,00			910,205.755,00	ISU	U kontrolnoj je točki prisutno pravilo N+3 za PO bez 6 % PR (tj. alokacija sredstava za 2014. i 2015., neto 6 %).
7.1	I	Obujam ugovorenih projekata koji spadaju pod SC 7iii1	EUR	KF				300,000,000,00			480,205.755,00	ISU	odnosi se na KF-ovo sufinanciranje ugovora Uzevši u obzir planirane datume završetka projektne dokumentacije za željeznice, ne očekuju se značajni neposredni rezultati prije 2018. godine Kontrolna točka odražava potrebu za ugovaranjem velikog dijela sredstava do 2018. godine kako bi se projekti završili do 2023. godine

Dodatne kvalitativne informacije o uspostavi okvira uspješnosti

2.A.9 Kategorije intervencije

Kategorije intervencije koje odgovaraju sadržaju prioritetne osi na temelju nazivlja kojeg usvaja Komisija, i indikativna analiza potpore Unije.

Tablice 7-11: Kategorije intervencije

Tablica 7: Dimenzija 1 - Područje intervencije

Prioritetna os	7 – Povezanost i mobilnost		
Fond	Kategorija regije	Šifra	iznos u €
EFRR		028. TEN-T autoceste i ceste - osnovna mreža (novogradnja)	200,000.000,00
EFRR		030. Poveznice sporednih cesta s TEN-T cestovnim mrežama i čvorovima (nova gradnja)	40,000.000,00
EFRR		031. Ostale nacionalne i regionalne ceste (nova gradnja)	60,000.000,00
EFRR		033. TEN-T obnovljene ili poboljšane ceste	40,000.000,00
EFRR		034. Ostale obnovljene ili poboljšane ceste (autoceste, nacionalne, regionalne ili lokalne)	60,000.000,00
KF		024. Željeznice (osnovne transeuropske prometne mreže/TEN-T)	340,000.000,00
KF		026. Ostala željeznica	50,000.000,00
KF		027. Pokretna željeznička suprastruktura	90,205.755,00
KF		037. Zračne luke (TEN-T)	120,000.000,00
KF		040. Ostale morske luke	80,000.000,00
KF		041. Unutarnji plovni putovi i luke (TEN-T)	60,000.000,00
KF		043. Infrastruktura čistog gradskog prometa i promicanje (uključujući opremu i vozila)	150,000.000,00
KF		044. Pametni prometni sustavi (uključujući uvođenje upravljanjem potražnjom, sustave naplate cestarine, sustave IT nadzora i informacijske sustave)	20,000.000,00

Tablica 8: Dimenzija 2 - Oblik financiranja

Prioritetna os		7 – Povezanost i mobilnost	
Fond	Kategorija regije	Šifra	iznos u €
EFRR		01. Bespovratna sredstva	400,000.000,00
KF		01. Bespovratna sredstva	910,205.755,00

Tablica 9: Dimenzija 3 – Vrsta teritorija

Prioritetna os		7 – Povezanost i mobilnost	
Fond	Kategorija regije	Šifra	iznos u €
EFRR		01. Velika urbana područja (gusto naseljena > 50 000 stanovnika)	40,000.000,00
EFRR		02. Mala urbana područja (srednje naseljena > 5 000 stanovnika)	40,000.000,00
EFRR		07. Nije primjenjivo	320,000.000,00
KF		01. Velika urbana područja (gusto naseljena > 50 000 stanovnika)	250,000.000,00
KF		02. Mala urbana područja (srednje naseljena > 5 000 stanovnika)	100,000.000,00
KF		07. Nije primjenjivo	560,205.755,00

Tablica 10: Dimenzija 4 - Mehanizmi teritorijalne provedbe

Prioritetna os		7 – Povezanost i mobilnost	
Fond	Kategorija regije	Šifra	iznos u €
EFRR		05. Ostali integrirani pristupi održivom urbanom/ruralnom razvoju	100,000.000,00

Prioritetna os		7 – Povezanost i mobilnost	
Fond	Kategorija regije	Šifra	iznos u €
EFRR		07. Nije primjenjivo	300,000.000,00
KF		01. Integrirano teritorijalno ulaganje - urbano	50,000.000,00
KF		05. Ostali integrirani pristupi održivom urbanom/ruralnom razvoju	240,000.000,00
KF		07. Nije primjenjivo	620,205.755,00

Tablica 11: Dimenzija 6 - **Sporedna tema Europskog socijalnog fonda** (samo Europski socijalni fond i Inicijativa za zapošljavanje mladih)

Prioritetna os	7 - Povezanost i mobilnost		
Fond	Kategorija regije	Šifra	iznos u €

2.A.10 Sažetak planiranog korištenja tehničke pomoći uključujući, prema potrebi, aktivnosti kojima se jača administrativni kapacitet nadležnih tijela uključenih u kontrolu i upravljanje programima i korisnicima (po potrebi) (po prioritetnoj osi)

Prioritetna os	7 - Povezanost i mobilnost
Ova prioritetna os uključuje tehničku pomoć u obliku pripreme baze projekata za trenutno razdoblje financiranja, ali i za sljedeće. Također je predviđena potpora razvoja specifičnih studija prijevoza iznad razine projekta npr. studija regije ili podsektora, generiranja podataka itd. kako bi se olakšala provedba prioritetne osi.	

2.A.I Prioritetna os

Oznaka prioritetne osi	
Naziv prioritetne osi	Socijalno uključivanje i zdravlje

- Cjelokupna će se prioritetna os provoditi isključivo financijskim instrumentima uspostavljenima na razini Unije
- Cjelokupna će se prioritetna os provoditi isključivo lokalnim razvojem koji će voditi zajednica
- Za ESF: Cjelokupna je prioritetna os posvećena socijalnoj inovaciji i međudržavnoj suradnji, ili oboje

2.A.2 Opravdanje za uspostavu prioritetne osi koja obuhvaća više od jedne kategorije regije, tematskog cilja ili fonda (po potrebi)

2.A.3 Fond, kategorija regije i obračunska osnovica za potporu Unije

Fond	Kategorija regije	Obračunska osnovica (ukupni prihvatljivi izdaci ili prihvatljivi javni izdaci)	Kategorija regije za najudaljenije regije i sjeverne rijetko naseljene regije (po potrebi)
EFRR	Manje razvijena	Ukupno	

2.A.4 Investicijski prioritet

Oznaka prioritetne osi	9a
Naziv prioritetne osi	Ulaganje u zdravstvenu i socijalnu infrastrukturu što pridonosi nacionalnom, regionalnom i lokalnom razvoju, smanjujući nejednakosti u smislu zdravstvenog statusa, promičući socijalnu uključenost, kulturne i rekreativne usluge te prelazak s institucijske skrbi na skrb u zajednici

2.A.5 Specifični ciljevi koji odgovaraju investicijskom prioritetu i očekivani rezultati

Oznaka specifičnog cilja	1
Naziv specifičnog cilja	Poboljšanje pristupa primarnoj i hitnoj zdravstvenoj zaštiti, sa fokusom na udaljena i deprivirana područja
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	<p>Vezano za primarnu zdravstvenu skrb (PZS), stanovnici područja s nedovoljnim brojem ekipa PZS-a suočeni su s ograničenim pristupom zdravstvenoj skrbi i ponekad moraju dugo putovati kako bi došli do najbliže ordinacije PZS-a ili bolnice. Nedostatak ekipa PZS-a u određenim područjima povećava pritisak na bolničkim uslugama jer je vjerojatnije da će pacijenti iz tih područja tražiti pomoć izravno od bolnica, uz uputnicu svojih liječnika ili bez nje.</p> <p>Diljem čitave Hrvatske postoji 255 ekipa PZS-a (opća medicina, primarna pedijatrija, primarna ginekologija) koje zahtijeva Mreža javne zdravstvene službe (NN 101/2012.), ali one nisu aktivne zbog neadekvatne infrastrukture ili manjka medicinskog osoblja.</p> <p>Koristit će se ESIF kako bi se riješio problem nepostojanja ekipa PZS-a. Fokus su socioekonomski deprivirana i geografski izolirana područja kao što su otoci. Deprivirana područja identificirat će se na temelju njihovog razvojnog indeksa. Tražena promjena je poboljšanje pristupa PZS-u u područjima gdje postoji manjak ekipa PZS-a, osobito na depriviranim i/ili izoliranim područjima, što će se postići podupiranjem pružatelja PZS-a. Smanjit će se broj uputnica pružatelja PZS-a za bolnice jer će se na razini PZS-a omogućiti više dijagnostičkih i terapijskih postupaka. Kasnije smanjenje u potražnji bolničkih usluga doprinijet će smanjenju lista čekanja u bolnicama što je u skladu s trenutnom strukturalnom reformom. Financiranje infrastrukture bit će dostupno na ograničenom broju lokacija, kao i za kupnju vozila i opreme (EFRR) i obrazovanje medicinskih radnika (ESF) koji su izravno povezani s uspostavom ekipa PZS-a. Nova vozila i opremu koristit će liječnici i terenske sestre kako bi se povećao broj kućnih posjeta, što će pak poboljšati pristup zdravstvenoj skrbi ranjivih skupina poput osoba s invaliditetom koje žive u udaljenim ruralnim područjima te koje inače, zbog udaljenosti ili fizičkih poteškoća ne bi mogle koristiti usluge zdravstvene skrbi. Osim potpore pružateljima PZS-a, važan element dovršetka reformi u pogledu poboljšanja pristupa primarnoj zdravstvenoj skrbi diljem Hrvatske je osiguranje pristupa učinkovitoj hitnoj zdravstvenoj skrbi. Hitna medicinska služba (HMS) se u većini Hrvatske značajno popravila od reforme koju se provodilo posljednjih nekoliko godina. Uz potporu pozajmice Svjetske banke, uspostavljeni su i opremljeni županijski zavodi za hitnu medicinu i opremljeni su (i preuređeni gdje</p>

	potrebno) zajedničkimedicinski odjeli za hitne slučajeve u 21 bolnici. Kako bi se dovršila reforma EMS-a, koristit će se ESIF kako bi se izgradili i opremili zajednički medicinski odjeli za hitne slučajeve u preostalim bolnicama gdje još nisu uspostavljeni i gdje takve investicije nisu planirane iz drugih izvora poput javno-privatnog partnerstva. Nadalje, koristit će se ESIF kako bi se poboljšao prijevoz i briga za hitne pacijente s hrvatskih otoka uspostavom brze pomorske hitne medicinske službe. Kao rezultat, pacijenti s otoka prevozit će se brže i u prikladnim plovilima, HMS će biti dostupan za slučajeve pomorskih nesreća i pomorskih katastrofa te će se popraviti prekogranično pružanje zdravstvene skrbi, u skladu s Direktivom 2011/24/EU
Oznaka specifičnog cilja	2
Naziv specifičnog cilja	Poboljšanje učinkovitosti i dostupnosti bolničkog liječenja za ranjive skupine ljudi
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	<p>Pristup bolničkim uslugama može se značajno popraviti tako što će se povećati njihova učinkovitost promjenom načina pružanja liječničke skrbi. Trenutno se bolnička skrb u Hrvatskoj ponajviše temelji na akutnoj bolničkoj skrbi, koja ne samo da je najskuplja već je često i nepotrebna za optimalno liječenje pacijenata u bolnicama. Prelazak s akutne bolničke skrbi na dnevne bolnice/dnevne kirurgije jedan je od glavnih ciljeva Nacionalnog plana za razvoj kliničkih bolničkih centara, kliničkih bolnica i općih bolnica u Republici Hrvatskoj za razdoblje između 2014. i 2016. (Nacionalni plan), što je ujedno i jedna od ključnih mjera definiranih u nacionalnom programu reformi Republike Hrvatske.</p> <p>Vezano za ograničenja u pristupu bolničkoj skrbi, ranjive su skupine osobito pogođene tim ograničenjima, ponajviše zbog neučinkovitih ili nerazvijenih bolničkih usluga. Među raznim ranjivim skupinama definiranim u Strategiji borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti za 2014. - 2020., cilj ulaganja EFRR-a unutar ovog specifičnog cilja je poboljšati učinkovitost i pristup bolničkim uslugama za sljedeće ranjive skupine: djecu, osobe s duševnim poremećajima, pacijente s odjela psihijatrije, pacijente na samrti i pacijente s najtežim tjelesnim ozljedama, poput ozljeda kralježnice. Ove su grupe izabrane jer briga za njih predstavlja značajno opterećenje za članove njihovih obitelji, što je često uzrok bolovanja ili odsustva s posla ili čak poteškoća pri ulasku na tržište rada. Ulaganja u bolnice i bolničke odjele koji pružaju skrb tim ranjivim skupinama mogu smanjiti opterećenje na članovima obitelji/pružateljima skrbi i pridonijeti drugoj ključnoj mjeri identificiranoj u nacionalnom programu reformi, tj smanjenju stope bolovanja.</p> <p>Bolnice, posebne bolnice i bolnički odjeli koji pružaju skrb pacijentima iz gore navedenih ranjivih skupina zadovoljavaju uvjete za sve aktivnosti unutar ovog specifičnog cilja. Nadalje, aktivnosti usmjerene na uspostavu dnevnih bolnica i dnevnih kirurgija provest će se u svim bolnicama koje obuhvaća nacionalni plan. Ulaganja u ove dijelove hrvatskog bolničkog sustava najizraavnije će doprinijeti poboljšanju učinkovitosti i pristupačnosti bolničke skrbi za ranjive skupine, dok će istovremeno pridonijeti općim ciljevima nacionalnog plana, osobito u pogledu efikasnijeg i troškovno učinkovitijeg zdravstvenog sustava.</p> <p>Komplementarne aktivnosti koje sufinancira ESF podržavat će neprekidno medicinsko obrazovanje i izobrazbu za rad u načinima bolničke skrbi koje podržava EFRR. Također će podržavati razvoj kliničkih smjernica i kliničkih putova.</p> <p>Ranjive skupine pacijenata diljem zemlje će, kao rezultat ulaganja ESIF-a, imati pristup poboljšanim zdravstvenim ustanovama. Neke grupe ranjivih pacijenata (pacijenti s teškim tjelesnim oštećenjima, pacijenti na samrti) imat će pristup bolničkoj skrbi koja je ranije bila jako loša ili nije ni postojala. Promjena oblika skrbi povećat će produktivnost bolnica i poboljšati protočnost pacijenata, što će doprinijeti smanjenju lista čekanja i smanjenju upisa u bolnice gore navedenih skupina pacijenata. Povećat će se učinkovitost bolničkih operacija što će dovesti do značajnih ušteda u sustavu, uključujući i smanjenjem broja bolničkih primanja i bolovanja.</p>

Oznaka specifičnog cilja	3
Naziv specifičnog cilja	Promicanje socijalne uključenosti i smanjenje nejednakosti kroz poboljšani pristup socijalnim uslugama te prelazak s institucionalne skrbi na skrb u zajednici putem poboljšane socijalne infrastrukture
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	Hrvatska je suočena s regionalnom neujednačenošću u razvoju i dostupnosti socijalnih usluga. Ovom problemu treba pristupiti s dvije povezane strane. Kao prvo, na temelju plana deinstitutionalizacije, glavni cilj procesa deinstitutionalizacije je smanjenje broja osoba koje ulaze u, i povećati broj osoba koje izlaze iz institucija u nove oblike skrbi u zajednici. Očekivani rezultat procesa deinstitutionalizacije predstavljen je brojem korisnika koje treba deinstitutionalizirati. Očekivani rezultati su: smanjenje omjera djece i mladih bez odgovarajuće roditeljske skrbi u i izvan institucija, na 20 % u institucijama i 80 % izvan institucija; deinstitutionalizacija 40 % djece i mladih s poremećajima u ponašanju, , 30 % osoba s intelektualnim, osjetilnim i tjelesnim oštećenjima do 2016. godine i 20 % osoba s mentalnim oštećenjima do 2018. godine.

S druge strane, postoji potreba **poboljšanja raspoloživosti usluga u zajednici** za ranjive skupine, kako bi se omogućio bolji pristup i kvaliteta socijalnih usluga. Preduvjet održive deinstitutionalizacije je potpora širenju mreže ovih usluga koje pružaju razni pružatelji usluga, poput NVO-ova. Potrebno je podržati pružanje šireg raspona usluga u zajednici ranjivim skupinama, kako bi se spriječila institucionalizacija. Nadalje, kako bi se bolje pripremilo korisnike i njihove obitelji na deinstitutionalizaciju, potrebno je poboljšati uvjete centara za socijalnu skrb, koji podržavaju ovaj postupak.

Sve regije imaju nedovoljnu raspoloživost i dostupnost socijalnih usluga koje se pružaju ranjivim skupinama kao što je određeno u Strategiji za borbu protiv siromaštva i socijalne isključenosti te će se projekti provoditi na području cijele Hrvatske. Stoga je potrebno razviti socijalne usluge uzajednici i za druge ranjive skupine, poput starijih osoba, beskućnika, hrvatskih branitelja i stradalnika rata, kako bi se spriječila njihova institucionalizacija i pridonijelo njihovom boljem uključivanju.

Nadalje, zbog nedostatka izdvojenog sustava psihosocijalne skrbi za braniteljsku i stradalničku populaciju, a s obzirom na činjenicu da je to populacija koja, s obzirom na specifične potrebe, često ima otežan pristup socijalnim uslugama od općeg interesa, te je potrebna i prilagodba postojećih usluga potrebama populacije, postoji stvarna potreba za usmjerenim pružanjem psihosocijalne skrbi kroz uspostavu veteranskih centara na lokalnoj razini. Veteranski centri primarno su dnevni centri koji pružaju usluge populaciji u potrebi i time olakšavaju uključivanje korisnika u društvenu zajednicu.

Tablica 3: Pokazatelji rezultata specifični za program, po specifičnom cilju (za EFRR i Kohezijski Fond)

Specifični cilj		1 - Poboljšanje pristupa primarnoj i hitnoj zdravstvenoj zaštiti, s fokusom na udaljena i deprivirana područja							
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (po potrebi)	Početna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja	
9a11	Smanjenje broja uputnica pružatelja primarne zdravstvene skrbi u bolnice u depriviranim/izoliranim područjima	Broj uputnica	Manje razvijena	490.027,00	2013.	416.676,00	Ministarstvo zdravlja, Hrvatski fond zdravstvenog osiguranja, ISU	godišnje	
Specifični cilj		2 - Poboljšanje učinkovitosti i dostupnosti bolničkog liječenja za ranjive skupine ljudi							
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (gdje je prikladno)	Početna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja	
9a21	Smanjenje broja prijмова na akutne bolničke odjele obuhvaćene nacionalnim planom razvoja kliničkih bolničkih centara, kliničkih bolnica, klinika i općih bolnica u Republici Hrvatskoj (2014. - 2016.)	Godišnji broj bolničkih prijмова	Manje razvijena	4,157.784,00	2014.	3,742.000,00	Ministarstvo zdravlja, Hrvatski fond zdravstvenog osiguranja	godišnje	
Specifični cilj		3 - Promicanje socijalne uključenosti i smanjenje nejednakosti kroz poboljšani socijalnim uslugama te prelazak s institucionalne skrbi na skrb u zajednici putem poboljšane socijalne infrastrukture							
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (po potrebi)	Početna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja	
9a31	Smanjenje broja osoba u institucijama	%	Manje razvijena	8.311.,00	2012.	25,00	ISU, ankete	godišnje	

2.A.6 Aktivnosti koje će se podržati u sklopu investicijskog prioriteta (po investicijskom prioritetu)

2. A. 6.1 Opis vrste i primjera aktivnosti koje će biti podržane i njihov očekivani doprinos specifičnim ciljevima uključujući, po potrebi, prepoznavanje glavnih ciljnih skupina, određenih ciljnih područja i vrsta korisnika

Investicijski prioritet	9a - Ulaganje u zdravstvenu i socijalnu infrastrukturu što pridonosi nacionalnom, regionalnom i lokalnom razvoju, smanjujući nejednakosti u smislu zdravstvenog statusa, promičući socijalnu uključenost, kulturne i rekreativne usluge te prelazak s institucijske skrbi na skrb u zajednici
<p><u>Unutar SC 9.1.1 mogu se podržati sljedeće aktivnosti:</u></p> <p>Investicije EFRR-a bit će usmjerene na pružatelje primarne zdravstvene skrbi (PZS) u područjima gdje Mreža javne zdravstvene službe (NN 101/2012.) definira potrebu za ekipama primarne zdravstvene skrbi, ako takve ekipe nisu uspostavljene zbog neadekvatne infrastrukture ili manjka kadra. Potporu EFRR-a će moći primati pružatelji PZS-a na područjima koja su, po razvojnom indeksu, socioekonomski deprivirana i na geografski izoliranim područjima, ponajviše otocima. Potpora će se temeljiti na prijedlozima (planovima) koje pripremaju pružatelji PZS-a i koji obuhvaćaju integrirane aktivnosti EFRR-a i ESF-a. U svojim će prijedlozima projekata pružatelji PZS-a morati dokazati da će primljena potpora poboljšati pristup PZS-u u čitavom području koje pokrivaju, a osobito u općinama u kojima nema ekipa PZS-a prema Mreži javne zdravstvene službe.</p> <p>Investicijama EFRR-a će se podržavati sljedeće:</p> <p>Nabava medicinske opreme i vozila potrebnih za pružanje primarne zdravstvene skrbi. Kupnja medicinske opreme za pružatelje PZS-a, uključujući uređaje koji mogu smanjiti potrebu za uputnicama i pružiti odgovarajuću njegu bliže domovima pacijenata (radiološki uređaji s digitalizacijom kako bi se omogućilo korištenje telemedicine, mamografije, ultrazvuka, opreme za laboratorijsku analizu, mHealtha i drugih uređaja kojima se podržava samoskrb i praćenje kroničnih pacijenata). Vozila za pružatelje PZS-a koristit će se s ciljem povećanja mobilnosti zdravstvenih ekipa i kako bi se povećao broj kućnih posjeta, usmjereno ponajviše na najranjivije skupine (npr. osobe s invaliditetom u udaljenim ruralnim područjima) koje inače ne mogu koristiti zdravstvene usluge, zbog udaljenosti ili fizičkih poteškoća.</p> <p>Renovacija ili izgradnja infrastrukture (uključujući i zgrade) potrebne kako bi se poslovanje ekipa PZS-a uspješno obavljalo. Ovo se primjenjuje samo na ograničen broj lokacija gdje su potrebna postrojenja u vrlo lošem stanju ili ne postoje, ili kako bi se omogućilo pristup osobama s invaliditetom.</p>	

Investicijski prioritet	9a - Ulaganje u zdravstvenu i socijalnu infrastrukturu što pridonosi nacionalnom, regionalnom i lokalnom razvoju, smanjujući nejednakosti u smislu zdravstvenog statusa, promičući socijalnu uključenost, kulturne i rekreativne usluge te prelazak s institucijske skrbi na skrb u zajednici
<p>Paralelnom investicijom u okviru ESF-a osigurat će se raspoloživost kvalificiranih ekipa koje će koristiti infrastrukturu i opremu dostavljenu unutar projekta. Ovo će se postići potporom specijalističkog obrazovanja za PZS, poput ginekologije, pedijatrije ili opće medicine, liječnika koji će raditi na trenutno praznim lokacijama i potporom izobrazbe drugih zdravstvenih radnika koji pružaju usluge u prihvatljivim područjima. Kako bi se privuklo liječnike za rad u depriviranim područjima, ESF će ih podržati stipendijama za specijalističko obrazovanje. Kako bi se osigurala održivost, zdravstveni radnici koji primaju potporu od ESF-a bit će obvezani na rad na najmanje 5 godina na traženoj lokaciji. Ovo će pridonijeti održivosti ulaganja EFRR-a.</p> <p>Korisnici ove radnje su pružatelji PZS-a i Ministarstvo zdravlja.</p> <p>Ciljna skupina su svi stanovnici navedenih depriviranih ili izoliranih područja, a fokus je na najranjivijim i najmanje mobilnim društvenim skupinama.</p> <p>Ulaganja EFRR-a za poboljšanje hitne zdravstvene skrbi na geografski izoliranim i depriviranim područjima uključivat će sljedeće radnje:</p> <p>Uspostava pomorske medicinske službe prijevoza kupnjom specijaliziranih brodica s potrebnom opremom i ugovaranjem vezova u lukama. O broju brodica odlučit će se nakon dovršetka studije izvedivosti čija izvedba je planirana za prvu fazu ulaganja.</p> <p>Korisnici će biti županijski zavodi za hitnu medicinu koji pružaju zdravstvene usluge otocima, te Ministarstvo zdravlja.</p> <p>Izgradnja i opremanje zajedničkih medicinskih odjela za hitne slučajeve u bolnicama gdje ti odjeli nisu u potpunosti u funkciji. Potrebni radovi i oprema definirat će se prema Pravilniku o minimalnim uvjetima u pogledu prostora, radnika i medicinsko-tehničke opreme za obavljanje zdravstvene djelatnosti (NN 42/2011.). Radovi će u pravilu uključivati izgradnju ili preuređivanje bolničkih prostora, a oprema može uključivati uređaje poput digitalnih rendgenskih uređaja, mobilnih uređaja za ultrazvuk, respiracijske, kardiološke i druge opreme izravno povezane s poboljšanjem učinkovitosti odjela za hitne slučajeve ciljnih bolnica.</p> <p>Korisnici ove aktivnosti bit će prihvatljive bolnice.</p> <p>Paralelnom investicijom u okviru ESF-a osigurat će se raspoloživost odgovarajućeg broja liječnika sa specijalističkim obrazovanjem iz hitne medicine.</p>	

Investicijski prioritet

9a - Ulaganje u zdravstvenu i socijalnu infrastrukturu što pridonosi nacionalnom, regionalnom i lokalnom razvoju, smanjujući nejednakosti u smislu zdravstvenog statusa, promičući socijalnu uključenost, kulturne i rekreativne usluge te prelazak s institucijske skrbi na skrb u zajednici

Unutar SC 9.1.2 mogu se podržati sljedeće aktivnosti:

Aktivnosti kojima se povećava učinkovitost i pristup bolničkoj skrbi za ranjive skupine sastojat će se od nekoliko operacija koje sufinancira EFRR koje se provodi na temelju prijedloga projekata koje pripremaju prihvatljive bolnice i bolnički odjeli koji pružaju skrb isključivo pacijentima iz četiri ciljane skupine. Projekte će ocijeniti Ministarstvo zdravlja na temelju nacionalnog plana.

Kako bi se uzelo u obzir raznovrsne potrebe zdravstvene skrbi, potpora će se razlikovati vezano uz svaku ciljnu ranjivu skupinu.

Djeca

Usmjeravanje na bolničku skrb djece bit će obavljeno cjelovito i uključivat će brojna ulaganja u bolnice obuhvaćene nacionalnim planom. U planiranim će ulaganjima biti:

- Opća obnova i opremanje jedine klinike specijalizirane za dječje bolesti u okviru nacionalnog plana. Ta bolnica svake godine zaprimi 12.500 djece na bolnički tretman i pruža ambulantne dijagnostičke i terapijske usluge za 230.000 djece, što je više od četvrtine ukupne populacije hrvatske djece do 18 godina.
- preuređenje i opremanje pedijatrijskih dnevnih bolnica i dnevnih kirurgija u bolnicama u okviru nacionalnog plana. Pedijatrijski pacijenti čine oko 15 % svih pacijenata liječenih u dnevnim bolnicama i dnevnim kirurgijama u Hrvatskoj. Pedijatrija ima veliki potencijal povećanja modalnosti dnevnih bolnica i dnevnih kirurgija, što bi doprinijelo poboljšanom pristupu, kvaliteti i učinkovitosti pedijatrijske skrbi. Ovo je također u skladu s poveljom Europske udruge za djecu u bolnici (EACH) u kojoj je utvrđeno da se djeca trebaju primati u bolnicu samo ako skrb koju trebaju ne može jednako dobro biti pružena kod kuće ili svakodnevno.
- preuređenje pedijatrijskih bolničkih odjela u bolnicama u okviru nacionalnog plana kako bi se roditeljima dozvolilo da borave s djecom pacijentima. Prema povelji EACH-a, djeca u bolnicama bi trebala imati pravo na stalnu prisutnost roditelja ili roditeljskog zamjenika.

Korisnici aktivnosti: bolnice s pedijatrijskim bolničkim odjelima i/ili dnevne bolnice u okviru Nacionalnog Plana.

Pacijenti s odjela psihijatrije

Investicijski prioritet	9a - Ulaganje u zdravstvenu i socijalnu infrastrukturu što pridonosi nacionalnom, regionalnom i lokalnom razvoju, smanjujući nejednakosti u smislu zdravstvenog statusa, promičući socijalnu uključenost, kulturne i rekreativne usluge te prelazak s institucijske skrbi na skrb u zajednici
<p>Cilj ulaganja u bolničke kapacitete za pacijente s odjela psihijatrije bit će povećanje učinkovitosti i pristupa odgovarajućoj skrbi preuređenjem i opremanjem psihijatrijskih odjela dnevnih bolnica u bolnicama u okviru nacionalnog plana. Pacijenti na odjelima psihijatrije čine oko 15 % svih pacijenata liječenih u dnevnim bolnicama i dnevnim kirurgijama u Hrvatskoj. Psihijatrija kao disciplina također ima veliki potencijal povećanja modalnosti dnevnih bolnica i dnevnih kirurgija, što bi doprinijelo poboljšanom pristupu, kvaliteti i učinkovitosti psihijatrijske skrbi.</p> <p>Skrb za osobe s najtežim duševnim bolestima (pacijenti ocijenjeni opasnima za sebe i druge) poboljšat će se izgradnjom i opremanjem forenzičkih odjela i odjela za psihijatriju s jakim osiguranjem u specijaliziranim bolnicama koje takvim pacijentima pružaju skrb.</p> <p>Konačno, pružit će se potpora izgradnji i opremanju psihijatrijskih odjela za akutne pacijente gdje je to potrebno, u skladu s normama utvrđenima u Pravilniku o minimalnim uvjetima u pogledu prostora, radnika i medicinsko-tehničke opreme za obavljanje zdravstvene djelatnosti (NN 061/2011.).</p> <p><u>Korisnici ove aktivnosti:</u> forenzički odjeli i odjeli za psihijatriju s jakim osiguranjem u specijaliziranim bolnicama i bolnicama s psihijatrijskim odjelima za akutne pacijente i/ili dnevne bolnice, u okviru nacionalnog plana.</p> <p><u>Pacijenti na samrti</u></p> <p>Sustavni razvoj palijativne skrbi, tj. skrb za pacijente na samrti, započeo je tek nedavno, usvajanjem strateškog plana za razvoj palijativne skrbi u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2014. - 2016. Ovaj strateški plan stavlja naglasak na razvoj palijativne skrbi na razini zajednice, ali uvažava potrebu za bolničkim kapacitetima palijativne skrbi, budući da više od 20 % oboljelih od raka i 5 % oboljelih od drugih bolesti treba specijalističku palijativnu skrb tijekom posljednje godine života. Ovo je značajan problem u Hrvatskoj jer je rak u Hrvatskoj drugi najčešći uzrok smrti: svaki četvrti državljanin Hrvatske umre od raka i godišnje od raka umre skoro 14,000 ljudi. Ulaganjima EFRR-a pružit će se infrastrukturna osnova takve skrbi, preuređenjem i opremanjem odjela za palijativnu skrb u hrvatskim bolnicama u okviru nacionalnog plana, u skladu s normama danima u Pravilniku o minimalnim uvjetima u pogledu prostora, radnika i medicinsko-tehničke opreme za obavljanje zdravstvene djelatnosti (NN 061/2011.).</p> <p>Korisnici aktivnosti: prihvatljive bolnice s odjelima palijativne skrbi, u okviru nacionalnog plana.</p> <p><u>Pacijenti s ozljedom kralježnice</u></p> <p>Pacijenti s ozljedom kralježnice i posljedičnom paralizom imaju najteži fizički invaliditet i iako postoji više od 700 takvih pacijenata u Hrvatskoj, ne postoji primjereno opremljen centar za njihovo liječenje i rehabilitaciju. Ulaganjima EFRR-a pružit će se infrastrukturna osnova poboljšane skrbi za takve</p>	

Investicijski prioritet	9a - Ulaganje u zdravstvenu i socijalnu infrastrukturu što pridonosi nacionalnom, regionalnom i lokalnom razvoju, smanjujući nejednakosti u smislu zdravstvenog statusa, promičući socijalnu uključenost, kulturne i rekreativne usluge te prelazak s institucijske skrbi na skrb u zajednici
<p>pacijente izgradnjom i opremanjem novog centra za cjelovito liječenje i rehabilitaciju pacijenata s teškim ozljedama kralježnice u bolnici koja pokaže najviše potencijala za profiliranje u nacionalni referalni centar.</p>	
<p>Korisnici aktivnosti: Bolnica u ulozi nacionalnog referalnog centra.</p>	
<p><u>Dnevne bolnice (uključujući dnevne kirurgije)</u></p>	
<p>Osim aktivnosti usmjerenih posebice na ranjive skupine, značajna poboljšanja u pristupu zdravstvenoj skrbi i kvaliteti liječenja za ranjive skupine mogu se postići uspostavom dnevnih bolnica i dnevnih kirurgija. Uspostava dnevnih bolnica i dnevnih kirurgija također će imati značajan utjecaj na sveukupnu učinkovitost zdravstvenog sustava smanjenjem trenutnih neodrživo velikih troškova za liječenje pacijenata na bolničkim odjelima za akutnu skrb umjesto u dnevnim bolnicama.</p>	
<p>Ulaganjima EFRR-a pružit će se infrastrukturna osnova takve skrbi, preuređenjem i opremanjem odjela dnevnih bolnica i dnevnih kirurgija u hrvatskim bolnicama obuhvaćenim nacionalnim planom. Podržane aktivnosti uključivat će rekonstrukciju i renovaciju za bolji protok pacijenata i bolju sigurnost te kupnju opreme (uključujući ICT) posebno namijenjene za dnevni boravak i dnevnu kirurgiju. Povezane aktivnosti ESF-a uključivat će obrazovanje osoblja za postupke dnevne kirurgije, razvoj SOP-ova (standardnih operativnih postupaka), praćenje sigurne primjene lijekova, procjenu rizika, organizaciju prijema i otpusta pacijenata usklađeno s primarnom skrbi i skrbi u zajednici. Korisnici aktivnosti: prihvatljive bolnice unutar okvira nacionalnog plana.</p>	
<p>Aktivnosti koje sufinancira EFRR moraju biti usklađene s aktivnostima sufinanciranima unutar ESF-a (9.7.1).</p>	
<p><u>Unutar 9.1.3 mogu se podržati sljedeće aktivnosti:</u></p>	
<p>1. DEINSTITUCIONALIZACIJA: tijekom prve faze financirat će se infrastrukturna ulaganja potrebna za deinstitucionalizaciju 31 institucije uključene u detaljni i već pripremljeni Operativni plan priložen Planu deinstitucionalizacije, uz mogućnost potpore dodatnim institucijama koje će biti transformirane u drugom dijelu financijske perspektive na temelju ovih iskustava. Indikativni popis uključuje:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • poboljšanje infrastrukture domova socijalne skrbi, centara za socijalnu skrb i drugih pružatelja socijalnih usluga poput NVO-ova (gdje nadopunjuju 	

Investicijski prioritet	9a - Ulaganje u zdravstvenu i socijalnu infrastrukturu što pridonosi nacionalnom, regionalnom i lokalnom razvoju, smanjujući nejednakosti u smislu zdravstvenog statusa, promičući socijalnu uključenost, kulturne i rekreativne usluge te prelazak s institucijske skrbi na skrb u zajednici
<p>potrebu za postupkom deinstitutionalizacije institucija) vezano za kvalitetu usluga i prilagodbu infrastrukture u svrhu pružanja socijalnih usluga u zajednici, podržavanje procesa deinstitutionalizacije, usmjeravanje na osobe s invaliditetom, djecu i mlade s poremećajima u ponašanju i djecu i mlade bez odgovarajuće roditeljske skrbi (npr. preuređenje prostora vezanih za organizirano stanovanje, dnevne boravke, radne centre, preuređenje prostora centara za socijalnu skrb, opremanje novih prostora IT opremom, namještajem i drugom specijaliziranom opremom potrebnom za osobe s invaliditetom, kupnju vozila kao potpore radu mobilnih timova koji pružaju izvaninstitucionalnu skrb i pomoć i njegu u kući. Postupkom deinstitutionalizacije trenutne institucije za dugotrajni smještaj postaju centri za pružanje usluga uzajednici (bez dugotrajnog smještaja) ili domovi za intenzivnu i dugotrajnu skrb. Nadalje, institucije koje su u potpunosti izolirane, imaju neadekvatne infrastrukturne uvjete i nemaju stručnog osoblja bit će u potpunosti zatvorene i korisnici će biti preusmjereni drugim pružateljima socijalnih usluga.</p> <p>Ulaganjima EFRR-a podržat će se samo deinstitutionalizacija i transformacija institucija koje će u potpunosti ili djelomično (npr. ako institucija ima 2 podružnice, u skladu s potrebama korisnika jedna podružnica može se transformirati u centar za pružanje samo usluga u zajednici (i to će biti podržano EFRR-om) a druga će biti samo za dugotrajni smještaj (neće biti podržano EFRR-om)) biti transformirani u centre za pružanje usluga u zajednici.</p> <p>Ovo znači da će fokus ulaganja EFRR-a biti na institucijama koje imaju odgovarajuće stručno osoblje, nalaze se u zajednicama, zatvaraju kapacitete za dugotrajni smještaj i pretvaraju se u centre za pružanje usluga u zajednici, poput dnevnih boravaka, pomoći i njege u kući, organiziranog stanovanja (sa i bez 24-satne potpore u stanovima) itd., koje nedostaju u zajednici i potrebne su u skladu s procesom deinstitutionalizacije.</p> <p>2. POBOLJŠANA RASPOLOŽIVOST USLUGA U ZAJEDNICI:</p> <p>Indikativni popis aktivnosti uključuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • investicije za izgradnju/rekonstrukciju infrastrukture osobito u skrbi za starije osobe i obnovu i preuređenje socijalne/javne infrastrukture (npr. poboljšanom infrastrukturom domova za starije osobe s ciljem podizanja kvalitete izvaninstitucionalnih i institucionalnih usluga - preuređenja, rekonstrukcije, izgradnje domova za starije osobe, opremanje prostora, kupnja vozila...); • Infrastrukturno poboljšanje prihvatilišta za beskućnike i dnevnih centara za beskućnike (npr. preuređenje i dogradnja postojećih prihvatilišta, preuređenje prostora u svrhu pružanja izvaninstitucionalnih usluga, npr. dnevnih centara, te kupnja opreme); 	

Investicijski prioritet	9a - Ulaganje u zdravstvenu i socijalnu infrastrukturu što pridonosi nacionalnom, regionalnom i lokalnom razvoju, smanjujući nejednakosti u smislu zdravstvenog statusa, promičući socijalnu uključenost, kulturne i rekreativne usluge te prelazak s institucijske skrbi na skrb u zajednici
<p>Ove aktivnost EFRR-a bit će popraćene aktivnostima ESF-a, usmjerenim na poboljšanje pristupa socijalnim uslugama u zajednici te razvoj i proširenje mreže usluga u zajednici kako bi se omogućila održivost procesa deinstitutionalizacije (npr. usluge osobne asistencije, centri za dnevni boravak, klubovi i mobilni timovi za osobe s invaliditetom, djecu i mlade s poremećajima u ponašanju ili bez odgovarajuće roditeljske skrbi, razvoj usluga podrške vezano za organizirano stanovanje, jačanje obiteljske reintegracije, razvoj dnevnih rehabilitacijskih programa za deinstitutionalizirane korisnike, razvoj metodologije i procesa transformacije i deinstitutionalizacije, usluge savjetovanja i pomaganja obiteljima, pojedinačno i grupno savjetovanje s roditeljima i skrbnicima, savjetodavne usluge i pomaganje djeci i mladima nakon napuštanja institucionalne skrbi, unaprjeđenje kapaciteta vezano za nove vrste usluga...).</p> <ul style="list-style-type: none"> • rekonstrukcija i adaptacija postojeće infrastrukture, uz izgradnju nove u iznimnim slučajevima i kupnja opreme u svrhu uspostave mreže Veteranskih centara, u skladu s mapiranjem potreba braniteljske i stradalničke populacije koja će omogućiti provedbu prilagođenih psihosocijalnih programa. <p>Treba napomenuti da se ova aktivnost temelji na mapiranju Republike Hrvatske koje je napravljeno u sklopu znanstvene studije izrađene 2014. godine. Metodologija identificiranja mogućih lokacija uključivala je opće mapiranje sukladno identificiranim potrebama ciljane populacije, a temeljem podataka iz službenih evidencija koju vode tijela državne uprave. U mapiranje su uključeni i dodatni kriteriji odabira poput indeksa razvijenosti određene lokacije. Do 2020. godine predviđena je izgradnja/adaptacija ukupno četiri veteranska centra kao pilot projekata. Cjelokupni paket aktivnosti predstavlja fazu testiranja ovog inovativnog modela na ograničenom broju lokacija (do četiri). Ovisno o uspješnosti pilot projekata i raspoloživosti sredstava, u kasnijoj bi se fazi moguće je razmotriti dodatne projekte.</p> <p>Vezano za ESF tip intervencija u veteranskim centrima, provodit će se preventivni psihosocijalni programi, poput radne terapije, sudjelovanja u kulturno-zabavnim i obrazovnim programima i sportske rekreacije. Veteranski centri pružat će savjetodavnu pomoć i podršku populaciji u potrebi u područjima poput zaštite prava branitelja i stradalnika rata, njihova zapošljavanja, uključivanja u zadružno poduzetništvo i djelovanje udruga branitelja, upravljanja novcem, upravljanja stresom itd., što će povećati društvenu uključenost ciljane populacije i aktivno sudjelovanje u životu zajednice.</p>	

2.A.6.2 Vodeća načela za odabir operacija

Investicijski prioritet	9a - Ulaganje u zdravstvenu i socijalnu infrastrukturu što pridonosi nacionalnom, regionalnom i lokalnom razvoju, smanjujući nejednakosti u smislu zdravstvenog statusa, promičući socijalnu uključenost, kulturne i rekreativne usluge te prelazak s institucijske skrbi na skrb u zajednici
<p><u>SC 9.1.1:</u></p> <p>Zajedničko opće načelo za sve operacije podržane ovim specifičnim ciljem je osiguravanje istog kvalitetnog pristupa primarnoj skrbi i hitnoj medicinskoj službi za sve građane diljem Hrvatske. Odabrane operacije moraju izravno podupirati postizanje predviđenog specifičnog cilja i izravno pridonositi institucionalnoj reformi kao što je opisano u Nacionalnoj strategiji razvoja zdravstva 2012. - 2020. Podršku će se pružiti na temelju ocjene individualnih prijedloga projekata koje razvijaju potencijalni korisnici (pružatelji primarne zdravstvene skrbi, zavodi za hitnu medicinu, bolnice) u skladu sa smjernicama koje priprema Ministarstvo zdravlja. Svaki prijedlog projekta ocijenit će se na temelju kvalitete i sukladnosti s normama koje je utvrdilo Ministarstvo zdravlja (Mreža javne zdravstvene službe (NN 101/2012.), Mreža hitne medicine (NN, 71/2012.), Pravilnik o minimalnim uvjetima u pogledu prostora, radnika i medicinsko-tehničke opreme za obavljanje hitne zdravstvene djelatnosti (NN 42/2011.), Pravilnik o minimalnim uvjetima u pogledu prostora, radnika i medicinsko-tehničke opreme za obavljanje zdravstvene djelatnosti (NN 061/2011.)). Promicat će se integrirani projekti koji pokazuju poveznice s operacijama ESF-a (npr. izobrazba osoblja). U kriterijima odabira za potporu EFRR-a bolničkim odjelima za hitne slučajeve prednost će dobiti bolnice koje pružaju usluge stanovnicima socioekonomski depriviranih područja ili geografski izoliranih područja, ponajviše otoka. Medicinska oprema potrebna za funkcioniranje infrastrukture korisnika podržat će se samo kad je jasno povezana s kvalitetom ponuđenih usluga primarne skrbi. Detaljni kriteriji će definirati upravljačko tijelo i odobriti nadzorni odbor.</p> <p><u>SC 9.1.2</u></p> <p>Odabrane operacije moraju izravno podupirati postizanje predviđenog specifičnog cilja i izravno pridonositi institucionalnoj reformi kao što je opisano u Nacionalnoj strategiji razvoja zdravstva 2012. - 2020. i Nacionalnom planu za razvoj kliničkih bolničkih centara, kliničkih bolnica, klinika i općih bolnica u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2014. - 2016. (Nacionalni plan). Podršku će se pružiti na temelju ocjene individualnih prijedloga projekata koje razvijaju potencijalni korisnici (bolnice) u skladu sa smjernicama koje priprema Ministarstvo zdravlja. Svaki prijedlog projekta ocijenit će se na temelju kvalitete i sukladnosti s normama koje je utvrdilo Ministarstvo zdravlja (Nacionalni plan za razvoj kliničkih bolničkih centara, kliničkih bolnica, klinika i općih bolnica u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2014. - 2016., Pravilnik o minimalnim uvjetima u pogledu prostora, radnika i medicinsko-tehničke opreme za obavljanje zdravstvene djelatnosti (NN 061/2011.)).</p>	

Investicijski prioritet	9a - Ulaganje u zdravstvenu i socijalnu infrastrukturu što pridonosi nacionalnom, regionalnom i lokalnom razvoju, smanjujući nejednakosti u smislu zdravstvenog statusa, promičući socijalnu uključenost, kulturne i rekreativne usluge te prelazak s institucijske skrbi na skrb u zajednici
<p>Prioritet će imati prijedlozi projekata koji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • povećavaju dostupnost četiriju ranjivih skupina specijaliziranoj zdravstvenoj skrbi, • povećavaju kvalitetu liječenja za četiri ugrožene skupine, • na integriran način rješavaju probleme zdravstvene skrbi za 4 ugrožene skupine. <p>Vežano uz aktivnosti usmjerene na pacijente psihijatrijskog odjela, prednost će dobiti bolnice koje pokrivaju socioekonomski deprivirana područja, kao što je identificirano razvojnim indeksom. Detaljne kriterije definira upravljačko tijelo i odobrava nadzorni odbor operativnog programa.</p> <p><u>SC 9.1.3</u></p> <p>Operacije koje se unutar ovog specifičnog cilja financiraju iz EFRR-a moraju:</p> <ul style="list-style-type: none"> - biti u skladu s ciljevima Plana deinstitucionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi i drugih pravnih osoba koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj 2011. - 2016. (2018.), te plana koji će biti usvojen za razdoblje do 2020. godine - biti u skladu s Operativnim planovima transformacije i deinstitucionalizacije domova socijalne skrbi i drugih pravnih osoba koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj - odnositi se na 31 prioritetnu instituciju u skladu s operativnim planom za razdoblje 2014. - 2016. - biti u skladu s novim operativnim planom koji će biti usvojen za razdoblje 2017. - 2020. - pridonositi procesu deinstitucionalizacije razvojem i proširenjem mreže socijalnih usluga u zajednici za sve ranjive skupine - pridonositi sprečavanju institucionalizacije 	

Investicijski prioritet	9a - Ulaganje u zdravstvenu i socijalnu infrastrukturu što pridonosi nacionalnom, regionalnom i lokalnom razvoju, smanjujući nejednakosti u smislu zdravstvenog statusa, promičući socijalnu uključenost, kulturne i rekreativne usluge te prelazak s institucijske skrbi na skrb u zajednici
<p>- pokazati jasnu usmjerenost na socijalnu isključenost i borbu protiv siromaštva,</p> <p>- pokazati jasnu vezu s operacijama koje se sufinanciraju kroz ESF kao što je predviđeno u okviru specifičnog cilja 9.7.2 Operativnog programa Učinkoviti ljudski resursi.</p> <p>Prijedlozi projekata koji će se provoditi u regijama najmanjeg razvojnog indeksa horizontalno će se prioritetizirati dodatnim bodovanjem u prvoj fazi financiranja tijekom razvoja mapiranja siromaštva (predviđeno u okviru SC-a 9.2.1). Detaljne kriterije definira upravljačko tijelo i odobrava nadzorni odbor operativnog programa.</p>	

2.A.6.3 Planirano korištenje financijskih instrumenata (po potrebi)

Investicijski prioritet	9a - Ulaganje u zdravstvenu i socijalnu infrastrukturu što pridonosi nacionalnom, regionalnom i lokalnom razvoju, smanjujući nejednakosti u smislu zdravstvenog statusa, promičući socijalnu uključenost, kulturne i rekreativne usluge te prelazak s institucijske skrbi na skrb u zajednici
Nije predviđeno	

2.A.6. Planirano korištenje velikih projekata (po potrebi)

Investicijski prioritet	9a - Ulaganje u zdravstvenu i socijalnu infrastrukturu što pridonosi nacionalnom, regionalnom i lokalnom razvoju, smanjujući nejednakosti u smislu zdravstvenog statusa, promičući socijalnu uključenost, kulturne i rekreativne usluge te prelazak s institucijske skrbi na skrb u zajednici
Nije predviđeno	

2.A.6.5 Pokazatelji neposrednih rezultata po investicijskom prioritetu i, po potrebi, po kategoriji regije

Tablica 5: Zajednički pokazatelji neposrednih rezultata i pokazatelji neposrednih rezultata specifični za program (po investicijskom prioritetu, podijeljeni na kategorije regije za ESF i, po potrebi, za EFRR

Investicijski prioritet		9a - Ulaganje u zdravstvenu i socijalnu infrastrukturu što pridonosi nacionalnom, regionalnom i lokalnom razvoju, smanjujući nejednakosti u smislu zdravstvenog statusa, promičući socijalnu uključenost, kulturne i rekreativne usluge te prelazak s institucijske skrbi na skrb u zajednici							
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Fond	Kategorija regije (po potrebi)	Ciljna vrijednost (2023.)			Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
					M	Ž	U		
9a11	Pružatelji zdravstvenih usluga koji primaju potporu	Br.	EFRR	Manje razvijena			470,00	Ministarstvo zdravlja, ISU	godišnje
9a21	Pružatelji zdravstvenih usluga koji primaju potporu	Br.	EFRR	Manje razvijena			30,00	Ministarstvo zdravlja	godišnje
9a31	Broj izgrađenih/rekonstruiranih i opremljenih infrastrukturnih jedinica	Br.	EFRR	Manje razvijena			1.700,00	ISU	godišnje
9a32	Broj uspostavljenih Veteranskih centara	Br.	EFRR	Manje razvijena			4,00	ISU	godišnje

2.A.4 Investicijski prioritet

Oznaka investicijskog prioriteta	9b	
----------------------------------	----	--

Oznaka investicijskog prioriteta	9b
Naziv investicijskog prioriteta	Pružanje podrške fizičkoj, gospodarskoj i socijalnoj obnovi ugroženih zajednica u urbanim i ruralnim područjima

2.A.5 Specifični ciljevi koji odgovaraju investicijskom prioritetu i očekivani rezultati

Oznaka investicijskog prioriteta	1
Naziv investicijskog prioriteta	Održiva fizička, socijalna i gospodarska regeneracija pet depriviranih pilot područja s ciljem smanjenja socijalnih nejednakosti, isključenosti i siromaštva
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	<p>Geografska koncentracija fizičke degradacije, socijalne isključenosti i siromaštva u Hrvatskoj osobito je vidljiva u nizu malih gradova pogođenih ratom u područjima s najmanjim BDP-om po stanovniku. To je rezultat nedavnog razornog domovinskog rata i raznih socioekonomskih faktora, u nekim slučajevima i problema s manjinama. Iako Hrvatska ima dvadeset godina iskustva u obnavljanju razorenih gradova, pokušaji regeneracije imali su slab efekt budući da nisu provedeni na integriran način.</p> <p>Usvajanjem pristupa s pilot projektima, Hrvatska prepoznaju ključnu važnost uključivanja učenja u središnje, regionalne i lokalne institucije te ocjenjivanja uspjeha i neuspjeha kako bi se pridonijelo kasnijim odlukama o nastavku i mogućem širenju sustava. Hrvatska se obvezala razviti tražene nacionalne strateške alate i mehanizme prije početka provođenja složenog programa integrirane regeneracije. Iako se mnogo može naučiti iz aktivnosti u drugim državama EU-a, u procesu poput ovog ključno je učiti na vlastitim djelima.</p> <p>Kako bi se pomoglo u socioekonomskoj regeneraciji i rješavanju deprivacije područja na koja su najviše utjecali siromaštvo i socijalna isključenost te manjak gospodarskih mogućnosti, probni skup aktivnosti obavit će se unutar ovog specifičnog cilja u odabranim malim gradovima:</p> <ul style="list-style-type: none"> • aktivnosti kojima se omogućava bolja usmjerenost intervencija, što povećava kapacitet nadležnih tijela uključenih u proces i podržava se priprema pet lokalnih planova za regenerativne intervencije, • aktivnosti kojima se izravno podupire ostvarenje pet probnih lokalnih planova za intervencije s mogućim širenjem sustava u kasnijoj fazi. <p>Integrirani planovi intervencije će se pripremiti i provesti u pet probnih malih gradova s između 10 i 35 tisuća stanovnika u ratom pogođenim područjima, ranije odabranim na temelju indeksa višestruke deprivacije korištenjem socioekonomskih</p>

---

podataka dostupnih na razini općine vezanih uz nezaposlenost, demografiju, razinu obrazovanja, udjela stanovništva na socijalnoj pomoći, a jedan grad udovoljava i kriteriju značajnosti romske manjine. Specifični fokus planova intervencija trebaju biti ranjive skupine a posebnu se pozornost treba posvetiti osiguravanju društvene i prostorne raznovrsnosti osoba.

Pod uvjetom da pripremna faza bude uspješno dovršena, što uključuje pripremu i evaluaciju planova intervencija za 5 probnih područja, kasnija provedba planova intervencija imat će konkretne ciljeve, općenito vezane za utjecaj odabranih projekata na siromaštvo, koji će se provoditi uz neobvezujuće aktivnosti ESF-a kao što je identificirano u planovima intervencija.

Dva su glavna očekivana rezultata korištenja EFRR-a (komplementarno korištenju ESF-a) unutar ovog specifičnog cilja:

- poboljšanje socioekonomskih i životnih uvjeta u 5 probnih malih gradova što će daljnje smanjiti daljnji gubitak stanovništva. Skupovi intervencija rezultirat će regeneracijom oslabljenih područja i doprinijeti smanjenju nejednakosti, socijalne isključenosti i siromaštva, i
- projektiranje i ispitivanje novog modela pristupa temeljenog na području. Cilj pristupa je regeneracija depriviranih područja rješavanjem geografski koncentriranih problema socioekonomske depriviranosti.

Kasnije se model regeneracije može primijeniti u drugim depriviranim malim i srednje velikim gradovima s 10 do 50 tisuća stanovnika koje će se identificirati na temelju mapiranja siromaštva.

Tablica 3: Specifični programu pokazatelji rezultata, po specifičnom cilju (za EFRR i Kohezijski Fond)

Specifični cilj		1 - Održiva fizička, socijalna i gospodarska regeneracija pet depriviranih pilot područja s ciljem smanjenja socijalnih nejednakosti, isključenosti i siromaštva						
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (po potrebi)	Početna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
9b11	Smanjenje gubitka stanovništva u 5 pilot područja s programom društvene, gospodarske i teritorijalne regeneracije	indeks vitalnosti	Manje razvijena	70,70	2012.	72,50	Izvešća o projektu, ISU	godišnje

2.A.6 Aktivnosti koje će se podržati u okviru prioriteta ulaganja (po prioritetu ulaganja)

2. A. 6.1 Opis vrste i primjera aktivnosti koje će biti podržane i njihov očekivani doprinos specifičnim ciljevima uključujući, po potrebi, prepoznavanje glavnih ciljnih skupina, određenih ciljnih područja i vrsta korisnika

Investicijski prioritet	9b - Pružanje podrške fizičkoj, gospodarskoj i socijalnoj obnovi ugroženih zajednica u urbanim i ruralnim područjima
<p><u>Unutar 9.2.1 mogu se podržati sljedeće aktivnosti:</u></p> <p>Unutar ovog specifičnog cilja planirane su dvije vrste aktivnosti:</p> <p>1. Pripremne aktivnosti kojima se omogućava bolja usmjerenost intervencija, uključivanje ključnih lokalnih dionika u pripremu planova intervencija za 5 pilot područja, povećanje kapaciteta lokalnih i nacionalnih tijela te dionika uključenih u proces, stvaranje jasnog strateškog pristupa za regeneraciju te potpora pripreme planova integracije:</p> <p style="padding-left: 40px;">Priprema mapiranja siromaštva i razvoj indeksa višestruke deprivacije.</p> <p>Korisnik ove radnje će biti MRRFEU.</p> <p>Mapiranje siromaštva obaviti će se usporedno s pilot projektima kako bi se precizno odredilo geografska područja najviše pogođena siromaštvom i deprivacijom, kako bismo, u svrhu za mogućeg budućeg širenja sustava, uvidjeli temeljne uzročnike siromaštva u odnosu na njegovu prostornu distribuciju.</p> <p style="padding-left: 40px;">Izgradnja kapaciteta tijela javne vlasti, OCD-ova i drugih dionika kako bi se nosili sa složenim, integriranim problemima regeneracije, vezano uz područje, te tehnička pomoć tijelima lokalne vlasti tijekom faze provedbe (osobito za provedbu postupaka javne nabave).</p> <p>Korisnik ove radnje će biti MRRFEU, a ciljna skupina su: tijela lokalne vlasti, NVO-ovi, OCD-ovi, privatna poduzeća iz odabranih gradova.</p> <p>Važan element modela je također aktivacija lokalnih vlasti i partnera kako bi se intervencija ESIF-a bolje usmjerile, kao što je objašnjeno u planovima</p>	

Investicijski prioritet

9b - Pružanje podrške fizičkoj, gospodarskoj i socijalnoj obnovi ugroženih zajednica u urbanim i ruralnim područjima

intervencije kojima se opisuju potrebe određenog područja.

Priprema područnih lokalnih planova ulaganja za regeneraciju 5 depriviranih malih gradova. Pilot gradove će MRRFEU ranije odabrati u skladu sa sljedećim kriterijima: veličina (maleni gradovi s 10 do 35 tisuća stanovnika), područja pogođena ratom, malim indeksom višestruke deprivacije (izvedeno iz raspoloživih podataka o društvenom statusu, demografskim kriterijima, obrazovanju, problemima romske manjine, potencijalnima razvoja lokalnih samouprava).

Korisnici ove aktivnosti u prvoj će fazi biti pet lokalnih općina malih gradova u pilot područjima, i drugi dionici koji će sudjelovati u pripremi planova intervencija.

Priprema planova intervencija na temelju dokaza dovest će do stvaranja prenosivog modela kako bi se postigla fizička, društvena i gospodarska regeneracija depriviranih zajednica u urbanim i ruralnim područjima Hrvatske. Ovisno o evaluaciji učinkovitosti i efikasnosti provedbe planova intervencije te raspoloživosti sredstava, moći će se pripremiti planove intervencija za depriviranija područja odabrana na temelju rezultata mapiranja siromaštva.

2. Provedba pet probnih planova intervencija:

Lokalni planovi intervencija koje pripremaju tijela lokalne vlasti trebaju biti usmjereni na socioekonomsku i fizičku regeneraciju zadanog područja i uključivati razne integrirane mjere koje pridonose postizanju zadanih ciljeva, a financiraju ih EFRR i ESF. Planove intervencija ocjenjuje i odobrava Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije. Potporu će se pružiti u obliku bespovratnih sredstava za 5 pilot projekata u predodabranim pilot područjima kojima se ostvaruju ciljevi ciljanih depriviranih područja određenih planovima ulaganja. Fondovima EFRR-a stvorit će se infrastruktura zajednice i gospodarska infrastruktura, nužne za osiguranje održivosti. ESF će se koristiti na integriran način kako bi se sufinanciralo pružanje društvenih, obrazovnih, gospodarskih usluga i usluga vezanih za zapošljavanje, potrebnih za učinkovito ostvarenje ciljeva planova intervencija.

Korisnici ove aktivnosti su tijela lokalne vlasti pilot područja, te općinske i državne ustanove, nevladine organizacije, pružatelji društvenih i zdravstvenih usluga, neprofitna gospodarska i razvojna udruženja i udruženja lokalnih samouprava, mala poduzetništva u pilot područjima. Glavne ciljne skupine su stanovnici 5 malih gradova pilot područja, s naglaskom na osobama niskog društvenog statusa u opasnosti socijalne isključenosti, poput povratnika i izbjeglica,

Investicijski prioritet

9b - Pružanje podrške fizičkoj, gospodarskoj i socijalnoj obnovi ugroženih zajednica u urbanim i ruralnim područjima

branitelja i stradalnika Domovinskog rata i romske populacije.

EFRR i ESF će podržati ostvarenje pet integriranih planova intervencija koje pripremaju tijela lokalne vlasti a ocjenjuje MRRFEU sa svrhom rješavanja temeljnih uzročnika siromaštva i socijalne isključenosti.

Planovi intervencija mogu uključivati razne aktivnosti obnove u depriviranim područjima, ovisno o specifičnim potrebama identificiranima u određenom području. Indikativni popis uključuje:

Ulaganja u objekte javne namjene, uključujući ulaganja u javne prostore i objekte kao što su javne zelene površine, pješačke staze, otvoreni kanali za odvodnju, tržnice, parkirališta, javne zgrade i objekti koji se koriste za obrazovne, kulturne i rekreacijske svrhe s ciljem uspostave, poboljšanja ili proširenja osnovnih usluga (izgradnja/obnova)

Ulaganja u izgradnju/obnovu svih vrsta malih osnovnih komunalnih usluga (kao što su plin, električna energija, voda, sanitarija);

Izgradnja/obnova nerazvrstanih općinskih cesta (za koje je odgovorna lokalna samouprava) uključujući pločnike, postaje javnog prijevoza i uličnu rasvjetu;

Izgradnja/obnova postojećeg stambenog fonda u funkciji socijalnog stanovanja kao i prenamjena zgrada za socijalno stanovanje i druge svrhe (uključujući poslovne);

Razvoj i provedba socijalnih programa stambenog zbrinjavanja u suradnji s lokalnom i regionalnom upravom, uključujući izgradnju stanova koju subvencionira država radi predviđene namjene socijalnog stanovanja;

U koordinaciji s aktivnostima predviđenima pod Specifičnim ciljem 9.1.1 Ulaganje u infrastrukturu i opremu primarne zdravstvene skrbi;

Investicijski prioritet

9b - Pružanje podrške fizičkoj, gospodarskoj i socijalnoj obnovi ugroženih zajednica u urbanim i ruralnim područjima

Ulaganja u temeljnu socijalnu infrastrukturu vezano uz širenje mreže usluga u zajednici (posebno vezano uz skrb za starije);

Druge aktivnosti koje su potrebne za složeni razvoj infrastrukture manjih gradova i seoskih područja (uključujući rušenje zgrada i građevina koje neučinkovito koriste resurse i štete okolišu);

Izgradnja ili renovacija objekata poslovne podrške, osobito povezanih s podrškom ESF-a za samozapošljavanje, mikropoduzeća i aktivnosti socijalnog poduzetništva;

Izravna podrška stvaranju novih poduzeća, opstanku i rastu postojećih MSP-ova i institucija poslovne podrške, posebice prilagođena za ispunjavanje potreba i potencijala u smislu gospodarskog razvoja odabranih područja, uključujući viši intenzitet podrške po projektu u kombinaciji s trenutnom tehničkom pomoći, podrškom i mentorstvom u svim stadijima razvoja poslovanja.

Ove aktivnosti EFRR-a bit će provedene na komplementaran i integriran način sa sljedećim aktivnostima ESF-a, koje su predviđene pod specifičnim ciljem 9.4.2 Operativnog programa Učinkoviti ljudski resursi, kao što su:

Potpoma za samozapošljavanje;

Potpoma za razvoj socijalnog poduzetništva ;

Širenje mreže zdravstvenih i socijalnih usluga u zajednici;

Programi izobrazbe s ciljem zapošljavanja i razvoja vještina prilagođeni potrebama ranjivih skupina;

Aktivnosti usmjerene na poticanje zapošljavanja mladih i olakšavanje njihovog prelaska iz obrazovnog sustava na tržište rada, uključujući promicanje i aktivnosti dopiranja usmjerene na mlade općenito;

Aktivnosti za pospješivanje prvog zapošljavanja za stjecanje radnog iskustva, posebno u područjima socijalne skrbi, obrazovanja i upravljanja

projektima, s naglaskom na pomoć i podršku u zajednici, s ciljem promicanja zapošljavanja i zapošljivosti

mladih; Ulaganje u centre za mlade, informacijske centre i klubove mladih;

Promicanje tržišta rada i socijalne integracije ranjivih skupina, te borba protiv svakog oblika diskriminacije;

Pružanje podrške obrazovnim ustanovama koje razvijaju i isporučuju sve vrste i stupnjeve programa;

- Razvoj i provedba novih verificiranih programa u područjima od strateške važnosti za Hrvatsku, razvoj i provedba prioritetnih programa formalnog i neformalnog učenja.

Tijekom provedbe pilot projekata bit će ispitan model obnove i razvijat će se kapacitet. To će dovesti do stvaranja prenosivog modela za postizanje fizičke, socijalne i ekonomske obnove ugroženih urbanih i ruralnih područja Republike Hrvatske. Važan element modela također je i aktivacija tijela lokalne vlasti i partnera kako bi se bolje ciljale intervencije ESIF-a.

Kasnije je moguće daljnje širenje modela obnove, ovisno o raspoloživim sredstvima i pozitivnoj vanjskoj evaluaciji rezultata provedbe pilot projekata. Širenje modela obnove smije biti implementirano u druge ugrožene male i srednje gradove s 10.000 do 50.000 stanovnika koji će se identificirati na temelju mapiranja siromaštva. Potencijalno širenje uključuje pripremu planova intervencija za najmanje 5 novih degradiranih malih i srednjih gradova.

Tijekom procesa razvoja i provedbe programa fizičke, društvene i gospodarske obnove, načela nediskriminacije bila su i bit će uzeta u obzir, uključujući nedopuštanje nove segregacije na područjima intervencije. Jednake mogućnosti i nediskriminacijska načela primjenjivat će se s posebnim fokusom na manjine i ostale ugrožene skupine - posebno srpske povratnike i izbjeglice te Rome, hrvatske branitelje iz Domovinskog rata i članove njihovih obitelji kao i stradalnike Domovinskog rata kao ugrožene skupine s visokom koncentracijom na područjima planirane intervencije. Ovo uključuje pozitivne akcijske mjere i aktivnosti s ciljem podržavanja određenih ugroženih skupina.

2.A.6.2 Vodeća načela za odabir operacija

Investicijski prioritet	9b - Pružanje podrške fizičkoj, gospodarskoj i socijalnoj obnovi ugroženih zajednica u urbanim i ruralnim područjima
<p>Zajedničko opće načelo za sve operacije podržane u pet probnih malih gradova je doprinos socioekonomskoj regeneraciji dotičnih gradova. Operacije odabrane u planovima intervencija bit će ocijenjene od strane vanjskih evaluatora (ex-ante evaluacija).</p> <p>Operacije financirane od strane EFRR-a prema ovim specifičnim ciljevima bit će odabrane na temelju sljedećih kriterija:</p> <ul style="list-style-type: none"> usklađenost s odobrenim planovima intervencija, podrška socioekonomskoj aktivaciji stanovnika, doprinos smanjenju socijalne isključenosti i borba protiv siromaštva, poboljšanje kvalitete degradirane fizičke infrastrukture u ciljanim područjima, koordinacija i sinergija s projektima koji su provedeni u pet probnih gradova prema drugim specifičnim ciljevima, pokazivanje jasne veze s operacijama koje su sufinancirane prema ESF-u koji je zamišljen na temelju specifičnog cilja 9.4.2 Operativnog programa Učinkovitih ljudskih resursa. <p>Prioritet će imati projekti koji se bave problemima ugroženih skupina, posebno izbjeglica, prognanika, povratnika, hrvatskih branitelja i stradalnika Domovinskog rata i romske manjine. Poticat će se sudjelovanje OCD-ova i ostalih nejavnih nadležnih tijela u pripremi i realizacija projekata.</p> <p>Poslove koji spadaju u pripremu planova ulaganja te njihovu evaluaciju i aktivnosti izgradnje kapaciteta, kao i pripremu mapiranja siromaštva ugovorit će Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU-a kao upravljačkog tijela kroz otvoreni postupak javne nabave.</p> <p>Detaljni kriteriji definirat će upravljačko tijelo i odobriti Odbor za praćenje operativnog programa.</p>	

2.A.6.3 Planirano korištenje financijskih instrumenata (po potrebi)

Investicijski prioritet	9b - Pružanje podrške fizičkoj, gospodarskoj i socijalnoj obnovi ugroženih zajednica u urbanim i ruralnim područjima
Nije predviđeno.	

2.A.6.4 Planirano korištenje velikih projekata (po potrebi)

Investicijski prioritet	9b - Pružanje podrške fizičkoj, gospodarskoj i socijalnoj obnovi ugroženih zajednica u urbanim i ruralnim područjima
Nije predviđeno.	

2.A.6.5 Pokazatelji neposrednih rezultata po investicijskom prioritetu i po potrebi kategoriji regije

Tablica 5: Zajednički pokazatelji i pokazatelji neposrednih rezultata specifični za program (po investicijskom prioritetu, podijeljeno po kategoriji regije za ESF i, po potrebi, za EFRR)

Investicijski prioritet		9b - Pružanje podrške fizičkoj, gospodarskoj i socijalnoj obnovi ugroženih zajednica u urbanim i ruralnim područjima							
					Ciljana vrijednost (2023.)				
					M	W	T		
CO01	Produktivno ulaganje: Broj poduzeća	Poduzeća	EFRR	Manje razvijena			0,00	ISU, izvješća o projektu	definirat će se kasnije

Investicijski prioritet		9b - Pružanje podrške fizičkoj, gospodarskoj i socijalnoj obnovi ugroženih zajednica u urbanim i ruralnim područjima							
					Ciljana vrijednost (2023.)				
					M	W	T		
	koja primaju potporu								
9b11	Broj pripremljenih i provedenih planova intervencija i planovi intervencija	Br.	EFRR	Manje razvijena			5,00	ISU, izvješća o projektu	definirat će se kasnije
9b12	Obnovljene ili novo sagrađene stambene jedinice	m2 / broja jedinica	EFRR	Manje razvijena			0,00	ISU, izvješća o projektu	definirat će se kasnije
9b13	Izgrađena ili obnovljena infrastruktura	Broj jedinica	EFRR	Manje razvijena			0,00	ISU, izvješća o projektu	definirat će se kasnije

2.A.7 Društvena inovacija, međudržavna suradnja i doprinos tematskim ciljevima 1-7

Prioritetna os	8 - Socijalna uključenost i zdravlje

2.A.8 Okvir uspješnosti

Tablica 6: Okvir uspješnosti prioritetne osi

(po fondu i, za EFRR i ESF, kategorija regije)

Prioritetna os		8- Socijalna uključenost i zdravlje											
Oznaka	Vrsta pokazatelja	Pokazatelj ili ključni provedbeni korak	Mjerna jedinica, po potrebi	Fond	Kategorija regije	Kontrolna točka za 2018.			Konačni cilj (2023.)			Izvor podataka	Objašnjenje relevantnosti pokazatelja, po potrebi
						M	Z	U	M	Z	U		
PF31	F	Ukupni iznos potvrđenih/prihvatljivih izdataka	milijuna eura	EFRR	Manje razvijena			96.929.702,00			442.941.176,00	MF	U kontrolnoj je točki prisutno pravilo N+3 za PO bez 6 % pričuve za ostvarenje rezultata (tj. ukupna dodijeljena sredstva za 2014. i 2015. neto od 6 %).
9a21	0	potpora	Br.	EFRR	Manje razvijena						30,00	ISU	Odabrana su dva pokazatelja rezultata pošto oni pokrivaju većinu resursa u okviru Prioritetne osi 8. Točnije, specifični ciljevi Prioritetne osi namijenjene zdravstvenom sektoru i socijalnim uslugama pokrivaju više od 57 % ukupnih sredstava dodijeljenih toj Prioritetnoj osi.
9a31	0	Broj je izgrađenih/obnovljenih i opremljenih infrastrukturnih jedinica	Br.	EFRR	Manje razvijena			400			1.700,00	ISU	Odabrana su dva pokazatelja rezultata pošto oni pokrivaju većinu resursa u okviru Prioritetne osi 8. Točnije, specifični ciljevi Prioritetne osi namijenjene zdravstvenom sektoru i socijalnim uslugama pokrivaju više od 57 % ukupnih sredstava dodijeljenih toj Prioritetnoj osi.

Dodatne kvalitativne informacije o uspostavi okvira uspješnosti

2.A.9 Kategorije intervencije

Kategorije intervencije koje odgovaraju sadržaju prioritetne osi na temelju nazivlja kojeg usvaja Komisija, i indikativna analiza potpore Unije

Tablica 7-11: Kategorije intervencije

Tablica 7: Dimenzija 1 - Područje intervencije

Prioritetna os		8 - Socijalna uključenost i zdravlje	
Fond	Kategorija regije	Šifra	iznos u €
EFRR	Manje razvijena	001. Općenita produktivna ulaganja u mala i srednja poduzeća ('MSP-ove')	20.000.000,00
EFRR	Manje razvijena	053. Zdravstvena infrastruktura	150.000.000,00
EFRR	Manje razvijena	054. Stambena infrastruktura	25.000.000,00
EFRR	Manje razvijena	055. Ostala društvena infrastruktura koja doprinosi regionalnom i lokalnom razvoju	174.500.000,00
EFRR	Manje razvijena	121. Priprema, provedba, praćenje i inspeksijski pregled	7.000.000,00

Tablica 8: Dimenzija 2 - Oblik financiranja

Prioritetna os		8 - Socijalna uključenost i zdravlje	
Fond	Kategorija regije	Šifra	iznos u €
EFRR	Manje razvijena	01. Bespovratna sredstva	376.500.000,00

Tablica 9: Dimenzija 3 - Vrsta teritorija

Prioritetna os		8 - Socijalna uključenost i zdravlje	
Fond	Kategorija regije	Šifra	iznos u €
EFRR	Manje razvijena	02. Mala urbana područja (srednje gusto naseljena > 5 000 stanovnika)	100.000.000,00
EFRR	Manje razvijena	07. Nije primjenjivo	276.500.000,00

Tablica 10: Dimenzija 4 - Mehanizmi teritorijalne provedbe

Prioritetna os		8 - Socijalna uključenost i zdravlje	

Fond	Kategorija regije	Šifra	iznos u €
EFRR	Manje razvijena	01. Integrirano teritorijalno ulaganje - urbano	20.000.000,00
EFRR	Manje razvijena	07. Nije primjenjivo	356.500.000,00

Tablica 11: Dimenzija 6 - **Sporedna tema Europskog socijalnog fonda** (samo Europski socijalni fond i Inicijativa za zapošljavanje mladih)

Prioritetna os	8 - Socijalna uključenost i zdravlje		
Fond	Kategorija regije	Šifra	

2.A.10 Sažetak planiranog korištenja tehničke pomoći uključujući, po potrebi, aktivnosti kojima se ojačava administrativni kapacitet nadležnih tijela uključenih u upravu i kontrolu programa i korisnika (po potrebi) (po prioritetnoj osi)

Prioritetna os:	8 - Socijalna uključenost i zdravlje
<p>Prema specifičnim ciljevima 9.1.1 i 9.1.2, potrebno je pružiti potporu unapređenju kapaciteta potencijalnih korisnika u pripremanju visokokvalitetnih projekata kako bi mogli primiti potporu EFRR-a za ulaganja u zdravstvenu opremu i infrastrukturu. Javni i privatni pružatelji zdravstvenih usluga nemaju potreban kapacitet i vještine za samostalno pripremanje visokokvalitetne projektne dokumentacije za infrastrukturne projekte zajedno sa svom pratećom tehničkom dokumentacijom kako bi se prijavili i primili sredstva za infrastrukturne investicije. Ovom aktivnosti osigurat će se pravodobno i učinkovito upravljanje infrastrukturnim projektima u razdoblju 2014. - 2020.</p> <p>Prema specifičnom cilju 9.1.3, također je potrebno osigurati podršku za unapređenje kapaciteta potencijalnih korisnika u pripremanju visokokvalitetnih projekata kako bi mogli primiti potporu EFRR-a za ulaganje u opremu i infrastrukturu u socijalnoj skrbi. Javni i privatni pružatelji socijalne skrbi nemaju potreban kapacitet i vještine za samostalno pripremanje visokokvalitetne projektne dokumentacije za infrastrukturne projekte zajedno sa svom pratećom tehničkom dokumentacijom kako bi se prijavili i primili sredstva za infrastrukturne investicije. Ovom aktivnošću osigurat će se pravovremeno i učinkovito upravljanje infrastrukturnim projektima u razdoblju od 2014. do 2020.</p> <p>Prema specifičnom cilju 9.2.1, također je potrebno osigurati podršku za unapređenje kapaciteta potencijalnih korisnika u pripremanju Planova intervencija kao i visokokvalitetnih projekata kako bi mogli primiti potporu od EFRR-a za planirana ulaganja. Ovom aktivnošću osigurat će se pravovremeno i učinkovito upravljanje infrastrukturnim projektima u razdoblju od 2014. do 2020.</p>	

2.A.I Prioritetna os

Oznaka prioritetne osi	1
------------------------	---

Naslov prioritetne osi	Obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje
-------------------------------	---

- Cjelokupna prioritetna os provodit će se isključivo putem financijskih instrumenata
- Cjelokupna prioritetna os provodit će se isključivo putem financijskih instrumenata uspostavljenih na razini Unije
- Cjelokupna prioritetna os provodit će se putem lokalnog razvoja koji predvodi zajednica
- Za ESF: Cjelokupna prioritetna os posvećena je društvenim inovacijama ili međudržavnoj suradnji, ili oboje

2.A.2 Opravdanje za uspostavu prioritetne osi koja obuhvaća više od jedne kategorije regija, tematskog cilja ili fonda (po potrebi)

2.A.3 Fond, kategorija regije i osnovica za obračun potpore Unije

Fond	Kategorija regije	Osnovica za obračun (ukupni prihvatljivi izdaci ili prihvatljivi javni izdaci)	Kategorija regije za najudaljenije regije i sjeverne rijetko naseljene regije (gdje je primjenjivo)
EFRR	Manje razvijena	Ukupno	

2.A.4 Investicijski prioritet

Oznaka investicijskog prioriteta	10a
Naslov investicijskog prioriteta	Ulaganje u obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje kroz razvoj infrastrukture za obrazovanje i osposobljavanje

2.A.5 Specifični ciljevi koji odgovaraju investicijskom prioritetu i očekivanim rezultatima

Oznaka specifičnog cilja	1
Naslov specifičnog cilja	Razvoj digitalno zrelih škola koje su spremne za korištenje potencijala informacijsko komunikacijske tehnologije u obrazovanju i razvoju vještina za 21. stoljeće, neophodnih na tržištu rada
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	<p>Glavni ciljevi reforme obrazovanja i izobrazbe na svim razinama usmjereni su na modernizaciju kurikuluma temeljenog na ishodima učenja i razvoj ključnih i transverzalnih kompetencija za učenje vještina 21. stoljeća.</p> <p>Intervencija u sklopu ovog specifičnog cilja bit će fokusirana na rastuće digitalne kompetencije i nastavnika i učenika kroz provedbu projekta E-škole opremajući osnovne i srednje škole odgovarajućim LAN-ovima (izgradnja lokalne internetske mreže u školama (ciljane školske lokacije) i spajanje škola na ultrabrziminternet) te nabavom specijalizirane opreme za nastavnike i učenike kao i druge opreme povezane s IKT-om. Projekt "E-škole" je kompleksan, višenamjenski projekt koji će rezultirati potpunom informatizacijom administracije, poučavanja i učenja unutar škola kako bi se osiguralo da velika većina hrvatskih javno financiranih škola postane digitalno zrela (e-zrela) do 2022. CARNet će voditi provedbu zajedničkog i usklađenog nacionalnog projekta pod imenom "E-škole" u razdoblju od 2016. do 2022. E-škole su digitalno zrele škole, povezane ultrabrziminternetom, dobro opremljene odgovarajućim IKT-om, s visokom razinom informatizacije posla i obrazovnih procesa. Nastavnici zaposleni u tim školama su digitalno kompetentni, a učenike se uči i potiče da i sami postanu digitalno kompetentni. Obje ove skupine svakodnevno koriste IKT, uključujući, ali ne isključivo, obrazovne primjene i digitalna obrazovna sredstva, kako bi se osiguralo da učenici današnjice postanu konkurentna radna snaga na tržištu rada sutrašnjice. Svrha ulaganja je da se podrži razvoj digitalno kompetentnih učenika, koji su spremni ili postati proaktivni, konkurentni sudionici zajedničkog europskog tržišta rada, ili nastaviti dalje s visokim obrazovanjem. Cilj je omogućiti razvoj digitalno e-zrelih škola informatizacijom školske administracije, kao i nastave i učenja unutar škole.</p> <p>Politike i aktivnosti na infrastrukturnoj razini potrebne su kako bi se velikoj većini učenika, svih razreda, omogućilo pohađanje e-zrelih škola. Povećanje aktivnosti učenika temeljenih na IKT-u tijekom nastave, te, kao posljedica toga, njihove digitalne kompetencije, treba snažno poticati. Politike i aktivnosti kojima se pruža podrška kvantitativnom i kvalitativnom rastu stručnog usavršavanja nastavnika vjerojatno su najefikasniji način za postizanje rezultata u ovom području; međutim, preduvjeti su opremanje škola odgovarajućom IKT opremom i osiguravanje odgovarajućeg širokopojasnog pristupa internetu školama.</p>

<p>ID specifičnog cilja</p>	<p>Na taj način bit će osigurano izvršavanje Ekonomskog programa Republike Hrvatske za 2013. koji je donijela Vlada Republike Hrvatske i u kojem se ističe potreba boljeg usklađivanja obrazovnog sustava s potrebama tržišta rada i u kojem se jasno navodi da je za postizanje tog cilja potrebna daljnja informatizacija obrazovnog sustava.</p>
<p>Naslov specifičnog cilja</p>	<p>Modernizacija i unaprjeđenje infrastrukture studentskog smještaja u visokom obrazovanju s ciljem poboljšanja pristupa visokom obrazovanju te završetak studija za studente s lošim socio-ekonomskim statusom</p>
<p>Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije</p>	<p>Opći ciljevi (nacrt) hrvatske Strategije obrazovanja, znanosti i tehnologije uključuju osiguravanje poboljšanog pristupa visokom obrazovanju i unaprjeđenje kvalitete i relevantnosti programa visokog obrazovanja. Nekoliko studija ukazuje da samo 59 % svih studenata upisanih na institucije visokog obrazovanja u Hrvatskoj uspješno završi svoj studij, dok 41 % studenata prekine studij, uglavnom u ranim fazama studiranja. Preliminarna analiza pokazuje da je jedan od temeljnih razloga za prekid studija nedostatak sredstava za studiranje. Relevantne studije sugeriraju da bi 20 % studenata trebalo imati raspoloživi smještaj u studentskim domovima. Udio studenata smještenih u studentskim domovima u Hrvatskoj iznosi 6,69 % što je daleko niže od preporuke. Ovisno o lokaciji, u Hrvatskoj se svake godine odbije između 50 % - 75 % studenata koji podnesu zahtjev za smještaj, a 31 % svih studenata su podstanari. Istraživanje EUROSTUDENT pokazuje da je skoro pola od ukupnih troškova studenata povezano sa smještajem i troškovima života (hrana, odjeća i drugo), unatoč činjenici da je hrvatski sustav za financijsku potporu studentima usmjeren na ublažavanje tih troškova kroz subvencije. Visoki troškovi života predstavljaju veliku prepreku posebice za potencijalne studente koji dolaze iz manjih gradova i ruralnih dijelova Hrvatske, koji posljedično ne odabiru studije za koje su zainteresirani već one koji su jeftiniji, bliži i dostupniji, ili još gore, u potpunosti odustaju od svog obrazovanja. Ovo izravno utječe na zapošljivost mladih i smanjenje broja ljudi unutar visokoškolskog obrazovanja. Veoma je teško privući talentirane studente kad institucije ne mogu osigurati osnovnu infrastrukturu potrebnu za studiranje. Također, neki potencijalni studenti si ne mogu priuštiti studiranje, a mnogi visokokvalitetni potencijalni studenti ne mogu odabrati sveučilište prema kvaliteti studija ili onome što bi najbolje odgovaralo njihovim talentima te ponuđenim studijskim programima. Ovo izravno utječe na ekonomiju i vodi u začarani krug visoke nezaposlenosti mladih. Nadalje, niži troškovi smještaja za studente iz socijalno ugroženih skupina utječu na potrebu studenata da rade tijekom studija i na taj način mogu smanjiti opasnost od prekida ili produljenja studija. Ovo utječe na stopu odustajanja te bi trebalo imati pozitivan utjecaj na glavne nacionalne ciljeve vezane za visoko obrazovanje. Trenutni kriteriji za smještaj studenata u studentskim domovima već se temelje na potrebi no također i na zaslugama, u biti, svaki student mora dokazati postizanje određenog broja ECTS bodova iz prethodne akademske godine.</p>

	<p>Stoga, pošto je nedostatan broj studentskih domova važna prepreka za pristup visokom obrazovanju, povećanje kapaciteta studentskih domova smanjit će trošak studiranja i na taj način omogućiti veći pristup visokom obrazovanju, posebice za socijalno ugrožene skupine. Strateško usmjerenje Republike Hrvatske prema pristupu visokom obrazovanju i njegovoj kvaliteti opravdano je ulaganjima u izgradnju infrastrukture za visokoškolske ustanove tijekom razdoblja 2012.- 2018.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 153 milijuna eura kroz komercijalne zajmove, • 61 milijun eura iz vlastitih sredstava i izravno iz državnog proračuna
Oznaka specifičnog cilja	3
Naziv specifičnog cilja	Povećanje relevantnosti strukovnog obrazovanja kroz poboljšanje uvjeta za stjecaje praktičnih vještina u ciljanim sektorima srednjeg strukovnog obrazovanja te strukovnog obrazovanja na razini visokog obrazovanja
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	<p>Ciljano infrastrukturno ulaganje fokusirat će se na osnivanje regionalnih centara kompetencija u određenim strukovnim sektorima. Drugim riječima, uspostava mreže dovoljno opremljenih strukovnih škola popraćena visokom razinom stručnosti među nastavnicima/mentorima bit će prioritetno područje ulaganja. Centri kompetencija bit će dio regionalno distribuirane mreže dostatno opremljenih strukovnih škola u ciljanim sektorima s visokom razinom stručnosti nastavnika/mentora, u svrhu olakšavanja daljnjeg razvoja i usklađenosti obrazovnog sustava s tržištem rada na regionalnoj razini. Ova mreža će olakšati daljnji razvoj i usklađivanje obrazovnog sustava s tržištem rada na regionalnoj razini. Točnije, centri će osigurati mogućnosti obrazovanja i stjecanja kompetencija i vještina kroz partnerstvo s obrazovnim, gospodarskim i civilnim sektorom primarno na regionalnoj razini, ali također i kroz međunarodnu suradnju sa sličnim centrima u Europskoj uniji. Stoga će fondovi EFRR-a podržati postupak uspostavljanja mreže regionalno distribuiranih centara kompetencija u poljoprivredi, strojarstvu, turizmu i ugostiteljstvu, sektorima elektrotehnike i informacijskih tehnologija te zdravstveno tehnološkom sektoru (već postojeća mreža strukovnih škola pruža učenje usmjereno na rad; cjeloživotno učenje; razvijenu suradnju sa sveučilištima i ostalim strukovnim školama te sa zavodima za zapošljavanje; partnerstvo s tvrtkama; socijalnu uključenost; međudržavnu pokretljivost polaznika strukovnih škola; višenamjenski atraktivne centre strukovnih škola). Regionalni centri kompetencija bit će uspostavljeni prema načelima primjene inovativnih metoda nastave (uključujući organizaciju praktičnog osposobljavanja u kontroliranoj okolini), putem suradnje s poslodavcima i socijalnim partnerima, poštujući potrebe regionalnog tržišta rada i inzistirajući na uspješnosti nastavnika/obučavatelja/mentora. Njihovi će zadaci biti, osim redovitih zadataka unutar formalnog strukovnog obrazovanja, organizacije ciljanog/tematskog stručnog usavršavanja za obrazovne stručnjake (nastavnike strukovnih predmeta i mentore), organizacije fleksibilnog i stalnog usavršavanja djelatnika malih/srednjih poduzeća koja djeluju na lokalnoj razini (podizanje razine stručne kompetencije zaposlenika – stjecanje djelomičnih kvalifikacija), podizanje razine znanja i stručnosti nezaposlenih pružanjem kratkih programa osposobljavanja (ciljani programi u sklopu obrazovanja odraslih). Dodana vrijednost rada ovih centara bit će njihova sposobnost da provedu posebno prilagođene programe za osobe s posebnim potrebama/studente s posebnim potrebama (stjecanje praktičnih znanja u odgovarajućim uvjetima koji bi odgovarali njihovim funkcionalnim sposobnostima).</p>

Tablica 3: Specifični pokazatelji rezultata, prikazani po specifičnom cilju (za EFRR i Kohezijski Fond)

Specifični cilj		1 - Razvoj digitalno zrelih škola koje su spremne za korištenje potencijala IKT-a u obrazovanju i razvoju vještina 21. stoljeća, potrebnih na tržištu rada						
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (ako je bitno)	Početna vrijednost	Početna godina	Ciljana vrijednost (2023.)	Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
10a11	Postotak škola s povišenim stupnjem digitalne zrelosti u segmentu Resursa i infrastrukture	%	Manje razvijena	10,00	2014.	75,00	DMS -sustav digitalne zrelosti, CARNet, izvješća o projektu	godišnje
Specifični cilj		2 - Modernizacija i unaprjeđenje infrastrukture studentskog smještaja u visokom obrazovanju s ciljem poboljšanja pristupa visokom obrazovanju te završetak studija za studente s lošim socioekonomskim statusom						
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (ako je bitno)	Početna vrijednost	Početna godina	Ciljana vrijednost (2023.)	Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
10a21	Povećan udio raspoloživog smještaja u studentskim domovima	%	Manje razvijena	6,69	2014.	10,00	Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta	definirat će se kasnije
10a22	Povećan udio učenika strukovnih škola koji su upisani u sustav visokog obrazovanja	%	Manje razvijena	60,70	2014.	70,00	Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta	definirat će se kasnije
Specifični cilj		3 - Povećanje relevantnosti strukovnog obrazovanja kroz poboljšanje uvjeta za stjecanje praktičnih vještina u ciljanim sektorima srednjeg strukovnog obrazovanja i strukovnog obrazovanja na razini visokog obrazovanja						
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (ako je bitno)	Početna vrijednost	Početna godina	Ciljana vrijednost (2023.)	Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
10a31	Postotak studenata koji su završili obrazovanje u regionalnim centrima kompetencija i dobili zaposlenje na radnom mjestu koje odgovara polju njihova obrazovanja	%	Manje razvijena	0,00	2014.	20,00	MIS, ex post evaluacijsko izvješće	definirat će se kasnije

2.A.6 Aktivnosti koje će se podržati u okviru prioriteta ulaganja (po prioritetu ulaganja)

2. A. 6.1 Opis vrste i primjera aktivnosti koje će biti podržane i njihov očekivani doprinos specifičnim ciljevima, uključujući, po potrebi, prepoznavanje glavnih ciljanih skupina, određenih ciljanih područja i vrsta korisnika

Investicijski prioritet	10a – Ulaganje u obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje kroz razvoj infrastrukture za obrazovanje i osposobljavanje
<p><u>Primjeri aktivnosti koje će se financirati pod specifičnim ciljem 10.1.1:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Nabava na veliko IKT opreme za osnovne i srednje škole (nabava IKT opreme za podučavanje i učenje, odnosno za nastavnike i učionice); • Opremanje osnovnih i srednjih škola prikladnim LAN-ovima (izgradnja lokalnih internetskih mreža u školama (ciljane lokacije škola) – podrška provođenju nacionalnog projekta e-škola • Raspoređeni centri podataka spremni za apsorpiranje povećane potražnje za e-uslugama i e-sadržajem u obrazovnom oblaku <p>Ove aktivnosti bit će uvedene u 10% osnovnih i srednjih škola u Hrvatskoj kako bi se testirale te kako bi se odredili najbolji načini za postizanje planiranih ishoda. Prema tome, buduće aktivnosti temeljit će se na rezultatima pilot aktivnosti, omogućavajući promjene u aktivnostima i pristupima u razvoju glavnog projekta. Pilot projekt također će poslužiti CARNet-u, njegovim partnerima u projektu, kao i ministarstvu i korisnicima projekta, kao neprocjenjivo iskustvo i praksa u izgradnji kapaciteta prije provođenja glavnog projekta.</p> <p>U odnosu na osiguranje komplementarnosti s prethodno spomenutim tipom aktivnosti EFRR-a, posebna će se podrška pružiti općem obrazovnom sustavu kroz ESF, tj. OP EHP, IP 10.3 (odnosno razvoj digitalnih materijala za obrazovanje, alata i metoda, kao i organizacijskih modela za podršku njihovu korištenju na državnoj razini, kako u osnovnim, tako i u srednjim školama, u sklopu nacionalnog kurikuluma; razvoj digitalnih kompetencija nastavnika, ravnatelja i stručnog osoblja, posebice u pogledu korištenja IKT-a za podučavanje i učenje te sustavna podrška školama i pojedinim nastavnicima i voditeljima škola u uvođenju IKT-a u podučavanje i učenje).</p> <p>Korisnici: CARNet, osnovne i srednje škole,</p>	

Investicijski prioritet	
<p>Ciljne skupine: Školsko osoblje (psiholozi, pedagozi itd.) uprava, nastavnici, učenici</p> <p><u>Primjeri aktivnosti koje će se financirati u sklopu specifičnog cilja 10.1.2:</u></p> <p>Dovršetak izgradnje započelih studentskih domova i gradnja novih prema odgovarajućim studijama izvedivosti s ciljem osiguravanja smještaja studentima lošijeg imovinskog stanja i studentima s invaliditetom.</p> <p>Ciljane skupine: studenti</p> <p>Korisnici: ustanove visokoga školstva</p> <p>Zajedno s aktivnostima predviđenima u okviru ESF-a (OP EUR, IP 10.3), koje su usredotočene na pružanje podrške putem državnih stipendija, i mjerama koje su predložile i provele ustanove visokog obrazovanja, a obuhvaćaju uvođenje izvanrednog studija i pružanje kvalitetne akademske i profesionalne orijentacije, postići će se specifični cilj povećanja dostupnosti i stope završetka studija u sklopu visokog obrazovanja. <u>Primjeri aktivnosti koje će se financirati u sklopu specifičnog cilja 10.1.3:</u></p>	

- Rekonstrukcija, obnova i adaptacija institucija SOO-a u ciljanim sektorima za osiguranje modernog i visokokvalitetnog obrazovanja i osposobljavanja te nabava specijalizirane opreme za te ustanove (radionice, laboratoriji, moderne tehnologije, razvoj sektorski relevantnih alata, strojeva itd.; IKT , specijalizirana didaktička i pedagoška oprema, obnova i uređenje prostorija, zajedničkih objekata koje dijele strukovne škole i tvrtke/lokalne zajednice – centri kompetencija)
- Opremanje SOO ustanova zapraktičnu nastavu, kako bi se povećao obrazovni standard za učenike kao i za njihove buduće izgleda na konkurentnom tržištu rada
- Obnova i adaptacija pružatelja usluga SOO-a kako bi se povećala pristupačnost sa svrhom visoke društvene uključenosti (učenici s invaliditetom)

Obnova i adaptacija pružatelja usluga SOO-a za razvoj inovacija, promicanje znanja i cjeloživotnog učenja

Uspostavljanje i opremanje regionalnih centara kompetencija vršit će se temeljem posebnih selekcijskih kriterija pripremljenih u procesu pripreme natječajne dokumentacije. Ovdje je samo nekoliko čimbenika koji će određivati proces pripremanja kriterija odabira: demografski trendovi svake zemlje, geografske karakteristike, dostupnost centara (razina infrastrukturne povezanosti), potrebe gospodarstva, suradnja s lokalnom zajednicom (dimenzija vlasništva), broj osnovnih škola koje gravitiraju prema centrima, stopa zaposlenosti/nezaposlenosti na regionalnom tržištu rada itd.

Uspostavljanje centara kompetencija bit će komplementarno ulaganje s ciljem pružanja podrške sveobuhvatnoj reforme kurikuluma SOO-a za koju je planirano provođenje pod OP ESF, IP 10.4. Ciljevi oba ulaganja jesu omogućavanje fleksibilnosti prema potrebama tržišta rada. Reformirani kurikulum omogućit će učenicima izravno sudjelovanje na tržištu rada bez potrebe za dodatnim osposobljavanjem i uvođenjem u posao. Sastavni dio i preduvjet za uspješno provođenje reforme kurikuluma ciljano je infrastrukturno ulaganje.

Korisnici: škole za strukovno obrazovanje i osposobljavanje, veleučilišta i ustanove stručnog visokog obrazovanja, u svojstvu ustanova koje organiziraju i provode stručne studije.

Ciljne skupine: - školsko osoblje i rukovodstvo škole u strukovnim obrazovnim ustanovama; profesori i predavači, učenici, zaposlenici u malim i srednjim poduzećima, obrtnici, zaposlenici u obrtima, nezaposleni, ugrožene skupine, ako je moguće

2.A.6.2 Vodeća načela za odabir operacija

Investicijski prioritet	10a - Ulaganje u obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje kroz razvoj infrastrukture za obrazovanje i osposobljavanje
<u>Vodeća načela za specifični cilj 10.1.1:</u>	

Investicijski prioritet	10a - Ulaganje u obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje kroz razvoj infrastrukture za obrazovanje i osposobljavanje
<p>Uobičajeno općenito opće načelo za sve radnje podržane kroz pilot e-Škola i glavni projekt je pridonijeti je poboljšanju digitalne zrelosti hrvatskoga školstva obrazovanja kroz promicanje inovacija u školskim obrazovnim sustavima na razini tehnologije, pedagogije i organizacije od vrha prema dnu (politike i financijska poluga) i od dna prema vrhu (otvoreni obrazovni resursi (OER) razvijeni od nastavnika koje razvijaju nastavnici, informacijska i komunikacijska tehnologija u praksi podučavanja u učionicama). Ovo načelo omogućit će nastavnicima i učenicima da razviju vještine potrebne za aktivno sudjelovanje na tržištu rada i/ili akademskim poljima 21. stoljeća. Radnje Operacije odabrane u pilot intervencijskom planu ocijenit će vanjski neovisni ocjenjivači (ex-ante ocjenjivanje). Intervencijska područja planirana unutar e-Škola jesu: podučavanja, učenje, kurikulum i sadržaj, infrastruktura, organizacija, povezanost (kako je predloženo u dokumentu „Uvođenju IKT inovacija u sustav obrazovanja i izobrazbe u Europi Mainstreaming ICT-enabled Innovation in Education and Training in Europe“. Policy actions for sustainability, scalability and impact at system level Mjere politike za održivost, skalabilnost i utjecaj na sustavnom nivou. Brecko, B.N., Kampylis, P., Punie, Y., 2014.)</p> <p>Sve aktivnosti financirane pod ovim specifičnim ciljevima iz EFRR-a moraju :</p> <ul style="list-style-type: none"> • biti u skladu s odobrenim intervencijskim planovima, • pokazivati jasan fokus na: <ul style="list-style-type: none"> o inovativne pedagoške prakse koje su podržane IKT-om u području nastavnih praksi, učenja, sadržaja i kurikuluma, o optimiziranje obrazovnih administrativnih procesa kroz IKT, inovativne i poticajne promjene u intervencijskim područjima organizacije, upravljanja i vrijednosti te povezanosti, obrazovanje i podršku nastavnicima kao nositeljima promjene i provoditeljima inovacija u procesima podučavanja/učenja kroz IKT, rezultira stvaranjem kvalitetnijeg obrazovnog sustava na terenu o izmijenjene prakse podučavanja koje podržavaju uporabu IKT-a, s poboljšanim postignućima u ishodima formalnog učenja i razvoja vještina 21. stoljeća. o transparentnu i učinkovitu obrazovnu administraciju podržanu IKT-om o podržanu zajednicu digitalno pismenih učitelja, vođa inovacija u razvijanju vještina 21. stoljeća među svojim učenicima • osigurati jasnu poveznicu i neprekidan utjecaj aktivnosti između pilot projekta e-Škole i glavnog projekta e-Škole, • jasno povezivati operacije sufinancirane u okviru ESF-a predviđene pod specifičnim ciljem 10.3.2. Operativnog programa Razvoj ljudskih potencijala <p>Prioritetne aktivnosti e-Škola, u okviru Operativnog programa EFRR-a, potiču jednak i široko rasprostranjen pristup IKT-u za nastavnike i učenike u školama, u području infrastrukture, organizacije, vodstva i vrijednosti te povezanosti. Zajedno s dijelom projekta koji se odnosi na ESF (podučavanje, učenje, sadržaj i kurikulum, povezanost), oba dijela pridonose postizanju cilja razvoja informatički pismenih škola.</p> <p>Aktivnosti koje pripadaju pripremama e-Škola (studija izvedivosti za pilot i glavni projekt, plan provedbe za pilot projekt, plan procjene za pilot projekt) razvit će CARNet i partneri projekta, kao i utemeljitelji škola, kao glavni lokalni partneri, u koordinaciji s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i sporta. Procjenu pilota Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta zatražit će od vanjskog neovisnog ocjenjivača.</p>	

Investicijski prioritet	10a - Ulaganje u obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje kroz razvoj infrastrukture za obrazovanje i osposobljavanje
<p>Vodeća načela specifičnog cilja 10.1.2:</p> <p>S općim ciljem povećanja pristupa visokom obrazovanju (VO), posebice za ugrožene skupine, infrastrukturni projekti u VO-u usredotočeni su na izgradnju studentskih domova. Osnovno načelo u određivanju prioritetnih projekata postaviti će se na temelju dviju skupina kriterija. Prvo, ona sveučilišta koja imaju niži udio studenata smještenih u domovima nego što je preporučeno smatrat će se prioritetima. Drugo, prioritet će biti izgradnja domova u slabije razvijenim područjima s ciljem privlačenja većeg broja studenata s lošijeg društveno-gospodarskog statusa.</p>	

Investicijski prioritet	10a - Ulaganje u obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje kroz razvoj infrastrukture za obrazovanje i osposobljavanje
--------------------------------	--

Vodeća načela za SO 10.1.3:
 Uspostavljanje i opremanje centara kompetencije bit će povezano sa sljedećim čimbenicima: demografskim trendovima svake zemlje prema geografskoj razini infrastrukturne povezanosti potrebama gospodarstva, broju osnovnih škola koje gravitiraju prema centrima.
 Glavni kriterij za odabir radnji temeljit će se na primjeni inovativnih metoda podučavanja (uključujući organizaciju praktične nastave u kontroliranom okruženju) kroz suradnju s poslodavcima i društvenim partnerima, poštujući potrebe regionalnog tržišta rada i inzistirajući na izvrsnosti učitelja / trenera / mentora kao i na komplementarnost s kurikularnom reformom SOO-a koja ima za cilj osposobiti učenike za izravno sudjelovanje u tržištu rada.

2.A.6.3 Planirano korištenje financijskih instrumenata (po potrebi)

Investicijski prioritet	10a - Ulaganje u obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje kroz razvoj infrastrukture za obrazovanje i osposobljavanje
Nije predviđeno	

2.A.6.4 Planirano korištenje velikih projekata (po potrebi)

Investicijski prioritet	10a - Ulaganje u obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje kroz razvoj infrastrukture za obrazovanje i osposobljavanje
<p>Glavni projekt „E-ŠKOLE“ zamišljen je u sinergiji s ulaganjima iz EFRR-a koja su planirana pod T02 i ulaganjima iz ESF-a pod T010.</p> <p>Projekt predviđa završetak informatizacije administracije, podučavanja i učenja unutar škola kako bi se osiguralo da velika većina javnih škola u Hrvatskoj postane informatički pismena (e-zrela) do 2022., u skladu s Digitalnom agendom za Europu, Strategijom obrazovanja Republike Hrvatske i nacionalnom Strategijom razvoja širokopojasne veze u Republici Hrvatskoj 2012. - 2015. Informatički pismeni nastavnici i učenici koriste IKT u obrazovanju na dnevnoj razini uključujući administrativne e-usluge i e-usluge za podučavanje i učenje, omogućujući tako da učenici današnjice postanu kompetitivni zaposlenici na tržištu rada sutrašnjice.</p> <p>Predviđeno je da projekt e-Škole sadržava dva podprojekta:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pilot projekt, koji će trajati od 2015. do 2016.-2017. 2. Glavni projekt, 2019. – 2022. <p>Pilot projekt obuhvaćat će sve segmente glavnog e-projekta i pri tome će pokrivati samo 10% osnovnih i srednjih škola u Hrvatskoj. Ovaj pristup omogućit će CARNet-u i ministarstvu da provedu pilot projekt kako bi osigurali da se najbolje utvrđene prakse provedu u sklopu glavnog projekta. Pilot projekt obuhvatit će neprestano procjenjivanje unutarnjih i vanjskih stručnjaka koji će naglasiti nedostatke i prednosti projekta, kako bi osigurali da glavni projekt odgovori na sva bitna pitanja na najlakše ostvariv način unutar procesa informatizacije hrvatskih škola.</p> <p>Planirane intervencije unutar T010 uključivat će opremanje osnovnih i srednjih škola odgovarajućim LAN-ovima (izgradnja lokalne internetske mreže u školama (ciljane lokacije škola) i povezivanje škola ultrabrzim Internetom) i nabava specijalizirane opreme za nastavnike i učenike, kao i ostale srodne opreme IKT-a.</p>	

Ovaj bi projekt trebao rezultirati digitalnim pokrićem sveukupnog obrazovnog sustava. Predviđena vrijednost ovoga projekta iznosi 160 milijuna eura (1,2 milijarde kuna), a kako bi se postigli ciljevi predviđeni ovim projektom, osim državnih, neophodna su i dodatna sredstva

Ulaganje u e-Škole također je planirano kroz ESF (OP EHR, IP 10.3) razvojem digitalnih nastavnih materijala, alata i metoda kao i organizacijskih modela, podupirući njihovo korištenje na nacionalnoj razini, kako u osnovnim, tako i u srednjim školama, kao sastavni dio državnog kurikulumu; razvojem digitalnih kompetencija učitelja, nastavnika i profesora, ravnatelja i stručnog osoblja, posebice u pogledu korištenja IKT-a za podučavanje, učenje i sustavnu podršku škola i pojedinih učitelja, nastavnika, profesora i ravnatelja u školama u uvođenju IKT-a u podučavanje i učenje.

2.A.6.5 Pokazatelji neposrednih rezultata po investicijskom prioritetu i, po mogućnosti, po kategoriji regije

Tablica 5: Zajednički i specifični pokazatelji neposrednih rezultata (po investicijskom prioritetu, podijeljeni na kategorije regija za ESF i, po potrebi, za EFRR)

Investicijski prioritet		10a - Ulaganje u obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje kroz razvoj infrastrukture za obrazovanje i osposobljavanje							
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Fond	Kategorija regije (ako je potrebno)	Ciljana vrijednost (2023.)			Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
					M	Ž	U		
10a11	Broj osnovnih škola opremljenih IKT opremom	broj	EFRR	Manje razvijena			40,00	MIS	Godišnje
10a21	Broj obnovljenih/izgrađenih studentskih domova	broj	EFRR	Manje razvijena			4,00	MIS	Godišnje
10a31	Broj ustanova SOO-a opremljenih specijaliziranom opremom i modernim	broj	EFRR	Manje razvijena			20,00	MIS	Godišnje
Investicijski prioritet		10a - Ulaganje u obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje kroz razvoj infrastrukture za obrazovanje i osposobljavanje							
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Fond	Kategorija regije (ako je bitno)	Ciljana vrijednost (2023.)			Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
					M	Ž	U		
	tehnologijama								

2.A.7 Socijalne inovacije, međudržavna suradnja i doprinos tematskim ciljevima 1-7

Prioritetna os	9 – Obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje
----------------	---

2.A.8 Okvir uspješnosti

Tablica 6: Okvir uspješnosti prioritetne osi (po fondu i, za EFRR i ESF, po kategoriji regije)

Prioritetna os		9 - Obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje											
						Kontrolna točka za 2018.			Konačni cilj (2023.)				Objašnjenje značajja pokazatelja, po potrebi
						M	Z	U	M	Z	U		
PF31	F	Ukupan iznos odobrenih rashoda opravdanih troškova	milijun EUR	EFRR	Manje razvijena			66.914,913			305.782.107,00	MZOŠ	Kontrolna točka predstavlja pravilo N+3 za PO umanjujući za 6% (odnosno ukupnu alokaciju za 2014. i 2015. neto od 6%).
10a21	0	Broj obnovljenih/izgrađenih studentskih domova	broj	EFRR	Manje razvijena			0			4,00	ISU	Odobrana su dva izlazna pokazatelja budući da pokrivaju većinu sredstava pod Prioritetnom osi 9. Točnije, specifični cilj s PO-om posvećenom sektoru VO-a i digitalno zrelih škola pokriva više od 64% ukupno alociranih sredstava PO-u 9.
Prioritetna os		9 - Obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje											
Oznaka	Vrsta pokazatelja	Pokazatelj ili ključni korak provođenja	Mjerna jedinica, tamo gdje je prikladno	Fond	Kategorija regije	Kontrolna točka za 2018.			Konačni cilj (2023.)			Izvor podataka	Objašnjenje značajja pokazatelja, po potrebi
10a31	0	Broj ustanova SCO-a opremljenih specijaliziranom opremom i modernim tehnologijama	broj	EFRR	Manje razvijena			5,00			20,00	ISU	Odobrana su dva izlazna pokazatelja budući da pokrivaju većinu sredstava pod Prioritetnom osi 9. Točnije, specifični cilj s PO-om posvećenom sektoru VO-a i digitalno zrelih škola pokriva više od 64% ukupno alociranih sredstava PO-a 9. Ključni korak provođenja određen je uzimajući u obzir da su takve intervencije u javnome sektoru iznimno zahtjevne i složene.

10.3	I	Radovi započeti na postotku odabranih lokacija	%	EFRR	Manje razvijena				50			100,00	ISU	<p>Odabrana su dva izlazna pokazatelja budući da pokrivaju većinu sredstava pod Prioritetnom osi 9. Točnije, specifični cilj s PO-om posvećenom sektoru VO-a i digitalno zrelim školama pokriva više od 64% ukupno alociranih sredstava PO-a 9. Ključni korak provođenja određen je uzimajući u obzir da su takve intervencije u javnome sektoru iznimno zahtjevne i složene.</p>
------	---	--	---	------	-----------------	--	--	--	----	--	--	--------	-----	---

Dodatne kvalitativne informacije o okviru uspješnosti

2.A.9 Kategorije intervencije

Kategorije intervencije koje odgovaraju sadržaju prioritetne osi temeljem nomenklature koju je usvojilo Vijeće te indikativna analiza potpore Unije.

Tablice 7 - 11: Kategorije intervencije;

Tablica 7: Dimenzija 1 – Polje intervencije

Prioritetna os		9 - Obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje	
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u eurima
EFRR	Manje razvijena	048. IKT : Drugi tipovi IKT infrastrukture/ velikih računalnih resursa/opreme (uključujući e-infrastrukturu, podatkovna središta i senzore; također gdje su uklopljeni u druge infrastrukture kao što su zgrade za istraživanja, infrastruktura za zaštitu okoliša i društvenu infrastrukturu)	91.914.791,00
EFRR	Manje razvijena	049. obrazovna infrastruktura za tercijarno obrazovanje	105.000.000,00
EFRR	Manje razvijena	050. Obrazovna infrastruktura za strukovno obrazovanje i osposobljavanje te za obrazovanje odraslih	63.000.000,00

Tablica 8: Dimenzija 2 – Način financiranja

Prioritetna os		9 - Obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje	
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u eurima
EFRR	Manje razvijena	01. Bespovratna sredstva	259.914.791,00

Tablica 9: Dimenzija 3 - Vrsta područja

Prioritetna os		9- Obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje,	
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u eurima
EFRR	Manje razvijena	07. Nije primjenjivo	259.914.791,00

Tablica 10: Dimenzija 4 – Mehanizmi teritorijalne provedbe

Prioritetna os	9 – Obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje		
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u eurima
EFRR	Manje razvijena	07. Nije primjenjivo	259.914.791,00

Tablica 11: Dimenzija 6 – Sporedni predmet Europskog socijalnog fonda (samo Europski socijalni fond i Inicijativa za zapošljavanje mladih)

Prioritetna os	9 - Obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje		
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u eurima

2.A.10 Sažetak planiranog korištenja tehničke pomoći uključujući, po potrebi, aktivnosti kojima se jača administrativni kapacitet nadležnih tijela uključenih u kontrolu i upravljanje programima i korisnicima (po potrebi) (po prioritetnoj osi)

Prioritetna os	9 – Obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje		
Pod specifičnim ciljevima 10.1.1, 10.1.2 i 10.1.3, od ključne je važnosti osigurati podršku za pojačavanje kapaciteta potencijalnih korisnika u pripremi visokokvalitetnih projekata kako bi mogli primiti podršku od EFRR-a za ulaganja u opremu za obrazovanje i infrastrukturu. Predviđeni korisnici nemaju potrebni kapacitet i vještine da sami kvalitetno pripreme dokumentaciju za infrastrukturne projekte sa svom popratnom tehničkom dokumentacijom, kako bi se prijavili i ostvarili sredstva za infrastrukturna ulaganja. Ovom će se akcijom osigurati pravovremeno i učinkovito upravljanje infrastrukturnim projektima u razdoblju od 2014. do 2020.			

2.B OPIS PRIORITETNE OSI ZA TEHNIČKU PODRŠKU

2.B.1 Prioritetna os

Oznaka prioritetne osi	10
Naziv prioritetne osi	Tehnička pomoć

2.B.2 Opravdanost uvođenja prioritetne osi koja pokriva više od jedne kategorije regije (po potrebi)

2.B.3 Fond i kategorija regije

Fond	Kategorija regije	Izračunska osnova (ukupni prihvatljivi rashodi ili prihvatljivi javni rashodi)
EFRR	Manje razvijena	Ukupno

2.B.4 Specifični ciljevi i očekivani rezultati

Oznaka	Specifični cilj	Rezultati koje država članica želi ostvariti uz podršku Europske unije
TA1	Osigurana učinkovita koordinacija i korištenje sredstava kohezijske politike u Hrvatskoj	Sveukupno jačanje kapaciteta za upravljanje, pripremu, evaluaciju i kontrolu (uključujući aktivnosti koje podržavaju suzbijanje korupcije i sprječavanje prevara) OP-a ključan je uvjet za uspješno provođenje OP-a, a time i za postizanje ciljeva postavljenih pod svakom prioritetsnom osi i za pridonošenje postizanju ciljeva postavljenih u strateškim dokumentima.
Oznaka	Specifični cilj	Rezultati koje država članica želi ostvariti uz podršku Europske unije
		TA1 prioritetsna os financirat će tijela u sustavu upravljanja i kontrole OPKK-a (Upravljačko tijelo i posredničko tijelo razine 1 (IB1) i 2 (IB2)), kao i horizontalna tijela koja rade na oba OP-a Kohezijske politike (OPKK i OPULJP) (koordinacijsko tijelo, tijelo za ovjeravanje, tijela mreže koordinacijske službe za borbu protiv prijevара (AFCOS), neovisno tijelo za reviziju i revizorsko tijelo, kao i upravljačka struktura integriranih teritorijalnih ulaganja (ITI). Također će financirati javna tijela koja pokrivaju područja javne nabave (Ministarstvo gospodarstva – Služba za javnu nabavu) i državne potpore (Ministarstvo financija – Služba za državnu potporu) koji su bitni za apsorpciju i utjecaj na sredstva ESI-ja, ali koji nisu izravno uključeni u upravljačku strukturu.

		<p>Neka tijela IB1 i IB2 nemaju dovoljno iskustva u pripremi i provođenju EU fondova i zato će se posebna pažnja posvetiti jačanju njihovih kapaciteta.</p> <p>U slučaju nedostatka određenog iskustva u sustavu upravljanja i kontrole (indikativni popis može sadržavati, ako je bitno: pravnu ekspertizu, razvoj i održavanje IT sustava, vođenje sustava arhive, računovodstvene usluge, ekspertizu izgradnje) ove će se usluge nabavljati od vanjskog dobavljača. Sustav obrazovanja i treninga razvit će se prema analizi potreba i provest će se na svim razinama provedbe programa ovisno o potrebnoj ekspertizi za izvršavanje određenih zadataka. Imajući na umu da je potreba za koordinacijom aktivnosti dvojaka, prva među OP-ovima a druga unutar OP-a, zbog većeg broja institucija koje će se uključiti kao IB1 i IB2, nastavit će se s jačanjem koordinacijske uloge upravljačkog tijela (UT).</p> <p>Kapacitet korisnika projekta, uključujući i regionalnu razinu, ojačat će se kroz aktivnosti izgradnje kapaciteta koje će uključivati barem: pripremu projekta i prijavu, javnu nabavu, provedbu, praćenje i komunikaciju i publicitet.</p> <p>Jačanje kapaciteta na regionalnoj i lokalnoj razini formirajući preduvjete za učinkovito korištenje sredstava koja su dostupna pod operativnim programom za konkurentnost i koheziju jedan je od prioriteta Hrvatske. Prema dosadašnjem iskustvu, regionalna i lokalna razina pokazala je nedostatak kritičke mase koja može osigurati dovoljan broj projektnih ponuda koje se mogu provesti u kratko vrijeme za pozive na dostavu prijedloga projekata.</p>
Oznaka	Specifični cilj	Rezultati koje država članica želi ostvariti uz podršku Europske unije
		<p>Regionalne razvojne agencije, nadležna tijela lokalne i regionalne uprave, kao i Gospodarske komore i drugi potencijalni sudionici mreže osoba zaduženih za informiranje javnosti (PON) (sa svrhom da osigura koordinirano i istovremeno širenje informacija vezanih uz OP, ali i da pruža tehničku podršku prve razine potencijalnim korisnicima) osigurat će podršku u jačanju tih kapaciteta uz podršku prioritetne osi TA.</p> <p>Aktivnosti pripreme projekata za sve razine osim za regionalne i lokalne ne smatra se prihvatljivom aktivnošću unutar ovog specifičnog cilja, budući da će se oni financirati pod TA unutar svakog specifičnog cilja.</p>

2.B.5 Pokazatelji rezultata

Tablica 12: Programski pokazatelji rezultata (po specifičnom cilju) (za EFRR /ESF/kohezijski Fond)

Prioritetna os		TA1 – Osigurana učinkovita koordinacija i iskorištavanje kohezijskih fondova u Hrvatskoj									
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Početna vrijednost			Početna godina	Ciljana vrijednost (2023.)			Izvor podataka	Učestalost izmjerenja
			M	Ž	U		M	Ž	U		
TA1.1	Ugovoren fondova OPKK	%			14,00	2013.			90,00	MIS	Godišnje

2.B.4 Specifični ciljevi i očekivani rezultati

Oznaka	Specifični cilj	Rezultati koje država članica želi ostvariti uz podršku Europske unije
TA2	Potencijalni korisnici i javnost učinkovito su informirani o provedbi ESI fondova	Informiranje, komunikacija i vidljivost sastavni su dio uspješne apsorpcije učinkovitog korištenja ESI fondova budući da ovisi u velikoj mjeri razumije li određenu temu široka javnost.
Oznaka	Specifični cilj	Rezultati koje država članica želi ostvariti uz podršku Europske unije

		<p>Planirani rezultati uključivali bi barem postignuća u pogledu šire kampanje informiranja javnosti u usporedbi s onima iz razdoblja 2007. - 2013., prilike za informiranje, promidžbu prilika financiranja kroz organiziranje posebnih događaja za potencijalne prijavitelje i/ili za promotore projekta kako bi se povećalo njihovo razumijevanje i znanje o tome kako pripremiti projekte (razmijeniti najbolje prakse, konferencije i seminare) koji su spremni za financiranje, animiranje i pojačavanje zanimanja za i znanja o EFRD-u i Kohezijskom fondu i tako pružiti javnosti rezultate dobivene pod OPKK-om. Sve aktivnosti vršit će se na regionalnoj i lokalnoj razini kao i na državnoj razini. Mreža osoba zaduženih za informiranje javnosti bit će korištena kao sredstvo razmjene informacija zainteresiranoj javnosti.</p>
--	--	---

2.B.5 Pokazatelji rezultata

Tablica 12: Programski pokazatelji rezultata (po specifičnom cilju) (za EFRR/ESF/Kohezijski Fond)

Prioritetna os		TA2 - Djelotvorno informiranje mogućih korisnika i šire javnosti o korištenju ESI fondova									
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Početna vrijednost			Početna godina	Ciljana vrijednost (2023.)			Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
			M	Ž	U		M	Ž	U		
TA2.1	Udio javnosti informiran o prilikama financiranja iz fondova EU u Hrvatskoj	%			14,00	2013.			60,00	Istraživanja	Godišnje

2.B.6 Aktivnosti koje će se podržati i njihov očekivani doprinos specifičnim ciljevima (po prioritetnoj osi)

2.B. 6.1 Opis aktivnosti koje će se podržati i njihov očekivani doprinos specifičnim ciljevima

Prioritetna os	10 - Tehnička pomoć
<p>Aktivnosti vezane uz specifični cilj 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> Kupnja (hardveri, licencije) i razvoj različitih IT modula – održavanje uključeno, s istim ciljem postizanja potpuno funkcionalne baze podataka za različite svrhe (unutarnji IT sustav za promotivne i obrazovne aktivnosti, baza podataka ljudskih potencijala) Podrška za zatvaranje OP-a 2007. - 2013. (izdaci poput naknada za vanjske konzultante) Podrška za pripremu strateških dokumenata vezanih uz ex-ante uvjetovanosti za financijsku perspektivu 2014. - 2020., stratešku dokumentaciju za financijsku perspektivu 2021. - 2027. i pripremu projekata za financijsku perspektivu 2021. - 2027. i moguće druge fondove (priprema studija, statistika, analitičkih izvješća, izrada strateških dokumenata; rashodi poput: naknade za vanjske savjetnike, istraživanja, studije, izvješća) Angažiranje vanjskih stručnjaka za sva tijela u kojima nedostaje sustavno ili specifično znanje (pozadinske studije, analize, procjena neusklađenosti, ocjenjivanja, statistike, priprema studija izvedivosti, priprema projektne dokumentacije, ocjenjivanje/procjenjivanje projekta, nadziranje projekta, provođenje financijska kontrola, kontrola javne nabave, istraživanje nepravilnosti i prijevara, pravni postupci, naplata duga, ocjenjivanje i evaluacija utjecaja, knjigovodstvo, računovodstvo i slično. <ul style="list-style-type: none"> Aktivnosti koje su usmjerene na osiguravanje provedbe operativnog programa (pripremanje državnih pravila postupanja za ESI fondove, programi državne potpore, razvoj poslovnih procesa vezanih uz odabir projekta, uspostavljanje i rad financijskog upravljanja i sustava 	

kontrole, financijsko predviđanje i planiranje, verificiranje, priprema i provođenje strategije revizije, rješavanje žalbi, upravljanje nepravilnostima, prijeverama i naplatom).

- Sustav zapošljavanja i odabira osoblja usklađen s potrebama sustava ESI fondova (rashodi vezani uz trajno i privremeno zaposlenog osoblja, rashodi vezani uz plaće i socijalno osiguranje, bolovanja, zamjene, prekovremeni rad, bonus po učinkovitosti, obvezne usluge, obveznu izobrazbu, lokalna putovanja, međunarodna putovanja, dnevnice i naknade za vanjske savjetnike).
- Aktivnosti usmjerene na jačanje upravljanja ljudskim potencijalima za zaposlenike koji rade na OP-ovima (rashodi poput: razvoja pojedine HR strategije koja se temelji na strategiji osiguravanja pravilnog djelovanja politike zadržavanja, privremeni premještaj u zemlju članicu s ciljem stjecanja posebnih znanja ili privremeni premještaj na regionalnoj i lokalnoj razini s ciljem razmjene iskustava, provođenje planova za razvoj karijere)
- Podrška gradskim upravama kojese odgovorne za provođenje Strategije održivog urbanog razvoja i Integriranog teritorijalnog pristupa (ITP) s ciljem promicanja izgradnje kapaciteta, umrežavanja i razmjene iskustava te njihovo uključivanje u mrežu urbanog razvoja (kako je određeno člankom 9. Uredbe (EU) br. 1301/2013)
- Osiguranje poslovnih prostora za sva tijela u sustavu, poput: najamnina vezanih uz zgrade i parkirališta, komunalne troškove (općinski troškovi i troškovi održavanja), troškove sigurnosti i osiguranja, troškove namještaja (kupnja ili najam), troškove IKT-a (kupnja ili najam)
- Priprema i održavanje programa izobrazbe i razvoja u području: općeg ili predmetnog znanja (sprječavanje prevara, suzbijanje korupcije, nadzor, računovodstvo), upravljačkih vještina i znanja, funkcijskih znanja i vještina, osobnih vještina, sudjelovanja u vanjskim programima izobrazbe (rashodi poput: analize potreba izobrazbe, pripreme i održavanje programa izobrazbe (shema izobrazbe predavača razvit će se ako je moguće), izrade kurikuluma, razrade materijala i prezentacija, izrade pilot programa izobrazbe, opreme za treninge (prostorija, konferencijska oprema, oprema, dostava i priprema hrane), naknade za sudjelovanje, dnevnice.
- Prijevod dokumenata (rashodi poput: naknada, opreme i najma prikladne tehničke opreme)
- Arhiviranje/pohrana dokumentacije (rashodi poput: kupnja arhive ili najam, sigurnost, fotokopiranje, digitalizacija)
- Podrška korisnicima, uključujući regionalnu razinu (rashodi poput: troškova vezanih za zapošljavanje, naknada, troškova vezanih uz uredski prostor, lokalnih putovanja, opreme za izobrazbu, isporuku izobrazbe – uključujući materijale za izobrazbu– opće i specijalizirane, u pripremljivoj fazi projekata i razvoj pojedinih strateških dokumenata ako takva podrška nije očekivana unutar određene prioritetne osi)
- Aktivnosti koje ciljaju na jačanje nacionalnih i regionalnih kapaciteta usmjerenih na planiranje ulaganja, procjenjivanje potreba, pripremu, predlaganje i provedbu financijskih alata, uobičajeni plan djelovanja i velike projekte, uključujući zajedničke inicijative s Europskom investicijskom bankom i Svjetskom bankom;
- Aktivnosti koje ciljaju na evaluaciju i praćenje ispunjavanja ciljeva postavljenih u OP-u (kupnja/razvoj baze podataka, pripreme i obradu istraživanja i upitnika, pripremu metodologija, procjenu utjecaja, pripremu različitih vrsta procjenjivanja, razvoj kapaciteta procjenjivanja, predviđanje, širenje informacija vezanih uz evaluaciju provedenoga – uz rashode poput: baza podataka, naknade, osoblje)
- Aktivnosti usmjerene na Integrirani informacijski sustav za upravljanje Kohezijskim fondom i strukturnim fondovima (SF MIS) (razvoj, kupnju,

Prioritetna os	10 - Tehnička pomoć
<p>ažuriranje, postavljanje hardvera i softvera, održavanje i rad sustava, sigurnost informacija i zaštita podataka s rashodima poput: naknada, kupnje hardvera ili softvera, kupnje/najma prostorija za servere...)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivnosti koje su usmjerene na Partnerstvo, uključujući nadzorne odbore (organizacija informativnih radionica, seminara, konferencija, priprema i organizacija savjetovanja, izgradnja kapaciteta, podrška za razvoj i praćenje politike s rashodima poput: troškova prostorija za sastanke na nacionalnoj/regionalnoj razini/troškova usmenog prevođenja, baza podataka) • Aktivnosti revizije (priprema i provedba revizijske strategije, nasumično pregledavanje, priprema kontrolnih izvješća i s rashodi proizašli iz ovih aktivnosti: za troškovima kadra nadležnog revizorskog tijela, opremu i prostorije, vanjski stručnjaci i naknade konzultantima, razvoj interne baze podataka i njeno održavanje) <p>Aktivnosti vezane uz specifični cilj 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivnosti usmjerene na komunikacije (priprema komunikacijske strategije, razvoj smjernica/akcijskog plana i njihove primjene, priručni materijali za tijela unutar sustava i za korisnike, priprema, izrada i slanje javnih materijala, sudjelovanje u audio-vizualnim medijima, priopćenjima za javnost, konferencijama, informiranje i izobrazba za novinare, sudionike na izložbama, izrada, razvoj i rad internetskih stranica, promotivni programi – razmjena najbolje prakse na međunarodnoj/državnoj/regionalnoj i lokalnoj razini, s rashodima poput: naknade, izrada, uređivanje, ispis, snimanje, oglašavanje, konferencijska sala/oprema, unajmljivanje izložbene sale/opreme) Prijevod dokumenata (rashodi poput: naknada, opreme i najma prikladne tehničke opreme) <p>Arhiviranje/pohrana dokumentacije (rashodi poput: kupnja ili najam arhive, sigurnost, fotokopiranje, digitalizacija)</p>	

2.B.6.2 Izlazni pokazatelji za koje se vjeruje da će pridonijeti rezultatima (po prioritetnoj osi)

Tablica 13: Izlazni pokazatelji (prema Prioritetnoj osi) (za EFR/ESF/Kohezijski fond)

Prioritetna os		10 - Tehnička pomoć				
Oznaka	Pokazatelj (naziv pokazatelja)	Mjerna jedinica	Ciljana vrijednost (2023.) (nije obvezno)			Izvor podataka
			M	Ž	U	
TA1.1	Broj studija, anketa i izvješća	Broj			700,00	Izvješća o provođenju /MIS
TA1.2	Broj sudionika u izobrazbi	Broj			7.000,00	Izvješća o provođenju /MIS
TA1.3	Broj projekata za jačanje kapaciteta korisnika	Broj			100,00	Izvješća o provođenju /MIS
TA2.1	Broj javnih događaja informiranja	Broj			60,00	Izvješća o provođenju /MIS

2.B.7 Kategorije intervencije (po prioritetnoj osi)

Odgovarajuće kategorije intervencije prema nomenklaturi koju je usvojila Komisija i indikativni pregled potpora Unije

Tablice 14 - 16: Kategorije intervencije

Tablica 14: Dimenzija 1 – Polje intervencije

Prioritetna os 10 - Tehnička pomoć			
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u eurima
EFRR	Manje razvijena	121. Priprema, provedba, praćenje i kontrola	174.512.612,00
EFRR	Manje razvijena	122. Evaluacija i studije	20.000.000,00
EFRR	Manje razvijena	123. Informiranje i komunikacija	21.600.000,00

Tablica 15: Dimenzija 2 – Način financiranja

Prioritetna os 10 - Tehnička pomoć			
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u eurima
EFRR	Manje razvijena	01. Bespovratna sredstva	216.112.612,00

Tablica 16: Dimenzija 3 – Vrsta područja

Prioritetna os 10 - Tehnička pomoć			
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u eurima
EFRR	Manje razvijena	07. Nije primjenjivo	216.112.612,00

3. PLAN FINANCIRANJA

3.1 Financijska raspodjela iz svakog fonda i iznosi pričuve za ostvarenje rezultata

Tablica 17

Fond	Kategorija resulie	2014.		2015.		2016.		2017.		2018.		2019.		2020.		Total.	
		Glavna alokacija	Pričuva za ostvarenje rezultata	Glavna alokacija	Pričuva za ostvarenje rezultata	Glavna alokacija	Pričuva za ostvarenje rezultata	Glavna alokacija	Pričuva za ostvarenje rezultata	Glavna alokacija	Pričuva za ostvarenje rezultata	Glavna alokacija	Pričuva za ostvarenje rezultata	Glavna alokacija	Pričuva za ostvarenje rezultata	Glavna alokacija	Pričuva za ostvarenje rezultata
EFRR	Manje razvijena	459.239.677,00	37.041.425,00	537.383.297,00	37.041.425,00	562.328.988,00	37.041.425,00	586.296.553,00	37.041.425,00	611.882.557,00	37.041.425,00	638.667.793,00	37.041.425,00	667.061.540,00	36.390.633,00	4.062.860.405,00	258.639.183,00
Ukupno 1 EFRR		459.239.677,00	37.041.425,00	537.383.297,00	37.041.425,00	562.328.988,00	37.041.425,00	586.296.553,00	37.041.425,00	611.882.557,00	37.041.425,00	638.667.793,00	37.041.425,00	667.061.540,00	36.390.633,00	4.062.860.405,00	258.639.183,00
KF		271.290.707,00	21.938.965,00	317.473.597,00	21.938.965,00	333.288.684,00	21.938.965,00	347.878.298,00	21.938.966,00	362.737.369,00	21.938.965,00	378.998.893,00	21.938.965,00	394.305.664,00	21.938.968,00	2.405.973.212,00	153.572.759,00
Ukupno 1		730.530.384,00	58.980.390,00	854.856.894,00	58.980.390,00	895.617.672,00	58.980.390,00	934.174.851,00	58.980.391,00	974.619.926,00	58.980.390,00	1.017.666.686,00	58.980.390,00	1.061.367.204,00	58.329.601,00	6.468.833.617,00	412.211.942,00

3.2 Ukupna financijska raspodjela po fondu i državnom sufinanciranju (u eurima)

Tablica 18a: Plan financiranja

Prioritetna os	Fond	Kategorija regije	Osnova za izračun potpore EU-a (ukupni opravdani trošak ili javni opravdani trošak)	Podrška Unije (a)	Državni udio (b) = (c) + (d)	Indikativni pregled državnog udjela		Ukupno financiranje (e) = (a) + (b)	Sufinanciranje (f) = (a) / (e) (2)	Doprinos EIB-a (g)	Glavna alokacija		Pričuva za ostvarenje rezultata		Iznos pričuve za ostvarenje rezultata u obliku udjela u ukupne podrške (l) = (j) / (a) * 100
						Državno javno financiranje (c)	Državno privatno financiranje (d) (1)				Potpora Unije (h) = (a) - (j)	Nacionalni ekvivalent (i) = (b) - (k)	Potpora Unije (j)	Nacionalni ekvivalent (k) = (b) * ((j)/(a))	
1	EFRR	Manje razvijena	Ukupno	664.792.165 00	117.316.264 00	17.316.264 00	100.000.000 00	782.108.429 00	85 00%	0 00	624.904.635 00	110.277.288 14	39.887.530 00	7.038.975 86	6 00%
2	EFRR	Manje razvijena	Ukupno	318.952.676 00	56.285.767 00	10.000.000 00	46.285.767 00	375.238.443 00	85 00%	150.000.000 00	299.815.515 00	52.908.620 90	19.137.161 00	3.377.146 10	6 00%
3	EFRR	Manje razvijena	Ukupno	970.000.000 00	171.176.471 00	11.176.471 00	160.000.000 00	1.141.176.471 00	85 00%	0 00	911.800.000 00	160.905.882 74	58.200.000 00	10.270.588 26	6 00%
4	EFRR	Manje razvijena	Ukupno	531.810.805 00	93.848.966 00	93.848.966 00	0 00	625.659.771 00	85 00%	0 00	496.012.130 00	87.531.552 74	35.798.675 00	6.317.413 26	6 73%
5	EFRR	Manje razvijena	Ukupno	245.396.147 00	43.305.202 00	43.305.202 00	0 00	288.701.349 00	85 00%	0 00	228.773.026 00	40.371.710 09	16.623.121 00	2.933.491 91	6 77%
6	EFRR	Manje razvijena	Ukupno			59.650.657 00	0 00	397.671.049 00	85 00%	0 00	315.102.610 00	55.806.342 56	22.917.782 00	4.044.314 44	6 78%
6	KF		Ukupno	1.649.340.216 00		291.060.038 00	0 00	1.940.400.254 00	85 00%		1.550.379.802 00	273.596.435 54	98.960.414 00	17.463.602 46	6 00%
7	EFRR	Manje razvijena	Ukupno	400.000.000 00	70.588.235 00	70.588.235 00	0 00	470.588.235 00	85 00%	0 00	372.109.973 00	65.666.465 55	27.890.027 00	4.921.769 45	6 97%
7	KF		Ukupno	910.205.755 00	160.624.545 00	160.624.545 00	0 00	1.070.830.300 00	85 00%		855.593.410 00	150.987.072 35	54.612.345 00	9.637.472 65	6 00%
8	EFRR	Manje razvijena	Ukupno	376.500.000 00	66.441.176 00	66.441.176 00	0 00	442.941.176 00	85 00%	0 00	353.910.000 00	62.454.705 44	22.590.000 00	3.986.470 56	6 00%
9	EFRR	Manje razvijena	Ukupno	259.914.791 00	45.867.316 00	45.867.316 00	0 00	305.782.107 00	85 00%	0 00	244.319.904 00	43.115.277 12	15.594.887 00	2.752.038 88	6 00%
10	EFRR	Manje razvijena	Ukupno	216.112.612 00	38.137.519 00	38.137.519 00	0 00	254.250.131 00	85 00%	0 00	216.112.612 00	38.137.519 00			
Ukupno 1	EFRR	Manje razvijena		4.321.499.588,00	762.617.573,00	456.331.806,00	306.285.767,00	5.084.117.161,00	85,00%		4.062.860.405,00	716.975.364,28	258.639.183,00	45.642.208,72	5,98%
Ukupno 1	KF			2.559.545.971,00	451.684.583,00	451.684.583,00	0,00	3.011.230.554,00	85,00%		2.405.973.212,00	424.583.507,89	153.572.759,00	27.101.075,11	6,00%

Prioritetna os	Fond	Kategorija regije	Osnova za izračun potpore EU-a (ukupni opravdani trošak ili javni opravdani trošak)	Podrška Unije (a)	Državni udio (b) = (c) + (d)	Indikativni pregled državnog udjela		Ukupno financiranje (e) = (a) + (b)	Sufinanciranje (f) = (a) / (e) (2)	Doprinos EIB-a (g)	Glavna alokacija		Pričuva za ostvarenje rezultata		Iznos pričuve za ostvarenje rezultata u obliku udjela u ukupne podrške (l) = (j) / (a) * 100
						Državno javno financiranje (c)	Državno privatno financiranje (d) (1)				Potpore Unije (h) = (a) - (j)	Nacionalni ekvivalent (i) = (b) - (k)	Potpore Unije (h) = (a) - (j)	Nacionalni ekvivalent (i) = (b) - (k)	
Sveukupno				6.881.045.559,00	1.214.302.156,00	908.016.389,00	306.285.767,00	8.095.347.715,00	85,00%	150.000.000,00	6.468.833.617,00	1.141.558.872,17	412.211.942,00	72.743.283,83	5,99%

(1) Ispunjava se samo kad su prioritetne osi izražene u ukupnom trošku.

(2) Ovu je stopu moguće zaokružiti na najbliži cijeli broj u tablici. Točna stopa korištena za refundiranje plaćanja izražena je u omjeru (f).

Tablica 18c: Prikaz financijskog plana po prioritetnoj osi, fondu, kategoriji regije i tematskom cilju

Prioritetna os	Fond	Kategorija regije	Tematski cilj	Podrška Unije	Državni udio	Ukupno financiranje
1	EFRR	Manje razvijena	Jačanje istraživanja, tehnološkog razvoja i inovacija	664.792.165,00	117.316.264,00	782.108.429,00
2	EFRR	Manje razvijena	Poboljšanje pristupa informacijskoj i komunikacijskoj tehnologiji te njezina uporaba i kakvoća	318.952.676,00	56.285.767,00	375.238.443,00
3	EFRR	Manje razvijena	Jačanje konkurentnosti malih i srednjih poduzeća, poljoprivrednog sektora (za EPFRR) i sektora za ribarstvo i akvakulturu (za EFPR)	970.000.000,00	171.176.471,00	1.141.176.471,00
4	EFRR	Manje razvijena	Podrška prelasku na ekonomiju s niskom razinom emisije ugljika u svim sektorima	531.810.805,00	93.848.966,00	625.659.771,00
5	EFRR	Manje razvijena	Promicanje prilagodbe na klimatske promjene, sprečavanje rizika i upravljanje njime	245.396.147,00	43.305.202,00	288.701.349,00
6	EFRR	Manje razvijena	Zaštita okoliša i promidžba održive uporabe resursa	338.020.392,00	59.650.657,00	397.671.049,00
6	KF		Zaštita okoliša i promidžba održive uporabe resursa	1.649.340.216,00	291.060.038,00	1.940.400.254,00
7	EFRR	Manje razvijena	Promicanje održivog prometa i otklanjanje prometnih zastoja u infrastrukturama glavnih mreža	400.000.000,00	70.588.235,00	470.588.235,00
7	KF		Promicanje održivog prometa i otklanjanje prometnih zastoja u infrastrukturama glavnih mreža	910.205.755,00	160.624.545,00	1.070.830.300,00
8	EFRR	Manje razvijena	Promicanje socijalne uključenosti, borba protiv siromaštva i svih oblika diskriminacije	376.500.000,00	66.441.176,00	442.941.176,00
9	EFRR	Manje razvijena	Ulaganje u obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje	259.914.791,00	45.867.316,00	305.782.107,00
Ukupno 1				6.664.932.947,00	1.176.164.637,00	7.841.097.584,00

Tablica 19: Indikativni iznos potpore koji će se koristiti za ciljeve povezane s klimatskim promjenama

Prioritetna os	indikativni iznos potpore koji će se koristiti za ciljeve klimatskih promjena (u eurima)	Udio ukupne alokacije operativnom programu (%)
1	5.000.000,00	0,07%
4	519.810.805,00	7,55%
5	206.396.147,00	3,00%
6	74.000.000,00	1,08%
7	316.082.302,00	4,59%
Ukupno 1	1.121.289.254,00	16,30%

4. INTEGRIRANI PRISTUP TERITORIJALNOM RAZVOJU

Opis integriranog pristupa teritorijalnom razvoju uzima u obzir sadržaj i ciljeve operativnog programa u pogledu Partnerskog sporazuma i pokazuje kako operativni program pridonosi postizanju ciljeva operativnog programa i očekivanih rezultata.

Zbog svog širokog opsega koji obuhvaća čitav teritorij RH, Operativni program konkurentnost i kohezija (OPKK) smatra se najvažnijim programom koji će omogućiti postizanje glavnih ciljeva vezanih za integrirani teritorijalni razvoj kroz ESI fondove, kako je definirano u Partnerskom sporazumu, tj. **poticanje uravnoteženijeg teritorijalnog razvoja i korištenje komparativnih prednosti različitih teritorija**.

U cilju poticanja uravnoteženog teritorijalnog razvoja, aktivnostima koje će se provoditi na područjima s posebnim razvojnim potrebama kao što su potpomognuta područja (prema indeksu razvijenosti) i/ili otoci imati će određene prednosti. Navedene prednosti uključuju pružanje dodatne podrške (kroz ciljane pozive ili alokacije, dodatno bodovanje i/ili moduliranje financijske potpore) za vrijeme odabira i provedbe projekata.

Prethodno spomenuta područja zaostaju u sektorima **stvaranja radnih mjesta i osnivanja novih poduzeća** (Tematski cilj 3), **razvoja komunalne infrastrukture** (Tematski cilj 6), **povezanosti** (Tematski ciljevi 2 i 7) i **infrastrukture povezane s uslugama** (Tematski ciljevi 9 i 10) te je u navedenim područjima potrebno osigurati odgovarajuće prednosti. Zato je teritorijalni pristup izrazito važan za postizanje specifičnih ciljeva OPKK-a postavljenih na razini prethodno spomenutih sektora/tematskih ciljeva.

Ovime se ne isključuje mogućnost uvođenja posebno osmišljenih mjera i poziva na prijavu projekata za pojedina područja s posebnim potrebama određenim kao nacionalni ili regionalni prioriteti tijekom provođenja OPKK-a.

Teritorijalne strategije imaju važnu ulogu u određivanju razvojnih potreba i potencijala određenih područja. Ciljevi i mjere određeni u okviru teritorijalnih strategija (npr. Strategija regionalnoga razvoja RH, županijske razvojne strategije, strategije urbanog razvoja, kao i drugi programi razvijeni za posebna područja) također će biti temelj za buduća ulaganja iz ESI fondova, uključujući OPKK. Na taj će način usklađenost EU, nacionalnih i drugih fondova pridonijeti integriranim teritorijalnim ciljevima postavljenima na razini svakog pojedinog strateškog dokumenta.

OPKK će imati važnu ulogu u ulaganjima vezanim uz održivi urbani razvoj kroz integrirana teritorijalna ulaganja (kako je opisano pod 4.2. *Integrirane aktivnosti za održivi urbani razvoj*) i ulaganjima u područjima koja su najviše pogođena siromaštvom (kako je opisano u poglavlju 5. *Specifične potrebe geografskih područja koja su najviše pogođena siromaštvom ili ciljanih skupina s najvećim rizikom od diskriminacije ili socijalne isključenosti*).

4.2 Integrirane aktivnosti za održivi urbani razvoj (po potrebi)

Po potrebi, indikativni iznos potpore EFRR-a za integrirane aktivnosti za održivi urbani razvoj koji će se provesti u skladu s odredbama iz članka 7. stavka 2. Uredbe (EU) br. 1301/2013 i predviđene alokacije potpore ESF-a za integrirane aktivnosti.

Povećanje konkurentnosti hrvatskog gospodarstva u velikoj mjeri ovisi o ulaganjima u njegovim najaktivnijim područjima koja čine područja najvećih urbanih centara. Urbani centri također imaju ulogu pokretača razvoja za okolna područja. Poštujući odredbe članka 96. stavka 3. Uredbe (EU) 1303/2013 i članka 7. Uredbe (EU) 1301/2013,

odgovarajuće alokacije EFRR-a i ESF-a dodijeljene su aktivnostima vezanim uz održivi urbani razvoj koje će se provoditi kroz integrirana teritorijalna ulaganja (ITU). Također, alokacija iz KF-a dodijeljena je za prethodno spomenute integrirane aktivnosti.

Indikativne alokacije iz EFRR-a i KF-a u potpunosti su definirane unutar OPKK-a i obuhvatit će infrastrukturna ulaganja koja imaju za cilj najbolju uporabu postojećih i razvijanje novih resursa. Tu spadaju aktivnosti vezane uz, primjerice, razvoj poslovnog okruženja, niskougljičnog gospodarstva i gradskog prijevoza s niskom razinom emisije ugljika, kulturne baštine i brownfield područja te razvoj društvene infrastrukture kako je opisano u 2. odjeljku OPKK-a. Indikativna alokacija sredstava iz ESF-a u potpunosti je određena Operativnim programom *Učinkoviti ljudski potencijali* (OPEHR).

Ulaganja u urbana područja u kojima će se provoditi ITU temeljit će se na strategijama integriranog urbanog razvoja u kojima će gradske vlasti, zajedno sa partnerima, odrediti razvojne potrebe i potencijale pojedinih urbanih područja. Indikativni popis sektora za održivi urbani razvoj izrađen je kroz aktivni dijalog s tijelima lokalne samouprave, a skup jasnih aktivnosti na razini svakog ITU-a definirat će se po završetku i verifikaciji strategija integriranog urbanog razvoja. Aktivnosti koje predlažu tijela lokalne vlasti moraju biti usmjerene i prioriteti trebaju biti definirani na način da adresiraju razvojne potencijale (npr. razvoj poslovnog okruženja) i izazove koji su posljedica koncentracije stanovništva (npr. urbani prijevoz ili nedostatak društvene infrastrukture). Strategije će također obuhvatiti i aktivnosti izvan opsega ITU-a kako bi se osigurala integracija svih aktivnosti koje se financiraju u urbanim područjima iz EU-a, nacionalnih i lokalnih (privatnih ili javnih) izvora.

Provođenje ITU-a omogućit će aktivniju ulogu tijela lokalne samouprave u određivanju razvojnih ciljeva, ali će također omogućiti integraciju složenih projekata koji se trebaju financirati iz različitih prioritetnih osi OPKK-a i/ili OPEHR-a.

Ministarstvo nadležno za ITU (istovremeno UT OPKK-a) određivat će opseg zadataka koje će provoditi nadležna tijela lokalne samouprave za svaki ITU ovisno o postojećim kapacitetima nadležnog tijela, što će uključivati najmanje odabir operacija. Ministarstvo nadležno za ITU također će biti zaduženo za koordinaciju aktivnosti iz ESF-a i EFRR-a/KF-a vezanih uz održivi urbani razvoj. Osim infrastrukturnih projekata koji se financiraju u urbanim područjima unutar okvira OPKK-a, sredstva iz Tehničke pomoći koristi će se kako bi se olakšalo provođenje ITU-a u urbanim sredinama.

Tablica 20: Integrirane aktivnosti za održivi urbani razvoj – indikativni iznosi potpora iz EFRR-a i ESF-a

Fond	Potpora iz EFRR-a i ESF-a (indikativno) (u eurima)	Udio ukupne alokacije za program
Ukupno EFRR	293.351.269,00	6,79%
Ukupno EFRR +ESF	293.351.269,00	4,26%

4.3 Integrirana teritorijalna ulaganja (ITU) (po potrebi)

Pristup korištenju integriranih teritorijalnih ulaganja (kako je određeno člankom 36. Uredbe (EU) br. 1303/2013)), osim u slučajevima navedenima pod 4.2, i njihova indikativna financijska alokacija iz svake prioritetne osi.

Koncept održivog urbanog razvoja u Republici Hrvatskoj provest će se isključivo putem mehanizma integriranih teritorijalnih ulaganja (ITU). Istraživanje o urbanom razvoju u Hrvatskoj pokazuje da će integrirani pristup održivom urbanom razvoju potencijalno donijeti koristi svim gradovima s brojem stanovnika iznad 35.000, ali u početnoj fazi mogućnost prijave za provedbu ITU-a i korištenje alokacije rezervirane za održivi urbani razvoj ponudit će se 7 najvećih urbanih centara s najvećom koncentracijom stanovništva i kapacitetom za provođenje projekata u okviru ovog mehanizma – aglomeraciji Zagreba, Osijeka, Rijeke i Splita s više od 100.000 stanovnika te Zadru, Slavenskom Brodu i Puli s više od 50.000 stanovnika u središnjim naseljima. Konačna odluka o ITU-ima koji će se provesti u Republici Hrvatskoj temeljit će se na natječaju između prethodno odabranih 7 urbanih centara između kojih će se odabrati otprilike 4 zasebna ITU-a. Natječajni postupak omogućit će odabir najbolje pripremljenih i najaktivnijih gradskih tijela za provedbu ITU-a. Osim toga, ovisno o dostupnosti financiranja, u kasnijoj fazi može se razmotriti provođenje ITU-a i u drugim gradovima koji imaju više od 35.000 stanovnika.

Svaki ITU bit će sufinanciran iz EFRR-a/KF-a kroz integrirani niz aktivnosti iz različitih prioritetnih osi OPKK-a te dodatno kroz aktivnosti sufinancirane iz ESF-a u okviru OPEHR-a. U skladu s analizom razvojnih problema i prilika u velikim urbanim centrima u Hrvatskoj [1], definirane su aktivnosti koje se mogu poticati putem ITU mehanizma i uključuju sljedeća tri tematska područja.

Ciljana urbana područja podržat će se kako bi postala progresivni gradovi i pokretači održivog i pametnog gospodarskog razvoja, pružali poslovnu podršku tvrtkama, stvorili radna mjesta, razvili znanja i vještine i omogućili gospodarski razvoj (na primjer poticati će se razvoj poduzetničkih potpornih institucija). Od gradova se očekuje da ujedine snage s postojećim centrima istraživanja i inovacija te poslovnim sektorom u razvijanju inovativnih rješenja vezanih za društvene izazove (npr. zajednički projekti tijela lokalne uprave s poslovnim i znanstvenim sektorom vezano za društvene inovacije) i postanu aktivni sudionici u osmišljavanju i provođenju obrazovnih programa vezanih uz učinkoviti urbani razvoj i upravljanje (npr. programi cjeloživotnog učenja za lokalne službenike).

Pod drugom skupinom tematskih aktivnosti, podupirat će se energetska učinkovitost, štednja energije i intenzivnija uporaba obnovljivih izvora energije kao npr. manji projekti urbanog prijevoza, posebice oni koji se odnose na niskougljične prometne opcije ili one bez emisije ugljika, ulaganja u javnu energetska infrastrukturu poput toplinskih mreža te projekti zaštite i promidžbe postojeće kulturne baštine, obnove ekološki oslabljenih područja i ponovne gospodarske uporabe brownfield područja

(industrijskih i vojnih).

Treća skupina odabranih aktivnosti odnosi se na uključive gradove, gradove koji se bore sa siromaštvom i koji podržavaju socijalnu integraciju. Velike urbane centre potiče se da preuzmu aktivnu ulogu u smanjenju nezaposlenosti mladih kroz niz odgovarajućih mjera uzimajući u obzir potrebe lokalnog tržišta rada, rješavaju nedostatne infrastrukture i ljudske kapacitete za pružanje usluga u nadležnosti gradova (npr. za starije osobe, beskućnike i slično) i pridonose razvoju novih modela za pružanje društvenih usluga.

Tematski djelokrug i konkretni skup integriranih aktivnosti za svaki ITU razlikovat će se ovisno o analizama i ciljevima određenima u integriranim Strategijama održivog urbanog razvoja. Dodatne aktivnosti koje ne spadaju pod djelokrug ITU-a također će se provesti u gradovima i dopunjavati aktivnosti u okviru ITU-a kako bi se postigao puni integrirani pristup. Aktivnosti predložene u okviru ITU-a moraju biti sastavni dio strategije i moraju biti provedene putem višesektorskog partnerstva. Sveobuhvatni pristup osigurat će se kroz pripremu Strategija održivog urbanog razvoja i formalizaciju partnerstva na lokalnoj razini. Tijela lokalne samouprave odgovorna za provedbu Strategija održivog urbanog razvoja bit će odgovorna za procedure vezane za odabir projekata. Ministarstvo nadležno za ITU izvršit će završnu verifikaciju opravdanosti projekata prije odobrenja.

[1] Pripremljene unutar ugovora IPA2007/HR/16IPO/001-050401, provedenog u razdoblju od rujna 2013. do srpnja 2014.

Tablica 21: Indikativna financijska alokacija za ITU, osim one spomenute pod točkom 4.2 (ukupan iznos)

Prioritetna os	Fond	Indikativna financijska alokacija (podrška Unije) (u eurima)
1 – Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija	EFRR	20.000.000,00
3 – Poslovna konkurentnost	EFRR	60.000.000,00
4 – Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije	EFRR	80.000.000,00
6 – Zaštita okoliša i održivost izvora	EFRR	113.351.269,00
7 – Povezanost i mobilnost	KF	50.000.000,00

Prioritetna os	Fond	Indikativna financijska alokacija (podrška Unije) (u eurima)
8 – Socijalno uključivanje i zdravlje	EFRR	20.000.000,00
Ukupno		343.351.269,00

4.4 Organiziranje međuregionalnih i međudržavnih aktivnosti unutar operativnog programa, s korisnicima smještenima u barem jednog drugoj zemlji članici (po potrebi)

4.5 Doprinos planiranih aktivnosti u okviru programa makroregionalnih i morskih strategija, podložno potrebama programskog područja određenog u zemlji članici (po potrebi)

(U slučaju sudjelovanja zemlje članice i regije u makroregionalnim i morskim strategijama)

Republika Hrvatska sastavni je dio dviju makroregionalnih strategija: strategije EU-a za razvoj Dunava (EUSDR) i strategije Jadransko-jonske regije (EUSAIR). Obje su strategije usadene u sve programske dokumente.

Tijekom provođenja programa, obje strategije su uzete u obzir te su pažljivo ispitani prikladni akcijski planovi i izrađen nacrt posebnih planova OPKK-a tako da odražavaju nacionalne prioritete unutar svake strategije. Očekuje se da će se da kroz podršku projekata unutar određenih specifičnih ciljeva postići znatan doprinos provedbi makroregionalnih strategija. Trenutačno ne postoje specifični kriterij odabira predviđeni za projekte koji spadaju pod ove specifične ciljeve, ali njihovu usklađenosti i doprinos makroregionalnim strategijama u kasnijoj fazi procijenit će Nacionalni koordinacijski odbor (NKO).

NKO će biti uspostavljen za potrebe koordinacije svih dostupnih instrumenata i fondova u Republici Hrvatskoj, kao i makroregionalnih strategija, i imat će ključnu ulogu u daljnjoj provedbi EUSAIR-a i EUSDR-a .

Detaljne analize planiranih aktivnosti OPKK-a koje će pridonijeti EUSDR-u i EUSAIR-u predstavljene su u tablicama u prilogu (4_5 Strategija EU-a za jadransku i jonsku regiju, korelacijska tablica za sekvencijalni dijagram funkcija i 4_5 Strategija EU-a za dunavsku regiju, korelacijska tablica za sekvencijalni dijagram funkcija, priložene kao Prilog programu).

5. SPECIFIČNE POTREBE GEOGRAFSKIH PODRUČJA KOJA SU NAJPOGOĐENIJA SIROMAŠTVOM ILI CILJANIH SKUPINA S NAJVEĆIM RIZIKOM OD DISKRIMINACIJE ILI SOCIJALNE ISKLJUČENOSTI (PO POTREBI)

5.1 Geografska područja koja su najviše pogođena siromaštvom/ciljane skupine s najvećim rizikom od diskriminacije ili socijalne isključenosti

Siromaštvo i socijalna isključenost u Hrvatskoj imaju teritorijalnu dimenziju i povezane su s diferenciranim razvojnim čimbenicima kao što su stupanj prihoda kućanstva i osobnih prihoda, razina obrazovanja, stupanj nezaposlenosti, kvaliteta i okolnosti stanovanja, pristup uslugama, kvaliteta ustanova socijalne skrbi i prilika za stjecanje pristupa uvjetima življenja prema osnovnim standardima društva, kao i s koncentracijom nekoliko osjetljivih grupa s rizikom od socijalne isključenosti, kao što su npr. Romi, izbjeglice, prognanici i povratnici, ratni veterani i članovi njihovih obitelji.

Najveća geografska koncentracija čimbenika koji utječu na udio ljudi s rizikom od siromaštva i socijalne isključenosti može se pronaći ponajviše na istoku i jugoistoku Hrvatske, duž granice sa Srbijom i Bosnom i Hercegovinom. Ta su područja bila najviše pogođena ratom 1990-ih i karakterizira ih visok udio ranjivih skupina s rizikom od socijalne isključenosti. Osim njih, tu spada i nekolicina malih i srednjih ugroženih gradova (s 10,000 do 50,000 stanovnika) u pretežno ruralnim okruženjima i s većim udjelom ljudi s rizikom od siromaštva i socijalne isključenosti, koji odražava njihovu lošiju ekonomsku pozadinu i, u nekim slučajevima, gubitak zaposlenja zbog rata i tranzicije. Visoka stopa nezaposlenosti (veća od 20%) popraćena je visokim padom broja stanovnika, lošom kvalitetom i ograničenim pristupom društvenim uslugama i osnovnoj infrastrukturi, kao i drugim izazovima razvoja. Udio ljudi s rizikom od siromaštva općenito je niži u većim urbanim aglomeracijama u Hrvatskoj, osim u nekim sub-lokalnim ugroženim četvrtima unutar tih područja.

Iako ne postoje karte siromaštva s podacima o prostornoj rasprostranjenosti siromaštva na teritoriju Hrvatske, trenutno dostupni statistički podatci, analize regionalnog indeksa razvoja i javne baze podataka jasan su pokazatelj područja gospodarske koncentracije siromaštva i socijalne isključenosti.

Budući da će se mapiranje siromaštva razviti pod prioritetnom osi Socijalno uključivanje i zdravlje (odabrani Investicijski prioritet 9.2) tijekom provođenja OPKK-a, početna podrška područjima koja su najviše pogođena siromaštvom postići će se kroz nekoliko pilot projekata. Temeljem trenutno dostupnih podataka, pilot područja prethodno će se odabrati među malim gradovima s brojem stanovnika između 10.000 i 35.000 u ratom pogođenim područjima, prema najnižem zabilježenom indeksu višestruke ugroženosti koji će se izračunati iz postojećih društveno-gospodarskih podataka o broju stanovnika, nezaposlenosti, stupnju obrazovanja, stupnju društvenih i zajedničkih usluga, ugroženog okoliša, s jednim gradom koji zadovoljava kriterij značajnog dijela romske manjine. Vrijednost odabranih društveno-gospodarskih pokazatelja za koje su podatci dostupni na općinskoj razini bit će izračunat za svaki grad i prikazan kao indeks višestruke ugroženosti.

Razvojna područja bit će odabrana među malim i srednjim gradovima s brojem stanovnika između 10.000 i 50.000 s najvećim rizikom od ugroženosti temeljem mapiranje siromaštva i indeksa višestruke ugroženosti. Određivanje prethodno spomenutih područja temelji se na demografskoj depopulaciji i starenju stanovništva, niskoj razini gospodarske aktivnosti, visokoj nezaposlenosti, niskoj razini obrazovanja, ugroženom okolišu, niskoj razini socijalnih i komunalnih usluga, visokom riziku od siromaštva i isključenosti.

Bit će odabrano najmanje 5 razvojnih područja temeljem indeksa višestruke ugroženosti i mapiranja siromaštva, a podržat će se posebnim intervencijama obnove područja uz korištenje integriranog pristupa.

Na temelju rezultata mapiranja siromaštva planira se razvojna faza projekata fizičke, društvene i gospodarske obnove. Razvojna područja bit će odabrana među malim i srednjim gradovima s više od 10.000 do 50.000 stanovnika s najvišim rizikom od deprivacije na temelju mapiranja siromaštva i indeksa višestruke deprivacije. Utvrđivanje navedenih područja temelji se na demografskoj depopulaciji i starenju, niskoj razini gospodarske aktivnosti, visokoj nezaposlenosti, niskoj razini obrazovanosti, zapuštenom okolišu, niskoj razini društvenih i komunalnih usluga, visokom riziku od siromaštva i isključenosti. Barem 5 novih gradova bit će odabrano za razvoj na temelju indeksa višestruke deprivacije i mapiranja siromaštva, a bit će podržani posebnim intervencijama obnove područja uz pomoć integriranog pristupa.

5.2 Strategija za rješavanje određenih potreba geografskih područja koja su najviše pogođena siromaštvom/ciljanih skupina s najvećim rizikom od diskriminacije ili socijalne isključenosti i, po potrebi, doprinos integriranom pristupu iznesenog u Partnerskom sporazumu

Ulaganja u potpomognuta područja i marginalizirane zajednice u Hrvatskoj tijekom zadnjih 20 godina, boreći se ponajviše s ratnim posljedicama, pitanjima siromaštva i izazovima razvoja, najčešće su bila reaktivna, temeljeći se na „planiranju u slučaju nužde“ radije nego na integriranom pristupu obnovi. Stoga je utjecaj investicija bio ograničen i palijativan. Negativni trendovi nisu promijenjeni – visoka stopa depopulacije i nezaposlenosti, niska stopa ulaganja i gospodarske aktivnosti, skupe javne usluge i njihova loša kvaliteta te ograničeni pristup u nekim područjima, zajedno su rezultirali visokom stopom siromaštva i socijalne isključenosti.

Novi pristup koji Hrvatska namjerava provesti bit će manje reaktivan i pridonijet će boljoj integraciji različitih elemenata (zapošljavanja, infrastrukture, okoliša, usluga i struktura socijalne podrške, kao i socijalnog uključivanja i integracije) te će rezultirati povećanjem razvojnog potencijala prepoznatih područja. Prostorni pristup integriranoj fizičkoj, socijalnoj i ekonomskoj obnovi područja koja su najviše pogođena siromaštvom i socijalnom isključenosti ima za cilj smanjivanje socijalne nejednakosti, isključenosti i siromaštva, poboljšanje infrastrukture, jačanje potencijala rasta i povećanje atraktivnosti za življenje i potencijalna ulaganja, kao i osnaživanje socijalnog uključivanja i aktivnog sudjelovanja stanovnika tih područja u gospodarski i društveni život.

Prethodno spomenuti prostorni integrirani pristup provest će se putem tri mehanizma:

- provedba pet pilot projekata u prethodno odabranim pilot područjima malih gradova;
- dodatne aktivnosti na središnjoj razini: dobivanje poboljšanih podataka o malim područjima i popratno mapiranje siromaštva te uspostava odgovarajućih sustava upravljanja i kontrole, što će zajedno stvoriti korpus znanja o održivom modelu obnove; i
- razvoj institucionalnog kapaciteta ključnih dionika i osoblja.

Početni korak bit će razvoj metodičkog pristupa integriranoj obnovi u pet odabranih područja kroz niz zajednički financiranih, prilagođenih i integriranih intervencija podržanih kroz ESF i EFR. Integrirani program obnove provest će se kroz tri faze u sklopu trajanja programa od 7 godina.

Prva faza usredotočit će se na mapiranje siromaštva, rješavanje postojećih propusta politike u pogledu ulaganja u integriranu obnovu, pružanje potpore lokalnim dionicima u pripremi detaljnog plana intervencije pilot projekta u 5 pilot područja, njihov razvoj i evaluaciju, uspostavljanje sustava upravljanja i mehanizama kontrole za ulaganja u integrirane obnove.

S obzirom na to da će mapiranje siromaštva i skupljanje podataka trajati dulje nego priprema planova intervencije pilot projekata, pilot područja bit će odabrana temeljem indeksa višestruke ugroženosti koristeći postojeće socioekonomske podatke o stanju gradova (npr.: stopa nezaposlenosti, stopa gospodarske aktivnosti, udio stanovništva korisnika prava iz državne potpore, smanjenje broja stanovnika između dva popisa stanovništva, koeficijent starenja, gustoća naseljenosti, udio stanovništva s visokim i terciarnim obrazovanjem, potencijal razvoja gradova temeljem prosječnih prihoda stanovništva i prosječnih prihoda lokalnog proračuna po stanovniku) i temeljem veličine i smještaja gradova vezanih uz stupanj fizičke degradacije povezane s ratom i njegovim posljedicama – mali gradovi s preko 10.000 do 35.000 stanovnika u ratom pogođenim područjima, kao bi se usmjerilo financiranje. Kroz selekcijski postupak, među malim gradovima s više od 10.000 stanovnika iz ratnih područja s najnižim indeksom višestruke deprivacije, za ulaganja će se odabrati 5 pilot gradova, uključujući one koji zadovoljavaju kriterije značajnog dijela Romske manjine.

Druga faza bit će usmjerena na primjenu pilot projekata na temelju planova intervencije. Po završetku provođenja pilot projekata naknadno ocjenjivanje provest će kvalificirani neovisni vanjski stručnjaci. U ovom izvješću bit će preporučen jasan put napretka. Fondovi EFR-a izgradit će društvenu i gospodarsku infrastrukturu potrebnu za osiguranje održivosti. Provest će se na integriran način s aktivnostima ESF-a, a financirat će se u okviru specifičnog cilja 9.2.1 Operativnog programa za konkurentnost i koheziju. ESF će se koristiti za sufinanciranje pružanja usluga socijalne, obrazovne i gospodarske prirode te zapošljavanja za učinkovitu realizaciju ciljeva planova intervencije, a financirat će se u okviru posebnog cilja 9.4.2. Operativnog programa iz područja učinkovitih ljudskih potencijala. Indikativni, ali ne i iscrpni popis aktivnosti koje će se podržati u okviru investicijskih prioriteta EFR-a 9.2 i dodatnog ESF-a 9.4 unutar dalje razvijenih planova intervencije nabrojani su u 2. odjeljku Operativnog programa za konkurentnost i koheziju.

Treća faza temelji se na ishodu prethodnih faza, posebice na naknadnom ocjenjivanju i dostupnim sredstvima, a usmjerena je na razvoj programa u drugim područjima s rizikom od siromaštva u Hrvatskoj. Mali i srednji gradovi predviđeni za razvoj bit će određeni temeljem mapiranja siromaštva i indeksa višestruke ugroženosti. Razvojna faza uključuje pripremu planova intervencije u skladu s preporukama ocjenjivanja za 5 novih gradova i naposljetku njihovo provođenje. Ovisno o dostupnosti sredstava, stvarno provođenje novih planova intervencije može se izvršiti u novom programskom razdoblju. Provest će se neke promjene središnjeg i lokalnog sustava upravljanja i kontrole, kao i promjene kvalitete podataka i dokaza istraživanja, kako bi se podržalo planiranje.

Dva su očekivana rezultata korištenja EFRR-a zajedno s ESF-om u okviru ovog posebnog cilja:

- izrada i testiranje novoga modela prostornog pristupa obnovi ugroženih zajednica rješavanjem geografski koncentriranih socioekonomskih problema i problema fizičke deprivacije, i
- poboljšanje socioekonomskih uvjeta i uvjeta življenja u pet odabranih pilot područja za 45.000 stanovnika koji žive u pilot područjima, čime će se smanjiti daljnji gubitak stanovništva. Paket intervencija rezultirat će obnovom degradiranih područja i pridonijet će smanjenju nejednakosti, socijalne isključenosti i siromaštva.

Detaljan opis glavnih tipova planiranih aktivnosti nalazi se u 2. odjeljku OPKK-a. Spomenuti tip aktivnosti povezanih s EFRR-om provest će se na komplementaran i integriran način s aktivnostima ESF-a, predviđenim u okviru posebnih ciljeva 9.4.2. Operativnog programa iz područja učinkovitih ljudskih potencijala.

Tablica 22: Aktivnosti za rješavanje posebnih potreba geografskih područja koja su najviše pogođena siromaštvom /ciljanih skupina s najvećim rizikom od diskriminacije i socijalne isključenosti

Ciljana skupina/geografsko područje	Glavne vrste planiranih aktivnosti kao dijela pristupa	Prioritetna os	Fond	Kategorija regije	Investicijski prioritet
Geografska područja koja su najviše pogođena siromaštvom (temeljem indeksa višestruke deprivacije i mapiranja siromaštva)	Održiv fizički, socijalni i ekonomski oporavak ugroženih pilot područja s ciljem smanjenja socijalne nejednakosti, isključenosti i siromaštva	8 – Socijalna uključenost i zdravlje	EFRR	Manje razvijena	9b – Pružanje podrške za fizički, ekonomski i socijalni , oporavak ugroženih područja u urbanim i ruralnim područjima

6. POSEBNE POTREBE GEOGRAFSKIH PODRUČJA POGOĐENIH ZNAČAJNIM I TRAJNIM PRIRODNIM ILI DEMOGRAFSKIM TEŠKOĆAMA (po potrebi)

Proces depopulacije bio je uobičajeno obilježje Hrvatske više od 20 godina. Većina je hrvatskog teritorija pogođena smanjenjem broja stanovnika povezanim s prirodnim padom stanovništva, visokom stopom domaće emigracije prema velikim gradovima, a odnedavno i negativnim međunarodnim migracijama.

Između dvaju popisa stanovništva iz 2001. i 2011. zabilježeno je smanjenje ukupnog broja stanovnika za -3,44%. Više od 65% površine Hrvatske pogođeno je depopulacijom većom od prethodno spomenutog prosjeka (također 35% teritorija s gubitkom većim od 10%). Drugi je problem gustoća naseljenosti – 43% teritorija s manje od 25 stanovnika po km².

Demografski hendikepi zastupljeniji su u određenim geografskim područjima kao što su granična područja, brdsko-planinska područja i otoci, od kojih su zadnja dva područja s prirodnim hendikepima. Ali demografski najugroženija su područja koja još uvijek bilježe gubitke zbog posljedica rata – ratom pogođena područja tijekom 1990-ih.

Ratom pogođena područja još su na 60% predratnog stanovništva s gustoćom naseljenosti manjom od 25 stanovnika po km² i trendom daljnje depopulacije (28% Hrvatskog teritorija s 9% populacije). Ova su područja iznimno pogođena siromaštvom i socijalnom isključenosti.

Opća depopulacijska područja u Hrvatskoj jesu 718 otoka (1.246 s obalnim grebenima), od kojih je samo 48 naseljenih s ukupno 132,000 stalnih stanovnika. Osim fizičke odvojenosti, što je očiti izvor problema za otočane, sezonski priljev stanovnika (veliki broj turista tijekom ljetne sezone) stvara dodatne prepreke uslugama koje bi trebale omogućiti normalne uvjete života.

Negativni trendovi na ovim područjima mogu se obrnuti samo kroz integrirani skup aktivnosti koje su predviđene u okviru prioritetne osi OPKK-a.

U okviru specifičnog cilja **9.2.1** intervencije su usmjerene na fizičku, socijalnu i gospodarsku obnovu depriviranih područja pet malih pilot gradova na ratom pogođenim područjima pogođenima siromaštvom i socijalnom isključenosti kao i visokim demografskim gubitcima. Između popisa stanovništva iz predratne 1991. i poslijeratne 2011., smanjenje broja stanovnika doseglo je stopu od više od 20% u svakoj od njih. Do neke je mjere trend smanjen između popisa stanovništva 2001. i 2011. zbog intenzivnog povratka izbjeglica, ali nedavno je ponovo počeo rasti zbog nastavka emigracije i negativne stope prirodnog priraštaja. Intervencije financirane iz EFRR-a u okviru investicijskog prioriteta 9.2.1 popraćene su intervencijama iz ESF-a, čineći integrirani pristup za rješavanje problema siromaštva u tim pilot područjima kao i demografskih problema (smanjenje broja stanovnika).

OPKK također prepoznaje posebne potrebe otoka i pruža aktivnosti kroz sljedeće specifične ciljeve:

Specifični cilj 2.1.1. Razvoj širokopojasne infrastrukture mreža sljedeće generacije (NGN) za maksimalno povećanje socijalne i gospodarske koristi.

Otocima će se omogućiti moderna internetska povezanost kroz intervencije predviđene provođenjem specifičnog cilja. Informacijsko-telekomunikacijska tehnologija pruža prilike za boljom integracijom otoka u ostatak društva i također ublažava potrebu za stalnom fizičkom prisutnošću nekih usluga na otocima (kao što su neke zdravstvene i obrazovne usluge) i čini ih poslovno konkurentnijima.

Specifični cilj 6.2.1. poboljšanje javnog sustava vodoopskrbe s namjerom osiguranja kvalitete i sigurnosti opskrbe pitkom vodom. Cilj je omogućavanje pitke vode visoke kvalitete i povećanje stope povezanosti. Fokus je intervencije na izgradnji/ponovnoj izgradnji/poboljšanju opskrbnih mreža kao i na pogonima za obradu vode za osiguranje pitke vode u udaljenim otočnim naseljima kao mogućnost ako druge mjere nisu logički opravdane i primijenjene.

Specifični cilj 7.3.1. Poboljšana teritorijalna kohezija i povezanost te pristup otocima. Cilj je postupno osigurati pouzdan prijevoz visoke razine bez obzira na sezonu, kroz ulaganja u luke, brodove i općenito službe javnog prijevoza. Namjera je također bolje integrirati ovu vrstu prijevoza s drugim vrstama i uslugama javnog prijevoza na obali.

Specifični cilj 9.1.1 Poboljšanje pristupa primarnoj i hitnoj zdravstvenoj skrbi, s fokusom na izolirana i ugrožena područja. ESIF će se koristiti radi poboljšanja prijevoza i njege u hitnim medicinskim slučajevima s hrvatskih otoka uspostavljanjem hitne pomorske medicinske službe. Kao rezultat investicija, novi združeni odjeli hitne medicine omogućit će djelotvornije i učinkovitije hitne medicinske usluge, posebice stanovništvu ugroženih i izoliranih područja i otoka.

7.7. UPRAVE I TIJELA ODGOVORNA ZA UPRAVLJANJE, KONTROLU I REVIZIJU I ULOGA MJERODAVNIH PARTNERA

7.1 Relevantna tijela vlasti i tijela

Tablica 23: Relevantna tijela vlasti i tijela

Tijelo vlasti/tijelo	Naziv uprave/ tijela i odjela ili jedinice	Ravnatelj nadležne uprave/ tijela (pozicija ili radno mjesto)
Upravljačko tijelo	Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske Unije	Ministar regionalnog razvoja i fondova Europske Unije
Tijelo za ovjeravanje	Ministarstvo financija	Pomoćnik ministra financija
Revizorsko tijelo	Agencija za reviziju sustava programa Europske Unije	Direktor agencije
Tijelo kojem Komisija vrši uplate	Ministarstvo financija	Pomoćnik ministra financija

7.2 Uključenost relevantnih partnera

7.2.1 Aktivnosti provedene kako bi se uključili nadležni partneri u pripremu operativnih programa, i uloga tih partnera u provođenju, praćenju i ocjenjivanju programa

Proces pripreme programske dokumentacije za financijsku perspektivu 2014. - 2020. u Hrvatskoj započeo je u proljeće 2012. pod koordinacijom **Ministarstva regionalnog razvoja i fondova EU-a**. Obuhvatio je sva resorna ministarstva koja su provela analizu socioekonomske situacije kao i SWOT analize s potrebama i potencijalima daljnjeg razvoja.

Rad na pripremi programske dokumentacije formaliziran je 6. rujna 2012., uspostavom **Koordinacijskog odbora (KO) za pripremu financijske perspektive EU-a 2014. -2020.** Vlade Republike Hrvatske. Sva resorna ministarstva i ured premijera imenovali su svoje predstavnike u Koordinacijskom odboru s primarnim ciljem organiziranja, koordinacije i vođenja procesa priprema za financijsku perspektivu 2014. - 2020.

KO je utvrdio redosljed glavnih programskih koraka uključujući aktivnosti za pripremu sporazuma o partnerstvu, operativnih programa, i ekonomskog programa te Vladino odobrenje. Nadalje, KO je uspostavio **Tematske radne skupine (TRS)** s glavnim ciljem pripreme ulaznih podataka i materijala za programsku dokumentaciju. Sastavljanje TRS-a načinjeno je u skladu s 11 tematskih ciljeva koje je predložila Europska komisija u nacrtu Uredbi kohezijske politike za 2014. -2020.

Raspodjela TRS-a vezano uz tematske ciljeve je kako slijedi:

- TRS 1 za *Jačanje istraživanja, tehnološkog razvoja i inovacija (opisano u članku 9 (1)) i Poboljšanje pristupa, uporabe i kvalitete informacijskih i komunikacijskih tehnologija (opisano u Članku 9(2))*, pod vodstvom Ministarstva gospodarstva
- TRS 2 za *Poboljšanje konkurentnosti malih i srednjih poduzeća (MSP-ova) (opisano u članku 9 (3))* pod vodstvom Ministarstva poduzetništva i obrta
- TRS 3 za *Podržavanje prijelaza na gospodarstvo s niskom emisijom ugljika u svim sektorima (opisano u članku 9(4)), Promicanje prilagodbe klimatskim promjenama i sprječavanje rizika (opisano u članku 9(5)), i Zaštitu okoliša i promicanje održivog korištenja resursa (opisano u članku 9 (6))*, pod vodstvom Ministarstva zaštite okoliša i prirode.
- TRS 4 za *Promicanje održivog prometa i uklanjanje uskih grla u ključnoj infrastrukturi (opisano u Članku 9(7))*, pod vodstvom Ministarstva pomorstva, prometa i veza
- TRS 5 za *Promicanje zapošljavanja i potporu za mobilnost radne snage (opisano u članku 9 (8)), Ulaganje u stjecanje vještina, obrazovanje i cjeloživotno učenje (opisano u članku 9 (10)) i Promicanje socijalnog uključivanja i borbe protiv siromaštva (opisano u članku 9(9))*, pod vodstvom Ministarstva rada i mirovinskog sustava
- TRS 6 za *Jačanje institucionalnih kapaciteta te učinkovita javna uprava (opisano u članku 9(11))*, pod vodstvom Ministarstva uprave.

Postupak izrade programa u Hrvatskoj osmišljen je i proveden u skladu s Člankom 5 CPR-a (Uredbe o utvrđivanju zajedničkih odredbi), poštujući načela partnerstva od samoga početka procesa. Uspostava TRS-ova temeljila se na načelu partnerstva i osim predstavnika javne uprave, TRS-ovi su okupili i predstavnike socijalnih partnera, civilnog sektora i regionalnih i lokalnih tijela uprave koji su aktivno sudjelovali u njihovu radu. **Popis ustanova** koje su sudjelovale u radu TRS-ova dodan je ovom dokumentu, dok je potpuni popis članova dostupan javnosti na internetskoj stranici MRRFEU-a. Svako je resorno ministarstvo koordiniralo podatke članova TRS-ova i osiguralo je tekstove operativnih programa i prijedloge projekata za bazu projekta.

Budući da je važnost postupka izrade programa općenito prepoznata, iskazano je veliko zanimanje za uključivanje u procese, posebno u organizacijama civilnog društva. Kako bi osigurali transparentnost i pravednost u postupku odabira, predstavnici organizacija civilnog društva (OCD-ova) i drugih nevladinih organizacija (NVO-ova) odabrani su putem otvorenog poziva za imenovanje, pri čemu su članovi Vijeća za razvoj civilnog društva odlučili o predstavnicima **metodom najvećeg broja glasova**. Predstavnici socijalnih partnera bili su uključeni u rad TRS-ova vezanog uz zapošljavanje, socijalnu politiku i obrazovanje.

Prvo predstavljanje prepoznatih područja intervencije i mogućnosti iznošenja mišljenja o važnosti odabranih prioriteta izneseno je predstavnicima dionika i široj javnosti na **javnoj tribini 6. i 7. lipnja u Zagrebu**. Osim predstavnika javne uprave, bili su uključeni i predstavnici znanstvene zajednice, znanstveno-istraživačkih instituta,

predstavnik civilnog društva, udruženja regionalnih i lokalnih vladinih jedinica, udruženja poslodavaca, radničkih sindikata i dr. Cilj je konferencije bio podijeliti opće informacije o postupku izrade programa i pokrenuti niz odvojenih rasprava o potrebama ulaganja po tematskim ciljevima. Slaganje o potrebama ulaganja bilo je polazište za izradu tekstova programske dokumentacije. Istovremeno, organizirano je savjetovanje putem interneta na internetskoj stranici MRRFEU-a čime se pružila mogućnost ispunjavanja upitnika koji su podijeljeni na konferenciji. Javno savjetovanje preko interneta trajalo je do početka srpnja. Mogućnost popunjavanja upitnika i glasanja za preferirani redoslijed prioriteta iskoristilo je 560 sudionika konferencije, a 3.564 odgovora prikupljeno je on-line. Pitanja obrazovanja pobudila su najveći interes javnosti. Svi su odgovori i osvrti iz ankete objavljeni on-line i uzeti su u razmatranje tijekom mijenjanja programskih dokumenata.

Drugi krug javnog savjetovanja održan je od **4. do 6. prosinca u Zagrebu**, a sudjelovali su svi TRS-ovi uključujući Ministarstvo poljoprivrede koje je predstavilo Plan ruralnog razvoja i OP EFPR-a. U svrhu prikupljanja povratnih informacija o utvrđenim strategijama ulaganja, MRRFEU je pripremio konzultacijski dokument, a odgovori su prikupljeni tijekom prosinca 2013. i siječnja 2014. Na javnom savjetovanju održana su vrlo detaljna sektorska savjetovanja za TRS-ove, s ukupno 845 sudionika na trodnevnom događanju. Najveći interes, u smislu sudionika i rasprava, pokazan je za *Inovativno i konkurentno okruženje poslovanja i istraživanja*. Komentari partnera i dionika sadržavali su komentare i prijedloge vezane uz formuliranje teksta i predložene specifične aktivnosti. Ti su komentari uključeni u tekstove OP-a.

Posljednje javno savjetovanje za Operativni program organizirano je 29. svibnja 2014. u Zagrebu, gdje su predstavljene prioritetne osi, investicijski prioriteti i specifični ciljevi, kao i financijski podaci vezani uz prepoznate specifične ciljeve. Savjetovanje je nastavljeno putem interneta: materijali s javnih savjetovanja objavljeni su na stranicama MRRFEU-a i na www.strukturnifondovi.hr, zajedno s anketom koja je podijeljena sudionicima za vrijeme savjetovanja. Komentari i mišljenja prikupljeni anketama uzeti su u obzir prilikom pripreme konačnog teksta operativnih programa.

Usporedno ovim događanjima, 2013. godine organiziran je i niz **regionalnih radionica** diljem Hrvatske, spajajući regionalne i lokalne dionike. Takozvana radionica „Regionalni dani EU fondova“ održana je u 12 hrvatskih gradova i pružila je mogućnost razjašnjavanja detalja o procesima planiranja, pripreme i provedbe dviju financijskih perspektiva. Publika je obuhvaćala lokalne i regionalne jedinice samouprave, agencije za regionalni razvoj, organizacije civilnog društva, socijalne partnere, gospodarske komore, MSP-ove, industriju, sveučilišta i obrazovne ustanove, tvrtke javnog i nejavnog sektora.

Uključenost relevantnih partnera u provođenje, praćenje i ocjenjivanje OP-a Konkurentnost i kohezija osigurat će se prije svega njihovim uključivanjem u odbore za upravljanje OP-om. Suradnja s TRS-ovima nastavit će se uključivanjem partnera u rad **Nacionalnog koordinacijskog odbora** (NKO)[1] i nadzornog odbora (NO) koje uspostavlja upravljačko tijelo (UT). Prema članku 48(1) Uredbe (EU) broj 1303/2013), Nadzorni odbor OP-a Konkurentnost i kohezija uključivat će

predstavnik partnerskih organizacija i drugih dionika. Popis mogućih članova može uključivati: predstavnike lokalnih i regionalnih tijela uprave, agencija za regionalni razvoj, komore, udruge, nevladine organizacije itd.

Ex-ante evaluacija razrađena je paralelno s pripremama OP-a, uključujući ocjenjivačevu sekvencijsku provedbu privremenih evaluacija i preporuka za svaki dio OP-a odgovornima za pripremu i razradu OP-a. Partnerstvo i suradnja ex-ante ocjenjivača s upravljačkim/programerskim timom uređeno je na nekoliko načina: ključni sastanci s upravljačkim/programskim timom koji radi na provođenju i odlučivanju o izradi programa, pripremama pisanih preporuka za poboljšanje programa i pružanju trajnih savjeta i podrške za vrijeme trajanja postupka izrade programa. Ex-ante evaluacija programskog postupka 2014. - 2020. započela je istovremeno kao i prve analize socio-gospodarske situacije i SWOT analize, a pripremili su ih TRS-ovi. Proces ex-ante evaluacije još uvijek traje i dovršit će se zajedno s pripremom završne verzije operativnih programa.

[1] Nakon završetka provedbe izrade programa, planirano je da se Koordinacijski odbor (uz podršku TRS-ova) koristi kao trajni koordinacijski mehanizam u obliku **Nacionalnog koordinacijskog odbora** (NKO) čime će se osigurati opća koordinacija i praćenje provedbe ESI fondova (glavnih operativnih programa u okviru EFRR-a, ESF-a, KF-a, EFPR-a i programa suradnje u okviru IPA-e i EFRR-a) i drugih relevantnih nacionalnih instrumenata financiranja i instrumenata financiranja Europske Unije.

7.2.2 Ukupna dodjela financijskih sredstava (za ESF, po potrebi)

7.2.3 Alokacija iznosa za izgradnju kapaciteta (za ESF, po potrebi)

8. KOORDINACIJA FONDOVA, EPFRR-a, EFPR-a i DRUGIH NACIONALNIH INSTRUMENTATA FINANCIRANJA I EUROPSKE UNIJE I S EIB-OM

Mehanizmi osiguranja koordinacije fondova, Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR), Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo (EFPR) i drugih nacionalnih instrumenata financiranja i instrumenata financiranja Europske Unije, i Europske investicijske banke (EIB-a), uzimajući u obzir relevantne odredbe propisane u Zajedničkom strateškom okviru (ZSO).

Koordinacija različitih instrumenata financiranja će se osigurati na najvišoj razini i njome će upravljati Koordinacijsko tijelo i Nacionalni koordinacijski odbor (NKO). Jedna od važnijih uloga Koordinacijskog tijela, koju provodi MRRFEU, bit će osiguranje komplementarnosti između operativnih programa, drugih instrumenata financiranja i državnog financiranja.

Njegovanje poduzetništva kao sredstva jačanja konkurentnosti i zapošljavanja

S obzirom na sinergije s TC 3 OPKK-a, unutar OPEHR-a ESF-a, TC 8, *specifičnog cilja* 8.4.2 „Povećanje zaposlenosti nezaposlenih olakšavanjem pristupa i pružanjem podrške samozapošljavanju i poduzetništvu“, sinergija s TC 3 unutar OPKK-a bit će podržana vezano uz samozapošljavanje i novoosnovana poduzeća. Pod TC 8 aktivnosti samozapošljavanja usmjerene su na olakšavanje pristupa poduzetništvu za ranjive skupine koje su također (dugoročno) nezaposlene, ponajviše kao put prema zaposlenju. Aktivnosti bi uključivale manje financijske potpore i sheme mikrokreditiranja uz niz popratnih mjera pomoći (smjernice, obuka, mentorstvo, praćenje itd.), a unutar TC3 OPKK-a, veća je usmjerenost na postizanju konkurentnosti i razvoja postojećih MSP-ova, ali i novonastalih poduzeća čime su promotori projekta vođeni poslovnom idejom i težnjom konkurentnosti, a zapošljavanje nije primarni cilj njihovog rada (tj. takvi bi poduzetnici već mogli biti zaposleni i ne smatraju se pripadnicima ugroženih skupina), dok TC3 obuhvaća veću financijsku potporu i naprednije usluge za MSP-ove, dostupne širim ciljnim skupinama, uključujući postojeće poduzetnike.

Sektor prometa

Zbog svoje usredotočenosti na Transeuropsku prometnu mrežu (TEN-T), PO 7 je komplementarna prometnim aktivnostima Instrumenta za povezivanje Europe (CEF). Dok je CEF usredotočen na popratne projekte na koridorima središnje mreže (Mediterranski koridor) i na međunarodna sjecišta, KF/EFRR unutar OPKK-a usredotočit će se na ostatak mrežnih koridora i podržat će projekte središnje mreže koji više nisu u djelokrugu CEF-a zbog vremenskih i financijskih ograničenja.

EPFRR i EFPR

Unutar TC-ova 1 i 3, moguće je korištenje EFRR-a, EPFRR-a i EFPR-a. EPFRR i EFPR bit će komplementarni TC-ovima pružanjem potpore i odnoseći se na proizvodnju proizvoda opisanu u Prilogu 1 Ugovora o Europskoj Uniji, za provođenje i diversifikaciju gospodarskih aktivnosti pomorstva i ribarstva, prilikom izlaska iz aktivnosti poljoprivrede i ribarstva u druge gospodarske aktivnosti.

Unutar TC 4, EPFRR će se usredotočiti na mjere energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije za poljoprivredne proizvođače i prehrambenu industriju uz stvaranje biomase iz šumarstva. Komplementarnost će se postići korištenjem biomase iz šumarstva za proizvodnju obnovljivih izvora energije u okviru EFRR fondova. EFPR će podržati

aktivnosti energetske učinkovitost i očuvanja okoliša u ribarstvu, lukama i akvakulturi.

U TC 6 financirat će se mjere gospodarenja otpadom u okviru EFRR-a kako bi se osigurala usklađenost životnog ciklusa otpada (od proizvodnje do konačnog zbrinjavanja), osim gospodarenja otpadom u moru, što će biti obuhvaćeno EFPR-om, a vodne usluge (vodoopskrba, kanalizacija i obrada otpadnih voda) u aglomeracijama s manje od 2.000 ES-a financirat će se kroz EPFRR a iznad 2.000 ES-a kroz EFRR. U sektoru zaštite prirode, EPFRR će biti angažiran za financiranje mjera zaštite prirode vezano za poljoprivredno zemljište, uključujući i poljoprivredno-okolišne mjere za zaštitu bioraznolikosti, a EFRR će se fokusirati na uspostavljanje i provođenje okvira za upravljanje Natura 2000 mrežom i mjera bioraznolikosti na ne-poljoprivrednom zemljištu. Što se tiče turističke infrastrukture u zaštićenim područjima, EFRR će se fokusirati na zaštićena područja kojima upravljaju državne / regionalne (županijske) vlasti dok će se EPFRR baviti područjima kojima upravljaju lokalne (gradske / općinske) vlasti.

Za cjelokupno upravljanje vodenim režimom, razgraničenja i komplementarnost će se osigurati EFRR-om, unutar TC 5, čime se prioritet daje mjerama zaštite od poplava (rezervoari za zadržavanje vode, jačanje nasipa, sustavi odvodnje), te u ograničenom opsegu većim sustavima za navodnjavanje (glavne mreže u sustavima iznad 1.500 ha). EPFRR (pod TC 3) će se usredotočiti na većinu ulaganja za navodnjavanje (cjevovodi s odgovarajućim elementima kao što su rezervoari i crpne stanice u sustavima do 1.500 ha).

Za TC 8, 9. i 10. komplementarnost će se postići pružanjem podrške EPFRR-a maloj infrastrukturi javnih usluga u ruralnim područjima, obnovi i očuvanju postojeće kulturne baštine i drugih objekata prilagođavajući ih za potrebe zajednice, s mogućnošću njihovog korištenja za pružanje javnih usluga koje će se financirati iz ESF-a. EPFRR i EFPR će također podržati lokalne akcijske grupe, koje će pridonijeti TC 8, 9., 10. inicijativama u zajednici.

Vezano za razlikovanje između investicija EPFRR-a i investicija predviđenih u SC 9.2.1.; EPFRR će se usredotočiti na male gradove između 10.000 i 35.000 stanovnika, dok EPFRR podržava ulaganja u naseljima s manje od 2.000, 5.000 i 10.000 stanovnika (ovisno o vrsti investicija). Štoviše, razlike su određene i veličinom projekta, u pogledu financiranja, jer EPFRR financira projekte do 1,000.000 EUR dok se EFRR koncentrira na veće projekte.

Unutar investicijskog prioriteta 6.4 EFRR se fokusira isključivo na razminiranje u nacionalnim parkovima, parkovima prirode i regionalnim parkovima te ostalim područjima mreže Natura 2000 izvan navedenih kategorija. Osim toga, vezano uz EFRR, ako je projekt smješten u bivšem okupiranom ili ratom zahvaćenom području te pse sumnja na prisutnost mina, aktivnosti razminiranja su prihvatljiv trošak u sklopu aktivnosti pripreme terena. EPFRR će se, mjerom 5.2. usredotočiti na razminiranje poljoprivrednih zemljišta i izravno povezane infrastrukture (npr. putove poljoprivrednih zemljišta, nasipe, sustave odvodnje, terase, kamene zidove, značajke krajolika, i slično) ako je sastavni dio spomenutog miniranog poljoprivrednog zemljišta i ako mine negativno utječu, tj. štete poljoprivrednim potencijalima, ali područje ne spada u mrežu Natura 2000.

Koordinacija integriranih aktivnosti ESF-a/EFRR-a (TC 9 i 10)

Integrirani pristup provedbi aktivnosti unutar tematskih ciljeva 9 i 10 osigurat će se sudjelovanjem članova oba nadzorna odbora u nacionalnom koordinacijskom odboru.

Program za zaštitu okoliša i klimatske akcije (LIFE)

Potencijali za komplementarnost i sinergiju LIFE programa i programa financiranih ESI-em postoje gotovo u svim sektorima ali posebice u TC 4 i 6. Komplementarnost je moguće postići unutar Integriranih projekata, koji imaju za cilj sufinanciranje većih projekata većih teritorijalnih razmjera (na regionalni, multiregionalni, nacionalni i više-sektoralni način) i pokrit će ograničene prioritete dvaju LIFE potprograma. Međutim, budući da financiranje integriranih projekata treba pokrenuti strukturne fondove EU-a, i/ili druge nacionalne i privatne fondove, programi financirani ESI-em mogu omogućiti financiranje kao potreban doprinos integriranim procesima unutar LIFE-a. Nadalje, osim integriranih projekata, LIFE program može financirati druge vrste projekata kao što su priprema tehnička podrška i pripremni projekti koji mogu poslužiti kao temelj provedbe takvih projekata (razvijenih pod LIFE-om) unutar programa financiranih ESI-em.

EUREKA

EUREKA je međuvladina organizacija za tržišno industrijsko istraživanje i razvoj u kojem Hrvatska sudjeluje od 2000. godine. Projekte prepoznate i odobrene pod EUREKA-om financirat će korisnik uz javno sufinanciranje do 50 % vrijednosti investicija (u slučaju Hrvatske). Imajući na umu da EUREKA podržava aktivnosti koje su usklađene s aktivnostima predviđenima unutar TC 1 do TC 6, postoji mogućnost korištenja ESI fondova za djelomično osiguranje spomenutog javnog sufinanciranja projekata prepoznatih unutar programa EUREKA.

Bespovratna sredstva Europskog gospodarskog područja (EGP)

Komplementarnost PO 1 s **Programom financijskog mehanizma EGP-a 2009. - 2014.** kojem je cilj jačanje gospodarske kohezije na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini investicijama u inovacije istraživanja i poslovanja energetike, ekologije i pomorstva.

Švicarsko-hrvatski program suradnje

Švicarski program suradnje financira specifične, visoko kvalitetne projekte s ciljem smanjenja gospodarskih i socijalnih razlika novih zemalja članica EU, i na taj način program podržava Uniju u njenom cilju jačanja unutrašnje gospodarske i socijalne kohezije. Što se tiče tematskih domena i prioriteta postavljenih unutar Švicarsko-hrvatskog programa suradnje, planirano je postizanje uske interne koordinacije svakodnevnim radom Jedinice nacionalne koordinacije smještene u MRRFEU-u. Iako je postupak izrade programa Švicarsko-hrvatskog programa suradnje tek započeo, predviđa se da će se program usredotočiti na nekoliko prethodno definiranih infrastrukturnih projekata u pojedinim geografskim područjima s jedne strane, i na mjere sigurnosti, stabilnosti i potpore reformama, kao i na human i društven razvoj s druge strane.

Programi Europske Unije 2014. - 2020.

S obzirom na područja konstruktivne suradnje i mogućih sinergija između ESI fondova i aktivnosti provedenih kroz druge Unijine instrumente financiranja u Hrvatskoj, glavne će napore uložiti MRRFEU koji će ostati odgovoran za cjelokupnu koordinaciju EU fondova, npr. za osiguranje uključenosti nadležnih tijela javne uprave u aktivnosti svakog programa na kvalitetan način, kao i praćenje i evaluaciju sudjelovanja Hrvatske u programima. Hrvatska tijela državne uprave sudjelovala su u brojnim programima Unije u financijskoj perspektivi 2007. - 2013 i od 2006. godine stekla su značajnu

količinu iskustva. Hrvatska je već obavila potrebne aktivnosti za korištenje programa Unije u financijskoj perspektivi 2014. – 2020., poput izrade mreže NKP-ova (Nacionalnih kontaktnih točaka) koja će naslijediti većinu postojećih administrativnih struktura iz prethodnog razdoblja.

Budući da se Hrvatska odlučila za stvaranje stručnog i konkurentnog društva, sinergije PO 1 i indikativnog programa za istraživanje i inovacije (Horizont 2020) osigurat će se zajedničkim naporima i svakodnevnim radom odgovornih NKT-ova unutar Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa i MRRFEU-a, kao sveobuhvatnog koordinatora EU fondova. S obzirom na složenost i različitost prilika financiranja, MRRFEU će se po potrebi savjetovati s institucijama zaduženim za pojedine sektore, npr. s Ministarstvom pomorstva, za pitanja *komplementarnosti aktivnosti u području društvenog izazova „Pametni, zeleni i integrirani prijevoz“ predviđenom unutar programa Horizont 2020 i PO 7 OPKK-a.*

Program za konkurentnost poduzeća i malih i srednjih poduzeća (COSME) i omogućavanje sinergije s planiranim aktivnostima pod PO 3 OPKK-a će se smatrati zajedničkom odgovornošću MRRFEU-a i Ministarstva poduzetništva i obrta koji ima zadatak osigurati koordinaciju aktivnosti promidžbe kvalitete i aktivnosti vidljivosti, kao i glatku provedbu programa COSME u Hrvatskoj.

Koordinacija ETC-a s glavnim OP-om kao i makroregionalnim strategijama (MRS)

Koordinacija OPKK-a i svih 13 teritorijalnih programa suradnje bit će ostvarena redovnim sastancima osoblja svih programa, dok će se koordinacija s MRS-om postići na višem stupnju pomoću NKO-a. Očekuje se koordinacija u pogledu objave natječaja, usklađivanja primjenjivih pravila kvalificiranosti za korisnike i za troškove, aktivnosti objave i vidljivosti, aktivnosti vezane uz otkrivanje, prevenciju i izvještavanje o nepravilnostima, procese žalbi odabirom radnji na nižoj razini budući da se pravila za odabir radnji razlikuju, pa samo prethodno ugovorene operacije mogu /trebaju uspoređivati. Ovime bi se trebala postići određena razina prevencije dvostrukog financiranja.

U pogledu makro-regionalnih strategija, koordinacija će se postići kroz NKO gdje će se koordinirati unutarnja i vanjska financijska pomoć. NKO bi trebao preuzeti članove sadašnjeg Nacionalnog vijeća uspostavljenog za međunarodne i međuregionalne programe i MRS-ove i proširiti se ostalim bitnim članovima čineći tako izvrsnu platformu za koordinaciju i savjetovanje s većim bojem relevantnih dionika.

Usklađivanje započetih ili završenih projekata s MRS-ovima provest će se na ovoj razini redovnim izvještavanjem i sastancima NKO-a. Očekuje se da bi NKO mogao savjetovati UT-ove i NT-ove u slučaju neraspoređenih ETC programa o financiranju dodatnih aktivnosti suradnje gdje postoji mogućnost da projekti pridonose makro-regionalnim ciljevima. Napominjući ovo, NKO će primiti popis i sažetak svih financiranih projekata kako bi mogli dostaviti te prijedloge.

EIB

Hrvatska se namjerava prijaviti za kredit EIB-a kako bi se olakšala provedba ESI fondova u razdoblju od 2014. do 2012. godine. Cilj je snažan fokus na područja prometa, otpada, zaštite vode i okoliša, istraživanja i razvoja, ali i na ostale sektore s apsorpcijskim potencijalom.

S ulogom koordinacijskog tijela i upravljačkog tijela OPKK-a, MRRFEU je prepoznat kao logično institucionalno rješenje za koordinaciju potencijalnih budućih kredita za strukturalne programe. Na taj način, EIB će imati dva glavna partnera (MFIN kao posuđivača i MRRFEU kao promotora) što će pridonijeti učinkovitoj organizaciji i fokusiranju aktivnosti na postizanje strateških ciljeva.

9. EX-ANTE UVJETOVANOSTI

9.1 Ex-ante uvjetovanosti

Informacije o procjeni primjenjivosti i ispunjavanju ex-ante uvjetovanosti (proizvoljno).

Sljedeće tablice 24, 25 i 26 sadrže bitne sažete točke u skladu s propisanom duljinom i sadržajem, dok su detaljnije informacije sadržane u posebnom Prilogu OPKK-a: Dokumentacija o procjeni primjenjivosti i ispunjavanju ex-ante okolnosti.

Tablica 24: Primjenjive ex-ante uvjetovanosti i procjena njihova ispunjavanja

Ex-ante uvjetovanost	Prioritetne osi na koje se uvjetovanost odnosi	Ex-ante uvjetovanost ispunjena (Da/Ne/Djelomično)
T.01.1 - Istraživanje i inovacije: Postojanje nacionalne ili regionalne strategije pametne specijalizacije u skladu s nacionalnim programom reformi kako bi se utjecalo na rashode za privatna istraživanja i inovacije, koja udovoljava svojstvima nacionalnih ili regionalnih sustava za istraživanje i inovacije.	1 –Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija	Djelomično
T.02.1 – Digitalni rast: Strateški okvir za politiku digitalnog rasta za poticanje povoljnih, kvalitetnih i interoperabilnih privatnih i javnih usluga na temelju IKT-a te za povećanje prihvaćenosti od strane građana, uključujući ranjive skupine, poduzeća i javne uprave, uključujući prekogranične inicijative	2 – Korištenje informacijske i komunikacijske tehnologije	Ne
T.02.2- Infrastruktura za mreže sljedeće generacije (NGN); Postojanje nacionalnih ili regionalnih planova za mreže sljedeće generacije u kojima se uzimaju u obzir regionalne aktivnosti kako bi se postigli ciljevi pristupa internetu velike brzine u Europskoj uniji s naglaskom na područja na kojima tržište ne uspijeva pružiti otvorenu infrastrukturu pristupačne cijene i kakvoće u skladu s pravilima EU-a o konkurentnosti i državnim potporama i kako bi se pružile dostupne usluge osjetljivim	2 - Korištenje informacijskih i komunikacijskih tehnologija	Djelomično
T.03.1 – Provedene su posebne aktivnosti promicanja poduzetništva	3 - Poslovna konkurentnost	Djelomično

Ex ante uvjetovanost	Prioritetne osi na koje se uvjetovanost odnosi	Ex ante uvjetovanost ispunjena (Da/Ne/Djelomično)
uzimajući u obzir Zakon o malim poduzećima (ZMP).		
T.04.1 - Provedene su aktivnosti promicanja učinkovite potrošnje energije te učinkovitih ulaganja u energetske učinkovitost pri izgradnji ili obnovi zgrada	4 - Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije	Djelomično
T.04.2 - Provedene su aktivnosti promicanja visokoučinkovite kogeneracije toplinske i električne energije.	4 - Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije	Ne
T.04.3 - Provedene su aktivnosti promicanja proizvodnje i distribucije obnovljivih izvora energije.	4 - Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije	Da
T.05.1 - Sprečavanje rizika i upravljanje rizikom: Postojanje nacionalnih ili regionalnih procjena rizika za upravljanje katastrofama uzimajući u obzir prilagodbu na klimatske promjene.	5 - Klimatske promjene i upravljanje rizicima	Ne
T.06.1. - Vodni sektor: Postojanje a) politike određivanja cijene vode koja daje prikladne poticaje korisnicima da učinkovito koriste vodne resurse i b) prikladan doprinos različitih načina korištenja voda povratu troškova vodnih usluga po stopi koja je utvrđena u odobrenom planu upravljanja vodenim slivom za ulaganja podržana u okviru programa	6 – Zaštita okoliša i održivost resursa	Djelomično
T.06.2 - Sektor otpada: Promicanje gospodarski i ekološki održivih ulaganja u sektor otpada posebno razvojem planova gospodarenja otpadom u skladu s Direktivom 2008/98/EZ o otpadu i s hijerarhijom otpada	6 - Zaštita okoliša i održivost resursa	Djelomično
T.07.1 - Promet: Postojanje sveobuhvatnih planova ili okvira za ulaganja u promet u skladu s institucionalnim ustrojstvom države članice (uključujući javni prijevoz na regionalnoj i lokalnoj razini) koji podupiru razvoj infrastrukture i poboljšavaju povezanost sa sveobuhvatnim i jezgrenim mrežama TEN-T	7 – Povezanost i mobilnost	Ne

Ex ante uvjetovanost	Prioritetne osi na koje se uvjetovanost odnosi	Ex ante uvjetovanost ispunjena (Da/Ne/Djelomično)
<p>T.07.2 - Željeznička infrastruktura: Postojanje posebnog odjeljka o razvoju željeznice u okviru sveobuhvatnih planova ili okvira za ulaganja u promet u skladu s institucionalnim ustrojstvom države članice (uključujući javni prijevoz na regionalnoj i lokalnoj razini) koji podupiru razvoj infrastrukture i poboljšavaju povezanost sa sveobuhvatnim i jezgrenim mrežama TEN-T. Ulaganja obuhvaćaju pokretnu imovinu, interoperabilnost i izgradnju kapaciteta.</p>	7 - Povezanost i mobilnost	Ne
<p>T.07.3 - Drugi načini prijevoza uključujući kopnene plovne putove i pomorski prijevoz, luke, multimodalne čvorove i aerodromsku infrastrukturu: Postojanje posebnog odjeljka u okviru sveobuhvatnih planova ili okvira za razvoj prometa o unutarnjim plovnim putovima i pomorskom prijevozu, lukama, multimodalnim čvorovima i aerodromskoj infrastrukturi, koji doprinose boljoj povezanosti s TEN-T sveobuhvatnim i jezgrenim mrežama i promicanju održive regionalne i lokalne mobilnosti.</p>	7 - Povezanost i mobilnost	Ne
<p>T.09.1 - Postojanje i provedba nacionalnog strateškog okvira politika za smanjenje siromaštva, čiji je cilj aktivno uključivanje ljudi isključenih s tržišta rada u skladu sa smjernicama o zapošljavanju.</p>	8 - Socijalno uključivanje i zdravlje	Djelomično
<p>T.09.2 - Provodi se nacionalni strateški okvir politike uključivanja romskog stanovništva .</p>	8 –Socijalno uključivanje i zdravlje	Djelomično
<p>.T.09.3 - Zdravlje: Postojanje nacionalnog ili regionalnog strateškog okvira politike za zdravlje u okviru članka 168. UFEU-a kojim se jamči ekonomska održivost.</p>	8 - Socijalno uključivanje i zdravlje	Djelomično
<p>T.10.2 - Visoko obrazovanje: Postojanje nacionalnog ili regionalnog strateškog okvira politike za porast stjecanja</p>	9 - Obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje	Da

Ex ante uvjetovanost	Prioritetne osi na koje se uvjetovanost odnosi	Ex ante uvjetovanost ispunjena (Da/Ne/Djelomično)
politike za porast stjecanja, kakvoće i učinkovitosti tercijarnog obrazovanja u okviru članka 165. UFEU-a.		
T.10.3 - Cjeloživotno učenje (CU): Postojanje nacionalnog ili regionalnog strateškog okvira politike za cjeloživotno učenje u okviru članka 165. UFEU-a.	9 - Obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje	Djelomično
T. 10.4 – Postojanje nacionalnog ili regionalnog okvira politike za poboljšanje kvalitete SOO sustava u skladu s člankom 165 UFEU-a .	9 - Obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje	Djelomično
G.I- Postojanje administrativnog kapaciteta za provođenje i primjenu zakona i politika o suzbijanju diskriminacije EU-a na području ESI fondova.	4 - Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije 5 – Klimatske promjene i upravljanje rizicima 6 - Zaštita okoliša i održivost resursa 7 - Povezanost i mobilnost 1 - Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija 2 - Korištenje informacijske i komunikacijske tehnologije 3 – Poslovna konkurentnost 8 - Socijalno uključivanje i zdravlje 9 - Obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje 10 - Tehnička pomoć	Djelomično
G.2 - Postojanje administrativnih kapaciteta za provedbu i primjenu zakona o ravnopravnosti spolova Europske Unije i politike u području ESI fondova.	4 - Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije 5 - Klimatske promjene i upravljanje rizicima 6 - Zaštita okoliša i održivost resursa 7 - Povezanost i mobilnost 1 - Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija 2 - Korištenje informacijske i komunikacijske tehnologije 3 - Poslovna konkurentnost 8 - Socijalno uključivanje i zdravlje	Djelomično

Ex ante uvjetovanost	Prioritetne osi na koje se uvjetovanost odnosi	Ex ante uvjetovanost ispunjena (Da/Ne/Djelomično)
	9 - Obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje 10 - Tehnička pomoć	
G.3 - Postojanje administrativnih kapaciteta za provedbu i primjenu Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom (UNCRPD) u području ESI fondova u skladu s Odlukom Vijeća 2010/48 / EZ.	4 - Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije 5 - Klimatske promjene i upravljanje rizicima 6 - Zaštita okoliša i održivost resursa 7 - Povezanost i mobilnost 1 - Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija 2 - Korištenje informacijske i komunikacijske tehnologije 3 - Poslovna konkurentnost 8 - Socijalno uključivanje i zdravlje 9 - Obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje 10 - Tehnička pomoć	Ne
G.4 - postojanje dogovora za učinkovitu primjenu Zakona o javnoj nabavi Europske Unije u području ESI fondova.	4 - Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije 5 - Klimatske promjene i upravljanje rizicima 6 - Zaštita okoliša i održivost resursa 7 - Povezanost i mobilnost 1 - Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija 2 - Korištenje informacijske i komunikacijske tehnologije 3 - Poslovna konkurentnost 8 - Socijalno uključivanje i zdravlje 9 - Obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje 10 - Tehnička pomoć	Da
G.5 – Postojanje dogovora za učinkovitu primjenu pravila EU-a o državnoj potpori u području ESI fondova.	4 - Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije 5 - Klimatske promjene i upravljanje rizicima 6 - Zaštita okoliša i održivost resursa	Da

Ex ante uvjetovanost	Prioritetne osi na koje se uvjetovanost odnosi	Ex ante uvjetovanost ispunjena (Da/Ne/Djelomično)
	7 - Povezanost i mobilnost 1 - Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija 2 - Korištenje informacijske i komunikacijske tehnologije 3 - Poslovna konkurentnost 8 - Socijalno uključivanje i zdravlje 9 - Obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje 10 - Tehnička pomoć	
G.6 – Postojanje dogovora za učinkovitu primjenu zakonodavstva zaštite okoliša EU-a vezano uz PUO i SPUO .	4 - Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije 5 - Klimatske promjene i upravljanje rizicima 6 - Zaštita okoliša i održivost resursa 7 - Povezanost i mobilnost 1 - Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija 2 - Korištenje informacijske i komunikacijske tehnologije 3 - Poslovna konkurentnost 8 - Socijalno uključivanje i zdravlje 9 - Obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje 10 - Tehnička pomoć	Da
G.7 - Postojanje statističke osnove potrebne za poduzimanje evaluacije za procjenu učinkovitosti i utjecaja programa. Postojanje sustava pokazatelja rezultata potrebnih za odabir aktivnosti koje najučinkovitije pridonose željenim rezultatima, za praćenje napretka prema ostvarenju rezultata i za provođenje procjene utjecaja.	4 - Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije 5 - Klimatske promjene i upravljanje rizicima 6 - Zaštita okoliša i održivost resursa 7 - Povezanost i mobilnost 1 - Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija 2 - Korištenje informacijske i komunikacijske tehnologije 3 - Poslovna konkurentnost 8 - Socijalno uključivanje i zdravlje 9 - Obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje	Da

Ex ante uvjetovanost	Prioritetne osi na koje se uvjetovanost odnosi	Ex ante uvjetovanost ispunjena (Da/Ne/Djelomično)
	10 - Tehnička pomoć	

Ex ante uvjetovanost	Kriteriji	Kriteriji ispunjeni (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenja
T.01.1 - Istraživanje i inovacije: Postojanje nacionalne ili regionalne strategije pametne specijalizacije u skladu s nacionalnim programom reformi kako bi se utjecalo na rashode za privatna istraživanja i inovacije, koja udovoljava svojstvima nacionalnih ili regionalnih sustava za istraživanje i inovacije.	1 - Postoji nacionalna ili regionalna strategija za istraživanje i inovacije za potrebe pametne specijalizacije koja:	Ne		Strategija za pametnu specijalizaciju u fazi je izrade, planira se da je Vlada usvoji u prosincu 2014. i dostavi Europskoj komisiji na odobrenje u siječnju 2015. Sastojat će se od sedam poglavlja, u skladu s uputstvima sustava istraživanja i inovacija, analitičkog dijela, SWOT analize, strateškog dijela, tematskih područja ulaganja, njegovih politika, upravljanja i praćenja i vrednovanja.
T.01.1 - Istraživanje i inovacije: Postojanje nacionalne ili regionalne strategije pametne specijalizacije u skladu s nacionalnim programom reformi kako bi se utjecalo na rashode za privatna istraživanja i inovacije, koja udovoljava svojstvima nacionalnih ili regionalnih sustava za istraživanje i inovacije.	2 - temelji se na analizi prednosti i nedostataka, mogućnosti i opasnosti (SWOT analizi) i sličnim analizama kako bi se sredstva usmjerila na ograničen niz prioriteta u istraživanju i inovacijama	Ne		
T.01.1 - Istraživanje i inovacije: Postojanje nacionalne ili regionalne strategije pametne specijalizacije u skladu s nacionalnim programom reformi kako bi se utjecalo na rashode za privatna istraživanja i inovacije, koja udovoljava svojstvima nacionalnih ili regionalnih sustava za istraživanje i inovacije.	3 – prepoznaje mjere za poticanje privatnih ulaganja u istraživanje i tehnološki razvoj;	Ne		

Ex ante uvjetovanost	Kriteriji	Kriteriji ispunjeni (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenja
T.01.1 - Istraživanje i inovacije: Postojanje nacionalne ili regionalne strategije pametne specijalizacije u skladu s nacionalnim programom reformi kako bi se utjecalo na rashode za privatna istraživanja i inovacije, koja udovoljava svojstvima nacionalnih ili regionalnih sustava za istraživanje i inovacije	4 –sadrži sustav za praćenje.	Ne		
T.01.1 - Istraživanje i inovacije: Postojanje nacionalne ili regionalne strategije pametne specijalizacije u skladu s nacionalnim programom reformi kako bi se utjecalo na rashode za privatna istraživanja i inovacije, koja udovoljava svojstvima nacionalnih ili regionalnih sustava za istraživanje i inovacije	5 – Usvojen je okvir u kojem se navode dostupna proračunska sredstva za istraživanje i inovacije	Da	Plan razvoja istraživačke infrastrukture u Republici Hrvatskoj za 2014.-2020. usvojio je ministar Znanosti, obrazovanja i športa 1. travnja 2014.: http://public.mzos.hr/Default.aspx?art=13111&sec=2127 On obuhvaća: 1. Nacionalne prioritete za razvoj istraživačke infrastrukture; 2. Kriterije za odabir projekata istraživanja i inovacije; 3. Modeli suradnje unutar Europskog istraživačkog područja (ERA)	Plan razvoja razvijen je istovremeno dok je MZOŠ sudjelovao u razvoju S3, stoga je u sinergiji s S3, kao i drugim relevantnim nacionalnim strategijama. Plan razvoja Hrvatske izrađen je u skladu s planom razvoja ESFII-ja, njegovim prioritetima, ali su uzete u obzir i postojeće velike infrastrukture. Planom razvoja ne predviđa se pokretanje novih velikih infrastrukture u Hrvatskoj nego se popisuju postojeće infrastrukture ESFII-ja koje su prepoznate kao infrastrukture koje bi Hrvatskoj bile najzanimljivije za priključenje. Definirani prioriteti vezani za nacionalne infrastrukture i velike međunarodne projekte (projekti iz plana razvoja ESFII-ja / EII-ja (Europska istraživačka infrastruktura))

Ex ante uvjetovanost	Kriteriji	Kriteriji ispunjeni (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenja
			<p>4. Provedbu inicijative Horizon 2020</p> <p>5. Paneuropsku istraživačku infrastrukturu (projekti Europskog strateškog foruma za istraživačke infrastrukture ESFII)</p> <p>6. Okvirni proračun za financiranje istraživanja i inovacija postavljenih unutar Plana razvoja za 2014. - 2023.</p>	<p>navedeni su i u prijedlogu S3 i razvijeni su uzimajući u obzir istu analiza koja je korištena u S3. Za svaku od ovih infrastruktura popisane su financijske obveze. Plan investicija za istraživanja infrastruktura na godišnjoj razini za 2014. - 2020. i izvore financiranja za tri ministarstva (MZOS, MINPO i MG) sadržan je u Prilogu 1 ovoga dokumenta.</p>
<p>T.02.1 – Digitalni rast: Strateški okvir za politiku digitalnog rasta za poticanje povoljnih, kvalitetnih i interoperabilnih privatnih i javnih usluga na temelju IKT-a te za povećanje prihvaćenosti od strane građana, uključujući ranjive skupine, poduzeća, i javne uprave, uključujući prekogranične inicijative.</p>	<p>1 – strateški okvir za politiku digitalnog rasta, na primjer, u okviru nacionalne ili regionalne inovacijske strategije za pametnu specijalizaciju koji obuhvaća:</p>	<p>Ne</p>		<p>Razvoj strategije e-Hrvatska započeo će u 3. kvartalu 2014. Njome će se postaviti strateški ciljevi i mjere koje se koriste samo vezano za investicije IKT-a u javnom sektoru, dok Strategija razvoja MSP-ova u Republici Hrvatskoj 2013. - 2020. postavlja strateške ciljeve i mjere koje se poduzimaju u svezi s razvojem proizvoda i usluga IKT-a u privatnom sektoru. Strategija će također uzeti u obzir i druge nacionalne strategije koje pokrivaju razvoj IKT-a u pojedinim sektorima (primjerice Nacionalna strategija razvoja zdravstva sadrži važan dio vezano uz razvoj e-zdravstva). Definirat će se ciljevi u skladu s Digitalnim planom za Europe 2020. (DAE 2020).</p>

Ex ante uvjetovanost	Kriteriji	Kriteriji ispunjeni (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenja
				Zakon o državnoj informacijskoj infrastrukturi zahtijeva koordinirani pristup razvoju projektima IKT-a u javnom sektoru. Definiira mehanizam za praćenje i koordinaciju svih javnih projekata IKT-a, bez obzira na izvore financiranja. Isti mehanizam definiran ovim zakonom, koristit će se za prepoznavanje plana provedbe projekta koji će se financirati iz ESI fondova.
T.02.1 – Digitalni rast: Strateški okvir za politiku digitalnog rasta za poticanje povoljnih, kvalitetnih i interoperabilnih privatnih i javnih usluga na temelju IKT-a te za povećanje prihvaćenosti od strane građana, uključujući ranjive skupine, poduzeća i javne uprave uključujući prekogranične inicijative.	2 – pripremu proračuna i određivanje prioriteta za aktivnosti analizom jakih i slabih točaka, mogućnosti i opasnosti ili sličnom analizom provedenom u skladu s ljestvicom uspjeha Digitalne agende za Europu	Ne		
T.02.1 – Digitalni rast: Strateški okvir za politiku digitalnog rasta za poticanje povoljnih, kvalitetnih i interoperabilnih privatnih i javnih usluga na temelju IKT-a te za povećanje prihvaćenosti od strane građana, uključujući ranjive skupine, poduzeća i javne uprave uključujući prekogranične inicijative.	3 - analizu uravnotežene podrške za potražnju i ponudu informacijske i komunikacijske tehnologije (IKT) koju je trebalo provesti;	Ne		
T.02.1 – Digitalni rast: Strateški okvir za politiku digitalnog rasta za poticanje povoljnih, kvalitetnih i interoperabilnih privatnih i građana,	4 - pokazatelje za mjerenje napretka intervencija u područjima kao što su digitalna pismenost, e-uključenost, e-dostupnost i e-zdravlje u okviru	Ne		

Ex ante uvjetovanost	Kriteriji	Kriteriji ispunjeni (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenja
uključujući ranjive skupine, poduzeća i javne uprave uključujući prekogranične inicijative	članka 168. UFEU-a koje su po potrebi usklađene s postojećim sektorskim, Unijinim, nacionalnim ili regionalnim strategijama;			
T.02.1 – Digitalni rast: Strateški okvir za politiku digitalnog rasta za poticanje povoljnih, kvalitetnih i interoperabilnih privatnih i javnih usluga na temelju IKT-a te za povećanje prihvaćenosti od strane građana, uključujući ranjive skupine, poduzeća i javne uprave uključujući prekogranične inicijative	5 - procjenu potreba za jačanjem izgradnje informacijsko-komunikacijskih kapaciteta.	Ne		
T.02.2- Infrastruktura za mreže sljedeće generacije (NGN); Postojanje nacionalnih ili regionalnih planova za pristup sljedeće generacije u kojima se uzimaju u obzir regionalne aktivnosti kako bi se postigli ciljevi pristupa internetu velike brzine u Europskoj uniji s naglaskom na područja na kojima tržište ne uspijeva pružiti otvorenu infrastrukturu pristupačne cijene i kakvoće u skladu s pravilima EU-a o konkurentnosti i državnim potporama i kako bi se pružile dostupne usluge osjetljivim skupinama.	1 – Postoji nacionalni i/ili regionalni Plan NGN-a koji obuhvaća:	Ne		Provedba plana NGN-a za razdoblje 2014. - 2020. u Republici Hrvatskoj formalno je pokrivena nizom dokumenata (strategije, provedbenim projektima, studija, operativnih programa): Strategija razvoja širokopojasnog pristupa u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2012. – 2015. (NN 144/11) - Nova Strategija razvoja širokopojasnog pristupa u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2016. – 2020. s detaljnim provedbenim mjerama, koju će usvojiti Vlada RH do kraja 2015. Ciljevi za pristup internetu velikim brzinama definirani unutar ove Strategije

Ex ante uvjetovanost	Kriteriji	Kriteriji ispunjeni (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenja
				<p>bit će usklađeni sa stupom 4. DAE. Studija o modelima financiranja i potpore za investicije u širokopojasnu infrastrukturu (2012.)</p> <p>Okvirni nacionalni program (ONP) za razvoj širokopojasne infrastrukture u područjima u kojima ne postoji dostatan komercijalni interes za ulaganja (pristup, posljednja milja)</p> <p>Nacionalni program razvoja širokopojasne agregacijske infrastrukture (NP-BBI) (trenutno u izradi).</p>

<p>T.02.2- Infrastruktura za mreže sljedeće generacije (NGN); Postojanje nacionalnih ili regionalnih planova za pristup sljedeće generacije u kojima se uzimaju u obzir regionalne aktivnosti kako bi se postigli ciljevi pristupa internetu velike brzine u Europskoj uniji s naglaskom na područja na kojima tržište ne uspijeva pružiti otvorenu infrastrukturu pristupačne cijene i kakvoće u skladu s pravilima EU-a o konkurentnosti i državnim potporama i kako bi se pružile dostupne usluge osjetljivim skupinama.</p>	<p>2 - plan infrastrukturnih ulaganja na temelju gospodarske analize uzimajući u obzir postojeće privatne i javne infrastrukture i planirana ulaganja;</p>	<p>Da</p>	<p>Studija o odabiru modela financiranja i poticajnih mjera za ulaganja u infrastrukturu širokopojasnog pristupa (izrađena 2012.); poglavlje 2 i prilog A; poglavlje 4 i prilog B Okvirnog nacionalnog programa (ONP) za razvoj širokopojasne infrastrukture u područjima u kojima ne postoji dostatan komercijalni interes za ulaganja</p>	<p>Studija sadrži analizu pokrivenosti širokopojasnom infrastrukturom po županijama, općinama i naseljima, (mapiranje bijelih, sivih i crnih područja) i gospodarsku analizu troškova uvođenja mreža sljedeće generacije usklađene s ciljevima DAE uzimajući u obzir ponovnu upotrebu infrastrukture postojećih operatora (kanali, bakreni vodovi, antenski stupovi), kao i izgradnju nove infrastrukture (isključivo svjetlovodna i LTE infrastruktura financirat će se unutar ESIF-a). ONP je Nacionalni NGN plan za razvoj pristupnih mreža u područjima u kojima ne postoji dostatan komercijalni interes za ulaganja do 2020., s ciljem ostvarivanja ciljeva DAE-a, uzimajući u obzir najbolje prakse Europske Unije za pružanje otvorene</p>
---	--	-----------	---	--

Ex ante uvjetovanost	Kriteriji	Kriteriji ispunjeni (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenja
			<p>Interaktivna karta s prikazom pokrivenosti širokopojasnog pristupa internetu koju je razvilo Nacionalno regulatorno tijelo (HAKOM) daje pregled dostupnosti osnovne i pokrivenosti NGA u cijeloj Hrvatskoj. Ažurira se kvartalno s posljednjim podacima operatora</p>	<p>infrastrukture pristupačne cijene i kakvoće u skladu s pravilima EU-a o konkurentnosti i državnim potporama. Donosi smjernice lokalnim općinama za provođenje projekata: izabran je najbolji model investiranja (Privatni modeli Projektiraj-izgradi-upravlja / javni Projektiraj-izgradi-upravlja model/model javno-privatnog partnerstva) nakon analize potreba, postojećeg stanja na terenu i javne rasprave održane o svakom projektu</p>
<p>T.02.2- Infrastruktura za mreže sljedeće generacije (NGN); Postojanje nacionalnih ili regionalnih planova za pristup sljedeće generacije u kojima se uzimaju u obzir regionalne aktivnosti kako bi se postigli ciljevi pristupa internetu velike brzine u Europskoj uniji s naglaskom na područja na kojima tržište ne uspijeva pružiti otvorenu infrastrukturu pristupačne cijene i kakvoće u skladu s pravilima EU-a o konkurentnosti i državnim potporama i kako bi se pružile dostupne usluge osjetljivim skupinama.</p>	<p>3 - održive modele ulaganja kojima se ojačava tržišno natjecanje i pruža pristup otvorenoj, pristupačnoj, kvalitetnoj infrastrukturi i uslugama koje odolijevaju budućim tehnološkim promjenama;</p>	<p>Da</p>	<p>Studija o odabiru modela financiranja i poticajnih mjera za ulaganja u infrastrukturu širokopojasnog pristupa (izrađena 2012.); poglavlje 3 Okvirni nacionalni program (ONP) za razvoj širokopojasne infrastrukture u područjima u kojima ne postoji dostatan komercijalni interes za ulaganja, poglavlje 4.2</p>	<p>Studija sadrži analizu investicijskih modela širokopojasne infrastrukture, prema Vodiču EZ-a za investicije u širokopojasne mreže i najboljim praksama iz drugih zemalja EU-a. Procjena infrastrukturnih investicija temelji se na gospodarskoj analizi (opis metodologije i izvora podataka korištenih u analizi, uključujući i uključenost dionika, kartu postojećih privatnih i javnih infrastrukture i planiranih ulaganja, kao i podatke o pokrivenosti). Studija uzima u obzir postojeće privatne i javne infrastrukture i planirana ulaganja; kojima se ojačava tržišno natjecanje i pruža pristup otvorenoj, pristupačnoj, kvalitetnoj infrastrukturi i uslugama koje odolijevaju budućim tehnološkim promjenama; mjere za poticanje privatnih ulaganja. Privatni i javni</p>

Ex ante uvjetovanost	Kriteriji	Kriteriji ispunjeni (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenja
				<p>modeli projektiraj-izgradi-upravljaj i modeli javnog partnerstva prepoznati su kao najbolji modeli ulaganja u Republici Hrvatskoj; prepoznati su modeli koji će se smatrati modelima za mjere državne potpore u bijelim i sivim područjima.</p>
<p>T.02.2- Infrastruktura za mreže sljedeće generacije (NGN); Postojanje nacionalnih ili regionalnih planova za pristup sljedeće generacije u kojima se uzimaju u obzir regionalne aktivnosti kako bi se postigli ciljevi pristupa internetu velike brzine u Europskoj uniji s naglaskom na područja na kojima tržište ne uspijeva pružiti otvorenu infrastrukturu pristupačne cijene i kakvoće u skladu s pravilima EU-a o konkurentnosti i državnim potporama i kako bi se pružile dostupne usluge osjetljivim skupinama.</p>	<p>4 – mjere za poticanje privatnih ulaganja.</p>	<p>Da</p>	<p>Studija o odabiru modela financiranja i poticajnih mjera za ulaganja u infrastrukturu širokopojasnog pristupa (poglavlje 5)</p> <p>Zakon o elektroničkim komunikacijama (NN 71/14, članak 16. (5, 6, 7, 8))</p> <p>NN 131/2012; NN 108/10; NN 136/11; NN 155/09; NN br. 107/13</p> <p>Pravilnici NN 131/2012; NN 108/10; NN 136/11; NN 155/09; NN Br. 107/13</p>	<p>Studija o odabiru modela financiranja i poticajnih mjera za ulaganja u infrastrukturu širokopojasnog pristupa sadrži prijedloge glavnih mjera za potporu ulaganja u širokopojasnu infrastrukturu, uključujući mjere državne potpore za bijela i siva područja, pokrivajući i pristupnu mrežu i okosnicu mreže. Daje pregled potrebnih proračunskih sredstava za intervencije na području širokopojasne mreže (izvora iz EU-a, nacionalnih, regionalnih i drugih izvora prema potrebi).</p> <p>Zakon o elektroničkim komunikacijama (SL 71/14, članak 16. (5., 6., 7., 8.)) određuje uspostavu „fonda za razvoj mrežne industrije“ do kraja 2014. Fond je osnovan kako bi pridonio ostvarivanju prioriteta definiranih u odgovarajućim strategijama i Vladinim programima s ciljem poticanja razvoja mreža i usluga elektroničkih komunikacija, posebno za ulaganja u pristupne mreže velikih brzina. Financijska pomoć će se odobriti prema</p>

Ex ante uvjetovanost	Kriteriji	Kriteriji ispunjeni (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenja
				Pravilima državne
T.03.1 – Provedene su specifične aktivnosti promicanja poduzetništva uzimajući u obzir Zakon o malom poduzetništvu (SBA).	1 – Specifične aktivnosti su: uspostavljene su mjere u cilju skraćivanja vremena i smanjenja troškova osnivanja poduzeća uzimajući u obzir ciljeve SBA-a;	Da	- Zakon o trgovačkim društvima (NN 111/93, 34/99, 121/99 - autoritativno tumačenje, 52/00 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 118/03, 107/07, 146/08, 137 / 09, 152/11 - pročišćeni tekst, 111/12 i 68/13) (http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2011_12_152_3144.html ; http://narodne-novine.nn.hr / članci / NN / 2012_10_III_2392.html ; http://narodnenovine.nn.hr/clanci / NN / 2013_06_68_1348.html)	Zakonom o trgovačkim društvima i izmjenama i dopunama Zakona o trgovačkim društvima (vidi stupac 6) korištene su posebne mjere u cilju skraćivanja vremena osnivanja poduzeća na do 3 radna dana (pod-kriterij A), i smanjenja troškova osnivanja poduzeća na do najviše 100 € (pod-kriterij B). Kriteriji (pod-kriterij A + B) uspješno su primijenjeni na sve vrste subjekata iz sektora malog poduzetništva i pokazana su praktična poboljšanja s obzirom na kriterijske zahtjeve
T.03.1 – Provedene su specifične aktivnosti promicanja poduzetništva uzimajući u obzir Zakon o malom poduzetništvu (SBA).	2 – Specifične su aktivnosti: uspostavljene su mjere u cilju skraćivanja potrebnog vremena za dobivanje licenci i dozvola za pokretanje i obavljanje određene djelatnosti poduzeća uzimajući u obzir ciljeve SBA-a	Ne	Zakon o općem upravnom postupku (NN br 47/09) – članak 101. i članak 102. (http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2009_07_47_101_102.html)	Zakon o općem upravnom postupku propisuje standardni rok u postupku izdavanja rješenja koji treba biti dovršen najkasnije u roku od 30 dana od dana podnošenja potpunog zahtjeva. Osim toga, propisan je princip: "šutnja je suglasnost", što

Ex ante uvjetovanost	Kriteriji	Kriteriji ispunjeni (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenja
			<p>9_04_47_1065.html)</p> <p>-Strategija razvoja MSP-ova u RH 2013. – 2020. 136/13) (http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2013_11_136_2926.html)</p>	<p>znači da kada javno tijelo u postupku uredne prijave ne donese odluku u roku od 30 dana, zahtjev koji je prijavitelj podnio, automatski se odobrava. Postoje pojedina područja za koje su potrebne licence i dozvole za čije je izdavanje potrebno više vremena. Primjer su zanati gdje postoje tri različite vrste obrta. Bit će potrebno mapirati i analizirati sva posebna područja i aktivnosti kako bi se odredili oni za koje su pojedine licence i dozvole potrebne i vrijeme potrebno za njihovo izdavanje.</p>
<p>T.03.1 – Provedene su specifične aktivnosti promicanja poduzetništva uzimajući u obzir Zakon o malom poduzetništvu (SBA).</p>	<p>3 – Specifične aktivnosti su: uspostavljen je mehanizam za praćenje provedbe AMP-a i procjene učinka zakonodavstva na MSP-ove</p>	<p>Da</p>	<p>- Zakon o trgovačkim društvima (NN 111/93, 34/99, 121/99 - autoritativno tumačenje, 52/00 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 118/03, 107/07, 146/08, 137 / 09, 152/11 - pročišćeni` tekst, 111/12 i 68/13) (http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2013_12_152_3144.html);</p>	<p>Provedba mjera iz 10 prioriternih područja SBA-a je kontinuirana zadaća i rezultati su prikazani u državnim informativnim listovima SBA-a. Prema informativnim listovima SBA-a 2013., Hrvatska je u rangu s prosjekom EU-a u područjima 'poduzetništva' i 'vještina i inovacija'. Glavni prioritet bi trebao biti poboljšanje poslovnog okruženja u pogledu upravnih i sudskih nedostataka. Posebice, Vlada bi trebala nastaviti programe pojednostavljenja regulatornih procesa.</p>

Ex ante uvjetovanost	Kriteriji	Kriteriji ispunjeni (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenja
			<p>http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/20121011_2392.html; http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/20130668_1348.html)</p>	
T.04.1 - Provedene su aktivnosti za promicanje učinkovite potrošnje energije te učinkovitih ulaganja u energetske učinkovitost kod izgradnje ili obnove zgrada	1 – Mjere kojima će se osigurati primjena minimalnih zahtjeva povezanih s potrebnom energetske učinkovitošću zgrada u skladu s člankom 3., člankom 4. i člankom 5. Direktive 2010/31/EU Europskog parlamenta i Vijeća;	Ne	<p>Pravilnik o energetske pregledima građevina i energetske certificiranju zgrada (NN 81/12,29 /13,78 /13) http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2012_07_81_1906.html: http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2013_03_29_518.html; http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2013_06_78_1616.html <i>Zakon o gradnji (Narodne novine, 153/13)</i> http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2013_06_78_1616.html</p>	Pravilnik o energetske pregledima građevina i energetske certificiranju zgrada propisuje da potrebni izračuni budu u skladu s metodologijom za izračun energetske učinkovitosti zgrada. Metodologija je definirana kao skup postupaka za provođenje energetske revizije zgrade, i može sadržavati i Algoritam za izračun energetske učinkovitosti zgrada. Definicija energetske učinkovitosti zgrade prenesena je u članku 3. (1) Zakona o gradnji. Pokazatelj energetske učinkovitosti i numerički pokazatelj primarne potrošnje energije izračunavaju se za obiteljske kuće, dok će za druge vrste zgrada biti propisana u novom tehničkom propisu do 3. kvartala 2014. Troškovno optimalna razina minimalne energetske učinkovitosti

Ex ante uvjetovanost	Kriteriji	Kriteriji ispunjeni (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenja
			<p>novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2013_12_153_3221.html</p> <p>Dodatne reference dostupne su u dijelu Dokumenti.</p>	<p>izračunata je za obiteljske kuće, a kategorija drugih objekata bit će pokrivena do kraja 2014. Dodatne informacije i objašnjenje dostupni su u dijelu Dokumenti.</p>
<p>T.04.1 - Provedene su aktivnosti promicanja isplativih poboljšanja za učinkovitost krajnje potrošnje energije i isplativih ulaganja u energetske učinkovitost prilikom izgradnje ili obnove zgrada</p>	<p>2 – Radnje su: Mjere nužne za uspostavu sustava ovjere energetske učinkovitosti zgrada u skladu s člankom 11. Direktive 2010/31/EU;</p>	<p>Ne</p>	<p><i>Zakon o gradnji (Narodne novine, 153/13)</i> http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2013_12_153_3221.html</p> <p>Pravilnik o energetske pregledu zgrade i energetske certificiranju (NN 81/12,29/13,78/13)</p> <p>http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2012_07_81_1906.html</p> <p>http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2013_03_29_518.html;</p> <p>http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2013_06_78_1616.html</p>	<p>Članak 22. Zakona o gradnji sadrži propise o certifikatima energetske učinkovitosti. Zakon i „Pravilnik o energetske pregledima građevina i energetske certificiranju zgrada” sadrže uvjete za certifikate energetske učinkovitosti prema kojima oni moraju sadržavati najmanje sljedeće podatke: energetske svojstva zgrade, referentne vrijednosti, te preporuke za isplativo poboljšanje energetske učinkovitosti. Obveza da certifikati (zgrada) sadrže i naznaku mjesta gdje vlasnik ili zakupac može dobiti detaljnije informacije o energetske učinkovitosti referentnih vrijednosti zgrade bit će propisana revizijom Pravilnika o energetske pregledima građevina i energetske certificiranju zgrada. Naime, taj revidirani Pravilnik, će do roka krajem 2014. propisati novu verziju energetske certifikata zgrada (tj</p>

Ex ante uvjetovanost	Kriteriji	Kriteriji ispunjeni (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenja
				sadržaj i izgled certifikata) i sadržavat će informacije o referentnim vrijednostima. Dodatne informacije nalaze se u zasebnim datotekama u odjeljku Dokumenti
T.04.1 - - Provedene su aktivnosti promicanja isplativih poboljšanja za učinkovitost krajnje potrošnje energije i isplativih ulaganja u energetske učinkovitost prilikom izgradnje ili obnove zgrada	3 – Radnje su: mjere potrebne za strateško planiranje energetske učinkovitosti u skladu s člankom 3. Direktive 2010/31/EU Europskog parlamenta i Vijeća	Da	Godišnje izvješće RH o nacionalnom indikativnom cilju energetske učinkovitosti za 2020. (http://ec.europa.eu/energy/efficiency/eed/doc/reporting/2013/hr_report2013_hr.pdf)	Podaci o nacionalnom indikativnom cilju energetske učinkovitosti uzeti su iz Godišnjeg izvješća o nacionalnom indikativnom cilju energetske učinkovitosti za 2020. iz 2013. i dostavljeni su EK-u. Vidi stranicu 23. izvješća, dvije tablice „Krajnja potrošnja energije u 2020.“ i „Potrošnja primarne energije u 2020.“
T.04.1 - Provedene su aktivnosti promicanja isplativih poboljšanja za učinkovitost krajnje potrošnje energije i isplativih ulaganja u energetske učinkovitost prilikom izgradnje ili obnove zgrada	4 – Aktivnosti su: mjere u skladu s člankom 13. Direktive 2006/32/EZ o energetske učinkovitosti i energetske uslugama kako bi se osiguralo da krajnji korisnici dobiju pojedinačna brojala u mjeri u kojoj je to tehnički izvedivo, financijski razumno i razmjerno u odnosu na potencijalnu uštedu energije.	Da	Zakon o učinkovitom korištenju energije u neposrednoj potrošnji (NN 152/08, 55/12, 101/13, 14/14) http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2008_12_152_4159.html http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2012_05_55_1358.html	Regulatorni okvir za osiguranje preciznih pojedinačnih mjerila i pojedinačne naplate na temelju stvarne potrošnje, postavljen je prije svega Zakonom o učinkovitom korištenju energije koji člankom 28. određuje pravila za mjerila i informiranje o naplati. Dodatne odredbe nalaze se u posebnom propisu vezanom za energetske izvore (struja, grijanje / hlađenje). Odredbe za pametne mreže postavljene su u Članku 38. Zakona o energiji. Obvezni sadržaj

Ex ante uvjetovanost	Kriteriji	Kriteriji ispunjeni (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenja
			<p>http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2013_08_101_2275.html</p> <p>http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2014_02_14_298.html</p> <p>Zakon o energiji (NN 120/12)</p> <p>http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2014_02_14_298.html</p> <p>Dodatne reference nalaze se u dostupni su u dijelu Dokumenti.</p>	<p>računa za korištenje energije koji sadrži sve relevantne podatke propisan je posebnim propisom vezanom za energetske izvore. Dodatne informacije i objašnjenje dostupni su u dijelu Dokumenti.</p>
<p>T.04.2 - Provedene su aktivnosti za promicanje visokoučinkovite kogeneracije toplinske i električne energije</p>	<p>1 - Potpora za kogeneraciju temelji se na potražnji korisne topline i uštedama primarne energije u skladu s člankom 7. stavkom 1. i člankom 9. stavkom 1. (a) i (b) Direktive 2004/8/EZ);</p>	<p>Ne</p>	<p>"Nacionalni potencijal kogeneracije u RH;</p> <p>http://www.mingo.hr/userdocsimages/energetika/Nacionalni%20potencijal%20kogeneracije%20u%20Republici%20Hrvatskoj.pdf</p>	<p>„Nacionalni potencijal kogeneracije u RH" (2009.) sadrži procjenu potencijala za proizvodnju toplinske energije iz visoko učinkovite kogeneracije, imajući u vidu dostupne izvore energije i tehnologije koje se mogu koristiti u kogeneracijskim postrojenjima i moguće prepreke za realizaciju visoko učinkovitog</p>

Ex ante uvjetovanost	Kriteriji	Kriteriji ispunjeni (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenja
			<p>Zakon o tržištu toplinske energije (Narodne novine 80/13) http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2013_06_80_1655.html</p>	<p>potencijala kogeneracije. Za 2015. očekivano je ažuriranje verzije dokumenta iz 2009. prateći novu Direktivu 2012/27. Uz procjenu trenutne situacije, „Nacionalni potencijal kogeneracije u RH” također sadrži procjenu kogeneracijskog potencijala, uključujući i razvoj metodologije, tehnički potencijal, modeliranje ekonomske izvedivosti i prateće ekonomske potencijale, kao i učinak u pogledu emisije. Obnovljena procjena kogeneracijskog potencijala i odgovarajuće smanjenje emisije također će biti pripremljeni 2015. Dodatne informacije i objašnjenje dostupni su u dijelu Dokumenti</p>
<p>T.04.2 - Provedene su aktivnosti za promicanje kogeneracije visoke učinkovitosti toplinske i električne energije.</p>	<p>2 - Države članice ili njihova nadležna tijela ocijenili su postojeći zakonodavni i regulatorni okvir vezano uz postupke odobrenja ili druge postupke s ciljem: (a) poticanja projektiranja kogeneracijskih jedinica da zadovoljavaju ekonomski opravdanu potražnju za proizvodnjom korisne energije i izbjegavaju proizvodnju više topline od korisne topline; i (b) smanjenja regulatornih i neregulatornih prepreka povećanju kogeneracije.</p>	<p>Ne</p>	<p>Nacionalna energetska strategija http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2009_10_130_3192.html</p> <p>Zakon o električnoj energiji (NN 22/2013) http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2013_02_22_358.html</p> <p>Propis o tarifnom sustavu</p>	<p>Zakon o električnoj energiji navodi smjernice određivanjem da će se stimulirati kogeneracija toplinske i električne energije, ako se pokaže ekonomski izvedivim. Zakon o električnoj energiji navodi kako postrojenje koje stvara električnu energiju na visokoučinkovit način stječe status povlaštenog proizvođača električne energije, na temelju rješenja koje izdaje Hrvatska regulatorna agencija. Prihvatljivi proizvođači mogu steći pravo na poticajnu cijenu koja je određena tarifnim sustavom za</p>

Ex ante uvjetovanost	Kriteriji	Kriteriji ispunjeni (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenja
			<p>za proizvodnju električne energije iz OIE-a i kogeneraciju (NN 133/13, 151/13, 20/14) http://www.hrote.hr/default.aspx?id=126</p> <p>Dodatne reference dostupne su u dijelu Dokumenti.</p>	<p>proizvodnju struje iz obnovljivih izvora energije (OIE) i kogeneraciju. Osim toga operator na tržištu električne energije imat će prednost pri kupnji električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije od povlaštenog proizvođača koji je u sustavu poticaja. Vrednovanje postojećeg zakonskog i regulatornog okvira bit će dio Programa za korištenje potencijala učinkovitosti u grijanju i hlađenju 2016. - 2030. (rok do 1. srpnja 2015.). Dodatne informacije i objašnjenje dostupni su u dijelu Dokumenti .</p>

<p>T.04.3 - Provedene su aktivnosti za promicanje proizvodnje i distribucije obnovljivih izvora energije.</p>	<p>1 - Postoje transparentne sheme potpora, prioriteta u pristupu mreži ili zajamčeni pristup i prioritet u otpremi kao i objavljena standardna pravila vezana uz snošenje i podjelu troškova tehničkih prilagodbi u skladu s člankom 14. stavkom 1., člankom 16. stavkom 2. i člankom 16. stavkom 3. Direktive 2009/28/EZ Europskog parlamenta i Vijeća.</p>	<p>Da</p>	<p>Mjerodavno energetske zakonodavstvo za sheme potpora: Nacionalna strategija energetske razvoja, Zakon o tržištu električne energije, Zakon o tržištu toplinske energije, Zakon o tržištu plina, Zakon o energiji, Zakon o Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, Zakon o prostornom uređenju i gradnji, Nacionalni akcijski plan za energetske učinkovitost i OIE.</p>	<p>Odredbe za sheme potpora za OIE prenesene su i regulirane različitim zakonodavstvom o energiji (vidi Referenca) i informacije o tim programima dostupne su na internetskim stranicama Ministarstva gospodarstva, Hrvatskog operatora tržišta energijom (HROTE), Hrvatske elektroprivrede (HEP), Hrvatskog operatora prijenosnog sustava za električnu energiju (HOPS), Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja te Fonda za energetske učinkovitost. Prioritet i zajamčeni pristup mrežnom sustavu i prioritet u otpremi električne energije iz obnovljivih izvora sadržani su u članku 5. Zakona o tržištu električne energije.</p>
---	---	-----------	--	---

Ex ante uvjetovanost	Kriteriji	Kriteriji ispunjeni (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenja
			<p>Informacije o shemama potpora: http://www.mingo.hr/default.aspx?id=3196;</p> <p>http://www.hrote.hr/default.aspx?id=131; itd.</p> <p>Dodatne reference dostupne su u dijelu Dokumenti.</p>	<p>Standardna pravila koja se odnose na snošenje i podjelu troškova tehničke prilagodbe dostupna su na internetskoj stranici HOPS-a / operatora prijenosnog sustava) i ODS-a (Distribucijski operator). Dodatne informacije i objašnjenje dostupni su u dijelu Dokumenti</p>
<p>T.04.3 - Provedene su aktivnosti za promicanje proizvodnje i distribucije obnovljivih izvora energije.</p>	<p>2 – Država članica usvojila je nacionalni akcijski plan za obnovljive izvore energije u skladu s člankom 4. Direktive 2009/28/EZ.</p>	<p>Da</p>	<p>Nacionalni akcijski plan za obnovljive izvore energije http://www.vlada.hr/hr/naslovnica/sjednice_i_odluke_vlade_rh/2013/120_sjednica_vlade_republike_hrvatske/120_2</p>	<p>Nacionalni akcijski plan za obnovljive izvore energiju usvojen je 2013. Nacionalni ciljevi za 2020. za električnu energiju, prijevoz i grijanje i hlađenje postavljeni su u poglavlju 3.2. NAPOIE-a. Popis mjera (dostupan u poglavlju 4.1. NAPOIE-a) određuje odgovornosti i ciljne skupine za svaku pojedinu mjeru; Popratni opis mjera donosi više detalja o načinu suradnje.</p> <p>Mjere za razvoj postojećih / pokretanje novih resursa biomase postavljene su u poglavlju 4.6. NAPOIE-a.</p>

Ex ante uvjetovanost	Kriteriji	Kriteriji ispunjeni (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenja
				<p>Mjere za ispunjavanje zahtjeva iz članaka 13. - 19. Direktive 2009/28/EZ postavljene su u poglavlju 4. NAPOIE-a.</p> <p>NAPOIE je usklađen s predloškom koji je dala Europska komisija.</p>
<p>T.05.1 - Sprečavanje rizika i upravljanje rizikom: postojanje nacionalnih ili regionalnih procjena rizika za upravljanje katastrofama uzimajući u obzir prilagodbu na klimatske promjene.</p>	<p>1 – Uspostavit će se nacionalna ili regionalna procjena rizika sa sljedećim elementima:</p>	<p>Ne</p>	<p>Zakon o zaštiti i spašavanju</p> <ul style="list-style-type: none"> • http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2004_12_174_3011.html; • http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2007_07_79_2494.html; • http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2009_03_38_846.html; • http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2010_11_127_3294.html 	<p>Važeći propis odnosno Zakon o zaštiti i spašavanju (NN 174/04, 79/07, 38/09, 127/10) i Zakon o zaštiti od elementarnih nepogoda samo navode nadležno tijelo koje se bavi katastrofama. U RH trenutno postoji procjena opasnosti koja je donesena na državnim i na lokalnim razinama, te je bila dovoljna za potrebe zaštite i spašavanja u RH i za izradu planova zaštite i spašavanja na svim razinama. Da bi se ispunila uvjetovanost (postojanje nacionalne ili regionalne procjene rizika, opis postupka, metodologija, metode i neosjetljivi podaci, opis mogućeg ishoda jednog rizika i više rizika; te uvjeta da su uzete u obzir strategije nacionalne prilagodbe klimatskim promjenama) i da bi postojala procjena oporavka nakon katastrofe usvojeni su dodatni pravni dokumenti kao što su odluke Vlade i tijela nadležnih za izračun određenih rizika i izrada ishoda,</p>

Ex ante uvjetovanost	Kriteriji	Kriteriji ispunjeni (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenja
			Zakon o zaštiti od elementarnih nepogoda (NN 73/97) <ul style="list-style-type: none"> • http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/1997_07_73_1259.html Procjena opasnosti <ul style="list-style-type: none"> • http://www.duzs.hr/download.aspx?f=dokumenti/Clanci/PROCJENA_web_20.03.2013..pdf 	metodologija, itd. Dodatne informacije i objašnjenje dostupni su u dijelu Dokumenti
T.05.1 - Sprečavanje rizika i upravljanje rizikom: postojanje nacionalnih ili regionalnih procjena rizika za upravljanje katastrofama uzimajući u obzir prilagodbu na klimatske promjene.	2 - Opis procesa, metodologija, metoda i ne-osjetljivih podataka koji se koriste za procjenu rizika te kriterija utemeljenih na riziku za određivanje prioriteta ulaganja	Ne	Vidi Referenca pod Kriterijem 1. ex-ante uvjetovanost T.05.1.	Vidi objašnjenje 1 pod Kriterijem 1 ex-ante uvjetovanosti T.05.1.
T.05.1 - Sprečavanje rizika i upravljanje rizikom: postojanje nacionalnih ili regionalnih procjena rizika za upravljanje katastrofama uzimajući u obzir prilagodbu na klimatske promjene.	3 - Opis mogućih razvoja događaja s jednim ili više rizika;	Ne	Vidi Referenca pod Kriterijem 1. ex-ante uvjetovanost T.05.1.	Vidi objašnjenje 1 pod Kriterijem 1 ex-ante uvjetovanost T.05.1.

Ex ante uvjetovanost	Kriteriji	Kriteriji ispunjeni (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenja
T.05.1 - Sprečavanje rizika i upravljanje rizikom: postojanje nacionalnih ili regionalnih procjena rizika za upravljanje katastrofama uzimajući u obzir prilagodbu na klimatske promjene.	4 – Uzimanje u obzir nacionalne strategije za prilagodbu na klimatske promjene, po potrebi.	Ne	Vidi Referenca pod Kriterijem 1. ex-ante uvjetovanost T.05.1.	Vidi objašnjenje 1 pod Kriterijem 1 ex-ante uvjetovanosti T.05.1.
T.06.1. - Vodni sektor: Postojanje a) politike određivanja cijene vode koja daje prikladne poticaje korisnicima da učinkovito koriste vodne resurse i b) prikladnog doprinosa različitih načina korištenja voda povratu troškova vodnih usluga po stopi koja je utvrđena u odobrenom planu upravljanja vodenim slivom za ulaganja podržana u okviru programa	1 - U sektorima koje podržava EFRR, Kohezijski fond i EPFRR, država članica osigurala je doprinos različitih načina korištenja voda povratu troškova vodnih usluga sektoru u skladu s člankom 9. stavkom 1. prvom alinejom Direktive 2000/60/EZ uzimajući u obzir, ako je potrebno, društvene, ekološke i ekonomske učinke povrata kao i zemljopisne i klimatske uvjete u predmetnoj regiji ili regijama	Da	<ul style="list-style-type: none"> • Strategija upravljanja vodama (NN 91/08) • Zakon o vodama (NN 153/09, 130/11, 56/13, 14/14) - članci 5., 197. i 199.; • Zakon o financiranju vodnog gospodarstva (NN 153/09, 56/13) članak 3.; • Uredba Ministarstva poljoprivrede o sadržaju Plana upravljanja slivom (NN 3/11) • Plan upravljanja riječnim slivom (NN 82/13) • Pravilnik o referentnim vrijednostima učinkovitosti za isporučitelje vodnih usluga (NN 112/10) • Uredba o najnižoj osnovnoj cijeni vodnih 	Politika cijene vode odražava načelo povrata troškova vodnih usluga i načela „plaća onečišćivač"/„plaća korisnik" (prema članku 9. Okvirne direktive o vodama (ODV-a) integriran je zakonodavni okvir upravljanja vodama (vidi Referenca). Načelo potpunog povrata troškova za sva korištenja vode ide paralelno s socijalnom pristupačnosti vodnih usluga i naglašava njegovu važnost. Provodi se određivanje poticajnih cijena za ostale kategorije osim za vodne usluge, a pojedinačni izvori i difuzno zagađenje se promatraju u sklopu okolišnog i resursnog troška. S obzirom na način prikupljanja i trošenja naknade za vodne usluge, može se zaključiti da se naknade za vodne usluge može tumačiti u kontekstu naknada vezanih uz okolišne i resursne troškove. Do neke mjere ima prostora za poboljšanja, pogotovo vezano uz metodu određivanja visine naknade tako da odražava načela ovog koncepta na precizniji način. Dodatne informacije i objašnjenja

Ex ante uvjetovanost	Kriteriji	Kriteriji ispunjeni (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenja
			<p>usluga i vrsti troškova koje cijena vodnih usluga pokriva (NN 112/1)</p> <p>Svi linkovi dostupni su na: http://www.voda.hr/001-945</p>	<p>i objašnjenje dostupni su u dijelu Dokumenti.</p>
<p>T.06.1 - Vodni sektor: Postojanje a) politike određivanja cijene vode koja daje prikladne poticaje korisnicima da učinkovito koriste vodne resurse i b) prikladnog doprinosa različitih načina korištenja voda povratu troškova vodnih usluga po stopi koja je utvrđena u odobrenom planu upravljanja vodenim slivom za ulaganja podržana u okviru programa</p>	<p>2 - Usvajanje plana upravljanja riječnim slivovima za područja riječnih slivova u skladu s člankom 13. Direktive 2000/60 EZ.</p>	<p>Ne</p>	<p>Plan upravljanja riječnim slivovima (NN 82/13) http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2013_06_82_1737.html Zakon o vodama (NN 153/09, 130/11, 56/13, 14/14) - Članak 5., 197. i 199.;; Pravilnik o standardima kakvoće voda (NN 73/13) Pravilnik o posebnim uvjetima za obavljanje djelatnosti uzimanja uzoraka i ispitivanja voda (NN 74/13).</p>	<p>PURS je usvojen je u lipnju 2013. Pravne osnove, područje rada, vrsta i način ispitivanja stanja voda regulirani su Zakonom o vodama i pratećim podzakonima (vidi referencu). Hrvatske vode nadležne su za provedbu i praćenje stanja voda a njihov Glavni vodoopskrbni laboratorij (GVL) službeni je laboratorij za uzimanje uzoraka i analizu. Osim GVL-a, ovlaštene laboratoriji za suradnju također izvršavaju uzimanje uzoraka i ispitivanja voda za određene pokazatelje ili grupe parametara. Nadzorna je mreža postavljena s nadzornim točkama navedenima i skiciranima u PURS-u, ali ne pokriva sve točke i parametre; kompletni i sustavni klasifikacijski sustav bit će uspostavljen do 2015.</p>

Ex ante uvjetovanost	Kriteriji	Kriteriji ispunjeni (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenja
			Dokumenti dostupni na: http://www.voda.hr/001-945	Popis ciljeva zaštite okoliša za tijela vodnog gospodarstva dio su PURS-a usvojenog u lipnju 2013., kao i popis kandidata za izuzeće od standardnog cilja: „postizanje dobrog stanja do kraja 2015. Dodatne informacije i objašnjenje dostupni su u dijelu Dokumenti.
T.06.2 - Sektor otpada: Promicanje gospodarski i ekološki održivih ulaganja u sektor otpada posebno razvojem planova gospodarenja otpadom u skladu s Direktivom 2008/98/EZ o otpadu i s hijerarhijom otpada.	1 - Komisiji je predano izvješće o provedbi u skladu s člankom 11. stavkom 5. Direktive 2008/98/EZ vezan uz napredak prema ispunjavanju ciljeva iz članka 11. Direktive 2008/98/EZ	Da	Članak 13. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN br. 94/13) (http://www.mzoip.hr/doc/Propisi/Act_sustainable_waste_management.pdf)	Člankom 13. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN br. 94/13) imenuje se hrvatska Agencija za zaštitu okoliša nadležnim tijelom za koordinaciju izvještavanja i izvještavanje o provedbi Direktive 2008/98 /EZ. Slijedeći taj zahtjev, Hrvatska agencija za zaštitu okoliša podnijela je Izvješće o provedbi Komisiji (Eurostat) putem internetskog portala eDAMIS 22. listopada 2013. Potvrda podnošenja zaseban je dokument koji je priložen ovoj tablici. Izvješće sadrži podatke o napretku u skladu s zahtjevima članka 11.

Ex ante uvjetovanost	Kriteriji	Kriteriji ispunjeni (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenja
<p>T.06.2 - Sektor otpada: Promicanje gospodarski i ekološki održivih ulaganja u sektor otpada posebno razvojem planova gospodarenja otpadom u skladu s Direktivom 2008/98/EZ o otpadu i s hijerarhijom otpada</p>	<p>2 – Postojanje jednog ili više planova gospodarenja otpadom u skladu s člankom 28. Direktive 2008/98/EZ;</p>	<p>Da</p>	<p>Strategije gospodarenja otpadom RH (NN 130/05) - http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/289920.html</p> <p>Zakon o otpadu (NN 178/04) - http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/313723.html</p> <p>Informacije o planovima GO-a razvijenih do sada na svim razinama dostupni su na http://www.azo.hr/PlanoviGospodarenjaOtpadom01</p> <p>Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) http://www.mzoip.hr/doc/Propisi/Act_sustainable_waste_management.pdf</p>	<p>Na snazi su Plan gospodarenja otpadom (PGO) za područje Republike Hrvatske 2007.-2015. i odgovarajući Planovi gospodarenja otpadom za svaku županiju. Svi planovi u skladu su sa Strategijom gospodarenja otpadom RH i Zakona o otpadu. Članci 9., 10. i 11. Zakona o otpadu propisuju sadržaj nacionalnih, županijskih i lokalnih PGO-a navedenim redoslijedom. Svi ovi planovi sadrže podatke određene Direktivom.</p> <p>PGO planovi ostat će na snazi do kraja 2015., budući da je razdoblje planiranja bilo od 2007. do 2015.</p> <p>Započele su pripremne aktivnosti za izradu novog PGO-a za sljedeće plansko razdoblje (šest godina). Sadržaj novih planova propisan je u Člancima 17., 21., i 22. postojećeg Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13). Propisani sadržaj obuhvaća sve relevantne i obavezne elemente kao što stoji u Članku 28. Direktive 2008/98/EZ.</p> <p>Dodatne informacije i objašnjenje dostupni su u dijelu Dokumenti.</p>

Ex ante uvjetovanost	Kriterij	Kriterij ispunjen (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenje
T.06.2 - Sektor otpada: promicanje ekonomičnog i ekološki održivog ulaganja u sektoru gospodarenja otpadom, posebice kroz razvoj planova gospodarenja otpadom u skladu s Direktivom 2008/98/EZ i hijerarhijom otpada.	3 - Postojanje programa gospodarenja otpadom, u skladu sa zahtjevima članka 29. Direktive 2008/98/EZ;	Ne		Program za smanjivanje i sprečavanje nastanka otpada na državnoj razini bit će pripremljen zajedno s novim Nacionalnom planom gospodarenja otpadom za razdoblje 2015. - 2021., kao sastavni dio novog Plana. Sadržaj Programa za smanjivanje i sprečavanje nastanka otpada propisan je člancima 17. i 18. Zakona o održivom upravljanju otpadom (NN 94/13), a mora sadržavati ciljeve sprečavanja otpada i mjere potrebne za postizanje ciljeva minimaliziranja otpada i sprečavanja nastanka otpada.
T.06.2 - Sektor otpada: promicanje ekonomičnog i ekološki održivog ulaganja u sektoru gospodarenja otpadom, posebice kroz razvoj planova gospodarenja otpadom u skladu s Direktivom 2008/98/EZ i hijerarhijom otpada.	4 - Donesene su nužne mjere za ispunjenje ciljeva vezanih uz pripremu za ponovnu uporabu i recikliranje do 2020. u skladu sa stavkom 2. člankom 11. Direktive 2008/98/EZ.	Ne	Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN br. 94/13) - http://www.mzoiop.hr/doc/Propisi/Act_sustainable_waste_management.pdf	Članci 27. i 29. Zakona o održivom gospodarenju otpadom propisuju naknadu za odlaganje otpada u obliku novog poreza za odlagališta otpada koja će se primjenjivati u slučajevima kada količina odloženog otpada prijeđe dopuštenu količinu odloženog otpada. Zakon također propisuje dodatni porez za poticanje jedinica lokalne samouprave na smanjivanje količine proizvedenog otpada. Razvijaju se propisi o korištenju otpada za dobivanje energije i spaljivanju, uključujući razmatranja uvođenja tarifne politike spaljivanja. Što se tiče sheme plaćanja u skladu s čl. 33. Zakona, pružatelj usluga će teretiti korisnika javne usluge naknadom koja je proporcionalna količini otpada dostavljenog tijekom obračunskog razdoblja.

Ex ante uvjet	Kriterij	Kriterij ispunjen (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenje
				Sustav odlaganja za određene vrste otpada određen je u skladu s procedurama i ciljevima u skladu s člankom 53. Zakona. Članak 35. Zakona donosi sve potrebne mjere za postizanje cilja ponovne uporabe i recikliranja za 2020. Dodatne informacije i objašnjenje dostupni su u dijelu Dokumenti.
T.07.1 - Promet: Postojanje sveobuhvatnih planova ili okvira za ulaganja u promet u skladu s institucionalnim ustrojstvom države članice (uključujući javni prijevoz na regionalnoj i lokalnoj razini) koji podupiru razvoj infrastrukture i poboljšavaju povezanost sa sveobuhvatnim i osnovnim mrežama TEN-T.	1 - Postojanje sveobuhvatnih planova ili okvira za ulaganje u prometni sektor koji ispunjava pravne zahtjeve za strateškom procjenom utjecaja na okoliš i utvrđuje sljedeće:	Ne		<p>Republika Hrvatska u procesu je izrade nove Nacionalne strategije prometnog razvoja (u daljnjem tekstu: "SPR").</p> <p>Ovaj proces, završno s usvajanjem SPR-a Vlade Republike Hrvatske u ovom pripremnom segmentu, bit će dovršen do kraja rujna 2014.</p> <p>Istovremeno s pripremom SPR-a, Republika Hrvatska pokrenut će proces izrade Nacionalnog prometnog modela. To je dogovoreno u ožujku 2014., a bit će dovršeno u ožujku 2016.</p> <p>Do kraja 2015. Republika Hrvatska će započeti proces izmjena i dopuna SPR-a temeljem Nacionalnog prometnog modela. Ovaj proces i usvajanje konačne verzije SPR-a u Hrvatskom saboru</p>

Ex ante uvjet	Kriterij	Kriterij ispunjen (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenje
				<p>bit će dovršen do prosinca 2016.</p> <p>Molimo konzultirajte detaljni Akcijski plan za daljnji razvoj SPR-a i zrele bazu projekata u Tablici Akcijski plan.</p>
<p>T.07.1 - Promet: Postojanje sveobuhvatnih planova ili okvira za ulaganja u promet u skladu s institucionalnim ustrojstvom države članice (uključujući javni prijevoz na regionalnoj i lokalnoj razini) koji podupiru razvoj infrastrukture i poboljšavaju povezanost sa sveobuhvatnim i osnovnim mrežama TEN-T.</p>	<p>2 - Doprinos jedinstvenom Europskom prometnom području u skladu s člankom 10. Uredbe br. .../2013 Europskog parlamenta i Vijeća, uključujući i prioritete za ulaganja u sljedeće:</p>	<p>Ne</p>		<p>Republika Hrvatska u procesu je izrade nove Nacionalne strategije prometnog razvoja (u daljnjem tekstu: "SPR").</p> <p>Ovaj proces, završno s usvajanjem SPR-a Vlade Republike Hrvatske u ovom pripremnom segmentu, bit će dovršen do kraja rujna 2014.</p> <p>Istovremeno s pripremom SPR-a, Republika Hrvatska pokrenut će proces izrade Nacionalnog prometnog modela. To je dogovoreno u ožujku 2014., a bit će dovršeno u ožujku 2016.</p> <p>Do kraja 2015. Republika Hrvatska će započeti proces izmjena i dopuna SPR-a temeljem Nacionalnog prometnog modela. Ovaj proces i usvajanje konačne verzije SPR-a u Vladi Republike Hrvatske bit će dovršen do prosinca 2016.</p>

Ex ante uvjet	Kriterij	Kriterij ispunjen (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenje
				Molimo konzultirajte detaljni Akcijski plan za daljnji razvoj SPR-a i zrelu bazu projekata u Tablici Akcijski plan.
T.07.1 - Promet: Postojanje sveobuhvatnih planova ili okvira za ulaganja u promet u skladu s institucionalnim ustrojstvom države članice (uključujući javni prijevoz na regionalnoj i lokalnoj razini) koji podupiru razvoj infrastrukture i poboljšavaju povezanost sa sveobuhvatnim i osnovnim mrežama TEN-T.	3 - osnovnu mrežu TEN-T i sveobuhvatnu mrežu kada su predviđena ulaganja iz EFRR-a i KF-a; i	Ne		<p>Republika Hrvatska u procesu je izrade nove Nacionalne strategije prometnog razvoja (u daljnjem tekstu: "SPR").</p> <p>Ovaj proces, završno s usvajanjem SPR-a Vlade Republike Hrvatske u ovom pripremnom segmentu, bit će dovršen do kraja rujna 2014.</p> <p>Istovremeno s pripremom SPR-a, Republika Hrvatska pokrenut će proces izrade Nacionalnog prometnog modela. To je dogovoreno u ožujku 2014., a bit će dovršeno u ožujku 2016.</p> <p>Do kraja 2015. Republika Hrvatska će započeti proces izmjena i dopuna SPR-a temeljem Nacionalnog prometnog modela. Ovaj proces i usvajanje konačne verzije SPR-a u Vladi Republike Hrvatske bit će dovršen do prosinca 2016.</p> <p>Molimo konzultirajte detaljni Akcijski plan za</p>

Ex ante uvjet	Kriterij	Kriterij ispunjen (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenje
				daljnji razvoj SPR-a i zrele bazu projekata u Tablici Akcijski plan.
T.07.1 - Promet: Postojanje sveobuhvatnih planova ili okvira za ulaganja u promet u skladu s institucionalnim ustrojstvom države članice (uključujući javni prijevoz na regionalnoj i lokalnoj razini) koji podupiru razvoj infrastrukture i poboljšavaju povezanost sa sveobuhvatnim i osnovnim mrežama TEN-T.	4 – sekundarnu povezanost;	Ne		<p>Republika Hrvatska u procesu je izrade nove Nacionalne strategije prometnog razvoja (u daljnjem tekstu: “SPR”).</p> <p>Ovaj proces, završno s usvajanjem SPR-a Vlade Republike Hrvatske u ovom pripremnom segmentu, bit će dovršen do kraja rujna 2014.</p> <p>Istovremeno s pripremom SPR-a, Republika Hrvatska pokrenut će proces izrade Nacionalnog prometnog modela. To je dogovoreno u ožujku 2014., a bit će dovršeno u ožujku 2016.</p> <p>Do kraja 2015. Republika Hrvatska će započeti proces izmjena i dopuna SPR-a temeljem Nacionalnog prometnog modela. Ovaj proces i usvajanje konačne verzije SPR-a u Vladi Republike Hrvatske bit će dovršen do prosinca 2016.</p> <p>Molimo konzultirajte detaljni Akcijski plan za</p>

Ex ante uvjet	Kriterij	Kriterij ispunjen (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenje
				daljnji razvoj SPR-a i zrelu bazu projekata u Tablici Akcijski plan.
T.07.1 - Promet: Postojanje sveobuhvatnih planova ili okvira za ulaganja u promet u skladu s institucionalnim ustrojstvom države članice (uključujući javni prijevoz na regionalnoj i lokalnoj razini) koji podupiru razvoj infrastrukture i poboljšavaju povezanost sa sveobuhvatnim i osnovnim mrežama TEN-T.	5 – realističnu i zrelu bazu projekata za koje je predviđena potpora iz EFRR-a i KF-a;	Ne		Paralelno s procesom izrade Strategije prometnog razvoja, Republika Hrvatska (Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture/MPPI), u suradnji sa stručnjacima Jaspersa tijekom njihovih mjesečnih misija, razvila je preliminarnu bazu projekata koja predstavlja realističan popis projekata s vremenskim rasporedom koji može biti izmijenjen. U isto vrijeme, MPPI ulaže napore u širenje popisa projekata objavom Poziva za dostavu prijedloga u ožujku 2014. te otpuštanjem sredstava namijenjenim potencijalnim korisnicima projekata za pripremu tehničke dokumentacije za projekt (uključujući studiju izvedivosti). Dodatni pozivi predviđaju se u nadolazećim mjesecima. Molimo konzultirajte detaljni Akcijski plan za daljnji razvoj SPR-a i zrelu bazu projekata u Tablici Akcijski plan.
T.07.1 - Promet: Postojanje sveobuhvatnih planova ili okvira za ulaganja u promet u skladu s institucionalnim ustrojstvom države članice (uključujući javni prijevoz na regionalnoj i lokalnoj razini)	6 - Mjere za jačanje sposobnosti posredničkih tijela i korisnika za provedbu baze projekata	Ne		U cilju jačanja kapaciteta krajnjih korisnika, Republika Hrvatska razmatra o uspostavi specijaliziranih promotora projekata za određene skupine projekata čiji bi zadatak

Ex ante uvjet	Kriterij	Kriterij ispunjen (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenje
koji podupiru razvoj infrastrukture i poboljšavaju povezanost sa sveobuhvatnim i osnovnim mrežama TEN-T.				<p>bio razvoj, nabava i provedba projekata.</p> <p>Molimo pogledajte detalje za razvoj Koncepta administrativnih kapaciteta u Akcijskom planu.</p>
<p>T.07.2 - Željeznica: Postojanje posebnog dijela o razvoju željeznice unutar sveobuhvatnih prometnih planova ili okvira u skladu s institucionalnim ustrojstvom države članice (uključujući javni prijevoz na regionalnoj i lokalnoj razini), koji podupire razvoj infrastrukture i poboljšava povezanost sa sveobuhvatnim i osnovnim mrežama TEN-T. Ulaganja obuhvaćaju pokretnu imovinu, interoperabilnost i izgradnju kapaciteta.</p>	<p>1 – Postojanje posebnog dijela o razvoju željeznice unutar sveobuhvatnih prometnih planova ili okvira, kako su navedeni gore, koji je u skladu sa pravnim zahtjevima za stratešku procjenu utjecaja na okoliš i obuhvaća realističnu i zrelu bazu projekata (uključujući vremenski raspored i proračunski okvir);</p>	<p>Ne</p>		<p>Republika Hrvatska u procesu je izrade nove Nacionalne strategije prometnog razvoja (SPR).</p> <p>Nakon pripreme SPR-a slijedi istovremeni proces Strateške procjene utjecaja na okoliš. Ovaj proces, koji završava usvajanjem konačne verzije SPR-a u Vladi Republike Hrvatske, će biti dovršen do rujna 2014. Republika Hrvatska će razviti Nacionalni prometni model. Njegova izrada je ugovorena je u ožujku 2014., a bit će dovršen u ožujku 2016. Do kraja 2015. Republika Hrvatska će započeti proces izmjena i dopuna SPR-a temeljem Nacionalnog prometnog modela. Ovaj proces i usvajanje konačne verzije SPR-a u Vladi Republike Hrvatske bit će dovršen do prosinca 2016.</p> <p>U suradnji sa stručnjacima Jaspersa, Republika Hrvatska je razvila preliminarnu bazu projekata koja predstavlja realističan popis projekata s vremenskim rasporedom</p>

Ex ante uvjet	Kriterij	Kriterij ispunjen (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenje
				<p>koji može biti izmijenjen.</p> <p>Molimo konzultirajte detaljni Akcijski plan za daljnji razvoj SPR-a i zrelu bazu projekata u Tablici Akcijski plan.</p>
<p>T.07.2 - Željeznica: Postojanje posebnog dijela o razvoju željeznice unutar sveobuhvatnih prometnih planova ili okvira u skladu s institucionalnim ustrojstvom države članice (uključujući javni prijevoz na regionalnoj i lokalnoj razini), koji podupire razvoj infrastrukture i poboljšava povezanost sa sveobuhvatnim i osnovnim mrežama TEN-T. Ulaganja obuhvaćaju pokretnu imovinu, interoperabilnost i izgradnju kapaciteta.</p>	<p>2 – Mjere za osiguravanje sposobnosti posredničkih tijela i korisnika za provedbu baze projekata.</p>	<p>Ne</p>		<p>U cilju jačanja kapaciteta krajnjih korisnika, Republika Hrvatska razmatra o uspostavi specijaliziranih promotora projekata za određene skupine projekata čiji bi zadatak bio razvoj, nabava i provedba projekata.</p> <p>Molimo pogledajte detalje za razvoj Koncepta administrativnih kapaciteta u Akcijskom planu.</p>
<p>T.07.3 – Drugi načini prijevoza uključujući unutarnje vodne putove i pomorski prijevoz, luke, multimodalne veze i aerodromsku infrastrukturu: postojanje posebnog dijela unutar sveobuhvatnih prometnih planova ili okvira o unutarnjim vodnim putovima i pomorskom prijevozu, lukama, multimodalnim vezama i aerodromskoj infrastrukturi, koji doprinose boljoj povezanosti s TEN-T</p>	<p>1 – Postojanje dijela o unutarnjim vodnim putovima i pomorskom prijevozu, lukama, multimodalnim vezama i aerodromskoj infrastrukturi unutar sveobuhvatnih prometnih planova ili okvira, koji:</p>	<p>Ne</p>		<p>Republika Hrvatska u procesu je izrade nove Nacionalne strategije prometnog razvoja (SPR).</p> <p>Pripremi SPR-a slijedi istovremeni proces Strateške procjene utjecaja na okoliši. Ovaj proces, koji završava nakon što Vlada Republike Hrvatske usvoji SPR u tom segmentu pripreme, će biti dovršen do kraja rujna 2014. Republika Hrvatska će razviti</p>

Ex ante uvjet	Kriterij	Kriterij ispunjen (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenje
sveobuhvatnim i osnovnim mrežama i promicanju održive regionalne i lokalne mobilnosti.				<p>Nacionalni prometni model. Njegova izrada je dogovorena je u ožujku 2014., a bit će dovršen u ožujku 2016. Do kraja 2015. Republika Hrvatska će započeti proces izmjena i dopuna SPR-a temeljem Nacionalnog prometnog modela. Ovaj proces i usvajanje konačne verzije SPR-a u Vladi Republike Hrvatske bit će dovršen do prosinca 2016.</p> <p>Molimo konzultirajte detaljni Akcijski plan za daljnji razvoj SPR-a i zrelu bazu projekata u Tablici Akcijski plan.</p>
T.07.3 – Drugi načini prijevoza uključujući unutarnje vodne putove i pomorski prijevoz, luke, multimodalne veze i aerodromsku infrastrukturu: postojanje posebnog dijela unutar sveobuhvatnih prometnih planova ili okvira o unutarnjim vodnim putovima i pomorskom prijevozu, lukama, multimodalnim vezama i aerodromskoj infrastrukturi, koji doprinose boljoj povezanosti s TEN-T sveobuhvatnim i osnovnim mrežama i promicanju održive regionalne i lokalne mobilnosti.	2 – ispunjava pravne zahtjeve za stratešku procjenu utjecaja na okoliš;	Ne		<p>Republika Hrvatska u procesu je izrade nove Nacionalne strategije prometnog razvoja (u daljnjem tekstu: “SPR”).</p> <p>Budući da je u pripremi SPR-a izabran pristup “odozdo prema gore”, sektorske prometne razvojne strategije dovršene su u srpnju 2013. Republika Hrvatska je trenutno u procesu spajanja sektorskih prometnih razvojnih strategija u jedan integrirani dokument, usporedo s kojim se odvija proces izrade strateške procjene utjecaja na okoliš. Ovaj proces i usvajanje konačne verzije SPR-a u Vladi Republike Hrvatske bit će dovršen do prosinca 2016.</p>

Ex ante uvjet	Kriterij	Kriterij ispunjen (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenje
				Molimo konzultirajte detaljni Akcijski plan za daljnji razvoj SPR-a i zrelu bazu projekata u Tablici Akcijski plan.
T.07.3 – Drugi načini prijevoza uključujući unutarnje vodne putove i pomorski prijevoz, luke, multimodalne veze i aerodromsku infrastrukturu: postojanje posebnog dijela unutar sveobuhvatnih prometnih planova ili okvira o unutarnjim vodnim putovima i pomorskom prijevozu, lukama, multimodalnim vezama i aerodromskoj infrastrukturi, koji doprinose boljoj povezanosti s TEN-T sveobuhvatnim i osnovnim mrežama i promicanju održive regionalne i lokalne mobilnosti.	3 – obuhvaća realističnu i zrelu bazu projekata (uključujući vremenski raspored i proračunski okvir);	Ne		Paralelno s procesom izrade Strategije prometnog razvoja, Republika Hrvatska (Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture/MPPI), u suradnji s stručnjacima Jaspersa tijekom njihovih mjesečnih misija, razvila je preliminarnu bazu projekata koja predstavlja realističan popis projekata s vremenskim rasporedom koji može biti izmijenjen. U isto vrijeme, MPPI ulaže napore u širenje popisa projekata objavom Poziva za dostavu prijedloga u ožujku 2014. te otpuštanjem sredstava namijenjenim potencijalnim korisnicima projekata za pripremu tehničke dokumentacije za projekt (uključujući studiju izvedivosti). Dodatni pozivi predviđeni su u nadolazećim mjesecima. Molimo konzultirajte detaljni Akcijski plan za daljnji razvoj SPR-a i zrelu bazu projekata u Tablici Akcijski plan.

Ex-ante uvjet	Kriterij	Kriterij ispunjen (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenje
<p>T.07.3 – Drugi načini prijevoza uključujući unutarnje vodne putove i pomorski prijevoz, luke, multimodalne veze i aerodromsku infrastrukturu: postojanje posebnog dijela unutar sveobuhvatnih prometnih planova ili okvira o unutarnjim vodnim putovima i pomorskom prijevozu, lukama, multimodalnim vezama i aerodromskoj infrastrukturi, koji doprinose boljoj povezanosti s TEN-T sveobuhvatnim i osnovnim mrežama i promicanju održive regionalne i lokalne mobilnosti.</p>	<p>4 - Mjere za osiguravanje sposobnosti posredničkih tijela i korisnika za provedbu baze projekata.</p>	<p>Ne</p>		<p>U cilju jačanja kapaciteta krajnjih korisnika, Republika Hrvatska, razmatra uspostavu specijaliziranih promotora projekata za određene skupine projekata, čiji bi zadatak bio</p> <p>Molimo pogledajte detalje u vezi s razvojem Koncepta administrativnih kapaciteta u Akcijskom planu.</p>
<p>T.09.1 - Postojanje i provedba nacionalnog strateškog okvira za politiku koji se odnosi na smanjenje siromaštva, čiji je cilj aktivno uključivanje ljudi isključenih s tržišta rada u skladu sa smjernicama o zapošljavanju.</p>	<p>1 – Uspostavljen je nacionalni strateški okvir politika za smanjenje siromaštva, čiji je cilj aktivno uključivanje i koji:</p>	<p>Da</p>	<p>Strategija borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti u Republici Hrvatskoj (2014. – 2020.); poveznica: http://www.mspm.hr/djelokrug_aktivnosti/socijalna_skrb/strategija_borbe_protiv_siromastva_i_socijalne_iskljucenosti_2014_2020/strategija_borbe_protiv_siromastva_i_socijalne_iskljucenosti_republike_hrvatske_2014_2020</p>	<p>Strategiju borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti u Republici Hrvatskoj (2014. – 2020.) usvojila je Vlada Republike Hrvatske u ožujku 2014.</p>

Ex ante uvjet	Kriterij	Kriterij ispunjen (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenje
<p>T.09.1 - Postojanje i provedba nacionalnog strateškog okvira za politiku koji se odnosi na smanjenje siromaštva, čiji je cilj aktivno uključivanje ljudi isključenih s tržišta rada u skladu sa smjericama o zapošljavanju.</p>	<p>2 – osigurava dovoljnu bazu dokaza za razvoj politika za smanjenje siromaštva i praćenje promjena;</p>	<p>Da</p>	<p>Strategija borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti u Republici Hrvatskoj (2014. - 2020.)</p> <p>Podaci o zapošljavanju - str. 21, podaci o stanovanju – str. 27, podaci o socijalnim i zdravstvenim uslugama – str. 32.</p>	<p>Provedena je analiza konteksta Hrvatske. Ona pokriva sva tri stajališta aktivnog uključivanja – adekvatnu pomoć za osobe s nedostatnim prihodima (uključujući socijalnu skrb, pomoć obiteljima, potpore iz mirovinskog i zdravstvenog sustava, itd.), aktivaciju na tržištu rada (kao što je analiza stanovništva kojemu prijeti opasnost od siromaštva prema njihovom stanju na tržištu rada i analiza aktivnih mjera na tržištu rada koje su do sada provedene) i omogućavanje pristupa uslugama (analiza potreba za uslugama u različitim sektorima, kao što je sektor socijalne skrbi, sektor zdravstva, odgoja i obrazovanja, na temelju analize podataka o potrebama za uslugama i broja osoba u nepovoljnom položaju.</p>

<p>T.09.1 - Postojanje i provedba nacionalnog strateškog okvira za politiku koji se odnosi na smanjenje siromaštva, čiji je cilj aktivno uključivanje ljudi isključenih s tržišta rada u skladu sa smjernicama o zapošljavanju.</p>	<p>3 - sadrži mjere kojima se podupire ostvarenje nacionalnog cilja u pogledu siromaštva i socijalne isključenosti (kako je definirano u Nacionalnom programu reformi), uključujući promicanje održivih i kvalitetnih prilika za zapošljavanje za osobe kojima najviše prijete opasnost od socijalne isključenosti;</p>	<p>Ne</p>	<p>Strategija borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti u Republici Hrvatskoj (2014. - 2020.) http://www.mspm.hr/djelokrug_aktivnosti/socijalna_skrb/strategija_borbe_protiv_siromastva_i_socijalne_</p>	<p>Mjere za provedbu Strategije borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti razvijat će se u sklopu posebnog programa provedbe strategije kojim će se pokriti razdoblja od 3 godine do 2020. Prvi plan provedbe bit će usvojen u trećem tromjesečju 2014.</p>
---	---	-----------	--	---

Ex ante uvjet	Kriterij	Kriterij ispunjen (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenje
<p>T.09.1 - Postojanje i provedba nacionalnog strateškog okvira za politiku koji se odnosi na smanjenje siromaštva, čiji je cilj aktivno uključivanje ljudi isključenih s tržišta rada u skladu sa smjernicama o zapošljavanju.</p>	<p>4 – uključuje mjerodavne zainteresirane strane u borbu protiv siromaštva;</p>	<p>Da</p>	<p>Odluka o uspostavljanju radnih grupa za izradu Strategije borbe protiv siromaštva: Odluka Vlade Republike Hrvatske, klasa: 022-03713-04/112, ur. br. 50301-04/04-13-2, od 21. ožujka 2013.; dostupna na https://vlada.gov.hr/UserDocsImages/Sjednice/Arhiva//81.%20-%202022.pdf</p> <p>Poziv na javnu raspravu o nacrtu strategije: http://www.mspm.hr/novosti/vijesti/poziv_na_javnu_raspravu_o_prijedlogu_strategije_borbe_protiv_siromastva_i_socijalne_i_skljucenosti_u_republici_hrvatskoj_2014_2020</p>	<p>Osnovana je radna grupa za izradu i pripremu Strategije (Odluka Vlade Republike Hrvatske, klasa: 022-03713-04/112, ur. br. 50301-04/04-13-2, od 21. ožujka 2013. dostupna na: https://vlada.gov.hr/UserDocsImages/Sjednice/Arhiva//81.%20-%202022.pdf).</p> <p>Iz odluke je razvidno da su svi relevantni dionici uključeni u izradu Strategije. Među njima su relevantna tijela iz sektora odgoja i obrazovanja, zdravstva, socijalne skrbi, mirovinskog sustava, tržišta rada, sektora nevladinih organizacija, socijalni partneri itd. Također je organizirana javna rasprava o prijedlogu Strategije i trajala je do veljače 2014. Poveznica na tu javnu raspravu: http://www.mspm.hr/novosti/vijesti/poziv_na_javnu_raspravu_o_prijedlogu_strategije_borbe_protiv_siromastva_i_socijalne_i_skljucenosti_u_republici_hrvatskoj_2014_2020</p>

Ex ante uvjet	Kriterij	Kriterij ispunjen (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenje
T.09.1 - Postojanje i provedba nacionalnog strateškog okvira za politiku koji se odnosi na smanjenje siromaštva, čiji je cilj aktivno uključivanje ljudi isključenih s tržišta rada u skladu sa smjericama o zapošljavanju.	5 – ovisno o utvrđenim potrebama, uključuje mjere za prelazak s institucionalne skrbi na skrb u zajednici;	Da	Strategija borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti u Republici Hrvatskoj (2014. - 2020.) Plan deinstitutionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi i drugih pravnih osoba koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj 2011. – 2016. (2018.): prepoznate potrebe i ciljevi mogu se pronaći u 3. poglavlju (stranice 22.-24.), 4. poglavlju (stranice 33.-34.), 5. poglavlju (stranice 44.-46.) i 6. poglavlju (stranice 50.-51.)	Na temelju plana deinstitutionalizacije, MSPM i relevantni dionici razvili su Operativni plan deinstitutionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi i drugih pravnih osoba koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2014. – 2016., koji je usvojen odlukom ministricice 18. lipnja 2014. Sadrži konkretne mjere za provedbu procesa deinstitutionalizacije do 2016. (Mjera 2.2.1 Deinstitutionalizacija, Mjera 2.2.2 Aktivnosti vezane za koordinirano planiranje na svim razinama; Mjera 2.2.3 Transformacija domova socijalne skrbi).
T.09.1 - Postojanje i provedba nacionalnog strateškog okvira za politiku koji se odnosi na smanjenje siromaštva, čiji je cilj aktivno uključivanje ljudi isključenih s tržišta rada u skladu sa smjericama o zapošljavanju.	6 – Na zahtjev i ako je potrebno, relevantnim zainteresiranim stranama pruža se podrška pri podnošenju prijava za projekte i pri provedbi i vođenju odabranih projekata.	Da	Uredba Vlade Republike Hrvatske o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva socijalne politike i mladih (Narodne novine 102/13): http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2013_08_102_2290.html , članci 28.-32.	Prema Pravilniku o unutarnjem ustrojstvu MSPM-a, Služba za fondove EU-a u sklopu MSPM-a odgovorna je za pružanje podrške potencijalnim prijaviteljima/dionicima projekata financiranih iz strukturnih fondova EU-a u pripremi i provedbi projekata u području Socijalnog uključivanja u nadležnosti MSPM-a. Također, kao posredničko tijelo razine 1, MSPM organizira

Ex ante uvjet	Kriterij	Kriterij ispunjen (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenje
				informativne sastanke za potencijalne korisnike svakog programa dodjele bespovratnih sredstava pod nadležnošću MSPM-a i objavljenog u sklopu strukturnih fondova EU-a. Nadalje, posredničko tijelo razine 2 organizira sastanke povezane s provedbom za korisnike bespovratnih sredstava, kako bi pomoglo u provedbi i pružilo informacije o financiranju, izvješćivanju, pokazateljima itd.
T.09.2 - Provodi se nacionalni strateški okvir politike za uključivanje romskog stanovništva.	1 - Provodi se nacionalni strateški okvir politike za uključivanje romskog stanovništva koji:	Da	<p>Nacionalna strategija za uključivanje Roma 2013.-2020.</p> <p>http://www.uljppnm.vlada.hr/index.php?option=com_content&view=article&id=113&Itemid=83</p> <p>Akcijski plan za provođenje Strategije za uključivanje Roma za razdoblje 2013. – 2015.</p> <p>http://www.uljppnm.vlada.hr/index.php?option=com_content&view=article&id=113&Itemid=83</p>	<p>Strategiju za uključivanje Roma za razdoblje 2013.–2015. donijela je Vlada Republike Hrvatske u studenom 2012.</p> <p>Popratni Akcijski plan za razdoblje 2013.–2015. donijela je Vlada 10. travnja 2013.</p>

Ex ante uvjet	Kriterij	Kriterij ispunjen (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenje
T.09.2 - Provodi se nacionalni strateški okvir politike za uključivanje romskog stanovništva.	2 - određuje ostvarljive nacionalne ciljeve za integraciju Roma kako bi se premostio jaz u odnosu na opću populaciju. Ti bi ciljevi trebali biti usmjereni na postizanje najmanje četiri cilja EU-a u vezi s integracijom Roma, koji se odnose na pristup obrazovanju, zapošljavanje, zdravstvenu skrb i stanovanje;	Da	<p>Nacionalna strategija za uključivanje Roma 2013.-2020.</p> <p>http://www.uljppnm.vlada.hr/index.php?option=com_content&view=article&id=113&Itemid=83</p> <p>Akcijski plan za provođenje Strategije za uključivanje Roma za razdoblje 2013. – 2015.</p> <p>http://www.uljppnm.vlada.hr/index.php?option=com_content&view=article&id=113&Itemid=83</p>	Nacionalna Strategija za integraciju Roma (NSIR) uključuje ciljeve integracije Roma koji se odnose na obrazovanje, zapošljavanje, zdravstvo, socijalnu skrb, prostorno planiranje, stanovanje i zaštitu okoliša, uključivanje u društveni i kulturni život i rješavanje statusa, suzbijanje diskriminacije i pomoć u ostvarivanju prava romske manjine.
T.09.2 - Provodi se nacionalni strateški okvir politike za uključivanje romskog stanovništva.	3 - gdje je potrebno, identificira mikroregije s razvojnim poteškoćama ili segregirane četvrti u kojima su zajednice najviše deprivirane, koristeći se već dostupnim socioekonomskim i teritorijalnim pokazateljima (a to su vrlo niska	Ne	Za mapiranje romskih zajednica i identificiranje mikroregija s razvojnim poteškoćama ili segregiranih četvrti u kojima su zajednice najviše	I Nacionalna strategija integracije Roma (NSIR) i prateći Akcijski plan navode mapiranje romske zajednice i, posebice, mikroregija s razvojnim poteškoćama kao preduvjet za pravilno kreiranje politike. Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina (ULJPPNM) planira razviti

Ex ante uvjet	Kriterij	Kriterij ispunjen (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenje
	razina obrazovanosti, dugoročna nezaposlenost itd.);		deprivirane, koristeći se već dostupnim socioekonomskim i teritorijalnim pokazateljima (a to su vrlo niska razina obrazovanosti, dugoročna nezaposlenost itd.), vidi NSIR str. 53., 121., 124. Akcijski plan 2013.-2015., poglavlje 8.1.2.	bazu podataka o romskim zajednicama u Hrvatskoj, s posebnim osvrtom na mapiranje mikroregija u kojima su Romi u posebno teškom stanju. Ova baza podataka i mapiranje pripremit će do 4. tromjesečja 2016. u okviru IPA projekta 2012. "Podrška nacionalnim manjinama na lokalnoj razini" (očekuje se da će početi u 2. kvartalu 2015.). Mapiranje će biti osnova za izradu, provođenje i praćenje politike, kao i procjenu u relevantnim područjima na nacionalnoj i lokalnoj razini. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, regionalni centri socijalne skrbi, kao i Hrvatski zavod za zapošljavanje (HZZ) također imaju neovisne baze podataka, u kojima su temeljni podaci na raspolaganju ULJPPNM-u i drugim zainteresiranim stranama (u okviru zakonskih granica sustava zaštite privatnosti), a njihovi glavni
T.09.2 - Provodi se nacionalni strateški okvir politike za uključivanje romskog stanovništva.	4 - obuhvaća pouzdane metode praćenja za procjenu učinka aktivnosti integracije Roma i mehanizam revizije prilagodbe strategije;	Da	Za metode praćenja i mehanizma revizije prilagodbe strategije koja je izrađena, provodi se i nadzire u bliskoj suradnji i trajnom dijalogu s romskim udrugama civilnog društva te regionalnim i lokalnim vlastima, vidi NSIR	Iznad navedeni odjeljci o poglavljima NSIR-a i mehanizmima praćenja sadrže i reference o sudjelovanju romskih udruga civilnog društva te regionalnih i lokalnih vlasti u izradi, provedbi i praćenju NSIR-a, kao i svrhe, ciljeve, pokazatelje napretka, a predstavljaju i neke osnovne podatke, te navode izvore

Ex ante uvjet	Kriterij	Kriterij ispunjen (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenje
			poglavlje IV.8 (str. 116 i dalje), i poglavlje V. (str. 120 i dalje).	<p>podataka.</p> <p>Vlada Republike Hrvatske imenovala je Povjerenstvo za praćenje provedbe Nacionalne strategije za uključivanje Roma 3. listopada 2013. http://www.uljppnm.vlada.hr/index.php?option=com_content&view=article&id=312:rjeenje-o-imenovanju-predsjednice-zamjenika-predsjednice-i-lanova-povjerenstva-za-praenje-provedbe-nacionalne-strategije-za-ukljuivanje-roma-za-razdoblje-od-2013-do-2020-godine-&catid=2:novosti</p> <p>S ciljem procjene rezultata i učinaka mjera definiranih u okviru ciljeva Strategije, njihova provedba će biti predmet periodičnih evaluacija.</p>
T.09.2 - Provodi se nacionalni strateški okvir politike za uključivanje romskog stanovništva.	5 - izrađena je, provodi se i nadzire u bliskoj suradnji i trajnom dijalogu s romskim udrugama civilnog društva te regionalnim i lokalnim vlastima.	Ne	<p>Za izradu, provedbu i nadzor vidi: NSIR 2013.-2020., Poglavlje VI. Provedba Strategije, VI. 1</p> <p>Za uloge provedbenih tijela i partnera te jedinica lokalne i regionalne samouprave vidi</p>	<p>Na lokalnoj razini, romsko je civilno društvo također uključeno preko svojih vijeća nacionalne manjine (VNM-ovi) i pojedinačnih predstavnika (PP-ovi), prema Ustavnom zakonu o pravima nacionalnih manjina.</p> <p>Postoji sustav redovite komunikacije s regionalnim/lokalnim</p>

Ex ante uvjet	Kriterij	Kriterij ispunjen (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenje
			<p>NSIR str. 129.-130.; Civilni sektor, str. 130. – 131.</p> <p>Za financijske aspekte, vidi: NSIR Poglavlje VI. Provedba strategije, VI. 2 Financijski okvir za provođenje strategije, str. 131.-132.</p>	<p>vlastima izravno i putem nadležnih stručnih tijela (udruga općina, gradova i županija), putem kojeg se pruža podršku u razvoju i provedbi regionalnih/lokalnih akcijskih planova i komunikaciji i korištenju sredstava relevantnih resornih ministarstava, kako je predviđeno NSIR-om.</p>
<p>T.09.2 - Provodi se nacionalni strateški okvir politike za uključivanje romskog stanovništva.</p>	<p>6 - Na zahtjev i ako je opravdano, relevantnim dionicima pruža se podrška pri podnošenju prijava za projekte te provedbi i upravljanju odabranim projektima.</p>	<p>Da</p>	<p>http://www.pgfhr.org/index.php/hr/generiranje-projekta</p>	<p>ULJPPNM na zahtjev pruža informacije i savjete relevantnim dionicima o pristupu fondovima. Tehnička pomoć u okviru operativnih programa predviđa financiranje aktivnosti koje podupiru potencijalne korisnike i regionalne dionike pri uspješnoj primjeni i provedbi projekata ESF-a i EFRR-a kroz jačanje njihovih kapaciteta, kao i aktivnosti koje su relevantne s obzirom na informacije, komunikaciju i vidljivost. Osim toga, financirat će se organizacija specijaliziranih događaja za potencijalne podnositelje prijava i/ili promotore projekta kako bi se povećalo njihovo razumijevanje i znanje o pripremi projekata (razmjena najboljih praksi, konferencije i seminari) spremnih za financiranje, animaciju i povećanje interesa za i</p>

Ex ante uvjet	Kriterij	Kriterij ispunjen (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenje
				znanja o Europskom socijalnom fondu, te koji rezultate postignute u sklopu Operativnog programa čine javno dostupnim.
T.09.3 - Zdravstvo: postojanje nacionalnog ili regionalnog strateškog okvira zdravstvene politike sukladnog članku 168. Ugovora o funkcioniranju Europske unije kojim se jamči ekonomska održivost.	1 – Postoji nacionalni ili regionalni strateški okvir zdravstvene politike koji uključuje sljedeće:	Da	Hrvatska nacionalna strategija razvoja zdravstva 2012. – 2020. (NN 116/12)	Nacionalna Strategija razvoja zdravstva (NSRZ) 2012. – 2020. krovni je strateški dokument u sektoru zdravstva, a usvojili su ju je Vlada RH i Sabor. Prioriteti i mjere definirane u Strategiji jasno ciljaju na poboljšanje pristupa visokokvalitetnim zdravstvenim uslugama te na osiguranje učinkovitog i održivog sustava zdravstva.

<p>T.09.3 - Zdravstvo: postojanje nacionalnog ili regionalnog strateškog okvira zdravstvene politike sukladnog članku 168. Ugovora o funkcioniranju Europske unije kojim se jamči ekonomska održivost.</p>	<p>2 - koordinirane mjere za unapređenje pristupa kvalitetnim zdravstvenim uslugama;</p>	<p>Da</p>	<p>Hrvatska nacionalna strategija razvoja zdravstva 2012. – 2020. (NN 116/12)</p> <p>Strateški plan ministarstva zdravstva za razdoblje 2014.-2016.</p> <p>Strateški plan razvoja javnog zdravstva za razdoblje 2013.-2015.</p> <p>Strateški plan razvoja palijativne skrbi u Republici</p>	<p>Mjere za unapređenje dostupnosti i kvalitete zdravstvene skrbi odnose se na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • teritorijalnu dostupnost (jačanje hitne medicinske službe i primarne zdravstvene zaštite, osobito na otocima i zemljopisno udaljenim i slabo naseljenim područjima, NSRZ, verzija na engleskom jeziku, str. 76.-79., Strateški plan Ministarstva zdravstva za razdoblje 2014. – 2016. Str. 8.); • terenske inicijative za ranjive skupine, posebice kroz prevenciju bolesti i promicanje zdravlja (NSRZ, verzija na engleskom jeziku, str 81.-83., Strateški plan razvoja javnog zdravstva za razdoblje 2013.-2015., str 22-23).
--	--	-----------	---	---

Ex ante uvjet	Kriterij	Kriterij ispunjen (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenje
			<p>Hrvatskoj za razdoblje 2014.-2016.</p> <p>Nacionalni plan razvoja kliničkih bolničkih centara, kliničkih bolnica, klinika i općih bolnica u Republici Hrvatskoj 2014.- 2016. (nacrt)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • poboljšanje adekvatnosti i djelotvornosti usluga kroz razvoj kliničkih smjernica i procjenu zdravstvenih tehnologija (NSRZ, verzija na engleskom jeziku, str. 80.-81., Strateški plan razvoja zdravstva za razdoblje 2014.- 2016. str. 15.,16.).

<p>T.09.3 - Zdravstvo: postojanje nacionalnog ili regionalnog strateškog okvira zdravstvene politike sukladnog članku 168. Ugovora o funkcioniranju Europske unije kojim se jamči ekonomska održivost.</p>	<p>3 - mjere za poticanje učinkovitosti u sektoru zdravstva razvijanjem modela pružanja usluga i infrastrukture;</p>	<p>Da</p>	<p>Hrvatska nacionalna strategija razvoja zdravstva 2012. – 2020. (NN 116/12)</p> <p>Nacionalni plan razvoja kliničkih bolničkih centara, kliničkih bolnica, klinika i općih bolnica u Republici Hrvatskoj 2014.- 2016. (nacrt)</p>	<p>Mjere za poticanje učinkovitosti u sektoru zdravstva odnose se na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • modele pružanja usluga i infrastrukturu (reorganizacija bolničkog sustava kroz uspostavu regionalne bolničke mreže, povećanje kapaciteta dnevnih bolnica/dnevne kirurgije i kapaciteta dugotrajne i produljene njege, uz odgovarajuće smanjenje kapaciteta bolnica za akutnu skrb, jačanje zdravstvene zaštite na razini zajednice, (NSRZ, verzija na engleskom jeziku, str. 76.-79., nacrt Nacionalnog plana razvoja kliničkih bolničkih centara, kliničkih bolnica, klinika i općih bolnica u Republici Hrvatskoj za razdoblje
--	--	-----------	---	--

Ex ante uvjet	Kriterij	Kriterij ispunjen (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenje
				<p>2014.-2016., cijeli dokument);</p> <ul style="list-style-type: none"> provedbu učinkovitih, inovativnih i interoperabilnih tehnologija (e-zdravlje, NSRZ, verzija na engleskom jeziku, str. 67.-7.).
<p>T.09.3 - Zdravstvo: postojanje nacionalnog ili regionalnog strateškog okvira zdravstvene politike sukladnog članku 168. Ugovora o funkcioniranju Europske unije kojim se jamči ekonomska održivost.</p>	<p>4 - sustav za praćenje i reviziju.</p>	<p>Ne</p>	<p>Hrvatska nacionalna strategija razvoja zdravstva 2012. – 2020. (NN 116/12)</p> <p>Strateški plan razvoja javnog zdravstva za razdoblje 2013.-2015.</p> <p>Nacionalni plan razvoja kliničkih bolničkih centara, kliničkih bolnica, klinika i općih bolnica u Republici Hrvatskoj 2014.- 2016.</p>	<p>Praćenje i revizija provedbe strategije naznačeni su u Nacionalnoj strategiji razvoja zdravstva 2012. – 2020. (3. odlomak poglavlja o strateškim razvojnim smjerovima, prioritetima i mjerama, str. 66., verzija na engleskom jeziku), i navedeni su kratkoročni strateški planovi koji pokrivaju različite segmente zdravstvene zaštite: Strateški plan razvoja javnog zdravstva za razdoblje 2013.-2015. (str. 42.), Strateški plan razvoja palijativne skrbi u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2014. – 2016. (str. 31.), Nacionalni plan razvoja kliničkih bolničkih centara, kliničkih bolnica, klinika i općih bolnica u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2014.- 2016. (nacrt, str. 30.-33.).</p> <p>Nacionalni plan razvoja kliničkih bolničkih centara, kliničkim bolnicama, klinikama i općim bolnicama za razdoblje 2014.-2016.</p>

Ex ante uvjet	Kriterij	Kriterij ispunjen (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenje
				usvojila je Vlada RH u lipnju 2014.
T.09.3 - Zdravstvo: postojanje nacionalnog ili regionalnog strateškog okvira zdravstvene politike sukladnog članku 168. Ugovora o funkcioniranju Europske unije kojim se jamči ekonomska održivost.	5 - Država članica usvojila je okvir u kojem su indikativno određena dostupna proračunska sredstva i njihova ekonomična koncentracija s obzirom na prioritetne potrebe u zdravstvu.	Da	Državni proračun Republike Hrvatske za 2014. s projekcijama za 2015. i 2016. (NN 152/13 i 39/14) http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2013_12_152_3213.html , http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/dodatni/429690.pdf Strateški plan Ministarstva zdravstva za razdoblje 2014. 2016.)	Kratkoročni i srednjoročni okvir za proračunska sredstva, u kojem su indikativno određena dostupna proračunska sredstva za zdravstvenu skrb, sadržan je u Državnom proračunu (NN 152/13, str. 188.-198., NN 38/14, str. 134.-140.) i u Strateškom planu Ministarstva zdravstva za razdoblje 2014. 2016., te se ažurira jednom godišnje. Strateški plan Ministarstva zdravstva za razdoblje 2014. 2016. definira opće i specifične ciljeve u sektoru zdravstva i omogućava vezu između tih ciljeva i proračunskih sredstava (Tablica 8, str. 28.-26.), prikazujući koncentraciju sredstava za ostvarivanje definiranih ciljeva.
T.10.2 – Visoko obrazovanje: postojanje nacionalnog ili regionalnog strateškog okvira politike za povećanje udjela osoba s tercijarnim obrazovanjem te njegove kakvoće i učinkovitosti sukladno članku 165. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.	1 – Provodi se nacionalni ili regionalni strateški okvir politike za tercijarno obrazovanje sa sljedećim karakteristikama:	Da	Strategija znanosti, obrazovanja i tehnologije koju je usvojila Vlada RH početkom srpnja 2014. Strategija znanosti, obrazovanja i tehnologije koju je usvojila	Strategija znanosti, obrazovanja i tehnologije obuhvaća relevantne intervencije i mjere u sljedećim područjima: cjeloživotno učenje, obrazovanje u ranom djetinjstvu i usluge skrbi, pred-tercijarno obrazovanje, visoko obrazovanje, kao i obrazovanje odraslih. Prijedlog Strategije već uključuje i Akcijski plan za provedbu svake prepoznate mjere (u Akcijskom planu

Ex ante uvjet	Kriterij	Kriterij ispunjen (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenje
			Vlada Republike Hrvatske	određene su odgovorne institucije za provedbu svake mjere, kao i rokovi i pokazatelji uspjeha).
T.10.2 - Visoko obrazovanje: postojanje nacionalnog ili regionalnog strateškog okvira politike za povećanje udjela osoba s tercijarnim obrazovanjem te njegove kakvoće i učinkovitosti sukladno članku 165. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.	2 – po potrebi, sadrži mjere za povećanje sudjelovanja u tercijarnom obrazovanju i udjela osoba s tercijarnim obrazovanjem kojima se:	Da	<p>Strategija znanosti, obrazovanja i tehnologije koju je usvojila Vlada RH početkom srpnja 2014.:</p> <p>https://vlada.gov.hr/UserDocsImages/Sjednice/2014/172%20sjednica%20Vlade//172%20-201.pdf</p> <p>Socijalna uključenost visokog obrazovanja u Hrvatskoj, autori: Thomas Farnell, Teo Matković, Karin Doolan, Mirna Cvitan, 2014 (Institut za razvoj obrazovanja). Izvješće je dostupno na: http://www.iro.hr/hr/publikacije/socijalna-ukljucivost-visokog-obrazovanja-2014/</p>	<p>Nova Strategija ima za cilj uvesti financiranje nedovoljno zastupljenih skupina i potpore za studente s invaliditetom (mjere 6.1.2, 6.2.1-6.2.3, 6.4.1-6.4.7 nacrta Strategije).</p> <p>Preliminarna analiza pokazuje da su glavni razlozi za prekid studija nedostatak odgovarajućih kompetencija po ulasku u sustav visokog obrazovanja, pad motivacije studenta ili nedovoljna sredstva za studij.</p> <p>U odnosu na rješavanje problema studenata koji bi mogli prekinuti studij, jedan od ciljeva nacrta Strategije je uspostavljanje centara za pružanje podrške studentima te usluga savjetovanja u području profesionalne orijentacije na sveučilištima (Mjera 2.7.1. Visoko obrazovanje).</p>

Ex ante uvjet	Kriterij	Kriterij ispunjen (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenje
T.10.2 - Visoko obrazovanje: postojanje nacionalnog ili regionalnog strateškog okvira politike za povećanje udjela osoba s tercijarnim obrazovanjem te njegove kakvoće i učinkovitosti sukladno članku 165. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.	3 - povećava sudjelovanje u visokom obrazovanju pripadnika skupina s niskim prihodima i drugih nedovoljno zastupljenih skupina, s posebnim naglaskom na skupine u nepovoljnom položaju uključujući ljude iz marginaliziranih zajednica;	Da	Strategija znanosti, obrazovanja i tehnologije Socijalna i ekonomska slika studentskog života u Hrvatskoj: nacionalno izvješće istraživanja EUROSTUDENT za Hrvatsku, Institut za razvoj obrazovanja, Zagreb 2011. Izvješće dostupno na: http://public.mzos.hr/Default.aspx?sec=2254	Nova strategija ima za cilj uvesti financiranje nedovoljno zastupljenih skupina i potpore za studente s invaliditetom (mjere 6.1.2, 6.2.1-6.2.3, 6.4.1 -6.4.7 Strategije). Nacionalna istraživanja provedena su vezano uz društveno-ekonomsku situaciju studentskog života u Hrvatskoj (EUROSTUDENT). Podaci se odnose na socijalni profil studenata a dostupni su na str. 30. Nova strategija ima za cilj uvesti financiranje nedovoljno zastupljenih skupina i potpore za studente s invaliditetom (mjere 6.1.2, 6.2.1-6.2.3, 6.4.1 -6.4.7 Strategije). Nacionalna zaklada za potporu učeničkom i studentskom standardu daje godišnje stipendije različitim kategorijama studenata (uključujući i studente s invaliditetom, romsku manjinsku skupinu studenata, studente korisnike prava socijalne skrbi, itd.).
T.10.2 - Visoko obrazovanje: postojanje nacionalnog ili regionalnog strateškog okvira politike za povećanje udjela osoba s tercijarnim obrazovanjem te njegove kakvoće i učinkovitosti sukladno članku 165. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.	4 -smanjuje stopa prekida studija/poboljšava stopa završetka studija;	Da	Socijalna uključenost visokog obrazovanja u Hrvatskoj, autori: Thomas Farnell, Teo Matković, Karin Doolan, Mirna Cvitan, 2014 (Institut za razvoj	Preliminarna analiza pokazuje da su glavni razlozi prekida studija nedostatak odgovarajućih kompetencija po ulasku u sustav visokog obrazovanja, pad motivacije studenta ili nedovoljna sredstva za studij.

Ex ante uvjet	Kriterij	Kriterij ispunjen (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenje
			<p>obrazovanja). Izvješće je dostupno na:</p> <p>http://www.iro.hr/hr/publikacije/socijalna-ukljucivost-visokog-obrazovanja-2014/</p> <p>Strategija znanosti, obrazovanja i tehnologije</p>	<p>Ciljane aktivnosti za najranjivije kategorije studenata, kao i za one kod kojih postoji rizik od prekida studija predviđene su u sklopu sljedećih mjera: razvoj i provedba izvanrednih studija, osnivanje centara za podršku studentima u visokom obrazovanju, razvoj i provedba usluge savjetovanja u području profesionalne orijentacije na razini srednjoškolskog i visokoškolskog obrazovanja, ulaganja u studentske smještajne objekte s prioritetom osiguranja dostupnosti domova studentima koji su socijalno i ekonomski u nepovoljnom položaju te ciljana politika stipendiranja putem Nacionalne zaklade za potporu učeničkom i studentskom standardu.</p>
<p>T.10.2 - Visoko obrazovanje: postojanje nacionalnog ili regionalnog strateškog okvira politike za povećanje udjela osoba s tercijarnim obrazovanjem te njegove kakvoće i učinkovitosti sukladno članku 165. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.</p>	<p>5 - potiče osmišljanje inovativnih sadržaja i programa;</p>	<p>Da</p>	<p>Strategija znanosti, obrazovanja i tehnologije</p> <p>Zakon o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru (NN, 22/2013)</p> <p>Ekonomski program Republike Hrvatske 2013.:</p> <p>http://www.mfin.hr/adminmax/docs/2013%20Economic%20Prog</p>	<p>Zakon o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru (HKO) uspostavlja potreban zakonodavni i institucionalni okvir za daljnji razvoj i provedbu HKO-a, kao i za referenciranje i samo-certificiranje HKO-a a obzirom na Europski kvalifikacijski okvir i Europsko područje visokog obrazovanja. Na temelju odredbi Zakona, osiguravanje i razvoj kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju putem postupaka inicijalne akreditacije, ponovne akreditacije, tematskog vrednovanja i statusa utvrđenog vanjskom prosudbom sustava osiguravanja kvalitete aktivnosti su koje provodi i organizira Agencija</p>

Ex ante uvjet	Kriterij	Kriterij ispunjen (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenje
			<p>ramme%20of%20Croatia.pdf</p> <p>Nacionalni program reformi za 2014.</p> <p>Zakon o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju (NN 45/09).</p>	<p>za znanost i visoko obrazovanje, (HAZVO) kao javna ustanova Republike Hrvatske s ciljem osiguravanja kvalitete i razvoja znanosti i visokog obrazovanja, kao i druge ustanove u Republici Hrvatskoj koji za zadatak imaju osiguravanje kvalitete i razvoj znanosti i visokog obrazovanja.</p>
<p>T.10.2 - Visoko obrazovanje: postojanje nacionalnog ili regionalnog strateškog okvira politike za povećanje udjela osoba s tercijarnim obrazovanjem te njegove kakvoće i učinkovitosti sukladno članku 165. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.</p>	<p>6 - Mjere za povećanje zapošljivosti i poduzetništva kojima se:</p>	<p>Da</p>	<p>Strategiju znanosti, obrazovanja i tehnologije usvojila je Vlada Republike Hrvatske početkom srpnja 2014.:</p> <p>https://vlada.gov.hr/UserDocsImages/Sjednice/2014/172%20sjednica%20Vlade/172%20-201.pdf</p> <p>Podaci vezani uz akreditaciju studijskih programa dostupni su na: https://www.azvo.hr/index.php/en/vrednovanja/postupci-vrednovanja-u-visokomobrazovanju/inicijalna-akreditacijastudijskih-programa</p>	<p>Agencija za znanost i visoko obrazovanje provodi dio postupka inicijalne akreditacije visokoškolskih ustanova, sukladno Zakonu o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju (NN 45/09) i Pravilniku o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta (NN 24/2010). Inicijalna akreditacija provodi se u skladu s Postupkom inicijalne akreditacije za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja. Neki od kriterija u vrednovanju studijskih programa uključuju: opravdanost pokretanja</p>

Ex ante uvjet	Kriterij	Kriterij ispunjen (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenje
				studija s obzirom na potrebe tržišta rada u javnom i privatnom sektoru; odnos prema potrebama lokalne zajednice; osigurava li studij stjecanje stručnih kompetencija, uključujući i znanja, vještine i metode zaključivanja, itd.
T.10.2 - Visoko obrazovanje: postojanje nacionalnog ili regionalnog strateškog okvira politike za povećanje udjela osoba s tercijarnim obrazovanjem te njegove kakvoće i učinkovitosti sukladno članku 165. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.	7 - potiče razvoj “transverzalnih vještina”, što uključuje i poduzetništvo u svim programima visokog obrazovanja;	Da	Strategiju znanosti, obrazovanja i tehnologije usvojila je Vlada Republike Hrvatske početkom srpnja 2014.: https://vlada.gov.hr/UserDocsImages/Sjednice/2014/172%20sjednica%20Vlade/172%20-%201.pdf Podaci vezani uz akreditaciju studijskih programa dostupni su na: http://www.azvo.hr/index.php/en/vrednovanja/postupci-vrednovanja-u-visokom-obrazovanju/inicijalna-akreditacija-studijskih-programa	Ovaj konkretni problem rješavat će se kroz provedbu mjera iz Strategije, kao što su: unapređenje studijskih programa kroz dosljednu provedbu Bolonjskog procesa, usklađivanje broja i profila studijskih programa s potrebama tržišta rada (osiguravajući integraciju i veći opseg transverzalnih vještina u studijskim programima), poboljšanje studentskog standarda s fokusom na socijalnoj dimenziji studiranja; internacionalizacija visokog obrazovanja. Detaljnije mjere navedene su Strategiji - odjeljak: Visoko školstvo - str. 102.-103. (mjere br.: 1.1.1., 1.2.1. i 1.2.2.).

Ex ante uvjet	Kriterij	Kriterij ispunjen (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenje
<p>T.10.2 - Visoko obrazovanje: postojanje nacionalnog ili regionalnog strateškog okvira politike za povećanje udjela osoba s tercijarnim obrazovanjem te njegove kakvoće i učinkovitosti sukladno članku 165. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.</p>	<p>8 - smanjuju spolne razlike u pogledu akademskih i strukovnih odabira.</p>	<p>Da</p>	<p>Socijalna i ekonomska slika studentskog života u Hrvatskoj: nacionalno izvješće istraživanja EUROSTUDENT za Hrvatsku, Institut za razvoj obrazovanja, Zagreb 2011. Izvješće je dostupno na: http://public.mzos.hr/Default.aspx?sec=2254</p>	<p>Besplatno obrazovanje u javnim ustanovama visokoškolskog obrazovanja osigurano je za uspješne i redovne studente akademskih godina 2012./2013., 2013./2014. i 2014./2015. Subvencioniranje troškova studija za redovne studente olakšava pristup sveučilišnom obrazovanju. Uz to, Nacionalna zaklada za potporu učeničkom i studentskom standardu daje godišnje stipendije različitim kategorijama studenata (uključujući i studente s invaliditetom, studente pripadnike romske manjinske skupine, studente korisnike prava iz socijalne skrbi, itd.). Poseban prioritet u razvoju visokog obrazovanja dan je povećanju broja osoba sa završenim studijem u tehničkim, biomedicinskim, biotehničkim i prirodnoznanstvenim područjima (znanost, tehnologija, inženjerstvo i matematika), području informacija i komunikacija i interdisciplinarnim studijima koji su vezani uz ta područja. Spolna nejednakost trenutno nije prepoznata kao problem koji je potrebno rješavati.</p>

<p>T.10.3 - Cjeloživotno učenje (CU): Postojanje nacionalnog ili regionalnog strateškog okvira politike za cjeloživotno učenje sukladno članku 165. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.</p>	<p>1 - Postoji nacionalni ili regionalni strateški okvir politike za cjeloživotno učenje koji sadrži mjere:</p>	<p>Da</p>	<p>Strategija znanosti, obrazovanja i tehnologije -</p>	<p>Nacrt Strategije znanosti, obrazovanja i tehnologije obuhvaća relevantne intervencije i mjere u sljedećim područjima: cjeloživotno učenje,</p>
---	---	-----------	---	---

Ex ante uvjet	Kriterij	Kriterij ispunjen (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenje
			https://vlada.gov.hr/UserDocsImages//Sjednice/2014/172%20sjednica%20Vlade/172%20-%201.pdf	<p>odgoj i obrazovanje u ranom djetinjstvu, predtercijarno obrazovanje, visoko obrazovanje i obrazovanje odraslih. Nacrt Strategije već uključuje i akcijski plan za provedbu svake utvrđene mjere (u akcijskom su planu navedene odgovorne institucije za provedbu svake mjere, kao i rokovi i pokazatelji uspjeha).</p> <p>Strategija uvodi cjeloživotno obrazovanje kao integrirano načelo na kojem bi se trebalo zasnivati cjelokupno obrazovanje. Ovo načelo obuhvaća učenje u svim životnim fazama i u svim oblicima, uključujući formalne programe obrazovanja, ali i nenamjerno i neorganizirano stjecanje znanja i vještina (str. 14.-24.).</p>
<p>T.10.3 - Cjeloživotno učenje (CU): Postojanje nacionalnog ili regionalnog strateškog okvira politike za cjeloživotno učenje sukladno članku 165. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.</p>	<p>2 – za podršku razvoju i povezivanju usluga za CU uključujući njihovu provedbu i unapređenje vještina povezanih s njima (npr. vrednovanje, usmjeravanje, obrazovanje i obuka) i omogućavanje uključenosti relevantnih dionika i partnerstva s njima;</p>	<p>Ne</p>	<p>Strategija znanosti, obrazovanja i tehnologije</p> <p>Zakon o HKO-u (NN 22/2013)</p> <p>Državni pedagoški standard predškolskog odgoja i naobrazbe (NN 63/08)</p>	<p>Neki od ciljeva navedenih u Strategiji (poglavlje o CU-u, str. 14., 22.) obuhvaćaju razvoj sustava za vrednovanje formalnog i neformalnog učenja. Jedan je od ciljeva, kao što je navedeno u Strategiji (odjeljak Cjeloživotno učenje), integriranje politike cjeloživotnog učenja s ciljevima socijalnog, ekonomskog, regionalnog i kulturnog razvoja kao i politikama zapošljavanja</p>

Ex ante uvjet	Kriterij	Kriterij ispunjen (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenje
			<p>63/08)</p> <p>Državni pedagoški standard osnovnoškolskog sustava odgoja i obrazovanja (NN 63/08)</p> <p>Državni pedagoški standard srednjoškolskog sustava odgoja i obrazovanja (NN 63/08)</p>	<p>i socijalne skrbi. U tom smislu, jednom od mjera u nacrtu Strategije predviđen je razvoj baze podataka kao i sustava za evidentiranje i analiziranje ljudskih resursa (u suradnji s drugim nadležnim ministarstvima i državnim agencijama). Također je predviđeno da se razvijaju modeli i instrumenti za predviđanje budućih potreba za vještinama i kvalifikacijama u skladu s razvojnim ciljevima, demografskim i migracijskim promjenama (u suradnji s drugim nadležnim ministarstvima i državnim agencijama).</p>
<p>T.10.3 - Cjeloživotno učenje (CU): Postojanje nacionalnog ili regionalnog strateškog okvira politike za cjeloživotno učenje sukladno članku 165. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.</p>	<p>3 - za djelotvorno pružanje usluga razvoja vještina za različite ciljane skupine gdje su one prepoznate kao prioritete u nacionalnom ili regionalnom strateškom okviru politike (na primjer: mlade u strukovnoj izobrazbi, odrasle, žene koje se vraćaju na tržište rada, nekvalificirane i starije radnike, migrante te druge skupine u nepovoljnom položaju, posebice osobe s invaliditetom);</p>	<p>Da</p>	<p>Strategija znanosti, obrazovanja i tehnologije</p> <p>Zakon o strukovnom obrazovanju (NN 30/09)</p>	<p>Strategija već sadrži akcijski plan za provođenje svake utvrđene mjere (akcijski plan sadrži popis odgovornih ustanova za provođenje svake pojedine mjere kao i vremenski raspored i pokazatelje uspjeha). Prema tome, u različitim dijelovima Strategije navedene su mjere za odgovarajuće ciljane skupine: učenici/studenti na svim razinama obrazovanja, uključujući učenike/studente u nepovoljnom položaju, odrasle i učitelje/profesore. U poglavlju Obrazovanje odraslih, str. 138., navedene su sljedeće mjere:</p>

Ex ante uvjet	Kriterij	Kriterij ispunjen (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenje
				<p>razvoj novih profesionalnih i kvalifikacijskih standarda u skladu s potrebama tržišta rada, provedba novih verificiranih programa u poljima koja su od strateške važnosti za Hrvatsku, razvoj i provedba prioriternih programa formalnog i neformalnog učenja za građane bez osnovnoškolskog obrazovanja ili s nižim razinama obrazovanja, za socijalno ugrožene i marginalizirane građane te za osobe s posebnim potrebama, starije građane i migrante.</p>
<p>T.10.3 - Cjeloživotno učenje (CU): Postojanje nacionalnog ili regionalnog strateškog okvira politike za cjeloživotno učenje sukladno članku 165. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.</p>	<p>4 -mjere za širenje pristupa cjeloživotnom učenju koje uključuju i djelotvornu primjenu transparentnih instrumenata (Europski kvalifikacijski okvir, Nacionalni kvalifikacijski okvir, Europski sustav kreditnih bodova za strukovno obrazovanje i osposobljavanje, Europski referentni okvir za osiguranje kvalitete u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju);</p>	<p>Da</p>	<p>Hrvatski zakon o kvalifikacijskom okviru (NN 22/2013)</p> <p>Pravilnik o registru HKO-a stupio je na snagu 22. svibnja 2014. (NN 62/14):</p> <p>http://narodne-novine.nn.hr/default.aspx</p>	<p>Neki od ciljeva opisani u Strategiji (poglavlje Cjeloživotno učenje, str. 14.) obuhvaćaju razvoj sustava za cjeloživotno osobno i profesionalno usmjeravanje, uzimajući u obzir specifičnosti svake razine obrazovanja, kao i razvoj sustava za vrednovanje formalnog i neformalnog učenja. Pravilnik za priznavanje i vrednovanje neformalnog i informalnog učenja je u postupku izrade. Pravilnikom će se po prvi put utvrditi sustav priznavanja neformalnog i informalnog učenja u cijeloj zemlji. Pravilnik o priznavanju i vrednovanju neformalnog i informalnog učenja planira se donijeti 2014., dok će IT sustav za održavanje</p>

Ex ante uvjet	Kriterij	Kriterij ispunjen (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenje
				<p>registra HKO-a, u koji će biti uneseni prvi kvalifikacijski i profesionalni standardi, bit će uspostavljen 2015.</p> <p>Pravilnik će biti usko povezan s Pravilnikom o Registru HKO-a, kao jedinim sustavom kvalifikacija koji će biti uključen u HKO, a temeljem kojeg će se kvalifikacije moći steći na neformalan i informalan način.</p>
<p>T.10.3 - Cjeloživotno učenje (CU): Postojanje nacionalnog ili regionalnog strateškog okvira politike za cjeloživotno učenje sukladno članku 165. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.</p>	<p>5 – za povećanje relevantnosti obrazovanja i naobrazbe na tržištu rada i njihovo prilagođavanje potrebama prepoznatih ciljanih skupina (npr. mladi u strukovnoj izobrazbi, odrasli, žene koje se vraćaju na tržište rada, nekvalificirani i stariji radnici, migranti te druge skupine u nepovoljnom položaju, posebice osobe s invaliditetom),</p>	<p>Da</p>	<p>Zakon o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru (NN 22/2013)</p> <p>Pravilnik o registru HKO-a stupio je na snagu 22. svibnja 2014. (NN 62/14):</p> <p>http://narodne-novine.nn.hr/default.aspx</p>	<p>HKO će rezultirati višim stupnjem zapošljivosti, što će omogućiti povezivanje i uspoređivanje s drugim obrazovnim sustavima u Europi. Usvajanje Pravilnika o priznavanju i vrednovanju neformalnog i informalnog učenja planirano je u 2014., dok će se IT sustav za održavanje registra HKO-a, u kojem će biti uneseni prvi kvalifikacijski i profesionalni standardi, uspostaviti 2015. U Zakonu o HKO-u, članak 9. (NN 22/2013), imenovana su različita tijela i dionici koji su uključeni u razvoj i provedbu HKO-a: Nacionalno vijeće za razvoj ljudskih potencijala, ministarstvo nadležno za obrazovanje i znanost, ministarstvo nadležno</p>

Ex ante uvjet	Kriterij	Kriterij ispunjen (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenje
				za rad, ministarstvo nadležno za regionalni razvoj i sektorska vijeća. U članku 10. i 12. opisane su sastavnice Nacionalnog vijeća i sektorskih vijeća.
T. 10.4 – Postojanje nacionalnog ili regionalnog strateškog okvira politike za poboljšanje kvalitete sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja u skladu s člankom 165. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.	1 - Postojanje nacionalnog ili regionalnog strateškog okvira politike za poboljšanje kvalitete sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja u skladu s člankom 165. Ugovora o funkcioniranju Europske unije koji uključuje mjere za:	Da	Strategiju znanosti, obrazovanja i tehnologije usvojila je Vlada Republike Hrvatske početkom lipnja 2014. <i>Strategija znanosti, obrazovanja i tehnologije koju je usvojila Vlada Republike Hrvatske:</i> https://vlada.gov.hr/UserDocsImages/Sjednice/2014/172%20sjednica%20Vlade//172%20-%201.pdf	Nacrt Strategije znanosti, obrazovanja i tehnologije obuhvaća relevantne intervencije i mjere u sljedećim područjima: cjeloživotno učenje, odgoj i obrazovanje u ranom djetinjstvu, predtercijarno obrazovanje, visoko obrazovanje i obrazovanje odraslih. Nacrt Strategije već uključuje i akcijski plan za provedbu svake utvrđene mjere (u akcijskom su planu navedene odgovorne institucije za provedbu svake mjere, kao i rokovi i pokazatelji uspjeha).
T. 10.4 – Postojanje nacionalnog ili regionalnog strateškog okvira politike za poboljšanje kvalitete sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja u skladu s člankom 165. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.	2 -poboljšanje relevantnosti sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja na tržištu rada, u uskoj suradnji s relevantnim dionicima, uključujući i mehanizme predviđanja potražnje za vještinama, prilagodbu kurikuluma i jačanje različitih oblika učenja usmjerenog na rad;	Ne	Zakon o strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (NN 30/09) Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije: https://vlada.gov.hr	Na temelju odredbi čl. 14. Zakona o strukovnom obrazovanju i osposobljavanju, Nacionalno vijeće za strukovno obrazovanje ima 17 članova – predstavnika različitih nacionalnih organizacija dionika - Hrvatske udruge poslodavaca, Gospodarske komore, Obrtničke komore, sindikata, Ministarstva gospodarstva, Ministarstva socijalne politike i mladih, Hrvatskog zavoda za zapošljavanje,

Ex ante uvjet	Kriterij	Kriterij ispunjen (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenje
			/UserDocsImages//Sjednice/2014/172%20sjednica%20Vlade//172%20-%201.pdf	strukovnih škola, visokoškolskih ustanova itd. Vijeće za strukovno obrazovanje predlaže obrazovne sektore, koordinira rad svih dionika u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju, pokreće inicijative za donošenje izmjena i dopuna nastavnih planova i programa, predlaže mjere, aktivnosti i strategije razvoja u strukovnom obrazovanju, te ima i druge dužnosti u skladu s Odlukom o imenovanju.
T. 10.4 – Postojanje nacionalnog ili regionalnog strateškog okvira politike za poboljšanje kvalitete sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja u skladu s člankom 165. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.	3 – poboljšanje kvalitete i privlačnosti SOO-a kroz uspostavljanje nacionalnog pristupa za osiguravanje kvalitete SOO-a (na primjer, u skladu s Europskim referentnim okvirom za osiguranje kvalitete SOO-a) i primjena alata za transparentnost i priznavanje, na primjer, Europskog sustava kreditnih bodova u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (ECVET).	Da	<p>Alat E-kvaliteta (SOO). Dostupan na: http://e-kvaliteta.asoo.hr/pages/public/login.xhtml</p> <p>Zakon o HKO-u</p> <p>Informacije vezane za novi kurikulum SOO-a dostupne su na: http://www.asoo.hr/default.aspx?id=1374</p> <p>Zakon o strukovnom obrazovanju (30/2009)</p>	Značajan napredak s obzirom na razvoj osiguravanja kvalitete u strukovnom obrazovanju već je ostvaren, osobito razvojem alata za samovrednovanje "E-kvaliteta". Alat pruža pomoć strukovnim školama u njihovom procesu samovrednovanja, a njihovi rezultati samoprocjene unose se u njegovu bazu podataka. E-kvaliteta strogo slijedi pristup koji se koristi u razvoju Hrvatskog okvira za osiguranje kvalitete. Sadrži prioriteta područja koja su opisana u Okviru i omogućuje jednostavan postupak za unos rezultata pomoću ljestvice procjene od pet stupnjeva. Ovim se alatom Hrvatska pridružila drugim europskim zemljama u provedbi načela navedenih u Europskom referentnom okviru za osiguranje kvalitete (eng. <i>European Quality Assurance Reference Framework, EQARF</i>).

Ex ante uvjet	Kriterij	Kriterij ispunjen (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenje
				<p>Alat E-kvaliteta (SOO) dostupan je na: at: http://e-kvaliteta.asoo.hr/pages/public/login.xml</p> <p>HKO postavlja jasne kriterije za kompetencije koje osoba može očekivati da će steći nakon završetka određenog stupnja obrazovanja.</p>
<p>G.1 - Postojanje administrativnih kapaciteta za provedbu i primjenu zakona i politika o suzbijanju diskriminacije EU-a na području ESI fondova.</p>	<p>1 - Sustavi usklađeni s institucionalnim i pravnim okvirom država članica za uključivanje tijela odgovornih za promicanje ravnopravnog postupanja prema svim osobama tijekom pripreme i provedbe programa, uključujući savjetovanje o jednakosti u aktivnostima povezanim s ESI fondovima.</p>	<p>Da</p>	<p>Zakon o suzbijanju diskriminacije (NN 85/08, 112/12)</p> <p>Zakon o ravnopravnosti spolova (NN 82/08)</p> <p>Nacionalni program zaštite i promicanja ljudskih prava za razdoblje 2013.-2016.</p> <p>Plan za borbu protiv diskriminacije za razdoblje od 2008. do 2013.</p> <p>Plan za borbu protiv diskriminacije za razdoblje od 2014. do 2018. (treba biti izrađen)</p>	<p>Zakon o suzbijanju diskriminacije uveo je pučkog pravobranitelja, kao nacionalno tijelo nadležno za pitanja jednakosti. U skladu s tim, članak 12. Zakona definira aktivnosti središnjeg tijela nadležnog za suzbijanje diskriminacije koje između ostalog uključuju sljedeće: pružanje potrebnih informacija fizičkim i pravnim osobama koje su uložile žalbu zbog diskriminacije o njihovim pravima i obvezama te mogućnostima sudske i druge zaštite, kao i provođenje istraživanja o diskriminaciji, davanje mišljenja i preporuka te predlaganje odgovarajućih pravnih i strateških rješenja Vladi Republike Hrvatske.</p> <p>U skladu s tim, institucija pučkog pravobranitelja spremna je na zahtjev mjerodavnih tijela pružiti podršku i savjete o pitanjima jednakosti spolova u aktivnostima vezanim za ESI fondove.</p>

Ex ante uvjet	Kriterij	Kriterij ispunjen (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenje
				Što se tiče dodatnih potkriterija, ove dvije aktivnosti bit će određene mjerama u sklopu novog Plana za borbu protiv diskriminacije koji će biti izrađen do sredine 2015.
G.1 - Postojanje administrativnih kapaciteta za provedbu i primjenu zakona i politika o suzbijanju diskriminacije EU-a na području ESI fondova.	2 - Sustavi osposobljavanja osoblja tijela uključenih u kontrolu i upravljanje ESI fondovima u području zakona i politike Europske unije o suzbijanju diskriminacije.	Ne		<p>Nacionalni program zaštite i promicanja ljudskih prava za razdoblje 2013.-2016. određuje suzbijanje diskriminacije kao prioritetno područje te je donesena mjera broj 8.1 koja se odnosi na obrazovanje i osposobljavanje povezano s nacionalnom i EU politikom suzbijanja diskriminacije (http://www.uljppnm.vlada.hr/images/nap_2013-2016.pdf).</p> <p>Kao rezultat toga, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, u suradnji s pravobraniteljicom, razvio je program koji će se provoditi u suradnji s Državnom školom za javnu upravu. Prva osposobljavanja na rasporedu su 21. svibnja 2014. i 16. listopada 2014. Ciljane sudionike čini osoblje uključeno u provedbu ESI fondova. Ove mjere će biti dodatno razrađene u novom planu za suzbijanje diskriminacije.</p>

Ex ante uvjet	Kriterij	Kriterij ispunjen (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenje
G.2 - Postojanje administrativnih kapaciteta za provedbu i primjenu zakona i politike o ravnopravnosti spolova Europske unije u području ESI fondova.	1 – Sustavi usklađeni s institucionalnim i pravnim okvirom država članica za uključivanje tijela odgovornih za ravnopravnost spolova tijekom pripreme i provedbe programa, uključujući pružanje savjeta o ravnopravnosti spolova u aktivnostima povezanim s ESI fondovima	Da	Zakon o ravnopravnosti spolova (NN 82/08): - tijelo za ravnopravnost spolova (članak 19.-26.) + Vladin Ured za ravnopravnost spolova (članak 18.). Nacionalna politika za ravnopravnost spolova za razdoblje od 2011. do 2015. (NN 88/11)	Zakon o ravnopravnosti spolova uveo je pučkog pravobranitelja za ravnopravnost spolova, kao nacionalno tijelo za ravnopravnost koje regulira rad Vladinog Ureda za ravnopravnost spolova. IX. poglavlje Zakona i 7. poglavlje Nacionalne politike za ravnopravnost spolova definiraju pravni i institucionalni okvir za djelovanje tijela za ravnopravnost spolova i postavljaju nacionalne mehanizme za procjenu ravnopravnosti spolova. Nova nacionalna strategija za razdoblje 2016. – 2020. tek treba biti razvijena.
G.2 - Postojanje administrativnih kapaciteta za provedbu i primjenu zakona i politike o ravnopravnosti spolova Europske unije u području ESI fondova.	2 - Sustavi osposobljavanja osoblja tijela uključenih u kontrolu i upravljanje ESI fondovima u području zakona i politika o ravnopravnosti spolova Europske unije te rodno osviještene politike	Ne		Stavak 1. članka 3. Zakona o jednakosti spolova odnosi se na obvezu tijela javne uprave na uvođenje rodno osviještene politike u sve aktivnosti, odluke, projekte te provedbu procjene njenih učinaka. - Nacionalna politika za ravnopravnost spolova za razdoblje od 2011 do 2015. (NN br. 88/11), Mjera 7.1.1., obvezuje sve javne službenike na

Ex ante uvjet	Kriterij	Kriterij ispunjen (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenje
				<p>sudjelovanje u osposobljavanju za ravnopravnost spolova. Nova Nacionalna politika za ravnopravnost spolova (2016.-2020.) vjerojatno će uključivati sličnu mjeru.</p> <p>- Osposobljavanje povezano s osnovnim pojmovima, uključujući i pravni okvir za ravnopravnost spolova, osigurao je Ured za ravnopravnost spolova u Državnoj školi za javnu upravu tri puta godišnje, što je ukupno 50-60 osposobljenih javnih službenika godišnje.</p>
<p>G.3 - Postojanje administrativnih kapaciteta za provedbu i primjenu Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom (eng. <i>UN Convention on the Rights of Persons with Disabilities, UNCPRD</i>) u području ESI fondova, u skladu s Odlukom Vijeća 2010/48 /EZ.</p>	<p>1 - Sustavi usklađeni s institucionalnim i pravnim okvirom država članica za konzultiranje i uključivanje tijela za zaštitu prava osoba s invaliditetom ili predstavnika organizacija osoba s invaliditetom i drugih relevantnih dionika tijekom pripreme i provedbe programa.</p>	<p>Ne</p>		<p>Navedeni ex-ante uvjet odnosi se na Investicijski prioritet 9.1. Ulaganje u zdravstvenu i socijalnu infrastrukturu što pridonosi nacionalnom, regionalnom i lokalnom razvoju, smanjujući nejednakosti u smislu zdravstvenog statusa, promičući socijalnu uključenost, kulturne i rekreativne usluge te prelazak s institucijske skrbi na skrb u zajednici. Vlada Republike Hrvatske je 2007. usvojila Nacionalnu strategiju s ciljem da se dodatno poboljša zaštita prava osoba i djece s invaliditetom, čime bi se ojačalo njihovo ravnopravno sudjelovanje u svim aspektima društva.</p>

Ex ante uvjet	Kriterij	Kriterij ispunjen (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenje
				Za razdoblje 2016. - 2020. usvojit će se nova Nacionalna strategija izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom i odgovarajući operativni plan.
G.3 - Postojanje administrativnih kapaciteta za provedbu i primjenu Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom (UNCRPD) u području ESI fondova, u skladu s Odlukom Vijeća 2010/48/EZ	2 – Mjere za osposobljavanje osoblja tijela uključenih u upravljanje i kontrolu ESI fondova na područjima mjerodavnih zakona i politika EU-a i Hrvatske o pravima osoba s invaliditetom i praktične primjene UNCRPD-a, kako je navedeno u mjerodavnim zakonima EU-a i države.	Ne		Operativni plan uključivat će neprestanu, specifičnu i tematsku obuku i druge oblike dijeljenja informacija vezano uz državna i javna tijela koja su nadležna za UNCRPD, a koja sudjeluju u provedbi operativnog plana kao i u upravljanju i kontroli ESI fondova.
G.3 - Postojanje administrativnih kapaciteta za provedbu i primjenu Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom (UNCRPD) u području ESI fondova, u skladu s Odlukom Vijeća 2010/48/EZ	3 - Mjere kojima će se osigurati praćenje provedbe članka 9. UNCRPD-a u odnosu na ESI fondove tijekom pripreme i provedbe programa.	Ne		Ministarstvo socijalne politike i mladih (MSPM) zaduženo je za praćenje i provedbu Nacionalne strategije i operativnog plana (ako je usvojen), koji uključuju obveze u svezi s člankom 9. UNCRPD-a. Operativni plan će uključivati aktivnosti koje će biti sufinancirane kroz ESI fondove kao što je planirano od strane svakog odgovornog i provedbenog tijela, koje će na godišnjoj osnovi izvještavati MSPM o ispunjavanju svojih obveza, uključujući obveze u odnosu na članak 9. UNCRPD-a.

Ex ante uvjet	Kriterij	Kriterij ispunjen (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenje
				MSPM će se referirati na relevantno EU i nacionalno zakonodavstvo prilikom pristupanja ispunjenju svojih obveza.
G.4 - Postojanje mjera za učinkovitu primjenu zakona o javnoj nabavi Europske unije u području ESI fondova	1 – Mjere za učinkovito provođenje pravila Europske unije o nabavi kroz odgovarajuće mehanizme.	Da	<ul style="list-style-type: none"> • Zakon o javnoj nabavi (NN 90/11, 83/13,143/13, 13/14) -vidi članak 2. • Zakon o Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave (NN 18/13, 127/13), čl. 2. • Zakon o javno-privatnom partnerstvu (NN 78/12) • Uredba o javnoj nabavi za potrebe obrane i sigurnosti (NN 89/12) • Uredba o načinu izrade i postupanju s dokumentacijom za nadmetanje i ponudama (NN 10/12) 	<p>Postavljen je institucionalni okvir za učinkovitu provedbu javne nabave.</p> <p>Sustav nabave kontrolira provedbu Zakona o javnoj nabavi (JN) (ex post kontrole, čime se ne zaustavlja postupak JN-a). Svaka pravna ili fizička osoba (čak i anonimno) ili državno tijelo može se uključiti u postupak. Ako se pronađu nepravilnosti, Ministarstvo gospodarstva može pokrenuti prekršajni postupak pred nadležnim prekršajnim sudom. I ugovorno tijelo i naručitelj imaju obvezu objaviti svoje planove o javnoj nabavi (predmet nabave procijenjene vrijednosti koja je jednaka ili veća od 20.000 kuna) i registre svojih ugovora na svojoj web stranici i poslati linkove Ministarstvu gospodarstva koje ih objavljuje na Portalu javne nabave - www.javnabava.hr</p>

Ex ante uvjet	Kriterij	Kriterij ispunjen (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenje
			<ul style="list-style-type: none"> • Uredba o objavama javne nabave (NN 10/12) 	<p>Ugovorno tijelo/naručitelj u otvorenom postupku (89% od svih postupaka provedenih u 2012.) moraju objaviti natječajnu dokumentaciju u elektroničkom obliku u Elektroničkom oglasniku javne nabave. U svim postupcima javne nabave koje provodi Državni ured za središnju javnu nabavu (središnji ured za nabavu) od 1. siječnja 2014.</p>
<p>G.4 - Postojanje mjera za učinkovitu primjenu zakona o javnoj nabavi Europske unije u području ESI fondova.</p>	<p>2 – Mjere kojima se omogućuje transparenta dodjela ugovora</p>	<p>Da</p>	<p>EU Direktive o javnoj nabavi prenesene na hrvatsko zakonodavstvo putem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zakona o javnoj nabavi (NN 90/11, 83/13, 143/13, 13/14) - vidi čl. 2. • Zakona o Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave (NN 18/13, 127/13) - vidi čl. 2. • Zakon o javno-privatnom partnerstvu (NN 78/12) 	<p>Zakon o javnoj nabavi (ZJN) propisuje da sve objave o javnoj nabavi, za nabave čija je procijenjena vrijednost iznad nacionalnog praga, moraju biti objavljene u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske (EOJN) - https://eojn.nn.hr/Oglasnik/ Hrvatski nacionalni prag je postavljen na 200.000 kuna za robu i usluge i 500.000 kuna za radove. ZJN se ne primjenjuje na iznose manje od navedenih, ali svako ugovorno tijelo/naručitelj mora imati svoje interne pravilnike o pitanjima nabave. Uglavnom, jedina razlika u postupcima javne nabave između (iznad) nacionalnih pragova i (ispod) pragova EU-a je u kraćim rokovima za dostavu ponuda i podnošenje žalbi.</p>

Ex ante uvjet	Kriterij	Kriterij ispunjen (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenje
			<ul style="list-style-type: none"> • Uredba o javnoj nabavi za potrebe obrane i sigurnosti (NN 89/12) • Uredba o načinu izrade i postupanju s dokumentacijom za nadmetanje i ponudama (NN 10/12) 	
G.4 - Postojanje mjera za učinkovitu primjenu zakona o javnoj nabavi Europske unije u području ESI fondova.	3 – Mjere za obuku i razmjenu informacija za osoblje koje je uključeno u provedbu ESI fondova.	Da	<p>EU Direktive o javnoj nabavi prenesene na hrvatsko zakonodavstvo putem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zakona o javnoj nabavi (NN 90/11, 83/13, 143/13, 13/14) - vidi članak 2. • Zakona o Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave (NN 18/13, 127/13), čl. 2. 	<p>Uprava za sustav javne nabave Ministarstva gospodarstva pruža pravnu i tehničku podršku u vezi s provedbom propisa o javnoj nabavi u cjelini, a kroz obuku i nadzor nad provedbom Zakona. Sukladno Pravilniku o izobrazbi u području javne nabave (06/2012), programe obuke na tom području mogu obavljati trgovačka društva koje odobre Ministarstvo gospodarstva i Ministarstvo uprave kao središnja tijela državne uprave nadležna za poslove državne uprave. Popis ovlaštenih tvrtki održava Ministarstvo gospodarstva, a objavljen je na portalu http://www.javnabava.hr.</p>

Ex ante uvjet	Kriterij	Kriterij ispunjen (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenje
			<ul style="list-style-type: none"> • Zakona o javno-privatnom partnerstvu (NN 78/12) • Uredbe o javnoj nabavi za potrebe obrane i sigurnosti (NN 89/12) • Uredbe o načinu izrade i postupanju s dokumentacijom za nadmetanje i ponudama (NN 10/12) 	Registar se redovito ažurira u skladu s novim izdanim odobrenjima
G.4 - Postojanje mjera za učinkovitu primjenu zakona o javnoj nabavi Europske unije u području ESI fondova.	4 - Mjere kojima će se osigurati administrativni kapaciteti za provedbu i primjenu propisa EU-a o javnoj nabavi.	Da	<p>EU Direktive o javnoj nabavi prenesene na hrvatsko zakonodavstvo putem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zakona o javnoj nabavi (NN 90/11, 83/13, 143/13, 13/14) - vidi članak 2. • Zakona o Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave (NN 18/13, 127/13), - vidi čl. 2. 	Uprava za sustav javne nabave Ministarstva gospodarstva pruža pravnu i tehničku podršku u vezi s provedbom propisa o javnoj nabavi u cjelini, a kroz obuku i nadzor nad provedbom Zakona Ministarstvo gospodarstva pruža stručnu pomoć u provedbi Zakona o javnoj nabavi putem pisanih mišljenja o zakonodavstvu, odgovaranjem na e-mailove, redovitim savjetovanjima (utorkom i četvrtkom) te kroz „otvorene dane" o javnoj nabavi koji se organiziraju svakog posljednjeg petka u mjesecu.

Ex ante uvjet	Kriterij	Kriterij ispunjen (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenje
			<ul style="list-style-type: none"> • Zakona o javno-privatnom partnerstvu (NN 78/12) • Uredbe o javnoj nabavi za potrebe obrane i sigurnosti (NN 89/12) • Uredbe o načinu izrade i postupanju s dokumentacijom za nadmetanje i ponudama (NN 10/12) 	(3) U pogledu sredstava iz ESF-a, kao jedne od mjera doprinosa ukupnoj učinkovitosti sustava upravljanja i kontrole, planiran je nastavak korištenja standardiziranih procedura (poslovni procesi), alata i metoda, po potrebi, uz potporu zajedničkog ISU-a. Korpus standardiziranih poslovnih procesa za programe EFRR-a, ESF-a i KF-a kodificiran je u zajedničkim nacionalnim propisima (ZNP), koji su uspostavljeni za 2
G.5 – Postojanje mjera za učinkovitu primjenu pravila EU-a o državnim potporama u području ESI fondova.	1 – Mjere za učinkovito provođenje pravila EU-a o državnim potporama.	Da	Zakon o državnim potporama (NN 47/14) Uloga ministarstva financija: članak 3. Obavijest o državnoj potpori Komisiji i mišljenje Ministarstva financija: članak 8.	Zakon o državnim potporama iz 2013. (NN 72/13 i 141/13) osigurao je potpunu primjenu zakona EU-a o državnoj potpori od 1. srpnja 2013. Prema novom Zakonu o državnim potporama iz travnja 2014. (NN 47/14), Ministarstvo financija jedina je nacionalna institucija nadležna za pitanja državnih potpora. Odsjek za državne potpore (u sklopu Hrvatske Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja (AZTN) bio je nadležan za pitanja državnih potpora od 2004.

Ex ante uvjet	Kriterij	Kriterij ispunjen (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenje
			<p>Mišljenje Ministarstva financija o državnim potporama izuzetim iz obavijesti Europskoj komisiji: članak 9.</p> <p>Uredba o de minimis potporama: članak 10.</p> <p>Državne potpore i de minimis: članak 15.</p> <p>Slanje godišnjeg izvješća Europskoj komisiji o rashodima za državne potpore: članak 16.</p>	<p>Do 1. srpnja 2013. AZTN je bio zadužen za odobravanje, kontrolu i naloge o povratu svih državnih potpora provedenih u Hrvatskoj. Dana 1. srpnja, AZTN postaje posredničko tijelo, odnosno kontaktna točka s Općom upravom za tržišno natjecanje (DG Comp) za korisnike državnih potpora, ali ima i ovlasti konzaltinga, davanja obvezujućih mišljenja o svim državnim potporama u Hrvatskoj, kako onih iz okvira GBER-a (Uredbe o skupnom izuzeću), tako i ostalih.</p> <p>Novi Zakon o državnim potporama stupio je na snagu 1. srpnja, mijenjajući ulogu Agencije, ali i pružajući smjernice korisnicima državnih potpora o načinu provođenja sheme državnih potpora, obavještavanja ugovornog tijela/naručitelja (u slučaju GBER-a) i traženja mišljenja AZTN-a prije</p>
G.5 – Postojanje mjera za učinkovitu primjenu pravila EU-a o državnim potporama u području ESI fondova.	2 - Mjere za obuku i objavu podataka za osoblje koje je uključeno u korištenje ESI fondova.	Da	Zakon o državnim potporama (NN. 47/14)	IPA 2011 projekt podrške pod nazivom „Podrška sustavu državnih potpora u odnosu na strukturne fondove" priprema se u suradnji s MRRFEU-om i SAFU-om. Projekt je zamišljen kako bi osigurao pomoć timu AZTN-a zaduženom za državne potpore u rješavanju prijedloga nadležnih ministarstava. Specifične aktivnosti bit će razrađene nakon što tim AZTN-a bude prebačen u Ministarstvo financija. Planira se stvaranje modula državne obuke o državnim potpori za javnu upravu unutar državnih škola za javnu upravu.

Ex ante uvjet	Kriterij	Kriterij ispunjen (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenje
				Ova obuka obuhvatit će sve aspekte: postupovna pravila, članke 107. - 109. UFEU-a, relevantna horizontalna i sektorska pravila, specifične instrumente, obavijesti, nezakonite potpore i povrat, itd. Osoblje AZTN-a od početka je uključeno u radne skupine i timove u izradi operativnog programa, sa zadatkom proširenja i razmjene svih relevantnih informacija vezanih uz pravila o državnim potporama. Isto tako, postoji stalna razmjena informacija i komunikacija s relevantnim
G.5 – Postojanje mjera za učinkovitu primjenu pravila EU-a o državnim potporama u području ESI fondova.	3 – Mjere za osiguranje administrativnih kapaciteta za provođenje pravila EU-a o državnim potporama.	Da	Zakon o državnim potporama (NN 47/14) Zakon o državnim potporama (NN 47/03)	Uz usvajanje novog Zakona o državnim potporama cijeli tim AZTN-a zadužen za državne potpore, koji je u cijelosti operativan u domeni državnih potpora, prebačen je u Ministarstvo financija, tako da neće doći do gubitka administrativne sposobnosti. Od 2. travnja 2003., dana stupanja na snagu prvog Zakona o državnim potporama, postoji središnje tijelo s dovoljnim administrativnim kapacitetima za pružanje važnih praktičnih i pravnih savjeta o primjenjivosti državnih potpora u programima i skladu s pravilima EU-a o državnim potporama. Isto tako, u Hrvatskoj su na snazi procedure o dodjeli državnih potpora u skladu s relevantnim zakonodavstvom EU-a.

Ex ante uvjet	Kriterij	Kriterij ispunjen (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenje
				<p>Od 2003. osoblje AZTN-a bilo je uključeno u razne projekte obuke o državnim potporama, kao korisnici i kao predavači. Odjel državne potpore bio je korisnik 3 twinning projekta (svaki u trajanju od 18 mjeseci) iz područja državnih potpora (Njemačka i Slovenija 2x, 2005. - 2008., UK 2010. - 2012.), koji su uključivali studijske posjete, razmjenu iskustava sa stručnjacima, obuku na poslu</p>
<p>G.6 – Postojanje mjera za učinkovitu primjenu zakonodavstva EU-a o zaštiti okoliša vezano uz PUO i SPUO.</p>	<p>1 - Mjere za učinkovitu primjenu Direktive 2011/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća (PUO) i Direktive 2001/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SPUO).</p>	<p>Da</p>	<p>Zakon o zaštiti okoliša (NN 110/07) Uredba o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (NN 64/08, 67/09) Uredba o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša (NN 64/08) Uredba o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš (NN 64/08)</p>	<p>Zakon o zaštiti okoliša propisuje obvezno sudjelovanje znanstvenih i stručnih djelatnika, drugih nadležnih tijela i predstavnika jedinica lokalne i regionalne samouprave u procesima PUO-a i SPUO-a. Njihovo sudjelovanje ostvaruje se kroz rad savjetodavnog stručnog povjerenstva koje je imenovano za svaki pojedini projekt. U slučaju da se planira veći broj projekata iste vrste, imenuje se stručno povjerenstvo (primjerice, za ceste).</p>

Ex ante uvjet	Kriterij	Kriterij ispunjen (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenje
			Pravilnik o povjerenstvu za stratešku procjenu (NN 70/08)	
G.6 – Postojanje mjera za učinkovitu primjenu zakonodavstva EU-a o zaštiti okoliša vezano uz PUO i SPUO.	2 - Mjere za izobrazbu i slanje podataka za osoblje uključeno u provođenje direktiva vezanih uz PUO i SPUO.	Da	Projekt IPA 2010 „Jačanje kapaciteta za provedbu strateške procjene utjecaja na okoliš na lokalnoj i regionalnoj razini " http ://www. seahrvatska.net/	Za vrijeme provođenja projekta tehničke podrške IPA 2010 „Jačanje kapaciteta za provedbu strateške procjene utjecaja na okoliš na lokalnoj i regionalnoj razini" proizašle su sljedeće mogućnosti i ideje za poboljšanje održivosti ishoda projekta: uključivanje obuke za predavače i dodatne obuke vezane uz SPUO koje podupiru prvu stvarnoživotnu provedbu SPUO-a u Hrvatskoj. U sklopu projekta MZOIP će oformiti tim od 10 predavača iz MZOIP-a i Državnog zavoda za zaštitu prirode koji će predavati na budućim SPUO radionicama za državne i županijske vlasti.
G.6 – Postojanje mjera za učinkovitu primjenu zakonodavstva EU-a o zaštiti okoliša vezano uz PUO i SPUO.	3 – Mjere za osiguranje dostatnih administrativnih kapaciteta.	Da	U sklopu MZOIP-a postoji specijalizirani Sektor za procjenu okoliša i industrijskog onečišćenja koji čine dva specijalizirana odjela za procjenu utjecaja na okoliš, a to su Služba za procjenu okoliša i	U okviru projekta CARDS 2003: „Procjena utjecaja na okoliš – smjernice i obuka“, izrađen je i proveden program obuke za nadležna tijela na državnoj razini, nadležna tijela na regionalnoj razini i osobe ovlaštene za izradu studija o utjecaju na okoliš.

Ex ante uvjet	Kriterij	Kriterij ispunjen (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenje
			<p>Odjel za stratešku procjenu utjecaja na okoliš, koji imaju odgovarajuću administrativnu sposobnost za pružanje praktičnih i pravnih savjeta o primjenjivosti direktiva vezanih uz PUO/SPUO, koje se kontinuirano jačaju.</p>	<p>S obzirom na to da je tijekom provedbe projekta proveden i program „treening za trenere“ djelatnici Ministarstva i upravnih tijela u županiji osposobljeni su za daljnju edukaciju svih sudionika u postupku procjene utjecaja na okoliš te su u mogućnosti pružiti praktične i pravne savjete o provedivosti direktiva PUO / SPUO</p>
<p>G.7 - Postojanje statističke osnove potrebne za poduzimanje evaluacije za procjenu učinkovitosti i utjecaja programa. Postojanje sustava pokazatelja rezultata potrebnih za odabir aktivnosti koje najučinkovitije pridonose željenim rezultatima, za praćenje napretka prema ostvarenju rezultata i za provođenje procjene utjecaja.</p>	<p>1 - Mjere za pravodobno prikupljanje i objedinjavanje statističkih podataka sa sljedećim elementima: identifikacija izvora i mehanizama kako bi se osiguralo statističko potvrđivanje.</p>	<p>Da</p>	<p>Program statističkih aktivnosti Republike Hrvatske 2013. - 2017. (NN 69/13) Nacionalna pravila razvijena za programsko razdoblje 2007. - 2013. (Strateško planiranje, predviđanje i nadzor fizičkih i financijskih pokazatelja Operativnog programa, procjena i zatvaranje Operativnog programa).</p>	<p>Program statističkih aktivnosti Republike Hrvatske 2013. - 2017. sadrži statističke podatke propisane pravnom stečevinom Europske unije i druge statističke podatke na državnoj razini. Svi ovi statistički podatci odgovaraju kriterijima, tj mjerama za pravodobno prikupljanje i objedinjavanje statističkih podataka sa sljedećim elementima: - utvrđivanje izvora i mehanizama kako bi se osigurala statistička valjanost; - mjere za objavu i javnu dostupnost objedinjenih podataka</p>

Ex ante uvjet	Kriterij	Kriterij ispunjen (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenje
<p>G.7 - Postojanje statističke osnove potrebne za poduzimanje evaluacije za procjenu učinkovitosti i utjecaja programa. Postojanje sustava pokazatelja rezultata potrebnih za odabir aktivnosti koje najučinkovitije pridonose željenim rezultatima, za praćenje napretka prema ostvarenju rezultata i za provođenje procjene utjecaja.</p>	<p>2 - Mjere za pravodobno prikupljanje i objedinjavanje statističkih podataka sa sljedećim elementima: mjere za objavu i javnu dostupnost objedinjenih podataka.</p>	<p>Da</p>	<p>Program statističkih aktivnosti Republike Hrvatske 2013. - 2017. (NN 69/13) Nacionalna pravila razvijena za programsko razdoblje 2007. - 2013. (Strateško planiranje, predviđanje i nadzor fizičkih i financijskih pokazatelja Operativnog programa, procjena i zatvaranje Operativnog programa).</p>	<p>Program statističkih aktivnosti Republike Hrvatske 2013. - 2017. sadrži statističke podatke propisane pravnom stečevinom Europske unije i druge statističke podatke na državnoj razini. Svi ovi statistički podatci odgovaraju kriterijima, tj mjerama za pravodobno prikupljanje i objedinjavanje statističkih podataka sa sljedećim elementima: - utvrđivanje izvora i mehanizama kako bi se osigurala statistička valjanost; - mjere za objavu i javnu dostupnost objedinjenih podataka</p>
<p>G.7 - Postojanje statističke osnove potrebne za poduzimanje evaluacije za procjenu učinkovitosti i utjecaja programa. Postojanje sustava pokazatelja rezultata potrebnih za odabir aktivnosti koje najučinkovitije pridonose željenim rezultatima, za praćenje napretka prema ostvarenju rezultata i za provođenje procjene utjecaja.</p>	<p>3 – Učinkovit sustav pokazatelja rezultata koji uključuje odabir pokazatelja rezultata za svaki program, pružajući informacije o tome na čemu se temeljio odabir političkih aktivnosti koje su financirane programom.</p>	<p>Da</p>	<p>Nacionalna pravila razvijena za programsko razdoblje 2007. - 2013. (Strateško planiranje, predviđanje i nadzor fizičkih i financijskih pokazatelja Operativnog programa, procjena i zatvaranje Operativnog programa).</p>	<p>Na temelju nacionalnih pravila razvijenih za programsko razdoblje 2007. - 2013. (Strateško planiranje, predviđanje i nadzor fizičkih i financijskih pokazatelja Operativnog programa, procjena i zatvaranje Operativnog programa), koordinacijsko tijelo dodatno će poboljšati nacionalna pravila i smjernice navodeći kontrolne točke i ciljeve za pokazatelje koji se žele postići u programskom razdoblju 2014. - 2020.</p>

Ex ante uvjet	Kriterij	Kriterij ispunjen (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenje
				Metodologija za reviziju državnih pravila i smjernica s ciljem uspostavljanja okvira uspješnosti temelji se na propisima koji postavljaju zajedničke odredbe za ESI fondove, propise za fondove i prijedlog provedbenih propisa Komisije.
G.7 - Postojanje statističke osnove potrebne za poduzimanje evaluacije za procjenu učinkovitosti i utjecaja programa. Postojanje sustava pokazatelja rezultata potrebnih za odabir aktivnosti koje najučinkovitije pridonose željenim rezultatima, za praćenje napretka prema ostvarenju rezultata i za provođenje procjene utjecaja.	4 – Učinkovit sustav pokazatelja rezultata koji uključuje uspostavu ciljeva za ove pokazatelje.	Da	Nacionalna pravila razvijena za programsko razdoblje 2007. - 2013. (Strateško planiranje, predviđanje i nadzor fizičkih i financijskih pokazatelja Operativnog programa, procjena i zatvaranje Operativnog programa).	Na temelju nacionalnih pravila razvijenih za programsko razdoblje 2007.- 2013. (Strateško planiranje, predviđanje i nadzor fizičkih i financijskih pokazatelja Operativnog programa, procjena i zatvaranje Operativnog programa), koordinacijsko tijelo dodatno će poboljšati nacionalna pravila i smjernice navodeći kontrolne točke i ciljeve za pokazatelje koji se žele postići u programskom razdoblju 2014. - 2020. Metodologija za reviziju državnih pravila i smjernica s ciljem uspostavljanja okvira uspješnosti temelji se na propisima o zajedničkim odredbama za ESI fondove, uredbama o fondovima i provedbenim uredbama Komisije.

<p>G.7 - Postojanje statističke osnove potrebne za poduzimanje evaluacije za procjenu učinkovitosti i utjecaja programa. Postojanje sustava pokazatelja rezultata potrebnih za odabir aktivnosti koje najučinkovitije pridonose željenim rezultatima, za praćenje napretka prema ostvarenju rezultata i za provođenje procjene utjecaja.</p>	<p>5 - Učinkovit sustav pokazatelja rezultata koji uključuje usklađenost svakog pojedinog pokazatelja sa sljedećim zahtjevima: robusnost i statistička valjanost, jasnoća normativnog tumačenja, odaziv na politiku, pravodobno prikupljanje podataka.</p>	<p>Da</p>	<p>Nacionalna pravila razvijena za programsko razdoblje 2007. - 2013. (Strateško planiranje, predviđanje i nadzor fizičkih i financijskih pokazatelja Operativnog programa, procjena i zatvaranje Operativnog programa).</p>	<p>Na temelju nacionalnih pravila razvijenih za programsko razdoblje 2007. - 2013. (Strateško planiranje, predviđanje i nadzor fizičkih i financijskih pokazatelja Operativnog programa, procjena i zatvaranje Operativnog programa), koordinacijsko tijelo dodatno će poboljšati nacionalna pravila i smjernice navodeći kontrolne točke i ciljeve za pokazatelje koji se žele postići u programskom razdoblju 2014. – 2020.</p>
--	--	-----------	--	---

Ex ante uvjet	Kriterij	Kriterij ispunjen (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenje
				Metodologija za reviziju državnih pravila i smjernica s ciljem uspostavljanja okvira uspješnosti temelji se na propisima o zajedničkim odredbama za ESI fondove, uredbama o fondovima i provedbenim uredbama Komisije.
G.7 - Postojanje statističke osnove potrebne za poduzimanje evaluacije za procjenu učinkovitosti i utjecaja programa. Postojanje sustava pokazatelja rezultata potrebnih za odabir aktivnosti koje najučinkovitije pridonose željenim rezultatima, za praćenje napretka prema ostvarenju rezultata i za provođenje procjene utjecaja.	6 - Postupci koji osiguravaju da sve aktivnosti koje se financiraju iz programa usvoje djelotvoran sustav pokazatelja.	Da	Nacionalna pravila razvijena za programsko razdoblje 2007. - 2013. (Strateško planiranje, predviđanje i nadzor fizičkih i financijskih pokazatelja Operativnog programa, procjena i zatvaranje Operativnog programa).	Na temelju nacionalnih pravila razvijenih za programsko razdoblje 2007. - 2013. (Strateško planiranje, predviđanje i nadzor fizičkih i financijskih pokazatelja Operativnog programa, procjena i zatvaranje Operativnog programa) koordinacijsko tijelo dodatno će poboljšati nacionalna pravila i smjernice navodeći kontrolne točke i ciljeve za pokazatelje koji se žele postići u programskom razdoblju 2014. – 2020. Metodologija za reviziju državnih pravila i smjernica s ciljem uspostavljanja okvira uspješnosti temelji se na propisima o zajedničkim odredbama za ESI fondove, uredbama o fondovima i provedbenim uredbama Komisije.

9.2 Opis aktivnosti za ispunjavanje ex-ante uvjeta, odgovorna tijela i raspored

Tablica 25: Aktivnosti za ispunjavanje primjenjivih općih ex-ante uvjeta

Opći ex-ante uvjeti	Neispunjeni kriteriji	Mjere koje se poduzimaju	Rok (datum)	Odgovorna tijela
G.1- Postojanje administrativnog kapaciteta za provedbu i primjenu zakonodavstva Europske unije koje se odnosi na borbu protiv diskriminacije na području ESI fondova.	2 – Dogovori za osposobljavanje osoblja nadležnih tijela uključenih u vođenje i kontrolu ESI fondova na području zakonodavstva Europske unije koje se odnosi na borbu protiv diskriminacije.	Aktivnost 1 u okviru Tehničke pomoći: Mora se razviti plan za osposobljavanje osoblja uključenog u provedbu ESI fondova na svim relevantnim razinama (UT, PT, KT i TR) u vezi sa zakonodavstvom koje se odnosi na borbu protiv diskriminacije.	31. prosinca 2015.	Ministarstvo rada i mirovinskog sustava
G.2 – Postojanje administrativnog kapaciteta za provedbu i primjenu zakonodavstva Europske unije koje se odnosi na ravnopravnost spolova na području ESI fondova.	2 – Dogovori za osposobljavanje osoblja nadležnih tijela uključenih u vođenje i kontrolu ESI fondova na području zakonodavstva Europske unije koje se odnosi na ravnopravnost spolova i rodno osviještenu politiku.	Pod prioritetom Tehničke pomoći mora se razviti plan za osposobljavanje osoblja uključenog u provedbu ESI fondova na svim relevantnim razinama (UT, PT, KT i TR) u vezi sa zakonodavstvom koje se odnosi na ravnopravnost spolova.	31. prosinca 2015.	Ministarstvo rada i mirovinskog sustava
G.3 – Postojanje administrativnog kapaciteta za provedbu i primjenu Konvencije o pravima osoba s invaliditetom (UNCRPD) Ujedinjenih naroda na području ESI fondova u skladu s Odlukom Vijeća 2010/48/EZ.	1 - Dogovori u skladu s institucionalnim i pravnim okvirom država članica za savjetovanje i uključenost tijela odgovornih za zaštitu prava osoba s invaliditetom ili predstavničkih organizacija osoba s invaliditetom i ostalih bitnih dionika putem pripreme i provedbe programa.	Finalizacija operativnog plana provedbe Nacionalne strategije za izjednačavanje mogućnosti osoba s invaliditetom 2014. - 2015.	30. rujna 2014.	Ministarstvo socijalne politike i mladih koordinira pripremu operativnog plana, no ostala državna tijela (uključujući MSPM) odgovorna su za provedbu mjera koje su u njihovoj nadležnosti.

Opći ex-ante uvjeti	Neispunjeni kriteriji	Mjere koje se poduzimaju	Rok (datum)	Odgovorna tijela
G.3 - Postojanje administrativnog kapaciteta za provedbu i primjenu Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom (UNCRPD) na području ESI fondova, u skladu s Odlukom Vijeća 2010/48/EZ.	2 – Dogovori za osposobljavanje osoblja nadležnih tijela uključenih u vođenje i kontrolu ESI fondova na području primjenjivog nacionalnog zakonodavstva i onog Europske unije koje se tiče invaliditeta, uključujući dostupnost i praktičnu primjenu UNCRPD-a, kako je izneseno u nacionalnom i zakonodavstvu Europske unije, po potrebi.	Finalizacija operativnog plana provedbe Nacionalne strategije za izjednačavanje mogućnosti osoba s invaliditetom 2014. - 2015.	30. rujna 2014.	Ministarstvo socijalne politike i mladih koordinira pripremu operativnog plana, no ostala državna tijela (uključujući MSPM) odgovorna su za provedbu mjera koje su u njihovoj nadležnosti.
G.3 - Postojanje administrativnog kapaciteta za provedbu i primjenu Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom (UNCRPD) na području ESI fondova, u skladu s Odlukom Vijeća 2010/48/EZ.	3 – Dogovori radi osiguranja nadzora provedbe čl. 9. UNCRPD-a s obzirom na ESI fondove putem pripreme i provedbe programa.	Finalizacija operativnog plana provedbe Nacionalne strategije za izjednačavanje mogućnosti osoba s invaliditetom 2014. - 2015.	30. rujna 2014.	Ministarstvo socijalne politike i mladih koordinira pripremu operativnog plana, no ostala državna tijela (uključujući MSPM) odgovorna su za provedbu mjera koje su u njihovoj nadležnosti.

Tablica 26: Aktivnosti za ispunjavanje primjenjivih tematskih ex-ante uvjeta

Tematski ex-ante uvjeti	Neispunjeni kriteriji	Mjere koje se poduzimaju	Rok (datum)	Odgovorna tijela
T.01.1 – Istraživanja i inovacije: postojanje nacionalne ili regionalne	1 – Nacionalna ili regionalna strategija pametne specijalizacije nalazi se tamo gdje:	Preliminarno izvješće evaluatora zaprimljeno 16. svibnja i koje je temelj ponovnog sastavljanja strategije S3.	1. siječnja 2015.	Ministarstvo gospodarstva

Tematski ex-ante uvjeti	Neispunjeni kriteriji	Mjere koje se poduzimaju	Rok (datum)	Odgovorna tijela
strategije pametne specijalizacije u skladu s Nacionalnim programom reformi, kako bi se prilagodili izdaci privatnih istraživanja i inovacija, što je u skladu sa značajkama dobrog nacionalnog ili regionalnog sustava istraživanja i inovacija.		Komponente povezane s nadzorom i upravljanjem nisu pripremljene prilikom predaje dokumenta na ex-ante evaluaciju, što znači da nisu evaluirane. Prva verzija strategije S3 bit će ponovo pripremljena u skladu sa saznanjima ex-ante evaluatora u rujnu 2014. Neformalna predaja strategije S3 EK-u i ex-ante evaluatoru predviđena je za listopad 2014., a ponovna priprema u skladu s dobivenim komentarima za prosinac 2014. Predviđa se da će Vlada usvojiti strategiju S3 u prosincu 2014 drugom kvartalu 2014. (uključujući proces javnih savjetovanja). Strategija S3 formalno će se predati EK-u u siječnju 2014. Očekujemo da će se usvojiti odlukom EK-a u prvom kvartalu 2014.		i glavni radni tim S3 koji čine predstavnici iz Ministarstva gospodarstva, Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta (MZOS), Ministarstva poduzetništva i obrta (MPO), Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije (MRRFEU) i Ministarstva poljoprivrede.
T.01.1 – Istraživanja i inovacije: postojanje nacionalne ili regionalne strategije pametne specijalizacije u skladu s Nacionalnim programom reformi, kako bi se prilagodili izdaci privatnih istraživanja i inovacija, što je u skladu sa značajkama dobrog nacionalnog ili regionalnog sustava istraživanja i inovacija.	2 –temelji se na SWOT ili sličnoj analizi kako bi se sredstva usmjerila na ograničen skup prioriteta istraživanja i inovacija;	Na temelju saznanja ex-ante evaluatora, SWOT analize, kao i osnovne analize i odabrani tematski prioriteti, bit će ponovo sastavljeni na način da se temelje na dokazima i odražavaju jasne poveznice i opis odabira prioriteta i koncentraciju sredstava. Organizira se savjetovanje sa stručnim grupama kako bi se saznalo mišljenje stručnjaka o SWOT-u i prioritetnim područjima odabranima za ulaganje, a savjetovanje s dionicima organizira se radi dobivanja dodatnog mišljenja. SWOT i prioritetna područja će se na temelju mišljenja stručnjaka ponovno sastaviti i predati MRS-u (međuresornoj radnoj skupini) i upravnom odboru (UO) radi dobivanja mišljenja o odabranim prioritetima (rujan 2014.). Planira se da se konačna verzija SWOT-a i prioritetnih područja ulaganja ex-ante predaju evaluatoru u listopadu 2014. Na temelju saznanja ex-ante evaluatora, za SWOT i tematska područja planirano je da se dovrše do kraja 2014.	31. prosinca 2014.	Glavni radni tim S3 koji čine predstavnici iz Ministarstva gospodarstva, Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta (MZOS), Ministarstva poduzetništva i obrta (MPO), Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije (MRRFEU) te MRS i UO Ministarstva poljoprivrede

Tematski ex-ante uvjeti	Neispunjeni kriteriji	Mjere koje se poduzimaju	Rok (datum)	Odgovorna tijela
T.01.1 –Istraživanja i inovacije: postojanje nacionalne ili regionalne strategije pametne specijalizacije u skladu s Nacionalnim programom reformi, kako bi se prilagodili izdaci privatnih istraživanja i inovacija, što je u skladu sa značajkama dobrog nacionalnog ili regionalnog sustava istraživanja i inovacija.	3 – izlaže mjere za poticaj privatnog ulaganja u istraživanje i tehnološki razvoj;	Na temelju komentara ex-ante evaluatora prilagodit će se opis mehanizama provedbe, kombinacije politika i objašnjenja kako se oni prilagođavaju potrebama dionika. Organizirat će se savjetovanje sa stručnim grupama kako bi se saznalo mišljenje stručnjaka o mehanizmima provedbe i kombinacijama politika i korelacija između mišljenja i prioriteta područja odabranih za ulaganje. Savjetovanje s dionicima organizirat će se kako bi se dobila dodatna mišljenja, u skladu s kojima će biti prilagođena dokumentacija. Konačno mišljenje UO-a/MRS-a planira se dobiti u rujnu 2014. Dokument će se poslati na ex-ante evaluaciju u listopadu 2014., a temeljit će se na ex-ante evaluaciji završenoj do kraja 2014.	31. prosinca 2014.	- Tim za izradu nacrt – Ministarstvo gospodarstva – UO/MRS
T.01.1 - Istraživanja i inovacije: postojanje nacionalne ili regionalne strategije pametne specijalizacije u skladu s Nacionalnim programom reformi, kako bi se prilagodili izdaci privatnih istraživanja i inovacija, što je u skladu sa značajkama dobrog nacionalnog ili regionalnog sustava istraživanja i inovacija.	4 – sadrži mehanizam praćenja.	Priprema prvog nacrt opisa mehanizma praćenja za S3, uključujući odabrane pokazatelje i upravljačke strukture, planira se za kolovoz 2014. O nacrtu će se raspravljati i dogovarati s upravljačkim tijelom i on će se u rujnu 2014. predstaviti MRS-u i UO-u. Ex-ante evaluatoru predat će se u listopadu 2014., a na temelju komentara ex-ante evaluacije dovršiti do kraja 2014.	31. prosinca 2104.	MG, UT, MRS i UO
T.02.1 – Digitalni rast: strateški okvir za digitalni rast radi poticanja povoljnih, kvalitetnih i interoperabilnih IKT-om potpomognutih javnih i privatnih službi te povećanja njegova korištenja od strane građana, uključujući ugrožene skupine, poduzeća i državnu upravu, uključujući prekogranične inicijative.	1 – Spreman strateški okvir za digitalni rast, primjerice unutar nacionalne ili regionalne strategije pametne specijalizacije, koji sadrži:	Odluka Vlade o radnoj skupini s dionicima iz administracije i akademija koji pripremaju strategiju e-Hrvatska donijet će se do 1. rujna 2014. Dvršeni nacrt strategije javno će se predstaviti, a javno savjetovanje održat će se u srpnju 2014. Strategija će se ažurirati u kolovozu 2014., u skladu s povratnim informacijama sa savjetovanja. Vladino usvajanje strategije planira se za prosinac 2015.	31. prosinca 2105.	Ministarstvo uprave i međuinstitucionalna radna skupina za e-Hrvatsku

Tematski ex-ante uvjeti	Neispunjeni kriteriji	Mjere koje se poduzimaju	Rok (datum)	Odgovorna tijela
T.02.1 - Digitalni rast: strateški okvir za digitalni rast radi poticanja povoljnih, kvalitetnih i interoperabilnih IKT-om potpomognutih javnih i privatnih službi te povećanja njegova korištenja od strane građana, uključujući ugrožene skupine, poduzeća i državnu upravu, uključujući prekogranične inicijative.	2 – izrada proračuna i određivanje prioriteta aktivnosti putem SWOT ili slične analize u skladu s Prikazom rezultata provedbe Digitalne agende za Europu;	RG će pripremiti viziju strategije za e-Hrvatsku u skladu s DAE 2020 do kraja rujna 2014. SWOT analiza i analiza jaza provest će se za svako definirano područje: izvest će se snimka stanja IKT situacije u javnom sektoru; željena IKT situacija javnog sektora predvidjet će se u suradnji sa svim dionicima i uzimajući u obzir sektorske strategije; izložiti će se aktivnosti potrebne za provedbu željenog statusa; izvršiti će se analiza proračuna; izložiti će se različiti izvori financiranja; na temelju rezultata, pripremit će se izvedivi scenariji, imajući na umu potrebna financijska sredstva (ona Europske unije, nacionalna ili druga prikladna sredstva); svi dionici sudjelovat će u procesu određivanja prioriteta/eliminacije.	31. svibnja 2015.	Ministarstvo uprave i međuinstitucionalna radna skupina za e-Hrvatsku
T.02.1 - Digitalni rast: strateški okvir za digitalni rast radi poticanja povoljnih, kvalitetnih i interoperabilnih IKT-om potpomognutih javnih i privatnih službi te povećanja njegova korištenja od strane građana, uključujući ugrožene skupine, poduzeća i državnu upravu, uključujući prekogranične inicijative.	3 – morala se provesti analiza balansirajuće potpore za potražnju i ponudu IKT-a;	Provest će se analiza potražnje i ponude IKT-a, uz posebnu pažnju obraćenu na dobnu strukturu, obrazovanje, prihode, razinu informatičke obuke/vještina, radni status, pristupačnost usluge, produktivnost itd. Provest će se analiza željene IKT situacije u odnosu na potražnju IKT rješenja. Izložiti će se projekti koji se tiču potrebe za IKT obukom/vještinama i dostupnosti opreme i Interneta na javnim mjestima, po potrebi. To će se pripremiti na temelju analize svega gore navedenog. Organizirat će se radionice za sve zainteresirane dionike.	30. lipnja 2015.	Ministarstvo uprave i međuinstitucionalna radna skupina za e-Hrvatsku

Tematski ex-ante uvjeti	Neispunjeni kriteriji	Mjere koje se poduzimaju	Rok (datum)	Odgovorna tijela
T.02.1 - Digitalni rast: strateški okvir za digitalni rast radi poticanja povoljnih, kvalitetnih i interoperabilnih IKT-om potpomognutih javnih i privatnih službi te povećanja njegova korištenja od strane građana, uključujući ugrožene skupine, poduzeća i državnu upravu, uključujući prekogranične inicijative.	4 – pokazatelji za mjerenje napretka intervencija na područjima kao što su digitalna pismenost, e-uključivanje, e-dostupnost te napredak e-zdravlja u granicama članka 168. UFEU-a koje su, po potrebi, usklađene s postojećim relevantnim, nacionalnim ili regionalnim strategijama Unije;	Akcijski plan s jasnim pokazateljima (gdje god će se koristiti prikladni pokazatelji korišteni u rezultatima Digitalne agende) i sustavom mehanizma za praćenje radi mjerenja napretka korištenja IKT-a i njegovog utjecaja na nacionalnoj ili regionalnoj razini bit će sastavljen do kraja lipnja 2015.	30. lipnja 2015.	Ministarstvo uprave i međuinstitucionalna radna skupina za e-Hrvatsku
T.02.1 - Digitalni rast: strateški okvir za digitalni rast radi poticanja povoljnih, kvalitetnih i interoperabilnih IKT-om potpomognutih javnih i privatnih službi te povećanja njegova korištenja od strane građana, uključujući ugrožene skupine, poduzeća i državnu upravu, uključujući prekogranične inicijative.	5 – procjena potreba za pojačanjem izgradnje kapaciteta IKT-a.	<p>Analiza slabosti administrativnog kapaciteta radi utvrđivanja i provođenja IKT intervencija koje proizlaze iz postojećih Unijinih, nacionalnih ili regionalnih strategija.</p> <p>Na temelju analize pripremit će se procjena i program s opisom mjera koje će se poduzeti kao odgovor na potrebe za pojačanjem izgradnje kapaciteta IKT-a, tako da se osigura kapacitet posredničkih tijela i korisnika radi utvrđivanja i provođenja tih intervencija.</p>	30. lipnja 2015.	Ministarstvo uprave u suradnji sa svim nadležnim ministarstvima i odborom za provedbu IKT-a u javnom sektoru
T.02.2 – Infrastruktura mreže sljedeće generacije (NGN): postojanje nacionalnih ili regionalnih planova NGN-a koji uzimaju u obzir regionalne aktivnosti radi postizanja ciljeva Unije povezanih s pristupom brzom Internetu, usredotočujući se na područja na kojima tržište ne uspijeva pružiti otvorenu infrastrukturu po pristupačnoj cijeni i kvaliteti koja je u skladu s pravilima Unije o	1 – spreman nacionalni ili regionalni plan NGN-a koji sadrži:	Novu strategiju za razvoj širokopojasnog pristupa Internetu u republici Hrvatskoj za razdoblje 2016. - 2020. s provedbenim programom koji sadrži detaljne mjere Vlada će usvojiti do kraja 2015. Ciljevi pristupa brzom internetu definirani u Strategiji uskladit će se s ciljevima DAE-a: 4. stup - Nacionalni program za agregacijsku širokopojasnu infrastrukturu (NP-BBI) koji pokriva mjere državne potpore za agregacijski dio NGN mreža u bijelim i sivim područjima trenutno je u pripremi.	30. lipnja 2015.	Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture

Tematski ex-ante uvjeti	Neispunjeni kriteriji	Mjere koje se poduzimaju	Rok (datum)	Odgovorna tijela
natjecanju i državnoj potpori te pristupačnu uslugu ugroženim skupinama.		Očekuje se da će se službeno poslati na uvid Općoj upravi za tržišno natjecanje do kraja 2014. (nakon što je održano javno savjetovanje, a komentari uzeti u obzir). Predviđa se da će se do sredine 2015. primiti odobrenja državne potpore NP-BBI-a. Nakon odobrenja, Vlada Republike Hrvatske službeno će usvojiti NP-BBI. Međutim, NP-BBI dokument koji predstavlja vrstu smjernica bit će spreman u rujnu 2014.		
T.03.1 – Provedene su specifične aktivnosti radi podupiranja promocije poduzetništva, uzimajući u obzir Zakon o malim poduzećima (ZMP).	2 – Specifične aktivnosti su: provedene su mjere s ciljem smanjenja vremena potrebnog za dobivanje licencija i dozvola za započinjanje i izvođenje specifične aktivnosti poduzeća, uzimajući u obzir ciljeve ZMP-a;	Bit će potrebno obraditi i analizirati sva specifična područja i aktivnosti radi utvrđivanja onih za koje su potrebne specifične licencije i dozvole i vrijeme potrebno za njihovo izdavanje. Nakon toga moraju se poduzeti koraci za smanjenje vremena potrebnog za izdavanje specifičnih licencija i dozvola, uzimajući u obzir ciljeve ZMP-a. -Prvi korak akcijskog plana bit će izrada popisa svih potrebnih licencija i dozvola koje je potrebno izdati poduzećima koja izvode specifične aktivnosti, kao i izrada popisa odgovorne državne administracije. -Drugi korak uključuje detaljnu analizu postupaka izdavanja utvrđenih specifičnih licencija i dozvola kako bi se utvrdili postupci koji traju dulje od 3 mjeseca. -Treći korak uključuje razvoj akcijskog plana, zajedno sa svim odgovornim tijelima, radi smanjenja vremena izdavanja svake utvrđene licencije i dozvole na prihvatljivo razdoblje od najviše 3 mjeseca (putem zakonske odluke).	31. prosinca 2016.	Ministarstvo obrta i poduzetništva kao vodeće ministarstvo

Tematski ex-ante uvjeti	Neispunjeni kriteriji	Mjere koje se poduzimaju	Rok (datum)	Odgovorna tijela
T.04.1 – Provedene su aktivnosti radi promicanja isplativih poboljšanja energetske učinkovitosti krajnje primjene i isplativih ulaganja u energetske učinkovitost pri gradnji ili obnovi zgrada.	1 – Aktivnosti su: pripremljene su mjere za osiguranje minimalnih zahtjeva povezanih s energetske učinkovitosti zgrada u skladu s čl. 3., čl. 4. i čl. 5. Direktive 2010/31/EU Europskog parlamenta i Vijeća;	1. U tijeku su izračuni troškovno optimalnih razina minimalnih zahtjeva za energetske učinkovitost za zgrade i elemente građenja za više obitelji, urede i druge nestambene zgrade. 2. Ažurirana verzija tehničkih propisa o uštedi energije i toplinskoj zaštiti zgrada sadržavat će zahtjeve o energetske učinkovitosti za sve vrste zgrada, izračunate na temelju troškovno-optimalne analize. Ažurirani tehnički propisi uključivat će rezultate izračuna iz točke 1. Izračun troškovno optimalnih razina minimalnih zahtjeva o energetske učinkovitosti zgrada, u skladu s čl. 5. Direktive 2010/31/EU je u tijeku. Taj se izračun zasad priprema za kategoriju obiteljskih kuća i građevinskih elemenata koji su dio vanjske ovojnice i koji značajno utječu na energetske učinkovitost ovojnice kad ih se zamijeni ili nadogradi, odražavajući nacionalne i lokalne uvjete, uključujući one klimatske.	31. prosinca 2104.	Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja
T.04.1 - Provedene su aktivnosti radi promicanja isplativih poboljšanja energetske učinkovitosti krajnje primjene i isplativih ulaganja u energetske učinkovitost pri gradnji ili obnovi zgrada.	2 – Aktivnosti su: mjere potrebne za uspostavu sustava certifikacije energetske učinkovitosti zgrada u skladu s čl. 11 Direktive 2010/31/EU;	1. Novi pravilnik o energetske pregledima zgrada i energetske certificiranju koji će propisivati dizajn i sadržaj nove verzije energetske certifikata. Pravilnik će propisivati da certifikat o energetske učinkovitosti mora sadržavati energetske učinkovitost zgrade i referentne vrijednosti poput minimalnih zahtjeva o energetske učinkovitosti, godišnje potrošnje energije za nestambene zgrade, preporuke za troškovno optimalno i troškovno učinkovito poboljšanje energetske učinkovitosti zgrade ili građevinske jedinice, procjene trajanja razdoblja povrata,	31. prosinca 2014.	Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja

Tematski ex-ante uvjeti	Neispunjeni kriteriji	Mjere koje se poduzimaju	Rok (datum)	Odgovorna tijela
		naznake gdje vlasnik ili zakupnik mogu dobiti detaljnije informacije, uključujući troškovnu učinkovitost preporuka iz certifikata o energetskej učinkovitosti.		
T.04.2 – Provedene su aktivnosti za promociju visokoučinkovite kogeneracije toplinske i električne energije.	1 – Podrška kogeneraciji temelji se na potražnji korisne topline i primarnoj uštedi energije u skladu s čl. 7. st. 1. i čl. 9. točka a) i b) Direktive 2004/8/EZ.	Program za korištenje potencijala učinkovitosti u grijanju i hlađenju za razdoblje 2016. - 2030. u skladu s Direktivom 2012/27. Program će sadržavati identifikaciju i izračun potencijala za potražnju korisnog grijanja i hlađenja, prikladne mehanizme radi povećanja udjela visokoučinkovite kogeneracije i identifikaciju postojećih prepreka i mjera te mjere za njihovo smanjivanje/uklanjanje.	1. srpnja 2015.	Ministarstvo gospodarstva
T.04.2 - Provedene su aktivnosti za promociju visokoučinkovite kogeneracije toplinske i električne energije.	2 – Države članice ili njihova nadležna tijela evaluirali su postojeće zakonodavstvo i regulatorni okvir s obzirom na postupke autorizacije ili druge postupke radi: (a) poticaja projektiranja kogeneracijskih jedinica kako bi odgovarale ekonomski opravdanoj potražnji za iskoristivom toplinskom energijom i izbjegavanju proizvodnje viška topline u odnosu na korisnu toplinu i (b) smanjenja regulatornih i neregulatornih zapreka povećanju kogeneracije.	Program za korištenje potencijala učinkovitosti u grijanju i hlađenju za razdoblje 2016. - 2030. u skladu s Direktivom 2012/27. Program će sadržavati identifikaciju i izračun potencijala za potražnju korisnog grijanja i hlađenja, prikladne mehanizme radi povećanja udjela visokoučinkovite kogeneracije i identifikaciju postojećih prepreka te mjere za njihovo smanjivanje/uklanjanje. Molimo imajte u vidu da je aktivnost koja se izvodi povezana s kriterijem b) smanjiti regulatorne i neregulatorne zapreke povećanju kogeneracije	1. srpnja 2015.	Ministarstvo gospodarstva

Tematski ex-ante uvjeti	Neispunjeni kriteriji	Mjere koje se poduzimaju	Rok (datum)	Odgovorna tijela
		<p>Za kriterij a) potaknuti dizajn kogeneracijskih jedinica kako bi odgovarale ekonomski opravdanoj potražnji za iskoristivom toplinskom energijom i izbjeći proizvodnju više topline nego korisne topline procjenjuje se da će se ispuniti kao što je objašnjeno u Tablici 24 i dodatnim informacijama i objašnjenjima danima u zasebnim datotekama u odjeljku Dokumenti.</p>		
<p>T.05.1 - Sprječavanje rizika i upravljanje rizicima: postojanje državne ili regionalne procjene rizika za upravljanje kriznim situacijama, uzimajući u obzir prilagodbu klimatskim promjenama</p>	<p>1 - Provest će se državna ili regionalna procjena rizika sa sljedećim elementima:</p>	<p>1. Informiranje javnosti putem službenih internetskih stranica 2. Javna savjetovanja 3. Usvajanje dokumenta koji sadrži situacije jednog ili više rizika za svaki od glavnih rizika (usvajanje procjene rizika od nepogoda za Republiku Hrvatsku). Dodatni podaci i objašnjenja predviđeni su u zasebnim datotekama u odjeljku Dokumenti.</p>	<p>31. prosinca 2015.</p>	<p>Vlada Republike Hrvatske i Državna uprava za zaštitu i spašavanje</p>
<p>T.05.1 - Sprječavanje rizika i upravljanje rizicima: postojanje državne ili regionalne procjene rizika za upravljanje kriznim situacijama, uzimajući u obzir prilagodbu klimatskim promjenama</p>	<p>2 - opis postupka, metodologija, metode i neosjetljivih podataka korištenih za procjenu rizika, kao i kriterija temeljenih na riziku za određivanje prioriteta ulaganja;</p>	<p>1. Vladina odluka o postupku procjene rizika 2. Osnivanje glavne radne skupine za procjenu rizika (gRSPR) 3. Priprema metodologije za procjenu i ocrtavanje rizika 4. Utvrđivanje i prihvaćanje glavnih rizika 5. Utvrđivanje radnih skupina za "specifične rizike" među glavnim rizicima</p>	<p>30. lipnja 2014.</p>	<p>Vlada Republike Hrvatske i Državna uprava za zaštitu i spašavanje</p>

Tematski ex-ante uvjeti	Neispunjeni kriteriji	Mjere koje se poduzimaju	Rok (datum)	Odgovorna tijela
T.05.1 - Sprječavanje rizika i upravljanje rizicima: postojanje državne ili regionalne procjene rizika za upravljanje kriznim situacijama, uzimajući u obzir prilagodbu klimatskim promjenama	3 - opis scenarija s jednim i više rizika;	1. Priprema dokumenta koji sadrži situacije jednog ili više rizika za svaki od glavnih rizika	30. studenog 2015.	Vlada Republike Hrvatske i Državna uprava za zaštitu i spašavanje
T.05.1 - Sprječavanje rizika i upravljanje rizicima: postojanje državne ili regionalne procjene rizika za upravljanje kriznim situacijama, uzimajući u obzir prilagodbu klimatskim promjenama	4 - uzimanje u obzir, po potrebi, nacionalnih strategija za prilagodbu klimatskim promjenama.	Tijekom cijelog procesa procjene rizika, nacionalne strategije za prilagodbu klimatskim promjenama i stručnjaci će biti konzultirani o utjecaju klimatske promjene na sva relevantna i analizirana područja. Dionici odgovorni za klimatske promjene također su dio glavne radne skupine za procjenu rizika.	31. prosinca 2015.	Državna uprava za zaštitu i spašavanje
T.06.1 - Sektor vodoopskrbe: Postojanje a) politike postavljanja cijena vode koja potiče korisnike na učinkovito korištenje vodnih dobara i b) odgovarajućeg doprinosa različitih svrha korištenja vode povratu troškova distribucije vode u razinama utvrđenima u odobrenom planu upravljanja riječnim slivovima za ulaganja podržana iz programa.	2 - Usvajanje plana upravljanja riječnim slivovima za područje riječnog sliva u skladu s člankom 13. Direktive 2000/60/EZ.	1. Potrebno je sastaviti dokument pod nazivom "Program praćenja stanja voda u razdoblju 2014. - 2019." s detaljnim višegodišnjim programom praćenja. 2. Praćenje se uspostavlja i vrši u opsegu, vrsti i metodi ispitivanja u potpunosti usklađenima s europskim i nacionalnim standardima Proveden Plan upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. - 2021., uključujući konačni popis umjetnih i značajno izmijenjenih vodnih tijela, konačni popis vodnih tijela kandidata za produženje rokova i/ili programe dodatnih mjera za postizanje dobrog stanja s obzirom na čl. 4. st. 4. ODV-a, mjere poduzete prema čl. 11. st. 5 za vodna tijela za koja ciljevi utvrđeni člankom 4. ODV-a vjerojatno neće biti postignuti Dodatni podaci i objašnjenja aktivnosti predviđeni su u zasebnoj datoteci u odjeljku Dokumenti.	31. prosinca 2015.	Ministarstvo poljoprivrede (Hrvatske vode su institucija odgovorna za provedbu praćenja)

Tematski ex-ante uvjeti	Neispunjeni kriteriji	Mjere koje se poduzimaju	Rok (datum)	Odgovorna tijela
T.06.2 - Sektor za zbrinjavanje otpada: Promicanje gospodarski i ekološki održivih ulaganja u sektor za zbrinjavanje otpada, posebice kroz razvoj planova gospodarenja otpadom u skladu s Direktivom 2008/98/EZ i s hijerarhijom otpada.	3 - Postojanje programa sprječavanja nastajanja otpada, prema zahtjevima članka 29. Direktive 2008/98/EZ.;	<p>1. Potpisivanje ugovora za projekt tehničke pomoći i početak pripreme Plana gospodarenja otpadom za razdoblje 2015. - 2021.</p> <p>2. Pripremljen nacrt Nacionalnog plana gospodarenja otpadom za razdoblje 2015. - 2021., uključujući i nacrt Nacionalnog programa za prevenciju nastajanja otpada za isto razdoblje.</p> <p>3. Nacrt izvješća strateške procjene utjecaja na okoliš za Nacionalni plan gospodarenja otpadom 2015.-2021. uključujući Nacionalni program za prevenciju nastajanja otpada</p> <p>4. Međuresorne konzultacije o nacrtu Nacionalnog plana gospodarenja otpadom za razdoblje 2015. - 2021.</p> <p>5. Dovršetak postupka strateške procjene utjecaja na okoliš za Nacionalni plan gospodarenja otpadom 2015.-2021. uključujući Nacionalni program za prevenciju nastajanja otpada.</p> <p>6. Usvajanje Nacionalnog plana gospodarenja otpadom 2015.-2021. uključujući Nacionalni program za prevenciju nastajanja otpada od strane Vlade RH.</p>	1. listopada 2015.	Ministarstvo zaštite okoliša i prirode
T.06.2 - Sektor za zbrinjavanje otpada: Promicanje gospodarski i ekološki održivih ulaganja u sektor za zbrinjavanje otpada, posebice kroz razvoj planova gospodarenja otpadom u skladu s Direktivom 2008/98/EZ i s hijerarhijom otpada.	4 - Usvajene su mjere potrebne za postizanje ciljeva pripreme za ponovno korištenje i recikliranje do 2020. u skladu s člankom 11. stavkom 2. Direktive 2008/98/EZ.	<p>Dio potrebnih mjera (npr. porez na odlaganje otpada, sustav odlaganja, iznos komunalne pristojbe proporcionalan sa iznosom proizvedenog otpada itd.) već je uveden postojećim Zakonom o održivom gospodarenju otpadom. U skladu sa Zakonom, do srpnja 2014. usvojit će se niz dodatnih pravilnika koji će pridonijeti realizaciji ciljeva.</p> <p>U skladu sa Zakonom o održivom gospodarenju otpadom, sve jedinice lokalne samouprave moraju na svom području osigurati odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike, tkanine i glomaznog komunalnog otpada do srpnja 2014. g.</p>	31. srpnja 2014.	Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, jedinice samouprave

Tematski ex-ante uvjeti	Neispunjeni kriteriji	Mjere koje se poduzimaju	Rok (datum)	Odgovorna tijela
		Trenutno su u procesu izrade pravilnici o energetske iskoristavanju i spaljivanju otpada, koji razmatraju uvođenje politike tarifa za spaljivanje otpada koja bi bila regulirana novim pravilima.		
T.07.1 - Promet: Postojanje sveobuhvatnog prometnog plana/planova ili okvira za ulaganje u prijevoz u skladu s institucionalnim uređenjem država članica (uključujući javni prijevoz na regionalnoj i lokalnoj razini) koji podržavaju razvoj infrastrukture i povećaju povezanost sa sveobuhvatnim i osnovnim TEN-T mrežama.	5 - realistična i zrela baza projekata s predviđenom potporom iz EFRR-a i Kohezijskog fonda;	<ol style="list-style-type: none"> 1. Razvoj Strategije prometnog razvoja (usvojila Vlada RH) 2. Strateška procjena utjecaja na okoliš za Strategiju prometnog razvoja 3. Razvoj nacionalnog prometnog modela 4. Revidirana i konačna Strategija prometnog razvoja (usvojila Vlada RH) <p>Republika Hrvatska pripremila je nacrt baze projekata s realističnim popisom projekata i vremenskim rasporedom kojeg je moguće izmijeniti i dopuniti. Temelj za razvoj baze projekata čine ciljevi i mjere navedeni u Strategiji prometnog razvoja</p>	30. prosinca 2016.	Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture
T.07.1 - Promet: Postojanje sveobuhvatnog prometnog plana/planova ili okvira za ulaganje u prijevoz u skladu s institucionalnim uređenjem država članica (uključujući javni prijevoz na regionalnoj i lokalnoj razini)	1 - Postojanje sveobuhvatnog prometnog plana/planova ili okvira za ulaganje u prijevoz koji su u skladu sa zakonskim uvjetima za stratešku procjenu utjecaja na okoliš i koji navode:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Razvoj Strategije prometnog razvoja (usvojila Vlada RH) 2. Strateška procjena utjecaja na okoliš za Strategiju prometnog razvoja 3. Razvoj nacionalnog prometnog modela 	30. prosinca 2016.	Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture

Tematski ex-ante uvjeti	Neispunjeni kriteriji	Mjere koje se poduzimaju	Rok (datum)	Odgovorna tijela
koji podržavaju razvoj infrastrukture i povećaju povezanost sa sveobuhvatnim i osnovnim TEN-T mrežama.		4. Revidirana i konačna Strategija prometnog razvoja (usvojila Vlada RH)		
T.07.1 - Promet: Postojanje sveobuhvatnog prometnog plana/planova ili okvira za ulaganje u prijevoz u skladu s institucionalnim uređenjem država članica (uključujući javni prijevoz na regionalnoj i lokalnoj razini) koji podržavaju razvoj infrastrukture i povećaju povezanost sa sveobuhvatnim i osnovnim TEN-T mrežama.	2 - doprinos jedinstvenom europskom prometnom području u skladu s člankom 10. Uredbe (EU) br. 72013 Europskog parlamenta i Vijeća, uključujući prioritete za ulaganja u:	1. Razvoj Strategije prometnog razvoja (usvojila Vlada RH) 2. Strateška procjena utjecaja na okoliš za Strategiju prometnog razvoja 3. Razvoj nacionalnog prometnog modela 4. Revidirana i konačna Strategija prometnog razvoja (usvojila Vlada RH)	30. prosinca 2016.	Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture
T.07.1 - Promet: Postojanje sveobuhvatnog prometnog plana/planova ili okvira za ulaganje u prijevoz u skladu s institucionalnim uređenjem država članica (uključujući javni prijevoz na regionalnoj i lokalnoj razini) koji podržavaju razvoj infrastrukture i povećaju povezanost sa sveobuhvatnim i osnovnim TEN-T mrežama.	3 - osnovnu TEN-T mrežu i sveobuhvatnu mrežu, gdje je predviđeno ulaganje iz EFRR-a i Kohezijskog fonda; i	1. Razvoj Strategije prometnog razvoja (usvojila Vlada RH) 2. Strateška procjena utjecaja na okoliš za Strategiju prometnog razvoja 3. Razvoj nacionalnog prometnog modela 4. Revidirana i konačna Strategija prometnog razvoja (usvojila Vlada RH)	30. prosinca 2016.	Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture
T.07.1 - Promet: Postojanje sveobuhvatnog prometnog plana/planova ili okvira za ulaganje u prijevoz u skladu s institucionalnim uređenjem država članica	4 - sekundarna povezanost;	1. Razvoj Strategije prometnog razvoja (usvojila Vlada RH) 2. Strateška procjena utjecaja na okoliš za Strategiju prometnog razvoja	30. prosinca 2016.	Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture

Tematski ex-ante uvjeti	Neispunjeni kriteriji	Mjere koje se poduzimaju	Rok (datum)	Odgovorna tijela
(uključujući javni prijevoz na regionalnoj i lokalnoj razini) koji podržavaju razvoj infrastrukture i povećaju povezanost sa sveobuhvatnim i osnovnim TEN-T mrežama.		3. Razvoj nacionalnog prometnog modela 4. Revidirana i konačna Strategija prometnog razvoja (usvojila Vlada RH)		
T.07.1 - Prijevoz: Postojanje sveobuhvatnog plana/planova ili okvira za ulaganje u prijevoz u skladu s institucionalnim uređenjem država članica (uključujući javni prijevoz na regionalnoj i lokalnoj razini) koji podržava razvoj infrastrukture i povećava povezanost s osnovnim i sveobuhvatnim TEN-T mrežama.	6 - mjere za osiguravanje kapaciteta posredničkih tijela i korisnika za dostavu baze projekata	Republika Hrvatska, s ciljem povećanja kapaciteta krajnjih korisnika, razmatra uvođenje specijaliziranih promotora projekata za pojedine grupe projekata čiji bi zadaci bili razvoj, nabava i provedba projekata. Trenutno se razmatraju različite mogućnosti (agencija ili vanjsko ugovaranje usluga s privatnim subjektima)	30. prosinca 2016.	Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture
T.07.2 - Željeznice: Postojanje posebnog odjeljka o razvoju željezničkog sustava unutar sveobuhvatnog prometnog plana/planova ili okvira koji je u skladu s institucionalnim uređenjem država članica (uključujući javni prijevoz na regionalnoj i lokalnoj razini) i koji podržava razvoj infrastrukture i povećava povezanost s osnovnim i sveobuhvatnim TEN-T mrežama. Ulaganja uključuju mobilna sredstva, interoperabilnost i izgradnju kapaciteta.	1 - Postojanje odjeljka o razvoju željezničkog sustava unutar gore opisanog prometnog plana/planova ili okvira koji je u skladu s pravnim zahtjevima za stratešku procjenu utjecaja na okoliš (SPUO) i koji utvrđuje realističnu i zrelu bazu projekata (uključujući vremenski raspored i proračunski okvir) koji sadrži;	1. Razvoj Strategije prometnog razvoja (usvojila Vlada RH) 2. Strateška procjena utjecaja na okoliš za Strategiju prometnog razvoja 3. Razvoj nacionalnog prometnog modela 4. Revidirana i konačna Strategija prometnog razvoja (usvojila Vlada RH)	30. prosinca 2016.	Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture

Opći ex-ante uvjeti	Neispunjeni kriteriji	Mjere koje se poduzimaju	Rok (datum)	Odgovorna tijela
<p>T.07.2 - Željeznice: Postojanje posebnog odjeljka o razvoju željezničkog sustava unutar sveobuhvatnog prometnog plana/planova ili okvira koji je u skladu s institucionalnim uređenjem država članica (uključujući javni prijevoz na regionalnoj i lokalnoj razini) i koji podržava razvoj infrastrukture i povećava povezanost s osnovnim i sveobuhvatnim TEN-T mrežama. Ulaganja uključuju mobilna sredstva, interoperabilnost i izgradnju kapaciteta.</p>	<p>2 - mjere za osiguravanje kapaciteta posredničkih tijela i korisnika za dostavu baze projekata</p>	<p>Republika Hrvatska, s ciljem povećanja kapaciteta krajnjih korisnika, razmatra uvođenje specijaliziranih promotora projekata za pojedine grupe projekata čiji bi zadaci bili razvoj, nabava i provedba projekata. Trenutno se razmatraju različite mogućnosti (agencija ili vanjsko ugovaranje usluga s privatnim subjektima)</p>	<p>30. prosinca 2016.</p>	<p>Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture</p>
<p>T.09.1 - Postojanje i provedba nacionalnog strateškog okvira za smanjenje siromaštva s ciljem aktivnog uključivanja ljudi isključenih iz tržišta rada, i to u skladu sa Smjernicama o zapošljavanju.</p>	<p>3 - mjere koje podržavaju postizanje ciljeva borbe protiv nacionalnog siromaštva i socijalne isključenosti (utvrđenih u Nacionalnom programu reformi), i koje uključuju promicanje održivih i kvalitetnih mogućnosti za zapošljavanje za ljude koji su u najvećoj opasnosti od socijalne isključenosti, uključujući pripadnike marginaliziranih zajednica;</p>	<p>Mjere koje se trebaju provesti kako bi se postigli ciljevi Strategije za borbu protiv siromaštva i socijalne isključenosti za razdoblje 2014. - 2020. bit će razrađene unutar zasebnog Provedbenog programa za razdoblje od tri godine (prvi provedbeni program pokrivat će razdoblje 2014. - 2016.). Program će uključivati konkretne mjere, tijela nadležna za pojedine mjere, rokove za ispunjavanje te pokazatelje uspjeha koji će biti u skladu s pokazateljima aktivne uključenosti za Europu 2020 i koji će pridonijeti postignuću nacionalnih ciljeva borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti. Provedbeni program također će uključivati i sustav nadzora podataka o siromaštvu i socijalnoj isključenosti</p>	<p>30. rujna 2014.</p>	<p>Ministarstvo socijalne politike i mladih Tijela nadležna za provedbu i praćenje pojedinih mjera</p>

Opći ex-ante uvjeti	Neispunjeni kriteriji	Mjere koje se poduzimaju	Rok (datum)	Odgovorna tijela
T.09.2 – Postojanje nacionalnog strateškog okvira za uključivanje Roma	3 - utvrđuje relevantne socijalno ugrožene mikroregije, izolirana naselja i najugroženije zajednice koristeći već raspoložive socioekonomske i teritorijalne pokazatelje (tj. vrlo niska razina obrazovanja, dugoročna nezaposlenost itd.);	U okviru projekta IPA 2012 pod nazivom "Potpora nacionalnim manjinama na lokalnoj razini" provest će se mapiranje romskih zajednica u Republici Hrvatskoj koje će biti temelj za politiku zasnovanu na dokazima i za praćenje utjecaja intervencija i politika. Koristeći raspoložive podatke, ULJPPNM izradit će nacrt novog Akcijskog plana za provedbu NSIR-a (AP NSIR), za razdoblje 2016. - 2018. koji će utvrditi ciljane mjere. Rezultati mapiranja bit će temelj za razvoj ciljanih mjera, posebno na lokalnoj razini.	31. prosinca 2016.	Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH (ULJPPNM)
T.09.2 - Postojanje nacionalnog strateškog okvira za uključivanje Roma	5 –izrađuje se, provodi i prati u bliskoj suradnji i neprekidnom dijalogu s romskim civilnim društvom i tijelima regionalne i lokalne samouprave	Formiranje polutrajnog koordinacijskog tijela koje će se sastojati od gradonačelnika/načelnika jedinica lokalne samouprave sa značajnim romskim stanovništvom. Suradnja i razmjena informacija odvijat će se putem Interneta, a organizirat će se polugodišnji sastanci s ciljem raspravljanja o problemima s kojima se romske zajednice susreću na lokalnoj razini te poticanja izrade i usvajanja županijskih akcijskih planova u županijama u kojima takvi planovi još nisu usvojeni. U suradnji s Ministarstvom financija, ULJPPNM izradit će nacrt preporuka jedinicama lokalne samouprave za uvođenje posebne proračunske stavke za financiranje ciljanih mjera usmjerenih na poboljšanje stanja u romskim zajednicama, što bi omogućilo transparentniji i prikladniji proračunski sustav.	31. prosinca 2016	ULJPPNM (u suradnji s romskim civilnim društvom, jedinicama lokalne/regionalne samouprave, Ministarstvom financija, profesionalnim udruženjima općina, gradova i županija te ostalim relevantnim dionicima)

Opći ex-ante uvjeti	Neispunjeni kriteriji	Mjere koje se poduzimaju	Rok (datum)	Odgovorna tijela
<p>T.09.3 - Zdravstvo: Postojanje nacionalnog ili regionalnog strateškog okvira za zdravstvo u granicama članka 168. UFEU-a koji osigurava ekonomsku održivost.</p>	<p>4 - sustav praćenja i revizije</p>	<p>Strateški planovi za različite segmente zdravstva koji će se odnositi na praćenje. Usvajanje Nacionalnog plana razvoja kliničkih bolničkih centara, kliničkih bolnica, klinika i općih bolnica od strane Hrvatskog sabora. Akcijnski plan za usvajanje Strateškog plana razvoja ljudskih resursa u zdravstvu. Javna savjetovanja, uz nacрте planova javno dostupne na internetskim stranicama Ministarstva zdravlja. Revizija Strateškog plana u skladu s rezultatima javnih savjetovanja i usvajanje Strateškog plana od strane Vlade Republike Hrvatske.</p>	<p>31. listopada 2014.</p>	<p>Ministarstvo zdravlja Hrvatski sabor Vlada Republike Hrvatske</p>
<p>T.07.3 - Drugi načini prijevoza, uključujući unutarnje plovne putove i pomorski prijevoz, luke, multimodalne veze i aerodromsku infrastrukturu: postojanje posebnog odjeljka o unutarnjim plovnim putovima i pomorskom prijevozu, lukama, multimodalnim vezama i aerodromskoj infrastrukturi unutar sveobuhvatnog prometnog plana/planova ili okvira, koji pridonosi boljoj povezanosti s osnovnim i sveobuhvatnim TEN-T mrežama te promoviranju održive regionalne i lokalne mobilnosti.</p>	<p>1 - Postojanje posebnog odjeljka o unutarnjim plovnim putovima i pomorskom prijevozu, lukama, multimodalnim vezama i aerodromskoj infrastrukturi unutar sveobuhvatnog prometnog plana/planova ili okvira, koji sadrži:</p>	<p>1. Razvoj Strategije prometnog razvoja (usvojila Vlada RH) 2. Strateška procjena utjecaja na okoliš za Strategiju prometnog razvoja 3. Razvoj Nacionalnog prometnog modela 4. Revidirana i konačna Strategija prometnog razvoja (usvojila Vlada RH)</p>	<p>30. prosinca 2016.</p>	<p>Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture</p>

Opći ex-ante uvjeti	Neispunjeni kriteriji	Mjere koje se poduzimaju	Rok (datum)	Odgovorna tijela
T.07.3 - Drugi načini prijevoza, uključujući unutarnje plovne putove i pomorski prijevoz, luke, multimodalne veze i aerodromsku infrastrukturu: postojanje posebnog odjeljka o unutarnjim plovnim putovima i pomorskom prijevozu, lukama, multimodalnim vezama i aerodromskoj infrastrukturi unutar sveobuhvatnog prometnog plana/planova ili okvira, koji pridonosi boljoj povezanosti s osnovnim i sveobuhvatnim TEN-T mrežama te promoviranju održive regionalne i lokalne mobilnosti.	2 - u skladu s pravnim zahtjevima za stratešku procjenu utjecaja na okoliš;	1. Razvoj Strategije prometnog razvoja (usvojila Vlada RH) 2. Strateška procjena utjecaja na okoliš za Strategiju prometnog razvoja 3. Razvoj Nacionalnog prometnog modela 4. Revidirana i konačna Strategija prometnog razvoja (usvojila Vlada RH)	30. prosinca 2016.	Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture
T.07.3 - Drugi načini prijevoza, uključujući unutarnje plovne putove i pomorski prijevoz, luke, multimodalne veze i aerodromsku infrastrukturu: postojanje posebnog odjeljka o unutarnjim plovnim putovima i pomorskom prijevozu, lukama, multimodalnim vezama i aerodromskoj infrastrukturi unutar sveobuhvatnog prometnog plana/planova ili okvira, koji pridonosi boljoj povezanosti s osnovnim i sveobuhvatnim TEN-T mrežama te promoviranju održive regionalne i lokalne mobilnosti	3 - utvrđuje realističnu i zrelu bazu projekata (uključujući vremenski raspored i proračunski okvir);	1. Razvoj Strategije prometnog razvoja (usvojila Vlada RH) 2. Strateška procjena utjecaja na okoliš za Strategiju prometnog razvoja 3. Razvoj Nacionalnog prometnog modela 4. Revidirana i konačna Strategija prometnog razvoja (usvojila Vlada RH) Republika Hrvatska pripremila je nacrt baze projekata tako što je utvrdila realističan popis projekata s vremenskim rasporedom kojeg je moguće izmijeniti i dopuniti. Temelj za razvoj baze projekata čine ciljevi i mjere navedeni u Strategiji prometnog razvoja.	30. prosinca 2016.	Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture

Opći ex-ante uvjeti	Neispunjeni kriteriji	Mjere koje se poduzimaju	Rok (datum)	Odgovorna tijela
<p>T.07.3 - Drugi načini prijevoza, uključujući unutarnje plovne putove i pomorski prijevoz, luke, multimodalne veze i aerodromsku infrastrukturu: postojanje posebnog odjeljka o unutarnjim plovnim putovima i pomorskom prijevozu, lukama, multimodalnim vezama i aerodromskoj infrastrukturi unutar sveobuhvatnog prometnog plana/planova ili okvira, koji pridonosi boljoj povezanosti s osnovnim i sveobuhvatnim TEN-T mrežama te promoviranju održive regionalne i lokalne mobilnosti.</p>	<p>4 - mjere za osiguravanje kapaciteta posredničkih tijela i korisnika za dostavu baze projekata</p>	<p>Republika Hrvatska, s ciljem povećanja kapaciteta krajnjih korisnika, razmatra uvođenje specijaliziranih promotora projekata za pojedine grupe projekata čiji bi zadaci bili razvoj, nabava i provedba projekata. Trenutno se razmatraju različite mogućnosti (agencija ili vanjsko ugovaranje usluga s privatnim subjektima)</p>	<p>30. prosinca 2016.</p>	<p>Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture</p>
<p>T.10.4 - Postojanje nacionalnog ili regionalnog strateškog okvira za povećanje kvalitete i učinkovitosti sustava SOO-a u okviru članka 165. UFEU-a.</p>	<p>2 - povećati relevantnost sustava SOO-a za tržište rada u bliskoj suradnji s relevantnim dionicima kroz mehanizme predviđanja vještina, prilagodbu nastavnih programa i jačanje različitih oblika učenja kroz rad</p>	<p>- izravna dodjela sredstava Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa predviđena u okviru OP-a 2007. - 2013. kojom će se podržati osnivanje sektorskih vijeća kao i obrazovne i informativne aktivnosti povezane s HKO-om. - izravna dodjela sredstava Ministarstvu rada i mirovinskog sustava predviđena u okviru OP-a 2007. - 2013. kojom će se podržati proces daljnjeg razvoja profesionalnih standarda. - razvoj Nacionalnog okvirnog kurikuluma kao i sektorskih nastavnih programa SOO-a koji će učenicima pružiti kompetencije koje će im omogućiti konkurentnost na tržištu rada i osigurati uspješno uključivanje u visokoškolsko obrazovanje i/ili cjeloživotno učenje (2015. i 2016.) - usklađivanje obrazovne ponude SOO-a s potrebama tržišta rada bit će podržano kroz provedbu projekata financiranih iz SKF-a.</p>	<p>31. prosinca 2016.</p>	<p>Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalne politike</p>

Opći ex-ante uvjeti	Neispunjeni kriteriji	Mjere koje se poduzimaju	Rok (datum)	Odgovorna tijela
T.10.3 - Cjeloživotno učenje (CU): Postojanje nacionalnog i/ili regionalnog strateškog okvira za cjeloživotno učenje u okviru članka 165. UFEU-a.	2 - podržati razvijanje i povezivanje usluga cjeloživotnog učenja, uključujući njihovu provedbu i unaprjeđenje vještina (tj. vrednovanje, usmjeravanje, obrazovanje i izobrazba) te ostvarivanje uvjeta za uključivanje i partnerstvo s relevantnim dionicima;	Pravilnik o priznavanju i vrednovanju neformalnog i informalnog učenja u postupku je izrade. Pravilnik će po prvi put uspostaviti nacionalni sustav priznavanja neformalnog i informalnog učenja.	31. ožujka 2015.	Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa

10. SMANJENJE ADMINISTRATIVNOG OPTEREĆENJA ZA KORISNIKE

Sažetak procjene administrativnog opterećenja za korisnike i, po potrebi, aktivnosti koje se planira poduzeti kako bi se smanjilo administrativno opterećenje, zajedno s njihovim indikativnim vremenskim okvirom.

Kao jedna od stalnih ključnih mjera koje pridonose sveukupnoj učinkovitosti SUK-a, a čiji je rezultat smanjene administrativnog opterećenja za korisnike, odnosi se na kontinuirano korištenje standardiziranih procesa (poslovnih procesa), alata i metoda, koji su, po potrebi, podržani zajedničkim ISU-om.

Korpus standardiziranih poslovnih procesa za programe EFRR-a i KF-a (kao i za programe ESF-a) kodificiran je u Zajedničkim nacionalnim pravilima (ZNP), koja su utvrđena za razdoblje 2007. - 2013. i koja su u procesu ažuriranja, unaprjeđenja i prilagodbe za potrebe SUK-a za razdoblje 2014. - 2020. (vremenski okvir za ovu vježbu postavljen je za kraj 2014. godine). ZNP-ovi obuhvaćaju poslovne procese s popratnim propisanim oblicima povezanim s prihvatljivošću izdataka, upravljanjem rizicima i unaprjeđenjem sustava, uvjetima za pripremu i provedbu projekata, predviđanjem i praćenjem, revizijskim tragom, odabirom i ugovaranjem, provjerama, plaćanjima, certifikacijom, povratima, revizijama, nepravilnostima, informiranjem i vidljivošću, strateškim planiranjem, programiranjem, evaluacijom i zatvaranjem. Konstantno se ulažu naponi u standardizaciju poslovnih procesa povezanih s uvjetima pripreme i provedbe projekata, koja će pridonijeti jačanju kompetencija korisnika i time smanjiti nužnu količinu posla, sve kako bi se riješili problemi povezani s ključnim aspektima administrativnog opterećenja za utvrđene korisnike, što se najviše odnosi na proceduralnu složenost, proceduralnu neusklađenost i različitosti koje nastaju zbog različitih administrativnih zahtjeva različitih tijela SUK-a. Stoga bi dodatno pojednostavljenje zajedničkih postupaka (posebno uvjeta pripreme i provedbe projekata), standardiziranih na razini ZNP-a trebalo omogućiti korisnicima: (a) pripremu značajnog dijela prijave za projekt unaprijed prije objave poziva, (b) izgradnju kapaciteta za provedbu projekta unaprijed i (c) smanjenje sredstava potrebnih za administrativnu provedbu projekta, što će im omogućiti da se više usredotoče na sadržaj samog projekta.

U sklopu daljnjeg pojednostavljenja zajedničkih postupaka, planira se i uvođenje novih diversificiranih i pojednostavljenih postupaka prijave i odabira projekata, što bi omogućilo dovršavanje odabira projekata u kraćem vremenskom okviru i s optimalnim korištenjem sredstava SUK-a i korisnika.

Također, moguće je i uvođenje pojednostavljenih troškovnih mogućnosti kroz razvoj potrebne metodologije, što bi omogućilo dovršavanje procesa provjere i nadoknade sredstava u kraćem vremenskom okviru i s optimalnim korištenjem sredstava SUK-a i korisnika.

Postizanju ovog cilja pridonijet će i **daljnji razvoj i međupovezivanje računalnih sustava** za upravljanje, praćenje, reviziju, kontrolu i evaluaciju, što rezultira jednostavnijim administrativnim postupcima (podržanima kroz intervencije TP-a).

Širenje opsega primjene elektroničkih sustava u kontekstu upravljanja OP-ovima, točnije kroz:

- korisnički portal - interaktivnu platformu koja će biti uspostavljena do kraja 2015. nadogradnjom postojeće središnje internetske stranice, s ciljem daljnjeg poboljšanja elektroničke komunikacije između prijavitelja/korisnika i tijela SUK-a, u skladu sa zahtjevima e-kohezije, olakšavajući razmjenu informacija i smanjujući sredstva potrebna za tu svrhu. Korisnički portal trebao bi omogućiti potencijalnim prijaviteljima/korisnicima prikupljanje svih relevantnih podataka iz jednog izvora, posebno u smislu pomoći pri pripremi projekata, i to kroz korištenje centralno koordiniranih mehanizama pružanja informacija korisnicima. Planira se i nadogradnja središnje internetske stranice kojom upravlja KT na kojoj bi korisnici imali "sve na jednom mjestu" i mogli prikupiti: (a) informacije o mogućnostima financiranja, (b) informacije o primjenjivim pravilima i postupcima, (c) sadržaje za e-učenje dostupne putem Interneta kao i informacije o ostalim prilikama za učenje povezanim s upravljanjem projektima i (d) kontakte tijela nadležnih za daljnju korisničku podršku unutar određenog područja politike;
- nove karakteristike ISU-a, kao i
- međupovezivanje s drugim elektroničkim sustavima

trebalo bi: (a) omogućiti pružanje korisničkih podataka u elektroničkom obliku, i to samo jedanput (princip jednokratnog kodiranja), (b) smanjiti sveukupnu količinu informacija i prateće dokumentacije koja se zahtjeva od korisnika i koju SUK može samostalno pribaviti i potvrditi i (c) smanjiti napore korisnika pri ponovnoj predaji informacija i prateće dokumentacije (u slučaju da isti korisnik predaje više prijava za različite projekte (i unutar različitih programa). Ove aktivnosti obavljat će se neprekidno.

Također bi smanjenju administrativnog opterećenja korisnika pridonijelo i daljnje unaprjeđenje rada postojeće mreže službenika za odnose s javnošću (MSOJ), kako bi ona **ne samo osigurala usklađeno i istovremeno širenje informacija povezanih s upravljanjem OP-om već i pružala korisnicima osnovnu tehničku podršku na svim razinama**. KT će obučavati i licencirati članove MSOJ-a. Ova aktivnost provodit će se konstantno, a prvi ciklus licenciranja trebao bi biti završen do polovice 2015. godine.

S obzirom na napore uložene u poboljšanje sposobnosti korisnika za pravilnu i uspješnu provedbu projekata, planira se uvesti i stalno dostupno i redovito **osposobljavanje korisnika** (usredotočeno na određena pitanja, primarno na područja gdje je visok rizik nastajanja potencijalnih nepravilnosti, kao što je javna nabava i državna potpora, ili usredotočeno na pojedinačne pozive na dostavu prijedloga), kako bi se korisnicima pružilo dodatno i stručno znanje o pitanjima važnima za pripremu i provedbu projekata.

Osim gore navedenih mjera, posebna obilježja postupaka i zahtjeva konstantno će se poboljšavati, na temelju stalnog upravljanja rizicima u sustavu upravljanja i kontrole i na temelju s vremenom naučenih lekcija.

11. HORIZONTALNA NAČELA

11.1 Održivi razvoj

Opis pojedinih aktivnosti koje valja uzeti u obzir prilikom odabira operacija: zahtjevi zaštite okoliša, resursna učinkovitost, ublažavanje klimatskih promjena i prilagodba, otpornost na katastrofe i sprječavanje i upravljanje rizicima.

Kao što je opisano u Sporazumu o partnerstvu, tri glavna nacionalna razvojna cilja su **gospodarski rast, rast zaposlenosti i očuvanje nacionalnih resursa**. Budući da bi načela održivog rasta trebala biti prisutna u svim sektorima gospodarstva i razvoja, posebna pozornost prilikom odabira operacija pridaje se zaštiti okoliša, resursnoj učinkovitosti, ublažavanju klimatskih promjena i sprječavanju i upravljanju rizicima. Na brojnim područjima planirane aktivnosti dosežu daleko izvan granica izravne ekološke i klimatske koristi, pružajući veći potencijal za zapošljavanje stvaranjem takozvanih zelenih radnih mjesta i razvojem poslovanja, ali također i omogućujući socijalnu integraciju i dobro stanje kroz povećanje kvalitete življenja.

OPKK trenutno provodi sveobuhvatnu **stratešku procjenu utjecaja na okoliš**, koja će opisati mjere za ublažavanje nepovoljnih utjecaja na okoliš u provedbi planiranih intervencija. Bit će potrebna i detaljna analiza u obliku procjene utjecaja na okoliš na razini projekta kako bi se odredile sve vrste mogućih utjecaja i popisale mjere za njihovo izbjegavanje. Za sve projekte, podnositelji zahtjeva će morati moći dokazati da njihov projekt nema štetan utjecaj na okoliš, i/ili predočiti na koji će način njihov projekt pozitivno pridonijeti održivom razvoju.

Pri provedbi na razini projekta vrijedit će **načelo „onečišćivač plaća“**, koje je već uključeno u Zakon o zaštiti okoliša (NN 80/13), u skladu s kojim je onečišćivač dužan pokriti troškove proizašle iz onečišćivanja okoliša i uklanjanja štete iz okoliša, kao i troškove mjera za sprječavanje onečišćenja okoliša. Dodatni regulatorni mehanizmi uvodit će se po potrebi kako bi pridonijeli poštivanju načela „onečišćivač plaća“. Što se tiče sektora za zbrinjavanje otpada, sve potrebne mjere obuhvaćene su Zakonom o održivom gospodarenju otpadom: porez na odlaganje otpada, sustav odlaganja, iznos komunalne pristojbe proporcionalan iznosu proizvedenog otpada, a u izradi je i dodatni set pravila koji će pridonijeti provedbi zakona. Zakonodavni okvir za gospodarenje vodama uključuje načela nadoknade troškova za usluge distribucije vode i načela „onečišćivač plaća“/„korisnik plaća“.

Unutar **Prioritetne osi 6** treba obratiti pozornost na upravljanje Natura 2000 područjima. Budući da **Natura 2000** područja pružaju osnovni potencijal za regionalni razvoj, planirana ulaganja pridonijet će postizanju ciljeva održivog upravljanja i pozitivno utjecati na lokalno i regionalno gospodarstvo.

Unutar **Prioritetne osi 2**, ulaganja u širokopojasnu infrastrukturu bit će izvedena na način koji je najmanje štetan za okoliš i prirodu. Točnije, postojeći infrastrukturni koridori koristit će se za novu širokopojasnu infrastrukturu, osiguravajući usklađivanje i grupiranje građevinskih radova za različite tipove ulaganja i infrastrukture.

Posebni kriteriji pri odabiru postupaka su sljedeći:

- Promicanje ulaganja u manje projekte povezane s obnovljivim izvorima energije koji će proizvoditi energiju koja će se koristiti na području na kojem je proizvedena, s obzirom na „prilagodbu temeljenu na ekosustavu“.
- Korištenje održivo proizvedene biomase.
- Prioritet će biti operacije koje se provode unutar postojećih građevinskih zona ili koridora.
- Unutar Prioritetne osi 7, odabir će se provoditi s naglaskom na smanjenju potrošnje primarnih izvora energije i doprinosu ublažavanju klimatskih promjena i atmosferskog onečišćenja.
- Projekti povezani s unutarnjim plovnim putovima koji stvaraju ekološke prednosti u prometu tereta, ali koji se nalaze u osjetljivim ekosustavima, morat će osigurati obuhvaćanje svih potrebnih ekoloških aspekata.
- Zeleni rast će po potrebi predstavljati dodatne kriterije odabira, primjerice kod ulaganja u infrastrukturu za istraživanje, razvoj i inovacije.
- Kreativne i kulturne industrije, kao i turizam koji uključuje kreativne i kulturne aspekte lokalnog razvoja, procjenjivat će se uzimajući u obzir kriterije održivog razvoja.
- Projektima društvenih inovacija dodijelit će se dodatni kvalitativni bodovi u slučaju da oni pridonose lokalnoj zajednici i odgovaraju na više od jednog društvenog izazova.
- Načelo održivog razvoja uzimat će se u obzir kod operacija povezanih sa samozapošljavanjem i promicanjem poduzetništva, društvenim poduzetništvom, obrazovanjem i cjeloživotnim učenjem, i to tamo gdje je promicanje sektora istraživanja i razvoja izravno povezano s održivim razvojem.

Pridržavanje načela održivog razvoja pratit će se na razini projekata kroz izvješća o praćenju, kao i kroz kontrolu provedbe projekta na licu mjesta te kasnije kroz procjenu doprinosa ciljevima horizontalnih načela.

Posebni problem hrvatskog područja je prisutnost mina, što je naslijeđe rata vođenog od 1991. do 1996. Prisutnost mina predstavlja problem za stabilnost i socijalno uključivanje, kao i za gospodarski razvoj. Ukupno minsko područje (podaci od 1. svibnja 2014.) u Republici Hrvatskoj iznosi 610 km². Više od polovice područja za koja se sumnja da su kontaminirana minama pripada područjima obuhvaćenim mrežom Natura 2000 i zaštićenim područjima prirode, što predstavlja prepreku za učinkovito upravljanje spomenutim područjima. Zbog toga je razminiranje i provjeravanje minskih područja prihvatljiva početna aktivnost i dobar prvi korak za pripremu terena za projekte.

11.2 Jednake mogućnosti i nediskriminacija

Opis posebnih aktivnosti za promicanje jednakih mogućnosti i sprječavanje diskriminacije na temelju spolne, rasne ili etičke pripadnosti, religije ili vjerovanja, invaliditeta, dobi ili spolne orijentacije tijekom pripreme, izrade i provedbe operativnog programa, posebice kod pristupa sredstvima, uzimajući u obzir potrebe raznih ciljnih skupina s visokim rizikom od takve diskriminacije, a posebice zahtjeve za osiguravanje dostupnosti osobama s invaliditetom.

Opće informacije o **ravnopravnosti između žena i muškaraca** predstavljene su u **Sporazumu o partnerstvu** u poglavlju **1.5.2 Promicanje ravnopravnosti između žena i muškaraca, nediskriminacije i dostupnosti (s obzirom na članak 7. uredbe o utvrđivanju zajedničkih odredbi)**. Politike zaštite ljudskih prava, borbe protiv diskriminacije te politike ravnopravnosti spolova kao i ravnopravnosti nacionalnih manjina prihvaćene su na najvišoj nacionalnoj razini kroz Ustav i odluke Hrvatskog sabora i Vlade RH. Sastavni dijelovi strateškog okvira za promicanje jednakosti su nacionalni planovi, programi i strategije, koji utvrđuju ciljeve i propisuju mjere koje će se poduzeti s ciljem poboljšanja općeg življenja i društvenih i gospodarskih uvjeta utvrđenih grupa. Povezani pravni akti i pomoćne strategije i programi preneseni su kao dio pravne stečevine.

U skladu s člankom 7. uredbe o utvrđivanju zajedničkih odredbi, načela nediskriminacije uzimaju se i bit će uzimana u obzir tijekom razvoja i provedbe OPKK-a, uključuju i njegovo praćenje i evaluaciju. Pravni okvir i trenutni nacionalni napredak na području jednakih mogućnosti i nediskriminacije detaljno su objašnjeni u Sporazumu o partnerstvu u odjeljku 1.5.2., kao i u tablici općih ex-ante uvjeta.

Kako bi se smanjio rizik od diskriminacije tijekom planiranja i faza provedbe infrastrukturnih projekata, osigurat će se njihova dostupnost za osobe s invaliditetom, kao i pristup proizvodima i uslugama. S obzirom na Prioritetnu os **Povezanost i mobilnost**, jednaka mogućnosti pristupa prometnoj infrastrukturi jedan je od najvažnijih čimbenika koji utječu na životne uvjete i životni standard svih skupina stanovništva, a posebno skupina s invaliditetom i osoba s posebnim potrebama. Odredbe koje će uključivati dostupnost bit će uključene u programiranje i provedbu projekata.

Dio ulaganja u infrastrukturu provodit će se unutar Prioritetne osi **Socijalno uključivanje i zdravlje**, s ciljem poboljšanja životnih uvjeta skupina s rizikom od socijalne isključenosti i ugroženih skupina. Ove intervencije uključuju poboljšanje socijalnog stanovanja, obnovu i izgradnju društvene/javne infrastrukture s ciljem smanjenja siromaštva i stvaranja ravnoteže između lokalnog i regionalnog pristupa javnim uslugama, infrastrukturna ulaganja u skrb za djecu, skrb za starije i dugotrajnu skrb, infrastrukturu koja potiče prijelaz na pružanje usluga u zajednici te poboljšanje učinkovitosti pružanja zdravstvene skrbi.

Načela jednakih mogućnosti i nediskriminacije primjenjivat će se kroz sve prioritetne osi, pomoću pozitivnih akcijskih mjera i aktivnosti s ciljem podržavanja pojedinih skupina. Budući da različite prioritetne osi mogu u različitoj mjeri pridonijeti promicanju jednakosti, nediskriminacije i dostupnosti, moraju se pronaći posebna rješenja za svaki projekt kako bi se utvrdili obavezni ili neobavezni zahtjevi na razini projekta.

Kako bi se osiguralo poštivanje politike jednakosti spolova, nediskriminacije i dostupnosti na svim razinama provedbe OPKK-a, usvojit će se sljedeći postupci:

- Odabir: Kako bi se osiguralo da prijavitelji poštuju načela jednakih mogućnosti, načela će biti uključena u postupke prijave i odabira projekata. Svi prijavitelji će u prijavnom obrascu projekta morati prikazati kako će projekt pridonijeti jednakim mogućnostima, opisujući način na koji je to pitanje uzeto u obzir.
- Ugovaranje: Obveza poštovanja načela jednakosti tijekom provedbe projekta bit će uključena u ugovore s prijaviteljima te će se provjeravati tijekom postupaka praćenja i izvještavanja.
- Praćenje: Kako bi se procijenilo rezultate postignute na području jednakih mogućnosti, pokazatelji će biti ugrađeni u sustav praćenja projekata. provedbena tijela će ocjenjivati rezultate na tromjesečnoj bazi i izvještavati upravljačko tijelo. Izvješća o postignutim rezultatima na području jednakosti bit će uključena u godišnja izvješća o provedbi.
- Evaluacija: Za svaku prioritetnu os razvit će se evaluacijski plan, a mjere koje će se poduzimati u vezi s tekućim evaluacijama pratit će u kojoj mjeri kriteriji odabira, sustavi praćenja i upravljanja te kontrolni postupci podržavaju provedbu načela jednakosti.

11.3 Ravnopravnost između žena i muškaraca

Opis doprinosa operativnog programa promicanju ravnopravnosti između žena i muškaraca i, po potrebi, načina osiguranja integracije rodne perspektive na razini operativnog programa i na razini operacija.

Opće informacije o **ravnopravnosti između žena i muškaraca** predstavljene su u **Sporazumu o partnerstvu** u poglavlju 1.5.2 *Promicanje ravnopravnosti između žena i muškaraca, nediskriminacije i dostupnosti* (s obzirom na članak 7. uredbi o utvrđivanju zajedničkih odredbi). Kao što je već spomenuto, politika zaštite ljudskih prava, borbe protiv diskriminacije te politike ravnopravnosti spolova kao i ravnopravnosti nacionalnih manjina prihvaćene su na najvišoj nacionalnoj razini kroz Ustav i odluke Hrvatskog sabora i Vlade RH.

Zakon o radu [1] najvažniji je pravni akt koji sadrži odredbe za sprječavanje diskriminacije u području zapošljavanja. On je usklađen s Direktivom 2006/54/EZ Europskog parlamenta i Vijeća za provedbu načela jednakih mogućnosti i jednakog postupanja. Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova odgovorna je za praćenje poštivanja i pravilne provedbe zakonskih uvjeta.

Žensko poduzetništvo bit će podržano kroz posebnu podaktivnost u okviru SEECCEL inicijative unutar Prioritetne osi **Poslovna konkurentnost**, koja će pomagati u podizanju svjesnosti o posebnostima ženskog poduzetništva u Hrvatskoj i regiji jugoistočne Europe, i to promicanjem politike dobre prakse u ženskom poduzetništvu u skladu sa Zakonom o malim poduzećima (ZMP) za Europu i izgradnjom kapaciteta nacionalnih i regionalnih mreža i udruga ženskog poduzetništva, kroz zajedničke javne i privatne napore, s konačnim ciljem smanjenja nezaposlenosti žena.

Načela ravnopravnosti spolova primjenjivat će se kroz sve prioritetne osi, pomoću pozitivnih akcijskih mjera i aktivnosti s ciljem podržavanja pojedinih skupina.

Metode koje će osigurati da se politika ravnopravnosti spolova, nediskriminacije i dostupnosti provodi na svim razinama provedbe OPKK-a objašnjene su u poglavlju 11.2. **Jednake mogućnosti.**

[1] Narodne novine, br. 149/09

12. ZASEBNI ELEMENTI

12.1 Veliki projekti koji će se provoditi tijekom programskog razdoblja

Tablica 27: Popis velikih projekata

Projekt	Planirani datum obavijesti/podnošenja (godina, tromjesečje)	Planirani početak provedbe (godina, tromjesečje)	Planirani rok završetka (godina, tromjesečje)	Prioritetne osi/Investicijski prioriteti
Centar kompetencije za translacijsku medicinu Dječje bolnice Srebrnjak	2015., T3	2015., T4	2018., T2	1 - Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija/1a - Poboljšanje infrastrukture i kapaciteta za istraživanje i inovacije, u cilju razvijanja uspješnosti u istraživanju i inovacijama, te promoviranje centara za kompetencije, posebice onih od europskog interesa
Izgradnja prometnog koridora Vc, dionica autoceste Beli Manastir-Osijek	2015., T1	2016., T1	2018., T4	7 - Povezanost i mobilnost/7b - Poboljšavanje regionalne mobilnosti povezivanjem sekundarnih i tercijarnih čvorišta s infrastrukturom TEN-T-a, uključujući multimodalna čvorišta
Izgradnja agregacijskih (posredničkih) mreža nove generacije (NGN) u bijelim i sivim područjima mreža sljedeće generacije u Hrvatskoj	2015., T1	2015., T3	2020., T4	2 - Korištenje informacijskih i komunikacijskih tehnologija / 2a - Daljnji razvoj širokopolasnog pristupa i iskorak prema mrežama velikih brzina i podrška prihvaćanju novih tehnologija i mreža za digitalno gospodarstvo
Zračna luka Dubrovnik	2014., T4	2015., T1	2019., T4	7 - Povezanost i mobilnost / 7ii - Razvijanje i unapređenje prometnih sustava prihvatljivih za okoliš (uključujući nisku razinu buke), i prometnih sustava sa niskim emisijama CO ₂ , uključujući unutarnje plovne putove i pomorski prijevoz, luke, multimodalne veze i aerodromsku infrastrukturu, radi promicanja održive regionalne i lokalne mobilnosti
GSM-R	2016., T1	2016., T4	2019., T4	7 - Povezanost i mobilnost / 7iii - Razvijanje i sanacija sveobuhvatnih, visokokvalitetnih i interoperabilnih željezničkih sustava te promicanje mjera za smanjenje buke
Goljak - Skradnik	2016., T4	2018., T4	2020., T4	7 - Povezanost i mobilnost / 7iii - Razvijanje i sanacija sveobuhvatnih, visokokvalitetnih i interoperabilnih željezničkih sustava te promicanje mjera za smanjenje buke

Projekt	Planirani datum obavijesti/podnošenja (godina, tromjesečje)	Planirani početak provedbe (godina, tromjesečje)	Planirani rok završetka (godina, tromjesečje)	Prioritetne osi/Investicijski prioriteti
Most Gradiška	2015., T1	2016., T4	2018., T4	7 - Povezanost i mobilnost/7b - Poboljšavanje regionalne mobilnosti povezivanjem sekundarnih i tercijarnih čvorišta s infrastrukturom TEN-T-a, uključujući multimodalna čvorišta
KAŠTELA-TROGIR	2015., T4	2016., T4	2020., T4	6 - Zaštita okoliša i održivost resursa/6ii - Ulaganje u sektor otpada kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Europske unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve
NIN-PRIVLAKA-VRSI-VIR	2015., T1	2016., T1	2019., T4	6 - Zaštita okoliša i održivost resursa/6ii - Ulaganje u sektor otpada kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Europske Unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve
OSIJEK	2016., T3	2016., T4	2018., T3	1 - Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija/1b - Promicanje poslovnih ulaganja u istraživanja i inovacije te razvoj veza i sinergija između poduzeća, centara za istraživanje i inovacije i sektora visokog obrazovanja, osobito promicanje ulaganja u razvoj proizvoda i usluga, transfer tehnologija, društvene inovacije, eko-inovacije, aplikacije za javne usluge, poticanje potražnje, umrežavanje, klastere i otvorene inovacije, kroz pametnu specijalizaciju i podržavanje tehnoloških i primijenjenih istraživanja, probnih linija proizvoda, akcija ranog odobravanja proizvoda, naprednih proizvodne sposobnosti i primarne proizvodnje, osobito u ključnim tehnologijama koje potiču razvoj inovacija, te širenje tehnologija opće namjene 6 - Zaštita okoliša i održivost resursa/6ii - Ulaganje u sektor otpada kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Europske unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve
Okučani - Vinkovci	2015., T4	2016., T4	2018., T4	7 - Povezanost i mobilnost/7iii - Razvijanje i sanacija sveobuhvatnih, visokokvalitetnih i interoperabilnih željezničkih sustava te promicanje mjera za smanjenje buke
Otvorene znanstvene infrastrukturne platforme za inovativne primjene u gospodarstvu i društvu – O-ZIP	2016., T4	2017., T2	2020., T4	1 - Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija/1a - Poboljšanje infrastrukture i kapaciteta za istraživanje i inovacije, u cilju razvijanja uspješnosti u istraživanju i inovacijama, te promoviranje centara za kompetencije, posebice onih od europskog interesa

Projekt	Planirani datum obavijesti/podnošenja (godina, tromjesečje)	Planirani početak provedbe (godina, tromjesečje)	Planirani rok završetka (godina, tromjesečje)	Prioritetne osi/Investicijski prioriteti
POREČ	2016., T3	2016., T4	2018., T4	6 - Zaštita okoliša i održivost resursa/6ii - Ulaganje u sektor otpada kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Europske unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve
Podsused - Samobor	2016., T4	2018., T4	2020., T4	7 - Povezanost i mobilnost/7iii - Razvijanje i sanacija sveobuhvatnih, visokokvalitetnih i interoperabilnih željezničkih sustava te promicanje mjera za smanjenje buke
RIJKA	2015., T4	2016., T4	2020., T4	6 - Zaštita okoliša i održivost resursa/6ii - Ulaganje u sektor otpada kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Europske unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve
REGIONALNI VODOOPSKRBNI SUSTAV ISTOČNA SLAVONIJA	2015., T1	2016., T1	2019., T4	6 - Zaštita okoliša i održivost resursa/6ii - Ulaganje u sektor otpada kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Europske unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve
REGIONALNI VODOOPSKRBNI SUSTAV ZAGREB ISTOK	2014., T3	2015., T3	2019., T4	6 - Zaštita okoliša i održivost resursa/6ii - Ulaganje u sektor otpada kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Europske unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve
Željeznička pruga Dugo Selo - Novska	2016., T4	2018., T1	2020., T4	7 - Povezanost i mobilnost/7iii - Razvijanje i sanacija sveobuhvatnih, visokokvalitetnih i interoperabilnih željezničkih sustava te promicanje mjera za smanjenje buke
Željeznička pruga Dugo Selo - Križevci (od 2007.-2013., podložno podjeli na faze)	2015., T4	2015., T4	2018., T4	7 - Povezanost i mobilnost/7iii - Razvijanje i sanacija sveobuhvatnih, visokokvalitetnih i interoperabilnih željezničkih sustava te promicanje mjera za smanjenje buke
Željeznička pruga Hrvatski Leskovac - Karlovac	2015., T4	2016., T4	2020., T4	7 - Povezanost i mobilnost/7iii - Razvijanje i sanacija sveobuhvatnih, visokokvalitetnih i interoperabilnih željezničkih sustava te promicanje mjera za smanjenje buke
Željeznička pruga Križevci - Koprivnica-državna granica	2016., T1	2016., T4	2020., T4	7 - Povezanost i mobilnost/7iii - Razvijanje i sanacija sveobuhvatnih, visokokvalitetnih i interoperabilnih željezničkih sustava te promicanje mjera za smanjenje buke

Projekt	Planirani datum obavijesti/podnošenja (godina, tromjesečje)	Planirani početak provedbe (godina, tromjesečje)	Planirani rok završetka (godina, tromjesečje)	Prioritetne osi/Investicijski prioriteti
Sanacija odlagališta otpada Karepovac	2017., T3	2018., T1	2020., T3	6 - Zaštita okoliša i održivost resursa/6i - Ulaganje u otpadni sektor kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Europske unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve
Sanacija lokacije visoko zagađene otpadom ("vruća točka") - Sovjak	2015., T3	2016., T3	2020., T4	6 - Zaštita okoliša i održivost resursa/6i - Ulaganje u otpadni sektor kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Europske unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve
Rijeka D403	2015., T4	2016., T4	2018., T3	7 - Povezanost i mobilnost/7b - Poboljšavanje regionalne mobilnosti povezivanjem sekundarnih i tercijarnih čvorišta s infrastrukturom TEN-T-a, uključujući multimodalna čvorišta
Cestovna povezanost s južnom Dalmacijom	2015., T2	2016., T3	2019., T4	7 - Povezanost i mobilnost/7b - Poboljšavanje regionalne mobilnosti povezivanjem sekundarnih i tercijarnih čvorišta s infrastrukturom TEN-T-a, uključujući multimodalna čvorišta
SPLIT-SOLIN	2015., T4	2016., T4	2020., T4	6 - Zaštita okoliša i održivost resursa/6ii - Ulaganje u sektor otpada kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Europske unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve
Treći prometni trak na dionici autoceste Zagreb - Karlovac	2016., T4	2018., T3	2020., T4	7 - Povezanost i mobilnost/7b - Poboljšavanje regionalne mobilnosti povezivanjem sekundarnih i tercijarnih čvorišta s infrastrukturom TEN-T-a, uključujući multimodalna čvorišta
Centar za upravljanje prometom	2017., T1	2017., T4	2020., T4	7 - Povezanost i mobilnost/7iii - Razvijanje i sanacija sveobuhvatnih, visokokvalitetnih i interoperabilnih željezničkih sustava te promicanje mjera za smanjenje buke
VELIKA GORICA	2014., T3	2015., T3	2019., T4	6 - Zaštita okoliša i održivost resursa/6ii - Ulaganje u sektor otpada kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Europske unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve

Projekt	Planirani datum obavijesti/podnošenja (godina, tromjesečje)	Planirani početak provedbe (godina, tromjesečje)	Planirani rok završetka (godina, tromjesečje)	Prioritetne osi/Investicijski prioriteti
VUKOVAR	2016., T3	2016., T4	2018., T4	6 - Zaštita okoliša i održivost resursa/6ii - Ulaganje u sektor otpada kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Europske unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve
Vinkovci - Vukovar	2016., T3	2017., T4	2019., T4	7 - - Povezanost i mobilnost/7iii - Razvijanje i sanacija sveobuhvatnih, visokokvalitetnih i interoperabilnih željezničkih sustava te promicanje mjera za smanjenje buke
Centar za gospodarenje otpadom Antunovac	2015., T3	2016., T1	2018., T3	6 - Zaštita okoliša i održivost resursa/6i - Ulaganje u sektor otpada kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Europske unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve
Centar za gospodarenje otpadom Biljane donje	2015., T1	2015., T3	2017., T3	6 - Zaštita okoliša i održivost resursa/6i - Ulaganje u sektor otpada kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Europske unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve
Centar za gospodarenje otpadom Grad Zagreb	2015., T2	2016., T3	2018., T4	6 - Zaštita okoliša i održivost resursa/6i - Ulaganje u sektor otpada kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Europske unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve
Centar za gospodarenje otpadom Lečevica	2015., T2	2015., T4	2018., T2	6 - Zaštita okoliša i održivost resursa/6i - Ulaganje u sektor otpada kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Europske unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve
Centar za gospodarenje otpadom Piskornica	2014., T4	2015., T2	2017., T3	6 - Zaštita okoliša i održivost resursa/6i - Ulaganje u sektor otpada kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Europske unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve
ZABOK-ZLATAR	2015., T4	2016., T4	2019., T4	6 - Zaštita okoliša i održivost resursa/6ii - Ulaganje u sektor otpada kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Europske unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve

Prioritetna os	Fond	Kategorija regije	Pokazatelj ili glavni provedbeni	Mjerna jedinica, po	Kontrolna točka za 2018.			Konačni cilj (2023.)		
					M		U	M		U
1 - Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija	EFRR	Manje razvijena	Produktivno ulaganje: Broj poduzeća koja primaju bespovratna sredstva	Poduzeća			60			300,00
1 - Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija	EFRR	Manje razvijena	Ukupni iznos potvrđenih/prihvatljivih izdataka	Milijun EUR			171.150.352,00			782.108.429,00
1 - Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija	EFRR	Manje razvijena	Broj integriranih projekata istraživanja, razvoja i inovacija	Broj			1			4,00
2 - Korištenje informacijskih i komunikacijskih tehnologija	EFRR	Manje razvijena	IKT infrastruktura: Dodatna kućanstva sa širokopolasnim pristupom od najmanje 30 Mbps	Kućanstva			80.000,00			315.000,00
2 - Korištenje informacijskih i komunikacijskih tehnologija	EFRR	Manje razvijena	Ukupni iznos potvrđenih/prihvatljivih izdataka	Milijun EUR			82.114.179,00			375.238.443,00
2 - Korištenje informacijskih i komunikacijskih tehnologija	EFRR	Manje razvijena	Broj institucija integriranih u Vladin oblak	Broj			40			300,00
3 - Poslovna konkurentnost	EFRR	Manje razvijena	Ukupni iznos potvrđenih/prihvatljivih izdataka	Milijun EUR			253			1.263,00
3 - Poslovna konkurentnost	EFRR		Produktivno ulaganje: Broj poduzeća koja primaju potporu	Poduzeća			1.137			3.445,00
4 - Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije	EFRR	Manje razvijena	Energetska učinkovitost: Broj kućanstava s poboljšanom klasifikacijom potrošnje energije	Kućanstva			6.000			60.669,00
4 - Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije	EFRR	Manje razvijena	Energetska učinkovitost: Smanjenje godišnje primarne potrošnje energije zgrada javne namjene	kWh /godina			135.000.000			213.000.000,00

Prioritetna os	Fond	Kategorija regije	Pokazatelj ili glavni provedbeni	Mjerna jedinica, po	Kontrolna točka za 2018.			Konačni cilj (2023.)		
					M		U	M		U
4 - Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije	EFRR	Manje razvijena	Ukupni iznos potvrđenih/prihvatljivih izdataka	Milijun EUR			123.475.833			531.810.805,00
4 - Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije	EFRR	Manje razvijena	Broj zgrada (javnih i stambenih) za koje je potpisan ugovor o radovima na energetske obnovi	Broj			6.000			12.000,00
5 - Klimatske promjene i upravljanje rizicima	EFRR	Manje razvijena	Nadzor i sprječavanje rizika: Stanovništvo koje ostvaruje korist od mjera obrane od poplave	Osobe			0			5.000,00
5 - Klimatske promjene i upravljanje rizicima	EFRR	Manje razvijena	Ukupni iznos potvrđenih/prihvatljivih izdataka	Milijun EUR			57.151.981			245.396.147,00
5 - Klimatske promjene i upravljanje rizicima	EFRR	Manje razvijena	Broj obuka/edukativnih aktivnosti (za osoblje organizacija odgovornih za upravljanje rizicima/katastrofama)	Broj			10			10,00
5 - Klimatske promjene i upravljanje rizicima	EFRR	Manje razvijena	Broj kompletno analiziranih područja za upravljanje poplavama.	Broj			12			34,00
6 - Zaštita okoliša i održivost resursa	EFRR	Manje razvijena	Održivi turizam: Porast očekivanog broja posjeta podržanim mjestima i atrakcijama kulturne i prirodne baštine	Posjeti/godina			31.000			310.000,00
6 - Zaštita okoliša i održivost resursa	EFRR	Manje razvijena	Ukupni iznos potvrđenih/prihvatljivih izdataka	Milijun EUR			77.744.690			338.020.392,00
6 - Zaštita okoliša i održivost resursa	EFRR	Manje razvijena	Odobreni projekti kulturne i prirodne baštine	Broj			12			20,00
6 - Zaštita okoliša i održivost resursa	KF		Obrada otpadnih voda: Dodatno stanovništvo obuhvaćeno uslugom poboljšane	Ekvivalent stanovnika			200.000			1.000.000,00

Prioritetna os	Fond	Kategorija regije	Pokazatelj ili glavni provedbeni	Mjerna jedinica, po	Kontrolna točka za 2018.			Konačni cilj (2023.)		
					M		U	M		U
			obrabe otpadnih voda							
6 - Zaštita okoliša i održivost resursa	KF		Ukupni iznos potvrđenih/prihvatljivih izdataka	Milijun EUR			382.943,811			1.649.340.216,00
6 - Zaštita okoliša i održivost resursa	KF		Uspostavljeni i u potpunosti funkcionalni novi centri za gospodarenje otpadom	Broj			10			10,00
6 - Zaštita okoliša i održivost resursa	KF		Broj zaključenih ugovora o radovima za projekte sektora vodoopskrbe	Broj			30			80,00
6 - Zaštita okoliša i održivost resursa	KF		Broj velikih projekata za centre za gospodarenje otpadom koje je odobrila EZ	Broj			7			7,00
6 - Zaštita okoliša i održivost resursa	KF		Zatvorena i sanirana odlagališta otpada	Broj			20			60,00
7 - Povezanost i mobilnost	EFRR	Manje razvijena	Ceste: ukupna duljina novoizgrađenih cesta	km			10			53,00
7 - Povezanost i mobilnost	EFRR	Manje razvijena	Ukupni iznos potvrđenih/prihvatljivih izdataka	Milijun EUR			92,872.000,00			400.000.000,00
7 - Povezanost i mobilnost	EFRR	Manje razvijena	Obujam ugovorenih projekata koji spadaju pod SC7b1	EUR			150,000.000,00			330.000.000,00
7 - Povezanost i mobilnost	KF		Željeznica: ukupna duljina rekonstruiranih ili nadograđenih željezničkih pruga, od čega: TEN-T	km			20,00			80,00
7 - Povezanost i mobilnost	KF		Ukupni iznos potvrđenih/prihvatljivih izdataka	Milijun EUR			211.331.572,00			910.205.55,00
7 - Povezanost i mobilnost	KF		Obujam ugovorenih projekata koji spadaju pod SC 7iii1	EUR			300,000.000,00			480.205.755,00

Prioritetna os	Fond	Kategorija regije	Pokazatelj ili glavni provedbeni	Mjerna jedinica, po	Kontrolna točka za 2018.			Konačni cilj (2023.)		
					M		U	M		U
8 - Socijalno uključivanje i zdravlje	EFRR	Manje razvijena	Ukupni iznos potvrđenih/prihvatljivih izdataka	Milijun EUR			96,929,702.00			442,941,176.00
8 - Socijalno uključivanje i zdravlje	EFRR	Manje razvijena	Pružatelji zdravstvenih usluga koji primaju potporu	Broj			5			30,00
8 - Socijalno uključivanje i zdravlje	EFRR	Manje razvijena	Broj izgrađenih/rekonstruiranih i opremljenih jedinica infrastrukture	Broj			400			1,700,00
9 - Obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje	EFRR	Manje razvijena	Ukupni iznos potvrđenih/prihvatljivih izdataka	Milijun EUR			66,914,913			305,820,700
9 - Obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje	EFRR	Manje razvijena	Broj obnovljenih/izgrađenih studentskih domova	Broj			0			4,00
9 - Obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje	EFRR	Manje razvijena	Broj ustanova za SOO opremljenih specijaliziranom opremom i suvremenim tehnologijama	Broj			5,00			20,00
9 - Obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje	EFRR	Manje razvijena	Radovi započeti na postotku odabranih lokacija	%			50			100,00

12.3 Relevantni partneri uključeni u izradu programa

Tematska radna skupina I

Tematski cilj:

1. Jačanje istraživanja, tehnološkog razvoja i inovacija

1. Poboljšanje dostupnosti, korištenja i kvalitete IKT-a

Glavna institucija:Ministarstvo gospodarstva

Institucije članice

Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije

Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta

Ministarstvo socijalne politike i mladih

Ministarstvo pravosuđa

Ministarstvo unutarnjih poslova

Ministarstvo uprave

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova

Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja

Ministarstvo obrane

Ministarstvo poduzetništva i obrta

Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava

Ministarstvo kulture

Ministarstvo zdravlja - HZZO (Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje)

Ministarstvo turizma

Ministarstvo zaštite okoliša i prirode

Ministarstvo gospodarstva

Državna uprava za zaštitu i spašavanje

Državni zavod za statistiku

Zavod za sigurnost informacijskih sustava

BICRO - Poslovno-inovacijska agencija Republike Hrvatske

Vladin ured za razminiranje

Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske

Državna geodetska uprava

Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (HAKOM)

SRCE - Sveučilišni računski centar

CARNET - Hrvatska akademska i istraživačka mreža

Agencija za investicije i konkurentnost

CEI - Centar za praćenje poslovanja energetskog sektora i investicija

Agencija za poljoprivredno zemljište

Jadranska Hrvatska

Istočni dio kontinentalne Hrvatske

Zapadni dio kontinentalne Hrvatske

Ministarstvo financija

Ministarstvo branitelja

Ministarstvo poljoprivrede

Tematska radna skupina II

Tematski cilj

3. Poboljšanje konkurentnosti MSP-ova, poljoprivrednog sektora i sektora za ribarstvo i akvakulturu

Glavna institucija: Ministarstvo poduzetništva i obrta

Institucije članice

Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije

Ministarstvo poduzetništva i obrta

Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja

Ministarstvo gospodarstva

Ministarstvo kulture

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova

Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava

Ministarstvo poljoprivrede

Ministarstvo turizma

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta

Ministarstvo zaštite okoliša i prirode

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske

Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske

Ured za ravnopravnost spolova Vlade Republike Hrvatske

BICRO - Poslovno-inovacijska agencija Republike Hrvatske

HOK - Hrvatska obrtnička komora

HGK - Hrvatska gospodarska komora

HBOR - Hrvatska banka za obnovu i razvitak

HUB - Hrvatska udruga banaka

Vladin ured za razminiranje

HUP - Hrvatska udruga poslodavaca

Državni zavod za trgovinsku politiku

Hrvatski savez zadruga

Ministarstvo financija

Hrvatska agencija za malo gospodarstvo i investicije

Agencija za poljoprivredno zemljište

Jadranska Hrvatska

Istočni dio kontinentalne Hrvatske

ACI d.d. Opatija

Tehnička pomoć, vanjski stručnjaci

Tematska radna skupina III

Tematski cilj

4. Potpora prelasku na niskouglično gospodarstvo u svim sektorima

5. Promicanje prilagodbe na klimatske promjene, prevencije i upravljanja rizicima

6. Očuvanje i zaštita okoliša i promicanje resursne učinkovitosti

Glavna institucija: Ministarstvo zaštite okoliša i prirode

Institucije članice

Ministarstvo zaštite okoliša i prirode

Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture

Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja

Ministarstvo poljoprivrede

Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta

Ministarstvo zdravlja

Ministarstvo turizma

Ministarstvo kulture

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova

Ministarstvo poduzetništva i obrta

Ministarstvo pravosuđa

Ministarstvo gospodarstva

Ministarstvo obrane

Ministarstvo financija

Državni zavod za zaštitu prirode

DHZ - Državni hidrometeorološki zavod

DUZS - Državna uprava za zaštitu i spašavanje

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske

Hrvatski centar za razminiranje

Vladin ured za razminiranje

Državna geodetska uprava

Hrvatska vatrogasna zajednica

HBOR - Hrvatska banka za obnovu i razvitak

FZOEU - Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost

Agencija za zaštitu okoliša

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja

Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske

HP - Hrvatska pošta

LIRA - Razvojna agencija Ličko-senjske županije

BICRO - Poslovno-inovacijska agencija Republike Hrvatske

Razvojna agencija Sisačko-moslavačke županije

ZACORDA - Regionalna razvojna agencija Zagrebačke županije

Zelena akcija (NVO)

HGSS - Hrvatska gorska služba spašavanja

Šibensko-kninska županija

Bjelovarsko-bilogorska županija

HV - Hrvatska vojska

HGK - Hrvatska gospodarska komora

HOK - Hrvatska obrtnička komora

Tematska radna skupina IV

Tematski cilj

7. Promicanje održivog transporta i micanje uskih grla u ključnim mrežnim infrastrukturama

Glavna institucija: Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture

Institucije članice

Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture

Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova EU

Ministarstvo financija

Ministarstvo gospodarstva

Ministarstvo kulture

Ministarstvo zaštite okoliša i prirode

Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja

Ministarstvo turizma

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova

Zelena akcija (NVO)

Energetski institut Hrvoje Požar

HBOR - Hrvatska banka za obnovu i razvitak

HŽ infrastruktura d.o.o.

HAC - Hrvatske autoceste d.o.o.

Hrvatske ceste d.o.o.

REGIJE

Tematska radna skupina V

Tematski cilj

8. Promicanje održivog i kvalitetnog zapošljavanja te podržavanje mobilnosti radne snage

9. Promicanje socijalne uključenosti, borbe protiv siromaštva i svih oblika diskriminacije

10. Ulaganje u obrazovanje, izobrazbu i strukovno osposobljavanje te cjeloživotno učenje

Glavna institucija: Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava

Institucije članice

Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava

Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije

Ministarstvo branitelja

Ministarstvo gospodarstva

Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja

Ministarstvo kulture

Ministarstvo obrane

Ministarstvo poduzetništva i obrta

Ministarstvo kulture

Ministarstvo socijalne politike i mladih

Ministarstvo turizma

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova

Ministarstvo zaštite okoliša i prirode

Ministarstvo zdravlja

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa

Ministarstvo financija

Ministarstvo uprave

HZZ - Hrvatski zavod za zapošljavanje

HZMO - Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske

Ured za ravnopravnost spolova Vlade Republike Hrvatske

Vladini ured za razminiranje

Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske

HGK - Hrvatska gospodarska komora

HBOR - Hrvatska banka za obnovu i razvitak

Predstavnici sindikata

HUP - Hrvatska udruga poslodavaca

HOK - Hrvatska obrtnička komora

Hrvatska vatrogasna zajednica

Grad Zagreb

REGOS - Središnji registar osiguranika

DUZS - Državna uprava za zaštitu i spašavanje

Jadranska Hrvatska

Istočni dio kontinentalne Hrvatske

Zapadni dio kontinentalne Hrvatske

Tematska radna skupina VI

Tematski cilj

11. Poboljšanje institucionalnih kapaciteta i učinkovita javna uprava

Glavna institucija: Ministarstvo uprave

Institucije članice

GONG - organizacija civilnog društva

Ministarstvo socijalne politike i mladih

Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije

Ministarstvo branitelja

DUSZ - Državna uprava za zaštitu i spašavanje

Državna geodetska uprava

Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske

Ministarstvo uprave Republike Hrvatske

Ministarstvo turizma

Ministarstvo zaštite okoliša i prirode

Ministarstvo pravosuđa

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova

Ministarstvo kulture

Ministarstvo financija

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta

Ministarstvo poduzetništva i obrta

Ministarstvo zdravlja

DŠJU - Državna škola za javnu upravu

Pravosudna akademija

Hrvatska vatrogasna zajednica

Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture

Ministarstvo gospodarstva

Sindikati

HUP - Hrvatska udruga poslodavaca

Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja

Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske

HGK - Hrvatska gospodarska komora

DZS - Hrvatski zavod za statistiku

Agencija za poljoprivredno zemljište

REDEA - Regionalna razvojna agencija Međimurje

Udruga gradova

SI-MO-RA (Razvojna agencija Sisačko-moslavačke županije)

Carinska uprava

Agencija za elektroničke medije

RERA SD (Javna ustanova za koordinaciju i razvoj Splitsko-dalmatinske županije)

Hrvatska obrtnička komora

Dokumenti

Naziv dokumenta	Vrsta dokumenta	Datum dokumenta	Lokalna referenca	Referenca Komisije	Datoteka	Datum slanja	Poslao
4_5 EUS Adriatic and Ionian Region Corelation Table for SFC	Prilozi programu	21. srpnja 2014.			4 5 EUS Adriatic and Ionian Region Corelation Table for SFC		
Action Plan for fulfilment of ex ante conditionality -Croatia-TO7	Dokumentacija o ocjenjivanju primjenjivosti i ispunjavanja ex-ante uvjeta	14. srpnja 2014.			Action Plan for fulfilment of ex ante conditionality - Croatia-TO7		
Section 7 Authorities and Bodies responsible for management, control and audit	Prilozi programu	18. srpnja 2014.			Section 7 1 Relevant authorities and bodies		
4_5 EUS Danube Region Corelation Table for SFC	Prilozi programu	21. srpnja 2014.			45 EUS Danube Region Corelation Table for SFC		
General _EAC_Public Procurement_additional_infor mation_July_2014	Dokumentacija o ocjenjivanju primjenjivosti i ispunjavanja ex-ante uvjeta	3. srpnja 2014.			General EAC Public Procurement additional information July 2014		
General_EAC_State Aid_add itional_information_July_2014	Dokumentacija o ocjenjivanju primjenjivosti i ispunjavanja ex-ante uvjeta	3. srpnja 2014.			General EAC State Aid additional information July 2014		
OPKK_EAC_MASTER_Fina 121.7.2014.pdf	Dokumentacija o ocjenjivanju primjenjivosti i ispunjavanja ex-ante uvjeta	21. srpnja 2014.			OPKK_EAC_MASTER_Final21.7.2014..pdf		

Naziv dokumenta	Vrsta dokumenta	Datum dokumenta	Lokalna referenca	Referenca Komisije	Datoteka	Datum slanja	Poslao
HR DRAFT EX-ANTE REPORT OPCC 201 4 2020 21 07 2014	Izveštaj o ex-ante procjeni	21. srpnja 2014.			HR DRAFT EX- ANTEREPOR TOPCC2014202021072014		

